

THE
EZER
AJTÓ

ALIX E. HARROW

ave

ALIX E. HARROW

TÍZ-
EZER
AJTÓ

2021

Nicknek, társamnak és iránytűmnek

A kék ajtó

Hétéves koromban találtam egy ajtót. Azt hiszem, nagybetűvel kellene írnom ezt a szót, hogy tudd, nem egy szokványos ajtóról beszélek, amely szinte biztosan egy fehér csempés konyhába vagy egy gardróbba nyílik.

Hétéves koromban találtam egy Ajtót. Nézd csak, milyen délcegen és büszkén áll most ez a szó a lapon; az *A* által közrezárt háromszög olyan, mint a fehér ürbe vezető, sötét kapu. Úgy képzelem, hogy amikor meglátod ezt a szót, valamilyen ismerős érzés fog el, és libabőrös leszel. Semmit sem tudsz rólam, nem látod, amint egy világosbarna asztal mellett ülök, ahogy azt sem, hogy az egyszerre sós és édes szellő úgy pörgeti a lapokat, akár a könyvjelzőjét kereső olvasó. Nem látod a bőrömet keresztül-kasul átszelő sebhelyeket. Még csak a nevemet sem tudod. (January Dudose vagyok, és most, hogy már kiderült rólam ez az apróság, azt hiszem, értelmét veszti az előző kijelentésem.)

De tudod, mire gondolok, amikor meglátod az *Ajtó* szót. Talán már te magad is találkoztál eggyel, mely lehet, hogy félig nyitva korhadozott egy régi templomban, vagy olajjal bekenve, ragyogón feszített egy téglafalban. Ha te magad is a közé a pár ábrándozó közé tartozol, akiket váratlan helyekre visz a lábuk, még az is lehet, hogy korábban átsétáltál egy ilyen Ajtón, és csakugyan egy váratlan helyen találtad magad.

Bár az is lehet, hogy még soha életedben nem láttál Ajtót. Nincs már annyi, mint régen.

De attól még ismered az Ajtókat, ugye? Mert tízezer ajtó tízezer történetet szült, amelyeket éppolyan jól ismerünk, mint a tulajdon nevünket.

A másik oldalukon találjuk Tündérországot, a Valhallát, Atlantiszt és Lemúriát, a mennyet és a poklot, az összes olyan irányt, ahová egy iránytű soha nem mutatna, az összes helyet, amely *máshol* van. Apám – aki egy igazi tudós, nem csak egy ifjú hölgy töltőtollal a kezében és sok mondandóval a fejében – ezt jobban szavakba tudta önteni: „Ha régészeti lelőhelyként bánunk a történetekkel, és aprólékos gondossággal poroljuk le a rétegeiket, azt tapasztaljuk, hogy valamelyik szintjükön mindig rejtőzik egy átjáró. Egy pont, amely elválasztja az *ittet* és az *ottot*, minket tőlük, az e világít a varázslatostól. Azokban a pillanatokban keletkeznek a történetek, amikor az ajtók kitárulnak, amikor áramlani kezd rajtuk a világok anyaga.”

Apám soha nem írta nagybetűvel az ajtót. De elképzelhető, hogy a tudósok csak azért nem írnak nagybetűvel szavakat, mert furcsán néznének ki a lapon.

1901 nyarán történt, bár akkoriban ennek a négy számnak a sorrendje nem sokat jelentett számomra. Most egy hencegő, önmagával eltelt évként gondolok rá vissza, amely az új évszázad arannyal bevont ígéreteitől csillogott. Levedlette magáról a tizenkilencedik század minden zűrzavarát és zshivaját – az összes háborút, forradalmat és bizonytalanságot, a birodalmak terjeszkedésének minden fájdalmát –, s bármerre nézett az ember, mindenhol béke és jómód fogadta. Mr. J. P. Morgan akkortájt lett a világtörténelem leggazdagabb embere; Viktória királynő napja leáldozott, és fenséges megjelenésű fia örökölte hatalmas birodalmát; Kínában levertek az engedetlen bokszeresek lázadását; Kubát pedig maga alá vette Amerika civilizált szárnya. Az értelem és a józan ész uralkodott minden fölött, nem volt hely varázslatnak vagy rejtélynek.

Mint kiderült, nem volt hely olyan kislányoknak sem, akik a térkép szélén túlra kóborolnak, és elmondják az igazat az ott talált esztelen, lehetetlen dolgokról.

* * *

Kentucky csapzott, nyugati végén bukkantam rá, épp ott, ahol az állam belemártja a lábujját a Mississippibe. Ez nem az a fajta hely, amelyiktől titokzatos vagy akár kicsit is érdekes jelenségeket lehetne várni. Töpörödött, ziláltnak tűnő vidék, amelyet töpörödött és ziláltnak látszó emberek laknak. Még augusztus legvégén is kétszer olyan forrón és

háromszor olyan vakítóan tűz errefelé a nap, mint az ország többi részén, továbbá minden nyirkos és ragacsos, akár a kádban utolsóként megmártózó ember bőrére tapadt szappanmaradék.

Ám az Ajtók, akár az olcsó ponyvaregények gyilkossággal gyanúsított szereplői, gyakran ott bukkannak fel, ahol a legkevésbé számítunk rájuk.

Csak azért jutottam el Kentuckyba, mert Mr. Locke magával vitt az egyik üzleti útjára. Azt mondta, „nagy élmény lesz”, és „esélyt ad annak megfigyelésére, hogy mennek a dolgok”, ám valójában az volt az oka, hogy a dadám vészesen közel állt az idegösszeomláshoz, s az utóbbi hónapban legalább négyszer fenyegetőzött felmondással. Akkoriban nehezen kezelhető gyerekeknek számítottam.

Vagy az is lehet, hogy Mr. Locke az utazással próbált felvidítani. Az előző héten képeslapot kaptam apámtól. Egy mogorva tekintetű, barna bőrű lány köszönt róla vissza csúcsos, aranszínű kalapban, és az *EREDETI BURMAI NÉPVISELET* szavakat nyomtatták mellé. A képeslap hátulján csak három sort állt szép, barna tintával írva: *Tovább maradok, októberben megyek haza. Sokat gondolok rád. J. D.* Mr. Locke a vállam fölött olvasta fel, majd sután megveregette a karom, amivel azt akarta kifejezni, hogy *fel a fejjel*.

Egy héttel később már egy Pullman-hálókocsi bársonnyal bélelt, faburkolatú koporsójában olvastam a *The Rover Boys in the Jungle-t*, miközben Mr. Locke a *Times* üzleti rovatába mélyedt, Mr. Stirling pedig egy komornyik professzionális kifejezéstelenségével révedt a semmibe.

Illene rendes jellemzést adnom Mr. Locke-ról, aki nem szenvedhetné, ha ilyen hétköznapi, közvetett módon csöppenne bele egy történetbe. Hadd mutassam be tehát Mr. William Cornelius Locke-ot, aki önerejéből lett kis híján milliárdos, jelenleg a W. C. Locke & Co. igazgatója, a keleti part nem kevesebb, mint három kúriájának ura, a Rend és az Illem (olyan szavak, amelyeket bizonyára nagybetűvel írna – látod az *I*-t, amely úgy néz ki, mint egy feltartott mutatóujj?) erényeinek védelmezője, továbbá elnöki tisztséget visel az Új-angliai Régészeti Társaságban, amely amatőr gyűjtőnek számító, gazdag, befolyásos férfiak egyesülete. Csak azért nevezem „amatőrnek”, mert a tehetős emberek körében dívik ilyen fitymáló módon utalni a szenvedélyükre, és miközben erről beszélnek, még egy kicsit csettintenek is hozzá, mintegy beismerve, hogy a pénzkeresésen túli elfoglaltság árthat a megítélésüknek.

Valójában néha megfordult a fejemben, talán Locke pénzkereső tevékenységeinek az az egyetlen célja, hogy lehetővé tegyék gyűjtői kedvtelését. Vermonti otthona – ahol igazából laktunk, nem az a másik két érintetlen épület, amelyek főként arra kellettek, hogy tanúságot adjanak a világra gyakorolt befolyásáról – egy hatalmas, csak őt szolgáló smithsoniánus épület volt, amelyben annyi minden zsúfolódott össze, mintha nem is malterből és kövekből épült volna, hanem műtárgyakból. A gyűjteményből hiányzott a rendszerezettség: a mészkőből formázott, széles csípőjű nőalakok csipkésen faragott indonéziai paravánok mellett kaptak helyet, az obszidián nyílhegyek pedig egyazon vitrinbe kerültek egy edo harcos preparált karjával. (Ki nem állhattam ezt a kart, de nem tudtam levenni róla a szemem, azon tűnődtem, hogy nézhetett ki elevenen és izmosan, s hogy mit gondolt volna a tulajdonosa arról az amerikai kislányról, aki még a nevét sem tudja, de folyton csontszáraz húsára szegezi a tekintetét.)

Apám Mr. Locke egyik utazó ügynökeként kereste a kenyerét. Amikor elkezdett neki dolgozni, még csak egy régi úti kabátba bugyolált, padlizsánméretű batyu voltam. „Nagyon szomorú história, de tudod, épp akkor hunyt el édesanyád – próbálta Mr. Locke elmesélni a történeteket –, és az édesapád ott maradt egy csecsemővel a semmi közepén. Amikor megismertem, egy furcsa színű, madárijesztőre hasonlító alak volt, akinek az egész karját *tetoválasok* borították, az isten irgalmazzon neki. Én pedig azt mondtam magamnak: Cornelius, itt ez a férfi, akinek szüksége van némi jótéteményre!”

Apám aznap még alkonyat előtt munkára talált. Most szerte a világban csavarog, „különös és egyedi értéket képviselő” tárgyakat gyűjt, majd elpostázza őket Mr. Locke-nak, aki réztáblás üvegvitrinekbe teszi őket, és rám kiabál, ha hozzájuk nyúlok, játszom velük, vagy elcsenem az azték érméket, hogy megelevenítsem *A kincses sziget* jeleneteit. Én pedig a kis, szürke szobámban raboskodom a Locke-házban, és zaklatom a dadákat, akiket Locke azért alkalmaz, hogy civilizált embert faragjanak belőlem, miközben apám hazatérésére várok.

Hétéves koromban jelentősen több időt töltöttem Mr. Locke-kal, mint a saját, vér szerinti apámmal, és amennyire csak szeretni lehet egy olyan embert, aki látszólag már születése pillanatában is háromrészes öltönyt viselt, én szerettem Mr. Locke-ot.

Pártfogóm szokása szerint a létező legkényelmesebb szállókban vett ki számunkra szobákat. Kentuckyban ez a Mississippi partján álló, óriási, fenyőből épült szállót jelentette. Egyértelműen olyasvalaki tervezte, akinek egy előkelő szálloda lebegett a szeme előtt, de a való életben még egy hasonlóban sem sikerült megfordulnia. Piros-fehér csíkos tapéták és elektromos árammal működő csillárok fogadtak odabent, de savanyú harcsaszag szivárgott ki a padlódeszkák közül.

Mr. Locke intett az igazgatónak.

– Legyen olyan jó, barátom, hogy szemmel tartja a lányt!

Ezután beviharzott az előcsarnokba, Mr. Stirling pedig szorosan a nyomában lépkedett, akár egy emberbőrbe bújt kutya. Locke ráköszönt egy csokornyakkendő férfiára, aki az egyik virágmintás kanapén várakozott.

– Dockery kormányzó úr, micsoda megtiszteltetés! Biztosíthatom róla, nagy érdeklődéssel olvastam legutóbbi levelét. Szépen gyarapodik a koponyagyűjteménye?

Á! Tehát ezért jöttünk ide. Mr. Locke találkozót beszélt meg az egyik cimborájával, aki szintén tagja a Régészeti Társaságnak. Egy egész estés italozás, szivarozás és dicsekvés várt rájuk. A Társaság minden nyáron összegyűlt a Locke-házban – elsőként egy előkelő fogadáson, majd egy dohos, csak tagoknak szóló eseményen vettek részt, amelyet sem én, sem apám nem látogathattunk –, de a legelvakultabb gyűjtők közül páran nem bírtak várni egy teljes évet, ezért amikor csak tudták, felkeresték egymást.

Az igazgató a gyermektelen felnőttek erőltetett, rémült mosolyát küldte felém, én pedig az összes fogamat kivillantva viszonoztam a gesztust.

– Kimegyek – közöltem vele magabiztosan.

Erre kicsit megkeményedett a mosolya, hozzá bizonytalanul pislogott. Az emberek mindig bizonytalanok, ha rólam van szó. A bőröm rézvörös, mintha teljes egészében fűrészporrá őrölt cédrussal hintették volna be, de a szemem kerek és világos színű, a ruháim pedig drágák. Vajon babusgatott házi kedvencnek vagy szolgálólánynak számítottam? A szerencsétlen igazgatónak teával kellett volna kínálnia, vagy a konyhába küldenie a személyzetéhez? Ami én voltam, azt Mr. Locke „afféle se ilyen, se olyan, köztes dolognak” nevezte.

Megbotlottam egy virágokkal teli, nagy vázában, feltört belőlem egy színlelt „ó, te jó ég”, majd elsomfordáltam, miközben az igazgató káromkodott, és a zakójával itatta fel a vizet. Szabadságot óhajtó lelkem talált egy nyitott ajtót. (Látod, hogy az ajtó szó még a leghétköznapiabb

történetekben is képes megbújni? Néha úgy érzem, minden mondat gyűrődései között ajtók ólálkodnak, pontok jelzik a kilincseket és igék a zsanérokat.)

Az utcák csupán egymást keresztező, napégette sávokból álltak, amelyek az iszapos folyóban végződtek, ám a kentuckybeli Ninley lakosai úgy andalogtak rajtuk, mintha igazi, városi sugárutak lennének. Amikor elhaladtam mellettük, megbámultak, és az orruk alatt motyogtak.

Egy henyélő kikötői munkás rám mutatott, majd oldalba bökte a társát.

– Lefogadom, hogy az egy kis csikeszó lány.

A másik férfi a fejét ingatta, és az indián lányok körében szerzett széles körű tapasztalataira hivatkozva adott hangot megállapításának.

– Talán a karibi térségből való. Vagy félvér.

Mentem tovább. Az emberek állandóan találgattak, egyik vagy másik csoportba soroltak, ám Mr. Locke biztosított afelől, hogy mindannyian tévednek. Ő „egy tökéletesen egyedi példánynak” tartott. Egyszer az egyik szobalány megjegyzésén felbuzdulva megkérdeztem tőle, hogy színes bőrű vagyok-e, mire felhorkantott. „Különös színű, az meglehet, de aligha *színes bőrű*”. Nem igazán tudtam, mitől lesz valaki színes bőrű, de a hangsúly miatt örültem, hogy nem tartozom ebbe a kategóriába.

A találgatás még jobban elfajult, amikor apám is velem tartott. Az ő bőre mélyebb árnyalatú, mint az enyém, ragyogó, vörösesfekete, a szeme pedig olyan sötét, hogy még a fehérjébe is barna foltok vegyülnek. Ha ehhez hozzáadjuk a tetoválásokat – a mindkét csuklóján felfelé tekergő tintaörvényeket –, valamint az ócska öltönyt, a szemüveget és a zavaros akcentust, nos, akkor az emberek bámulnak.

Ennek ellenére azt kívántam, bár ott lenne velem.

Annyira lefoglalt, hogy séta közben ne nézzek hátra arra a sok fehér arcra, amiktől figyelmetlenségemben nekiütköztem valakinek.

– Elnézést kérek, asszonyom, én...

Egy megfakult dióra hasonlító, idős, hajlott hátú, ráncos asszony nézett le rám. Gyakorlott, nagymamás rosszallással meredt az arcomra, amelyet kifejezetten azoknak a gyerekeknek tartogathatott, akik túl gyorsan lépkedtek, és belébotlottak.

– Elnézést kérek – ismételtem meg.

Nem felelt, de valami megváltozott a tekintetében, mintha egy szakadék nyílt volna meg benne. Tátva maradt a szája, fátyolos szeme tágra nyílt.

– Te meg ki... te meg ki a fene vagy? – förmedt rám.

Azt hiszem, az emberek nem szeretik a se ilyen, se olyan teremtményeket.

Vissza kellett volna sietnem a harcsaszagú szállóba, hogy ott meghúzódjak Mr. Locke biztonságot adó, tehetős árnyékában, ahol ezek közül az átkozott emberek közül senki sem férközhet a közelembe. Ez lett volna a helyénvaló lépés. Ám, mint ahogy arra Mr. Locke oly sokszor panaszkodott, néha egészen arcpirító, akaratos és vehemens tudtam lenni (a legutolsó szó jelentésére csak a nem túl hízelgő társaiból tudtam következtetni).

Így hát elszaladtam.

Futottam, amíg pálcikalábam remegni nem kezdett, mellkasom pedig a ruhám finom varratainak feszülve nem hullámozott. Addig loholtam, amíg az utca kanyargó ösvénnyé alakult át, a mögöttem lévő épületeket pedig elnyelte a lilaakác és a lonc. Rohantam, közben próbáltam kivenni a fejből, ahogy az öreg nő az arcomat bámulta, vagy hogy mekkora bajban leszek, amiért eltűntem.

A lábam csak akkor lassított le, amikor rádöbbsz, hogy már nem döngölt földet, hanem füvet tapos. Egy magányos, elvadult mezőn találtam magam. A fölöttem elterülő ég kéksége azokra a csempékre emlékeztetett, amelyeket apám Perzsiából hozott: annyira fenséges, a világot elnyelő kék volt, hogy bele lehetett volna olvadni. Nagyra nőtt, rozsdaszínű fű hullámozott alatta, pár cédrus nyújtózott elszórtan felé.

Volt valami ebben a látványban – a száraz cédrus gazdag illatában és az égbolt alatt hullámozó fűben, amely egy narancssárga és kék színű nőstény tigris képét idézte fel bennem –, amitől legszívesebben a kórók mellé kuporodtam volna, mint az anyjára váró őzgida. Még messzebb merészkedtem, továbbkóboroltam, hagytam a kezemet a vadon élő növények fodros csúcsán vándorolni.

Kis híján észre sem vettem az Ajtót. Az összes Ajtó ilyen: félárnyékban, oldalvást fordulva várják, hogy valaki úgy nézzen rájuk, ahogy kell.

Ez az Ajtó csak egy régi faváz volt, amely a kártyavárak első két lapjának formáját idézte. Ahol a zsanérok és a szögek a semmibe véreztek, ott rozsdafoltok virítottak a fán, és mindössze pár bátor deszka maradt meg magából az ajtóból. Szinte teljesen lepattogzott róla a festék, de ami megmaradt, az ugyanolyan királykében pompázott, mint az ég.

Ekkor még semmit sem tudtam az Ajtókról, és akkor sem hittem volna neked, ha a szemtanúk beszámolóit tartalmazó háromkötetes gyűjteménnyel

próbáltál volna meggyőzni a létezésükről. De amikor megláttam azt a teljesen magára hagyott, kopott, kék ajtót a mezőn, azt akartam, hogy egy másik helyre nyíljon. Valahová, ami nem a kentuckybeli Ninley, hanem egy új és ismeretlen táj, amely olyan hatalmas, hogy soha nem jutnék el a végére.

A kék festékhez nyomtam a tenyerem. A zsanérok pont úgy nyikorogtak, ahogy a szellemjárta házak ajtajai az összes filléres hetilapban és kalandtörténetben. A szívem hevesen dobogott a mellkasomban, és a lelkem valamely gyermeteg szeglete lélegzet-visszafojtva várta, hogy csoda történjen.

Természetesen semmi sem volt az Ajtó túloldalán, csak a saját világom kobaltkékje és fahéjbarnája, az égbolt meg a mező. És – isten tudja, miért – ez a látvány összetörte a szívemet. Leültem a földre a szép ruhámban, elsírtam magam az engem ért veszteség miatt. Mégis mire számítottam? Egy varázslatos vidékre, amelyre a könyveimben mindig rátaláltak a gyerekek?

Ha Samuel ott lett volna velem, legalább úgy tettünk volna, mintha tényleg bekövetkezett volna a csoda. Samuel Zappia volt az egyetlen nem képzeletbeli barátom. Ez a sötét szemű fiú kórosan függött a ponyvaregényektől, és a láthatárt kémlelő matróz révedező tekintetével szemlélte a világot. Heti kétszer tett látogatást a Locke-házban. Egy piros szekérrel érkezett, amelynek oldalára a *ZAPPIA CSALÁDI SZATÓCSBOLT* feliratot festették cikornyás, aranyszínű betűkkel. Lisztet és hagymát hozott, de általában sikerült becsempésznie hozzám a *The Argosy All-Sory Weekly* vagy a *The Halfpenny Marvel* legújabb példányát is. Hétvégenként elszökött a családi üzletből, hogy szövevényes szerepjátékokat játsszon velem, amelyek nem nélkülözték a szellemeket és a tóparti sárkányokat. Anyja a *Sognatore* nevet ragasztotta rá. Samuel elárulta nekem, hogy ez az olasz szó az olyan semmirekellő fiúkra vonatkozik, akik folytonos álmodozásukkal szomorítják az anyjukat.

Azonban Samuel aznap nem tarthatott velem a mezőre. Ezért elővettem a zsebemből a füzetemet, és elkezdtem írni egy történetet.

Hétéves koromban ez a füzet volt a legértékesebb tulajdonom, bár jogilag kétségbe vonható, hogy csakugyan engem illetett. Nem én vásároltam, nem is ajándékba kaptam – találtam. Épp azelőtt történt, hogy betöltöttem volna a hetet. A fáraó szobájában játszottam, kinyitottam, majd visszazártam az összes urnát, felpróbáltam az ékszereket, és találomra kinyitottam egy szép,

kék kincsesládát (*Íves fedelű doboz elefántcsonttal, ébenfával és kék fajansszal díszítve, Egyiptom; eredetileg párban volt*). A láda aljában találtam ezt a kis jegyzetfüzetet: bőrből készült borítója az odaégett vaj árnyalatát idézte, krémszínű lapjai olyan üresek és hívogatók voltak, mint a friss hó.

Mintha Mr. Locke szándékosan azért hagyta volna ott, hogy találjam meg. Mintha túlságosan mogorva lett volna ahhoz, hogy ő maga nyújtsa át nekem ezt a titkos ajándékot, ezért én habozás nélkül magamhoz vettem. Ebbe írtam, amikor magányosnak vagy elveszettnek éreztem magam, ha apám messzire utazott, Mr. Locke mással foglalatoskodott, vagy a dada zsémbelt velem. Sokszor írtam bele.

Többnyire azokhoz a történetekhez hasonlítottak az írásaim, amelyeket a Samueltől kapott *The Argosy*-ban olvastam. Bátor, szőke hajú kisfiúkról szóltak, akiket Jacknek, Dicknek vagy Buddynak hívtak. Sok időt töltöttem azzal, hogy vérfagyasztó címeket találjak ki, és aztán lehetetlenül cikornyás betűkkel vettem őket papírra (*A tolvajkulcs rejtélye, Az Arany Tör Társasága, A repülő árva lány*), de mit sem törődtem a cselekménnyel. Aznap délután, a néptelen mezőn, a sehová sem vezető Ajtó mellett ülve egy másfajta történetet akartam írni. Egy igazi történetet, olyat, amilyenbe belemászhatok, ha eléggé hiszek benne.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy bátor és vehemens (így írják?) lány, aki talált egy Ajtót. Ez egy varázserővel bíró Ajtó volt, ezért kell nagybetűvel írni. A lány kinyitotta az Ajtót.

Egyetlen pillanatra – egy kifeszített időszakra, amely az utolsó mondat első betűjének kanyarulatával kezdődött, és a pontot jelző tollvonással záródott – el is hittem ezt a történetet. Nemcsak félig-meddig, ahogy a gyerekek a Mikulásban vagy a tündérekben hisznek, hanem a csontjaim mélyén, ahogy az emberek elismerik a gravitáció vagy az eső létezését.

Valami megváltozott a világban. Tudom, hogy ez egy szar leírás, és elnézést kérek a hölgyhöz méltatlan szóhasználatért, de nem tudom másként megfogalmazni. Olyan volt, mint egy földrengés, amely egyetlen fűszálat sem ingat meg, vagy mint egy napfogyatkozás, amelynek nyomán nem keletkeznek árnyak. Óriási, de láthatatlan változás ment végbe. Hirtelen támadt szellő kapott bele a füzet lapjaiba. Só, meleg kő és egy tucat távoli illat lengett benne, amelyek nem a Mississippi melletti bozótos mezőhöz tartoztak.

Visszacúsztattam a füzetet a szoknyám zsebébe, majd felálltam. Remegett a lábam, akár a szélben hajlongó nyírfa, és vacogtam a kimerültségtől, ám mit sem törődtem ezzel, mert mintha az Ajtó a korhadó fa és a málló festék gyengéd, zörgő nyelvén duruzsolt volna. Tétován ismét kinyújtottam felé a kezem, és aztán...

Kinyitottam az Ajtót, és beléptem rajta.

Ahová kerültem, az egyáltalán sehol sem volt. Visszhangzó köztesség feszült a dobhártyámnak, mintha egy hatalmas tó fenekére süllyedtem volna. Kinyújtott kezem eltűnt az ürességben, cipőm soha véget nem érő ívben lendült előre.

Most már küszöbnek nevezem ezt a köztes teret (Küszöb, a *K* felső és alsó fele két külön teret fog közre). A küszöbök veszélyes helyek, nincsenek sem itt, sem ott, és átlépni egyet olyan, mint abban a naiv hitben szökkenni le egy szikla pereméről, hogy esés közben az ember szárnyakat növeszt. Itt nincs helye sem habozásnak, sem kételkedésnek. Nem szabad félni a köztességtől.

A lábam az ajtó másik oldalán ért földet. A cédrus és a napfény illatát rezes íz váltotta fel a számban. Kinyitottam a szemem.

Egy sós vízből és kövekből álló világban találtam magam. Magas hegyfokon állam, minden oldalról végtelen, ezüstszínű tenger vett körül. Alattam, a mélységben a sziget karéja által körülölelve egy város terült el, akár egy kavics a tenyérben.

Legalábbis úgy gondoltam, város lehet. Hiányoztak belőle az effélék megszokott kellékei: nem zümmögtek-berregtek benne a villamosok, nem terült el fölötte a szén füstfüggönye. Ehelyett fehérre meszelt kőépületek sorakoztak benne művészi csigavonalba rendeződve, fekete szemekhez hasonló, nyitott ablakokkal. Pár torony a többi épület fölé magasodott, az aprócska hajók árbócai kisebb erdőt alkottak a part mentén.

Ismét sírva fakadtam. Minden színpadiasság vagy mesterkedés nélkül, csak sírtam, mintha lenne valami, amire mindennél jobban vágnék, de nem kaphatnám meg. Mint ahogy apám is tette néha, amikor azt hitte, egyedül van.

– January! *January!*

Úgy hallottam a nevem, mintha egy olcsó gramofonból szólna több mérfölddel arrébb, de felismertem Mr. Locke hangját, amely az ajtó túloldaláról szállt felém. El sem tudtam képzelni, hogy talált rám, de abban biztos voltam, hogy bajba kerültem.

Ó, el sem tudom mondani, mennyire nem vágytam vissza! A tenger illata ígérekkel telítődött, az alattam lévő város kacskaringós utcái pedig valamiféle írássá álltak össze. Ha nem Mr. Locke szölongatott volna – a férfi, aki lehetővé tette, hogy előkelő vasúti kocsikban utazzak, szép ruhákban járatott, megveregette a karom, amikor apám csalódást okozott nekem, és füzeteket hagyott ott, ahol rájuk bukkanhattam –, talán ott is maradok.

De visszafordultam az Ajtó felé. Erről az oldalról máshogy nézett ki, egy repedezett bazaltkőből épített, roskatag ív volt, még az ajtóként szolgáló deszkák fényűzését is nélkülözte. Szürke függöny lebegett a nyílásában. Félrehúztam.

Épp, mielőtt átléptem volna rajta, valami ezüstösen csillant meg a lábam előtt: egy kerek érme ágyazódott félig a földbe, rajta egy idegen nyelv pár szavával és egy koronás nő arcával. Melegnek éreztem a tenyeremben. Becsúsztottam a ruhám zsebébe.

Ezúttal a köztesség úgy suhant át fölöttem, mint a madár szárnya által vetett pillanatnyi árnyék. Visszatért a fű és a nap száraz illata.

– Janua... ó, hát itt vagy! – Mr. Locke ott állt előttem ingujjban és mellényben, kicsit pufogott, a bajusza pedig úgy ágaskodott, mint egy nemrégiben felbosszantott macska farka. – Hol csatangoltál? Már rekedtre kiabáltam magam, félbe kellett szakítanom a találkozót Alexanderrel... Ez meg mi?

A kékre festett ajtóra meredt, arca elernyed.

– Semmi, uram.

Szemét az ajtóra villantotta, majd jegesen rám szegezte.

– January! Mondd el, miben sántikálsz!

Hazudnom kellett volna. Annyi szívfájdalomtól megkímélhettem volna mindenkit. De meg kell értened: amikor Mr. Locke úgy néz rád, ahogy csak ő képes, azzal a sápadt holdra emlékeztető szemével, akkor legtöbbször minden úgy lesz, ahogy ő akarja. Gondolom, ezért olyan nyereséges a W. C. Locke & Co.

Nyeltem egyet.

– Én csak... én csak játszottam, és tudja, átmentem ezen az ajtón, ami egy másik helyre vezet. Egy fehér városhoz a tenger mellett. – Ha idősebb lettem volna, talán ezt mondom: *Annak a városnak az illata a sót, a régi időköt és a kalandokat idézte. Olyan illata volt, mint egy másik világnak, és*

most azonnal vissza akarok menni oda, hogy azokon a különös utcákon járjak. Ehelyett tömörebben fogalmaztam. – Megtetszett.

– Mondd el az igazat! – követelte Mr. Locke, és szinte összepréselt a tekintetével.

– Azt mondom, esküszöm!

Sokáig némán meredt rám. Közben azt figyeltem, hogyan hullámszik, majd simulnak ki az állkapcsa izmai.

– És honnan került ide ez az ajtó? Te... te építetted? Ebből a sok lomból tákoltad össze?

Körbemutatott, és észrevettem az Ajtó mögötti jókora, korhadó farakást, egy ház szétszórt csontjait.

– Nem, uram. Itt találtam. És írtam róla egy történetet.

– Egy történetet?

Láttam rajta, hogy a beszélgetésünk minden egyes valószerűtlen fordulatában megbotlik, és csöppet sem tetszik neki a dolog. Azt szerette, ha minden párbeszédet ő irányít.

Elővettem a füzetet a zsebemből, és a kezébe nyomtam.

– Ott van benne, látja? Írtam egy rövid mesét, és aztán valahogy kitárult az ajtó. Így történt, esküszöm, hogy így volt!

Ahhoz képest, hogy csak egy három mondatból álló történetet kellett elolvasnia, túl sokszor a papírra tévedt a tekintete. Aztán kivett a mellénye zsebéből egy megkezdett szivart, meggyújtott egy gyufát, és addig pöfögött, amíg a szivar vége úgy nem ragyogott rám, akár egy sárkány narancssárgán izzó szeme.

Ugyanúgy sóhajtott fel, mint amikor rossz hírt kellett közölnie a befektetőivel, majd becsukta a füzetet.

– Micsoda képtelen badarság, January! Hányszor próbáltalak már észhez téríteni?

Hüvelykujjával végigsimította a füzet fedelét, majd készakarva és csaknem gyászosan a mögötte lévő ócska farakásra hajította.

– Ne! Ezt nem teheti...

– Sajnálom, January. Tényleg. – A szemembe nézett, a keze meglendült, mintha meg akart volna érinteni, azonban a mozdulat félúton elhalt. – De egyszerűen ezt kell tennem a saját érdekedben. Vacsoránál találkozunk.

Szembe akartam vele szállni. Vitatkozni akartam vele, el akartam venni a füzetet a szemétdombról – de nem tehettem.

Úgyhogy elszaladtam. Vissza a mezőn és a kanyargó földutakon át a savanyú szagú szállodába.

Így hát a történetem legeleje arról szól, hogy egy pipaszárlábú lány pár óra leforgása alatt kétszer is befutja ugyanazt a területet. Ez nem valami hősies bevezető, ugye? De néha – ha afféle se ilyen, se olyan teremtmények vagyunk család és pénz nélkül, és csak a két lábunkra meg egy ezüstérmére hagyatkozhatunk – semmi mást nem tehetünk azonkívül, hogy elfutunk.

Egyébként is, ha nem a szaladós fajtából származnék, akkor meg sem találtam volna a kék Ajtót. Akkor pedig nem igazán lenne miről mesélnem.

Egyaránt tartottam Isten és Mr. Locke haragjától, ezért aznap este és másnap meghúztam magam. Alaposan szemmel tartott Mr. Stirling meg az ideges szállodaigazgató is, aki úgy terelgetett, mintha egy értékes, de veszélyes állatkerti példány lennék. Egy ideig azzal szórakoztattam magam, hogy a zongora billentyűit ütögettem, örömet lelve abban, hogy minden leütésre összerezzen, de végül visszakalauzolt a szobámba, és azt javasolta, térjek nyugovóra.

Még nem áldozott le teljesen a nap, amikor kimásztam az alacsony ablakon, és egy sikátorban kötöttem ki. Az utat sekély, fekete pocsolyákhoz hasonló árnyak foltozták, és mire a mezőre értem, már a Ninley fölött terebélyesedő füst és dohány forró ködfátylán keresztül pislákolnak a csillagok. A fűben botladoztam, hunyorogva kerestem a félhomályban egy kártyavár vonalait.

A kék Ajtó eltűnt.

Találtam viszont egy hullámos szélű, fekete kört a fűben. Az ajtóm már csak hamuból és elszenesedett maradványokból állt. A füzetem ott hevert a szénrögök között, lapjai felkunkorodtak és megfeketedtek. Otthagytam.

Mire visszabotorkáltam a nem épp előkelő, rozzant szállóba, az ég befeketedett, térdharisnyám pedig összekoszolódott. Mr. Locke olajkék füstfellegbe burkolózva ült az előcsarnokban. Előtte hevert számtalan jegyzetfüzete és papírja, valamint a lefekvés előtti skót whiskyjével teli kedvenc jádepohara.

– Hát te meg hol jártál? Visszamentél ahhoz az ajtóhoz, és a Marson talátlad magad? Vagy talán a Holdon?

Am ezúttal szelíden beszélt. Tudni kell Mr. Locke-ról, hogy valójában jól bánt velem. Még a legrosszabb időkben sem hagyta el a jóindulata.

– Nem – ismertem be. – De biztosra veszem, hogy több ahhoz hasonló Ajtó létezik. Lefogadom, hogy meg tudom találni őket, és ha írok róluk, mind kinyílik. És nem érdekel, ha nem hisz nekem.

Miért nem tudtam befogni azt az ostoba számat? Miért nem ingattam a fejem, és kértem bocsánatot elcsukló hangon, hogy aztán a kék Ajtó emlékével zuhanjak ágyba, mintha csak egy titkos talizmán lapulna a zsebemben? Mert hétéves voltam, és makacs, ráadásul még nem értettem, milyen árat követelnek az igaz történetek.

– Csakugyan?

Mr. Locke nem mondott semmi mást, én pedig abban a hitben vonultam a szobámba, hogy megúsztam a komolyabb büntetést.

Csak akkor szembesültem a tévedésemmel, amikor egy héttel később visszaérkeztünk Vermontba.

A Locke-ház egy hatalmas, vörös kövekből épített palota volt a Champlain-tó partján, tetején kémények és rézlemezzel borított tornyok rengetegével. Zegzugos belsejének falait fával burkolták, és hemzsegett a különös, ritka és értékes tárgyaktól. A *Boston Herald* egyik újságírója egyszer úgy jellemezte, hogy „építészeti szempontból különösnek nevezhető, és inkább emlékeztet az *Ivanhoe* világára, mint egy mai ember otthonára”. Azt beszélték, valami örült skót építtette az 1790-es években, egy hétig élt benne, majd örökre nyoma veszett. Mr. Locke egy árverésen jutott hozzá az 1880-as években, aztán pedig elkezdte megtölteni a világ csodáival.

Apámmal két szobában zsúfolódtunk össze a harmadik emeleten: neki egy takaros, négyszögletű dolgozószoba jutott egy nagy asztallal és egyetlen ablakkal, nekem pedig egy szürke, dohos lyuk két keskeny ágygal, ahol a dajkával aludtam. A legújabb dajkám egy Miss Wilda nevű német bevándorló volt, aki a testén súlyos, fekete gyapjúruhákat, az arcán pedig olyan kifejezést viselt, amely arról árulkodott, hogy bár eddig nem sokat látott a huszadik századból, mélységesen elítéli azt. Szerette az egyházi énekeket és a frissen hajtogatott ruhát, megvetette a lármát, a rendetlenséget és az arcátlanságot. Nem is lehetett volna másként, mint hogy kölcsönös ellenszenvet táplálunk egymás iránt.

Visszatértünk Wilda és Mr. Locke váltott gyorsan egymással pár szót az előtérben. Wilda szeme úgy villant rám, mint a túl sokáig fényesített kabátgombok.

– Mr. Locke-tól tudom, hogy újabban túlságosan izgatott és hisztériás vagy, kis galambom.

Miss Wilda gyakran nevezett a *kis galambjának*, azt hitte, ha így hív, úgy is fogok viselkedni.

– Ez nem igaz, asszonyom.

– Ó, szegénykém! Egy szempillantás alatt orvosoljuk a problémádat.

A túl sok izgalom ellenszere a nyugodt, behatárolt környezet volt, figyelemelterelő ingerek nélkül. Ezért megfosztották a szobámat minden színes, ábrándos vagy kedves tárgytól. Behúzták a függönyöket, a könyvespolcra pedig elvittek mindent, ami izgalmasabb lehetett a *Képes gyermekbibliánál*. Kedvenc rózsaszín-arany ágytakarómat – amelyet előző évben apám küldött nekem Bangalorból – keményített fehér lepedőkre cserélték le. Samuelnek megtiltották, hogy meglátogasson.

Miss Wilda becsúsztatta a kulcsát a lyukba, kattant a zár, és egyedül maradtam.

Először a vöröskabátosokkal vagy a lázadókkal szembeszálló hadifogolynak képzeltem magam, és azt gyakoroltam, hogyan tudom a tekintetemmel is éreztetni a szenvtelen ellenállást. Ám a második napra egyre erősebben nyomta a dobhártyámat a csend hüvelykujja, reszkettem, a lábam remegett, mert legszívesebben ahhoz a cédrusos mezőhöz rohantam volna, a kék Ajtó hamvain át egy másik világba.

A harmadik napon cellává, majd ketreccé, végül koporsóvá zsugorodott a szobám. Rájöttem, mi a szívem legbenső félelme, amely úgy ficánkolt bennem, mint az angolnák a víz alatti barlangokban. Rettegtem attól, hogy bezárnak, fogságban tartanak, magamra hagynak.

Valami megrepedt a lényem középpontjában. Karomba görbültek az ujjaim, leszaggattam a függönyöket, letéptem a gombokat a komód fiókjairól, apró öklömmel vertem a zárt ajtót, majd leültem a padlóra, és csuklás közepette, patakokban folytak a könnyeim, amíg Miss Wilda egy kanál szirupos valamit nem nyomott a számba, ami egy időre megszabadított önmagamtól. Az izmaim olajos, bágyadt folyamokká alakultak át, a fejem ernyedten bukott a felszín alá. A szőnyegeken kúszó árnyak rémes színjátékká álltak össze, amely annyira magával ragadott, hogy rajta kívül semmi másnak nem maradt hely a fejemben, amíg el nem aludtam.

Amikor felébredtem, Mr. Locke az ágyam szélén ült, újságot olvasott.

– Jó reggelt, kedvesem! Hogy érzed magad?

Lenyeltem a számban összegyűlt, keserű nyálat.

– Jobban, uram.

– Örülök. – Mértani pontossággal összehajtogatta az újságot. – Ide figyelj, January! Az előtted álló lehetőségek száma szinte végtelen, de meg kell tanulnod viselkedni. Mostantól nincs semmilyen képtelen badarság, szökés vagy ajtók, amik olyan helyekre vezetnek, ahová nem kellene nekik.

Miközben mustrált, arckifejezése a régimódi istenábrázolásokat juttatta eszembe: szigorúan atyai volt, és olyasfajta szeretetet szánt nekem, amely mérlegre teszi a tárgyát, mielőtt döntene az érdemlegességéről. A szeme két kötömbként nehezedett rám.

– A jövőben *megtanulod, hol a helyed*, és *jó kislány leszel*.

Kétségbeesetten szerettem volna kiérdekelni Mr. Locke szeretetét.

– Igen, uram – suttogtam, és ezzel érdemessé is váltam rá.

Apám csak novemberben jött vissza hozzánk. Olyan gyűröttnek és fáradtnak tűnt, mint a bőröndje. Hazatérése a szokásos mintázatot követte: a kocsí felgördült az úton, és megállt a Locke-ház fenséges kőhalmaza előtt. Mr. Locke kiment hozzá, hátba veregette, és gratulált neki, én pedig az előszobában vártam Miss Wildával. Túlságosan kikeményített kötényruhámban egy túl nagy páncélba bújtatott teknősnek éreztem magam.

Kinyílt az ajtó, és megláttam a sziluettjét. Nagyon sötétnek és idegennek tűnt a gyenge novemberi fényben. Megállt a küszöbön, mert általában ez volt az a pillanat, amikor egy izgatott kislány mind a huszonöt kilogrammjával a térdéhez ugrott.

Ám ezúttal meg sem moccantam. Életemben akkor először nem futottam oda hozzá. Az árny válla előre görnyedt.

Kegyetlennek tűnik, ugye? Egy dacos gyerek, aki megbünteti apját a távolmaradásért. De biztosíthatlak afelől, hogy abban a pillanatban teljes zűrzavar uralkodott a fejemben. Egyszerűen volt valami az ajtófélfától keretezett alakban, ami miatt szédelegni kezdtem a dühtől. Talán az, hogy az illata a dzsungeleket, a gőzhajókat és a kalandokat, az árnyékos barlangokat és feltáratlan csodákat idézte, miközben az én világom olyan végtelenül hétköznapiak számított. Vagy talán az, hogy bezártak, ő pedig nem volt ott, hogy kinyissa az ajtót.

Három lépést tett felém tétovázva, majd leguggolt elém az előtérben. Idősebbnek tűnt, mint ahogy emlékeztem rá, az állán lévő, egykor fekete

borosta tompa ezüstszínt kapott, mintha az ő világában minden egyes távol töltött nap háromnak felelt volna meg. A szomorúsága ugyanakkor mit sem változott, most is fátylat eresztett a szeme elé.

A vállamra tette a kezét. A csuklója körül ott tekeregtek a tetovált, fekete kígyók.

– Mi a baj, January?

Olyan ismerősen csengett nevem a szájából, és furcsa, mégsem idegen akcentusa majdnem megoldotta a nyelvem. El akartam neki mondani az igazat (*Ráakadtam valami óriási és vad dologra, valamire, ami átszakítja a világ szövetét. Leírtam valamit, és valóság lett belőle.*), de megtanultam, hogy nem szabad. Immár jó kislánként viselkedtem.

– Minden rendben, uram – feleltem neki, és végignézttem, ahogy a hangom hűvös felnőttessége pofon csapja.

Aznap este nem szóltam hozzá vacsora közben, és nem osontam be éjjel a szobájába, hogy meséket könyörögjek ki tőle (márpedig elárulhatom, hogy apám a mesemondás bajnokának számított; mindig azt hajtogatta, a munkája kilencvenkilenc százalékban abból áll, hogy a történetek nyomába ered, és kideríti, hová vezetnek).

De végeztem a képtelen badarságokkal. Leszámoltam az ajtókkal és az Ajtókkal, valamint az ezüstös tengerekről és fehérre meszelt városokról szóló álmokkal is. A mesékkal is. Azt hittem, ez csak a felnőtté válás folyamatában eredendően benne rejlő leckék egyike, amelyeket végül mindenki megtanul.

Azonban elárulok egy titkot: megtartottam az ezüstérmét a különös királynő arcképével. Az alsószoknyámba varrt, apró zsebben tartottam, ahol a testem hőjét átvéve simult a csípőmhöz, és amikor magam elé tartottam, éreztem rajta a tenger illatát.

Tíz éven át ez volt a legértékesebb tulajdonom. Amíg tizenhét éves nem lettem, és rá nem találtam a *Tízezer ajtó*ra.

A bőrkötésű ajtó

Nem leltem volna rá, ha nincs az a madár.

A konyha felé tartottam, hogy lefekvés előtt kávét csenjek Mrs. Purtramtól, a szakácsnőtől, amikor csivitelés és csapkodás ütötte meg a fülem. Megálltam a hátsó lépcsősor közepén. Vártam, majd újra megtörtént: verdeső szárnyak és tompa puffanás némaságba fúló hangját hallottam. Csend.

Követtem a zajokat a második emeleti szalonig, amelyet a fáraó szobájának hívtunk. Itt kapott helyet Mr. Locke kiterjedt egyiptomi gyűjteménye: piros és kék koporsók, szárnyas fogantyús márványurnák, bőrsinorra fűzött apró, aranyszínű ankhok, egykori templomok árván maradt, faragott kőoszlopai. Az egész szoba sárgás aranyfényben ragyogott még a nyári esték félhomályában is.

A zaj a szoba déli sarkából érkezett, ahol változatlanul ott lapult a kék kincsesládám. Rázkódott a talapzatán.

Miután megtaláltam benne a füzetet, nem tudtam megállni, hogy olykor-olykor ne őgyelegjek körülötte, és ne vizsgáljam át poros mélységeit. Karácsony körül egy papírból kivágott bábura bukkantam benne, amelynek végtagjaihoz kis fapálcikákat rögzítettek. A következő nyáron egy apró zenedobozt találtam, amely egy vélhetően orosz keringőt játszott. Ezt követte egy kis barna baba élénk színű gyöngyökkel, majd *A dzsungel könyvének* illusztrált francia kiadása.

Soha nem kérdeztem rá, de biztosra vettem, hogy ezek Mr. Locke ajándékai. Általában pont akkor bukkantak fel, amikor leginkább

szükségem volt rájuk: ha apám elfelejtett egy újabb születésnapot, vagy még egy ünnepkor távol maradt. Már-már éreztem a feszengő Mr. Locke kezét a vállamon, ahogyan némán vigaszt nyújt nekem.

Ugyanakkor rendkívül valószínűtlennek tűnt, hogy egy madarat rejtene a dobozba. Elbizonytalanodtam, vajon csakugyan onnan jön-e a hang, de felemeltem a fedelet, mire egy szürke-arany színű valami robbant ki belőle, mintha egy apró ágyúból lőtték volna ki, aztán összevissza repdesett a szalonban. Egy törékeny, meggyötörtnek tűnő madár volt narancssárga fejjel és cingár lábbal. (Később próbáltam beazonosítani, azonban Mr. Audubon² könyvének egyik madarára sem hasonlított.)

Már épp elfordultam, és hagytam visszazáródni a láda fedelét, amikor észrevettem, hogy valami más is lapul benne.

Egy könyv. Egy parányi, bőrkötésű könyv megkopott sarkokkal és mélynyomott címmel. Az aranyozott betűk már részben lekoptak róla: *TÍZEZ JTÓ*. Hüvelykujjammal átpörgettem a lapokat.

Azok, akik nem csak távolról ismerik a könyveket – akik dohos könyvesboltokban töltik a szabad délutánjaikat, és titkon megcirógatják az ismerős kötetek gerincét –, tudják, hogy az átlapozás elengedhetetlen része az új könyvvel való ismerkedés folyamatának. Ilyenkor nem a szavakat kell elolvasni, hanem a szagokból benyomást szerezni, amelyek por- és rostfelhővel libbennek fel a lapokról. A könyv tűnhet drágának és minőségi kötésűnek, vagy túlságosan silány, elmosódott, kétszínű nyomatnak is, esetleg érződhet rajta, hogy ötven évig érintetlenül raboskodott egy szivarozó öregember otthonában. A könyvek illata árulkodik az olcsó izgalmakról, a fáradságos tanulásról vagy a megoldatlan rejtélyek irodalmi súlyáról.

Ennek a könyvnek a szaga semelyik másik könyvéhez sem hasonlított. A fahéjat, a szenet, a katakombákat és az agyagot juttatta eszembe. A párás tengerparti estéket és a pálmalevelek alatt töltött, izzadságtól csatakos délidőket. Olyan illata volt, mintha időtlen idők óta rostokolt volna a postázandó pakkok között, mintha éveken át utazott volna a világban, közben magába szívva a szagok különböző rétegeit, akár a túl sok ruhát magára aggató csavargó.

A vadonban leszüretelt, majd finom borra erjesztett kaland aromáját árasztotta, amellyel a könyv minden egyes lapját meghintették.

De most előresiettem. A történeteket időrendben illő elmesélni, hogy legyen elejük, közepük és végük. Nem vagyok tudós, bár legalább ezt én

magam is tisztán látom.

A kék Ajtós incidens utáni éveket azzal töltöttem, amivel a legakaratosabb, legvakmerőbb lányoknak kell: visszafogtam magam.

Kilencéves koromban, 1903 őszén a világ a *modern* szót ízlelgette a szájában. Észak- és Dél-Karolinában repülő masinákkal kísérletezett lelkesen két fivér; az új elnökünk arra bátorított minket, hogy a hangunk legyen szelíd, de azért hordjunk magunknál egy jókora botot, ami alighanem azt jelentette, hogy meg kellene szállnunk Panamát; rövid ideig nagy népszerűsége tett szert a tűzvörös haj, amíg a nők szédülésre és hajhullásra nem panaszkodtak, és Miss Valentine hajszeszéről be nem bizonyosodott, hogy szinte csak piros patkánymérget tartalmaz. Apám valahol Észak-Európában járt (a havas hegyeket, valamint Jancsira és Juliskára emlékeztető gyerekeket ábrázoló képeslap hátoldalán ez állt: *Utólag is boldog születésnapot!*), Mr. Locke pedig végre-valahára eléggé megbízott bennem ahhoz, hogy újfent magával vigyen egy útra.

A kentuckyi fiaskó óta kifogástalanul viselkedtem: nem gyötörtem Mr. Stirlinget, nem bolygattam Mr. Locke gyűjteményeit, és Wilda összes szabályát betartottam, még azt a meglehetősen ostoba rendelkezést is, hogy vasalás után azonnal össze kell hajtani a gallérokat. Nem játszottam a földön csúszva-mászva azokkal a „tetves csibészekkel, akiket csak most hozott a hajó”; csupán távolról, apám dolgozószobájának harmadik emeleti ablakából néztem Samuelt, aki az üzletük kocsiját hajtotta. Amikor csak sikerült kijátszania Mrs. Purtramet, továbbra is ellátott rémtörténetekkel, és számárfülekkel jelölte be a kedvenc oldalait. Én szorosán összeacsavartam, és üres tejesüvegekben juttattam neki vissza a füzeteket, bekarikázva a legvérszomjasabb sorokat.

Távozóban mindig felnézett, és elég sokáig bámult ahhoz, hogy tudjam, lát. Ilyenkor felemelte a kezét. Néha, ha Wilda nem figyelt, én pedig kellőképpen merész voltam, viszonzásul megérintettem az ujjbegyemmel az ablaktáblát.

Az időm nagy része latin igék ragozásával és összeadással telt, oktatóm vizenyős tekintetének felügyeletében. Végigültem a heti leckéimet Mr. Locke-kal, udvariasan bólogattam, miközben ő részvényekről és a teljességgel inkompetens igazgatótanácsokról okított, majd beszámolt ifjúkori angliai tanulmányairól, azonkívül elárulta, melyik a három legjobb

fajta skót whisky. A házvezetőnővel gyakoroltam, hogy kell illendően viselkedni, továbbá megtanultam, hogyan mosolyogjak tiszteletudón minden vendégre és ügyfélre, aki látogatást tesz a házban. „Milyen kis *drága* teremtés vagy!” – affektáltak. „És milyen választékosan fogalmazol!” Megveregették a fejem, mintha valami jól beidomított öleb lennék.

Néha olyan magányosnak éreztem magam, hogy azt hittem, hamuvá porladok, és elsodor egy kósza szellő.

Olykor úgy éreztem, Mr. Locke gyűjteményének egyik darabja vagyok. *January Dudose, 145 cm, bronz, rendeltetése: ismeretlen.*

Ezért amikor Mr. Locke megkért, hogy kísérjem el Londonba – azzal a feltétellel, hogy hajlandó leszek úgy engedelmeskedni minden szavának, mint Isten parancsolatainak –, olyan lelkesedéssel mondtam igent, hogy arra még Mr. Stirling is ugrott egyet.

A történeteim és ponyvaregényeim fele Londonban játszódott, ezért határozott elvárásokkal néztem a kaland elé: sötét, ködös utcák, amelyeket kis csavargók meg keménykalapos férfiak népesítenek be; koromtól fekete épületek, melyek kellően borongósan tornyosulnak az ember feje fölé; szürke házak néma sorai. A *Twist Olivér* keveredése Hasfelmetsző Jackkel és talán egy csipetnyi Sara Crewe-val.³

Lehet, hogy London egyes részei csakugyan így festenek, ám az általam 1903-ban látott város ennek gyakorlatilag épp ellenkezője volt: hangos, verőfényes és nyüzsgő. Amint leszálltunk a London and North Western Railway vasúttársaság kocsijáról a Euston pályaudvaron, majdnem agyontaposott minket a matrózkék egyenruhás iskolások hada; udvariasan biccentett felénk egy smaragdzöld turbánt viselő férfi; egy sötét bőrű család idegen nyelven vitázott egymással; az állomás falára kifüggesztett, piros és aranszínű plakát pedig *Dr. Goodfellow Igazi Emberállatkertjét* hirdette „törpékkel, zulu harcosokkal, indián törzsfőnökökkel és keleti rabszolgalányokkal”.

– Már így is egy átkozott emberállatkertben vagyunk – morogta Locke.

Megbízta Mr. Stirlinget, hogy fogjon egy bérkocsit, amely elvisz minket egyenesen a Királyi Gumitársaság központjába. A hordárok bezsúfolták Mr. Locke csomagját a koci hátuljába, azután pedig Stirling és én mindent felcipeltünk a vállalat székhelyének fehér márványlépcsőjén.

Mr. Locke és Mr. Stirling pár fontosnak tűnő, fekete öltönyös férfi társaságában eltűnt a homályos előcsarnokban. Nekem egy keskeny

háttámlájú székekben kellett várakoznom rájuk a hallban. A lelkemre kötötték, hogy ne zargassak senkit, meg se pisszenjek, és ne nyúljak semmihez. A túsó falon lévő freskót nézegettem, amely egy térdelő afrikait ábrázolt, aki egy kosár ördögkarmot nyújt át Britanniának. A fekete ember meglehetősen szolgai, jámbor tekintettel nézett.

Azon gondolkoztam, hogy az afrikaiak színes bőrűnek minősülnek-e Londonban, majd pedig azon, hogy én annak számítok-e, és kissé beleremegtem a vágyakozásba. Szerettem volna valamilyen nagyobb falkába tartozni, hogy ne bámuljanak folyton, hogy pontosan tudjam, hol a helyem. Mint megtapasztaltam, „tökéletesen egyedi példánynak” lenni magányos dolog.

Az egyik titkárnő összehúzott szemmel, mohón fürkészett. Te is ismered ezt a fajtát: egyike azoknak a keskeny ajkú, tömzsi, fehér hölgyeknek, akik mintha egész életükben arra várnának, mikor kapnak esélyt, hogy rácsapjanak valaki tenyerére egy vonalzóval. Nem voltam hajlandó megadni neki ezt a lehetőséget. Felugrottam, úgy tettem, mintha Mr. Locke magához hívott volna, s utánasi tettem.

Az ajtó repedésein keresztül lámpák olajos fénycsíkja szűrődött ki, a férfiak hangja pedig puhán, mohósággal telve verődött vissza a tölgyfáról. Elég közel merészkedtem ahhoz, hogy be tudjak kukucskálni: nyolc-kilenc bajuszos fickó ült körbe egy hosszú asztalt, amelyen halomban állt Locke összes csomagja. A fekete bőröndöket már kinyitották, összegyűrt újságpapírok és szétdobált szalmaszálak heverték mindenütt. Locke az asztalfőnél állt, volt valami a kezében, de nem láttam, micsoda.

– Ez egy nagyon értékes kincs, uraim, egyenesen Sziámból származik. Amit magában rejt, az valamiféle porrá őrölt pikkely, felettébb erős a hatása...

A többiek roppant izgatottsággal figyelték, gerincük úgy görbült Mr. Locke felé, mintha delejes erő vonzaná őket hozzá. Furcsának láttam a társaságot – valahogy mindegyikükben volt valami nem helyénvaló, mintha nem is emberek lettek volna, hanem fekete gombos öltönybe bújtatott, másfajta lények.

Rájöttem, hogy egyiküket már ismerem. Előző év júliusában találkoztam vele a Társaság éves összejövetelén. Ide-oda cikázó, sárgás szemével ott ólálkodott a szalon szélén. Ennek a nyugtalan férfinak az arca görényre emlékeztetett, haja vörössége pedig még Miss Valentine hajszeszének

tudományát is felülmúlta. A többiekhez hasonlóan Locke felé fordult, aztán hirtelen kitágult az orrcimpája, akár egy szimatot fogó kutyának.

Tudom, hogy az emberek nem képesek *kiszimatolni* az utánuk kémkedő, engedetlen kislányokat, ezzel tényleg tisztában vagyok. És egyébként sem kerülhettem volna nagy bajba emiatt, hiszen csak nézelődtem. Ám volt ebben a találkozóban valami titkos, valami meg nem engedett, és az a férfi felfelé emelte a fejét, mintha éppen próbálta volna beazonosítani az idegen illat forrását...

Arrébb rebbentem az ajtótól, visszaosontam a hallba, és leültem a székemre. A következő egy órában a csempézett padlóra szegeztem a tekintetem, illendően kereszteztem a bokámat, és tudomást sem vettem a titkárnő sóhajtozásáról, dohogásáról.

A kilencévesek még nem tudnak sokat, ellenben nem is ostobák. Arra már rájöttem, hogy az apám által talált kincsek és műtárgyak nem mind a Locke-ház gyűjteményét gyarapítják. Közülük pár átutazta az Atlanti-óceánt, és fülledt tanácsstermek aukcióin végezte. Magam elé képzeltem a szerencsétlenül járt agyagtáblákat és kéziratokat, melyeket elloptak eredeti otthonukból, hogy aztán elárvultan, magányosan induljanak világ körüli útra, végül felcímkézve mutogassák őket olyan embereknek, akik nem is értik a rajtuk lévő írást. Aztán emlékeztettem magam arra, hogy többé-kevésbé ez történt a Locke-házban is, és hogy Mr. Locke mindig azt mondogatta, „bünténnyel felérő gyávaság” kihagyni a lehetőségeket.

Megállapítottam: jó kislánynak lenni részben abból áll, hogy hallgatok bizonyos dolgokról.

Amikor Mr. Locke és Mr. Stirling újra előkerült, semmit sem mondtam nekik. Némán ültem a bérkocsiban, a szállodánk felé tartva, és akkor is, amikor Mr. Locke váratlanul bejelentette, hogy vásárolni támadt kedve, így inkább a Knightsbridge városnegyedbe kérte a fuvart.

Besétáltunk egy áruházba, amely nagyjából akkora lehetett, mint bármelyik független állam; az egész belseje márvány- és üvegfelületekből állt. Minden pult mellett vakítóan fehér fogsorú eladók strázsáltak, akár a mosolygó katonák.

Az egyikük felénk sietett a fényes padlón.

– Jó napot, uram! – trillázta. – Miben lehetek szolgálatára? Milyen édes kislány! – Vakító mosolya ellenére feltűnt, hogy a bőrömet, a hajamat, a szememet vizslatja. Ha kabát lettem volna, kifordít, és megnézni a gyártó címkéjét. – Hol bukkant rá?

Mr. Locke megfogta a kezem, és elszántan a karja alá dugta.

– Ő az én... lányom. Természetesen fogadott gyermek. Köztünk szólva ő a hawaii királyi család utolsó élő leszármazottja.

És mert Mr. Locke hangja olyan magabiztosan zengett, ráadásul a zakója elárulta, pénzes ember, vagy talán az eladó még soha nem látott hawaii lakost, mindenesetre hitt neki. Észrevettem rajta, hogy szertefoszlik a gyanakvása, a helyét elvarázsolt csodálat veszi át.

– Ó, milyen rendkívüli! Van pár csodás turbánunk Lahorból, nagyon különlegesek, pompásan mutatnának a kisasszony fején. Vagy szeretné esetleg megnézni a napernyőket? Hogy ne süsse meg a nyári nap?

Mr. Locke morfondírozva nézett le rám.

– Azt hiszem, egy könyvet szeretnénk. Amelyik csak megtetszik neki. Ma nagyon jól viselkedett.

Aztán rám mosolygott, amit csak abból vettem észre, hogy a bajusza enyhén meggörbült.

Ragyogtam. Megmérettettem, és érdemesnek talált a nagylelkűségére.

1906 kora nyarán már tizenegyedik évem legvégén jártam. Épp akkor készült el a világ legnagyobb hajója, az *RMS Lusitania* (Mr. Locke megígérte, hogy hamarosan jegyet váltunk rá), az újságok még mindig tele voltak a San Franciscó-i szörnyű földrengés romjainak szemcsés képeivel; én pedig arra fordítottam a zsebpénzemet, hogy előfizessek az *Outing* folyóiratra, és heti részletekben elolvashassam Jack London új regényét. Mr. Locke üzleti útra ment nélkülem, apám viszont kivételesen épp otthon tartózkodott.

Már előző nap el kellett volna utaznia, hogy csatlakozzon Mr. Fawcett brazil expedíciójához, de akadályokba ütközött, mert a hatóságok még nem pecsételték le a papírokat, márpedig a kényes felszereléseket csak óriási körültekintéssel lehetett szállítani. Engem mindez hidegen hagyott. Egyedül az érdekelt, hogy otthon van.

Együtt reggeliztünk a konyhában, a nagy, karcos asztal mellett, amelyen zsírfoltok meg égésnyomok éktelenkedtek. Apám az egyik terepfüzetét böngészte, a két szemöldöke között apró, V alakú bemélyedés jött létre, miközben a pirítóst és a tojást ette. Nem bántam, mert épp a *Fehér Agyar* legújabb részletébe merültem. Eltűntünk a saját világunkban, együtt, de külön, és ez annyira békés, helyénvaló érzésnek hatott, hogy azon kaptam

magam, úgy teszek, mintha minden reggel így telne. Mintha egy hétköznapi kis család lennénk, a Locke-ház pedig a mi otthonunk, ez az asztal a mi konyhaasztalunk.

Csakhoggy eszembe jutott, egy hétköznapi családban valószínűleg egy anya is az asztal mellett ülne velünk. Talán ő is olvasna. Esetleg felpillantana rám a könyvből, homlokát alig észrevehetően ráncolva lesöpörné a pirítós morzsáit apám bozontos szakálláról.

Ostobaság ilyesmiről ábrándozni. Csak ürességtől kongó fájdalom hasít miatta a bordáid közé, mintha otthon is honvágyat éreznél, s utána abba kell hagynod az olvasást, mert megtekerednek és elmosódnak a szavak.

Apám a tányérjával meg a kávéscsészéjével a kezében felállt, a jegyzetfüzetét a hóna alá fogta. Kis, aranykeretes olvasószemüvege mögött a távolba révedt a tekintete. Távozni készült.

– Várj! – szólaltam meg nagy nehezen, ő pedig úgy pislogott rám, mint egy riadt bagoly. – Az járt a fejemben... hogy tudnék-e neked segíteni. A munkában.

Láttam rajta, már kezdi megformálni a tiltakozás szavait; fejét sajnálkozóan ingatta, de aztán rám nézett. Bármit is látott az arcomon – a szememben gyülekező könnyek tompa csillogását, a kongó üresség fájdalmát –, attól nagy levegőt kellett vennie.

– Persze hogy tudnál, January.

A nevem úgy hömpölygött az ő kiejtésében, ahogy a hajó ringatózik a tengeren. Tobzódtam a hangzásában.

A napot a Locke-ház végtelen pincéjében töltöttük, ahol Mr. Locke gyűjteményének összes be nem azonosított, fel nem címkézett vagy törött darabja raboskodott szalmával kibélelt ládákban. Apám több jegyzetfüzetet is magánál tartott, motyogva firkált beléjük, és olykor arra kért, hogy gépeljem le a címkék szövegét a fényes, fekete írógépén. Úgy tettem, mintha én lennék Ali baba a csodák barlangjában, vagy egy sárkány kincseit felkutató lovag, netán egyszerűen csak egy apját kisegítő lány.

– Á, igen, a lámpás... Kérlek, tedd a szőnyeg és a nyaklánc mellé. De meg ne dörzsöld... Mondjuk, mi rossz történhetne? – Csak akkor bizonyosodtam meg arról, hogy hozzám beszél, amikor magához intett. – Hozd ide!

Odaadtam neki a bronzlámpást, amelyet egy *TURKESZTÁN* feliratú ládából bányásztam elő. Nem igazán hasonlított egy szokványos lámpásra, inkább kicsi, idomtalan madárra emlékeztetett. Hosszú kiöntője volt a

csőre, szárnyaira különös jelképeket véstek. Apám óvatosan végigsimította a szimbólumokat az egyik ujjával, mire olajos, fehér gőz áramlott kifelé a nyíláson. Egyre magasabbra emelkedett, tekergett-vonaglott, akár egy sápadt kígyó, és olyan alakzatokat írt le a levegőben, amelyek már-már betűkre hasonlítottak.

Apám ellegyezgette a füstöt, én pedig csak pislogtam.

– Hogyan... Biztos van benne valamilyen kanóc, ami szikrát kapott. Hogy működik?

Apám visszatuszkolta a lámpást a ládába, szája halvány félmosolyra húzódott. Megvonta a vállát, vidámsághoz hasonló csillanás látszott a szemüvege mögött, félmosolya szélesebb lett.

És talán mert olyan nagyon ritkán mosolygott, vagy mert olyan tökéletes napot töltöttünk együtt, feltettem neki egy ostoba kérdést.

– Veled mehetek? – Erre ő oldalra biccentette a fejét, mosolya lassan lehervadt. – Brazíliába. Vagy oda, ahova azután mész. Magaddal viszel?

Ez egyike volt a legégetőbb vágyaimnak, melyeket a lelkem közepének mélyén őrizgettem, akár a halomba hordott szentet. De ha belevethettem volna magam a világ zajos folyamába, mint egy halacska, és apám mellett úszhattam volna...

– Nem – felelte hűvösen, ridegen, ellentmondást nem tűrően.

– Jó útitárs vagyok, kérdezd meg Mr. Locke-ot! Nem vágok más szavába, nem nyúlok olyasmihez, amihez nem szabad, nem beszélek idegenekkel, nem csatangolok el...

Apám szemöldöke ismét zavarodott V alakba húzódott.

– Akkor egyáltalán miért szeretnél utazni? – ingatta a fejét. – A válasz: *nem*, January. Túl veszélyes lenne.

Forrón bizseregve kúszott felfelé a nyakamon a szégyenkezés és a harag. Semmit sem feleltem, mert akkor sírva fakadtam volna, és csak még rosszabbra fordul minden.

– Figyelj rám! Én értékes és egyedi dolgokat kutatok fel. Ezt tudod, ugye? Mr. Locke-nak és a társaságbeli barátainak. – Erre nem bólintottam. – Nos, úgy tűnik, nem csak ők, nos, érdeklődnek ezek iránt a tárgyak iránt. Vannak mások is, nem tudom, kik... – Hallottam, ahogy nyel egyet. – Itt nagyobb biztonságban vagy. Ez megfelelő hely egy fiatal lánynak, amíg felnő.

Mintha begyakorolta vagy visszhangozta volna ezt az utolsó mondatot, ezért tudtam, hogy egyenesen Mr. Locke-tól idéz.

Bólintottam, tekintetemet a szalmával teleszórt padlóra szegeztem.

– Igen, uram.

– De... egy nap el foglak vinni magammal. Ígérem.

Szerettem volna hinni neki, de annyi üres ígérettel találkoztam már életem során, hogy felismertem: ez is közéjük tartozik. Szó nélkül távoztam.

Begubóztam a szobám biztonságába, magam köré tekertem a rózsaszín-arany ágytakarót, amely még mindig szerecsendió- és szantálillatot árasztott. Kibányásztam az érmét a szoknyám kicsiny zsebéből, majd alaposan szemügyre vettem az ezüstszemű királynőt. Csintalan mosolya arra csábított, hogy szökjek meg vele, és egy pillanatra a szívem mintha kiugrott volna a helyéről, akárha repülne, s közben cédrusos, sós ízt éreztem a számban.

Odaléptem a komódhoz, az érmét az ékszeres dobozom bélésén lévő lyukba dugtam. Egyébként is túl idős voltam már ahhoz, hogy ilyen ábrándos csecsebecséket hordjak magamnál.

1908 márciusában, tizenhárom éves koromban olyan időket éltünk, melyeket messzemenőig áthatott a feszengés és az önközpontúság, ezért szinte semmire sem emlékszem belőle azt leszámítva, hogy egész sokat nőttem, és hogy Wilda valami rémes drótszerkentyűbe kényszerítette a mellem. Apám egy gőzhajón tartott a Déli-sark felé, minden levelén éreztem a jég és a madárszar szagát; Mr. Locke texasi olajmágnások zsíros csoportját látta vendégül a Locke-ház keleti szárnyában, és megparancsolta, hogy ne keresztezzem az útjukat; azonkívül éppolyan magányosnak és nyomorúságosnak éreztem magam, mint bármely tizenhárom éves, vagyis fölöttébb.

Wilda volt az egyetlen társaságom. Az évek során lényegesen jobban megkedvelt, mert „tisztességtudó ifjú hölgy” vált belőlem, de ez csak abban nyilvánult meg, hogy feltűnően gyakran mosolygott – csikorogva és pókhálósan, mintha évtizedeken át egy dohos bőröndben tárolta volna a fogsorát –, illetve néha előállt azzal, hogy szórakozásként olvassunk fel *A zarándok útjából*. Ez csaknem nagyobb magányt jelentett, mintha egyedül lettem volna.

De aztán történt valami, aminek következményeképp immár soha többé nem voltam igazán magányos.

Épp egy rakás főkönyvet másoltam át Mr. Locke-nak az apám dolgozószobájában álló asztal fölé görnyedve. A saját szobámban is volt íróasztal, de legtöbbször inkább az apámét használtam – egyébként sem látogatott haza olyan gyakran, hogy tiltakozzon. Szerettem ennek a szobának a rezzenetlenségét, és hogy apám illata porszemcsék módjára telítette a levegőt: tengeri só, fűszerek és különös csillagok aromáját éreztem benne.

Kiváltképp tetszett, hogy a szoba tökéletes rálátást biztosított a kocsifelhajtóra, így végignézhettem, ahogy Samuel Zappia szekere egyre közelebb imbolyog a házhoz. Már csak elvétve küldött nekem rémtörténeteket – ez a szokás kikopott; olyanok lettünk, mint a levelezőtársak, akiknek sorai hónapról hónapra fogyatkoznak –, viszont mindig integetett. Láttam, hogy a lehelete fehér fellepként száll a kocsi fölé, láttam, hogy fejét a dolgozószoba ablaka felé fordítja. Csak nem rám villantotta fehér fogsorát?

Aztán piros szekere eltűnt a konyha irányában, én pedig sorra vettem, majd elvettem azokat az ürügyeket, amelyek esélyt adnának rá, hogy a következő fél órában arra sétáljak. Miss Wilda ujjának bütykei épp ekkor kopogtattak a dolgozószoba ajtaján. A legmélyebb gyanakvásról számot adva arról tájékoztattott, hogy az ifjú Mr. Zappia szót kíván váltani velem.

– Ó... – Próbáltam nemtörődömséget tettetni. – Mi célból?

Miközben lefelé sétáltam, hogy találkozzak vele, Wilda a nyomomban lépkedett, mint egy fekete, gyapjúból szőtt árny. Samuel a pónijai mellett várt rám, bársonyos fülükbe suttogott valamit.

– Miss Dudose! – köszöntött.

Feltűnt, hogy őt elkerülte a legtöbb serdülő fiú sanyarú sorsa, és ahelyett, hogy csupa könyök, újszülött zsiráfként botladozó kamasszá nyúlt volna, csak ruganyosabb és masszívabb lett. Még inkább jóképű.

– Samuel!

A lehető legfelnöttesebb hangomat vettem elő, mintha egyszer sem kergettem volna meg a fűvön, üvöltve megadást követelve, vagy soha nem adtam volna neki tülevelekből és a tó vizéből kevert varázssitalokat.

Lopva végigmért. Próbáltam felülemelkedni azon, milyen ormóttan a gyapjúruhám, amely Wildának különösen tetszett, vagy hogy a tincseim menthetetlenül kikandikálnak a hajtű mögül. Wilda fenyegetően köhintett egyet, akár egy múmia, akinek kaparja a torkát a sír pora.

Samuel a kocsin matatott, majd előhúzott egy fedeles kosarat.

– Ez a tied. – Az arca semmit sem árult el, ám a szája sarkában lévő apró görbület akár egy mosoly kezdeménye is lehetett. A szeme ismerős lelkesedéssel csillogott: ugyanúgy nézett rám, mint amikor egy olcsó ponyvaregény történetét mesélte el, és közelített a legjobb részhez, amelyben a hős beviharzik, hogy az utolsó pillanatban megmentse az elrabolt gyereket. – Vedd csak el!

Most talán azt gondolod, ez a történet valójában nem is Ajtókról szól, hanem azokról a személyesebb, ám mindent összevetve még csodásabb ajtókról, amelyek két szív között nyílhatnak meg. Lehet, hogy a végén így is lesz – azt hiszem, minden történet a szerelemről szól, ha a megfelelő pillanatban ragadja meg őket az ember, s félrebiccentett fejjel, alkonyi fényben szemléli –, de ez még várat magára.

Úgy alakult, hogy onnantól nem Samuel lett a legkedvesebb barátom, hanem az az állat, amelyik a tőle kapott kosárban szimatolt, és tömzsi lábával kaparászott.

Wilda kíséretében jártam párszor Shelburne-ben, és ezen ritka látogatásaim során kiderült számomra, hogy a Zappia család a város szatócsboltja fölött él egy szűkös lakásban; afféle zezzugos, lármás fészekben, amihez hasonlók mindig arra készítették Mr. Locke-ot, hogy a bajsza alatt fújtatva *az olyan* emberekre panaszkodjon. Az üzletre egy hatalmas, széles állkapcsú kutya vigyázott, akit Bellának hívtak.

Samuel elárulta, hogy Bella nemrégiben fényes szőrű, bronzbarna kiskutyákat hozott a világra. A többi Zappia gyerek ügyes mesterkedésének köszönhetően nagyrészt sikerült a kölyköket olyan turistáknak eladni, akik elég balgának bizonyultak ahhoz, hogy elhiggyék, a kölykök egy ritka afrikai oroszánvadász kutya almából származnak, de Samuel megtartott egyet.

– Ő a legkülönb. Neked tettem félre. Látod, hogy néz rád?

Nem véletlenül kérdezte ezt. A kosárban lévő kiskutya abbahagyta a fészkelődést, helyette nedvesen csillogó szemmel bámult rám, mintha isteni utasításra várna.

Akkor még nem tudhattam, mit jelent majd számomra ez a kutya, bár egy részem talán sejtette, mert amikor felnéztem Samuelre, menthetetlenül viszketni kezdett az orrom, mint sírás előtt mindig.

Épp szóra nyitottam a szám, csak hogy Wilda torkából ismét feltört az a recsegő hang.

– Ezt *erősen kétlem*, fiacskám – közölte. – Visszaviszed ezt az állatot oda, ahonnan hoztad.

Samuel nem vonta össze a szemöldökét, de a szája sarkában lévő mosolykezdemény kilapult. Wilda elragadta tőlem a kosarat – a kiskutya megtántorodott, a hátára perdült, lábai a levegőben kalimpáltak –, és Samuel kezébe nyomta.

– Persze biztosíthatlak afelől, hogy Miss Dudose értékeli a nagylelkűségedet.

Ezután visszaterelt a házba, hogy végtelenül hosszúnak tetsző ideig prédikáljon nekem a kórokozókról, hogy mennyire nem ildomos hölgyeknek nagy testű kutyát tartani, továbbá milyen veszélyes alacsony sorból származó férfiaktól szívességet elfogadni.

Vacsora után próbáltam Mr. Locke-ot jobb belátásra bírni, azonban nem jártam sikerrel.

– Gondolom, valami bolhás jószágról van szó, amin megesett a szíved.

– Nem, uram. Ismeri Bellát, Zappiáék kutyáját. Kölykei születtek, és...

– Tehát egy korcs. Azokkal mindig csak a baj van, January. És nem fogom hagyni, hogy valami keverék összerágja nekem a kitömött állatokat. – Élénken gesztikulált felém a villájával. – De mondok én neked valamit. Az egyik emberem igen kiváló tascskókat tenyészt Massachusettsben. Ha szorgalmasan tanulsz, talán kapsz tőlem egy előkarácsonyi ajándékot.

Nyájasan rám mosolygott, hozzá kacsintott egyet, én pedig próbáltam visszamosolyogni rá. Wilda lebiggyesztette a száját.

Vacsora után morcosan folytattam a főkönyvek másolását. Úgy éreztem, mintha furcsa horzsolások borítanák a testem, akárha láthatatlan láncok dörzsölték volna ki a bőrömet. A számok elmosódtak, prizmákká alakultak át, ahogy könnyek gyűltek a szemembe, és hirtelenjében reménytelen vágyakozás fogott el a rég elveszett füzetem iránt. Az után a nap után, amikor írtam egy történetet a mezőn, és az valóra vált.

A tollam a főkönyv margója felé vándorolt. Figyelmen kívül hagytam a fejemben megszólaló hangot, amely azt súgta, hogy ez egy ostoba, esélytelen, a képtelenségen is túlmenő vállalkozás – leszögezte, a lapon lévő szavak nem varázsigék –, és írni kezdtem: *Egyszer volt, hol nem volt, volt egy jó kislány, aki találkozott egy rossz kutyával, és ők ketten egymás legjobb barátai lettek.*

Ezúttal nem teljesen zajtalanul rendeződött át a világ. Csak egy halk sóhaj hallatszott, mintha az egész szoba kifújta volna a levegőt a tüdejéből.

A dél felé néző ablak finoman zörgött a keretben. Beteges kimerültség lett úrrá a végtagjaimon, elnehezedtem, mintha ellopták volna a csontjaimat, és ólmot öntöttek volna a helyükre, még a toll is kiesett a kezemből. Elhomályosuló tekintettel pislogtam, kicsit visszatartottam a lélegzetem.

De semmi sem történt, semmilyen kiskutya nem öltött előttem testet. Visszatértem a másoláshoz.

Másnap reggel hirtelen riadtam fel, sokkal korábban keltem, mint ahogy azt bármelyik épeszű fiatal hölgy magától tenné. Kitartó hortyogás hangja töltötte meg a szobát: Wilda szuszogott, szemöldöke ösztönös rosszallással ráncolódott össze.

A hálóingem és a lepedő suta palástjában bukdácsoltam az ablak felé. Odalent, a deres gyepen, a hajnalt megelőző, gyöngyöző ködbe burkolózva állt Samuel, felfelé fordított arcán félmosollyal. Egyik kezében a szürke pónija gyepelőjét tartotta, az állat alamuszin rugdosta a fűvet. A másik kezében pedig ott volt a kerek kosár.

Még azelőtt kinyitottam az ajtót, és leszaladtam a hátsó lépcsőn, hogy időt szakítottam volna bármi olyan e világi dologra, mint a józan gondolkodás. A „Wilda elevenen meg fog nyúzni” vagy a „Te jó ég, hálóingben vagy!” mondatok csak akkor fogalmazódtak meg a fejemben, amikor feltéptem az ajtót, és kirohantam a före.

Samuel lenézett a deres pázsiton reszkető, csupasz lábamra, majd kétségbeesett, mohó arcomra vándorolt a tekintete. Másodjára is felém nyújtotta a kosarat. Felnyaláboltam a kiskutya hús, álmatag gombócát, azután a mellkasomhoz szorítottam, ahonnan a karom alatti melegség felé igyekezett.

– Köszönöm, Samuel! – suttogtam.

Most már tudom, ez a válasz milyen szegényes is volt. Samuel mégis elégedettnek tűnt vele. Gálánsan, óvilági stílusban fejet hajtott, akár egy lovag, akinek a hölgye zálogot ad, majd felpattant nyáladzó pónijára, és eltűnt a ködbe burkolózó tájban.

Tisztázzunk valamit: nem vagyok ostoba. Rájöttem, hogy a főkönyvbe írt szavak nem csak tintajelek voltak. Kinyújtóztak a világba, és valamilyen láthatatlan, kiismerhetetlen módon úgy alakították át a formáját, hogy az Samuelt az ablakom alá terelte. Ám létezik erre egy észszerűbb magyarázat is – miszerint Samuel látta rajtam, mennyire szeretném a kiskutyát, ezért úgy döntött, az a megkeseredett, vén, német asszonyság elmehet a pokolba –, és inkább ebben hiszek.

Ennek ellenére amikor visszaértem a szobámba, és letettem a párnákra azt a barna szőrösömöt, első dolgom az volt, hogy kihalásztam egy tollat az asztalfiókból. Megkerestem *A dzsungel könyvét*, kinyitottam a végén lévő üres lapnál, és ezt írtam rá: *A lány és a kutyája attól a naptól kezdve elválaszthatatlanok voltak.*

1909 nyarán már majdnem tizenöt éves voltam, és kezdett feloszlani körülöttem a serdülőkor önző köde. Annak az évnek a tavaszán jelent meg a második Anne- és az ötödik *Óz*-könyv; egy turcsi orrú, Alice nevű, fehér nő az egész országot átszelte egy automobillal (amit Mr. Locke „teljes képtelenség”-nek tartott); történt egy kis felhajtás az Ottomán Birodalomban lezajlott puccs vagy forradalom miatt („abszolút felesleges”); apám pedig hónapokat töltött Kelet-Afrikában úgy, hogy még egy képeslapot sem küldött. Karácsonyra kaptam tőle egy megsárgult elefántcsontból faragott ormányost, amelynek hasára a *MOMBASA* szót vésték, a hozzá tartozó kártyán pedig az állt, hogy a születésnapomra hazajön.

Természetesen nem jött. Jane viszont igen.

Nyár elején jártunk, amikor a levelek még harmatosan és zsenigén zöldellnek, az égbolt pedig úgy nézett ki, mint egy friss festmény. Bád szorosan mellém bújt a kertben, miközben elolvastam a többi *Óz-történetet*, hogy felkészítsem magam a legújabb részre. Aznapra már végeztem a francia- és a latinleckémmel, az összeadásokkal meg a könyveléssel Mr. Locke számára, így a délutánjaimat csodás szabadság jellemezte most, hogy Wilda távozott.

Azt hiszem, valójában ez leginkább Bád érdeme. Ha Wilda legsötétebb rémálmai egy hús-vér lényben ölthetnének testet, az nagyon is úgy festene, mint egy sárga szemű kölyökkutya túlméretezett manccsal, tömött és puha, barna bundával, aki teljességgel semmibe veszi a dajkákat. Amint az megjósolható volt, látványos dührohamot kapott, mikor megtalálta a kölyköt a szobámban, engem pedig hálóingben vonszolt Locke irodájába.

– Jóságos ég, hagyja abba a sikoltozást, asszony! Még a kávém sem ittam meg! Nos, mi ez az egész? Azt hittem, tegnap este egyértelműen fogalmaztam. – Mr. Locke azzal a jellegzetes *tekintetével*, jegesen, színtelen arccal nézett rám. – Nem tűnök ilyesmit a házamban.

Éreztem, hogy a pillantásától megrázkódik, összekunkorodik és elgyengül az akaraterőm, de a Kipling könyvének hátuljába rejtett szavakra gondoltam: *A lány és a kutyája elválaszthatatlanok voltak*. Még jobban magamhoz öleltem Bádot, és összeszorított foggal álltam Mr. Locke tekintetét.

Eltelt egy másodperc, majd még egy. Izzadság csorgott le a tarkómon, mintha valami mérhetetlenül nehéz tárgyat kellett volna felemelnem, aztán Mr. Locke elnevette magát.

– Tartsd meg, ha ennyire fontos neked!

Ezután Miss Wilda elhalványult az életünkben, akár a napon felejtett újság betűi. Egyszerűen nem tudta felvenni a versenyt Báddal, aki ijesztő ütemben növekedett. Ha velem volt, imádni való kiskutyaként viselkedett, a lábamon elterülve aludt, s még jóval azután is az ölembe mászott, hogy elfért volna benne – ám őszintén szólva az emberiség többi részéhez aggasztóan viszonyult. Hat hónap alatt sikerült a személyzeti szállásra üldöznie Wildát a szobánkból, nyolc hónapos korára pedig már mi ketten uralkodtunk a harmadik emelet nagy részén.

Amikor utoljára láttam Wildát, a terebélyes pázsiton sietett elfelé, közben a szobám harmadik emeleti ablakát kémlelte egy vesztés csatát elhagyó tábornok űzött arckifejezésével. Olyan erősen magamhoz szorítottam Bádot, hogy csaholni kezdett, majd a tóparton töltöttük a délutánt, pancsoltunk, megrészegetve a szabadságtól.

Épp napsütötte bordáin pihentettem a fejem, amikor meghallottam a kocsifelhajtón közeledő jármű kerekeinek ropogását és valami pizmogást.

A Locke-házhoz egy hosszú, kanyargós, tekintélyes tölgyfákkal szegélyezett úton lehetett eljutni. A kocsi már távolodott, amikor Báddal a ház bejárata elé értünk. Egy különös nő lépkedett a vörös kőből rakott, nagy lépcsők felé, felszegett állal.

Az első gondolatom az volt, hogy csak egy afrikai királynő lehet, aki fel akarta keresni Taft elnököt Washingtonban, de rossz helyre küldték, és véletlenül a Locke-házban kötött ki. Nem azért jutott róla ez az eszembe, mert rendkívül elegáns ruhákban jelent meg – egy bézs színű úti kabátot viselt fényes, fekete gombok takaros sorával –, vagy mert különösen dőlyfősnek tűnt. Volt valami a tökéletesen egyenes testtartásában és abban, hogy az ámulat vagy a félelem legapróbb jele nélkül nézett fel a Locke-ház pompájára.

Észrevett minket, majd megállt, mielőtt rálépett volna az első lépcsőfokra. Egyértelműen minket várt. Miközben közelebb merészkedtünk, megfogtam Bád nyakörvét, hogy fel tudjam tartóztatni, ha megint úrrá lenne rajta valamilyen szerencsétlen készítés.

– Bizonyára te vagy January – szólalt meg a hölgy idegen és ütemes akcentussal. – Julian mondta, hogy keressem a bozontos hajú lányt és a gonosz kutyát.

Megráztam felém nyújtott kezét, melynek megannyi bőrkeményedése egy távoli ország domborzati térképére emlékeztetett.

Szerencsére Mr. Locke épp akkor lépett ki a bejáratí ajtón, az újonnan fényezett 10-es Buickja felé tartott. Az én szám táva maradt, és teljesen valószínűtlennek tűnt, hogy a közeljövőben becsukom. Mr. Locke a lépcső felénél járt, amikor észrevett minket.

– January, hányszor mondtam már, hogy kösd *pórázra* azt a tébolyult állatot? Az isten szerelmére, maga meg kicsoda?

Az illemről vallott nézetei nyilván nem vonatkoztak a küszöbén felbukkanó, különös színű nőkre.

– Miss Jane Irimu vagyok. Mr. Julian Dudose bízott meg azzal, hogy legyek a lánya társalkodónője. Ő maga fizet a saját pénzéből, heti öt dollár a díjazásom. Említette, ön valószínűleg lesz olyan nagylelkű, hogy szállást és kosztot ad nekem. Azt hiszem, ez a levél világosan megmagyarázza a helyzetet.

Egy pecsétet, gyűrött borítékot nyújtott Mr. Locke felé, aki feltépte, és a legmélyebb gyanakvással olvasta el a tartalmát. Párszor önkéntelenül felkiáltott: „A lánya javát szolgálja, mi?” és „Ő bérelt fel valakit...”

Aztán sebesen összehajtotta a levelet.

– Azt várja, hogy elhiggyem, Julian a világ másik feléről ideküldött egy nőt a lánya mellé? Aki, ha szabad megjegyezmem, már egyébként is majdnem felnőtt?

Miss Irimu arca több tükörsima felületből állt össze, amelyek tökéletessége az építészeti műrecek határát súrolta, és el sem tudtam képzelni, hogy vonásait valaha is összekuszálja egy mosoly vagy egy homlokráncolás.

– Kedvezőtlen helyzetbe kerültem. Úgy hiszem, erről a levél is említést tesz.

– Akkor ez csak jótékonykodás? Julian mindig is túlságosan lágyszívű volt. – Mr. Locke a tenyeréhez csapta autóskesztyűjét, és fújtatva meredt

ránk. – Rendben van, Miss Hogyishívják. Távol álljon tőlem, hogy ellentéteket gerjesszek egy apa és a lánya között. De átkozott legyenek, ha beköltöztetem az egyik rendes vendégszobámba. January, vezesd a szobádba! Aludhat Wilda régi ágyán.

Ezután a fejét ingatva elviharzott.

A távozását követő csend félénk és alattomos volt, mintha kínos akart volna lenni, de Miss Irimu rezzenéstelen tekintete miatt nem lett volna ehhez bátorsága.

– Ö... – Nyeltem egyet. – Ő itt Bád. Mármint Szindbád.

Egy nagy felfedezőről akartam elnevezni, de egyik sem illett hozzá. Dr. Livingstone és Mr. Stanley kézenfekvő választásnak tűnt (Mr. Locke annyira csodálta őket, hogy Stanley régi revolverét, a keskeny csövű Enfieldet az irodájában tartotta, ahol heti rendszerességgel tisztogatta és olajozta), csak hogy az üvegvitrinben lévő, összeaszalódott afrikai kéz jutott róluk eszembe. A Magellán túl hosszú volt, a Drake túl unalmas, a Kolumbusz pedig túl esetlen. Végül az egyetlen olyan felfedező nevét adtam neki, aki minden egyes útja után különösebbé és csodálatosabbá tette a világot.

Jane bizalmatlanul méregette a kutyámat.

– Ne aggódjon, nem harap – biztosítottam.

Vagyis nem *gyakran*, ráadásul úgy vettem észre, hogy azok az emberek, akiket megharapott, titkon valószínűleg megbízhatatlanok voltak, és meg is érdemelték a sorsukat. Mr. Locke nem találta meggyőzőnek ezt az eszmefuttatásomat.

– Miss Irimu... – szólaltam meg.

– Csak Jane.

– Miss Jane. Elolvashatnám apám levelét?

Tárgyilagosan, hűvösen nézett le rám, akár egy új gombafajt tanulmányozó tudós.

– Nem.

– Akkor elárulná, hogy miért alkalmazta magát? Kérem!

– Nagyon fontos vagy Juliannek. Nem akarja, hogy egyedül legyél. – Erre több pimasz megjegyzés is a nyelvem hegyére pattant, köztük a „Nahát, ezt nem gondoltam volna!”, de a fogam mögött tartottam őket. Jane még mindig azzal a gombahatározós arckifejezéssel nézett rám. – Emellett apád biztonságban szeretne tudni. Én fogok gondoskodni arról, hogy ne essen semmi bajod – tette hozzá.

A Locke-birtok puha gyepszőnyegére és a Champlain-tó békés szürkéségére meredtem.

– Aham.

Épp az járt a fejemben, hogyan lehetne udvariasan megfogalmazni azt, hogy „apámnak elment az esze, magának pedig valószínűleg távoznia kellene”, amikor Bád Jane felé nyújtózkodott, és próbálta eldönteni, hogy megharapja-e, vagy sem. Kis ideig gondolkozott, majd Jane kezéhez nyomta a fejét, és szégyentelenül követelte tőle, hogy vakarja meg a füle tövét.

Természetesen a kutyák az embereknel ezerszer jobban tudnak ítéletet mondani mások jelleme fölött.

– Hm. Isten hozta a Locke-házban, Miss Jane! Remélem, jól fogja itt érezni magát.

– Biztosan így lesz – biccentett.

Ám az első pár hét során, amelyet Jane itt töltött, egyáltalán semmi jelét nem adta, hogy kedvére lenne a hely vagy az általa vállalt megbízás.

Szinte teljes némaságban teltek a napjai, szobáról szobára kóborolt, mint egy ketrecbe zárt állat. Hűvös beletörődéssel nézett rám, és olykor kétkedő arckifejezéssel vette kezébe a *The Strand Mystery Magazine* vagy *A lovag – Merész kalandtörténetek minden héten!* általam itt-ott hagyott példányait. Azokat a görög hősöket juttatta eszembe, akik soha véget nem érő feladatokra kárhoztattak, például egy kiapadó folyóból kellett inniuk vagy köveket felgörgetniük a hegyre.

Amikor beszélgetést kezdeményeztem volna, eleinte csak megghiúsult, meddő próbálkozásokot mutathattam fel. Udvariasan kérdeztem a múltjáról, de kurta válaszai elvették a kedvem a további faggatózástól. Kiderítettem, hogy 1873-ban született a Kelet-afrikai Protektorátus felföldjének közepén, bár azt akkoriban még nem hívták Kelet-afrikai Protektorátusnak. Megtudtam, hogy hat évet töltött Nairuban az Evangéliumi Társaság Missziós Iskolájában, ahol megtanulta beszélni a királynő nyelvét, a királynő pamutját viselte, és a királynő istenéhez imádkozott. Ezután „komoly nehézségei” támadtak, így élt az apám állásajánlatával.

– Á... Nos, itt legalább nincs akkora forráság! – jegyeztem meg erőltetett vidámsággal. – Mármint Afrikához képest.

Jane nem felelt azonnal, a zöldes-aranysárga tavat bámulta a dolgozószoba ablakán keresztül.

– Ahol én születtem, ott minden reggel dér lepte be a tájat – felelt halkan, s ezáltal a beszélgetésünk kegyes halált halt.

Azt hiszem, Mr. Locke éves társasági összejövedele előtt egyszer sem láttam mosolyogni.

A találkozó minden évben ugyanúgy zajlott, csak pár apró dologban követte a divatot. Mr. Locke nyolcvan legtehetősebb gyűjtőbarátja és azok feleségei a földszinti szalonokban meg a kertekben zsúfolódtak össze, ahol túl hangosan nevetgéltek egymás szellemes megjegyzésein. A több száz koktél éterillatú izzadsággá alakult át, és felfelé szállt a cigarettafüst tekervényein, majd émelyítő, dohos szagként megállapodott a fejünk fölött. Végül a Társaság összes hivatalos tagja elillant a dohányzóba, és az egész első emeletet bebüdösítették a szivarjukkal. Néha azt képzeltem, hogy az egész egy előkelő születésnapi mulatság az én tiszteletemre, hisz szinte mindig csak pár nap választotta el egymástól a két eseményt. Ugyanakkor nehezen tudtam úgy tenni, mintha engem ünnepelnének, mert a lerészegedett vendégek folyton összetévesztettek a szolgálkkal, és még több sherryt vagy skót whiskyt kértek tőlem.

Abban az évben egy rózsaszín szalagokból és fodrokból álló, bumfordi, habos ruhát viseltem, amelyben egy meglehetősen durcás tortácskához hasonlítottam. Erről sajnos bizonyíték is készült – Mr. Locke különlegesség gyanánt felbérelt egy fényképészt az alkalomra. A fotón merevek a vonásaim, és kissé úgy festek, mint egy űzött vad. A hajam olyan szorosan simul a fejemre, hogy akár kopasz is lehettem volna. Az egyik kezem Bád lapockáján, így felmerül a kérdés, vajon belőle akartam-e erőt meríteni, vagy csak próbáltam megzabolázni, hogy ne falja fel a fényképészt. Karácsonykor Mr. Locke adott belőle egy kis, bekeretezett másolatot apámnak, talán abban a hitben, hogy magával viszi az utazásaira. Amikor apám a kezébe vette, összeráncolta a homlokát.

– Nem hasonlítasz magadra. Nem hasonlítasz... rá.

Feltételeztem, hogy az anyámra gondolt.

Pár hónappal később az íróasztala egyik fiókjában, lefelé fordítva találtam rá a képre.

Még abban az esküvői tortára hasonlító ruhában, Bád és Jane éber tekintete mellett sem okozott nehézséget eltűnni szem elől a Társaság összejövetelén. A legtöbb ember vagy túlóltözött szolgának vagy meghatározhatatlan érdekességnek tartott – mert hallották Locke-tól a pletykát, miszerint egy búr gyémántbányász meg a hottentotta feleségének a

lánya, esetleg indiai örökös nő vagyok –, és egyik csoport sem szentelt nekem sok figyelmet. Ennek csak örültem, különösen azután, hogy megláttam azt az alattomos, vörös hajú Mr. Bartholomew Ilvane-t a sokaság holdudvarában ögyelegni. A tapétához tapasztottam a hátam, és egy röpke, hasztalan pillanatig azt kívántam, bár Samuel is velem lenne, és elsuttogna egy történetet egy bálról, egy varázslatról és egy hercegnőről, aki visszaváltozik szolgálólánnyá, amikor éjfél üt az óra.

Mr. Locke minden egyes vendéget kedélyesen, kissé harsányan köszöntött. Fiatalemberként valahol Britanniában tanult, és az alkohol hatására általában raccsolt, emellett rövidebben ejtette a magánhangzókat.

– Á, Mr. Havemeyer! El vagyok ragadtatva, hogy el tudott jönni, egyszerűen nem találok szavakat! Úgy hiszem, már találkozott a kis pártfogoltammal, Januaryvel, igaz?

Miközben Locke felém mutatott, kedvenc jádepoharából kilötyt a skót whisky.

Mr. Havemeyer magas, nyúlánk teremtmény volt olyan fehér bőrrel, hogy láttam a csuklóját behálózó kék ereket eltűnni az alatt a kérkedő bőrkesztyű alatt, amelyet a férfiak csak azért viselnek, hogy mindenkit emlékeztessenek rá: ők egy automobil tulajdonosai.

Kissé meglóbálta aranyhegyű botját, de rám sem nézett, amikor megszólalt.

– Természetesen. Nem voltam biztos benne, hogy el tudok szabadulni a sztrájk miatt, de hála istennek az utolsó pillanatban befutott a hajó a bennszülöttekkel.

– Mr. Havemeyer cukorral kereskedik – magyarázta Mr. Locke. – Az év felét valamilyen isten háta mögötti szigeten tölti a Karib-tengeren.

– Ó, nem olyan rossz az. Nekem megfelel. – A tekintete Jane-re és rám vándorolt, szája pedig mosolyt utánzó vicsorra görbült. – Küldje el hozzám látogatóba ezt a kettőt, ha megunja őket. Forró testekből sosem elég.

Kirázott a hideg, kövé dermedtem. Nem tudom, miért – bár Mr. Locke gazdagságának árnyékában nőttem fel, nem akkor először űztek gúnyt belőlem. Talán azért éreztem magam rosszul, mert a Havemeyer hangjából áradó fesztelen mohóság úgy izzott, mintha egy föld alatti kőszénteleg gyúlt volna lángra, vagy mert a mellettem álló Jane alig hallhatóan felszisszent. De az is lehet, hogy nekem ez volt az utolsó csepp a pohárban.

Csak annyit vettem észre, hogy hirtelen elkezdek remegni, kihűl a testem, Bád pedig Mr. Havemeyer lábához ugrik, akár egy életre kelt,

hátborzongató vízköpő, majd kivillantja a fogát. Talán volt egy pillanat, amikor még megragadhattam volna a nyakörvét, de nem igazán tudtam rávenni magam, hogy megmozduljak – és aztán Mr. Havemeyer élesen és dühödten felrikoltott, Locke káromkodott, Bád pedig Mr. Havemeyer lábának egy darabjával a szájában vicsorgott. Ezek után egy másik hang is megütötte a fülemet, egy mély, gurgulázó hang, amely annyira nem illett a jelenethez, hogy szinte el sem hittem a létezését.

Jane-ből tört fel. Nevetett.

Tulajdonképpen sokkal rosszabbul is alakulhattak volna a dolgok. Mr. Havemeyer tizenkét öltést és négy abszintot kapott, mielőtt visszafuvarozták a szállodájába. Bádöt szobafogságra ítélték „az idők végezetéig”, ami három hétig tartott, mert azután Mr. Locke üzleti útra ment Montrealba. Nekem többórányi fejmosást kellett végighallgatnom arról, hogyan kell bánni a vendégekkel, és hogy miben áll a jó modor meg a hatalom természete.

– A hatalomnak nyelve van, kedvesem. Van földrajza, van pénzneme, és sajnálom, de van színe is. Ez nem olyasmi, amit magadra kellene vened, vagy ami ellen tiltakozhatnál, egyszerűen csak így működik a világ, és jobb, ha minél hamarabb megbarátkozol ezzel a gondolattal.

Mr. Locke szánakozva nézett rám, én pedig összetöpörödve és megsebzetten oldalogtam ki az irodájából.

Másnap Jane egy-két órára eltűnt, majd ajándékokkal tért vissza. Hozott Bádnak egy jókora csülköt, nekem pedig a *The Argosy All-Story Weekly* legújabb példányát. Leült Wilda kemény, keskeny ágyának szélére.

Eredetileg csak köszönetet akartam mondani, mégis egészen más sült ki belőle.

– Miért ilyen kedves hozzám?

Elmosolyodott, és ezzel látni engedte a két középső metszőfoga közötti apró, csintalan rést.

– Mert kedvellek. És mert nem szívelem a zsarnokokat.

Ezután többé-kevésbé megpecsételődött a sorsunk (erről a kifejezésről mindig a megfáradt, öreg Sors jut eszembe, aki borítékba gyömöszöli a jövőnket, majd rányomja viaszpecsétjét): Jane Irimuval valami barátsághoz hasonló alakult ki közöttünk.

Két éven át a Locke-ház titkos mezsgyéjén éltünk, a padlásokon, az elfeledett kamrákban és az elburjánzott kertekben. A felsőbb körök peremén rohangáltunk, akár a kémek vagy az egerek, többnyire a háttérben

maradtunk, így Locke és válogatott talpnyalói vagy vendégei csak ritkán vettek minket észre. Továbbra is megmaradt Jane-ben egyfajta korlátozottság, valami feszültség és várakozás, de most legalább úgy éreztem, ugyanabban a ketrecben raboskodunk.

Nem sokat gondoltam a jövőre, és ha mégis eszembe jutott, gyermeki vágyak elevenedtek fel bennem homályos, eget rengető kalandokkal kapcsolatban, és ugyanilyen naiv bizonyossággal hittem abban, hogy minden úgy marad, ahogy eddig volt. Sokáig így is történt.

A tizenhetedik születésnapom előtti napig. Amíg egy bőrkötésű könyvet nem találtam a kincsesládában.

– Miss Dudose!

A fáraó szobájában álltam, kezemben a bőrkötésű könyvvvel. Bád kezdett unatkozni, időnként felszusszant és prüszkölt. Mr. Stirling színtelen hangja mindkettőnket megriasztott.

– Ó, én nem is... Jó estét!

Megperdültem, hogy szemtől szemben legyünk, közben a hátam mögé dugtam a könyvet. Mr. Stirling semmivel sem szolgált rá, hogy elrejtsek előle egy kopott könyvet, csakhog volt ebben a könyvben valami eleven és csodás, márpedig Mr. Stirling többé-kevésbé az eleven és csodás dolgok élő ellentétének számított. Rám pislogott, szeme a nyitott láda felé villant, majd fejével hangyányit biccentett.

– Mr. Locke kéreti az irodába. – Ezután elhallgatott, az arcán sötét árny suhant át. Talán félelem, már ha Mr. Stirling képes lett volna bármilyen érzelmi állapot tükrözésére az udvarias szelídségen kívül. – Azonnal.

A nyomába szegődve sétáltam ki a fáraó szobájából, miközben Bád karmai közvetlenül mögöttem kopogtak. A szoknyámba rejtettem a *Tízezer ajtót*, egyfajta meleg biztonságérzetet árasztva simult a csípőmhöz. *Mint egy pajzs*, gondoltam, és azon tűnődtem, miért nyújt ekkora megnyugvást ez a gondolat.

Mr. Locke irodája ugyanolyan illatot árasztott, mint mindig: érezni lehetett benne a szivarfüstöt, a finom bőrt és a pohárszéken kristálpalackokban tárolt sokféle italt. Mr. Locke is pontosan úgy festett, ahogy megszoktam: katonás és rendezett volt, mint aki az értékes idő elvesztegetésének tartja a korosodás folyamatát, ezért visszautasítja azt. Az évek során a halántékán lévő, tiszteletet parancsoló fehér hajszálak

semennyit nem gyarapodtak. Amikor utoljára láttam apámat, az ő haja már szinte teljesen megőszült.

Mr. Locke egy halom pecsétes, viharvertnek látszó boríték fölött nézett rám. Szeme szürke és komoly volt, akár a sírkövek, és úgy fürkészett, ahogy csak ritkán.

– Ennyi lesz, Stirling.

Hallottam, hogy a komornyik kihátrál a szobából, majd rezesen kattan az ajtó kilincse. Valami remegett a mellkasomban, mintha egy madár verdesett volna a bordáim között.

– Ül le, January!

Letelepedtem a szokásos helyemre, Bád pedig próbálta magát a szék alá szuszakolni – nem sok sikerrel.

– Uram, elnézést kérek Bád miatt, csak úgy tűnt, Stirlingnek sietős a dolga, és nem akartam az időt rabolni azzal, hogy előtte a szobámba viszem...

– Semmi baj.

A mellkasomban egyre jobban felerősödött a remegő, rémült érzés. Mr. Locke a két évvel korábbi társasági összejövetel óta számúzta Bádót az irodájából (valamint az autókból, vonatokból és ebédlőkből). Általában már a látványa is arra készítette, hogy beszédet tartson az illetlenül viselkedő állatokról meg a hanyag gazdáikról, vagy legalábbis morogjon a bajsza alatt.

Mr. Locke állkapcsa előre-hátra ugrált, mintha kemény szavakat kellett volna megrágnia, mielőtt kimondja őket.

– Apádról van szó.

Nehezemre esett egyenesen Mr. Locke-ra nézni, inkább az asztalán álló kis vitrint tanulmányoztam, amelynek réztábláján a következő felirat csillogott: *Enfield revolver, Mark I, 1879.*

– Mint bizonyára te is tudod, az utóbbi pár hétben a Távolságon tartózkodott.

Apám azt mondta nekem, Manila kikötőjében kezdi az útját, majd szigetről szigetre vándorol észak felé, Japánba. Megígérte, hogy gyakran ír, ennek ellenére hetek óta nem hallottam róla.

Mr. Locke még alaposabban megrágta a következő mondatot.

– Rendszertelenül küldte az expedícióról szóló beszámolókat. Mármint rendszertelenebbül, mint korábban. És az utóbbi időben... semmit sem kaptam tőle. Áprilisban jött az utolsó levele.

Mr. Locke ekkor rám nézett, várakozva és áthatón, mintha csak egy dallamot dudorászna, és tőlem várná a folytatását. Mintha tudnom kellene, mi következik ezután.

Továbbra is a revolverre, olajos feketeségére, pisze, szögletes csövére meredtem. Bád meleg szuszogását éreztem a lábamon.

– January, figyelsz rám? Az utóbbi három hónapban semmi hír nem érkezett apádról. Az expedíció egy másik résztvevője táviratot küldött nekem. Senki sem látta apádat, senki nem hallott róla. Az általa felvert tábort feldúlva és elhagyatva találták meg egy hegyoldalban.

A mellkasomban lévő madár kapirgált, és esztelen kétségbeeséssel csapkodott a szárnyával. Teljesen rezzenéstelenül ültem.

– January. Apád eltűnt. Nos, a jelek szerint... – Mr. Locke kurtán felszisszent. – Nagyon valószínű, hogy apád meghalt.

Az ágyam vékony matracán ültem, néztem, ahogy a nap vajsárgán kúszik felfelé a rózsaszín-arany ágytakarón. A kifoszlott szálak meg a gyapjúbélés árnyakat és ormokat rajzolt rá, mintha egy ismeretlen város épületei lennének. Bád a hátamhoz kucorodott, bár túl nagy hőség tombolt ahhoz, hogy összebújjunk. Halk, kiskutyás hangok törtek fel a mellkasa mélyéről. A nyár és a frissen vágott fű illatát éreztem rajta.

Nem akartam elhinni. Üvöltöztem, sikoltoztam, azt követeltem Mr. Locke-tól, hogy vonja vissza, amit mondott, vagy bizonyítsa az igazát. Lángoló rózsaszín félholdakat vájtam a tenyerembe, miközben próbáltam türtőztetni magam, és nem ezernyi csillogó szilánkká törni a kis üvegvitrinjeit.

Végül két kéz nehezedett kőként a vállamra, és nyomott lefelé.

– Elég, gyermekem! – És akkor Mr. Locke halvány, engesztelhetetlen szemébe néztem. Éreztem, hogy szétforgácsolódom, összemorzsolódom a tekintetétől. – Julian halott. *Fogadd el!*

És én elfogadtam. Locke karjába omlottam, könnyekkel áztattam át az ingét. Rekedtes duruzsolása súrolta a fületem.

– Semmi baj, kislány. Én még mindig itt vagyok neked.

A szobámban ültem, felpuffadt arccal és kiszáradt szemmel, a végeláthatatlan fájdalom határán imbolyogtam. Ha hagytam volna, egészben elnyel.

Apám utolsó képeslapja járt a fejemben, amely tengerpartot és pár szívós kinézetű nőt ábrázolt *SZUGASIMA HALÁSZASSZONYAI* felirattal. Magára apámra gondoltam, de folyton az jelent meg előttem, ahogy egyre messzebb sétál tőlem, összegörnyedve és fáradtan, majd eltűnik valamilyen rémes, végső ajtón át.

Megígérted, hogy magaddal viszel.

Újra fel akartam sikoltani, éreztem, hogy a hang karmolja-gyötri a torkomat. Hányini szerettem volna. El akartam futni, egészen addig, amíg bele nem botlom egy másik, jobb világba.

Aztán eszembe jutott a könyv. Azon gondolkoztam, hogy Mr. Locke éppen erre a pillanatra tartogatta-e nekem, tudva, mekkora szükségem lesz rá.

Elővettem a szoknyámból, végigfuttattam a hüvelykujjam a címén. Úgy nyílt ki, akár egy apró, bőrkötésű Ajtó, amelynek zsanérjait ragasztó és viaszos cérna alkotja.

Átszaladtam rajta.

Tízezer ajtó - A világ mitológiai átjáróinak, kapuinak és bejáratainak összehasonlító tanulmánya

Ezt a szöveget Tudós Yule Ian írta Nin városának egyeteme számára 6908 és XX között a mesteri fokozat megszerzésének egyik feltételeként.

Az alábbi tanulmány a világ mitológiáinak egy ismétlődő motívumával és annak változataival, az átjárókkal, kapukkal és bejáratokkal foglalkozik. Egy ehhez hasonló dolgozat első pillantásra a tudományos közeg két főbenjáró bűnétől - az értéktelenségtől és a banalitástól - szenvedhet, ám a szerző szándéka az, hogy bemutassa az ajtók mint fenomenológiai valóságok jelentőségét. A tanulmány más tudományterületekhez (grammatológia, glottológia, antropológia) való lehetséges hozzájárulása tetemes mértékű, de ha a szerző lehet olyan elbizakodott, azt a célt tűzte ki maga elé, hogy jóval meghaladja vele jelenlegi tudásunk határait. Ez a kutatás csakugyan átformálhatja azt, amit a világegyetem fizikai törvényeiről tudunk.

A központi állításom lényegében a következő: az összes mitológiában fellelhető átjárók, kapuk és bejáratok olyan fizikai anomáliákban gyökereznek, amelyek lehetővé teszik a felhasználóik számára, hogy egyik világból a másikba utazzanak. Vagy hogy még egyszerűbben fogalmazzak: ezek az ajtók valóban léteznek.

A következő oldalak kimerítő bizonyítással szolgálnak ennek az állításnak az alátámasztására, illetve több olyan elméletet is felvonultatnak, amely az ajtók természetére, eredetére és funkciójára vonatkozik. A legjelentősebb feltevéseim alább olvashatók:

1) Az ajtók átjárók egyik világból egy másikba, és csak az adott, meghatározhatatlan rezonanciával rendelkező helyeken léteznek (amit a fizikai filozófusok a két világegyetem közötti „gyenge kötésnek” neveznek). Míg ember által alkotott dolgok - keretek, ívek, függönyök stb. - vehetik körbe, maga a természeti jelenség minden esetben megelőzi a környezetét. Emellett úgy tűnik, hogy ezeket az átjárókat a fizika vagy az emberiség valamilyen furcsasága miatt borzasztóan nehéz megtalálni.

2) Az átjárók valamilyen mértékű szivárgást hoznak létre. Az anyag és az energia szabadon áramlik rajtuk keresztül, mint ahogy az emberek, idegen fajok, zenék, találmányok, gondolatok is – tömören fogalmazva minden, ami mitológiát teremt. Ha valaki e történetek nyomába ered, szinte mindig megtalálja az ajtót a gyökerüknél.⁴

3) Ez a szivárgás és az ebből következő történetmondás minden világban kulcsfontosságú volt, és az is marad az emberiség kulturális, intellektuális, politikai és gazdasági fejlődése szempontjából. A biológia tudományterületén a véletlenszerű genetikai mutáció és a környezeti változás közötti összjáték eredményezi az evolúciót. Az ajtók változást hoznak. És a változás sok mindennel együtt jár: forradalommal, ellenállással, megerősődéssel, felfordulással, találmányokkal, összeomlással, megújulással – röviden az emberi történelem összes kulcsfontosságú elemével.

4) Az ajtók a legértékesebb holmikhoz hasonlóan törekenyek. Amint bezárulnak, sehogy sem lehet újra kinyitni őket, legalábbis a szerző tapasztalata szerint.

Az 1-4. elméleteket alátámasztó bizonyítékok tizennyolc alkategóriába sorolhatóak, amelyek alább láthatók...

Legalábbis ez az a könyv, amelyet meg akartam írni, amikor még fiatal és önhitt voltam.

Megkérdőjelezhetetlen bizonyítékokról, tudományos elismertségről, publikációkról és előadásokról álmodtam. Megannyi dobozom van tele jegyzetekkel ellátott lapokkal, amelyek mindegyike egy kis téglá a kutatás hatalmas falában: egy indonéz történet egy aranyfáról, melynek ágai csillogó boltívet formálnak; egy gall himnusz, amely olyan angyalokra utal, akik át tudnak repülni a mennyország kapuján; egy mali emlék egy faragott faajtóról, melyet már kikezdett a homok, és megfeketedett a több évszázadnyi titoktól.

Végül nem ezt a könyvet írtam meg.

Helyette papírra vetettem valami különöset, messzemenőig személyeset és rendkívül elfogultat. Tudós vagyok, aki önnön lelkét, a saját farkába harapó kígyót tanulmányozza.

De még ha képes is lennék megzabolázni a késztetéseimet, és valami tudományosat írni, attól tartok, az sem számítana, hisz mégis ki venné komolyan az állításaimat megkérdőjelezhetetlen bizonyítékok nélkül? Márpedig effélet nem áll módomban rendelkezésre bocsátani, mert alighogy rájuk bukkanok, szinte azonnal nyomuk vész. A kód a nyomomban jár, elnyeli a lépteimet, és megsemmisíti a bizonyítékokat. Bezárja az ajtókat.

Ezért a könyv, amelyet most a kezében tartasz, korántsem egy tisztes tudományos munka. Nem részesülhetett abban, hogy egy szerkesztő tüzetesen átnézzé, továbbá alig tartalmaz igazolható tényeket. Pusztán egy történet.

Azonban két okból is meg kellett írnom.

Először is, mert amit leírok, igaz. A szavaknak és a jelentésüknek súlya van az anyagi világban, a legőszibb varázslattal formálják és alakítják át a valóságot. Még az én átkozottul gyenge írásaimnak is lehet annyi hatalmuk, hogy eljussanak a megfelelő emberhez, elmondják neki a megfelelő igazságot, és megváltoztassák a dolgok természetét.

Másodsorban, a kutatással töltött hosszú évek megtanítottak arra, hogy az összes történet, még a legkomiszabb népmese is, jelentőséggel bír. Műalkotások és palimpszesztusok, rejtvények és történelmi dokumentációk. Ezek azok a piros pamutfonalak, amelyeket követve kijuthatunk a labirintusból.

Remélem, ez a történet is fonalként szolgál majd, és a végén egy ajtóra találsz.

Első fejezet

amelyben megismerkedünk Miss Adelaide Lee Larsonnal és jellemformáló felfedezéseinek sokaságával

Származás és gyermekkor - Kinyílik egy ajtó - Bezárul egy ajtó - A változások, amelyek hatással lesznek egy fiatal lány lelkére

Miss Adelaide Lee Larson 1866-ban született.

A világ épp akkor kezdte sutogni magának a *modern* szót olyan kifejezésekkel együtt, mint a *társadalmi osztály* és a *szabadkereskedelem*. A vasúti sínek meg a távíróvezetékek úgy kígyóztak a határterületeken, akár a hosszú varratok; birodalmak majszolták Afrika partjait; pamutfeldolgozó gyárak csámcsogtak és morogtak, akár a tátott szájak, elnyelve a hajlott hátú munkásokat, kilélegezve a rostos gőzt.

De más, régebbi szavak is - mint a *káosz* és a *forradalom* - ott időztek még a világ peremén. Az 1848-as európai felkelések puskaporos fellepként maradtak fent a levegőben; az indiai szipojok továbbra is a nyelvükön érezték a zendülés ízét; a nők suttogva beszéltek és szövöttek egymással, zászlókat varrtak, pamfleteket írtak; a felszabadított rabszolgák láncok nélkül álltak az új nemzet véráztatta fényében. Összefoglalva, ezek egy olyan világ jelenségei voltak, amelyben még rengeteg ajtó állt nyitva.

Ugyanakkor általánosságban véve a Larson családot teljesen hidegen hagyták a nagyvilág ügyes-bajos dolgai, a nagyvilág pedig udvariasan viszonzta ezt a hozzáállást. Farmjuk az ország közepén, egy zöld földrácban bújt meg, pontosan ott, ahol a nemzet szíve lakozott volna, amennyiben az egy élő szervezet. A polgárháború egymással szemben álló seregeinek figyelme elsiklott felette, miközben elhaladtak a közelében. A család elég kukoricát termesztett ahhoz, hogy ellássák élelemmel magukat meg a négy fejőstehenüket, elég kendert takarítottak be, hogy még a tőlük délebbre élő gyapjúbálázóknak is jusson belőle, és elegendő vadhúst sóztak be ahhoz, hogy telente ne lazuljon ki a foguk az ínükben. Hétholdnyi birtokuk határán túl nem sok minden érdekelte őket, és politikai nézeteik komplexitása soha nem tört nagyobb babérokra Larson mama „akiknek már van, azoknak még több adatik” szállóigéjénél.

Amikor 1860-ban az ifjabb Lee Larson a hazafiasság hirtelen jött rohamától szenvedve a városba sietett, hogy leadja szavazatát John Bellre - aki azon nyomban vesztett nemcsak Mr. Lincoln, hanem Douglas és Breckenridge ellen is -, az csak még jobban megerősítette a család begyöpösödött gyanúját, miszerint a politika csupán holmi trükk, amellyel elterelik a dolgos emberek figyelmét a munkájukról.

Ilyen tekintetben semmi sem különböztette meg a Larson családot a szomszédaitól. Elég valószínűtlen, hogy korábban bármelyik életrajzíró, történetmondó vagy csak egy helyi újságíró akár egyszer is megjelentette volna nyomtatásban a nevüket. A jelen tanulmány megírása céljából lebonyolított interjúk nehézkesek és kétes hitelességűek voltak, leginkább seregélyek vagy fehér farkú szarvasok vallatásához hasonlítottak.

Mindössze egy említésre méltó tény kapcsolódott a családhoz: Adelaide Lee születésekor a Larson család minden egyes élő tagja a női nem sorából került ki. A balszerencsének, szívbetegségnek vagy gyávaságnak köszönhetően férjeik és fiaik egy rakás elszánt ábrázatú nőt hagytak hátra, akik annyira hasonlítottak egymáshoz, mintha egyetlen asszony életútját testesítették volna meg, annak minden létező szakaszában.

A férfiak közül Lee Larson távozott utolsóként. Mindig is jellemző volt rá a rossz időzítés, ezért mielőtt délre vonult volna, hogy belépjen a seregbe, addig várt, amíg a Konföderáció már majdnem megbukott. Újdonsült felesége - egy jellegtelen, fiatal nő a szomszéd megyéből - bezárkózott a Larson-házba, ott várta a híreket. Hiába. Ehelyett tizenhét héttel később maga Lee Larson bukkant fel az éjszaka közepén, viharvert egyenruhában, egy ólomgolyóval a bal valagában. Négy nappal később ismét elment, hogy nyugat felé meneteljen a kárhozottak arckifejezésével. Ahhoz viszont épp elég időt töltött otthon, hogy gyermeket nemzzon.

Adelaide Lee hároméves korában az édesanyja megadta magát a tüdőbajnak és a búskomorságnak, ami teljesen felemésztette. Ezután a nagyanyja és négy nagynénje vette gondjaiba a kislányt.

Így esett, hogy Adelaide Lee a balszerencse és a nyomorúság gyermekeként jött világra, majd a tudatlanság és a magány nevelte fel. Állják ez a dicstelen eredettörténet felbecsülhetetlen példaként arra, hogy egy személy életútjának eleje nem feltétlenül előfutára a végének - mert bizony Adelaide Lee nem gyarapította a sápadt Larson asszonyok sorát.⁵ Valami teljesen más lett belőle: olyan ragyogó, vad és szenvedélyes teremtmény, aki egyetlen világban el sem fért, így hát kényszerrel érzett, hogy újakat találjon.

Az Adelaide név - bájos, nőies hangzásával, amelyet a kislány francia és német felmenőkkel rendelkező ükanyja után kapott, akit ugyanolyan kifacsartság és alig észrevehető jelenlét jellemzett, mint Adelaide édesanyját - kudarcra volt ítélve. Nem azért, mert maga a gyermek tiltakozott ellene, hanem mert úgy pergett le róla, mint víz a bádogtetőről. Ez a név egy finom kislányhoz illett, aki minden este imát mond, nem piszkolja össze a ruháját, és illedelmesen lesüti a szemét, ha felnőttek szólítják meg. Senkinek sem jutott volna róla eszébe az a vézna, csupa kosz vadóc, aki úgy élt a Larson-házban, akár egy háborús fogoly az ellenséges táborban.

Adelaide ötödik születésnapjára, Lizzie nénit kivéve (akinek berögződésein az ágyútűznél gyengébb erőhatások semmit sem változtathattak), a ház minden asszonya beismerte vereségét, és már Ade-nek szólították. A kurtább és durvább Ade jobban illett a kiabálva elhangzó figyelmeztetésekhez, megrovásokhoz. Noha a fegyelmezést nem vette magára, a becenév ráragadt.

Ade azzal töltötte a gyerekkorát, hogy keresztül-kasul bejárta és felfedezte a hétholdnyi területet, mintha elhagyott volna egy értékes tárgyat, és azt remélné, egyszer megtalálja. Vagyis pontosabban: mint egy rövid láncon tartott kutya, aki próbál kibújni szoros nyakörvéből. Úgy ismerte azt a földet, ahogy arra csak egy gyerek képes, olyan bensőségesen és akkora képzelőerővel, ami egy felnőttől aligha telik ki. Tudta, hol vágta ki a villámlás a platánfákat, hogy azok titkos rejtekhellyé alakuljanak át. Tudta, hol a legnagyobb a valószínűsége, hogy gombok dugják ki sápadt kalapjukat boszorkánykörben a földből, és hol csillámlik bolondok aránya a patak felszíne alatt.

A telek hátsó végében egy roskadozó viskó állt, ennek deszkáit és gerendáit úgy ismerte, mint a tenyerét. Ezt a területet egykor különálló tanyaként tartották számon, addigra viszont csak egy kaszáló sovány kiszögellésének minősült. Amikor a Larson család megvásárolta a birtokot, nem foglalkoztak a viskóval, amely a következő években egyre jobban a földbe süppedt, akár egy mocsárban rekedt őslény. Ám Ade számára ez volt a minden: egy málladozó kastély, a felderítők erődje, egy kalóz fellegvára, egy boszorkány tanyája.

Mivel a viskó a család tulajdonán belül helyezkedett el, a Larson asszonyok kifejezetten nem tiltották meg Ade-nek, hogy ott játsszon. Ugyanakkor ferde szemmel néztek rá, amikor hazaérve korhadt fa és cédrus szagát szimatolták meg rajta, s óva intették a háztól („Tudod, el van átkozva, mindenki ezt beszéli”), valamint azok sorsától, akik elkóborolnak. „Az apád is világnak ment, és látod, mit hozott a fejünkre” - emlékeztette a nagymama komoran Ade-et. A kislányt gyakran felszólították arra, hogy gondolja végig, mire vitte Lee Larson - pusztán a nyughatatlansága miatt magára hagyta a feleségét,

árvaságra juttatta a lányát -, csak hogy ezek a figyelmeztetések teljesen hidegen hagyták. Való igaz, hogy az apja elhagyta őket, ugyanakkor megtapasztalta a szerelmet, a háborút, és talán valamilyen részegítő világból is ízelítőt kapott a farmon túl - márpedig Ade számára úgy tűnt, hogy egy ilyen kaland bármit megér.

(Véleményem szerint Lee Larson életét inkább a meggondolatlanság és a gyávaság, semmint a kalandvágy határozta meg, ám egy lánynak mindig találnia kell valami értékeset az apjában. Különösen, ha az apa nincs jelen.)

Ade néha határozott céllal indult el, például amikor elrejtőzött az Illinois Central egyik vasúti kocsijában, és egészen Paducah-ig jutott, mielőtt egy kalauz elcsípte, olykor pedig csak a mozgás örömeért kelt útra, ahogy a madarak. Egész napokat töltött azzal, hogy a dudvás folyópart mentén sétált, és nézte a mellette elpöfékelő gőzösöket. Néha úgy tett, mintha a legénység egyik tagja lenne, aki áthajol a korláton, de gyakrabban képzelte azt, hogy ő maga a hajó, azaz olyasvalami, aminek egyedüli rendeltetése, hogy megérkezzen valahová, majd távozzon onnan.

Ha egy térképen ábrázolnánk Ade gyerekkori bolyongásait, topográfiai formában leképezve felfedezéseit és kitűzött céljait, nyomon követve ezek közötti kacskaringós útját, akkor olyan kislányként elevenedne meg előttünk, aki az útvesztő közepétől puhatolózik kifelé, mint egy szabadságra vágyó Minótauros.

Tizenöt éves korára már csaknem eszét vesztette a körbe-körbejárástól, a napok egyhangúsága elkeserítette. Ekkor be is gubózhatott volna, megtörtén a köré záródó láthatatlan labirintus súlya alatt, ám mindettől megmentette egy esemény, amely olyan nagyon különösnek bizonyult, hogy utána végérvényesen ráunt a hétköznapi világra, és meggyőződött a rendkívüli jelenségek létezéséről. Találkozott ugyanis a régi kaszálón egy szellemmel.

Erre ősz elején került sor, amikor a mező magasra nőtt gazai aranybarnára és rózsaszínre égtek, fölöttük a varjak károga élesen recsegett a tiszta levegőben. Ade továbbra is sűrűn látogatta a hátsó kertben álló öreg viskót, holott már kinőtt a régi játékaiból. Aznap, amikor meglátta a szellemet, azt tervezte, hogy felmászik a kémény durva kötőbjein, és a tetőről figyelni az örült mintázatban repülő seregeket.

Ahogy közeledett, észrevette, hogy egy sötét alak áll a romos ház mellett. Megtorpant. A nénékéi kétségtelenül azt tanácsolták volna neki, hogy azonnal forduljon meg, és térjen haza. Az alak vagy egy idegen volt, akit feltétlenül el kellett volna kerülnie, vagy a ház kísértete, akivel hasonló a helyzet.

Ám Ade úgy érezte, mintha valami az alak felé vonzaná, akár a mágnes.

- Hahó! - kiáltotta.

A hórihorgas alak összerezzen. Messziről fiúnak látszott. Visszakiáltott valamit a lánynak, de a szavak akadozva buktak ki a száján.

- Tessék? - szólt vissza a lány, mert akár egy idegennel, akár egy szellemmel hozta össze a sors, illedelmesen kellett viselkednie.

A fiú ismét érthetetlen szavakkal válaszolt.

Ade ekkor már eléggé megközelítette ahhoz, hogy tisztán lássa, és azon tűnődött, talán mégis vissza kellett volna fordulnia: az idegen fakó vörösesfekete bőréhez hasonlót még sohasem látott.

A Larson család nem fizetett elő az újságra, mert úgy gondolták, a templomban értesülnek az összes számukra fontos hírről, ám Ade-nek olykor sikerült megszereznie a mások által már kidobott példányokat. Ezekből tudta, milyen veszélyesek lehetnek az idegen, fekete férfiak - olvasott a rémtetteikről, és a karikatúrákból értesült arról, mennyire szeretik az ártatlan, fehér nőket. A rajzokon ezek a fickók irtózatossá látszottak, karjukat szőr borította, szakadt rongyokban jártak, arckifejezésük a csimpánzokét idézte. Ám a mezőn talált fiú cseppet sem hasonlított az újságok rajzaira.

Fiatal volt - talán a lánnyal egykorú, talán kicsit fiatalabb -, teste szabályos, karja-lába nyúlánk. Durva szövésű posztóruhája furcsán lógott rajta, ahogy magára terítette, és körülményesen a teste köré hajtogatta; mintha ellopta volna egy hajó vitorláját, s abba csavarta volna magát. Keskeny arc, finom vonások, tiszta, sötét szempár.

Ismét megszólalt, ezúttal a több szótagból álló szavak sora már majdnem egy kérdésnek hatott. Ade úgy gondolta, a pokol nyelvjárását használhatja, amelyet csak a szellemek és a démonok értenek. Aztán hirtelen a fiú megforgatta a szájában a szavakat, az ismerős magánhangzók a helyükre kerültek.

- Hogy mondja, hölgyem? Hall engem?

A kiejtése rendkívül furcsa volt, a hangja azonban halk, szándékosan tapintatos, mintha attól tartott volna, hogy megrémíti a lányt.

Ade abban a pillanatban megállapította, hogy Lizzie nénikéje igazat mondott: az újságok fabatkát sem érnek. Az előtte álló, riadt szemű, lepedőkbe burkolózó, szelíd hangú fiú aligha jelenthetett veszélyt rá nézve.

- Értem, amit mondasz - felelte neki.

A fiú közelebb lépett, arcán álmélkodó hitetlenkedés tükröződött. Végigsimított a kiszáradt fűszálakon, és mintha meglepődött volna, hogy megcsiklandozták a bőrét. Aztán felemelte a kezét, s Ade arccsontjához érintette seszínű tenyerét. Mindketten ugrottak egyet, mintha nem tudták volna elhinni, hogy a másik tapintható testtel rendelkezik.

Volt valami a fiú gyengéd viselkedésében, ártatlan meglepettségében, hosszú ujjai finomságában, amitől Ade óvatossága rögtön szertefoszlott.

- Ki vagy te? És pontosan honnan kerültél ide?

Ha a fiú a szellemek sorába tartozott, akkor csak fajának elveszett, tétova tagja lehetett.

Mintha az emlékezete távoli zugaiban kereste volna a megfelelő szavakat.

- Ahonnan jövök... az máshol van. Nem itt. A falban lévő ajtó túloldalán.

A háta mögött dűledező házra, a leszakadt ajtóra mutatott, amely már Ade születése előtt beragadt, ezért a lánynak mindig az ablakon kellett bemásznia. Az ajtó most nyitva állt, a rés pontosan egy keskeny mellkas szélességének felelt meg.

Ade épp eléggé észszerűen tudott gondolkozni ahhoz, hogy megállapítsa, gyanakvással kell kezelni a különös fiúkat, akik lepedőkbe bugyolálva tévednek be mások birtokára, és azt állítják, máshonnan jöttek. A fiúnak vagy elment az esze, vagy hazudott, márpedig ő egyik lehetőségre sem akarta elpazarolni az idejét. Ugyanakkor miközben a fiú beszélt, érezte, hogy valami rebeg a mellkasában, valami, ami veszélyesen hasonlított a reményre. Ami azt súgta, hogy az idegen talán igazat beszél.

- Várj!

Ade hátrébb lépett, és kihajtogatta a plédjét, amely a merev fűszálakra téve piros-fehér cirkuszi sáternak hatott. Addig lapogatta, amíg lesimult a földre, majd intett a fiúnak, hogy üljön le mellé.

Az idegen ismét elbűvölő csodálkozással nézett rá, miközben a karját dörzsölgette az ősz hűvösében.

- Úgy látom, ott máshol melegebb van, ugye? Vedd fel ezt!

Azzal Ade elővett egy kopott viharkabátot, amely már olyan sokszor öröklődött egyik emberről a másikra, hogy teljesen elvesztette a színét és a formáját. A fiú felé nyújtotta.

Az úgy húzta a karjára a kabát ujját, mint egy állat, akire még egy bőrt akarnak ráaggatni. Ade biztosra vette, hogy még soha nem viselt ilyen ruhadarabot, ugyanakkor az is megfogalmazódott benne, hogy ez lehetetlen.

- Gyerünk már, ülj ide mellém, és mesélj el mindent, szellemfiú! Arról a másholról.

A fiú csak bámult rá.

Engedtesse meg, hogy itt most szünetet tartsak, és a fiú szemszögéből is bemutassam a jelenetet. Ő a régi kaszálóhoz cseppet sem hasonlító helyről csöppent ide, és még mindig pislogott az idegen nap fényétől, amikor megpillantott egy ifjú hölgyet, aki különbözött mindentől, amit korábban látott. A lány nagy léptekkel közeledett felé, sötét gombos ruhája susogott a fűben, őszi búzára emlékeztető haját széles kalap alá préselte. Most pedig ott ült a földön, felé fordította a

fejét, nyílt, talán egy kicsit elvarázsolt tekintettel nézett fel rá, és ha ez a lány a világon bármit kért volna tőle, ő megadta volna neki.

Így hát a fiú leült, és beszélni kezdett neki a másholról.

Máshol a tengeri só és szél otthona volt. Egy olyan város vagy talán ország, esetleg világ (a fiú által használt főnevek pontatlansága folytán nem derült ki), ahol az emberek kőházakban éltek, és hosszú, fehér köpenyekben jártak. Egy békés hely, amely virágzott a tengerparti kereskedelemnek köszönhetően, és arról vált híressé, hogy a lakosait a szavak tudósainak tartották.

- Annyira sok szerző él nálatok?

A fiú nem ismerte ezt a szót.

- Olyan emberek, akik könyveket írnak. Tudod, hosszú, unalmas dolgokat olyan személyekről, akik nem is léteznek.

A fiú mély megrökönyödéssel nézett Ade-re.

- Nem, dehogy. Szavakat írnak.

Próbálta jobban megmagyarázni, sok-sok botladozó mondattal kifejtteni az írott szó természetét és a világegyetem formáját, a tinta és a vér viszonylagos sűrűségét, a nyelvek és gondos tanulmányozásuk jelentőségét - de mivel nem állt rendelkezésére elegendő ige, azonkívül a lány is sokszor elnevette magát, nemigen jutottak előrébb. Végül a fiú feladta, és a saját világáról kezdte faggatni beszélgetőtársát.

Ade amennyire csak tudott, válaszolgatott neki, de azzal szembesült, hogy zárt kis birodalma miatt korlátokba ütközik. Alig tudott valamit a szomszédos városról is, a világról meg csak annyit, amennyit az iskola egyetlen tantermében, az első két osztályban megtanítottak neki.

- Biztos nem olyan izgalmas, mint a tiéd. Mesélj az óceánról! Utaztál már hajón? Milyen messzire mentél?

A fiú beszélt, a lány hallgatott, közben úgy borult rájuk lassan az alkony, akár egy hatalmas galamb szárnya. Ade-nek feltűnt a nyugtalanító csend és az éjszakai madarak ütemes gurgulázása. Tudta, hogy már rég otthon kellene lennie, de képtelen volt rávenni magát az indulásra. Úgy érezte, mintha lógna valahol, súlytalanul lebegne egy helyen, ahol hihet a szellemekben, a varázslatban és más világokban, ebben a különös, fekete fiúban a félhomályban világító tenyerével.

- És nálunk senki sem hasonlít rád. Történt valami, hogy kifakult a bőröd? Talán... mi...

A fiú beszéde egy sor torokhangú felkiáltássá alakult át, amelyek Ade szerint leginkább azt jelenthették: *Ez meg mi a fene?* A fiú jobbra-balra csapkodott, majd az elsötétült mezőre meredt.

- Szentjánosbogarak, szellemfiú. Az utolsók, mert nemsokára jön a tél. Az ajtó túloldalán nincsenek ilyenek?

- Szentjánosbogarak? Nem, nincsenek. Mire valók?

- Semmire. Csak arra, hogy jelezzék, sötét van, és irtó nagy bajba kerülsz, ha nem érsz haza hamarosan. - Ade felsóhajtott. - Mennem kell.

A fiú felpillantott az éjszakai égboltra, amelynek csillagai rosszalló fényességgel ragyogtak le rájuk. Ismét olyan szavakat mondott, amelyeket Ade-nek nehezére esett értelmezni.

- Nekem is mennem kell. - Sötét, csillogó tekintetével a lány szemébe nézett. - De visszajössz majd?

- Elment az eszed? Vasárnap? Miután ilyen sokáig kimaradtam? Örülhetek, ha nem zárnak karácsonyig az istállóba.

A fiú nyilvánvalóan több fontos főnevet sem értett ebből a mondatból, viszont addig kérlelte a lányt, amíg meg nem állapodtak abban, hogy három nap múlva ugyanott találkoznak.

- És akkor elviszlek magammal, hogy higgy nekem.

- Rendben, szellemfiú.

A másik világból jött idegen elmosolyodott.

Olyan örömteli rajongással tette ezt, mintha el sem tudott volna képzelni jobbat annál, mint hogy három nap múlva találkozik a lánnyal itt a mezőn, és ezért Ade úgy érezte, muszáj megcsókolnia. A csók esetlenre sikerült, szárazon súrolta a fiú száját, épp csak eltalálta. Azonban utána mindkettejük szíve furcsán zakatolt, bizseregtek és remegtek a végtagjaik, tehát talán nem is lehet olyan sutának nevezni ezt a próbálkozást.

Ade ezután a szoknyája és a piros plédje örvényében távozott, s beletelt pár percbe, mire a fiú fel tudta idézni, egyáltalán kicsoda ő, és hová is kell mennie.

Otthon Larson mama sipítozva adta elő Ade-nek, milyen sors vár azokra a lányokra, akik este sokáig kimaradnak, meg hogy mekkora ijedséget és aggodalmat okozott a drága nénikéinek (Lizzie néni közbeszólt, hogy ő nem félt, csupán dühöngött, szóval Larson mama csak a saját nevében beszéljen), továbbá ha így haladnak, ennek az országnak az asszonyaira elkerülhetetlen lezüllés vár.

- És mégis hol a *kabátod*, te bolond gyermek?

Ade gondolkodóba esett.

- Máshol - felelte, majd felviharzott a lépcsőn.

Ade rájött, hogy a vasárnapi mise hetente ismétlődő megpróbáltatásait valamennyivel könnyebb elviselni, ha egy édes és elképesztő, lámpásként világító titkot dédelget a szívében. A városiak - bár nem is igazán számítottak annak, inkább csak afféle vademberek csoportosulását alkották, akik éppolyan elszigetelt, távoli farmokon éltek, mint a Larson család, és csupán az árverezések, temetések meg Isten miatt gyűltek össze - a szokásos, unott arccal foglalták el a helyüket a padokban.

Ade úgy érezte, elkülönül tőlük, amit újszerű és meglehetősen kellemes élményként élt meg. McDowell tiszteletes szentbeszéde csak trillázott körülötte, mint a kövek között utat törő folyó.

A Larson asszonyok mindig hátulról a harmadik sorban telepedtek le, mert Larson mama váltig hitte, hogy az első sorba ülni kevélység, a legutolsóba pedig illetlenség; na meg mindannyian élvezték, hogy így végignézhetik, amint a későn érkezők lehajtott fejjel botorkálnak be, majd csusszannak a leghátsó padba. Azon a vasárnapon a Buhler család pár vörös fejű tagja és a Hanson fiú foglalta el ezt a szégyensort. Hanson már a negyvenes éveit taposta, de még mindig fiúnak nevezték, mert a háborús szolgálat elvette az eszét. Ám a szentbeszéd legvégén, amelyet McDowell felfokozott hangereje és izzadása jelzett, egy Ade által soha nem látott férfi lépett a templomba, majd befurakodott az utolsó előtti padba.

Ade nem sokat tudott a nagyvilágról, viszont azt biztosra vette, hogy ez a férfi nem helybéli. Minden részlete precizitásról és rendezettségéről árulkodott. Rövid, elegáns gyapjúkabátja látni engedte élére vasalt, fekete nadrágjának nagy részét. Őszülő bajszának szálaait tökéletesen egyforma hosszúságúra igazították. Alig érzékelhető susogást lehetett hallani, amikor a gyülekezet minden tagja úgy kísérelt meg egy pillantást vetni rá, hogy azt senki más ne vegye észre.

A szertartás végén emberáradat tódult a betolakodó felé. Az első sorban ülő családok közül páran létfontosságúnak érezték, hogy bemutatkozzanak neki, és kérdésekkel árásszák el. Kifejezték abbéli reményüket, hogy élvezte a rövidke szertartást (bár Ade kételkedett abban, hogy McDowell tiszteletes akár szikrányit is törekedett volna az élvezetességre), és azt találgatták, mi hozhatta a környékre. Talán vannak a közelben rokonai? Vagy árut szállít a folyón?

- Nagyon köszönöm, uraim, de nem, nem érdekelnek a folyami hajók. Bevallom, földekkel foglalkozom, vásárlás céljából telkeket keresek.

Hangja a gyülekezet tagjainak feje fölött szárnyalt, kissé dünnyögősen és idegenül. Larson mama dohogott Ade mellett: senkinek nem illik tiszteletteljes pusmogásnál hangosabban beszélnie Isten házában.

- Mayfieldben hallottam, hogy van itt a közelben egy megfizethető földterület. Azt beszélik, kísértetjárta, és nemigen használják. Ezért most megragadom a lehetőséget, hogy bemutatkozzam önöknek.

Az idegen körül a tömeg gyűrűje apránként tágult, távolodtak tőle. Ade úgy vélte, nem tetszett nekik, hogy egy északról jött, nagyvárosi ember tör rájuk a templomban, azt remélve, fillérekért csálhat ki tőlük földeket. Bár nem éltek eléggé délen ahhoz, hogy az efféle szerencsevadászokkal a vasárnapi újság elmosódó rajzain kívül máshol is találkozzanak, azért

felismerték a jeleket. Elmotyogott válaszaik hangszínéből Ade arra következtetett, teljességgel elzárkóznak előle (*nem, uram, nincs föld errefelé, máshol kell keresgélnie*).

Az emberáradat egyre ritkult, Ade pedig Lizzie néni nyomába eredve sétált kifelé a padsorok között. Az idegen még ekkor is nyájas leereszkedéssel, tántoríthatatlanul mosolygott mindenkire. Ade megállt mellette.

- A mi telkünkön van egy ház, amiről mindenki tudja, hogy kísértetek járnak. Én magam is láttam tegnap egyet, de az a föld nem eladó - közölte a férfival.

Nem tudta, miért mondta ezt, csak meg akarta törni a férfi önelégültségét, és bebizonyítani, hogy ők nem valami szegény, falusi népség, akik alaptalan babonák miatt olcsón megválnak a földtől. És talán mert hajtotta a kíváncsiság, emellett vonzotta a férfi nagyvilági mássága.

- Nocsak! - Az idegen rámosolygott, talán el akarta bűvölni, majd közelebb hajolt hozzá. - Ez esetben hadd kísérjelek ki! - Ade a férfi zakójának ujjába karolt, aztán botladozva elindult mellette. A nénikéi már kiértek, feltehetően éppen legyezgették magukat, és pletykáltak. - Miféle kísértetek laknak ott? Mit láttál pontosan?

De ekkor már Ade semmi vágyat nem érzett arra, hogy beszélgetésbe bonyolódjon vele. Elrántotta a karját, sértődött, kamaszos módon megvonta a vállát, és szó nélkül továbbállt volna - csak hogy váratlanul találkozott a tekintete a férfiével. Az idegen szeme holdak és érmék színét idézte, kimondhatatlanul hideg, ám valahogy csábító is volt egyszerre, mintha külön gravitációs mezőt keltett volna maga körül.

Ade még akkor is megborzongott kicsit, amikor évek múltán, a késő délutáni napsütés bágyadt melegében hozzám bújva jellemezte ezt a tekintetet.

- Meséld el, hogy történt! - kérte az idegen.

És Ade így is tett.

- Hát, épp a régi viskó felé tartottam minden különösebb ok nélkül, és ott álldogált ez a szellemfiú. Legalábbis először azt hittem, szellem, mert furcsa ruha volt a fekete testén, és idegen nyelven beszélt. De nem a pokolból jött, vagy ilyesmi. Nem igazán tudom, honnan érkezett, csak azt, hogy valahogy kísértalt a viskónk ajtaján. És örülök, hogy így történt, mert megkedveltem, szép volt a keze...

Berekesztette a szavakat, kissé megszedült, kifulladt.

Miközben a lány beszélt, az idegen arcára visszatért az előbbi, nem kifejezetten elbűvölő mosoly, csak hogy immár a ragadozókra jellemző rezzenéstelenség is vegyült bele.

- Örökre lekötötelezel, Miss...?

- Adelaide Lee Larson. - Ade nyelt egyet, és a szempilláit rebegettette. - Elnézést, uram, hívnak a nénikéim.

Azzal kibukdácsolt a templom ajtaján, közben hátra sem nézett az elegáns öltönyben feszítő idegenre. Magán érezte a tekintetét, mintha két pénzérme préselődött volna a tarkójához.

Nénikéi alapvetően jó szíve miatt Ade mindig ugyanazt a büntetést kapta: a fenti szobában kellett maradnia az elkövetkező két napra, mely közös hálóként szolgált mindannyiuknak (kivéve Larson mamát, aki nem sokat aludt, inkább csak félig fekvő helyzetben, rendszertelen időközönként szendergett odalént). Ade kelletlenül viselte a bezártságot – a Larson asszonyok ezeken a napokon ajtócsapkodást és trappolást hallottak a fejük fölött, mintha a ház egy különösen rossz természetű kísértet otthona lett volna –, de nem tiltakozott ellene igazán. Úgy gondolta, legjobb a családja kedvére tenni, mielőtt a harmadik nap estéjén kimászik az ablakon, és leereszkedik a loncon.

Hétfőn adtak neki egy kosár frissen mosott ruhát, hogy hajtogassa össze, és kapott egypár stoppolásra szoruló, szakadt fehérneműt is, mert Lizzie néni meggyőződése szerint egész nap az ágyban feküdni inkább volt jutalom, mint büntetés. Fogadkozott, hogy legközelebb ő is elszökik, csak hogy pár napig nyugodtan pihenhessen. Ebédidőben az emelet megtelt a sült szalonna és a bab zsíros szagával. Ade a földre ejtett egy Bibliát, hogy emlékeztesse nénikéit: neki is vigyenek enni.

Azonban senki sem nyitott be hozzá. Parancsoló kopogás hallatszott a bejárati ajtó felől, amit az öt nő döbönt némasága követett. Már annyira elszoktak a látogatóktól, hogy nem igazán tudták, minek kellene következnie a kopogás után. Aztán székek bátortalan kaparászása és csoszogás hallatszott, majd nyikorogva kitárult az ajtó. Ade lehasalt a padlóra, fülét a fenyődeszkákhoz tapasztotta.

Semmit sem hallott, csak a konyhában álló ismeretlen férfi mély és idegen moraját, valamint az öt asszony hangjának magasba szökkenését, majd zuhanórepülését, mintha egy sereg megriadt vízimadár lettek volna. Harsány, öblös és jól begyakorolt nevetés tört magának utat felfelé. Ade-nek eszébe jutott a nagyvárosi férfi a miséről, és furcsa sötétséget érzett: félt valamitől, ami megnevezhetetlenül ólálkodott a láthatár peremén.

A férfi elment, az ajtó bezárult, a nénik csivitelése vihogáshoz hasonló hanggá erősödött fel.

Legalább egy órának kellett eltelnie ahhoz, hogy Lizzie néni felvigyen a lánynak egy tányér hideg babot.

– Ki járt nálunk? – tudakolta Ade.

Még mindig a földön feküdt, megbénította a kábultság és a rettegés egyvelege.

- Nem tartozik rád, kíváncsi-fáncsi. Csak némi jó hírt kaptunk.

Miközben Lizzie ezt mondta, meglehetősen önhittnek tűnt, mint aki óriási meglepetést tartogat. Ha valamelyik másik nénikéjéről lett volna szó, Ade-nek talán sikerül több információt kicsikarnia belőle, ám egy kősziklából is könnyebben ki lehetett volna facsarni valamit, mint Lizzie néniből, ráadásul a kövek senkit sem vesszőztek meg a pimaszságért. Ade a hátára fordult, és nézte, ahogy elnyúlnak a napsugarak a mennyezeten, s összefolynak a szarufák közötti résekben. Azon mélázott, hogy nézhet ki máshol a naplemente, valamilyen másik világban, és csakugyan léteznek-e más világok. Már kezdtek benne halványodni-foszladozni a szellemfiú szavai.

A harmadik nap reggelén Ade elnehezült végtagokkal ébredt, amit rossz előjelenek vett. A nénikéi és a nagymama még hortyogtak, szuszogtak a steppelt paplanok és női testek tengerében. Vonakodva, szürkén kelt fel a nap, túl sokat váratott magára.

Miközben a néni öltöztek, Ade mereven ült közöttük. Azt kívánta, bárcsak már az ablak túloldalán, a kaszálón lenne. A csontjai zsibongtak és feszültek, a lába kopogott a padlódeszkákon, az emeleti szoba levegőtlen és párás volt az alvók leheletétől.

- Ma bemegyünk a városba - jelentette be Larson mama, azzal intett a többieknek, hogy adják oda neki a városi fejfedőjét, egy hatalmas, fehér főkötőt, amelyet valamikor az 1850-es években vásárolt, és kinézetre meg szagra egyre inkább egy kitömött nyúlhoz hasonlított. - De te itt maradsz, Ade, amiért a szívbajt hoztad ránk.

A lány pislogott. Alázatosan bólintott, mert illendőnek ítélte fenntartani a látszatot, miszerint szót fogad.

Mire a Larson asszonyok elmentek - amit a ruhákkal és harisnyákkal való végtelen kínlás előzött meg, ráadásul egy újabb örökkévalóságnak tűnt, mire meggyőzték az istállóban rostokoló öszvéreket, hogy ne dobják le magukról a lószerszámot, és húzzák a kocsit -, Ade szinte remegett a vágytól, hogy valahol máshol legyen. A kezébe vett egy szeptemberi almát, felkapta Lizzie néni munkáskabátját, majd már-már szaladva elsietett otthonról.

Senki sem várt rá a régi viskónál. Valójában nem is állt már a viskó, amelynél várakozni lehetett volna: a mező egyhangú, lapos és üres volt, pár duzzogó varjat és a nemrég földbe szúrt karók sorát leszámítva.

Ade lehunyta a szemét, mert hirtelen szédülés fogta el. Zavarodottan bukott előre. Ahol korábban a viskó roskadozott, ott most törött deszkák nyers összevisszasága fogadta, mintha egy óriás lenyúlt volna az égből, és se szó, se beszéd, lerombolta volna az egészet.

Az ajtóból semmi sem maradt, csak pár zuzmófoltos szilánk.

Mire hazaért, már égtek a lámpások az ablakban. Az öszvérek a legelőn bóklásztak, ziláltak és kimerültnek tűntek, Ade pedig hallotta a nénikéi elégedett kacagását a konyhából. Amikor kinyitotta az ajtót, a nevetés abbamaradt.

Az öt nő a konyhaasztalt körülállva csodált egy halom krémszínű, szép, csíkos dobozt. A csomagolópapír gyűrött felhőkben úszott körülöttük, mindenki arcát pirosposzgássá változtatta valamilyen titkos vidámság. A mosolyuk furcsának, kislányságnak tetszett.

- Adelaide Lee, hol...

- Miért jelölték meg karókkal a földünket? - szegezte nekik a kérdést a lány.

Észrevette, hogy minden egyes rokona előkelőbb ruhát visel, mint aznap reggel. Szúrta a szemét a bársonyszalagok sokasága és az élénk színű szoknyák alatti turnőr szokatlan párnája. Sáros ruhájában, kócos hajával hirtelenjében úgy érezte, mindegyiküktől elkülönül, mintha a nénikéi egy hatalmas szoba túlsó végében álltak volna.

Larson mama felelt neki.

- Végre nekünk is kijutott egy kis szerencse. - Királynői kézmozdulattal a konyhaasztalra mutatott. - Eljött tegnap hozzánk az a nagyvárosi ember, és jó pénzt ajánlott a régi kaszálóért. Nagyon jó pénzt. - A nénik kuncogtak. - Miért is ne fogadtuk volna el az ajánlatát? Kézpénzben adta oda az árát, az összeset a zsebéből vette ki, mi meg azon nyomban aláírtuk a szerződést. Egyébként is, mihez kezdenénk azzal az elgazosodott kaszálóval?

Az utolsó mondat úgy hangzott, mintha az utóbbi nap során már többször feltették volna egymásnak ezt a kérdést.

Lizzie néni egy dobozzal a kezében közelített a lányhoz.

- Ne vágj ilyen fancsali képet, Adelaide! Nézd csak, ezt a születésnapodra tartogattam, de... - Kinyitotta a dobozt, megmutatta Ade-nek a fenyőzöld szövetet. - Úgy gondoltam, menne a szemed színéhez.

Ade meg sem tudott szólalni. Megveregette Lizzie néni kézfejét, remélve, a nénikéje talán azt hiszi, hogy felülkerekedett rajta a hála érzése, majd felszaladt az emeletre, mielőtt a könnyek árulkodó ösvényeket rajzolhattak volna az arcára.

Az ágya süppedős közepébe kuporodott, akár egy állat. Úgy érezte, mindenhol felsértették a bőrét; mintha a mező fűszálai élessé változva levágták volna róla azt a gyermeki réteget, amelyik hitt a kalandban és a varázslatban.

Egész nap a viskó romjai körül őgylgett. Tudta, hogy a szellemfiú nem fog felbukkanni, mégis várt rá.

Talán soha nem is létezett a máshol, Ade-en egyszerűen csak úrrá lett a fiatalság, a bolondság és a magány, s hogy elűzze unalmát, költött magának egy történetet egy szellemfiúról meg egy másik világról. Talán nem is létezett semmi más a nénikéi és a nagynyja szabályokkal teli világán kívül, amely éppolyan valóságos és unalmas volt, mint a kukoricakenyér meg a sár.

Nagyon közel került ahhoz, hogy ezt elhiggye. Ám azt vette észre, hogy a személyiségében formálódik valami új: egy vad mag temette el magát a mellkasában, és ezért nem tudta elfogadni a világot olyannak, amilyen.

Tudod, az ajtók többféle dolgot is megtestesítenek: rések és repedések, köztes utak, rejtélyek és határok. De leginkább a változást jelentik.⁶ Amikor átsiklik rajtuk valami – legyen az bármilyen kicsi vagy mulandó –, azt változás követi, mint ahogy a delfinek is a hajók nyomába erednek. Adelaide Lee életében már elkezdődött a változás, és nem fordíthatott neki hátat.

Így hát aznap este, miközben félig összetört szívvel, elveszetten feküdt az ágyában, úgy döntött, hinni fog. Hitt valami örült és máshogy működő rendszerben, abban az érzésben, amelyet az a pillanat keltett benne, amikor a kihunyó fényben a szájához ért a fiú száraz ajka. Hitt abban a lehetőségben, hogy vannak a világon olyan hasadások, amelyeken különös, egyben csodálatos dolgok szivároghatnak át.

Miközben elkezdett hinni ebben, érezte, hogy távolodó fiatalsága bizonytalanságai szanaszét szóródnak. Egy kopó volt, amely végre szagot fogott, egy elveszett tengerész, akinek iránytűt nyomtak a kezébe. Ha az ajtók valóban léteztek, akkor neki fel kellett kutatnia őket, tízet vagy tízezret, s bele kellett zuhannia a tízezer hatalmas másholba.

És egy nap majd valamelyik talán a tenger melletti városra nyílik.

Ajtó bárhová

Találkoztál már azzal az érzéssel, amikor egy idegen szobában ébredsz fel, és nem tudod, hogy kerültél oda? Egy percig csak sodródsz, lebegsz az időtlen ismeretlenben, mint a nyúl barlangjában megállás nélkül zuhanó Alice.

Életem szinte minden egyes reggelén a Locke-ház harmadik emeletének szürke szobájában ébredtem. A naptól kifakult padlódeszkák, az olcsó könyvektől roskadozó, esetlen könyvespolc, a mellettem szőrös kemenceként elterülő Bád: mindez olyan ismerős volt, mint a tenyerem. Ennek ellenére egyetlen, hosszúra nyúló pillanatig nem igazán tudtam, hol vagyok.

Nem értettem, miért futnak végig megkérgesedett sóösvények az arcomon. Hogy mi az a fájó üresség a mellkasomban. Mintha az éjszaka során kivágtak volna belőlem egy létfontosságú szervet. Nem tudtam, miért nyomódik egy könyv az állkapcsomnak.

Először a könyvvel kapcsolatos emlékeim tértek vissza. Eszembe jutott az elgázosodott kaszáló. A lány és a szellem. Az ajtó, amely a csodás másholba vezet. És az ismerősség kísérteties, visszhangzó érzése, mintha már hallottam volna korábban ezt a történetet, de nem tudtam felidézni a végét. Hogyan kerülhetett ilyesmi a kék egyiptomi ládikámba? És egyébként is, ki írta? És miért támadt az a benyomásom, mintha Ade Larson egy elfeledett, gyerekkori barátom lenne?

(Éreztem, milyen kétségbeesetten kapaszkodom ezekbe a megkapó rejtélyekbe. Mintha még lebegett volna valami a látómezőm szélén, arra

várva, hogy lecsap rám, ha egyenesen ránézek.)

A szoba túlsó felében megnyikordult Jane ágya.

– January? Ébren vagy?

Volt valami a hangjában, valami tőle idegen tétovaság, rémült lágyság, ami miatt azt gondoltam: *tudja*.

És aztán: *mit tud?*

S akkor eszembe jutott. *Apám meghalt*. A hatalmas, rideg valami előugrott az árnyak közül, és egészben falt fel. Minden szürkévé, tompává, távolivá változott. A kalandokról és rejtélyekről szóló mesém ismét csak egy kopott, bőrkötésű könyvvé silányult.

Hallottam, hogy Jane felkel, nyújtózik egyet, majd felöltözik. Volt egy olyan halvány megérzésem, hogy mondani akar nekem valamit, valami megnyugtatót és vigasztalót, ez a gondolat pedig úgy hatott rám, mint a kidörzsölt bőrhöz feszülő drótkefe. Szorosan lehunytam a szemem, és közelebb húztam magamhoz Bádót.

Az ablak nyikorogva tárult ki, meleg, párás szellő kapott a hajamba.

– Menjünk ki, mit szólsz hozzá? Nagyon szép idő van – javasolta Jane halkán.

Ez a felvetés a teljesen átlagos, vasárnapi reggeleket idézte. Egyik kedvenc hagyományunknak számított, hogy kimegyünk a parkba egy kosár süteménnyel, egy rakás ponyvaregénnyel meg a steppelt takaróval, amelynek végérvényesen fűszaga lett, mert már régóta szolgált piknikplédként. Amikor elgondolkoztam ezen – a békés csendnek és a szitakötők meleg, álmos hangjának ígéretén –, megjelent előttem a viharban biztonságot nyújtó kikötő képe.

Áldjon meg az isten, Miss Jane Irimu!

Azt tapasztaltam, hogy fel tudok ülni, fel tudok állni, el tudom végezni az összes szokásos reggeli mozdulatot. Úgy tűnt, csak el kellett kezdenem, utána a megszokás és az emlékezet a megfelelő irányokba mozgatta a testem, mint egy felhúzott órát, amely kötelességtudóan üti a másodperceket. Nem figyeltem, mit veszek fel: a harisnyám sarkán több lyuk is éktelenkedett, a rózsaszín blúz ujjban már túl rövid volt, és nem illett hozzá az egyszerű, barnás szoknya. Kivédtem Bád izgatott harapdálását, végighúztam a kezét bozontos hajamon (titkon abban reménykedtem, a serdülőkor megszeli majd a fürtjeimet, ehelyett csak még rakoncátlanabbak lettek tőle).

Mire kiléptünk a szobából, azt a hamis, törékeny látszatot tudtam kelteni, hogy minden a régi kerékvágásban halad tovább. Aztán az előcsarnokban egy csomag várt rám.

A doboz hibátlan fehérsége és élei elárulták, csakis az egyik olyan New York-i luxusüzletből érkezhettek, amelynek táblájára aranybetűkkel írták rá a nevet, s ezernyi csillogó üvegablakkal rendelkezett. A csomag tetején gondosan odabiggyesztett kártyát találtam:

Drága lányom!

Bár talán nem érzed erre alkalmas állapotban magad, örülnék, ha részt vennél az esti ünnepségen. Szeretném átadni a születésnapi ajándékodat.

Innen pár sort kisatíroztak. Aztán:

Fogadd őszinte részvéteimet!

C. L.

Ui.: Csinálj valamit a hajaddal!

Locke ezúttal nem a titkárát bízta meg a levélírással, ezek a mesterien megformált betűk csak a sajátjai lehettek. A látványuk olyan érzést keltett bennem, mintha ismét lefelé döngölne a jeges tekintete – *fogadd el* –, és mintha a hideg, fekete rémség még szorosabban körém tekeredett volna.

A vállam fölött Jane is elolvasta az írást, mire a szája keskeny vonallá préselődött.

– Úgy tűnik, semmi sem adhat kibúvót a társasági összejövetelek alól.

Aznap este tartották az éves összejövetelt, amelytől már egy-két hete rettegettem. Megfeledkeztem róla. Elképzeltem, ahogy a részeg, fehér tömegben cikázom, utat török magamnak olyan férfiak között, akik túl hangosan nevetnek, és a cipőmre lötytyintik a pezsgőt, miközben azt kívánom, bár le tudnám törölni a bőrömről a tekintetük ragacsos nyomát. Mindenki tudni fog az apámról? Érdekli majd őket? Éreztem, hogy a levél megremeg a kezemben.

Jane elvette tőlem, és a szoknyája zsebébe gyűrte.

– Ne is foglalkozz vele! Addig még előttünk az egész nap.

Ezután a könyöke alá szorította a kezem, így vonultunk le két lépcsősoron, majd át a konyhán, ahol a szakácsok már túlságosan verejtékben úszva kapkodtak ahhoz, hogy feltűnjön nekik, amint elcsenünk egy üveg lekvárt, pár zsemlet meg egy kancsó kávé, és kimegyünk a Locke-ház makulátlan gyepszőnyegére.

Először csak kóboroltunk a sövénnyel övezett kerteken át, ahol a kertészek azzal foglalatostkodtak, hogy mindent leöljenek, ami túlságosan

elevennek vagy zabolátlannak tűnt, aztán a fodrozódó tó felé vettük az irányt, ahol Bád felbukkanására rikácsolni kezdtek a kócsagok, míg a víz ütemesen mosta a partot. Végül egy magasabban fekvő, füves területre értünk, amely elég messze esett a háztól, ezért nem csupaszították le a sövényvágó ollók, és úgy terült el előttünk a vidék, akár egy gyűrött, zöld asztalterítő.

Jane kitöltötte a kávéját, és azonnal belevetette magát a Tom Swift-sorozat hetedik könyvébe. (A gyenge színvonalú folytatásos regényekkel szemben mutatott, kezdeti ellenérzése függősséggé alakult át, így Samuel gyerekkori bűne újabb lelket fertőzött meg.) Én semmit sem olvastam. Csak feküdtem a takarón, az ég lágy kupoláját bámultam, hagytam, hogy a napsugarak sisteregjenek a bőrömon.

Szinte hallottam a fülemben Mr. Locke dohogását: *Elcsúfítja a bőröd színét, kislány!* Mintha ez apámat soha nem zavarta volna.

Nem akartam, hogy ő járjon a fejemben. Szívesebben gondoltam volna valami másra, jóformán bármire.

– Nem akarsz elmenni néha?

A kérdés még azelőtt kiszökött a számon, hogy időm lett volna eltűnődni, vajon honnan jött.

Jane a takaróra fektette a nyitott könyvet, és rám nézett.

– Hova?

– Nem is tudom, el a Locke-házból. Vermontból. Mindenhonnan.

Ezt rövid csend követte, s ezalatt egyszerre két dologra döbbsentem rá. Először is arra, hogy míg lekötött a saját sorsom, soha nem kérdeztem meg Jane-t, haza akar-e menni. Másodszor pedig arra, hogy most, miután apámmal együtt a heti juttatások is odalettek, semmi sem tartja őt mellettem. A rémülettől kapkodni kezdtem a levegőt. Őt is el fogom veszíteni? Teljesen egyedül maradok? Mikor következik ez be?

Jane visszafogottan felsóhajtott.

– Hiányzik az otthonom... el sem tudom mondani, mennyire. Minden egyes percben eszembe jut. De nem foglak magadra hagyni, January.

Mintha egy ki nem mondott *még nem* vagy *addig nem, amíg* lebegett volna kísértetként közöttük. Sírhatnékom támadt, szerettem volna a szoknyájába kapaszkodni és könyörögni, hogy maradjon velem örökké. Vagy hogy hadd mehessek el vele.

Am Jane mindkettőnkét megkímélt ettől a kínos jelenettől, és mintegy félvállról visszakérdezett:

– *Te el akarsz menni?*

Nyeltem egyet, és félretettem a félelmemet későbbre, amikor majd elég erős leszek ahhoz, hogy szembenézzek vele.

– Igen – feleltem, s közben rájöttem, hogy ez igaz is. Végtelen tájak, kopott cipők és sosem látott csillagképek után vágyakoztam, amelyek éjféle rejtvényként úsznak fölöttem. Veszélyre, titkokra és kalandra áhítoztam. Talán mint korábban az apám? – Ó, *igen*.

Úgy tűnt, mintha mindig is ezt akartam volna, amióta csak kislánycént történeteket firkáltam egy füzetbe, de a gyerekkorommal együtt valahogy magam mögött hagytam ezeket az ábrándos álmokat. Azonban kiderült, hogy valójában nem mondtam le róluk, csupán elfelejtettem őket, hagytam, hogy lesimuljanak a lelkem mélyére, akár a lehullott falevelek. Aztán jött a *Tízezer ajtó*, és újra a levegőbe repítette őket, a lehetetlen álmok kavalkádját.

Jane nem felelt.

Nos, erre aligha volt szükség: mindketten tudtuk, milyen kicsi a valószínűsége, hogy valaha is elhagyjam a Locke-házat. A furcsa színű, fiatal árva lányok nem boldogulnak különösebben jól a nagyvilágban pénz és kilátások nélkül, még akkor sem, ha „tökéletesen egyedi példánynak” számítanak. Most, hogy apám már nem élt, Mr. Locke jelentette számomra az egyetlen menedéket és biztos pontot. Talán megszán, és felvesz titkárnőnek vagy gépírónak a W. C. Locke & Co. vállalatához, minek köszönhetően unalmassá és jelentéktelenné válok, vastag szemüveggel az orromon, lemoshatatlan tintafoltokkal mindkét csuklómon. Jó esetben megengedi, hogy a kis szürke szobámban maradjak, amíg olyan öreg és hervadt nem leszek, hogy félig-meddig szellemmé válva kísértem majd a Locke-házat, időnként a vendégeit rémisztgetve.

Kicsit később megütötte a fülemet az ismerős zörgés, ami azt jelezte, hogy Jane lapoz egyet a Tom Swift-kötetben. Az égboltra meredtem, próbáltam nem azokra a kalandokra gondolni, amelyekben soha nem lesz részem, vagy az apámra, akit soha nem látok viszont, vagy arra a hideg, fekete rémségre, amely még mindig körém tekeredett, nyirkossá és sápadttá téve a nyári napot. Igyekeztem a világon mindent kivenni a fejemből.

Nem tudom, élt-e valaha is olyan tizenhét éves lány a föld kerekén, aki még annyira sem vágyott részt venni egy fényűző mulatságon, mint én aznap

este.

Évszázadoknak tűnő percekig ácsorogtam a szalon ajtajánál, próbáltam rávenni magam, hogy belépjek a hajkenőcsök és parfümök vegyszeres ködébe. A felszolgálók csillogó tálcákkal vonultak el mellettem, pezsgőspoharakat és gusztusos kis szendvicseket vittek a vendégeknek. Nem álltak meg, hogy megkínáljanak, csak kikerültek, mintha egy útban lévő váza vagy ormótlan lámpa lennék.

Nagy levegőt vettem, Bád bundájába töröltem izzadt tenyeremet, és besurrantam a szalonba.

Nem akarok annyira színpadias lenni, hogy azt mondjam, az egész terem kövé dermedt, vagy hogy mindenki elnémult, mint a könyveimben, amikor a hercegnő belép a bálterembe, de úgy éreztem, süvít körülöttem a csend, mintha láthatatlan szél kísérné a lépteimet. Pár beszélgetés elakadt, miközben a résztvevőik félig felvont szemöldökkel, lebiggyedő szájjal felém fordultak.

Lehet, hogy Bádót bámulták, aki mereven és mogorván állt mellettem. A kutyámat gyakorlatilag az idők végezetéig száműzték minden társas eseményről, ugyanakkor biztosra vettem, hogy Locke nem csinálna ebből nyilvánosan nagy ügyet, és hogy Bád senkit sem fog olyan súlyosan megsebesíteni, ami öltéseket igényelne. Egyébként kételkedtem benne, hogy nélküle képes lettem volna elhagyni a szobámat.

Vagy az is lehet, hogy engem bámultak. Láttak már korábban is Locke nyomában surranni minden egyes társasági összejövetelen vagy karácsonyi bálon, és ilyenkor vagy teljesen figyelmen kívül hagytak, vagy túlságosan nagy felhajtást csaptak körülöttem. *Milyen szép a ruhája, Miss January!* – trillázták, és csivitelő hangon nevettek, ahogy csak a bankárok gazdag feleségei tudnak. *Ó, milyen elragadó! Mit is mondott, Cornelius, hol találta rá? Zanzibáron?* De akkor még kislány voltam – egy ártalmatlan, se ilyen, se olyan lény, akit babaruhákba bújttattak, és arra tanítottak, hogyan feleljen udvariasan a kérdésekre.

Mostanra felnőttem, és nem nyűgöztem le őket. A tél folyamán elszenvedtem az összes rejtélyes, misztikus átalakulást, amely egyszeriben félszeg felnőtté változtatja a gyerekeket: megnyúltam, gyermeki bájam odalett, emellett megcsappant bennem a bizalom mások iránt. Az aranykeretes tükrökből visszaköszönt rám a saját képmásom, amelyet idegennek, kiüresedettnek láttam.

Úgy festettem, mint aki valóságos kis bemutatót tart Mr. Locke ajándékaiból: hosszú selyemkesztyűben, többsoros, púderszínű gyöngysorral a nyakamban, egy szép esésű, elefántcsont- és rózsaszín sifonruhában jelentem meg, amely olyan hivalkodóan drága volt, hogy a többi nő hitetlenkedve meredt rám. Kötelességtudó módon megvívтам a háborúmat a hajammal, amely fölött csak egy hajsütővas és Madame Walker csodás kondicionáló kezelésének együttes alkalmazásával lehetett győzelmet aratni. Kissé még mindig sistergett a fejbőröm.

A társalgás esetlenül folytatódott tovább. A vállak és háta határozottan elfordultak tőlem, csipkelegyezők nyíltak ki, mintegy pajzsot tartva a betolakodó elé. Báddal végigsétáltunk az emberek között, végül beálltunk a megszokott sarokba, akár két esetlenül összepárosított próbababa. A vendégek udvariasan mellőztek minket, én pedig nyugodtan összegörnyedhettem, és húzogathattam a ruhám túl feszes gombjait, miközben a pompázatos tömeget figyeltem.

Mint mindig, most is lenyűgöző látvány tárult elém. A személyzet minden lámpát és gyertyatartót kifényesített, a parkettát életveszélyesen simára viksolták, így a szoba valósággal sugározta az aranyszínű fényt. A hatalmas, zománczott vázákban bazsarózsa virított, egy kisebb zenekar zsúfolódott be két asszír szobor közé. Új-Anglia összes képmutató előkelősége a másik kedvéért cicomázta ki és ékesítette fel magát, a csillogó tükrök pedig megszázsorozták a létszámukat.

Észrevettem, hogy több velem egykorú lány is elvegyül a tömegben. Arcuk kipirult, hajuk tökéletes és selymes csigákban omlott a vállukra, ahogy reménykedően nézelődtek a teremben (a bált megelőzően a helyi újság pletykarovata mindig szentelt egy cikket a partiképes fiatalemberek listájának és feltételezett vagyonuknak). Elképzeltem, hogy hetek óta tervezgetnek és mesterkednek, a megfelelő ruhát keresik édesanyjuk társaságában, újra meg újra próbálgatják frizurájukat a tükör előtt. És most végre eljutottak ide, sugárzott róluk a sok ígélet és kiváltság, a jövőjük pedig aranyfénytől övezett diadalmenetként tűnt fel előttük.

Utáltam őket. Vagyis utáltam volna, csak hogy az a sötét, alakatlan valami még mindig szorosan körém tekeredett, így nehezen tudtam bármit is érezni a méla undoron kívül.

Ütemes csilingelés szárnyalta túl a tömeg moráját, mire a fejek jól fésült bábuként fordultak a hang irányába. Mr. Locke a legpompásabb csillár alatt állt, egy desszertvillával ütögette a poharát, hogy felhívja magára a

figyelmet. Erre aligha volt szükség: Mr. Locke mindig a figyelem középpontjában állt, mintha külön mágneses mezővel rendelkezett volna.

A zenekar egy menüett közepén hagyta abba a játékot. Locke szívélyesen felemelte a két karját.

– Hölgyeim és uraim, a Társaság nagytiszteletű tagjai! Először is hadd köszönjem meg mindannyiuknak, hogy eljöttek, és megisszák a legjobb pezsgőmet. – Nevetés bugyogott az aranszínű buborékok fölött. – Mint tudjuk, azért gyűltünk most össze, hogy megünnepeljük az Új-angliai Régészeti Társaság fennállásának negyvennyolcadik évfordulóját. Ez a közösség amatőr tudósok kis csoportjából áll, akik, ha fogalmazhatok ilyen vakmerően, mindent megtesznek azért, hogy hozzájáruljanak az emberi tudás nemes előmeneteléhez. – Kötelességtudó tapsikolás. – Egyben azért is vagyunk itt, hogy megünnepeljünk valami ezen messze túlmutatót: magának az emberiségnek az előmenetelét. Mert számomra világos, hogy akik ma este itt összegyűltek, a sarkkörtől sarkkörig tartó béke és jólét új korszakának szemtanúi és sáfárjai. Minden évben azt tapasztaljuk, hogy egyre kevesebb a háború és a viszálykodás, egyre több az üzleti lehetőség, növekszik a bizalom, és mindinkább civilizált kormányok uralkodnak a kevésbé szerencsés népeken.

Ezt már annyiszor hallottam, hogy akár én magam is elmondhattam volna az egész beszédet: a hozzájuk hasonló – tehetős, befolyásos, fehér – polgárok kemény munkája és odaadása jobba tette az emberi faj életkörülményeit; a tizenkilencedik századot káosz és zavarodottság uralta, míg a huszadik a rend és a stabilitás ígéretét hordozza magában; belföldön és külföldön is gyökerestől kiirtanak minden felforgató tevékenységet; és elviszik a civilizációt a vadembereknek.

Kislánykoromban egyszer ezt mondtam apámnak: „Vigyázz, nehogy elkapjanak a vademberek!” Épp indulni készült, már a kezében fogta ócska bőröndjét, ormótlan, barna kabátja pedig görnyedt vállán lógott. Halványan elmosolyodott. „Nem lesz semmi bajom – nyugtatott meg –, egyébként pedig nincsenek is vademberek.” Elmondhattam volna neki, hogy Mr. Locke és ezernyi kalandregény ettől eltérő álláspontot képvisel, de inkább csöndben maradtam. Kézfejjével megsimította az arcom, aztán eltűnt. Megint.

Ahogy eltűnt most is, ezúttal utoljára. Lehunytam a szemem, és éreztem, hogy még szorosabban körém csavarodik az a hideg, sötét rém...

Arra riadtam fel, hogy valaki kimondja a nevem.

– ...vegyük például az én Miss Januarymet, ha bizonyíték kell!

Mr. Locke hangja kedélyesen zengett.

Kipattant a szemem.

– Egy anyátlan kis batyuként érkezett a házamba. Egy rejtélyes származású, nincstelen árva volt. És most nézzenek csak rá!

Már egyébként is engem néztek. Arcok elefántcsontszínű tengere fodrozódott felém, tekintetük ujjakként bökölte a ruhám minden illesztését, minden gyöngyszemet. Pontosan mit is kellett volna látniuk? Még mindig anyátlan és nincstelen voltam – sőt, ekkor már apátlan is.

A faburkolathoz nyomtam a hátam, azt kívántam, bár vége lenne az egész jelenetnek, bárcsak Mr. Locke befejezné a beszédet, a zenekar újra játszani kezdene, és mindenki ismét megfeledkezne rólam.

Locke parancsolón magához intett.

– Ne szégyenlősködj, lányom!

Meg sem moccantam, a szemem tágra nyílt a rémülettől, a szívem azt dobogta: *ó, nem, ó, nem, ó, nem*. Elképzeltem, milyen lenne, ha elfutnék, utat törnék magamnak a vendégek között, és kiszaladnék a gyepra.

De ekkor Mr. Locke büszkén ragyogó arcára néztem. Eszembe jutott, amikor megölelt, és a karja biztonságos melegséget árasztott, a hangja kedvesen morajlott, vagy hogy annyi éven át suttyomban ajándékokat hagyott nekem a fáraó szobájában.

Nyeltem egyet, ellöktem magam a faltól, aztán végigbotorkáltam a tömegen. A lábam annyira megmerevedett és elnehezült, mintha fából lett volna. Az emberek összesúgtak mögöttem. Bárd karma túl hangosan kopogott a fényezett padlón.

Amint elég közel kerültem Locke-hoz, kinyújtotta a karját, és magához szorított.

– Hát itt van! A civilizált nevelés mintaképe. A kedvező hatások erejének tanúsága.

Vidáman megszorongatta a vállam.

Azon tűnődtem, tényleg el tudnak-e ájulni a nők, vagy ez csupán a gyenge viktoriánus regényekben és a péntek esti mozgóképes előadásokban fordul elő. Vagy az is lehet, hogy egyszerűen csak szándékosan csuklanak össze a megfelelő pillanatban, hogy késleltessék egy ideig a kimondott szavakkal, érzésekkel, valaminek a látványával járó terhet. Hirtelen meg tudtam őket érteni.

– ...de elég is ennyi. Köszönöm mindannyiuknak, hogy elnézik egy öregember optimizmusát és lelkesedését, viszont tudtommal azért vagyunk itt, hogy jól érezzük magunkat.

A végszóhoz magasba emelte az italát – a nagy becsben tartott, metszett, áttetsző jádepoharat. Vajon apám szerezte neki? Egy sírból vagy templomból lopta el, aztán faforgácsba fektette, és a világ másik felére küldte, hogy Locke csontos, fehér kezébe foghassa?

– Igyunk a békére és a jólétre! Az általunk épített jövőre!

Volt bátorságom szétnézni a minket körülvevő sápadt, izzadt arcokon, a csillárok prizmaín szétszóródó fényben megcsillanó poharakon és a hömpölygő tapstengeren.

Mr. Locke levette a vállamról a kezét, ezután sokkal halkabban folytatta.

– Jó kislány. Csatlakozz hozzánk fél tízkor a keleti szárny dohányzójában! Szeretném odaadni a születésnapi ajándékodat.

Ujjával lusta kört írt le, hogy a „hozzánk” jelentést nyerjen, és észrevettem, amint a Társaság tagjai szmokingba bújt molylepkékként sereglenek köré. Köztük találtam Mr. Havemeyert is, aki engem nézett, kesztyűs kezét a sétabotján pihentetve, arcán udvarias, felsőbbbégyes undorral. A tenyerem alatt felborzolódott Bád nyakán a szőr, mély morgása pedig a tenger alatti földrengéseket idézte.

Félreperdültem, és vakon elsiettem. Bád súlyos léptekkel követett. A biztonságos rejtekhelyet adó sarkunkat céloztam meg, de egy végtelenségig tartott, míg odaértem. A tömeg szédítő mintázatokban örvénylett és forgott; ahogy lopva felém tekintettek, a mosolyuk túl szélesre húzódott. Valami megváltozott: Locke beszéde miatt akaratom ellenére a középpontba kerültem, akár egy húzódozó elefánt, akit botokkal bökődnek a cirkuszban, hogy a porondra álljon. Éreztem, hogy miközben elhaladok az emberek mellett, kesztyűbe bújtatott ujjak simítják végig a bőrömet, hallottam a felvillanyozott kacajok áriáját. Feltűzött, megégett hajam feszítette a koponyámat.

– Miss January, ha nem tévedek... – szólalt meg egy hang túl közel a fülemhez. Egy ifjú kékesfehér arca magasodott fölém. Szőke haját hátrasimította, arany mandzsettagombján megcsillan a fény. – Miféle név ez a *January*?

– Az enyém – válaszoltam hűvösen.

Egyszer megkérdeztem apámat, mégis mi vette rá, hogy egy hónapról nevezzen el, ráadásul egy olyan halott, jégbe fagyott hónapról, mint a

január, és nem találhatnánk-e helyette bármilyen más, hétköznapiabb nevet. „Ez egy jó név” – jelentette ki apám, miközben a tetoválásait dörzsölte. Amikor tovább faggattam, pár dolgot még elárult: „Anyádnak tetszett. Mindaz, amit jelent.”

(Ne is fáradj azzal, hogy utánanézel a szó jelentésének. A Webster a következőt írja róla: *Az év első hónapja, amely harmincegy napos. Lat. Januarius, fr. Janus, ókori latin isten. Milyen lebilincselő...*)

– Ugyan, ne legyen ilyen harapós! Járjon velem egyet az udvaron! – kérlelt a fiú, és rám kacsintott.

Nem sok időt töltöttem velem egykorúak társaságában, de elég történetet olvastam ahhoz, hogy tudjam: egy úriembernek nem illik a nyári éjszaka sötét fülledtségében sétára hívni egy hölgyet egymagában. Ugyanakkor én valójában nem is számítottam hölgynek... vagy mégis?

– Köszönöm, nem – utasítottam el.

Erre döbbsen pislogott, mint aki hallott már a *nem* szó létezéséről, de szemtől szemben még sosem találkozott vele.

Közelebb hajolt hozzám, izzadt markával a könnyököm után nyúlt.

– Ugyan már...

Egy pezsgőspoharakkal teli ezüsttálca bukkant fel közöttünk, aztán mély, barátságosan hang törte meg a csendet.

– Parancsol egy pezsgőt, uram? – kérdezte Samuel Zappia a felfogadott pincérek elegáns, fekete-fehér egyenruhájában.

Az utóbbi két évben alig láttam, aminek főként az volt az oka, hogy a Zappia szatócsbolt piros szekerét egy zárt utasterű, szép, fekete kocsival váltotta fel, így már nem tudtam integetni neki a dolgozószoa ablakából. Egyszer-kétszer elkocsikáztunk Mr. Locke-kal az üzlet előtt, és amikor hátrafordultam, megpillantottam Samuel elmosódó alakját, ahogy liszteszakókat pakolt le egy kocsisínpadjáról, és merengve, álmodozva bámulta a tavat. Elgondolkoztam, vajon még mindig járja-e a *The Argosy*, vagy felhagyott már ezekkel a gyerekes badarságokkal.

Most tisztán és élesen láttam, mintha rivaldafény vetült volna rá. A bőre még mindig olyan rejtélyesen és aranylóan sötétlett, amire az olajbarna jelzőt használják, szeme pedig ugyanolyan feketén csillogott, akár a csiszolt pala.

Tekintetét a szőke úriemberre szegezte, sandán, rezzenetlenül bámult rá, szemöldökét pedig udvariasnak álcázott kérdőre vonással emelte meg. Volt valami nyugtalanító ebben a tekintetben, valami olyan égbekiáltóan nem

szolgára valló, hogy az ifjú hátrébb lépett. Azzal a felsőosztálybeli sértettséggel meredt Samuelre, amely után a személyzet általában hason csúsztatva esedezik bocsánatért.

Ám Samuel meg sem moccan. Túlvilági fény gyúlt a szemében, mintha kifejezetten abban reménykedne, hogy a fiatalember valóban megpróbálja megfenyíteni. Önkéntelenül észrevettem, hogy Samuel vállá a kikeményített zakó varratainak feszül, a nehéz tálcát tartó karján kidagadnak az izmok; mellette a szőke ifjú olyan sápadtnak és puhánynak tűnt, mint a keletlen tészta.

A szemtelen idegen hátrahőkölt, vékony ajkát elbiggyesztette, aztán visszasietett társai védelmébe.

Samuel felém fordult, mintha mi sem történt volna, és egy aranylón csillogó poharat nyújtott felém.

– Egyet a születésnaposnak?

Arckifejezése tökéletesen semleges maradt.

Nem felejtette el a születésnapomat. Hirtelenjében viszketni kezdtem a ruha alatt, és melegem lett.

– Köszönöm. Hogy, ő... megmentettél.

– Ó, én nem *önt* mentettem meg, Miss Dudose. Inkább azt a szegény fiút ettől a fenevadtól.

Lehajolt Bádhhoz, aki még mindig felborzolt szőrrel, vicsorogva nézte a hátráló ifjoncot.

– Á!

Csend. Azt kívántam, bár ezer mérfölddel arrébb lennék. Hogy bárcsak egy szőke hajú lány volnék, akit Annának, Elizabethnek vagy valami hasonlónak hívnak, aki óraműpontossággal, trillázva nevet, és mindig tudja, mit kell mondani.

Samuel szeme sarkába ráncok szaladtak. Száraz, nyármeleg kezével a pezsgőspohár szájára hajtogatta az ujjaimat.

– Talán segít – mondta, majd újra eltűnt a tömegben.

Olyan gyorsan lehajtottam a pezsgőt, hogy az orromban is éreztem a buborékokat. Miközben kifelé tartottam a szalonból, lecsaptam még pár ezüstitálcára, így mire a dohányzóba értem, már nagyon óvatosan lépkedtem, s próbáltam nem törődni azzal, hogy a látómezőm szélén elmosódnak és kavarognak a színek. Sötét fátylam, az a láthatatlan valami, ami egész nap rám telepedett, villódzni és tekeregni kezdett.

Az ajtó előtt nagy levegőt vettem.

– Készen állsz, Bád?

Hű társam rám nézett, és nagyot szusszantott.

Az első benyomásom az volt, hogy a szoba jelentősen összezsugorodott, mióta utoljára láttam – viszont még soha nem jártam benne úgy, hogy tizenkét dörmögő hangú férfi zsúfolódott volna itt össze, kékes füstkoronával a fejük fölött. Ráébredtem, hogy ez egyike azoknak a fontos, zárt körű találkozóknak, amelyeken soha nem vehettem részt. A férfiak ehhez hasonló, alkohalmámoros, késő esti összejövételein születtek a fontos döntések. Az öröm és megtiszteltetés érzése helyett azonban keserűség kaparta a torkomat.

Bád prüszkölt a szivar és a bőr szagától. Mr. Locke felénk fordult.

– Hát ideértél, drága lányom! Gyere, ülj le!

A szoba közepe táján álló, magas háttámlájú szék felé intett, amely körül úgy helyezkedtek el a Régészeti Társaság tagjai, mintha éppen portrét festenének róluk. Ebben a kompozícióban szerepelt Havemeyer, a görényképű Mr. Ilvane és mások, akiket már láttam a korábbi összejövételek vagy látogatások alkalmával: egy vörös ajkú nő fekete szalaggal a nyakán, egy mohó mosolyú fiatalember és egy ősz hajú férfi hosszú, karomszerűen görbülő körmökkel. Volt bennük valami titokzatos – a magas füben ólálkodó ragadozókat juttatták eszembe.

Azzal az érzéssel kuporodtam le a székre, hogy én vagyok a préda.

Mr. Locke keze aznap este másodjára is a vállamon kötött ki.

– Azért hívtunk ma ide, mert egy kis bejelentést szeretnénk tenni. Rengeteget tanakodtunk, és beszéltünk róla a kollégáimmal, végül arra jutottunk, hogy szeretnénk neked felajánlani valami meglehetősen ritka és sokak által vágyott lehetőséget. Ezzel nagyon is szokatlanul járunk el, de úgy érezzük, a te, hm, a te egyedi helyzedet igazolja a jogosságát. January – drámai szünet –, szeretnénk neked felajánlani, hogy legyél hivatalosan a Társaság tagja.

Rápislogtam. Ez lett volna a születésnapi ajándékom? Azon gondolkodtam, hogy most elégedettnek kellene-e lennem. Hogy Mr. Locke tudta-e, kislánykoromban mennyit álmodoztam arról, hogy belépek ebbe a buta társaságba, kalandokat keresve járom a világot, és közben ritka, értékes tárgyakat gyűjtök. És hogy az apám akart-e valaha is csatlakozni hozzájuk.

Visszatért a számba a keserű íz, s mellette valami más is, ami parázsként égett a nyelvemen. Lenyeltem.

– Köszönöm, uram.

Mr. Locke szívélyesen gratulálva paskolta meg a vállamat. Újabb szóáradatba kezdett a hivatalos beavatási szertartásról, bizonyos rítusokról és eskükről, amelyekre sort kell majd keríteni az Alapító előtt (a nagy *A* most egy merev terpeszben, összefont karral álló katonát idézett fel), de nem figyeltem rá. Egyre jobban égett a szám, mintha leforrázták volna a nyelvemet. A láthatatlan fátylam hamuvá és pernyévé porladt körülöttem. Mintha az egész szoba vibrált volna a hőségtől.

– Köszönöm – szakítottam félbe. A hangom színtelen, szinte lélektelen volt; távolságtartó ámulattal hallgattam. – De attól tartok, vissza kell utasítanom az ajánlatot.

Csend.

Egy ezüstös tekintetű hang sziszegett rám a fejemben – *Légy jó kislány, tudd, hol a helyed!* –, de a véremben áramló alkohol elnyomta.

– Mármint igazából miért kellene vágyom arra, hogy tagja legyek ennek a társaságnak? Csupa fontoskodó, öreg arisztokrata, akik náluk bátrabb és jobb embereknek fizetnek azért, hogy kimenjenek a világba, és mindenfélét összelopkodjanak nekik. És ha az egyik ilyen ember eltűnik, még a gyász látszatát sem mutatják. Csak folytatják, amit eddig, mintha mi sem történt volna, mintha az az ember semmit sem *számított* volna...

Zihálva hallgattam el.

Csak akkor vesszük észre, mennyi apró hangot adnak ki a házak – ketyeg az ingaóra, sóhajtozik a nyári szellő az ablaküvegen, nyikorognak a padlódeszkák száz pár drága cipő alatt –, amikor miattunk ül döbbszent csend egy egész szobára. Megragadtam Bádnak nyakörvét, mintha őt kellene türtőztetni.

Mr. Locke megszorította a vállam, nagylelkű mosolya csikorgó, fájdalmas grimasszá alakult át.

– Kérj bocsánatot! – utasított.

Megfeszült az állkapcsom. Egy kis részem – Mr. Locke jó kislánya, a lány, aki soha nem panaszkodik, aki tudja, hol a helye, és csak mosolyog és mosolyog – szeretett volna a lába elé borulni és megbocsátásért könyörögni. Ám a többi részem inkább meghalt volna.

Locke a szemembe nézett. Jeges, acélos tekintete belém fúródott, mintha két hideg kéz tapadt volna az arcomra...

– Elnézést kérek – vetettem oda kelletlenül.

A Társaság egyik tagja gúnyosan felnevetett.

Mr. Locke igyekezett megállni, hogy a fogát csikorgassa.

– January! Ez a Társaság nagyon régóta fennáll, nagy befolyással bír, és roppant tekintélyes...

– Ó, igen, olyan *tekintélyes!* – viczorogtam. – Túl tekintélyes ahhoz, hogy az apámhoz hasonló emberek is a tagjai legyenek, akármennyi lomot hajtottak fel másoknak, és maguk akármennyi pénzért is adják tovább ezeket a tárgyakat a titkos árveréseken. Az én bőröm viszont már elég világos ahhoz, hogy csatlakozhassak. Erről van szó? Készítettek egy színskálát? – Rájuk villantottam a fogamat. – Talán ha meghalok, egyikük gazdagíthatja velem a koponyagyűjteményét, mint valamiféle hiányzó láncszemmel.

A csend ezúttal sziklafalként ereszkedett le, mintha még az ingaórát is akkora sértés érte volna, hogy inkább durcásan elhallgatott.

– Úgy tűnik, egy igazi kis békétlenkedőt melengetett a keblén, Cornelius – jegyezte meg Mr. Havemeyer, aki vegytiszta rosszindulattal mosolygott, miközben egy még gyújtatlan szivart forgatott kesztyűs ujjai között. – Mi figyelmeztettük, nemdebár?

Érzékelttem, hogy Mr. Locke nagy levegőt vesz, de nem tudtam, ezzel a védelmemre akar-e kelni, vagy épp ellenkezőleg, bár már nem is érdekelt. Végeztem vele, velük, azzal, hogy jó kislány vagyok, és tudom, hol a helyem, azzal, hogy a méltóság minden felém hajított cafatjáért hálát érzek.

Ahogy felálltam, a pezsgő émelyítően zsongott a fejemben.

– Uraim, köszönöm a születésnap ajándékot!

Ezzel hátat fordítottam nekik, és Báddal a sarkamban kivonultam a sötét ajtón.

A tömeg időközben még izzadtabb, hangosabb és részegebb lett, mintha egy Toulouse Lautrec-festményben rekedtem volna. Zöld fénnel megvilágított arcok kerengtek körülöttem hátborzongató vonásokkal. Legszívesebben rájuk uszítottam volna Bádot millió fogával, csillogó bronzbundájával. Szerettem volna rekedtre ordítani magam.

Azt kívántam, bár rajzolhatnék egy ajtót a levegőbe, egy ajtót, amely egy másik helyre vezet, és át lehet rajta lépni.

Az ezüsttálca ismét megjelent a könyökömnél, tarkómat meleg levegő csapta meg.

– Öt perc múlva kint, a nyugati szárnynál!

A tálca eltűnt, és Samuel ismét a csacsogó horda sűrűjébe vetette magát.

Amikor Báddal kiosontunk a nyugati szárny ajtaján, úgy éreztem, mintha egy pokolbéli lidércbálról menekülnénk. Samuel egyedül várt ránk. A Locke-ház még mindig meleget árasztó tégláinak dőlt, kezét a zsebébe dugta. Takaros felszolgálóruhája úgy nézett ki, mintha nemrég szenvedett volna el egy szökési kísérletet: nyakkendője meglazult és összegyűrődött, ingujját kigombolta, sötét zakója eltűnt.

– Na, nem voltam biztos benne, hogy eljössz.

Végre nem csak a szeme mosolygott.

– Igen.

A szabadban könnyebb elviselni a csendeket. Bád a sövénykerítésnél szörcsögött, valamilyen szerencsétlen élőlényre vadászott. Kaparászó hang és sistergés jelezte, hogy Samuel gyufára gyújtott, épp sebtében sodort cigarettáját készült elszívni. Mindkét szemében tükröződtek a lángok.

Beleszívott a cigarettába, majd gyöngyházfényű felhőt fújt ki.

– Figyelj, én... Hallottuk, mi történt. Mr. Dudose-szal. Saj...

El akarta mondani, mennyire sajnálja, hogy milyen tragikusan, hirtelen és a többi halt meg apám, de én rögtön tudtam, hogy nem lennék képes ezt végighallgatni. Bármilyen veszett düh is vezérelt, amikor kiviharzottam a dohányzóból, az mostanra lendületét veszítette, kihűlt, végül teljesen magamra hagyott.

Félbeszakítottam, mielőtt befejezhette volna a mondatot, és hirtelenjében Bádra mutattam.

– Miért adtad nekem? Igazából soha nem mondtad el.

Túl hangosnak és hamiskásnak tűnt a hangom, mintha afféle ripacs lennék egy városi színdarabban.

Samuel felvonta a szemöldökét. Bádot figyelte, aki boldogan ropogtatott valamilyen mezei egér méretű állatot, aztán megvonta a vállát.

– Mert magányos voltál. – Elnyomta a cigarettáját egy közeli téglán, majd folytatta. – És nem szeretem látni, ha mások túlerőben vannak valakivel szemben. Mr. Locke meg az a vén, német satrafa, á... Szükséged volt valakire, aki a te oldaladon áll. Mint ahogy Robin Hood sem lehetett meg Little John nélkül, érted? – Csillogó szemmel nézett rám. Amikor azt játszottuk, hogy a sherwoodi erdőben vagyunk, mindig rá osztottam Little John szerepét, de olykor Alan-a-Dale-t vagy Tuck barátot is el kellett játszania. Samuel Bádra mutatott, aki nyugtalanító hangokat adott ki magából, miközben próbálta leküzdeni a torkán akadt egércsontokat. – Ez a kutya a te oldaladon áll.

Olyan fesztelen, magától értetődő kedvességgel viszonyult hozzám... Azt vettem észre, hogy közelebb hajolok, úgy siklom felé, akár egy eltévedt hajó a világítótorony irányába.

Samuel még mindig Bádót nézte.

– Szoktál még úszni?

Rápislogtam.

– Nem.

Gyerekkorunkban órákon át fröcsköltük egymásra a vizet a tóban, de már évek óta nem úsztam. Ez valahogy egyike lett azoknak a szokásoknak, amiket a felnőtté válás során elhagytam.

Elkaptam Samuel félmosolyának felfelé görbülő végét.

– Na, akkor kijöttél a gyakorlatból. Lefogadom, hogy most le tudnálak győzni.

Mindig ő veszített, amikor versenyeztünk, aminek talán az volt az oka, hogy segítenie kellett a családi vállalkozásban, és velem ellentétben neki nem álltak rendelkezésére azok a vég nélküli, nyári délutánok.

– Egy jól nevelt hölgy nem bocsátkozik fogadásokba – feleltem affektálva. – De ha mégis megtenné, egy vagyont nyerne vele.

Samuel felnevetett – fiúsan és zabolátlanul, ahogy gyerekkorunk óta nem hallottam –, én pedig meglehetősen bolondosan visszakacagtam. És aztán valahogy közelebb kerültünk egymáshoz. Ahogy felemeltem a fejem, hogy lássam az arcát, éreztem rajta a dohány, az izzadság és valami meleg és zöld szagát, ami a frissen nyírt fűre emlékeztetett.

Kissé mámorosan a *Tízezer ajtó* jutott eszembe, amikor Adelaide minden teketória nélkül megcsókolta a szellemfiút az őszi égbolt alatt. Azt kívántam, bár olyan lehetnék, mint ő: vad és rettenthetetlen, elég bátor ahhoz, hogy csókot lopjak Samueltól.

Légy jó kislány!

...Pokolba az illemszabályokkal!

A gondolat szédítően, részegítően hatott rám – aznap este már egyébként is annyi szabályt megszegtem, amelyek most ripityára törve csillogtak a lépteim nyomán. Mit számított volna még egy?

Aztán felidéztem, milyen arcot vágott Mr. Locke, amikor kirohantam a dohányzóból. Szája köré merev vonalakat vésett a felháborodás, fagyos, szürke szeme csalódottságot tükrözött. Erre összerándult a gyomrom. Apám meghalt, és Mr. Locke nélkül senkim sem maradt a világon.

A földre szegezett tekintettel arrébb léptem. Kissé reszkettem, mert hűlni kezdett a levegő. Hallani véltem, amint Samuel felsóhajt.

Kellett némi idő, mire újra levegőhöz jutottam.

– Hova mennél most, ha meglehetnél? – kérdezte Samuel könnyeden.

– Bárhová. Egy másik világba.

Amikor ezt mondtam, eszembe jutott a kék ajtó és a tenger illata. Évek óta nem gondoltam rá, de Adelaide története visszacibálta az emlékezetem felszínére.

Samuel nem nevetett ki.

– Van a családomnak egy kunyhója a Champlain-tó északi végén. Régebben minden nyáron eltöltöttünk ott egy egész hetet, de aztán apám egészsége és az üzlet... Évek óta nem jártunk ott. – Magam elé képzeltem azt a Samuelt, akit régebben ismertem: a fiatal, inas fiút, akinek olyan napbarnított volt a bőre, hogy már-már belőle is sugárzott a fény. – Nem valami nagy és szép kunyhó, csak egy cédrusfából összetákolts bodega, amiből kiáll egy rozsdás kályhacső, de magában áll a birtok szélén. Ha kinézel az ablakokon, csak a tó vizét, az égboltot és a fenyőfákat látod. Amikor elegendem van ebből az egészből – karjával nagy ívet írt le, amelybe mintha nemcsak a Locke-ház tartozott volna bele, hanem annak teljes tartalma, minden külföldi, drága bor, minden ellopott kincs, minden trillázó bankárfeleség, akik anélkül vesznek le poharakat a tálcájáról, hogy egyáltalán ránéznének –, arra a kunyhóra gondolok. Messze van a csokornyakkendőktől, a zakóktól, a gazdag emberektől, a szegény emberektől és a kettő közötti szakadéktól. Ha tehetném, én oda mennék. – Elmosolyodott. – Egy másik világba.

Hirtelenjében biztosra vettem, hogy még mindig olvas rémtörténeteket és kalandregényeket, s a mai napig a távoli láthatárt kémleli.

Minden ízében különös érzés olyasvalakibe botlani, akinek vágyai csaknem azonos formát öltenek a sajátoddal. Mintha a tükörképed felé nyújtánád a kezéd, de az ujjaid egy meleg testet tapintának. Ha ér valaha akkora szerencse, hogy megtalálod ezt a varázslatos, törékeny szimmetriát, remélem, lesz annyi bátorságod, hogy mindkét kezeddal megragadd, és ne engedd el.

Bennem nem volt. Akkor nem.

– Későre jár. Visszamegyek – jelentettem be.

A mondat kíméletlensége eltörölte azt a mágikus kört, amelyet magunk köré rajzoltunk, mint amikor a cipő talpa elmaszatolja a krétával rajzolt

vonalat. Samuel megmerevedett. Nem tudtam rávenni magam, hogy az arcára nézzek. Mit láttam volna? Sajnálkozást vagy tiltakozást? Az enyémmel egyező vágyat vagy kétségbeesést? Csak fütttyentettem egyet Bádnak, és hátat fordítottam neki.

Az ajtóban megtorpantam.

– Jó éjt, Samuel! – suttogtam, azzal bementem.

A szoba sötétségbe burkolózott. A holdfény sápadt éleket festett a földre dobott, elefántcsontszínű ruhára, Jane párnán nyugvó hajára és Bád hozzám simuló gerincének görbületére.

Az ágyban feküdtem, éreztem, hogy kezd visszahúzódni a pezsgő dagálya, amely a partra vetett, akár valamilyen szerencsétlen tengeri lényt. A bódulat hiányában visszatért az a vaskos, fekete, fojtogató érzés – mintha egész este arra várt volna, hogy kettesben maradjunk. Olajosan csúszkált a bőrömön, megtöltötte az orromat, összegyűlt a torkomban. Veszteségről, magányról és kis árva lányokról szóló történeteket suttogott a fülembe.

Egyszer volt, hol nem volt, élt egyszer egy January nevű lány, akinek se anyja, se apja.

Teljes súlyával rám nehezedett a Locke-ház, a vörös kövek tömkelege, a réz és az összes értékes, titkos, elorozott holmi. Mi maradna belőlem, ha mindez húsz vagy harminc éven át telepedne rám?

El akartam futni, legszívesebben addig rohantam volna, amíg ki nem jutok ebből a szomorú, csúf meséből. Csak egyféleképpen menekülhetsz el a saját történetedből, mégpedig úgy, ha belopódzol valaki máséba. Kirángattam a bőrkötésű könyvet a matracom alól, belélegeztem a tinta és a kalandok illatát.

Átsétáltam rajta keresztül egy másik világba.

Második fejezet

*amelyben Miss Larson további ajtókat fedez fel,
és távozik az ismert történelemből*

Egy időszerű haláleset - A St. Ours huhogó lidérce - A
mohó évek és folyományaik

Larson mama 1885 sanyarú márciusában szenderült öröklétre, egy héttel azután, hogy a korai nárciszokat letarolta a kemény fagy, és nyolc nappal az unokája tizenkilencedik születésnapja előtt. A Larson nővérek szemében anyjuk halálának tragédiája felért a nagy birodalmak bukásával vagy a hegyvonulatok leomlásával. Szinte felfoghatatlannak bizonyult számukra az eset, így a ház egy időre zavarodott, kilátástalan gyászba burkolózott.

A gyász hatására az emberek önmagukba temetkeznek, így hát nem meglepő, hogy a Larson nővérek nem sok figyelmet szenteltek Adelaide Leenek. Ade hálát érzett ezért - mert ha a nénik foglalkoztak volna a viselkedésével, azt tapasztalhatják, hogy a legkevesbé sem jellemzi kétségbeesés vagy bánat.

Amikor Ade a nagyanja halálos ágya mellett állt, és gyapjúruhája még mindig ontotta magából a sötét festő kékfából készített színezék szagát, úgy érezte magát, akár egy facsemete, amelyik végignézi az erdő egyik ősi óriásának pompás porba hullását: áhítat és talán egy kis félelem töltötte el. De amikor Larson mama kilehelte a lelkét, Ade felfedezett valamit, amit az a fiatal facsemete is megtapasztalt volna: az öreg fa kidőlése után már semmi sem takarta el a feje fölött a napot.

Ade azt gyanította, hogy életében most először szabad.

Nem mintha korábban ennek az ellenkezője lett volna igaz. Sőt, ha összehasonlítjuk a többi fiatal nővel abban az időszakban, Ade kifejezetten szabad és gondtalan életet élt. Hordhatott vászonnadrágot és férfisapkát, leginkább azért, mert a nénikéi egy idő után lemondtak arról, hogy ügyeljen szoknyái tisztaságára; nem várták el tőle, hogy elcsábítson egy jóvágású fiatalembert, mivel egyöntetűen rossz véleménnyel voltak a férfiakra; nem kényszerítették arra, hogy iskolába járjon, vagy munkát találjon; és bár nem nézték jó szemmel a kóborlásait, legalább beletörődtek.

Ám Ade még mindig úgy érezte, mintha láthatatlan nyakörv szorongatná, és a póráz másik vége a Larson-farmhoz lenne

kötve. Ha elszökne kettő, négy vagy hat napra, felpattanna egy északra tartó vonatra, és idegenek dohánycsűrjeiben aludna, végül akkor is újra hazavezetne az útja. Larson mama a bukott nőkről sopánkodna neki, a nénikéi elbiggyesztenék a szájukat, ő pedig sajgó szívvel térne nyugovóra, és ajtókról álmodna.

Az évek során a póráz egyre lazább és rojtosabb lett, végül már csak a szeretet és a családhoz való hűség cérnaszálává foszlott. Larson mama halálával ez a szál is elszakadt.

Ahogy az sok ketrecbe zárt állattal és csak félig megszelídített fiatal lánnyal megesik, eltartott pár hétig, mire Ade rájött, hogy csakugyan elmehet. Megvárta, míg nagyanyját eltemetik a farm egy távoli szegletében álló göröngyös, borostyánnal benőtt parcellában, és megbízta Mr. Tullsent a sírfelirat elkészítésével (*ITT NYUGSZIK ADA LARSON, A LEGDRÁGÁBB ANYA, 1813-1885*), majd három héttel később arra ébredt, hogy a torkában dobog a szíve a katonai indulók ütemére. Egy verőfényes, tavaszi reggel hozta el a pillanatot, amely telis-tele volt ígéretekkel. A legtöbb utazó ismeri azt a jellegzetes időjárást, amikor kelet felől meleg szél érkezik, de a föld még hűti a cipő talpát, amikor a fák rügyet hajtanak, aztán levelet bontanak, és titkos, tavaszi zsongással hintik be a levegőt. Az utazók ilyenkor tudják: ezek a napok arra valók, hogy útra keljenek.

Ade elindult.

Aznap reggel a legidősebbtől a legfiatalabbig mindegyik néni kapott egy csókot az orcájára. Ebbe a csókba több őszinteség vegyült, mint általában, és bár az unokahúguk szeme lázasan csillogott, ők nem vették észre. Lizzie néni a főtt tojásáról pillantott fel.

- Hová mész, gyermek?

- A városba - felelte Ade semmitmondó arccal.

Lizzie néni sokáig vizslatta, mintha a lány görnyedő válla vagy mosolyának íve elárulhatná, mire készül.

- Nos - sóhajtott fel végül -, mi itt leszünk, amikor hazajössz.

Ade ezt akkor szinte meg sem hallotta, már suhant is ki a konyhaajtón, mint egy szabadon engedett madár. Később azonban sokszor visszatért ezekhez a szavakhoz, megnyugvást keresve dörgölőzött hozzájuk, míg végül olyan simára nem csiszolta őket, mint a patak a kavicsokat.

Először a rogyadozó istállóba ment, előkotort egy kalapácsot, egy csomag szögletes fejű szöveget, egy lószőr ecsetet és egy *Poroszkék* feliratú, rozsdás festékeskannát.

Elindult mindezekkel nyugatra, a régi kaszáló felé. Az eltelt idő alig hagyott nyomot a mezőn. Az egyik tehetősebb szomszéd

lekaszálta rajta párszor a füvet, és elhordta a szénát, de aztán újra sorsára hagyta. Pár csapat földmérő is felbukkant időnként a területen, raktárat akartak építeni a folyón szállított áruk számára, ám túlságosan alacsony fekvésűnek találták a terepet. Most csak egy rozsdás szögesdrót jelezte, hogy magántulajdon, illetve egy fémtábla intette kívül maradásra az illetékteleneket. Ade meg sem állt, csak kissé lebukva átbújt a drót alatt.

A kunyhó deszkáit nem takarították el rendesen, hagyták korhadni az elburjánzott lonc és alkörmös között. Ade letérdelt az öreg deszkák mellé, gondolatai mélyen, némán sodródtak, akár a föld alatti patakok vize. Átkutatta a rakást, ép fadarabokat, támasztékokat, régi zsanérokat keresett. Nagybácsik és fiútestvérek nélkül nőtt fel egy farmon, ezért meglehetősen jól értett az ácsmunkához; úgy egy óra alatt összetákolta egy keretet és egy elnagyolt ajtót. A kalapáccsal a földbe döngölte a keretet, majd beleakasztotta az ajtót, amely nyikorgott a folyó felől érkező szélben.

Csak akkor fogta fel igazán, mit csinál, amikor már végzett a munkával, és műve a sötét óceán kékjében pompázott. Távozni készült, talán nagyon hosszú időre, így hátra akart hagyni valamit, afféle emlékművet vagy szobrot - mint amilyen Larson mama sírköve -, amely emléket állít a szellemfiúnak és a viskónak. Emellett nem tudta megállni, hogy legalább egy kicsit ne reménykedjen abban, hátha egy nap újra kinyílhat ez az ajtó, a túloldalán a máshollal. Mivel nagy tapasztalatra tettem szert a témában, elmondhatom, hogy ebben hiába reménykedett. Amint egy ajtó bezárul, nem nyílik ki többé.

Ade otthagya a nénikéi szerszámaikat, és elsétált a viszonylag közel fekvő városba. Ezután begyűrte a haját a bőrkalapja alá, amely formátlanul, kopottan simult a fejére, mintha valami alvó állat lenne. Kiment a rakpartra, és várta, hogy befusson egy neki megfelelő gőzös. Ezt sem egy kimunkált tervként kell elképzelni, mert Ade inkább csak úszott az árral, egy nála nagyobb és eszementebb erő sodorta magával az ismeretlen tengerek felé. Nem küzdött ellene, egyszerűen hagyta, hogy összezsapjanak a feje fölött a láthatatlan hullámok.

Több napon át lézengett és könnyörgött, mire talált egy gőzöst, amelynek a kapitánya elég kétségbeesett volt, hogy felvegye hajósinasnak. Nem női mivolta miatt tiltakoztak ellene, hiszen festékfoltos nadrágja és bő pamutinge kellő álcának bizonyult, arca szeplői és határozott vonásai pedig kívül estek a szépség fogalmán - jobban illett rá a jóvágású jelző.

(Legalábbis ez az, amit egy dagerrotípiát megörökített volna róla, ha valaha is modellet áll. Azonban a fényképek a tükrökhöz hasonlóan megrögzött hazudozók. A valóság az, hogy Adelaide volt a legszebb teremtmény, akit ezen vagy a többi világon

láttam, ha a szépség a lélek középpontjában lobogó féktelenségből és életerőből fakad, amely mindent lánggra lobbant, amihez csak hozzáér.)

Ám mégis ott rejtőzött valami a tekintetében, ami elbizonytalanította a bölcs hajósokat - valami, ami zabolátlanságról, merészségről árulkodott, és csak olyasvalakihez tartozhatott, aki vészesen messzire sodródott a neki kijelölt úttól. A pusztá véletlennek köszönhető, hogy a *Déli Királynő*t egy tapasztalatlan kapitány irányította, aki a folyó felső szakaszán három részegessel meg egy tolvajjal gyarapította a legénységét, és annyira szeretett volna megszabadulni tőlük, hogy neve és úti célja megkérdezése után rögvest felvette Ade-et. A *Királynő* hajónaplójában gondosan rögzítették a *Larson* és *Máshol* válaszokat.

Ez az a pillanat - amidőn Ade lába éppen feltáncol a Mississippit járó gőzös fehérre meszelt deszkáira -, amikor kicsit meg kell állnunk. Miss Larson élete ez idáig pusztán egy szokatlan, ám cseppet sem rejtélyes vagy megfejthetetlen történet. Eddig a pontig történészként tudtam tanulmányozni, átrostáltam a beszámolókat és bizonyítékokat, hogy megírhassam a felcseperedéséről szóló, tűrhető elbeszélést. Ám ettől a pillanattól kezdve Ade története egyre nagyobb ívű, különösebb és vadabb lesz. Belép a fabulák és népmesék birodalmába, letér az egyenes útról, eltűnik szem elől, s úgy szivárog át a feljegyzett történelem résein, ahogy a füst a sűrű szövésű vásznon. Legyen egy tudós bármilyen elmés vagy aprólékos, nem képezheti le egy könyv lapjain a füstöt és a legendákat.

Maga Ade nem volt hajlandó pár dátumnál vagy egy-egy részletnél többet elárulni, ezért innentől kezdve csak elszórt pillantásokat vethetünk élete következő számos évére.

Ezért például tudatlanok maradunk a *Déli Királynő* fedélzetén eltöltött hónapjai kapcsán. Nem derül ki, hogy ment neki a munka, hogy elbűvölte vagy megrémítette-e a legénység többi tagját, vagy hogy mit gondolt a parton tovasikló, iszapszínű városokról. Nem mondta el, álldogált-e néha a fedélzeten, arcát a déli szél felé fordítva, hogy érezte-e, amint jelentéktelen fiatalságának láncai lehullanak - bár később látták egy merőben más helyen, egy merőben más hajón, amint úgy kémleli a láthatárt, mintha a saját lelkét göngyölítené le, és nyújtaná arrafelé.

Nem tudjuk, akkor hallott-e először a huhogó lidércről, amikor a folyón dolgozott, bár ez tűnik a legvalószínűbbnek. Jelen tudós tapasztalatai alapján a történetek fel-le siklanak a folyókon a hajók mellett, ezüstös habléányként járnak a nyomukban, és a huhogó lidércről szóló mese feltehetőleg pont arrafelé úszkált azokban a napokban. Lehet, hogy Ade-nek a régi kaszálón álló szellemjárta kunyhó jutott róla eszébe, és felébresztette benne tizenöt éves önmaga porlepte reményeit.

Vagy az is lehet, hogy a történet pusztán megragadta a képzeletét.

Csak ennyit állíthatunk bizonyossággal: 1886 kellemes telén Adelaide Larson belépett a New Orleans-i Algiers negyedben található St. Ours-lakba, és tizenhat napig elő sem jött onnan.

Most két helyi lakos beszámolójára kell hagyatkoznunk, akik szóba elegyedtek Ade-del, mielőtt a lány belépett az ajtón. Bár sok év telt el, mire a nyomukra akadtam, és fel tudtam jegyezni az emlékeiket, Mr. és Mrs. Vincente LeBlanc váltig bizonygatták, hogy amit mondanak, az pontosan úgy történt, mert olyan rendkívüli körülmények között került sor az esetre. A Homer Streeten sétáltak este tíz órakor, jó hangulatban tartottak hazafelé egy mulatóból. (Mrs. LeBlanc azt állította, hogy esti misén vettek részt; Mr. LeBlanc eközben semleges ábrázatot erőltetett magára.) Ekkor egy fiatal nő lépett a pár mellé.

- Olyan... hát, meg kell hogy mondjam, nagyon furcsa lány volt. Kicsit szurtos, és vászonnadrágot viselt, mint a kikötői munkások.

A túlzott udvariasság elejét vette annak, hogy Mrs. LeBlanc további részletekkel szolgáljon, de feltételezhetjük, hogy az ekkor még nagyon fiatal Ade egyedül bandukolt egy ismeretlen városban az éjszaka közepén, és a falnál is fehérebb lehetett.

Mr. LeBlanc engedékenyen megvonta a vállát.

- Nos, ki tudja, Mary? Elveszettnek tűnt. - Aztán ezt bővebben is kifejtette. - Nem úgy, mint egy elveszett gyerek. Nem aggodalmaskodott. Inkább azt mondanám, *szántszándékkal* vészelt el.

A fiatal nő több kérdést is feltett nekik. „Ez az Elmira Avenue? Közel van a Fortuna-birtok? Milyen magas kerítés veszi körbe? Vannak közepes vagy nagyobb kutya a környéken?” Végül:

- Ismeri valamelyikük John és a huhogó lidérc történetét?

Bármelyik épeszű embernek elnéznénk, ha egyszerően nagy ívben kikerülne egy ilyen félnótást, sőt, nem lehetne felróni neki azt sem, ha olykor idegesen pillantana a háta mögé, hogy meggyőződjön arról, nem szegődött a nyomába a bolond nő. Ám Mary LeBlanc-t azzal a fajta megdöbbenéssel könyörülettel áldották meg, amely arra készíti az embereket, hogy pénzt adjanak az idegeneknek, vagy meghívják vacsorára a koldusokat.

- Az Elmira egy sarokkal nyugatra van, kisasszony - árulta el az ismeretlen nőnek.

- Hm. Hát, ha engem kérdeznek, elkélne ebbe a városba egy-két utcanévtábla.

- Ahogy mondja, kisasszony.

Mary és Vincente LeBlanc beszámolója számos „kisasszony”-t és „elnézését kérem”-et tartalmazott, feltehetőleg azért, mert még egy rendkívül furcsa fehér nő is fehér nő. Talán attól tartottak, hogy egy mesebeli próba elé állították őket, amelynek végén a csavargó boszorkánnyá változik át, aki megbüntetné őket a rossz modorukért.

- És áll rajta egy ház is? Valami Fortuna?

A férfi és a felesége egymásra nézett.

- Nem, kisasszony, soha nem hallottam ilyenről.

- A francba... - szaladt ki a fehér nő száján, aki ezután egy tizenkilenc éves fiatal félig tudatos színpadiasságával köpött egyet a macskaköves útra.

- Nem lehet, hogy a... Az Elmirán, de jóval fentebb van a St. Ours - vetette fel ezután Mary LeBlanc. Vincente emlékezett rá, hogy ekkor könyökével finoman megbökte a felesége karját, így próbálta figyelmeztetni. - Egy udvarház. Üresen áll, amióta az eszemet tudom.

- Lehet, az lesz az.

A lány éles macskaszeme Mary arcára szegeződött.

Az asszony félig-meddig suttogva folytatta.

- Nos, csak mert említette azt a történetet, és sokszor hallottam, hogy... tudja, ezek csak mendemondák, kisasszony, a tanult ember nem hisz bennük, de azt hallottam, hogy John Prester a St. Ours-ban lakott. És ott találkozott a huhogó lidérccel.⁷

A lány mohón vigyorgott, mint a fakutya, kilátszott az összes foga.

- Mit nem mond... Ade Larsonnak hívnak. Feltarthatom még önöket pár kérdés erejéig, asszonyom?

Ade megkérte őket, hogy mondják el az egész történetet az ifjú, jóképű Johnról, aki minden reggel fáradtan és hamuszürkén ébredt, csillagos égboltokról és vad vágtákról szóló, kusza álmok emlékével. Megkérdezte tőlük, járt-e valaha más is a St. Ours területén. (Néha, fiatal suhancok, akik egymás bátorságát tették próbára.) Megkérdezte, hogy ki is jöttek-e onnan. (Természetesen! Kivéve... nos, szárnyra kapott pár szóbeszéd. Fiúkról, akik ott töltötték az éjszakát, és csak egy évvel és egy nappal később bukkantak fel újra. Fiúkról, akik szekrényekben bújtak el, és ezután távoli országokról álmodtak.)

- Csak még egy utolsót, barátaim: tulajdonképpen hogy került ez a huhogó lidérc abba a házba? Hogy talált rá szerencsétlen Johnra?

A férfi és a nő egymásra nézett. Már Mary lágyszívűségét is lassacskán kikezdte ennek a lánynak a vehemenciája. Nemcsak a körülményeket találták különösnek - a fiatal nő munkásruhát viselt, és éjszaka kóborolt -, hanem azt is, hogy az arca

valósággal ragyogott, mintha egyszerre lett volna vadász és űzött vad, menekült volna valami elől és valami felé.

Ám nem sokan tudnak befejezetlenül hagyni egy történetet, mert szükségét érzik a kusza szálak kibogozásának.

- Ugyanúgy, ahogy a lidércek bárki más házába is bejutnak, kisasszony. Keresnek egy repedést, egy lyukat vagy egy nyitva felejtett ajtót.

A lány mámorosan rájuk mosolygott, gyorsan biccentett, majd elindult nyugat felé.

Tizenhat nappal később látták újra, amikor az utcán karikázó suhancok szeme láttára bukkant elő a St. Ours-ból. „Boszorkányosnak” titulálták a megjelenését: az eredeti ruhái foszlányokban lógtak körülötte, és egy olajos, fekete tollakból álló, furcsa kabátot is magára vett. A szemét mintha kiszárította volna a szél, emellett olyan cinkos pillantással nézett fel az esti égboltra, mint akinek a csillagok a barátai.

Amikor a fiúk megkérdezték tőle, hogy mit csinált eddig, a lánynak nem sikerült világos magyarázatot adnia. Magas hegycsúcsokról és feketefenyőágakról szóló, értelmetlen leírásokba bocsátkozott, továbbá említést tett az égen táncoló fényekről, amelyek rózsaszín selyemként függtek a csillagokon.

Csak nevetett, amikor én magam kérdeztem arról, mit látott az ajtón túl - mert kellett ott lennie egy ajtónak.

- Mégis mit, természetesen a huhogó lidércet! - És lepisszegett, amikor erre a homlokomat ráncoltam. - Nézd, nem minden történet alkalmas arra, hogy elmeséljék. Néha már azzal is ellopunk egyet, ha elmondjuk. Ellopunk belőle egy kis rejtélyt. Szerintem hagyjuk békében azokat a boszorkányokat.

Akkoriban még nem tudtam, mit ért ezalatt. A tudósok éhségével törekedtem a feltárássra és a magyarázatra, az ismeretlen ismertté tételére - ám a St. Ours ajtajának esetében kudarcba fulladtak a próbálkozásaim. Követtem Ade útját az Elmira Avenue-ig, és találtam ott egy fehérre meszelt úri lakot, amely a magnóliavirágok édes rothadásába süllyedt; egyszerre tűnt előkelőnek és félig elfeledettnek. Azt terveztem, este visszatérek, hogy további kutatásokat folytassak, ám ez éppen az 1895-ös nagy algiers-i tűz estéje volt. Éjfélre narancsos arany színű lett az egész égbolt, pirkadatra pedig a teljes negyed - a St. Ours kúriával együtt - önmaga kormos csontvázává égett.

Gondoljunk csak vissza erre a tűzre. Jusson eszünkbe, hogy nem lehetett megállapítani, hol a fészke, és sem tömlőkkel, sem vödörökkel nem tudták megfékezni, amíg a St. Ours minden egyes nagyszerű, roskatag szeglete hamuvá nem lett.

Mindazonáltal papírra vetettem ezeket a visszaemlékezéseket, mert nekem a St. Ours volt az első ajtó, amelyet ezen a világon találtam, Miss Larsonnak pedig a második. Egy ajtó felfedezése magával hozza a változást.

Később Ade „mohó évekként” utalt a durván 1885-től 1892-ig tartó időszakra. Amikor megkérdeztem tőle, hogy mire fájt a foga, csak nevetett.

- Lefogadom, hogy ugyanarra, mint neked - felelte. - A köztes utakra. A seholra. A valaholra.

Átkutatta a világot, megszállottan vándorolt az ajtókat keresve.

És meg is találta őket.⁸ Ott voltak az elhagyatott templomokban meg a barlangok sófoltos falaiban, a temetőkben és az idegen országok piacainak fellibbenő függőnyei mögött. Olyan sokat talált, hogy a világgal kapcsolatos meggyőződésai csipkézettek lettek, teli lyukakkal, akár egy egér rágta atlasz. Követtem a magam idejében, és én is felfedeztem annyt, amennyit csak tudtam. Ám az ajtók természetüknél fogva nyílások, átjárók, hiányzó terek - és nehéznek bizonyult megörökíteni a hiány pontos geometriáját. A jegyzeteim tele vannak zsácutcákkal és bizonytalanságokkal, elsuttogott szavakkal és szóbeszédekkel, s még a leggondosabb beszámolóim is hemzsegek a megválaszolatlan kérdésektől, amelyek kegyvesztett angyalokként köröznék a margókon.

Vegyük csak a Platte-folyó ajtaját. Ade szivárványszínben játszó nyomai északnyugat felé vezettek a Mississippin, végül egy Frank. C. True nevű úriembernél állapotok meg. Amikor 1900-ban elbeszélgettem Mr. True-val, lovas akrobataként kereste a kenyerét W. J. Taylor Hatalmas Amerikai Kettős Cirkuszában, Óriási Világmuzeumban, Karavánjában, Lóversenypályáján, Állatkertjében és Vadon Élő Állatainak Seregletében.

Frank egy sötét hajú, metsző tekintetű férfi volt, akinek vonzereje és tehetsége jóval meghaladta kis termete határait. Amikor megemlítettem neki Ade-et, jól begyakorolt mosolyába vágyakozás keveredett.

- Igen. Hogyne emlékeznék rá! Miért? Maga a férje, vagy ilyesmi?

Miután biztosítottam arról, hogy nem egy féltékeny szerelmes vagyok, aki most akar bosszút állni egy évtizedes sérelem miatt, felsóhajtott, és hátradőlt tábori székében, majd elmondta, hogyan találkozott Ade-del 1888 forró nyarán.

Először a közönség soraiban látta Dr. Carver Sziklás-hegység és Préri Bemutatóján, ahol Frank napi egy dollárért játszotta a vadnyugat pusztáinak indiánját. Feltűnt neki, hogy Ade egyedül ül a fapadon, kócos hajjal és mosdatlanul, túlméretezett csizmában, férfiingben, mintha úgy guberálta volna a ruháit. Végignézte Custer utolsó hadállásának véres újrakészítését; éljenzett, amikor bemutatták, hogy lehet lasszóval befogni egy musztángot (bár a „musztáng” egy házi macskánál aligha vadabb, pocakos póni volt); és fütttyentgetett, amikor Frank megnyerte

az indiánpróbát. A férfi rákacsintott. Ade viszonzta a gesztust.

Amikor másnap este Dr. Carver Sziklás-hegység és Préri Bemutatója útnak indult Chicago felé, Ade is a fellépők vasúti kocsijában, Frank fülkéjében utazott, ahol alig fértek el ketten. Így hát Ade pontosan azt a sorsot szenvedte el, amelytől nénikéi és a nagyanyja leginkább tartott, s közben rájött valamire: a bukott nők bizonyosfajta szabadságot élveznek.⁹ A társadalom természetesen megfizettette vele az árat ezért - a női fellépők közül páran nem voltak hajlandók szóba állni vele ételosztáskor, a férfiak pedig sajnálatos feltételezésekbe bocsátkoztak a kaphatóságáról -, Ade előtt mégis inkább kitárult, semmint összezárult volna a világ. Olyan férfiak és nők nyüzsgő közegébe csöppent, akik maguk is mind bukottnak számítottak az ital, a bűn, a szenvedély vagy a bőrük pusztaszíne miatt. Ez már majdnem felért azzal, mintha Ade a saját világában bukkant volna rá egy ajtóra.

Frank pár hétig tartó békés nyugalomról számolt be, miközben fel s le zötykölődtek az Egyesült Államok keleti felén a Sziklás-hegység karavánjának kék-fehérré meszelt vasúti kocsijaiban, de aztán Ade már nem találta a helyét. Frank történeteket mesélt neki, hogy elterelje a figyelmét.

- Meséltem neked valaha is Vörös Felhőről? Esküszöm, nincs még egy olyan nő, aki annyira odavan a jó történetekért, mint te. - Frank beszámolt a lánynak a hősies lakota törzsfőnökről, aki meglepő módon móresre tanította az amerikai hadsereget és a Powder-folyó mellett állomásozó helyőrséget. Elmondta neki: a törzsfőnök azzal a hátborzongató képességgel rendelkezett, hogy pár faragott csontból előre meg tudta állapítani a csaták kimenetelét. - Soha nem árulta el, honnan szerezte azokat a csontokat, de a szóbeszéd szerint kisfiú korában eltűnt egy évre, és amikor visszatért, egy zsák csontot hozott magával valahonnan.

- Hová tűnt? - kérdezte Ade. Franktól tudom, hogy ekkor a szeme kikerekedett és elsötétült, akár az újhold.

- Azt hiszem, valahol fent, a Platte északi mellékfolyójánál lyukadt ki. Bárhová is sodorta akkor a szél, lehet, hogy visszament oda, mert ismét nyoma veszett, miután aranyat találtak a Black Hills hegységben, és az amerikaiak felrúgták a megállapodást. Gondolom, mélyen lesújtotta az eset.

Ade hajnalra eltűnt. Írt egy levelet, amelyet Mr. True még mindig őriz, de vonakodott attól, hogy megmutassa nekem. Túlméretezett csizmáját is Frankre hagyta, mivel rá jobban illett. Mr. True többé nem látta a lányt, nem is hallott felőle.

Ha volt is ajtó valahol Nebraskában, a Platte mellékfolyójánál, én nem találtam meg. Amikor a városba értem, egy borzasztóan szegény, szélfútt és keserű hely tárult elém.

Az egyik nyomorúságos talponállóban egy öregember minden kertelés nélkül azt mondta nekem, hogy menjek el, és soha ne is jöjjek vissza, mert ha létezett is ilyen ajtó arrafelé, ahhoz nekem bizonyára semmi közöm, és mert szerinte az oglaga lakotáknak soha semmi hasznuk nem származott abból, ha idegenekkel osztották meg a titkaikat. Másnap reggel eljöttem a városból.

Ez pusztán egyike volt annak a több tucat ajtónak, amelyet Ade ama mohó évei során fedezett fel. Alább található egy részleges lista azokról, amelyek létezéséről jelen szerző is tanúbizonyságot szerzett:

1889-ben Ade a Prince Edward-szigeten dolgozott egy idős burgonyatermesztőnek, és „pufók tündérekéről” szóló történetek után kutatott, ami alatt a főkatündéreket érthette. A gazda elmesélte neki, hogy egy régi szomszédja, aki már évekkel azelőtt meghalt, egyszer egy fiatal nőt talált a tengerparti barlangban. A nő két szeme túlságosan távol ült egymástól, és olajos feketén csillogott. Nem emberi nyelven beszélt. Ade az elkövetkező napokat a part menti barlangok felderítésével töltötte, majd egyik délután nem tért vissza a házba. Szerencsétlen burgonyatermesztő meg volt győződve arról, hogy vízbe fúlt, de aztán nyolc nappal később újra felbukkant, és a hús óceánok titokzatos illata lengte körül.

1890-ben Ade egy gőzösön robotolt, amely a Bahamák felé tartott, akár egy részeges sirály. Nyilván eljutottak a fülébe a Toussaint Louverture által vezetett felkelésről szóló történetek, így hát megtudta, hogy a lázadó katonákat egyszerűen elnyelte a föld, mintegy varázsütésre. Akkoriban úgy kanyarogtak Haiti körül a hajózási útvonalak, mintha lepra sújtotta volna a szigetet, ezért Ade otthagyta a munkáját, és lefizetett egy halászt, hogy vigye el Matthew Towntól Haiti hegyekkel redőzött, zöld partjára.

Hetekig bukdácsolt a sáros hegyvidéken, a favágók által kitaposott ösvényeken, mire megtalálta Toussaint ajtaját. Egy hosszú járat volt egy göcsörtös akácfa kusza gyökerei között. Ade nem mondta el, mit talált a másik oldalon, és talán soha nem is fogjuk megtudni: pár évvel később megvásárolták azt a területet, a fákat kivágták, és cukornáddal ültették be.

Ade még ugyanebben az évben olyan jégszemű szörnyek nyomába szegődött, akik kővé tudják változtatni az elővigyázatlan embereket. Így került Görögország egyik apró, elfeledett templomába. Ott talált egy ajtót (feketét, dereset), és átment rajta. Meglehetősen viharos, kegyetlenül hideg világot talált a másik oldalon, amelyet örömmel hagyott volna maga mögött, csak hogy azonnal rátámadt egy állati bőrökbe öltözött, vad, sápadt bőrű népség. Mint ahogy arról később beszámolt, majdnem a „bugyogóját is” ellopták tőle, egy ideig csak kiabáltak rá,

aztán a törzsfőnöknő elé vonszolták, aki ordibálás helyett Ade-re szegezte a tekintetét, és suttogni kezdett neki.

- És esküszöm az élő istenre, már majdnem megértettem, mit mond. Azt javasolta, csatlakozzak a törzséhez, hogy harcoljak az ellenségeik ellen, tegyem gazdagabbá a kincstárukat, és így tovább. Komolyan, majdnem így is tettem. A szeme szinte rabul ejtett, nagyon világos volt, és delejesen hideg. De végül visszautasítottam az ajánlatát.

Ade nem fejtette ki, hogy ez milyen következményekkel járt, de a helybeli görögök beszámolóí szerint láttak az utcákon kóborolni egy vad tekintetű, amerikai nőt, aki csak egy szőrmekabátot viselt, enyhe fagyási sérülések borították a testét, és egy meglehetősen veszedelmesnek tűnő dárdát tartott a kezében. (Az ezzel az ajtóval kapcsolatos saját élményeimről később számolok be.)

1891-ben Ade egy mozaikos boltívet fedezett fel Isztambul Nagy Bazarjának árnyai között. Amikor visszatért, jókora aranylemezeket hozott magával, amelyekről azt állította, sárkánypikkelyek. Járt Santiagóban és a Falkland-szigeteken, maláriás lett Léopoldville-ben, illetve eltűnt pár hónapra Maine északkeleti csücskében. Úgy halmozta a bőrére más világok porát, mintha tízezer parfümöt fújt volna magára, nyomában pedig vágyakozó férfiak és elképesztő történetek serege maradt hátra.

Ám sehol sem időzött túl sokáig. A legtöbb szemtanú azt mondta nekem, hogy csak egy vándor volt, akit ugyanaz a kifürkészhetetlen erő hajtott egyik helyről a másikra, amelyik délre repíti a fecskéket. Én azonban úgy hiszem, közelebb állt a küldetést teljesítő lovagokhoz. Meggyőződéseim szerint egy adott ajtót és egy adott világot keresett.

1893-ban, huszonhetedik születésnapjának havas tavaszán rá is talált.

A történet a szokásos úton haladt, szájról szájra terjedt a vasúti sínek és utak mentén, ahogy a ragály a verőerek vonalán, mígnem 1893 februárjára eljutott a Texas állambeli Taftba, és átjárta annak a gyapotmagórló malomnak a falait, ahol Ade Larson dolgozott. Munkatársai emlékezetében különösen elevenen él az egyik ebédszünet: mindenki a malom mögött gyülekezett bádogvödrökkel a kezében, miközben az olajtól ragacsos gőzt és a gyapotmag héjának zöld, rothadt szagát lélegezték be, s Dalton Gray napi beszámolóját hallgatták a sötétben terjedő pletykákról. A férfi elújságolta nekik a két prémvadász történetét, akik fent, északon, a Sziklás-hegységből lejutva teljesen megbolondultak, és az istenre is megesküdtek, hogy találtak egy óceánt a Silverheels-hegyen.

A munkások csak nevettek, viszont Ade hangja úgy hasított a röhögésük közé, akár balta a farönkbe.

- Hogy érted azt, hogy találtak egy óceánt?

Dalton Gray megvonta a vállát.

- Honnan tudjam? Gene mondta, hogy eltévedtek, és találtak egy régi kőtemplomot, amit még abban az időben építettek, amikor ezüstöt bányásztak a környéken. Abban éltek egy-két hétig. Állítólag egy teljesen hétköznapi kis templom volt azt leszámítva, hogy a hátsó ajtaja egy óceánra nyílt!

Erre ismét felhangzott, majd elhalkult a nevetés. Ade Larson magához vette az ebédje maradékát, és elindult északnyugat felé, a malom udvarán át az East Texas & Gulf Railway vasútvonal felé.

Texastól Coloradóig nem akadtam Ade nyomára. Egyszerűen csak felbukkant egy hónappal később Alma városában, akár egy felszínre úszó bűvár. Csizmákról, bundákról és olyan felszerelésről kérdezősködött, amilyenre egy nőnek csak szüksége lehet, ha túl akarja élni a Front Range metsző, sarkvidéki tavaszát. A helyi kereskedő még emlékezett arra, milyen ingerülten és szánakozva nézte végig a távozását, mert biztosra vette, hogy nyáron az ösvényen fogják megtalálni az oszladozó tetemét.

Ehelyett Ade tíz nappal később kirepedezett bőrrel, vigyorogva tért vissza a Silverheels-hegyről. Mintha csak aranyat talált volna. Megkérdezte a kereskedőtől, merre van a legközelebbi fűrészmalom.

A férfi útba igazította, de nem tudta magában tartani a kérdést:

- Már elnézést, asszonyom, de minek kell magának faanyag?

- Ó! - Ade felnevetett, amit a kereskedő később egy örült nő eszement kacajaként idézett fel. - Hajóépítéshez.

Természetesen senki figyelmét nem kerülhette el a magányos, fiatal nő, aki nem értett különösebben az ácsmesterséghez, mégis elkezdett vitorlást építeni a Sziklás-hegység ritkás levegőjű ormain. Ade olyan tábort tákolt össze magának a Silverheels lábánál, amely egy újságíró szerint leginkább „forgósziel által sújtott nyomornegyedre” hasonlított. Fenyődeszkák heverték szanaszét a fagyos földön megkínzott ívekbe hajlítva. A kölcsönkért szerszámok hanyag halmokban heverték, látszott rajtuk, hogy egynél többször nem tervezik használni őket. Ade füstszagú medvebőrbe bújva uralkodott a zűrzavaron, és vidáman káromkodott, miközben szorgosan járt a keze.

Áprilisra már felismerhető formát öltött a hajója. Egy karcsú, gyantaillatú váz állt a tábor közepén, akár valami szerencsétlen vízi élőlény, akire isten elfelejtett bőrt vagy pikkelyeket adni.

Nem sokkal ezután jelent meg az első újságíró, így Ade története akkor először nyomtatott formába került, egy elmosódott beszámolóként a *Leadville Daily* egyik jelentéktelen rovatában. Címe minden képzelőerőt nélkülözött: *A HAJÓÉPÍTŐ NŐ FEJTÖRÉST OKOZ A HELYIEKNEK*. Ez a cikk annyi pletyka és derű forrása lett, hogy utat talált a nagyobb újságokhoz is. Azok szintén kinyomtatták, majd újra leközölték, végül Ade sztorija már vetekedett az óceánra bukkant prémvadászokéval. Több mint egy hónappal később, miután Ade és a hajója rég maguk mögött hagyták Almat, a *New York Times* is említést tett az esetről, és az eredetinel sokkal szellemesebb címmel rukkolt elő: *A SZIKLÁS-HEGYSÉG NŐI NOÉJA - A COLORADÓI BOLOND NŐSZEMÉLY VÍZÖZÖNRE KÉSZÜL*.

Bármit megadnék azért - Írott minden szavát, az összes világ minden csillagát, mindkét kezemet -, hogy kitöröljem annak az átkozott hírnek a létezését is.

Amennyire tudom, Ade soha nem olvasta el a róla szóló cikkeket. Egyszerűen csak dolgozott a hajóján, egymás után rakta fel rá a deszkákat, kikérte a helyi tetőfedő tanácsát is, aki álmélkodva osztotta meg vele a faggyút és lucfenyőgyantát tartalmazó receptet az illesztékek tömítéséhez. Vászonzitorlául összefércelt rongy szolgált, amelynek láttán mindegyik nénikéje elborzadt volna, ráadásul túl mereven függeszkedett a vaskos árbócon. Ugyanakkor a hónap végére Ade meg volt győződve arról, hogy ez a világ, legalábbis a háromezer méter fölötti világ legcsodásabb hajója, amely csakugyan a tengerre termett. Szabálytalan vonalakkal égette bele a nevet a hajóorrba: *Kulcs*.

Még aznap este bement a városba, és az összehordott gyapotmagért kapott korábbi bére utolsó fityingjét is elköltötte füstölt sonkára, babkonzervre, három nagy kulacsra, egy iránytűre, továbbá két fiatalember szolgálataira, akiknek döcögős spanyolsággal magyarázta el, hogy szeretne feljuttatni egy hajót a hegyre. Évekkel később ráakadtam egyikükre, Mr. Lucio Martinezre, aki keserűen, fásultan ismerte be nekem, hogy azt kívánja, bár soha ne vállalkozott volna erre a kalandra. Ugyanis csaknem egy évtizedet alaptalan gyanú árnyékában kellett leélnie, mert a barátjával ketten ők látták utoljára az örült fehér nőt és a hajóját, mielőtt mindkettő eltűnt volna. A helyi seriff még az eset után egy-két évvel is kihallgatta, és ragaszkodott ahhoz, hogy Mr. Martinez pontos térképet rajzoljon a helyről, ahol utoljára látta Adelaide-et.

Amikor Ade búcsút intett a két férfinak a Silverheels csúcsán, nem tudhatta, milyen szenvedést kell majd kiállnia szegény Mr. Martineznek, de kétségeim vannak afelől, hogy érdekelte volna. A küldetése végéhez közeledő lovag szintiszta önzése hajtott, és éppúgy nem tudott volna hátat fordítani a céljának, mint ahogy az iránytű sem billen dél felé.

Várt, amíg Lucio meg a barátja le nem ereszkedett a csúcsról, és amíg a félhold finom ezüstbe nem burkolta a fenyőket. Ezután egy szarvascsapáson vonszolta végig szedett-vedett hajóját az alacsony kőépületig, amely egykor a bányászok temploma vagy talán valami még régebbi és szentebb hely lehetett.

Az ajtó pontosan úgy nézett ki, mint hetekkel korábban. Majdnem elfoglalta az egymásra halmozott kövekből álló fal egészét, óriási deszkáit megfeketítette az idő. Pusztán egy egyenetlen lyukban találhatott rajta fogódzót, és Ade már akkor megesküdött volna, hogy enyhe szellő fújt át rajta keresztül a só, a cédrusok és a napsütés által bearanyozott, hosszú nappalok illatát hordozva.

Ennek az illatnak nem kellett volna ismerősnek lennie számára, mégis az volt. A szellemfiú bőrének illata köszönt vissza benne arról a nyár végi mezőről, ahol megcsókolták egymást. Ez a máshol illata volt.

Kinyitotta az ajtót, és belelökte a hajóját egy másik világ ismeretlen tengerébe.

A nyitott ajtó

Amikor kinyitottam a szemem, úgy éreztem, mintha kitepték volna a fejből, majd durva homokba forgatták, és hanyagul tették volna vissza a helyére. A szám cserzett és keserű volt, a koponyám pedig összement az éjszaka folyamán. Pár zavart pillanatig megfeledkeztem az előző este elfogyasztott fél tucat pohár pezsgőről, és kábán eltűnődtem, vajon a könyv gyakorolt-e rám ilyen furcsa hatást. Mintha a történetek be tudnának szivárogni az ember ereibe, és a borhoz hasonlóan megrészegítenék.

Ha erre bármelyik történet is képes lenne, Adelaide-é az lett volna. Természetesen olvastam már jobb könyveket is több kalanddal és csókkal, valamint kevesebb szónoklattal, de egyik sem keltette fel bennem ezt a törékeny, elképesztő gyanút, hogy valahogy talán igaz az egész. Hogy minden árnyékos helyen léteznek Ajtók, arra várva, mikor nyitják ki őket. Hogy egy nő, akár egy kígyó, képes levedleni gyerekkori bőrét, és az örvénylő ismeretlenbe vetni magát.

Nem tűnt valószínűnek, hogy Mr. Locke egy ilyen fantáziadús könyvvel ajándékozzon meg, bármennyire is szán engem. Akkor hogy kerülhetett a fáraó szobájába és a kincsesládikámba?

Ám ez a rejtély soványnak és távolinak tűnt annak a valaminek a súlya alatt, ami még mindig a mellkasomon ült. Lassan biztosra vettem, hogy ezentúl mindig ott lesz, a húsomhoz tapad, akár egy második bőr, és titkon megmérgez mindent, amihez hozzáérek.

Bád befészkelte magát a karom alá, hozzám nyomta nedves orrát, mint kölyökkorában. Mostanra már végiggyöngyözött a júliusi nap a

padlódeszkákon, és a réztetőt nyaldosta, de a hőség ellenére átkaroltam a kutyámat, arcomat a bundájába temettem. Így feküdtünk az izzadságtól ragacsosan, miközben felkelt a nap, a Locke-ház pedig nyikorogni és morajlani kezdett körülöttünk.

A melegtől kábán, kényszeredett álomba merültem, amíg ki nem nyílt az ajtó.

Megcsapta az orrom a kávé illata, hallottam az ismerős, határozott léptek kopogását. Erre valamilyen rejtett feszültség feloldódott a mellkasomban egy megkönnyebbült sóhajjal: *még itt van.*

Jane már fel is öltözött, ébersége azt sugallta, hogy rég felkelt, viszont amíg csak lehetett, nem akart zavarni. Letett két gőzölgő csészét a könyvespolcra, az ágyam mellé húzott egy kecses széket, majd kezét precízen keresztbe fonva leült rá.

– Jó reggelt, January! – A hangja szigorúnak, már-már hivatalosnak hatott. Megfordult a fejemben, hogy talán csak egy napig illik gyászolni egy olyan apát, aki az ideje nagy részét távol töltötte. Talán Jane csupán bosszankodott, amiért sokáig aludtam, és kisajátítottam a szobánkat. – Hallottam a konyhalányoktól, hogy az összejevetel, hm, eseménydúsra sikerült.

Felnyögtem, amivel azt akartam jelezni, hogy nem akarok beszélni róla.

– Igaz, hogy berúgtál, kiabáltál Mr. Locke-kal, és kिरontottál a dohányzóból? És aztán, hacsak nem tévesek az információim, eltűntél a Zappia fiú társaságában?

Ismét felnyögtem, ezúttal kicsit hangosabban. Jane erre csak felvonta a fél szemöldökét. Az arcomra tapasztottam a kezem, szemhéjam narancssárga hajnalpírára meredtem, és felmordultam.

– Igaz.

Jane felnevetett, gurgulázása megriasztotta Bádot.

– Akkor még nincs minden veszve. Néha már azt gondolom, csak egy szürke kisegér vagy, aki nem tudna egyedül boldogulni a világban, de talán tévedek. – Kijózanodva elhallgatott. – Amikor először találkoztam apáddal, azt mondta, csintalan, vad gyerek vagy. Remélem, így is van. Szükséged lesz ezekre a tulajdonságokra.

Meg akartam kérdezni, hogy apám gyakran beszélt-e rólam, hogy mit mondott, és tett-e említést akár egyszer is arról, hogy egy nap magával visz. Azonban a szavak a torkomban rekedtek. Nyeltem egyet.

– Miért?

Jane arcára visszatért az a komoly, majdnem ingerült arckifejezés.

– A dolgok nem maradhatnak mindig ugyanígy, January. Előbb-utóbb meg kell változniuk.

A. Tehát eljött a pillanat. Most akarja közölni velem, hogy hamarosan elmegy, visszatér a Kelet-afrikai Protektorátus felföldjére, és egyedül hagy ebben a szürke szobácskában. Próbáltam összeroppantani a mellkasomban kaparászó rémületet.

– Tudom. Te is el fogsz menni. – Reméltem, hogy a hangom hűvös és felnőttes, reméltem, hogy Jane nem veszi észre, amint a lepedőt markolászom. – Most, hogy... hogy apám meghalt.

– Eltűnt – helyesbített.

– Hogy micsoda?

– Apád eltűnt, nem halt meg.

A fejemet ingattam, és felkönyököltem.

– Mr. Locke azt mondta...

Jane lebiggyesztette a száját, és olyan mozdulatot tett, mintha épp egy szúnyogot csapott volna agyon.

– January, Locke nem az isten.

Akár az is lehetne. Nem feleltem, de az arcom megrögzött kétkedésről árulkodott.

Jane rám nézve felsóhajtott, viszont amikor újra megszólalt, a hangja gyengédebb, tétovább lett.

– Okkal hiszem, hogy... nos, apád valamilyen szinten bebiztosította magát... Én még nem mondtam le róla, még nem. Talán neked sem kellene.

Mintha jobban rám tapadt volna a fekete rémség, láthatatlan csigaházat növesztett körém, hogy távol tartsa Jane reménnyel átitatott, kegyetlen szavait. Ismét behunytam a szemem, és a másik oldalamba fordultam.

– Köszönöm, de most nem kérek kávét.

Egy pillanatra elakadt a lélegzete. Megsértettem volna? Jó. Akkor talán egyszerűen elmegy, és nem tesz úgy, mintha majd hiányoznék neki, nem ígéri valótlanul, hogy tartjuk a kapcsolatot.

De aztán felszisszent.

– Az meg mi?

Éreztem, hogy a hátam mögött, a lepedők között matat. Egy kis téglatest alakú valami csúszott ki alólam.

Felültem, és megláttam a kezei között a *Tízezer ajtót*. Jane ujjbegyei kifehéredtek, ahogy a borítóhoz nyomta őket.

– Az az *enyém*, ha nem...

– Honnan szerezted?

Hangja tökéletesen semleges maradt, de azonnali választ sürgetett.

– Ajándékba kaptam – mentegetőztem. – Azt hiszem.

Nem is figyelt rám. Kissé remegő kézzel lapozta át a könyvet, szeme ide-oda cikázott a szavak között, mintha valamilyen életbe vágó és csak neki szóló üzenetet talált volna. Különös, megmagyarázhatatlan féltékenységet éreztem.

– Van benne szó az *irimukról*? A párducasszonyokról? Megtalálta...

Rideg *kop-kop-kop* hangzott az ajtó felől. Bád felállt, kivillantva egyik fehér fogát.

– Miss Jane? Mr. Locke négyszemközt szeretne önnel beszélni, ha lehet.

Mr. Stirling hangja éppolyan közönséges volt, mint egy írógépnek, amely valahogy megtanult járni és beszélni.

Jane-nel egymásra meredtünk. Már két éve élt a Locke-házban, de Mr. Locke még egyetlenegyszer sem beszélt vele négyszemközt, és társaságban sem sokkal többször. Sajnálatos, kényszerű tehernek tartotta, akár egy rút vázát, amelyet nem lehet kidobni, mert egy barát adta ajándékba.

Láttam, hogy Jane torka megmozdul: lenyelte azt az érzést, amely miatt a tenyere sötét, nedves foltokat hagyott hátra a bőrkötésű könyvön.

– Máris megyek, Mr. Stirling, köszönöm.

Az ajtó másik oldaláról szakszerűen begyakorolt torokköszörülést lehetett hallani.

– Most azonnal, ha kérhetem.

Jane lehunyta a szemét, állkapcsa ingerülten körözött.

– Igenis, uram – válaszolta. Felállt, a szoknyája zsebébe dugta a könyvet, majd rátette a tenyerét, mintha meg akart volna győződni a létezéséről. Sokkal halkabb hangon szólt hozzám: – Beszélünk, ha visszajöttem.

Meg kellett volna ragadnom a szoknyáját, és magyarázatot követelnem. Azt kellett volna mondanom Mr. Stirlingnek, hogy fogja be a száját, és élveznem kellett volna az ezt követő döbbszent csöndet.

De nem tettem.

Jane kiment a szobából, mire minden újra néma mozdulatlanságba dermedt, a nyomában izgatottan kavargó porszemeket kivéve. Bád a padlóra ugrott, nyújtózkodott, és megrázta magát. Pár bronzszínű szőrszál hullott ki belőle, aranyárgán csillogtak a napfényben.

Visszazuhanom a matracra. Hallottam odakintről a kertész ollójának ütemes csattogását. A kovácsoltvas kapu előtt elguruló autó távoli zörgését. A szívem túl heves kalapálását. Úgy rezgett a mellkasomban, mint egy zárt ajtón eszeveszettül kopogó ember.

Mr. Locke azt mondta, apám halott. *Fogadd el!* – szólt rám, és én így is tettem. De mi van, ha...?

Keserű kimerültség halmozódott fel a végtagjaimban. Életem során hány évet töltöttem azzal, hogy apámra vártam, és azt remélem, másnap vagy azután felbukkan? Rohantam a postáért, és a szép kézírását kerestem a kupacban. Reménykedtem, ugyanakkor próbáltam nem beleélni magam abba, hogy egy nap hazajön, és azt mondja: *January, eljött az idő* – és akkor elindulok vele a ragyogó ismeretlen felé.

Kétségtelenül megkímélhettem volna magam ettől az utolsó, egyben legnagyobb csalódástól.

Azt kívántam, bár ne vitte volna magával Jane a könyvet. Szerettem volna ismét elmenekülni, vissza Ade kalandjaiba, és kideríteni, vajon megtalálja-e a szellemfiút. Olyan sok évet áldozott a keresésre, és közben csak a leghalványabb, legvalószínűtlenebb reménysugárra hagyatkozhatott. Azon gondolkoztam, mit tenne a helyemben.

Menj, derítsd ki magad! A válasz ellentmondást nem tűrő, déli akcentussal hangzott fel, amelyet magának Ade-nek tulajdonítottam, mintha élő ember, nem pedig kitalált hős lett volna. Tisztán, határozottan csengett a koponyámban, mintha már hallottam volna valahol. *Menj, keresd meg!*

Szinte mozdulatlanul feküdtem, éreztem, hogy hirtelen jelentkező láz módjára továbbterjed a mellkasomból kiinduló veszélyes remegés.

Ám egy felnőttebb, józannak tűnő hang emlékeztetett arra, hogy a *Tízezer ajtó* csak egy regény, márpedig a regények megbízhatatlan tanácsadók. Fittyet hánynak a logikára vagy az ép észre; tragédiával és bizonytalansággal, zűrzavarral és szabályszegéssel, tébollyal és szívfájdalommal házalnak, és hasonlóképpen kormányoznak, akár a fortélyos dudás, aki a folyóba csalogatja a patkányokat.

Bölcsebb lenne, ha itt maradnék, és a tegnap esti fiaskó után visszakönyörögném magam Mr. Locke kegyeibe, gyermeketeg álmaimat pedig elzárnám arra a helyre, ahová valók. Ha megtanulnám elfelejteni apám mély, őszinte hangját, amellyel azt mondta: *ígérem*.

Soha nem jöttél vissza értem. Nem mentettél meg.

De talán ha hallgatnék arra a hajthatatlan, félelmet nem ismerő hangra a szívemben, amely egyszerre ismerős és idegen – ha bátor, vehemens és nagyon bolond lennék –, akkor megmenthetném mindkettőnket.

Nem számítottam arra, hogy kifelé menet bárkivel is találkozom. Pedig kellett volna. A Társaság több tagja Mr. Locke vendégszeretetét élvezte: a második emelet cifra vendéglakosztályaiban szállásolták el őket, továbbá a házban még mindig hemzsegték az összejövetel romjait feltakarító szolgák. Nekem csak egyetlen határozott, meglehetősen ódivatú forгатókönyvem volt arra, hogy világgá menjek. Úgy terveztem, Báddal kionsunk a bejárat ajtón, majd a kocsifelhajtón végigsétálva felszívódunk, akár két szellem. Később Locke-nak be kellett volna rontania a szobámba, ahol megtalálja a (nem túl közlékeny, de bocsánatért esdeklő) leveletem (melyben köszönetet mondok neki a sokéves nagylelkűségéért és kedvességéért), amelynek elolvasása után visszafogottan káromkodik. Talán kibámult volna utánam az ablakon, de akkor már túl késő...

Csak hogy Mr. Locke pont ott beszélgetett az előcsarnokban Mr. Havemeyerrel.

– ...még csupán gyermek, Theodore. Egy-két nap alatt elrendezem az egészet.

Locke háttal állt nekem, egyik kezével olyan mozdulatokat írt le, mint az ideges kuncsaftot nyugtató bankár, míg a másikban Havemeyer kabátját tartotta. Ahogy a fickó a ruhadarabért nyúlt, arcán kétkedő grimasz jelent meg, majd észrevette, hogy a lépcsőn téblábolok.

– Á, itt a háborgó szerzeményed, Cornelius.

Havemeyer arckifejezésére csak abban az értelemben használhatjuk a mosoly szót, hogy ajka felfelé görbült, és kivillantak a fogai. Locke hátrafordult. Tekintete a hideg rosszallásból megrökönyödésbe ment át, szája kissé kinyílt.

Éreztem, hogy megingok homlokráncolásának és számonkérő pillantásának súlya alatt. Az a mindent elsőprő, részegítő magabiztosság, amely idáig juttatott – felöltöztetett a leginkább strapabíró ruhámba, megtöltött egy vászontáskát félig-meddig véletlenszerűen kiválasztott holmikkal, megírt két levelet, majd művészien elrendezte őket –, habozni látszott; hirtelenjében nagyon is úgy éreztem magam, mint egy gyermek,

aki bejelenti, hogy elszökik otthonról. Eszembe jutott, hogy legalább nyolctíz könyvet bepakoltam, de egyetlen váltás harisnyát sem.

Locke szóra nyitotta a száját, mellkasa dagadt a belőle kikíváncozó prédikációtól, de épp ebben a pillanatban rájöttem valamire. Ha most itt van Havemeyerrel, akkor már biztosan véget ért a Jane-nel folytatott megbeszélése... és ő mégsem jött vissza hozzám.

– Hol van Jane? – fojtottam belé a szót.

Vissza kellett volna mennie a szobánkba, ahol megtalálja a levelet, melyet az éppen olvasott Tom Swift-kötetébe rejtettem. Aztán utánam jött volna Bostonba, egy keletre tartó gőzösre szóló foglalással, hogy kezdetét vegye a kalandunk. Ha ezt akarta volna. Elmés tervem nem tartotta szükségesnek nyíltan megkérdezni erről, és kizárta az elutasítás lehetőségét.

Locke arca elfehéredett az ingerültségtől.

– Menj vissza a szobádba, gyermek! Majd később számolunk. Ami azt illeti, mostantól szobafogságra ítélek mindaddig, amíg jónak...

– Hol van Jane?

A jelenetet végignéző Havemeyer vontatottan megszólalt.

– Miss Dudose, megnyugvással tölt el, hogy nem csak részegen goromba. Locke rá sem hederített.

– January! Felfelé! Most! – Hangja mélyé, sürgetővé vált. Elszakítottam a tekintetem az arcától, de éreztem, hogy halvány szeme a húsomba markol, és hátrafelé taszigál. – Menj vissza a *szobádba*...

Ugyanakkor belefáradtam már abba, hogy szót fogadok Mr. Locke-nak, s egyre kisebbre zsugorodom akaratának súlya alatt; hogy tudom, hol a helyem.

– Nem – suttogtam remegő hangon. Nyeltem egyet, megérintettem Bád bronzbundáját. – Nem. Elmegyek innen.

Behúztam a nyakam, a vállam megfeszítettem, akár egy erős szembeszélben útnak induló vándor. Lecipeltem a táskámat a lépcsőn, majd át a hallon. Végig ügyeltem arra, hogy a hátam szálfagyenes maradjon.

Már majdnem elhaladtam mellettük, már majdnem megérintettem a bejárati ajtó rézkilincsét, amikor Havemeyer felnevetett. Ettől a förtelmes, vinnyogó sziszegéstől Bád szőre égnek meredt. Beakasztottam az ujjaimat a nyakörvébe.

– Na és ugyan hová mehetne egy hozzád hasonló? – kérdezte.

Felemelte a botját, gúnyolódva megbökdöste vele a vászonzsákomat.

– Megkeresem apámat.

A hazudozásba is belefáradtam már.

Havemeyer műmosolya erre negédes színezetet kapott. Valami csöppet sem a helyzethez illő érzés – izgalom? öröm? – gyúlt a szemében, miközben felém hajolt, begömbített kesztyűs ujját az állam alá tette, s felfelé fordította az arcom.

– Talán inkább a *néhai* apádat, nemde?

Abban a pillanatban el kellett volna engednem Bád nyakörvét, tétlenül végignéznem, amint vörös cafatokra tépi Havemeyert. Fel kellett volna pofoznom, esetleg egyszerűen figyelmen kívül hagynom, vagy az ajtóhoz rohannom.

Minden jobb lett volna annál, amit valójában tettem.

– Talán igen, talán nem. Lehet, hogy csak eltűnt, és még ott van valahol. Lehet, hogy talált egy ajtót, átment rajta, és most egy másik világban jár, egy jobb világban, ahol nincsenek magához hasonló emberek.

Ami a visszavágások megítélését illeti, ezt valahová a *nyílt eszementség* és a *szánalmasság* közé helyezném. Vártam, mikor szakad ki Mr. Locke-ból a sóhaj, Havemeyerből pedig a nevetésnek álcázott sziszegés.

Ám ehelyett mindketten mozdulatlanra dermedtek. Az a fajta rezzenéstelenség jellemezte a pillanatot, amelytől feláll a szőr a hátadon, miközben az jár a fejedben, hogy farkasok és kígyók leselkednek rád a magas fűben. Az a fajta csend, amely rádöbbsen, hogy nagyot hibáztál, jóllehet nem tudod, miben.

Mr. Havemeyer kihúzta magát, hagyta visszaesni az állam, aztán kinyújtotta, majd begömbította autóskesztyűbe bújtatott kezét, mintha elgémberedett volna.

– Cornelius! Azt hittem, megegyeztünk abban, hogy bizonyos információk nem hagyhatják el a Társaság köreit. Valójában én abban a hitben éltem, hogy ez a szervezetünk egyik sarkalatos elve, amelyet maga az Alapító fektetett le.

Aznap reggel már másodjára támadt olyan érzésem, mintha váratlanul egy számomra ismeretlen nyelven folyna a beszélgetés.

– Egy árva szót sem szóltam neki.

Locke hangja nyersen recsegett, olyan fojtott mellékszöngével, amit akár félelemnek is lehetne nevezni – csak hogy még soha nem láttam Locke-ot riadtnak.

Havemeyer orrcimpája kitágult.

– Csakugyan? – lehelte. – Luke! Evans! – A kiáltásra két tagbaszakadt férfi rontott le a lépcsőn, félig bepakolt bőröndökkel a kezükben.

– Szolgálatára, Mr. Havemeyer! – zihálták.

– Kísérjék ezt a lányt a szobájába, és zárják be! Vigyázzanak a kutyával!

Mindig is utáltam, amikor a könyvekben azt olvastam, hogy a szereplőt megbénította a félelem. *Térj magadhoz!* Rájuk akartam rivallni. *Csinálj valamit!* Miközben felidézem, ahogy ott álltam, a vállamon sután átvett vászontáskával, és az ujjaim elengedték Bád nyakörvét, szeretnék rákiabálni magamra: *Csinálj valamit!*

De jó kislány voltam, nem tettem semmit. Néma maradtam, amikor Havemeyer a botjával kopogtatva sürgette az embereit Locke dohogó tiltakozása mellett, míg a könyökömet vaskos kezek ragadták meg.

Hallgattam, amikor Bád megvadult, bátran vicsorgott, mire az egyik férfi egy nehéz kabátot dobott ide-oda kapó fejére, majd a földre terítette.

Gyakorlatilag felvonszoltak a lépcsőn, végül betaszítottak a szobámba. Ezután a zár nyelve elfordult, és a helyére kattant, akár Mr. Locke revolverének olajozott fémkakasa.

Nem adtam ki semmilyen hangot, amíg meg nem hallottam a dühödt ugatást, a férfiak káromkodását, a csizmák puffanását a húson, utána pedig az iszonytató csendet. Aztán már nem volt mit tenni.

Vonjuk le a tanulságot: ha túl sokáig vagy túl jó és túl csendes, egyszer meg kell fizetned érte. Végül mindig megfizeted az árát.

Bád, Bád, BádBádBád... Addig kapartam az ajtót és rángattam a kilincset, amíg a csuklóm csontjai recsegni nem kezdtek. Férfiak hangja kúszott fel a lépcsőn, és siklott be az ajtó alatt, de nem hallottam őket tisztán a zsanérok zörgésétől és a borzalmas, beazonosíthatatlan nyöszörgéstől. Csak akkor jöttem rá, hogy én vagyok a hang forrása, amikor megütötte a fületem a lépcsőfordulón álló Havemeyer ingerült hangja.

– Nem tudná elhallgattatni valaki?

Elcsendesedtem. Hallottam, hogy Havemeyer lekiabál a lépcsőn.

– Evans, vigye ki innen, és takarítson fel!

Ezután már nem hallottam semmit, csak a fülemben zsibongó vért és a saját összezuhanásom némaságát.

Visszarepültem hétéves koromba, amikor Wilda kulcsa elfordult a fekete vaszárban, hogy ketrecbe zártan magamra hagyjon. Eszembe jutott, hogy

úgy nyomtak össze a falak, akár a tárgylemezek a botanikai mintát. Felrémlt az ezüstkánálon kínált szirup émelyítően édes íze, a saját rettegésem szaga. Azt hittem, megfeledkeztem minderről, de az emlékeim olyan élethűen elevenedtek fel, mintha fényképek lettek volna. Szenvtelenül tűnődtem azon, vajon mindig bennem voltak-e. Talán a háttérben ólálkodtak, és a fülembe sugdosták félelmeiket. Mintha minden jó kislány mögött ott állna egy rakás fenyegetés.

Motoszkálást, káromkodást hallottam a távoli szalonból. *Bád.*

Hátamat az ajtónak támasztva leereszkedtem a földre, s közben ez járt a fejemben: *ilyen érzés egyedül lenni.* Korábban csak hittem, hogy tudom, milyen, de most Jane eltűnt, Bádót elvették tőlem, és talán majd pamuttá meg porrá rothadok ebben az ócska, szürke szobában, ami ráadásul a világon senkit sem fog érdekelni.

Az a fekete rém ismét rám telepedett, a vállamra terítette szénfüstös szárnyát. *Anyátlan. Apátlan. Társztalan.*

Egyedül én tehettem róla. Az én hibám volt, hogy azt hittem, csak úgy elszökhetek, összeszedhetem a bátorságom, és kísétálhatok a nagy ismeretlenbe, mint egy küldetéssel rendelkező hős. Hogy azt hittem, megkerülhetem a szabályokat, csak egy kicsit, és beleírhatom magam egy jobb, nemesebb történetbe.

De a szabályokat a Locke-ok és Havemeyerek hozzák, a tehetős emberek a dohányzók zárt ajtaja mögött, akik úgy húzzák magukhoz a világ kincseit, mint aranyháló közepén ülő, jól öltözött pókok. A jelentős emberek, akiket sohasem lehetne kis szobákba zárni és elfelejteni. Legfeljebb abban reménykedhettem, hogy nagylelkű árnyékukban kúszva élem le az életemet – mint egy se ilyen, se olyan lény, akit sem nem szeretnek, sem nem becsmérelnék, viszont megengedik neki, hogy szabadon tébláboljon, amíg nem okoz bajt.

A szememhez nyomtam a tenyerem élet. Azt akartam, hogy valamilyen varázsigét elmormolva visszamehessek három nappal korábbra, ártatlanul és álmélkodva álljak a fáraó szobájában, a kék ládika felé nyújtva a kezem. Újra el akartam tűnni a *Tízezer ajtó*ban, bele akartam merülni Ade hihetetlen kalandjaiba – de Jane elvitte a könyvet, aztán Jane kámforrá vált.

Találni akartam egy ajtót, és át akartam magam írni rajta.

Azonban örültség lett volna ilyesmiben reménykedni.

Csakhogy... ott volt a könyv, amely a saját emlékeimet visszhangozta. Jane izgatott, sötét tekintete, amikor a kezébe vette. És Havemeyer meg

Locke, akik az Ajtók pusztá említésétől is megdermedtek. Mi van, ha...?

Egy láthatatlan szikla peremén tántorogtam, próbáltam magam távol tartani az odalent háborgó, tajtékozó óceántól. Lassan felálltam, és a komódhoz mentem. Az ékszeres dobozomat, mely egy régi, függőlegesen felállított varróláda volt, tizenhét évem felhalmozott kincsei töltötték meg: tollak, kövek, a fáraó szobájából származó csecsebecsék, apám levelei, amelyeket annyiszor kinyitottam és összehajtogattam, hogy az éleknél már át lehetett látni rajtuk. Végigtapogattam a bélést, míg az ujjam egy érme hús szélébe ütközött.

Az ezüstkirálynő rám villantotta idegen mosolyát, mint ahogy hétéves koromban tette. Éreztem az érme súlyát a tenyeremen, nagyon is valóságosnak tűnt. Aztán a szédítő suhanást, mintha valamilyen nagy szárnyú vízimadár átsiklott volna a lényem közepén, hátrahagyva benne a sót, a cédrusokat és egy másik világ ismerős, mégis szokatlan napját.

Kétszer is nagy levegőt vettem. *Örület.* De apám meghalt, az ajtómat bezárták, Bádnak szüksége volt rám, és csak ez az örület jelenthette a kiutat.

Átvetettem magam a láthatatlan peremen, a sötét vízbe ugrottam, ahol a valótlan valóssá vált, ahol a lehetetlen csillogó uszonyokkal úszott el mellettem, ahol mindent elhihettem.

És ezzel a hittel egyszeriben nyugalom szállt meg. A szoknyámba dugtam az érmét, majd az ablak alatti íróasztalhoz léptem. Találtam egy félig használt papírfecnit, kisimítottam az asztalon. Egy pillanatra megálltam, összeszedtem kába, mámoros hitem minden morzsáját, a kezembe vettem egy tollat, és írni kezdtem:

Kinyílik az Ajtó.

Éppúgy történt, mint hétéves koromban, amikor még elég fiatal voltam ahhoz, hogy higgyek a varázslatban. A toll hegye örvényleni kezdett a pont körül, aztán mintha a világegyetem fellelegzett volna körülöttem, megvonva láthatatlan vállát. A délutáni felhők eltompították és elmosódottá tették az ablakomon beszűrődő fényt, amely hirtelenjében mégis aranyosabb színt öltött.

Mögöttem nyikorogva mozdult meg a zsanér.

Az örület részegítő, vihogó érzése azzal fenyegetett, hogy egészben elnyel, majd teret enged a sajgó fáradtságnak – ragacsos, szédítő sötétség lüktetett a szemgolyóm mögött –, de erre nem volt időm. *Bád.*

Remegő lábbal szaladtam, elszáguldottam pár riadt vendég és a réztáblás vitrinek mellett, aztán lerohantam a lépcsőn.

A hallban már egy más jelenet fogadott: Havemeyer elment, a bejárati ajtó nyitva maradt utána, Mr. Locke pedig szűkszavúan dörmögött vendége egyik köpcös inasának. A férfi bólíntott, beletörölte a kezét egy fehér törölközőbe, melyen rozsdaszínű foltokat hagyott. Vért.

– *Bád!*

Kiáltani szerettem volna, de a mellkasom elszorult, nem maradt benne levegő. Felém fordították a fejüket.

– Mit *tettek?* – suttogtam.

Egyikük sem felelt. Havemeyer embere elbizonytalanodva, pislogva meredt rám, mintha nem hinne a saját szemének.

– Bezártam, uram, esküszöm! Pontosan úgy, ahogy Mr. Havemeyer mondta. Hogyan...

– Csendet! – mordult rá Locke, mire a férfi állkapcsa összezárult. – Kifelé! Azonnal!

A fickó kiiskolt az ajtón az ura után, közben még rémült, gyanakvó pillantásokat vetett rám a válla fölött.

Locke felém fordult, kezét vagy békülékenyen, vagy ingerülten emelte fel, igazából nem érdekelt, melyik.

– *Hol van Bád?* – Még mindig nem jutott elég levegő a tüdőmbe, mintha egy óriási marok zárult volna a bordáim köré. – Mit tettek vele? Hogy engedhette?

– Ül le, gyermek!

– A fenéket fogok leülni! – Soha életemben nem beszéltem így senkivel, de valami forró, féktelen remegés hatalmasodott el a végtagjaimon. – Hol van? És Jane? Szükségem van rá... Engedjen *el*...!

Mr. Locke odajött hozzám, durván megragadta az államot, a csontomba nyomta az ujjait. Felfelé fordította a fejem, és a szemembe nézett.

– *Ülj! Le!*

A térdem összecsuklott. Locke megragadta a karom, és a legközelebbi oldalsó helyiségbe támogatott. Ez a szafariszoba volt, egy szalon preparált antilopfejekkel meg sötét, trópusi fából faragott maszkokkal. Locke egy fotelbe lőkött. Megmarkoltam a karfát, kezdtem elveszteni a fejem, forgott körülöttem a világ, ismét hatalmába kerített az a beteges kimerültség.

Locke a szoba túlsó végéből egy másik széket húzott az enyém mellé, a lábával felgyűrte a szőnyeget, és olyan közel ült hozzám, hogy a térde az enyémhez préselődött. A nyugalom látszatát öltve magára hátradőlt.

– Tudod, nagyon igyekeztem veled – kezdte közömbösen. – Annyi éven át gondoskodtam rólad, csiszoltalak, *megvédtelek*... A gyűjteményem összes darabja közül téged tartottalak a legjobbre. – A keze ingerülten ökölbe szorult. – És te mégis megrögzötten veszélybe sodrod magad.

– Mr. Locke, kérem! *Bád*...

Előrehajolt, rám szegezte sarkvidéki tekintetét, kezét a székem karfájára tette.

– Miért nem tudtad megtanulni, *hol a helyed*?

Hangja az utolsó három szónál elmélyült; egy számomra ismeretlen, idegen, kurrogó akcentus húzta lefelé. Összerezzenem. Hátradőlt, nagy levegőt vett.

– Mondd meg, hogy jutottál ki a szobádból! És hogy a fészkes fenében szereztél tudomást az aberrációkról?

Vajon... az Ajtókra gondol?

Mióta megütötte a fülemet a húsnak puffanó csizmák hátborzongató hangja, most először feledkeztem el teljesen Bádról. Mintha semmi más nem szoríthatta volna ki a fejemből, egyedül az a távoli gondolat, hogy biztosan nem Mr. Locke ajándékozta nekem a *Tízezer ajtót*.

– Nem az apád árulta el, azt hiszem, az meglehetősen bizonyos. Azokon a semmitmondó kis képeslapokon a bélyegnek is alig jutott hely. – Locke felhorkantott a bajsza alatt. – Az az átkozott afrikai beszélt róluk?

Rápislogtam.

– Jane?

– No lám, akkor neki biztos benne van a keze! Sejtettem. Később megkeressük.

– Megkeresik...? Hol van?

– Reggel elbocsátottam. Semmi szükség többé a szolgálataira, akármit is csinált itt.

– Ezt nem teheti! Jane apám szolgálatában áll. Nem szabadulhat meg tőle csak úgy!

Mintha ez számított volna. Mintha visszakaphattam volna Jane-t valamilyen formásra vagy kiskapura hivatkozva.

– Attól tartok, apádnak már senki sem áll a szolgálatában. Mint a halottaknak általában. De most nem ez a legnagyobb bajunk. – A beszélgetés folyamán Locke maga mögött hagyta valahol dühödte fellépését, helyette kimért, hűvös és szenvtelen lett. Mintha egy testületi ülést vezényelt volna le, vagy parancsokat osztogatott volna Mr. Stirlingnek. –

Valójában ezen a ponton aligha számít, *hogyan* jutottál az információhoz. A lényeg, hogy a kelleténél sokkal többet tudsz, túlságosan önállóan gondolkozol, ennek tetejébe olyan végtelenül rossz ítélőképességgel rendelkezel, hogy pont az egyik, hm, forrófejűbb tagunk előtt fedted fel ezt a tudást. – Alig észrevehetően felsóhajtott, és megvonta a vállát, ezzel jelezve, hogy itt már semmit sem lehet tenni. – Theodore általában kevésbé kifinomult módszerekhez folyamodik, és attól tartok, a zárt ajtóval játszott bűvészmutatványod csak még jobban fel fogja piszkálni a kíváncsiságát. Nos, ő még fiatal.

Idősebb, mint maga. Vajon így érezte magát Alice is, amikor beleesett a nyúl barlangjába?

– Ezért most ki kell találnom, hogyan tudhatlak biztonságban, hová rejthetlek el. Már telefonáltam pár embernek.

Szabadesésben vergődtem.

– Kiknek?

– Tudod, barátoknak, ügyfeleknek. – Legyintett. – Találtam neked egy helyet. Azt hallottam, nagyon megbízható, korszerű és kényelmes. Cseppet sem hasonlít azokra a viktoriánus vermekre, ahová régen zárták az embereket. A Brattleborónak kiváló híre van.

Biccentett, mintha nekem is örülnöm kellene annak, hogy ezt hallom.

– Brattleboro? Várjon csak... – Hullámszavak kezdtek a mellkasom. – A Brattleboro *Elmegyógyintézet*? A *bolondokháza*? – Hallottam már Locke vendégeit erről a helyről puszogni. Ide küldték a gazdagok a habókos, vénlány nagynénjüket meg a kellemetlenségeket okozó lányait. – De én nem vagyok bolond! Nem fognak felvenni.

Locke már-már szánakozva nézett rám.

– Ó, kedvesem, azt hittem, már megtanítottam neked, mennyi mindent el lehet érni egy kis pénzzel. Ráadásul mindenki tudja rólad, hogy egy elárvult kis félvér vagy, aki varázslatos ajtókról kezdett hadoválni, miután értesült az apja halálhíréből. Bevallom, kellett kicsit győzködni őket, hogy szemet hunyjanak a borszínek fölött, de biztosíthatlak: fel fognak venni.

Lejátszottam a fejemben, mintha egy filmtekercs lett volna: a képkockák között felvillannak Mr. Locke sorai a nézők számára: „Apád halott, January!”, majd egy síró, őriöngő fiatal lány jelenik meg az ugráló képsorokon. „Elment az esze szegénykének!” Aztán egy fekete kóbor macska lépked át az *ELMEGYÓGYINTÉZET* feliratú kőkapu alatt, a

hátterben villámlik, a következő jelenet pedig a kórházi ágyhoz kötözött hősnőt ábrázolja, aki fásultan bámulja a falat. *Nem.*

Mr. Locke újra megszólalt.

– Csak pár hónapról van szó. Talán egy évről. Amíg lenyugszanak a kedélyek. Időre van szükségem, hogy beszéljek a Társasággal. Meg kell bizonyosodjanak róla, hogy kezelhető vagy. – Rám mosolygott, és még az egyre jobban elharapózó rémület kódén keresztül is láttam a gesztusban a jóindulatot, a bocsánatkérést. – Bár ne kellene így történnie, de ez az egyetlen módja annak, hogy biztonságban tudjalak.

Ziháltam, minden izmom remegett.

– Nem teheti. Nem lenne rá képes.

– Azt hitted, ellődöröghetsz a háttérben? Belemárthatod a lábujjadat ezekbe a vizekbe? Nagyon komoly ügyekről van szó, January, én próbáltam neked elmondani. Mi szerzünk érvényt a dolgok természetes rendjének, mi határozzuk meg világok sorsát. Egy nap talán te is segíthetsz nekünk ebben. – Ismét az arcom felé nyújtotta a kezét, mire hátrahököltem. Megsimította a bőrömet, mintha csak egy külföldről hozott porcelán lennék: gyengéden, mohón. – Tudom, hogy kegyetlenségnek tűnik... de hidd el nekem, így lesz a legjobb.

Ahogy a szemembe nézett, furcsa, gyermeki vágyakozást éreztem arra, hogy megbízzak benne, összekucorodjak, hagyjam elsodródni magam mellett a világot, mint korábban, de...

Bád.

Próbáltam elszaladni. Tényleg próbáltam. Azonban a lábam még gyenge és ingatag volt, így Locke elkapott a szoba közepén, a szalonból sem jutottam ki.

Egy ruhásszekrényhez rángatott, miközben hadonásztam és köpködtem. Behajított, akár egy húsdarabot a hűtőládjába. Az ajtó bevágódott, én pedig a sötétben rekedtem a sosem hordott szőrmekabátok dohos, nehéz szagával és a saját lélegzésem neszével.

– Mr. Locke? – kérdeztem remegő, elvékonyodott hangon. – Mr. Locke, kérem, sajnálom...

Motyogtam. Könyörögtem. Sírtam. Az ajtó nem nyílt ki.

Egy valamirevaló hősnőnek összezárt szájjal kellene üldögelnie a veremben, miközben bátor menekülési terveket dolgoz ki, és jogos hévvel gyűlöli az ellenségeit. Ezzel szemben én sírástól puffadt szemmel, reszketve esdekeltam.

A könyvekben könnyű másokat megutálni. Mivel sokat olvasok, tudom, hogy ha a szerző úgy akarja, a szereplők azon nyomban Gazemberekké válhatnak (ez a nagy G úgy tekereg, mint egy sziszegő kígyó). A való életben ez nem így működik. Mr. Locke még mindig Mr. Locke volt – a férfi, aki öltönyének szárnyai alá vett, amikor apám nem tudott felnevelni. Még csak nem is *akartam* gyűlölni őt – pusztán annyit szerettem volna, hogy ne történjen meg az utóbbi pár óra.

Fogalmam sincs, meddig váraкоztam a szekrényben. Eljutottunk a történetnek ahhoz a részéhez, ahol az idő szeszélyes, pislákoló formát ölt.

Végül fontoskodó kopogás hangzott fel a bejáratí ajtón, és Mr. Locke megszólalt:

– Jöjjenek csak, uraim! Hála istennek, hogy itt vannak! – Matatás, léptek, ajtócsukódás hangjai. – Jelenleg meglehetősen hisztérikus. Biztosan elbírnak velem?

Egy másik hang kijelentette, hogy gyerekjáték lesz, mert ő és a személyzet többi tagja már nagy tapasztalatra tettek szert hasonló helyzetekben. Azt javasolta Mr. Locke-nak, hogy kímélje meg magát az aggodalomtól, és talán fáradjon inkább egy másik szobába.

– Nem, nem. Szeretném figyelemmel kíséreni.

Még több csizmás láb hangja. Aztán recsegve kinyílt a szekrényajtó, és három férfi körvonala jelent meg a délutáni fényben. Durva, kesztyűs kezek ragadták meg a felkaromat, és a bejáratig vonszoltak, mert a lábam megbénult.

– Mr. Locke, *kérem*, bármit megteszek, nem akartam, hogy ez legyen, ne hagyja, hogy elvigyenek...

Egy nedves, émelyítő illatú rongyot szorítottak az orromhoz és a számhoz. Beleüvöltöttem, de egyre jobban kitakarta a látóteremet, végül tompa, szirupos feketeség vette körbe a szememet és a végtagjaimat.

Amit utoljára éreztem, az a halvány megkönnyebbülés volt, mert a sötétben legalább nem kellett többet látnom Mr. Locke szánakozó tekintetét.

Az első, ami feltűnik, a szag. Még fel sem ébredsz, mikor az beszivárog hozzád a sötétségben: keményítő, ammónia, lúg, és még valami, ami akár az a rémület is lehet, amely a kórházak falán csapódott ki az évtizedek során. Önmagadat is érzed, azt a zsíros, izzadt szagot, amely a kint felejtett húsrá emlékeztet.

Ezért amikor kinyitottam a szemem – a folyamat leginkább a zsebben összeolvadt cukorkák szétfeszítését idézte –, nem lepődtem meg, hogy egy szürkészöld falú, ismeretlen szobában találtam magam. Mintha a hálósobák összes megszokott elemét nélkülözte volna, csak a simára csiszolt padlót és két keskeny, már-már fullánkyszerű ablakot láttam. Még valahogy a napfény is tompán szűrődött be.

Az izmaimat lazának éreztem, mintha leváltak volna a csontjaimról. Lüktetett a fejem, eszeveszett szomjúság gyötört. Ám igazából csak akkor tört rám a félelem, amikor megpróbáltam a derekamhoz nyúlni. Szerettem volna kitapogatni az ezüstérmét, de nem sikerült: puha gyapjúbilincs kulcsolódott a csuklómra.

A félelemtől persze semmi sem változott, csak még jobban izzadtam.

Órákon át feküdtem ott rettegve, hasogató fejjel és kiszáradt szájjal, közben Bádra, Jane-re, apámra és arra gondoltam, mennyire hiányzik a Locke-ház poros, ódon illata. És hogy minden milyen rémesen, mélységesen rosszra fordult. Mire végre bejöttek hozzám a nővérek, már teljesen kifacsart a várakozás.

A nővérek hajlíthatatlan nők voltak, akiknek kezét kikezdte a mosószer, hangjukat pedig a hízelkedés.

– Most ülj fel, és egyél, legyél jó kislány! – kérték, én pedig engedelmeskedtem.

Ettem valami íztelen pépet, ami talán zabkásának készülhetett, ittam három pohár vizet, parancsra vizeltem egy nyitott fémtartályba, és amikor arra kértek, még az ágyra is visszafeküdtem, aztán hagytam, hogy visszategyék a kezemre a bilincset.

Lázadásom egyetlen (és istenem, milyen szánalmasan apró!) megnyilvánulása az volt, amikor kicsúsztottam a szoknyámból az érmét, amely ezután melegen és kereken simult a tenyerembe. Ezt szorongatva éltem túl az első éjszakát, és idegen tengereken szabadon vitorlázó, ezüstarcú királynőkről álmodtam.

A második reggel már biztosra vettem, hogy bármikor beállíthat hozzám egy komor orvosserg, akiktől gyógyszert vagy verést kapok, mint ahogy azt az elmeegógyintézetekről szóló érzékletes beszámolómban olvastam. Sok órának kellett eltelnie úgy, hogy a hátamon feküdve bámultam a padlón araszoló, piszkos napsugarakat, mire eszembe jutott valami, amit még gyerekkoromban tanultam: nem a fájdalom vagy a szenvedés teszi tönkre az embert, hanem csak az idő.

Fekete pikkelyes sárkányként telepszik a szegycsontodra, miközben a másodpercek karmokként kopognak a padlón, az órák pedig kénes szárnyakon siklanak tova.

A nővérek visszatértek kétszer, hogy megismételjék a szertartást. Minden kérdésüknek eleget tettem, ők pedig duruzsolva beszéltek velem. Eldadogtam nekik, hogy szeretnék beszélni egy orvossal, mert szörnyű hiba történt, és tényleg nem vagyok bolond. Erre az egyikük elnevette magát.

– Az orvos nagyon elfoglalt, galambom. Holnap vagy legalábbis még a hét vége előtt meg fog vizsgálni. – Ezután úgy veregette meg a kobakom, ahogy egy felnőttel soha nem tennék, majd folytatta. – De *nagyon* jól viselkedtél, ezért ma este nem tesszük fel ezeket.

Ahogy ezt mondta – mintha hálásnak kellene lennem már amiatt is, hogy nem bilincselnek meg, hogy rendelkezhetek olyan alapvető emberi szabadsággal, mint a karom mozgatása, és megérinthetek valami mást is az agyonkeményített lepedőkön kívül –, az úgy perzselt, mintha egy parázsló szénrög lenne a hasamban. Ha hagytam volna lángra kapni, igazi tűzvészt okoz, a mohó lángok felemésztik a merev lepedőt, a falhoz vágják a zabkását, és féhéren izzó kövekké változtatják a szemem. Ezután senki sem hitte volna el, hogy épelméjű vagyok. Addig tapostam a parazsat, amíg el nem aludt.

Elmentek, s azután olyan sokáig álldogáltam az ablakban a nyármeleg üveghez nyomott homlokkal, hogy megfájdult a lábam. Visszafeküdtem.

Kísértettek az idő sárkányai. Miközben lement a nap, egyre nagyobbra nőttek, megsokszorozódtak az árnyakban.

Azt hiszem, azon a második estén darabokra hullhattam volna, végleg elveszítve az igazi önmagam, ha nem feszül a dobhártyámnak az ablak felől érkező rendszertelen, valahonnan mégis ismerős zörgés. Elakadt a lélegzetem.

Kimásztam az ágyból, nekiestem az ablak berozsdásodott reteszének, éreztem a karom már-már cseppfolyós gyengeségét. Pár nyomorúságos hüvelykre tudtam felhúzni az üvegtáblát, de ez is elég volt ahhoz, hogy beáramoljon a szobába a nyári esték édes illata, s meghalljam odalentről a jól ismert hangot.

– January? Te vagy az?

Samuel. Egyetlen pillanatra úgy éreztem magam, mint Aranyhaj, amikor végre felbukkan a hercege, hogy kiszabadítsa a toronyból. Csakhogy én

akkor sem tudtam volna kiszuszakolni magam az ablakon, ha göndör és kócos hajam hosszú és szőke lett volna. De nem ez számított.

– Mit keresel itt? – sutyorogtam neki.

Csak egy ember alakú árnyat láttam belőle pár emelettel lentebb. Tartott valamit a kezében.

– Jane küldött. Azt üzeni, próbált megkeresni, de nem sikerült neki...

– Honnan tudad, melyik ablak az enyém?

Láttam, hogy az árny megvonja a fél vállát.

– Vártam. Figyeltem. Aztán megláttalak.

Nem mondtam semmit. Elképzeltem, ahogy a sövénynél bujkál, a börtönömet bámulja, órákon át várakozik, hogy végre meglássa az arcomat az ablakban – erre borzongás futott végig a szegycsontomon. Az eddigi tapasztalataimból azt szűrtem le, hogy a számomra legfontosabb emberek nem töltenek sok időt a közelemben, Samuel azonban várt rám.

Ismét megszólalt.

– Figyelj, Jane azt monda, fontos, hogy nálad legyen a...

Elhallgatott. Mindketten láttuk az első emeleti ablakokon kiáramló sárga fénycsóvakat, hallottuk a betolakodó keresésére induló léptek tompa puffanását.

– Kapd el!

A markomban landolt egy kő, amely köré pamutfonalat tekert.

– Húzd fel! Gyorsan!

És ezzel el is tűnt, épp akkor veszett nyoma a szépen gondozott kertben, amikor kinyílt a kórház ajtaja. Pánikba esve rángattam fel a fonalat, majd lecsaptam az ablakot. A szoba falának támasztottam a hátam, leereszkedtem a földre, közben úgy ziháltam, mintha én menekülnék az éjszakában, nem Samuel.

Valami kicsi, szögletes tárgyat találtam a fonal végén: egy könyvet. A könyvet. Még a sötétben is láttam kopott betűit, amelyek aranyfogakkal mosolyogtak rám a homályban: *TÍZEZ JTÓ*. Már nagyon rég történt, amikor Samuel utoljára becsempészett nekem egy történetet. Kábán elmerengtem, vajon megjelölte-e számárfüllel a kedvenc jeleneteit.

Több száz kérdés ötlött fel bennem. Honnan ismerte fel Jane a könyvet, és miért akarta, hogy nálam legyen? Meddig várna rám Samuel, ha örökre itt ragadnék? Mindezt félresöpörtem. A könyvek ajtót nyitnak máshová, és én ki akartam onnan jutni.

A padló közepéig kúsztam, ahová ferde, sárga négyszöget vetett a folyosóról beszűrődő fény, majd olvasni kezdtem.

Harmadik fejezet

*amelyben többet tudhatunk meg az ajtókról,
a világokról és a szavakról*

Más világok és a természet törvényeinek rugalmassága –
Nin városa – Egy ismerős ajtó a túloldaltól – Szellem a
tengeren

Bármily szívvelenséggel, de az elbeszélés ezen pontján búcsút kell
intennünk Miss Adelaide Larsonnak. Épp akkor hagyjuk magára,
amikor egy idegen óceánt szel át a *Kulcs* fedélzetén, a sós szél
kifújja a hajából a fenyőgyanta illatát, egyben forró
bizonyossággal tölti meg a szívét.

Jó okkal hagyjuk magára: eljött az idő, amikor közelebből
meg kell vizsgálnunk az ajtók természetét. Először is
biztosítalak afelől, hogy nem a drámai hatás ravasz időzítése
miatt halogattam eddig ezt az ismertetőt, pusztán abban
reménykedem, mostanra kiérdemeltem a bizalmat. Mindössze
remélhetem, hogy hinni fogsz nekem.

Kezdjük munkám első feltevésével: az ajtók átjárók egyik
világból egy másikba, és csak az adott, meghatározhatatlan
rezonanciával rendelkező helyeken léteznek. A
„meghatározhatatlan rezonancia” alatt a világok közötti térre
utalok – arra a hatalmas feketeségre, amely minden ajtó
küszöbén ott várakozik, és amelyen rettenetesen veszélyes az
áthaladás. Olyan, mintha az ember határai fellazulnának, mert
semmi sem tartja egyben őket, és fennállna a veszélye annak,
hogy elfolyik az űrben a személyisége lényege. Az irodalomban
és a legendákban rengeteg olyan mesét találunk, amelyek
főszereplői beléptek ebbe az űrbe, de nem bukkantak fel a másik
oldalon.¹⁰ Ezért valószínűnek tűnik, hogy az ajtókat eredetileg
olyan helyeken hozták létre, ahol ez a feketeség a létező
leghígabb és legkevésbé halálos: az összeérő pontoknál, a
természetes kereszteződéseknel.

Mi jellemzi ezeket a más világokat? Ahogy az a korábbi
fejezetekből kiderült, végtelenül sokfélék, ráadásul folyton
változnak, gyakran nem felelnek meg jelen világunk
szabályainak, amelyeket önhittségünkről tanúságot adva a
világegyetem fizikai törvényeiként tartunk számon. Vannak olyan
helyek, ahol szárnyas, vörös bőrű emberek élnek, meg olyanok

is, ahol nincs külön férfi és női nem, csak valahol a kettő közötti személyek léteznek. Valahol hatalmas teknősök cipelik a hátukon a földrészeket, miközben az édesvízi óceánokban úszkálnak. Akad olyan világ, ahol a kígyók rébuszokban beszélnek, és ahol jelentéktelenné keskenyedtek az élők és a holtak közötti határvonalak. Láttam olyan falvakat, ahol megszelídítették a tüzet, amely engedelmes kutyaaként követi az emberek minden léptét, és városokat olyan magas üvegtornyokkal, hogy a tetejük már a felhőkbe vészett. (Ha azon tűnődsz, miért hat olyan varázslatosnak a többi hely a mi sivár földünkhöz képest, akkor gondolkozz el azon, milyen bűvösnek találhatják ezt a világot más szemszögből. A tengerben élő emberek bámulatosnak tartják a légzés képességét; a dárdával hadonászó népek démonoknak hiszik a gépeinket, akik fáradhatatlanul dolgoznak a parancsainkat lesve; a gleccserek és felhők világában pedig maga a nyár is csodának számít.)

Második feltevésem a következő: az átjárók változó, de jelentős mértékű szivárgást hoznak létre a világok között. Hogy mik szivárognak át, és mi a sorsuk? Férfiak és nők természetesen, akik magukkal hozzák a saját világuk meghatározott adottságait és művészetét. Úgy hiszem, közülük páran méltatlan sorsra jutnak - bolondokházába zárják, máglyára vetik, lefejezik, száműzik őket és hasonlók -, mások viszont jövedelmezően tudják kamatoztatni rejtélyes tehetségüket vagy ősi tudásukat. Ők hatalomra tesznek szert, vagyonokat halmoznak fel, emberek és világok sorsa felett döntenek, összefoglalva: változást hoznak a világba.

Tárgyak is átszivárognak, távoli szelek vagy fehéren tajtékzó hullámok hátán, s akadnak, amiket gondatlan utazók hoztak magukkal, majd szabadultak meg tőlük; illetve néhányat elloptak. Pár elveszett, észrevétlen maradt, vagy elfelejtődött - idegen nyelven írt könyvek, furcsa szabású ruhák, csak a származási helyükön használható eszközök -, míg némelyik történeteket hagyott maga után. Varázsserejű lámpásokról, bűvös tükrökről, aranygyapjúról, az ifjúság forrásáról, sárkánypikkelyből készült páncélról és holdsugárból sodort seprűkről szóló meséket.

Életem nagy részét azzal töltöttem, hogy feljegyzéseket készítettem ezekről a világokról és kincseikről, követtem a regényekben, versekben, emlékiratokban, értekezésekben, babonákban, száz nyelven megszólaló énekekben hátrahagyott nyomvonalukat. Ennek ellenére úgy érzem, korántsem jutottam közel ahhoz, hogy mindet vagy akár csak egy jelentős hányadukat is felfedezzem. Jelenleg nagyon valószínűnek tartom, hogy egy efféle vállalkozás kivitelezhetetlen, bár ifjúkoromban dédelgettem magamban ilyen ábrándokat.

Egyszer megosztottam ezt az ambíciómat egy nagyon bölcs asszonnyal, akivel egy másik világban találkoztam - egy csodás

világban tele akkora fákkal, hogy az ember azt hinné, egész bolygók fészkelnek az ágaik között -, valahol Finnország partjainál, 1902 telén. Ez az ötven év körüli, tiszteletet parancsoló nő azzal a fajta veszedelmes intelligenciával rendelkezett, amely a nyelvi korlátok és több üveg bor ellenére is fényesen ragyog. Elmondtam neki, hogy szándékomban áll megtalálni minden ajtót a létező összes világba.

-Tízezer ilyen ajtó van, te bolond! - nevetett ki.

Később rájöttem, hogy a népének nincs szava a tízezernél nagyobb számokra, így amikor azt állította, tízezer ajtó létezik, arra utalt, hogy megszámlálhatatlanok, végtelenül sok van belőlük. Mostanra beláttam, igazat mondott, saját törekvéseimet pedig egy fiatal, kétségbeesett férfi álmának minősítem.

De most ne is törődjünk ezzel a tízezer világgal. Minket jelenleg csak az az egy érdekel, amelybe Adelaide Larson 1893-ban elhajózott. Meglehet, hogy nem ez a legpáratlanabb és legcsodásabb az összes létező világ között, ám ez az, amelyiknek a felkeresésére leginkább vágyom. Ennek a felkutatására áldoztam csaknem két évtizedet.

Az új szereplőket bevezető írók általában az arcvonások vagy a ruhák jellemzésével kezdenek. Egy új világ bemutatásakor pedig a terepviszonyoktól illendő elindulni. Ebben a világban több hatalmas óceán és még több apró sziget található. Atlasza furcsának és aránytalannak tűnne a szemünkben, mintha a hanyag festő túl sok részét festette volna kékre.

Adelaide Larson ennek a világnak majdnem a kellős közepébe csöppent. A hajója alatt hullámozó tengert számtalan névvel illették az évszázadok során, ahogy az a tengerekre jellemző, de abban az időben legtöbbször Amarikóként utaltak rá.

Az új szereplők felbukkanásakor nevet is illik adni nekik, ám egy világ neve sokkal illékonyabb, mint azt gondolnánk. Gondoljuk csak végig, hány elnevezése volt már saját földünknek is a különböző nyelveken - Erde, Midgard, Tellus, Ard, Uwa -, és hogy mekkora képtelenség lenne, ha egy hozzánk látogató idegen tudós egyetlen címkét akarna ragasztani az egész bolygóra. A világok túlságosan összetettek, túl csodásan töredezetek ahhoz, hogy nevet adjunk nekik. Ám az egyszerűség kedvéért álljon itt ezé a világé szabad fordításban: Írott.

Ha ez különös névnek tűnik egy világ számára, értsd meg, hogy Írottban a szavak hatalommal bírnak.

Ezalatt nem azt értem, hogy megdobogtatják az ember szívét, vagy történeteket mesélnek el, és igazságokat jelentenek ki, hisz ezzel a képességgel minden világban rendelkeznek. Arra gondolok, hogy ebben a világban a szavak néha felemelkednek tinta- és rostbólcsőjükből, s átformálják a valóság természetét. A mondatok megváltoztathatják az időjárást, a

versek falakat dönthetnek le. A történetek megmásíthatják a világot.

Nem minden írott szó bír ilyen hatalommal - mekkora zűrzavar is kerekedne abból! -, csak bizonyos szavak, amelyeket meghatározott emberek írnak le, akik sokéves lelkiismeretes tanulással ötvözik születéstől adott tehetségüket, és a végeredmény még ekkor sem az a mesebeli varázslat, amelyre most gondolsz. Még egy igen kiváló szóművessel sem fordul elő, hogy papírra vet egy repülő hintókról szóló mondatot, mire megjelenik egy ilyen hintó a láthatáron, vagy hogy vissza tudja írni az életbe a holtakat, esetleg valamiképp alapjaiban rengethetné meg a világot. Ám ha hetekig dolgozik egy történeten, talán megnő annak a valószínűsége, hogy egy bizonyos vasárnap esni fog az eső; vagy tud egy olyan strófát költeni, amely kicsivel erősebbé teszi a városa falait a megszálló erőkkal szemben; netán képes egy vakmerő hajót elkormányozni a láthatatlan zátonytól. Egyes történetek már félig feledésbe merültek, túl haloványak és hihetetlenek ahhoz, hogy akár legendákként tekinthetnénk rájuk, melyekben nagy varázslatokat beszélnek el - írókról, akik hullámokat fordítottak vissza, tengereket választottak ketté, városokat romboltak le, sárkányokat idéztek meg -, ezek túlságosan valószínűtlenek ahhoz, hogy komolyan lehessen őket venni.

Tudniillik a szóvarázslatnak ára van, mint a hatalomnak mindig. A szavak az írójuktól szívják el az energiát, így egy szó ereje az emberi porhüvely erejére korlátozódik. A szóvarázslat megbetegíti a gyakorlóit, teljesen kimeríti őket, és minél nagyobbra törnek az alkotásukkal - minél jobban elferdítik és átmozgatják vele a jelenlegi világot -, annál nagyobb árat kell fizetniük. A legtöbb hétköznapi szóművesben nincs annyi akaraterő, hogy egy egyszeri orrvérzésnél és egy ágyban töltött napnál többet kockáztasson, ám a tehetségesebbeknek éveken át lelkiismeretesen kell képezniük magukat, megtanulni, hogyan fogják vissza a vágyaikat, és ráatalálni az egyensúlyra, máskülönben a saját életük szívároga át a szavakba.

Azokat az embereket, akik birtokában vannak ennek a képességnek, a különböző szigeteken különféleképpen nevezik, de szinte mindenki egyetért abban, hogy egy sajátos *valamivel* születnek, amit tanulással nem lehet elsajátítani. Ennek a valaminek a pontos természete vita tárgyát képezi a tudósok és a papok között. Páran azt állítják, hogy a magabiztossággal vagy a képzelőerő nagyságával áll kapcsolatban, esetleg pusztán a hajlíthatatlan akarattal (mert a szóművesek féktelen emberek hírében állnak).¹¹ Abban sem mutatkozik egyetértés, hogy mit kellene kezdeni az ilyen emberekkel, hogyan lehetne a legjobban megfékezni az általuk természetszerűen okozott zűrzavart. Vannak szigetek, ahol bizonyos felekezetek azt tanítják, hogy

az írók az istenük akaratának szócsövei, akikkel áldott szentként kell bánni. Délen pedig több olyan járás található, ahol az írókat elkülönítik az írástudatlanoktól, nehogy megfertőzzék őket vad képzelgéseikkel. Ugyanakkor az efféle szélsőségek ritkának számítanak, a legtöbb város talál valamilyen gyakorlatias és tiszteletre méltó feladatkört az írók számára, aztán mindenki éli tovább az életét.

Ez jellemezte az Amariko-tenger szigeteit is. A tehetséges írókat leggyakrabban az egyetemek alkalmazták, elvárták tőlük, hogy a polgárok felemelkedésének szenteljék tehetségüket, és a Szóműves vezetéknevet adományozták nekik.

Ahogy régi ismerősöm mondaná, tízezer eltérés van a saját világunk és egy másik között. Ezek többsége olyan jelentéktelen, hogy lejegyzésre sem érdemes. Leírhatnám, hogy Amarikóban minden utca minden egyes követ áthatja a sós tengervíz és a nap illata, vagy hogy az időharsogók az őrtornyukban állva kiáltják ki az órákat a városuknak. Számot adhatnék azokról a sokféle formájú hajókról, amelyek keresztül-kasul átszelik a tengereket, vitorláikon jó szerencséért és kedvező szelekért esedező, gondosan hímzett szavakkal. Beszélhetnék a tintahal festékével színezett tetoválásokról, amelyek minden férj és feleség kezén ott díszelnek, meg a jelentéktelenebb szóművesekről, akik szavakat karcolnak a bőrbe.

Ám a tények és szokások efféle antropológiai feljegyzése végül nem sokat árul el egy világ természetéről. Inkább beszámolok neked egy adott sziget egy adott városáról, egy bizonyos fiúról, akinek semmi jelentősége nem lenne, ha egy nap nem bukdácsolt volna át egy ajtón egy másik világ kiégett, szalmasárga mezőjére.

Ha kora este közelítenéd meg Nin városát, ahogy azt végül Adelaide tette, először egy sziklás kiszögellés körül tekergő, púpos hátú lényt látnál meg. Közelebb érve hozzá a lény több épületté különülne el, amelyek meszelt csigolyák módjára sorakoznak egymás mellett. A kacskaringós utcák erekként szaladnának az utcák között, végül a rajtuk sétáló alakokat is ki lehetne venni: a rohanó macskákat kergető gyerekeket a sikátorokban, a sugárutakon andalgó, fehér köpenyes, komoly tekintetű férfiakat és nőket, valamint a nyüzsgő partról visszafelé tartó árusokat, akik kosarakat cipelnek magukkal. Páran talán meg is állnának, hogy egyetlen pillanatra a mézszínű tengerre meredjenek.

Mindebből azt hihetnéd, hogy ez a város egy kicsiny, tenger mosta paradicsom. Egészében véve nem lenne pontatlan ez a

benyomás, bár bevallom, nehezemre esik elfogulatlannak maradnom.

Nin városa határozottan békés helynek minősült, sem a legelőkelőbb, sem a legszegényebb nem volt az Amariko-tenger peremén elterülő városok között. Finom szóművességéről és tisztességes kereskedőiről ismerték, azonkívül kisebb hírnévre tett szert, mert egy rangos tudományos központ működött a falai között. A tudományos központ Nin hatalmas, megannyi járat alkotta irattára köré tömörült, amely Amariko egyik legrégebbi és legnagyobb gyűjteményének számított. Ha valaha is erre a szigetre tévedsz, javaslom, keresd fel, és járd végig a tekercsekkel és könyvekkel megrakott végtelen alagutakat, ahol az abban a világban valaha is feljegyzett összes nyelv nyomai fellelhetők.

Természetesen Nin városa az emberi városok összes szokásos betegségétől is szenvedett: a szegénységtől és a viszálykodástól, a bűntényektől és azok büntetéseitől, a betegségektől és az aszályoktól – még egy olyan világot sem láttam, amelyik teljesen kiirtotta volna magából ezeket. Ám ezen bűnök egyike sem hagyta lenyomatát Yule Ian gyerekkorán. Ez az ábrándos tekintetű fiú a város keleti felén nőtt fel egy omladozó kőlakásban az anyja tetoválóműhelye fölött.

Odaadó szülők nevelték, akik már csak a gyerekeik pusztaszáma miatt sem tudták őt elkényeztetni. A sors hat testvérrel áldotta meg, akiket hol a legkedvesebb barátai, hol a legádázabb ellenségei között tartott számon, ahogy az a testvérekkel minden világban lenni szokott. Yule Ian keskeny fekhelye fölött bádogcsillagok lógtak a mennyezetről, ragyogó bolygókkal és fantasztikus vidékekkel benépesítve álmait. Emellett hőn szeretett nagynénje megajándékozta őt Történetmondó Var *Amariko-tenger meséi* című kötetével, továbbá gazdája volt egy kiszámíthatatlan macskának, aki előszeretettel ücsörgött a napos ablakpárkányon, miközben a fiú olvasott.¹² Ez az élet tökéletesen megfelelt az álmodozásnak és révedezésnek, Yule két kedvenc elfoglaltságának.

Yule és a testvérei délutánonként az apjuk mellett dolgoztak egy kis halászhajón, vagy az anyjuk tetoválóműhelyében segédkeztek: áldásokat és imádságokat másoltak ki különféle betűkkel, tintákat kevertek össze, vagy az eszközöket sikálták. Yule jobb szerette a műhelyt a hajónál, különösképp élvezetét lelte azokban a hosszú délutánokban, amikor az anyja megengedte neki, hogy végignézze, amint apró, véráztatta betűket karcol az ügyfelei bőrébe. Az asszony szóművelési tudománya nem számított különösebben kiemelkedőnek, de ahhoz elégnék bizonyult, hogy az ügyfelek hajlandók legyenek többet fizetni a Tintavarró Tilsa által felvitt áldásokért, mert azok olykor elérték a kívánt hatást.

Tilisa eredetileg azt tervezte, hogy Yule-nak adja át a mesterségét, ám hamar nyilvánvalóvá vált, hogy a fiát nagy ívben elkerülte a szóművelési képesség. Ennek ellenére is kitaníttathatták volna, csak hogy Yule-nak nem volt türelme a tetoválások tényleges megrajzolásához. Pusztán a szavakat szerette, a hangzásukat, formájukat és káprázatos gördülékenységüket, ezért inkább a hosszú, fehér köpenyt viselő tudósok pályája vonzotta.

Nin városában minden gyereknek kellett pár évig iskolába járnia, azaz minden héten egyszer összesereglettek az egyetem udvarán, ahol egy fiatal tudós oktatta őket a betűkről, számokról és Amariko száztizennyolc lakott szigetének helyéről. Amint a szülők engedélyt adtak rá, a legtöbb gyerek elmaradt ezekről az órákról. Yule a kivételek közé tartozott. Gyakran tanítás után is ott időzött, kérdéseket tett fel, néha még pár könyvet is sikerült elkuncsorognia a tanáraitól. Egyikük, egy Tudós Rilling nevű, türelmes fiatalember különböző nyelvű köteteket adott neki, ezek lettek Yule legértékesebb vagyontárgyai. Szerette, ahogy hömpölyögnek a szótagok a fejében, és tetszett neki az ezek nyomán kialakuló történetek furcsasága. Ilyenkor úgy érezte, mintha egy hullámsírba veszett hajó kincseit lelné meg.

Kilencéves korára Yule már három nyelvet beszélt tökéletesen, amelyek közül egy csak az egyetem irattárában létezett, és mire betöltötte a tizenegyet – azaz abba az életkorba lépett, amikor szokás szerint döntés születik az ilyen kérdésekben –, már az édesanyja sem ágálhatott az ellen, hogy tudós váljék belőle, hisz egyértelműen ez volt a végzete. Hosszú, nyers szöveget vásárolt neki a kikötő melletti piacon, és épp csak egy kis sóhaj szakadt ki belőle, amikor a tudósok viseletébe bújtatta fia sötét végtagjait. Ezután Yule azonnal el is tűnt az ajtóban egy rakás könyvvel, fehér csíkot húzva maga után.

Az egyetemen töltött első évei alatt az álmodozó lángelmék minden jellegzetessége kiütközött rajta, ami egyszerre váltott ki ingerültséget és csodálatot az oktatóiból. Továbbra is olyan könnyen sajátította el új nyelveket, mintha csak a kútból merített volna vizet, de úgy tűnt, nem hajlandó kellő mértékben foglalkozni velük ahhoz, hogy akár egyet is tökélyre fejlesszen. Temérdek órát töltött az irattárban, egy vékony falapáttal forgatta a kézzel írott lapokat, azonban gyakran kimaradt a kötelező előadásokról, mert egy érdekes bekezdésre bukkant a sellőkről egy tengerész naplójában, vagy talált egy ismeretlen nyelven íródott, foszladozó térképet. Úgy fogyasztotta a könyveket, mintha a kenyérhez és a vízhez hasonlóan táplálták volna a testét, ám ritkán vett a kezébe olyan köteteket, amelyek elolvasását parancsba adták neki.

A legnagyobbvonalúbb oktatói biztosra vették, hogy mindez csak idő és érettség kérdése – a fiatal Yule Ian végül majd rátalál

a saját szakterületére, és annak szenteli magát, ezután választ egy mentort, és elkezdgi gyarapítani azt a hatalmas kutatási anyagot, amely olyan tekintélyessé tette Nin egyetemét. Nem jellemezte ilyen derűlátás a többi tudóst, akik látták, hogy reggeli alatt Yule egy legendagyűjteményt támaszt a vizeskancsóknak, és ábrándozva forgatja a lapjait.

És valóban: Yule tizenötödik születésnapjának közeledtével már a legbizakodóbb tanítói is kezdtek aggodalmaskodni. A fiú semmi jelét nem adta, hogy leszűkítette volna érdeklődési körét, nem jelölt ki kutatási irányvonalakat, és a jelek szerint a legkevésbé sem nyugtalanították a közeledő vizsgák. Ha letette volna őket, hivatalosan is neki ítélik a Tudós Yule Ian nevet, és megkezdheti útját felfelé az egyetemi ranglétrán. Ha pedig megbukott volna, udvariassen arra kérik, hogy valahol máshol, kevesebb igénybevételt jelentő helyen folytassa tanoncéveit.

A múlt távlatából könnyen sejthető, hogy Yule céltalansága valójában kutakodásnak felelt meg: valami alaktalan, megnevezhetetlen dolgot űzött, ami épp a láthatáron túl ólálkodott, és talán tényleg létezett. Lehetséges, hogy ő és Adelaide nagyon is hasonlóan élték meg a gyerekkorukat: a saját világuk határait keresték, hogy átléphessenek egy másikba.

Ám a nyughatatlan keresgélés nem a komoly tudósok jellemvonása. Yule-t ezért egy nap a mester dolgozószobájába hívták, hogy „komolyan elbeszélgessenek vele a jövőjéről”. Egy órával később ért oda, ujját *Az Északi-tenger szigeteinek mítoszai és legendáiba* dugta, hogy megjelölje, hol tart.

– Hívatott, uram? – kérdezte szórakozottan, közömbösen.

A mesternek ráncos, komor arca volt, mint a legtöbb világ tudósainak. A mindkét karját beborító, tekintélyt parancsoló tetoválások hírül adták, hogy Kereskedő Kenna a házastársa, hogy a tudománynak szentelte magát, és húsz éve szolgálja példásan a várost. A haja a koponyájához tapadt, s úgy futott körbe a fején egy sávban, mintha folyton munkálkodó agya leégette volna a fejtetőjéről. Gondterhelten nézett a fiúra.

– Ül le, ifjú Yule, ül csak le! Szeretnék elbeszélgetni veled az egyetemi pályafutásodról. – A mester a Yule kezében lévő könyvre szegezte a tekintetét. – Őszinte leszek veled. Nagyon aggasztónak tartjuk, hogy képtelen vagy egy dologra összpontosítani, és hiányzik belőled a fegyelem. Ha nem tudsz megállapodni egy szakterületnél, fontolóra kell vennünk, hogy talán más utakon kell folytatnod.

Yule feje kíváncsian billent oldalra, akár egy újfajta étellel kínált macskáé.

– Más utakon, uram?

– Olyan tevékenységekkel, amik jobban megfelelnek az eszednek és a természetednek – magyarázta a mester.

Yule egy percig csendben maradt, de semmi olyasmi nem jutott eszébe, ami jobban megfelelt volna a természetének annál, hogy az olajfák árnyékába kuporodva, rég elfeledett nyelveken íródott könyvek olvasásával töltse a napfényes délutánokat.

– Ezt hogy érti?

A mester ajka keskeny, bíborvörös vonallá préselődött. Talán arra számított, hogy a megbeszélés több zaklatott esdekléssel és kevesebb udvarias értetlenséggel fog járni.

– Úgy értem, talán máshol kellene folytatnod a tanoncéveidet. Biztos vagyok benne, hogy anyád most is kész lenne átadni neked a mesterségét, esetleg lehetnél a keleti oldal egyik szóművésének írnoka, vagy akár egy kereskedő könyvelője is. Ha szeretnéd, megkérdezhetem erről a feleségemet.

Yule arcára csak most ült ki a mester által várt rettenetet. A férfi ismét ellágyult.

– Nos, fiam, azért itt még nem tartunk. Csak arra kérlek, hogy a következő héten gondolkozz el a kérdésen, és vedd számba a választási lehetőségeidet. Ha itt szeretnél maradni, és letenni a tudósok vizsgáját... akkor találj meg az utad!

A beszélgetés ezzel véget ért. Yule maga mögött hagyta a hús kőfolyosókat, végigsétált a belső udvarokon és kacskaringós utcákon, majd felmászott a város mögötti dombokra, miközben a nap égette a tarkóját. Igazából semmilyen úti cél nem lebegett a szeme előtt. Egyszerűen csak ment, menekült az ultimátum elől, amelyet a mester adott neki.

Bármely más fiatal fiú számára, aki abban reménykedik, hogy csatlakozhat a tudósok köréhez, egyszerű lett volna a választás: vagy kijelöl az amarikói történelem, az ősi nyelvek, a vallási filozófia területén egy új kutatási irányt, vagy lemond az összes ilyen törekvéséről, és egyszerű írnokként dolgozik tovább. Ám Yule szemében mindkét út kimondhatatlanul sivárnak tűnt. Ezek egyaránt szükségessé tették volna a végtelen látóhatár leszűkítését, és felhagyást az álmodozással. Mindkét gondolattól összeszorult a mellkasa, mintha két nagy kéz nyomta volna össze a bordáit.

Akkor még nem tudhatta, de Ade is valami nagyon hasonlót érzett azokon a napokon, amikor kiszaladt a régi kaszálóra, hogy egyedül legyen a folyami bárkák hangjával és a tágas égbolttal. Csakhogy Ade egész addigi életét bekeretezték ezek a zord határok, így ő már rég eltökélte magában, hogy leszámol velük; míg a szerencsétlen, elvarázsolta Yule addig a napig egyszerűen nem is tudott ezeknek a korlátoknak a létezéséről.

Arrébb tántorgott ettől a felfedezéstől, elhagyta a domboldal kicsiny tanyáit és az utolsó földutat, már az állatok csapásain

botorkált a sziklás meredélyek fölött. Végül a csapások is hepehupás, szürke kővé alakultak át, és a sós vízbe áztatott fa távoli illata sodródott a szélben. Yule még soha nem járt ilyen magasan; tetszett neki, hogy a város a tenger végtelensége által körülvevett, távoli, fehér négyzetek sokaságává enyészik.

A bőre viszketett, mert a szél rászárította izzadságot, tenyerét pedig kidörzsölték a kövek. Tudta, hogy vissza kellene fordulnia, de a lába továbbvitte előre, felfelé, míg egy párkányra nem ért, ahol meglátott egy boltívet.

Egy vékony, szürke függönyt lebegtetett benne a szellő, egy boszorkány szoknyáját juttatta eszébe. A rajta kiáramló illat a folyót, az iszapot és a napfényt idézte, cseppet sem hasonlított Nin köves, sós szagához.

Miután Yule megpillantotta a boltívet, le sem tudta venni róla a szemét. Az Ajtó egy félig behajlított ujjú kézhez hasonlóan hívogatta. Miközben a fiú megindult felé, eszeveszett remény áradt szét benne - képtelen, ismeretlen eredetű bizakodás, hogy valami csodálatos és különös vár rá a függöny másik oldalán.

Félrehúzta, de semmit sem látott a túloldalon, csak fűcsomókat és köveket. Belépett a hatalmas, mindent bekebelező sötétségbe.

A feketeség rátelepedett, mint a szurok, szipolyozni kezdte, fojtogatta nagyságával, mignem Yule ujjai egy tömör falapot tapogattak ki. Kétségbeesésében és még mindig reménytől fűtve nekiveselkedett - érezte, hogy csikorog a hosszú ideje ráarakódott kosz -, mire az ajtó kinyílt, és Yule kilépett a piszkosfehér égbolt alatt elterülő, napégette mezőre. Még csak pár percig állt ott tátott szájjal egy másik világ különös közegében, amikor elindult felé a mezőn egy méz- és búzaaranyszínű lány.

Nem mondom el még egyszer a találkozás történetét. Már tudod, hogy a két fiatal egymás mellett üldögélt a kora őszi hidegben, és megdöbbenő igazságokat osztottak meg egymással az otról és a másholról. Hogy egy régóta halott nyelven beszéltek, amely csak Nin irattárának pár ősi szövegében maradt fenn. Yule pusztán azért tanulta meg ezt a nyelvet, mert élvezetét lelte abban, ahogy az új szótagok táncolnak a nyelvén. Hogy ez az egész nem is két ember találkozásának, inkább két bolygó ütközésének felelt meg, mintha mindketten kiléptek volna a keringési pályájukról, egymás útját keresztezve. Hogy csókot váltottak, miközben ott pislákolnak körülöttük a szentjánosbogarak.

És hogy rövid történetük kudarcra volt ítélve.

Yule kába eufóriában töltötte az ezt követő három napot. A tudósok már azon aggódtak, hogy megbomlott az elméje valamilyen esés vagy baleset folytán. Anyja és apja, akik jobban ismerték a fiatalembereket sújtó nyavalyákat, attól féltek, talán

szerelmes lett. Yule semmilyen magyarázatot nem adott nekik, csak üdvözülten mosolygott, és híres szerelmes párokról meg vitorlásokról szóló régi balladákat dúdolt fals hangon.

A harmadik napon, épp akkor, amikor a végtelen sötétség másik oldalán Ade a mezőn álló viskóhoz szaladt, Yule is visszatért az elfüggönyözött boltívhez. Természetesen te már tudod, mi várt rá: keserű csalódás. Az idegen földre vezető varázslatos ajtó helyett Yule semmi mást nem talált a dombtetőn, csak kőhalmokat és egy mozdulatlan, málló, szürke függönyt, amely valamilyen döglött állat bőréhez hasonlított. Akármilyen bőszen káromkodott, semmire sem jutott vele.

Végül Yule leült, és várt, abban reménykedett, hogy talán a lány majd utat talál hozzá. Nem így történt. Elképzelhető, hogy most mindkét fiatal megelevenedik előtted. Ade az elgazosodott mezőn, az egyre sötétebb éjszakában várakozott, miközben vulkánként fortyogott a remény a mellkasában, Yule pedig a dombtetőn kuporgott, vézna karjával átölelve a térdét. Mintha egy tükör két oldalát testesítették volna meg. Csakhogy nem egy hús üveglap választotta el őket, hanem a világok közötti végtelenség.

Yule a láthatár fölé kúszó csillagképeket nézte, és kiolvasta belőlük a csillagfényben pislákoló, ismerős szavakat: Égiek Által Küldött Hajó, Nyári Áldás, Tudományos Alázat. Úgy siklottak fölé, akár valamilyen nagy könyv lapjai, olyan jól ismerte őket, mint a tenyerét. A másik sötétségben várakozó Ade-re gondolt, és azon tűnődött, mit mondhatnak a lánynak a csillagai.

Felállt. Végigfuttatta hüvelykujját azon az ezüstérmén, amelyet magával hozott – az járt a fejében, hogy a saját világa bizonyságaként megmutatja a lánynak –, majd hagyta leesni a földre. Nem tudta, hogy ezzel felajánlást mutat be, vagy pusztán elhajítja a fémet, de abban biztos volt, hogy nem akarja többé magánál tartani, nem akarja a bőrén érezni a város alapítójának mindentudó, ezüstös tekintetét.¹³ Ekkor sarkon fordult, és többé vissza sem tért a boltívhez.

Ám amint emlékezhetsz rá, az ajtók változást hoznak.

Ekképpen az a Yule, aki aznap este lesétált a dombtetőről, valahogyan eltért attól a Yule-tól, aki három nappal korábban felmászott oda. Valami új dobogott a mellkasában a szíve mellett, mintha hirtelenjében egy másik szerv is életre kelt volna benne. Sürgető, ösztönző ritmusra járt, amelyet Yule a nyomorúsága ellenére is érzékelt. Ezen elmélkedett, amikor aznap éjjel keskeny ágyán feküdt, a testvérei zsémbes morgását hallgatva, mert a hazatérése felriasztotta őket álmukból, és most próbáltak visszaaludni. Yule nem kétségbeesésként, veszteséggént vagy magányként azonosította ezt az érzést. Leginkább arra emlékeztette, ami néha az irattárban szállta meg, mikor egy ősi pergamen írástöredéke húzta magával előre,

mélyebbre, mígnem beleveszett a történetek örvénylő nyomvonalába. De még ez sem volt fogható ahhoz a kalimpáló unszoláshoz, amely most eltöltötte. Azzal az enyhe aggodalommal merült álomba, hogy talán valamilyen zörejt jelent meg a szívében.

Másnap reggel rádöbbszent, hogy annál sokkal komolyabb a dolog: meglelte élete célját.

Pár percig még ágyban maradt, az előtte álló irdatlan feladaton merengett, majd felkelt, és olyan gyorsan felöltözött, hogy a testvérei már csak az ajtón kisurranó fehér köntösét látták. Egyenesen a tudósmester irodájába sietett, és arra kérte, hadd tegye le azonnal a vizsgákat. A mester emlékeztette rá, hogy a leendő tudósoknak alaposan kidolgozott javaslattal kell előállniuk a későbbi kutatási területük tárgyát illetően, amivel meg kell győzniük társaikat komolyságukról, elkötelezettségükről és rátermettségükről. Azt tanácsolta, Yule szánjon kellő időt a szakirodalmi hivatkozások összeállítására és a források begyűjtésére, esetleg tanácskozzon a munkájukban előrébb tartó kollégákkal is.

A fiú bosszúsan felmordult.

– Ó, hát legyen... Akkor három nap múlva. Úgy jó?

A mester beleegyezett, de az arckifejezése elárulta, hogy katasztrófától és megaláztatástól többet nem remél ettől a próbálkozástól.

Ő pedig nem sokszor tévedett, ám ezúttal igen. Az a Yule, aki megjelent a vizsgán, egy teljességgel másik fiúnak látszott: nyoma sem volt benne annak, akit mindannyian ismertek, és aki az évek során annyi bosszúságot okozott nekik. Az álmodozó csodálkozás és az elfátyolosodott tekintetű kíváncsiság úgy illant el belőle, mint a tenger fölött képződő köd a napsugarak hatására, nyomában pedig egy komor arcú fiatalember maradt, aki heves, megingathatatlan tetterőt sugárzott magából. Indítványa a tisztánlátás és a törekvés mintapéldájának számított, több nyelv kiváló művelését, több tucat különböző tudományterület megismerését, valamint ősi regék és félig megírt történetek átfésülésével töltött megszámlálhatatlan évet vont magával. Az efféle előterjesztések összegzése után a tudósok szokás szerint hangot adtak ellenvetéseiknek és aggályaiknak, ám a teremben most némaság honolt.

Maga a mester szólalt meg elsőként.

– Nos, Yule... Semmi kivetnivalót nem találok a javaslatodban azt leszámítva, hogy a fél életedet ezzel fogod tölteni. Csak annyit szeretnék tudni, honnan ez a hirtelen... bizonyosság. Mi indított el ezen az úton?

Yule Ian remegést érzett a szegycsontjában, mintha egy piros fonál lenne rátekerve, amelynek valaki megrántotta a másik végét. Bolond módon egy röpke pillanatra megfordult a fejében,

elmondja az igazat: hogy a szavak többi világba vezető, futkosó hangyaösvényeit akarja követni, hogy meg akarja találni a szentjánosbogarakkal teli, napégette mezőt meg a búza- és tejszínű lányt.

Ehelyett a következőt felelte:

– Az igaz tudománynak sem kiindulópontja, sem végcélra nincs szüksége, jó mester. Magának az új ismeretnek a megszerzése szolgáltat okot hozzá.

Ez pontosan az a fajta emelkedett, üres válasz volt, amely a tudósokat a legnagyobb megelégedettséggel tölti el. Dagadozott a mellkasuk, úgy turbékoltak körülötte, akár a galambok, majd a kelleténél cikornyásabb betűkkel írták alá a javaslatát. Csak a mester habozott kicsit, közben úgy nézte Yule-t, mint a láthatáron sötétlő felhőt a halász. Ám végül ő is beleegyezését adta.

Yule aznap a hivatalos engedéllyel és egy új névvel hagyta el a dísztermet – anyja mindkettőt a bal csuklójára tetoválta csigavonalban kanyarogva. A szavak még mindig forrón égették a bőrét, amikor másnap felsétált a kedvenc olvasószobájába vezető fehér lépcsőn. Egy tengerre néző, világosbarna faasztal mellé ült le, és az új jegyzetfüzete első, édes illatú oldalára meredt. Rá nem jellemző, szép betűkkel írta fel: *Jegyzetek és kutatások, 1. kötet: A világ mitológiai átjáróinak, kapuinak és bejáratainak összehasonlító tanulmánya. Összeállította: Tudós Yule Ian, 6908.*

A cím, mint ahogy az olvasó kétségtelenül sejtheti, azóta megváltozott.

Tudós Yule Ian az elkövetkező tizenkét év nagy részét e fölé az íróasztal fölé görnyedve töltötte: vagy írt, vagy olvasott, és annyi könyvtorony vette körül, hogy a dolgozószobája egy város makettjéhez kezdett hasonlítani. Olvasott népmeséket tartalmazó gyűjteményeket, régóta halott felfedezőktől lejegyzett beszámolókat, hajónaplókat és elfeledett vallások szent szövegeit. Olvasott Amariko összes nyelvén és az évszázadok során a világok közötti repedéseken véletlenül átszivárgott minden más nyelven is. Annyi szövegen átrágta magát, hogy már nem is akadt olyan könyv, amelyet újonnan a kezébe vehetett volna, végül rászorult arra, hogy a „terepen” folytassa kutatásait. Erről mintegy mellékesen tájékoztatta társait, akik a tudósok kényelmével megáldva azt hitték, a „terep” csupán más városok egzotikus irattárait jelenti, majd jó utat kívántak neki.

Meg sem fordult a fejükben, hogy Yule folyóiratokkal és szárított hallal pakolja meg a tarisznyáját, felkérdezkedik a kereskedelmi meg postahajókra, aztán a szagot fogó kopó

céltudatosságával masírozik be az idegen szigetek vadonjába. Ám az általa követett nyomok láthatatlanok voltak, a történetek és mítoszok által hátrahagyott, csillámló ösvényeket jelentették, és állatok helyett ő ajtókra vadászott.

Idővel talált belőlük párat. Egyik sem vezetett abba a cédrusillatú világba, amelynek lakosait gyapotszínűre festette az ottani nap, de ez nem szegte kedvét. Yule-t az a fajta kikezddhetetlen magabiztosság jellemezte, amely csak a nagyon fiatal emberek sajátja, akik még nem ismerik a kudarc keserűségét, és nem tudják, hogy úgy csordogálnak el tőlük az évek, akár a csészét formáló tenyérből a víz. Yule számára megkérdőjelezhetetlennek tűnt a siker.

(Természetesen most már tisztábban látok.)

Gyakran maga elé képzelte a jelenetet: talán az utazással töltött fáradságos hetek után megtalálja a lány otthonát, aki majd felpillant a munkájából, és amikor meglátja őt közeledni, széles mosoly terül szét az arcán. Lehet, hogy ugyanazon a mezőn találkoznak, s futva indulnak egymás felé a zöldellő, tavaszi réten. Esetleg egy számára elképzelhetetlen, távoli városban, a tomboló viharban vagy egy névtelen tenger partján fog ráakadni.

A fiatal férfiakat oly gyakran megfertőző, alaptalan önhittséggel eltelve Yule-nak egyszer sem jutott eszébe az a lehetőség, hogy Adelaide nem vár rá. Nem is feltételezte, hogy a lány az utóbbi évtized során ki-be járt a világokba egy hajóról hajóra reppenő kikötői sirály könnyedségével, és közben egyetlen könyv vagy feljegyzés sem volt a segítségére. Arra pedig végképp nem gondolt, hogy épít magának a hegyekben egy roskatag hajót, és azzal bukkan majd fel az Amariko-tenger tintakék hullámai között.

Valójában Yule ezt olyannyira lehetetlennek tartotta volna, hogy majdnem teljesen elengedte a füle mellett azt a különös szóbeszédet, amelyet Plumm városának kikötőjében hallott. Úgy jutott el hozzá, ahogy a pletykák szoktak: kósza tréfálkozások és szájról szájra terjedő anekdoták formájában, amelyek lassacskán egyetlen történetté álltak össze. E történet leggyakrabban ismétlődő részei a következőkből álltak: láttak Plumm városától keletre egy különös hajót, furcsamód tiszta fehér vitorlákkal. Egy-két halászsasszony és kereskedő közelebb merészkedett hozzá, mert tudni akarták, miféle bolond az, aki anélkül száll tengerre, hogy áldásokat varratott volna a vitorlájára. A kíváncsiskodók azonban gyorsan hátat fordítottak a hajónak, mert azt állításuk szerint egy krétafehér nő kormányozta. Talán egy szellem vagy valamilyen sápadt, tengeri lény, amely most feljött a felszínre.

Yule csak ingatta a fejét a tengerészbabonák hallatán, és visszatért a helyi könyvtárbéli szobájába. Azért jött a városba, hogy utánajárjon a helyi legendáknak, amelyek tüzet

köpködő gyíkokról szólnak. Ezek a lények a vulkánok belsejében élnek, és száztizenhárom évente csak egyszer bukkannak fel. Aznap este gondosan áttanulmányozta a jegyzeteit. Már szűkös fekhelyén feküdt, szabadon merült egyik félálomból a másikba, amikor felvetődött benne a kérdés, hogy milyen színű haja lehet annak a szellemtengerésznek.

Másnap korán reggel a kikötőbe ment, és több riadt kereskedőt is kikérdezett, mielőtt pontos választ kapott volna.

– Olyan fehér volt, mint ő maga! – bizonygatta remegő hangon egy tengerész. – Vagyis azt hiszem, inkább olyan szalmaszínű. Sárgás.

Yule nagyot nyelt.

– És errefelé tartott? Plumbba jön?

A férfi erre nem tudott biztosat felelni. Ki tudná megfejtetni a tengeri boszorkák vagy szellemek vágyait?

– De ha nem tér el az eddigi iránytól, akkor pontosan a keleti partnál fog kilyukadni. Akkor majd meglátjuk, kinek élénk a képzelete, ugye, Edon?

A férfi itt faképnél hagyta Yule-t, hogy megbökhesse könyökével kételkedő társát, akivel élénk vitába kezdett arról, vajon a sellők hordanak-e ruhát.

Yule egyedül maradt a rakparton, és úgy érezte, a világ hirtelen kibillent a tengelyéből. Mintha visszarepült volna abba az időbe, amikor még nem tintafojtos kezével nyúlt az után a vékony függöny után.

Futásnak eredt. Nem tudta, pontosan hogy juthatna el a keleti parthoz – egy kavicsos, kietlen partszakaszig, amelyet csak a limlomok gyűjtői és a romantikus költők egy bizonyos fajtája látogatott –, de pár zihálva előadott kérdés és válasz után már jóval dél előtt a víz mellett gubbasztott. Felhúzta térdét a mellkasához, és az aranysárgán csillogó hullámokat bámulta, keresve a horizontot átszűrő vitorla vékony, fehér vonalát.

A lány nem érkezett meg sem aznap, sem másnap. Yule minden reggel kiment a partra, és alkonyatig nézte a tengert. Nyughatatlan, oly sok éven át hajszolt elméje mintha magába gubózott volna, akár egy összegömbölyödő, alvó macska. Várt.

A harmadik napon egy telt hasú, tiszta fehér vitorla bukkant fel a hullámok fölött. Yule nézte, ahogy a hajó egyre közelebb cammog, esetlenül és darabosan mozog a tengeren. A végén már égette a szemét a fény és a só. Csak egyvalaki állt a hajó fedélzetén, dacosan, büszkén nézett a part felé, miközben lenszőke haja lobogott a szélben. Yule hisztérikus vágyat érzett arra, hogy táncra perdüljön, felkiáltson vagy elájuljon – de ehelyett csak állt, és a magasba emelte egyik kezét.

Látta, hogy a lány észreveszi. Ade rezzenéstelenné dermedt, holott a hajó imbolygott a talpa alatt. Aztán felnevetett – zabolátlan, harsány nevetéssel, amely úgy suhant Yule felé a

habokon, akár a nyári mennydörgés -, levetett magáról pár réteg földszínű ruhadarabot, majd tétovázás nélkül beleugrott a sekély vízbe. Yule-nak fél másodperce volt elgondolkozni azon, pontosan miféle félig elvadult, örült nőszemélyt keresett tizenkét éven át, és hogy vajon meg tud-e birkózni ezzel a kihívással, azután úszva, nevetve indult el a lány felé, maga mögött vonszolva a hullámok között a tudósok fehér köpenyét.

Így hát a te világodban 1893-ban, amelyet ebben a világban 6920-nak írtak, Tudós Yule Ian és Adelaide Lee Larson egy késő tavaszi napon egymásra talált a Plumm városát övező hullámok között. Szántszándékkal soha többé nem váltak el egymástól.

A zárt ajtó

Arany- és tintaszínű álmot láttam.

Idegen óceán fölött lebegtem, egy fehér vitorlás nyomában. Elmosódott alak állt a hajó orrában, haja fényesen lobogott mögötte. A vonásai csak maszatosan, bizonytalanul rajzolódtak ki, alakja mégis ismerősnek tűnt, ahogy megjelent a horizonton. Olyan teljesség, féktelenség és őszinteség áradt belőle, hogy álmomban is belesajdult a szívem.

Arra ébredtem, hogy könnyek folynak végig az arcomon. Elgémberedve feküdtem a szobám padlóján, kihültem, és fájt az arcom, mert belenyomódott a *Tízezer ajtó* sarka.

Nem érdekelt.

Az érme. Az érme, amelyet kislánykoromban találtam egy idegen világ porában félig eltemetve, az érme, amely most melegen simult a tenyerembe – *valós* volt. Olyan valós, mint a térdem alatt lévő, hideg csempe, mint az arcomat hűtő könnyek. Összeszorítottam a markom, mire megcsapott a tenger illata.

És ha az érme valós volt... akkor minden másnak is annak kellett lennie. Nin városa és a hatalmas irattár, Adelaide és a száz másholba vezető kalandja, az igaz szerelem. Az Ajtók. A szóművesség?

Önkéntelenül megborzongatott a kételkedés, Locke dohogása visszhangzott a fülemben: *eszement badarság*. De egyszer már elhatároztam, hogy hinni fogok, és betűkkel megnyitottam egy zárt ajtót. Bármiről is szólt ez a történet – az Ajtókról, más-más világokról regélő hihetetlen, képtelen

ábránd –, az a valóságot tükrözte. És valahogy én is a részese lettem. Mint ahogy Mr. Locke, a Társaság, Jane és talán szegény eltűnt apám is.

Úgy éreztem magam, mintha egy olyan detektívregényt olvasnék, amelynek minden negyedik sora hiányzik.

Valójában csak egyvalamit tehetsz, amikor már nyakig benne vagy egy ilyen történetben: tovább olvasol.

Felkaptam a könyvet, és gyorsan átlapoztam, hogy megkeressem, hol járok, de megállt a kezem: vékony papírfecni kandikált ki a könyv hátuljából. Egy üzenet fogadott a *Zappia Családi Szatócsbolt* viaszos bizonylatának hátulján. A következő állt rajta csupa merev nagybetűvel:

TARTS KI, JANUARY!

A szavakat olyasvalaki róttá nagy odafigyeléssel a lapra, aki csak ritkán fogott tollat a kezébe. Eszembe jutott, amikor Samuel a tó északi partján álló családi kunyhóról beszélt, miközben alkonyatszínű kezével a sötétségbe mutogatott, és a cigarettája üstökös csóvát hagyott a levegőben.

Ó, Samuel...

Ha nem tartottam volna a kezemben azt a fecnit, és nem Samuel jár a fejemben, talán még azelőtt meghallom a nővérek lépteit, hogy kattán a zár, és kinyílik az ajtó. Úgy álltak a küszöbön, mint két keményített, fehér kötényt viselő vízköpő. Tekintetük átkutatta a szobát – a bevetett ágyat, a nyitott ablakot, a földön fekvő beteget, akinek a térde közé gyűrődött a hálóing –, majd a könyvre szegeződött. Olyan összehangolt hatékonysággal indultak el felém, hogy az csak valamiféle előre begyakorolt művelet lehetett. 4B eljárás, amikor a rab nem az ágyában fekszik, és csempészáru birtokába került.

A kezük háрпиakaromként csapott le a vállamra. Megmerevedtem – meg kellett őriznem a nyugalmamat, épelméjűnek kellett látszanom, jónak kellett lennem –, de amikor egyikük felvette a könyvet a földről, megpróbáltam visszaszerezni tőle. Ezután a hátam mögé csavarták a csuklómat, én pedig rugdostam, üvöltöttem és köpködtem, a kisgyerekek és örült nők minden természeti törvényt meghazudtoló vehemenciájával küzdöttem ellenük.

Viszont nem vehettem fel a versenyt kor- és erőbéli fölényükkel, valamint kétségbeejtő szakértelmükkel, ezért csakhamar az oldalamhoz

szorították csapkodó kezemet. Félig lépkedő, félig csúszó lábon jutottam ki a folyosóra.

– Azt hiszem, egyenesen az orvoshoz kellene vinni – zihálta az egyik, mire a másik bólintott.

Útközben, a többi szoba ablakos ajtaján olykor megpillantottam a tükörképemet: a fehér pamutba öltöztetett sötét szellemet, akinek villog a tekintete, kócos a haja, és olyan egyenes tartású, merev nők kísérik, hogy csak angyalok vagy démonok lehetnek.

Két emelettel lentebb vonszoltak egy irodáig, amelynek ajtaján aranszínű betűket festettek az üvegtáblára: *dr. Stephen J. Palmer, főorvos*. Rém komikusnak találtam a maga morbid módján, hogy hiába viselkedtem olyan jól, nem tudtam bejutni ebbe az irodába, egy kis kiabálás és csapkodás viszont rögtön iderepített. Talán többet kellett volna ordibálnom, újra azzá a lármás kislánnyá válnom, akinek hétéves koromban tartottak.

Dr. Palmer faburkolatú irodájában több börszék, egy rakás antik műszer és egy latin nyelvű, aranykeretes bizonyítvány fogadott. A főorvos idősebb, tartózkodó férfi volt, apró olvasószemüvege úgy gubbasztott az orra hegyén, akár egy jól nevelt drótmadár. Az intézetet átható ammónia és rémület szaga itt csöppet sem érződött.

Utáltam őt emiatt – amiért nem kell élete minden egyes napján belélegeznie azt a bűzt.

A nővérek egy székhez tereltek, majd baljósan megálltak mögöttem. Az egyik odaadta dr. Palmernek a könyvem. Az asztalon kicsinek és kopottnak tűnt, mintha nem is lenne benne semmilyen varázslat.

– Azt hiszem, Miss January ezek után összeszedi magát. Ugye, kedvesem? – A doktor hangjának erőteljes, megingathatatlan magabiztossága szenátorokat, házaló ügynököket, valamint Mr. Locke-ot juttatta eszembe.

– Igen, uram – suttoztam.

A nővérnek álcázott vízköpők távoztak.

Dr. Palmer ide-oda tologatott pár mappát és papírt az asztalán. Amikor a kezébe vette a tollát – egy ormótlan, ronda példányt, amelyet vészhelyzet esetén sodrófaként is be lehetett volna vetni –, éreztem, hogy kővé dermedek. Egyszer már kinyitottam egy ajtót írott szóval, nemdebár?

– Lássuk csak... Itt ez a könyv. – Az orvos megkopogtatta kezének bűtykeivel a fedelet. – Hogy csempészte be a szobájába?

– Nem csempésztem be. Az ablakon keresztül juttatták be hozzám.

A legtöbben nem tudják megkülönböztetni egymástól az igazmondást és az örületet – egyszer próbáld ki, és meglátod, mire gondolok.

Dr. Palmer halványan, szánakozva mosolygott.

– Á, értem. Mr. Locke elmondása alapján az apja halála váltotta ki a rohamokat. Szeretne beszélni róla egy kicsit?

– Nem.

Vissza akartam kapni a könyvemet.

Ki akartam szabadulni, le akartam dobni magamról a láncokat, hogy megkereshessem a kutyámat, a barátomat és az apámat. Meg kellett szereznem azt az átkozott tollat.

Dr. Palmer ismét szomorkásan mosolygott rám.

– Valamiféle külföldi volt, ugye? És színes bőrű. Indián vagy negroid?

Kis ideig azon gondolkoztam, milyen jólesne szembe köpni, és nyállal összekenni azt a csinos szemüveget. Mindennél jobban vágytam erre.

– Igen, uram. – Próbáltam magamra öltetni az ismerős, jó kislányos arcomat, megeleveníteni rajta az ártatlan, engedelmes vonásokat, amelyek oly kiváló szolgálatot tettek nekem Locke világában. Az erőlködés kemény, a legkevésbé sem meggyőző famaszkot emelt elém. – Apám Mr. Locke-nak dolgozott... dolgozik. Régészeti felfedezőként. Gyakran van távol.

– Értem. És nemrég hunyt el.

Felidéztem magamban, amikor Jane azt mondta, Locke nem az isten, és hogy ő még nem adta fel. *Ó, apám, én sem adtam fel...*

– Igen, uram. Kérem – nyeltem egyet, újra a jó kislány álarcával próbálkoztam –, mikor mehetek haza?

Haza. Látod, hogy a *H* olyan, mint egy ház két kéménnyel? Amikor ezt kimondtam, a Locke-házra gondoltam – folyosóinak ismerős útvesztőjére, a rejtett padlásszobákra és a vörös kőből rakott, meleg falakra –, de ekkor már nem sok valószínűsége volt, hogy valaha is visszatérek oda.

Dr. Palmer ismét az aktáit rendezgette, levette rólam a tekintetét. Azon tűnődtem, mennyi időre fizette le Mr. Locke azért, hogy itt tartson, akár megbolondultam, akár nem.

– Jelenleg még bizonytalan, de az ön helyében én nem siettetnék semmit. Miért ne pihenne itt pár hónapig? Amíg vissza nem nyeri az erejét.

Kapásból több tucat jó okom lett volna arra, miért nem akarok hónapokat tölteni egy elmeegógyintézetbe zárva, de ennek nem adtam hangot.

– Igen, uram. És lehetne... gondolja, hogy visszakaphatom a könyvemet? Esetleg papírt és tollat is? Az írás... megnyugtat. – Bátortalanul

rámosolyogtam.

– Ó, azt még nem lehet. Jövő héten visszatérünk rá, ha addig nagyon jól viselkedik. Mrs. Jacobs, Mrs. Reynolds, ha kérhetném...

Kinyílt mögöttem az ajtó. A nővérek léptei kimérten kopogtak a padlón. *Egy hét?*

Rávettem magam az asztalra, megragadtam az orvos sima felületű tollát. Kitéptem a kezéből, hátraperdültem, ahol a nővérekbe ütköztem – ekkor elkaptak, és ezzel vége lett. A kelletténél nagyobb erőt kifejtve egy kemény, fehér kar préselődött a nyakamhoz, majd éreztem, amint ujjaimat engesztelhetetlenül lehámozzák a tollról.

– Kérem, ne, nem értik...

Hadonásztam, meztelen lábfejem tehetetlenül csúszott végig a padlón.

– Adjanak neki étert és egy adag brómot! Köszönöm, hölgyeim.

Amikor utoljára az irodára pillantottam, még láttam, hogy dr. Palmer finnyásan a zsebébe dugja a tollat, a könyvet pedig az íróasztala fiókjába teszi.

Miközben végighúztak a folyosókon, sziszegtem, sírtam, üvöltöttem, rázkódtam a gyűlölettől és az ínségtől. Az ajtók keskeny ablakán keresztül arcok kukucskáltak rám sápadtan és kifejezéstelenül, akár a hold. Röhejes, hogy milyen gyorsan tud örült nővé változni egy civilizált, fiatal hölgy. Mintha évek óta a bőröm alatt élt volna ez az állatias, farkát ide-oda csapkodó, korlátokat nem ismerő lény.

De vannak olyan helyek, amelyek kifejezetten a vadállatias nők elszigetelésére szolgálnak. Az ágyba rángattak, bilincseket tettek a bokámra és a csuklómra, majd egy hideg, nedves és ragacsos valamit nyomtak a szám elé. Ameddig csak tudtam, visszatartottam a lélegzetem, aztán amikor már nem bírtam tovább, elmerültem a kátrányos sötétségben.

Nem akarok sokat beszélni az ezt követő napokról, így hát rövidre fogom.

Unalmasan, szürkén és vánszorogva teltek. Furcsa napszakokban, rendszertelen időközönként ébredtem fel, és éreztem a leheletemen a gyógyszerek beteges, szúrós szagát. Éjszakáinként azt álmodtam, hogy megfulladok, de nem tudtam megmozdulni. Azt hiszem, másokkal is beszéltem – nővérekkel, a többi beteggel –, ám egyetlen igazi társaságom az érmén lévő ezüstkirálynő volt. És a gyűlöletes, settenkedő órák.

Utóbbiak elől alvással próbáltam elrejtőzni. Szinte mozdulatlanul feküdtem, behunytam a szemem, hogy ne lássam a szoba sivár egyhangúságát, és igyekeztem ellazítani az izmaimat. Ez néha bevált, vagy legalábbis sikerült a többi óránál még fakóbban és tompábban tölteni egy kis időt, azonban az esetek túlnyomó részében ezzel is kudarcot vallottam. Rendszerint csak feküdtem az ágyon, a szemhéjam rózsaszín ereit bámultam, hallgattam a vérem áramlását.

Pár óránként nővérek és kórházi szolgák nyitottak be hozzám, kezükben a táblára írt napirenddel, amelynek alapján kioldoztak, és mozgásra készítettek. Gondos felügyelet alatt kellett ennem, keményített, fehér ruhát viselnem, és az egymás mellett sorakozó bádokkádk egyikében fürdenem. Remegtem a két tucat másik nő halszerű, sápadt meztelensége láttán. Megfosztottak minket a szépségtől és a titkoktól, úgy néztünk ki, mint a házukból kirángatott csigák. Lopva rájuk néztem – rángatóztak, pityeregtek, vagy hallgattak, akár a sír –, és legszívesebben felkiáltottam volna: *én nem vagyok olyan, mint ők, nem vagyok bolond, nem tartozom ide!* Aztán felmerült bennem: *lehet, hogy eleinte velük is ez volt a helyzet.*

Furcsán telt az idő. Ott ólálkodtak, keringtek körülöttem az órák sárkányai, a hasukon lévő pikkelyek súrolták a padlót, álmomban hallottam a neszeiket. Néha bekúsztak az ágyamba, és kinyújtóztak mellettem, ahogy Bád tette. Ilyenkor nedves arccal, iszonytatóan egyedül ébredtem.

Máskor pedig a jogos harag kerített hatalmába. Hogy árulhatott el Locke? Hogyan száműzhetett ebbe a pokolba? Hogy engedhettem, hogy bántsák Bádót? Miért hagyott magamra az apám? Ám a düh tüze végül elenyészik, és semmit sem hagy maga után, csak a hamut, a szürke szénnel satírozott, néma tájat.

Aztán bebörtönzésem ötödik vagy hatodik (hetedik?) napján egy hang így szólt hozzám:

– Látogatója van, Miss Dudose. Itt a nagybátyja.

Szorosan összezártam a szemem, abban reménykedtem, hogy ha elég sokáig tettetem az alvást, a testem végül feladja, és belemegy a játékba. Hallottam az ajtó kattanasát és egy szék nyikorgását. Aztán egy elnyújtott hangon beszélő férfit.

– Jóságos egek, délelőtt fél tizenegy van! Elsüthetnék pár viccet Csipkerózsikáról, de hát itt a mély álomba merült szépségből legfeljebb az alvás igaz.

Kipattant a szemem, és megláttam Havemeyert: alabástromfehéren, kegyetlen tekintettel, a botján fehér kesztyűs pókként terpeszkedő ujjakkal.

Amikor utoljára hallottam a hangját, arra utasította az embereit, hogy takarítsák fel azt a mocskot, amivel csak a legkedvesebb barátomra utalhatott.

Rá akartam vetni magam. Megfeledkeztem arról, hogy kétségbeesett és gyenge vagyok, ráadásul az ágyhoz kötöztek. Csak azt tudtam, hogy bántani akarom, hogy legszívesebben megharapnám, és felszántanám az arcát a körmömmel.

– Ugyan már, ne izgassa fel magát ennyire! A végén még szólnom kell a nővéreknek, márpedig kábán és nyáladzva semmi hasznát nem veszem.

Vicsorogtam, próbáltam kiszabadulni a bilincsekből. Kuncogott.

– A Locke-házban mindig olyan engedelmesen és civilizáltan viselkedett. Figyelmeztettem is Corneliuszt, hogy ne higgyen a színjátéknak.

Ráköptem. Azóta nem köpködtem, hogy Samuellel gyerekkorunkban versenyeztünk a tóparton. Megnyugvással vettem tudomásul: még mindig kiválóan célzok.

Havemeyer letörölte az arcát egyik kesztyűs ujjával; már nem úgy festett, mint aki olyan jól szórakozik.

– Feltennék önnek pár kérdést, Miss Dudose. Cornelius szeretné velünk elhiteni, hogy csak felfűjjük az ügyet, maga csupán kihallgatott pár beszélgetést, azonkívül megzavarodott az apja halála miatt, valójában nem jelent fenyegetést, és így tovább, és így tovább. Én ezt máshogy látom. – Előrehajolt. – Hogyan szerzett tudomást a töréspontokról? Kivel beszélt?

Rávicsorogtam.

– Értem. És hogyan jutott ki a szobájából? Evans váltig állítja, hogy bezárta, márpedig ő nem olyan bolond, hogy hazudjon nekem.

A szám mímelt mosolyra görbült. Ez az a fajta arckifejezés volt, amelynek láttán az emberek arra gondolnak, *ez megalondult, be kellene zárni*, de azon kaptam magam, hogy már cseppet sem érdekel.

– Talán varázsoltam, Mr. Havemeyer. Lehet, hogy egy szellem vagyok. – A mosoly féloldalas vicsorgássá alakult át. – Nem mondták magának, hogy elment az eszem?

Havemeyer töprengve biccentette oldalra a fejét.

– Egyébként ha tudni akarja, az az ördögi kutyája megdöglött. Evans a tóba dobta. Bocsánatot kérnék érte, de véleményem szerint erre már évekkorábban sort kellett volna keríteni.

Megrándultam, akár egy oldalba rúgott állat. A bordáim hasadt szilánkokként fűrődtek a bensőmbbe. *Bád, Bád, ó, Bád...*

– Úgy látom, most már igazán figyel rám. Jó. Akkor árulja el, hallotta már az *upir* szót? A *vámpírt*? A *strigát*? – Sziszegve szűrte a szavakat. Valamilyen megmagyarázhatatlan oknál fogva az jutott eszembe, amikor tizenkét éves koromban Mr. Locke-kal Bécsbe utaztunk. Februárban történt, a város árnyakkal teli, szélfúttá és ódon helynek hatott. – Nos, az elnevezés aligha számít. Biztosra veszem, hogy nagy általánosságban hallott már olyan lényekről, akik a sötét, északi erdőkben bukkannak fel, és élők vérével táplálkoznak.

Miközben beszélt, levette a bal kezéről a kesztyűt, amihez minden egyes fehér ujját meg kellett húzogatnia.

– Ezeket a hazugságokat általában a babonás parasztok terjesztik, de visszaköszönek a viktoriánus, balga ifjúságnak eladott ponyvaregényekben is. – Ekkorra már az egész kezét kiszabadította; ujjai halovány bőrén át láttam az őket átszövő, kék ereket. – Személy szerint úgy vélem, Stokernek emiatt azon nyomban fejét kellett volna venni.

Ekkor felém nyújtotta a kezét. Körülbelül fél másodpercbe telt, amíg elért az ujjával, de ezalatt égnek meredtek a karomon lévő pihék, a szívem összerándult, és valamilyen vergődő, állati ösztöntől vezérelve tudtam, nem lenne szabad hagynom neki, hogy megérintsen, segítségért kellene kiáltanom – azonban már semmit sem tehettem.

Az érintése hideg volt. Több, mint hideg. A meleg sajgó, égető, fogcsikorgató hiánya. A testem hője tehetetlenül áramlott felé, ám a hideg mohónak bizonyult. A szám próbált szavakat formálni, de zsibbadtnak és petyhüdtnek éreztem, mintha fagyos szélben sétáltam volna.

Havemeyer mély meglepődöttségének hangot adva kissé felsóhajtott, mint aki a kandallónál melengeti a kezét, vagy belekortyol a gőzölgő kávéba. Vonakodva húzta vissza a tenyerét.

– Nem gondolja, hogy a mesékbe mindig vegyül némi igazság is? Azt hiszem, ez a meggyőződés vette rá az apját, hogy újra meg újra útra keljen, és feltúrja a világot a gazdájának. – Orcájára a tüdőbajosokra jellemző, egészségtelen bíborszín ült ki, fekete szeme táncolt. – Mondja el, kedvesem, hogyan talált rá a töréspontokra?

A számon még mindig bénultság uralkodott, a vérem lomhán, alvadtan csordogált az ereimben.

– Nem értem, mit... miért...

– Hogy miért aggaszt minket annyira ez az ügy? Cornelius most szentbeszédet tartana a rendről, a jólétről, a békéről és így tovább, de bevallom, az én indítékaim nem ennyire magasztosak. Én csupán szeretném megőrizni ezt a világot olyannak, amilyen: ilyen előzékenynek és szolgálatkésznek, tele védtelen és könnyen nélkülözhető emberekkel. Engem tehát személyes és szenvedélyes célok vezérelnek. Bölcsen tenné, ha elmondana mindent, amit tud.

Ránéztem – még mindig magabiztosan mosolygott, ahogy végighúzta hüvelykujját a körmein –, és jobban féltem, mint életemben valaha. Rettegtem, hogy belefulladok az örület és a varázslat tengerébe, hogy tudtomon kívül elárulok valakit vagy valamit, de leginkább attól, hogy újra hozzám ér azzal a végtelenül hideg kezével.

Éles zörgés hangzott az ajtó felől. Egyikünk sem szólt egy szót sem.

Mrs. Reynolds ennek ellenére benyitott, cipője hivatalosan kopogott a csempén.

– Attól tartok, uram, eljött a fürdés ideje. Ilyenkor megkérjük a családtagokat, hogy jöjjenek vissza egy későbbi időpontban.

Alig visszatartott düh húzta vicsorra Havemeyer ajkát.

– Most nem érünk rá – sziszegte.

A Locke-ház személyzete már ennyitől is fedezéket keresve iszkolt volna el.

Azonban ez a kijelentés most nem a Locke-házban hangzott el. Mrs. Reynolds szeme résnyire szűkült, száját lebiggyesztette.

– Sajnálom, de a napirend betartása nagyon fontos a Brattleboro betegek számára. Könnyen felizgatják magukat, és ahhoz, hogy megőrizték a nyugalmaikat, józan, kiszámítható életre van szükségük...

– *Rendben.*

Havemeyer mélyen beszívta a levegőt az orrán át. Megrázta a kesztyűjét, majd felhúzta a kezére. Mindezt olyan színpadiasan lassan tette, hogy az már obszcénnek minősült.

Két kézzel a botjára támaszkodva hajolt felém.

– Hamarosán újra elbeszélgetünk, kedvesem. A holnap estéje szabad? Nem szeretném, ha ismét félbeszakítanának.

Megnyaltam lassan felmelegedő számat, próbáltam bátrabbnak hangzani annál, mint amilyennek éreztem magam.

– Nem... nem csak akkor jöhet be, ha hívják?

Felnevetett.

– Ó, kedvesem, ne higgyen el mindent, amit a ponyvaregényekben olvas! Maguk, emberek mindig próbálnak *okokat* keresni. A szörnyek csak a rossz gyerekeket, a feslett nőket, az istentelen férfiakat viszik el. Az igazság az, hogy az erősek jönnek el a gyengékért, amikor és ahol nekik tetszik. Ez mindig így volt, és így is marad.

– Uram!

A nővér tett egy lépést felénk.

– Igen, igen.

Havemeyer meglegyintette felé a kezét, mohón rám mosolygott, aztán elment.

A botja vidáman kopogott végig a folyosón.

A fürdetés felénél járva remegés fogott el, képtelen voltam megnyugodni. A nővérek fontoskodni kezdtek, meleg törülközőkkel masszírozták a karom és a lábam, de egyre jobban rázkódtam, aztán a padló csempéjén gubbasztottam a vállamat markolva, nehogy összetörjek. Visszavittek a szobámba.

Mrs. Reynolds még velem maradt, hogy visszategye a bilincset libabőrös csuklómra. Mielőtt ezt megtehetette volna, mindkét kezemmel megragadtam a karját.

– Lehetne, hogy... gondolja, hogy visszakaphatom a könyvem? Csak ma estére... Jó leszek. K...kérem.

Bárcsak tettetnem kellett volna a dadogást, bár ez az egész egy okos csel lett volna arra, hogy szánalomból bizalmat szavazzanak nekem, mielőtt hősiesen megszököm... De pontosan olyan rémült és reményvesztett voltam, mint amilyennek tűntem, s egyszerűen csak el akartam rejtőzni a fejemben süvöltöző gondolatok elől. Az olyan gondolatok elől, mint hogy *Havemeyer egy szörnyeteg, a Társaságot szörnyetegek alkotják, akkor pedig Mr. Locke micsoda? És Bád meghalt.*

Nem is igazán hittem abban, hogy igent mond. A nővérek nehéz, csökönyös bútordarabokként tekintettek ránk, amelyeket rendszeresen táplálni kell, és tisztogatni. Beszéltek hozzánk, de csak azzal a súlytalan csacsogással, ahogy egy gazda felesége magához hívja a csirkéit. Megettek és fürdettek minket, ám a kezük horzsakőnek hatott a bőrünkön.

Viszont Mrs. Reynolds abbahagyta a foglalatoskodást, és lenézett rám. Szinte csak egy óvatlan pillanatnak tűnt, de mintha egy szemvillanásnyi

időre megfélekezett volna arról, hogy én rab vagyok; helyette csupán egy fiatal nőt látott, aki visszakéri a könyvét.

A szeme riadt egérkeként suhant tovább. Olyan szorosra húzta a bilincset, amitől az ujjbegyeim lüktettek, majd anélkül távozott, hogy újra rám nézett volna.

Ekkor sírva fakadtam, de még annyit sem tehettem meg, hogy letöröljem a számról a csillogó takonycsíkot, a párnába temessem az arcom, vagy a két térdem közé fogjam a fejem. Megállíthatatlanul zokogtam, s közben a folyosón járkáló nővérek hangját hallgattam. Mikor már átázott a fejem alatti párna, a folyosó is elcsendesedett. A villanykörték fénye szikrázva-sisteregve aludt ki.

A sötétben nehezebben álltam meg, hogy ne gondoljak Mr. Havemeyerre. Fehér ujjai felém nyújtóztak a félhomályban, kékes árnyalatú bőre világított a holdfényben.

Aztán kaparászni kezdett a kulcs, kattant a zár, kinyílt az ajtó. Hevesen dobogó szívvel a bilincseknek feszültem, már láttam is a felém közeledő, fekete öltönyös alakot, egyre közelebbről hallottam botja kopogását...

De nem ő jött be hozzám, hanem Mrs. Reynolds. Hóna alatt a *Tízezer ajtóval*.

Az ágyamhoz sietett, csak egy settenkedő, elmosódott fehér foltot láttam belőle a sötétségben. A lepedőm alá dugta a könyvet, és kapkodva kioldotta a bilincseket. Kinyitottam a szám, azonban rám se nézett, csupán megrázta a fejét, majd elment. Ismét kattant a zár.

Először csak a kezembe vettem, végighúztam a hüvelykujjam a kopott betűkön, belélegeztem a szabadság messzi illatát.

Azután a holdfényhez kúsztam, kinyitottam a könyvet, és elmenekültem.

Negyedik fejezet

amelyben a szerelemről esik szó

A szerelem gyökeret ver – A szerelem tengerre száll – A szerelem megjósolható, ugyanakkor csodás folyományai

Az értelmiségiek és bölcselkedők körében divatos gúnyt űzni az igaz szerelemből – úgy téve, mintha nem lenne több egy édes tündérmesénél, amellyel gyerekeket és fiatal nőket traktálnak, s nem kellene komolyabban venni a varázspálcáknál vagy üveg cipellőknél.¹⁴ Csak szánakozást érzek, ha ezekre a tanult emberekre gondolok, mert nem állítanak ilyen bolondságokat, ha ők maguk egyszer is megtapasztalták volna ezt az érzést.

Bár ott lettek volna akkor, amikor Yule Ian és Adelaide Lee 1893-ban újra egymásra talált! Nincs ember, aki képes lenne tagadni a szerelem létezését, ha látta volna, amint testük összeütközik a derékig érő vízben, szemük pedig úgy sugárzik, akár az eltévedt hajókat hazavezető világítótorony. A szerelem beragyogta őket, mint egy aprócska nap, ontotta magából a meleget, pirosra és arany színűre festette az arcukat.

Ugyanakkor azt is be kell vallanom, hogy a szerelem nem mindig ilyen fennkölt. Miután Ade és Yule kibontakoztak az ölelésből, a hullámok között meredtek az előttük álló vadidegenre. Mit lehet mondani a nőnek, akivel korábban csak egyszer találkoztál egy másik világbéli kaszálon? Hát a szellemfiúnak, akinek fényes, sötét szeme tizenkét éven át kísértett? Mindketten egyszerre szólaltak meg, aztán szavaik egyszerre fúltak némaságba.

Végül Ade szenvedélyesen felkiáltott.

– A fenébe! – Majd kis szünet után megismételte. – A fenébe...
– Beletúrt a hajába, tengervízét fröcskölt túlságosan égő orcájára. – Tényleg te vagy az, szellemfiú? Mi a neved?

A kérdés teljességgel ártatlan volt, mégis tompábbnak hatott tőle a napfény. Hirtelen mindketten tudatára ébredtek, mennyire valószerűtlen, hogy két ember szeresse egymást, akik még a másik nevét sem ismerik.

– Yule Ian – hangzott a sietős suttogás.

– Örvendek a találkozásnak, Julian. Segítenél?

Ade a háta mögött lévő hajóra mutatott, amely most céltalanul bukdácsolt dél felé. Hosszas vergődés és csapkodás után

sikerült az öbölbe húzniuk és kikötni egy vízből kiálló kőhöz. Csendben dolgoztak, közben egymás testének mozgását, a csontok és izmok csodás geometriáját tanulmányozták, mintha az egy megfejtendő titkos jelnyelv lenne. Aztán megálltak a parton a vörösen virágzó naplementében, nehezükre esett újra a másikra nézni.

– Szeretnél... Van szállásom a városban.

Yule a zsúfolt szobájára gondolt, amely egy mosónő házának második emeletén kapott helyet, és nagyon szerette volna, ha egy kastélyba, palotába vagy legalább az utazó kereskedők teraszos, drága hálósobáinak egyikébe hívhatná a lányt. Ade bólintott, így elindultak egymás mellett Plumm városa felé. Kézfejük olykor félénken egymáshoz ért egy pillanatra, de sohasem többre. A sikátorok úgy sugározták magukból a hőt, hogy Yule már-már sercegő gyufáknak érezte a bőrén.

A szobába érve leültette a lányt a bevetetlen ágy szélére, majd egy darabig fel-alá járkált, elpakolta a könyvkupacokat, a sarkokba sepeste az üres tintásüvegeket. Ade egy szót sem szólt. Ha Yule nem csak pár órát töltött volna vele gyerekkorában, feltűnt volna neki, hogy ez mennyire szokatlan. Adelaide Lee olyan nő hírében állt, aki nyíltan, szégyenkezés vagy csselfogások nélkül hangot ad a vágyainak, és általában elvárja a világtól, hogy teljesítse őket. Ám most egy limlomos szobában ücsörgött, amely óceán- és tintaillatot árasztott magából, s nem találta a megfelelő szavakat.

Yule tétovázva foglalt mellette helyet.

–Hogy jutottál ide? – kérdezte.

– Áthajóztam egy ajtón, amit egy hegytetőn találtam a világomban. Ne haragudj, hogy ilyen sokáig tartott, de szörnyen sok ajtó létezik. – Már viasszaszivárgott a hangjába egy kicsi a rá jellemző fesztelenségből.

–Ezt a világot kerested? Miattam?

Ade oldalra biccentette a fejét.

–Persze.

Yule szélesen elmosolyodott, amiben Ade egy sokkal fiatalabb fiú arckifejezését ismerte fel. Ez ugyanaz a mosoly volt, amit akkor villantott rá a saját szerencséjétől megrészegülten, amikor a lány megígérte neki, hogy három nap múlva újra találkoznak. Egyszeriben világossá vált Ade előtt, mit kell tennie ezután.

Megcsókolta. Érezte, amint a vigyorgó ajkak más formát öltenek, hogy az övére tapadhassanak. Yule gyengéden a lány vállára tette finom tudóskezét. Ade egy pillanatra eltolta magától, hogy ránézessen – bőre pirosuló kontúros sötétjére, komoly tekintetére és arra a most már egészen újfajta mosolyra,

amely úgy ragyogott rá, mint a vékony holdsarló -, még egyszer felnevetett, majd gyöngéden lefelé nyomta a fiút.

Yule szobáján túl édes esti bódulatba süllyedt Plumm városa, polgárai a vacsora utáni, de még a sötétedés beállta előtti csendes órában ragadtak. Plumon túl az Amariko-tenger susogva mosta az ezernyi kátrányos hajótestet és a sziklás szigetek partját, sós szellőt küldött az ajtókon át más egekre, míg a tízezer világ tízezer szürkületi táncot járt. Ám életében először sem Ade-et, sem Yule-t nem érdekelte a többi hely, mert a saját világegyetemük most Plumm városában, egy mosónő házában második emeleti szobájában, egy keskeny ágyon terült el. Pár napig fel sem keltek onnan.

Amint megbizonyosodtunk az igaz szerelem létezéséről, elkezdhetünk töprengeni a természetén. Nem olyan, mint amilyennek sok tévúton járó költő ábrázolja - nem egy önmagában létező esemény, nem valami, ami *megtörténik*, hanem valami, ami egyszerűen van, és mindig is volt. Az ember nem csak úgy szerelembe esik, inkább felfedezi a szerelmet.

Ade és Yule teljesen belefeledkezett ebbe a feltárási folyamatba a mosónő bérszobájában töltött napok alatt. Először a test különös és varázslatos nyelve által térképezték fel a szerelmet: a bőrön és a fahéjillatú izzadságon, a kusza lepedők rózsaszín szélű gyűrődésein, a kézfejüket behálózó erek torkolatain keresztül. Yule eddig egyáltalán nem ismerte ezt a nyelvet, Ade pedig úgy érezte, újratanul valamit, amely tudásról korábban azt hitte, már a birtokában van.

Ám kisvártatva kimondott szavak szűrődtek a közöttük lévő térbe. A párás délutánok fullasztó hőségében és az enyhe esték hűségében tizenkét év eseményeit osztották meg egymással. Először Ade mondta el a történetét, amely csillagfényes vonatkozások, csapásokat követő gyalogutak, távozások és megérkezések, a homályban résnyire nyitva álló ajtók izgalmas meséje volt. Yule nem tudta anélkül végighallgatni, hogy ne vegyen tollat a kezébe, mintha a lány egy életre kelt irattári tekercs lenne, amelynek szavait még az elporladása előtt meg kell örökíteni az utókornak.

Ade a Silverheels hegygel és a tengerre nyíló ajtóval zárta a mondandóját, és csak nevetett, amikor Yule még több részletet, dátumot és konkrétumot kért tőle.

- Ez pontosan az a fajta badarság, ami tönkreteszi a jó elbeszéléseket. Nem, uram. Itt az ideje, hogy te is megoszd velem a történetedet, nem gondolod?

Yule a hideg kőpadlón hasalt, lába a lepedőkbe gabalyodott, alkarját tintafoltok maszatolták be.

- Azt hiszem, az én történetem a te történeted - vonta meg a vállát.

- Ezt hogy érted?

- Úgy, hogy... az a nap a mezőn éppúgy megváltoztatott engem, mint téged. Ugyebár mindketten azzal töltöttük az életünket, hogy az ajtók titkait kutattuk, a történetek és legendák nyomába szegődtünk. - Yule a karjára fektette fejét, s felnézett az ágyán fekvő szőkeségre. - Csakhogy az én nyomozásom javarészt a könyvtárban töltött idővel járt.

Yule mesélt a lánynak álmodozással teli gyerekkoráról és céltudatos ifjúságáról, a többi tudós elismerését kivívó írásairól (amelyek soha nem bizonygatták közvetlenül az ajtók létezését, csupán értékes társadalmi betekintést nyújtó mitológiai képződményekként mutatták be őket), valamint arról, hogy soha nem hagyott fel a tervével, miszerint felfedezi a világok közötti ajtók igazi természetét.

- És mit találtál, Julian?

A fiúnak tetszett a lány száját elhagyó idegen, összegyúrt név.

- Egyet s mást - felelt *A világ mitológiai átjáróinak, kapuinak és bejáratainak összehasonlító tanulmánya* számos kötetére mutatva, amelyek felstószolva heverték az íróasztalon. - De nem eleget.

A lány felállt, az asztal fölé hajolt, átfutotta a felső lapon lévő idegen szavakat. Yule-t egy különös állatra emlékeztette a teste, tejfehér bőrén bámulatos kontrasztot képeztek a sötétbarna szeplők.

- Csak azt tudom - kezdte a lány -, hogy vannak ezek a helyek, afféle foszlások a világok szövetén, amiket csak akkor vesz észre az ember, ha keresi őket, és a másholba vezetnek. Mindenfajta másholba, olyan vidékekre is, amik tele vannak varázslattal. És a foszlásoknál mindig *szivárognak*, ezért semmi mást nem kell tenni, csak követni a történeteket. Te mit derítettél ki?

Yule azon tűnődött, vajon a többi tudós is olyan kérdéseknek szenteli-e az életét, amelyeket mások már rég megválasztak, és ezt a többiek ugyan bosszantónak vagy megnyugtatónak tartják. Gyanította, hogy Ade gyakran mindkét érzést képes kiváltani egyszerre.

- Nem sok mindent - felelte szárazon. - Ahogy te is mondtad, vannak ezek a foszlások, ahol a világok egymásba véreznek. De gyanúm, hogy ez a szivárgás valahogy... fontos. Akár létfontosságú is lehet.

Elmondta a lánynak, hogy egy ajtó maga a változás, és a változás egy veszélyes kényszerűség. Az ajtók forradalmak és felkelések, bizonytalanságok és rejtélyek, forgástengelyek,

amelyek körül egész világokat lehet elmozdítani. Az ajtók minden igaz történet kezdő- és végpontjai, a kettő közötti átjárók, amelyek kalandokhoz, tébolyhoz és – itt elmosolyodott – akár még szerelemhez is vezethetnek. Ajtók nélkül a világok mozdulatlanra dermednének, megkövülnének, és elvesznének belőlük a történetek.

Yule egy tudós ünnepélyességével zárta a monológját.

– Azt viszont nem tudom, honnan származnak az ajtók. Mindig is itt léteztek, vagy létrehozták őket? Ha ez utóbbi, akkor ki és *hogyan*? Egy szóművesnek az életébe kerülne, ha így kiharítaná a világot. Vagyis... talán nem, ha a világok már egyébként is közel sodródtak egymáshoz. Talán ez inkább ahhoz hasonlít, amikor félrehúzzunk egy leplet, vagy kinyitunk egy ablakot. De a szóműveseket először is meg kellene győzni arról, hogy ez egyáltalán lehetséges, és kétlem, hogy...

– Miért olyan fontos, hogy honnan erednek?

Miközben a fiú beszélt, Ade odafeküdt mellé, csodálattal vegyes komolytalansággal figyelte.

– Mert olyan *törékenynek* tűnnek. Annyira könnyen bezárulnak. És ha meg lehet őket semmisíteni, de létrehozni már nem, akkor az évek múlásával egyre kevesebb ajtó marad, nem gondolod? Ez a lehetőség... nyomta a szívem. Attól féltem, hogy talán soha nem talállok rád.

Kettejükre nehezedett az eredménytelen kutatással töltött tizenkét év súlya.

Ade átvette Yule hátán a karját és a lábát.

– Ez most már nem számít. Valahogy megtalálta, és számunkra nem lesz több zárt ajtó.

Ezt olyan elszántan és rettenthetetlenül mondta, mintha egy nőstény tigris mordult volna fel a torkában, Yule pedig hitt neki.

Eltartott még jó pár napig, mire Ade és Yule nyugodtan, csendben tudtak egymás mellett feküdni az ágyon, és nem érezték égető szükségét annak, hogy megismerjék a másikat. Feltérképezték a közöttük lévő szerelem körvonalait, azután elégedetten hagyták, hogy a feltárás többi része komótosabban haladjon előre, végtelen tengerként kibontakozva a hajójuk orra előtt.

Ade úgy érezte, mintha hazaérkezett volna: több éven át vándorolt gyökértelenül, egyfolytában sajgó szívvel bandukolt a történetek alig látható nyomvonalain, és most végre elégedettséggel töltötte el, hogy egy helyben van. Yule ezzel szemben elszakadásként élte meg a találkozásukat. Eddig a kutatás és a tudomány megnyugtató keretei között élte az

életét, céltudatos buzgalommal folytatta tanulmányait, miközben szinte soha nem kémlelte a látóhatárt. De most azt tapasztalta, hogy horgonyt szedve sodródik... Mit számítottak már a tanulmányai? Mik voltak az ajtók titkai a mellette elterülő Ade meleg, sudár, fehér testének sokkal nagyobb rejtélyeihez képest?

– Most mit csináljunk? – kérdezte egyik reggel a lánytól.

Ade félálomban feküdt a hajnal rózsaszín gyöngyházfényében. A Yule hangjából áradó aggodalom megneveltette.

– Amit csak szeretnénk, Julian. Kezdetnek megmutathatnád a világodat.

– Rendben. – Yule pár nagy levegővétel erejéig csendben maradt. – Van valami, amit még előtte meg szeretnénk csinálni. – Felállt, addig matatott az asztalán, amíg talált egy tollat és egy sűrű, zselés tintával teli üveget. Az ágy mellé kuporodott, a lepedőre fektette a lány bal karját. – Amikor történik valami, valami fontos, akkor azt mi le szoktuk írni. Ha ez annyira fontos, hogy mindenkinek tudnia kell róla, akkor ide írjuk le.

Ezzel megérintette a lány csuklójának belső oldalát.

– És te most mit fogsz írni?

Amikor a lányra nézett, a fiú szeme komollyá, mélysötétté vált, akár a föld alatti tavak. Ade egy kis remegést érzett a hasában.

– Ezt szeretném: *6920 nyarának ezen a napján Adelaide Lee Larson és Tudós Yule Ian szerelemre talált, és megesküdtek arra, hogy ezt örökre megőrzik.* – A fiú nyelt egyet. – Már ha te sem ellenzed. Ha így írom, tintával, akkor pár hétig még látszani fog, de le lehet mosni. Ez csak olyan ígéretféle.

Ade szíve szaporán vert.

– És mi van, ha úgy határozok, hogy nem akarom lemosni?

Yule némán a magasba emelte bal karját. Tetoválások futottak rajta körbe tömött, sötét sorokban, Tudósnak nevezve őt és felsorolva a legjelentősebb munkáit. Ade egy percig elmélyülten tanulmányozta a jeleket, akár egy nő, aki látja maga előtt a jövőt, és ad még magának egy utolsó esélyt arra, hogy hátat fordítson neki, aztán Yule szemébe nézett.

– Akkor miért vesződnénk a tollal? Hol tetováltathatjuk magunkra a szavakat?

Yule mellkasából mámoros megkönnyebbülés bugyogott fel. Nevetett, mire a lány megcsókolta, és amikor aznap délután kiléptek a mosónő házából, friss, fekete tinta kacskaringózott egymásba fonódó kezükön, elbetűzve jövőjüket a világnak.

Az ezt követő órákban Plumm fehér ponyvával fedett piacán vásároltak. Yule az egyetemese amariko nyelv rövid, lényegre törő kifejezéseivel alkudta le az aszalt gyümölcsök és a zab

árát, miközben Ade egyre több elképedt bámészkodót vonzott maga köré, akik árnyékként követték őket. A vézna karú gyerekek kuncogtak és rikoltoztak, amikor meglátták, a piacon lévő nők szánakozva motyogtak, a halászok pedig egymás között pletykáltak a szellemlányról.

Yule bérelt egy rozoga kocsit, hogy el tudja vinni az ellátmányt a keleti partra. Ade tömzsi, kis hajója még mindig ott bukdácsolt a hullámok között. Az éjszakát a hajó fenekén töltötték egy fölös vitorlavászon-darab alatt, közben a fenyőgyantás hajótestet nyaldosó hullámok hangját hallgatták, és nézték, ahogy az éjszaka rájuk borul, akár egy táncosnő csillagokkal hímzett szoknyája. Ade a fiú gyengéd karjai közé fészkelte magát, és arra gondolt, hogy ezután boldogan élnek, míg meg nem halnak, s mindennek jó vége lesz. Yule-nak az „egyszer volt, hol nem volt”-ok és a vakmerő kezdetek jártak a fejében.

Pirkadatkor útnak indultak.

Yule megkérdezte Ade-től, mit szeretne látni, mire a lány azt felelte: *mindent*. Így Yule szófogadón megrajzolta azt az útvonalat, amely mindent keresztez. Először Sissly városában kötöttek ki, ahol Ade megcsodálhatta a helyi kápolnák rózsaszín kupoláját, és megízlelhette a friss gwanna gyümölcs fűszeres ízét. Ezután három napot töltöttek Tho elhagyatott szigetén, ahol az enyészete lett város romjai csorba, szürke fogakként meredeztek a napfényben, majd kicsi, lapos, névtelen, homokos szigetek sora mellett haladtak el. Yef városának utcáin sétálgattak, aludtak Jungil hús barlangjaiban. Átgyalogoltak a két ikervárost, Iyót és Ivót összekötő híres hídon. Északnyugati irányba hajóztak, követték az egyenlítő izzasztó hőségének nyári áramlatait, és olyan távoli városokba is eljutottak, amelyeknek Yule korábban csak a térképeken olvasta a nevét.

A fiú tudósként kapott járandósága, amely kis szobák és egyszerű étkezések fedezését szolgálta volna, nem bizonyult elégnek, hogy mindig bevásárolhassanak a városok piacán. Yule ezért törni kezdte a fejét, és próbálta magában felidézni apja hajdani leckéit a csomókötésről meg a horog beakasztásáról, hogy vacsorára halat fogjon kettejüknek. Ade vékony vesszőket vágott ki és hajlított meg, azokból épített íves lugast a hajó tatjában, ahová be tudtak húzódní a nap meg az eső elől. Cain zsúfolt városában Yule vett egy viaszolt fonalgombolyagot és egy tenyérnyi hosszúságú vastút. Egy teljes napig vesztegeltek a kikötőben, miközben Yule áldásokat hímzett botrányosan csupasz vitorlájukra. Ráírta a jó időért és a biztonságos útéért esdeklő összes szokásos fohászt, de míg a legtöbb hajó valamilyen pontosan meghatározott szándékot jelölt ki magának, és a bőséges fogást, a jövedelmező kereskedelmet vagy a kényelmes utazást tűzte ki célul, ő csak ennyit írt: a

szerelemhez. Amikor Ade meglátta a csuklóján körbefutó szó tükörképét a vitorlán, nevetve csókolta meg Yule arcát.

Nehéz volt elképzelni, hogy egyszer véget érnek a Kulcs fedélzetén töltött, idilli hónapok. A nyári napfény egyre jobban elhalványodott, átadta helyét a hűvös, orkán erejű szeleknek, amelyek a kereskedelmi idény kezdetét jelentették. Ilyenkor olyan nagyra nőtt a hajóforgalom, hogy maga a tenger is fűszerek, olajok és vékony lenpapír lapok illatát árasztotta. Yule és Ade szerelemittas köröket róttak az áramlatok hátán, miközben a fehér tarajú hullámok újra dél felé terelték őket. Terveik között nem szerepelt több a következő szigetnél, a következő városnál, a néptelen partokon, összebújva töltött következő éjszakánál. Yule azt hitte, talán örökké így élhetnek.

Természetesen tévedett. Az igaz szerelem nem valami állandó építmény, hanem valójában egy ajtó, amely mindenféle csodát és veszélyt átengedhet.

– Julian, szerelmem, ébredj fel!

Egy apró, fenyvessel borított szigeten éjszakáztak, ahol csak favágók és kecskepásztorok éltek. Yule a vászonból és rongyokból épített fészkükben aludt, próbálta kiizzadni az előző este elfogyasztott borókabogyóbort, de Ade unszolására nagy nehezen kinyitotta a szemét.

– Hm? – kérdezte.

A lány háttal ült a tengernek, alakjára árnyékokat rajzolt a fenyőágak között átszűrődő hajnali fény. Szalmasárga haja cakkos vonalban végződött a vállánál – Yule vágta le neki egy filézőkéssel. Bőre az égett barna nyers, különös árnyalatát öltötte magára. A női tengerészekhez hasonlóan a gyakorlatiasságot szem előtt tartva ő is maga köré tekert leplekben járt, de még nem sajátította el tökéletesen, mit hol kell átdugni és hajtogatni, ezért a ruha úgy lógott a testén, akár egy lazára engedett háló. Yule őt tartotta a világa és az összes többi világ legszebb teremtésének.

– Valamit el kell mondanom neked. – Ade a bal csuklójára írt, fekete szavakat dörzsölte. – Egy meglehetősen fontos hírt, azt hiszem.

Yule a lány arcát tanulmányozta, de nem tudta kifürkészni a gondolatait. Az együtt töltött hónapok során látta már kimerültnek és lelkesnek, mérgesnek és acsarkodónak, unottnak és bátornak, ám rémültnek még soha. Az érzelmek idegen vendégként ültek a lány vonásain.

Ade felsóhajtott, és lehunyta a szemét.

– Julian... Azt hiszem... nos, valójában *tudom*, egy ideje már nagyon is biztos vagyok benne... Gyereket várok.

A föld forgása megállt. A hullámok nem csapkodtak tovább, a fenyőágak nem súrlódtak már egymáshoz, még a kis állatok neszei is elhallgattak. Yule elbizonytalanodott abban, hogy továbbra is ver a szíve, bár úgy érzékelte, egyelőre nem halt meg.

–Hát, nem tudom, miért vagy ennyire meglepve. Mármint ha két ember azt csinálja, amit mi már fél éve, csak egy tökkelütött bolondnak nem jutna eszébe, hogy mi, hogy én...

Ade a fogai közt szívtá be a levegőt.

Ám Yule számára nehézséget okozott, hogy tisztán hallja, mit mond, mert a pillanatnyi csendet valami harsány, ünnepi szólam váltotta fel, mintha a saját dadogó szíve egy városi parádénak adta volna át a helyét. Igyekezett gyengéden, óvatosan felelni.

–Mihez kezdesz?

Ade szeme tágra nyílt, ujjai ösztönösen szétterültek a hasán, mintha távol akarná tartani magától a fiút.

–Nem mintha olyan sok választásom lenne, nem gondolod?¹⁵ – Ám hangjában nyoma sem volt keserűségnek vagy sajnálkozásnak, csak azt a hűvös félelmet lehetett belőle kihallani. – A férfiaknak bezzeg van. Isten a megmondhatója, hogy az apám nem... ő nem... *Te* mihez kezdesz?

És Yule ekkor rájött arra, aminek nyilvánvalónak kellett volna lennie: Ade nem a gyermek miatt aggódott, hanem *miatta*. Ez akkora megkönnyebbüléssel töltötte el, hogy felnevetett. Örömkialtására szétszéledtek a fölöttük gubbasztó madarak, Ade pedig hirtelen feltámadt reménnyel eltelve az ajkába harapott.

Yule félredobta a takarókat, és a lányhoz kúszott. A kezébe vette párja sebhelyes, napégette, letört körmű és csoda szép kezét.

– A következőt fogom tenni, ha hagyod: visszaviszlek Ninbe, elveszlek feleségül, és otthont teremtek magunknak. Azután mi hárman, vagy négyen, vagy hatan, Ninben fogjuk tölteni a teleket, nyáron pedig hajóra szállunk. Megismered majd a testvéreimet is, és ígérem, hogy ember fia nem szeretett még senkit sem annyira, amennyire én foglak téged és a gyermekünket. Amíg élek, egyikőtöket sem hagyom el.

Yule látta, hogy a lány arcáról elpárolog a félelem. Valamilyen égő, fénylő érzésnek adta át a helyét, ami a fiúnak a sziklák peremén álló bűvárokat és az üres lapra meredő szóműveseket juttatta eszébe.

– Igen – felelte Ade, és ezzel az egész életüket belesűrítette egyetlen szóba.

Ha Yule jobb ember lett volna, talán betartja az ígéretét – legalább a lányának, ha a feleségének nem is.

Yule anyja tetoválta a karjukra a hitvesi esküt. Miközben dolgozott, gyapjas, fehér haját egy kendővel simította hátra, tűi pedig abban az ütemben böködték a bőrt, amelyet Yule már gyerekkorából ismert. Még mindig varázslatosnak tartotta, hogy a tű nyomában vér- és tintafojtos szavak bukkannak fel, akár a hajnal valamilyen régi isten diadalszekere mögött. Ade esetében a szertartás nélkülözötte a hagyományok súlyát, de az alkarján tekergő sötét vonalak különös szépsége láttán ő is visszatartotta a lélegzetét, és amikor Yule karjához nyomta a sajátját, hogy összeérjenek vörösesfekete sebeik, majd hangosan is kimondta a tetovált szavakat, úgy érezte, lába alatt elmozdulnak a kőzetlemezek.

Fogadalmukat az áldások hagyományos eléneklése követte. Yule szülei voltak az összejövétel házigazdái. Álmélkodó, nyájas arckifejezésük arról árulkodott, nem igazán értik, hogyan házasodhatott össze a fiuk egy tejfehér bőrű idegennel, akinek minden tulajdona a világ leghitványabb hajója, mindazonáltal örülnek gyermekük boldogságának. Yule összes unokatestvére, hajlott hátú nagynénje és egyetemi kutatótársa odasereglett, hogy beleírják áldásaikat a friss házások családi könyvébe. Addig maradtak, amíg a hagyomány szerint pukkadásig nem ették és itták magukat, Ade pedig Yule gyerekkori ágyában kuporogva töltötte a harmadik éjszakáját Nin városában, a feje fölött forgó bádogcsillagokat nézve.

Még egy hétig tartott, mire Yule-nak sikerült új megállapodást kötnie az egyetemmel. Bejelentette, hogy végére ért a kutatásainak, most időre és csendre van szüksége ahhoz, hogy rendezze a gondolatait, továbbá olyan járandóságot szeretne, amiből el lehet tartani egy feleséget és egy gyereket is. Az egyetem húzódozott, de Yule nem engedett a kívánságaiból. Végül, miután meglehetősen sokat morogtak neki azon elvárásukról, miszerint a jövőben hozzá kell járulnia az intézmény hírnevének öregbítéséhez, a mester megkérte, heti háromszor tanítson a város főterén. Ennek fejében elég fizetést kínált neki ahhoz, hogy megengedhessen a családjának egy kis kőházat a sziget északi domboldalának tetején.

A ház egy lelakott, süppedt építmény volt félig a mögötte húzódó domboldalba temetkezve, amely a meleg délutánokon átható kecskeszagot lehelt ki magából. Csak két szobából állt, ágyát szalmával tömték ki, megfeketedett kemencéjébe pedig több egércsalád is bevette magát. A kőműves, aki a kandallópárkány kövébe véste a nevüket, komor, szegényes otthonnak tartotta egy fiatal család számára, ám Yule és Ade nem látott még ennél csodálatosabb, négy fallal és tetővel rendelkező épületet. Ez az igaz szerelem bolond, midászi érintése, amely mindent arannyá változtat, amihez csak hozzáér.

A tél lopakodva cserkészte be Nint, akár egy hűvös ködből és metsző fuvallatokból összegyúrt nagy, fehér macska. Ade-et

csöppet sem izgatta, csak nevetett, amikor Yule gyapjúkendőkbe burkolózva vacogott a kenyérsütő kemence mellett. A nő továbbra is a nyári ruháit hordta, és hosszú sétákat tett a dombok között. Mire hazatért, a szél pirosra dörzsölte az arcát.

– Miért nem veszel fel valami melegebbet? – próbált Yule egyik reggel a lelkére beszélni. – A kisfiunk érdekében.

Hátulról átkarolta Ade hasának enyhe domborulatát.

A lány nevetve tolta el magától.

– Mármint a *kislányunk* érdekében, nem?

– Hm. Mi lenne, ha felvenné... ezt? – kérdezte, azzal előhúzott egy barnás, elnyűtt vászonkabátot, amely éppolyan idegennek hatott abban a világban, amennyire hétköznapiak számított a feleségéében.

Ade megdermedt.

– Megtartottad? Ennyi éven át?

– Természetesen – suttogta Yule a nő tarkóját csiklandozó, sóillatú fürtök közé, és Ade aznap reggel kissé később indult a szokásos sétájára.

Ninben a tavasz arról szólt, hogy minden megtelik színekkel. A meleg eső az ösvényeket iszaptengerré, a köveket mohaágygá változtatta. A szépen összehajtogatott, egymásra pakolt ruhák megpenészedtek, a kenyér pedig még ki sem hűlt, máris megposhadt. Ade több időt töltött Yule-lal a városban, le-fel járt az esőáztatta utcákon, és minden útjába kerülő polgárral gyakorolta borzalmas amarikotudását. Máskor Yule apja mellett dolgozott, lesúrolta az apró, páncélos lényeket a halászhajó testéről. A *Kulcs*ről is gondoskodott, apósa útmutatásai alapján alakította át és építette újjá, mígnem már kissé hetykébben mutatott a kikötőben, vitorlája karcsúbb és magasabb lett, illetve többé sehol nem szivárgott be rajta a víz. Szerette nézni, ahogy a hajó a hullámok között ringatózik, miközben a gyermeke a bordái alatt mocorgott. *Egy nap a tied lesz* – ígérte neki Ade –, *egy nap te és a Kulcs elindultok a naplemente felé.*

Nyár derekán, az Ade által júliusnak nevezett, napszitta hónapban Yule arra ért haza, hogy Ade hétrét görnyedve káromkodik, a bőre nedves a gyöngyöző izzadságtól.

– Érkezik... a fiunk?

– ...lányunk – zihálta Ade, közben úgy nézett a férjére, akár az első csatájába induló ifjú katona.

Yule megragadta a kezét, a tetoválásaik ikerkígyókként tekeregtek a csuklójuk körül, és kétségbeesetten, némán fohászkodott, ahogy azt minden leendő apa teszi az ehhez hasonló pillanatokban. Imádkozott, hogy a felesége életben maradjon, hogy a gyermekük egészséges legyen, és még pirkadat előtt mindkettejüket a karjai között tarthassa.

Aztán vele is megesett a világ leggyakoribb, földöntúli csodája, mert az imái meghallgattattak.

Épp napkelte előtt jött világra a lányuk. Bőre színe a cédrust, szeme a gabonát idézte.

Ade világának egyik régi, félig feledésbe merült istenéről nevezték el, akivel egyszer Yule is találkozott a Nin irattárában megőrzött ősi szövegekben. Furcsa istennek számított, és az elhalványult kézirat két arccal ábrázolta, az egyik előre, a másik hátra nézett. Nem egy adott területnek volt az istene, hanem a köztes helyeknek - a múltnak és a jelennek, az ittnek és az ottnak, a kezdetnek és a végnek - röviden: az ajtóknak.

Ám Ade úgy gondolta, a Janus nagyon hasonlít a Jane-re, márpedig csak a holttestén keresztül fogják Jane-nek hívni a lányát. Ezért inkább az istenről elnevezett hónapot választották, így lett a lányuk January.

Ó, édes lányom, tökéletes Januarym, a megbocsátásodért esedeznék, de nincs hozzá elég bátorságom.

Csak annyit kérhetek, hogy higgy. Higgy az ajtóknak, a világokban, írottban! Leginkább pedig abban, hogy szeretünk téged - még akkor is, ha ennek egyetlen bizonyítéka ez a könyv, amelyet most a kezében tartasz.

Egy ajtó vérből és ezüstből

Gyerekkoromban a reggeli azt jelentette, hogy teljes csöndbe burkolózva ültem Miss Wildával szemben, aki úgy vélte, a beszélgetés akadályozza az emésztést, továbbá lekvárt és vaját csak ünnepek idején illik az asztalra tenni. Miután ő elment, Mr. Locke-kal reggeliztem egy hatalmas, lakkozott ebédlőasztal mellett, s közben nagyon igyekeztem lenyűgözni őt a testtartásommal meg a hölgyektől elvárható némasággal. Aztán megérkezett Jane, és a reggeli lopott kávézásokká alakult át az üresen álló szalonokban vagy a por- és napfényillatú, lomos padlásszobákban, ahol Bád dorgáló szavak nélkül hullajthatta puha bundája bronzsínű szőrszárait.

A Brattleboróban a reggeli bádogtálkákba kanalazott kásából, a magas ablakokon beszűrődő, sápadt fényből és a sorok között járkáló gondozók cipőjének kopogásából állt.

Jó magaviseletemnek köszönhetően abban a kiváltságban részesültem, hogy csatlakozhattam az ebédlőben étkező nők motyogó tömegéhez. Aznap reggel két fehér nő mellé ültettek le, akik egymás ellentétét testesítették meg: az egyik öreg és szikár, arcán örök fitymáló kifejezéssel, haját pedig olyan szoros kontyba fogta, hogy az felfelé rántotta a szemöldökét; a másik fiatal és testes, vízenyős, szürke szemmel és cserepes ajakkal.

Mindketten rám meredtek, amikor helyet foglaltam. Már megszoktam ezt a bizalmatlan tekintetet, amely általában késként hasított a bőrömbe, és arról árulkodott, hogy nem tudják megállapítani, mi is vagyok pontosan.

Ám aznap reggel ez nem zavart. Aznap reggel a bőröm fényes lemezpáncéllá, ezüstsínű kígyóbőrré alakult át, amelyen nem lehetett

áthatolni. Aznap reggel már tudtam, hogy Tudós Yule Ian és Adelaide Lee Larson lánya vagyok, így a bántó tekintetek nem árthattak nekem.

– Azt megeszed?

A szürke szemű nő nyilvánvalóan nem tartott annyira furcsának, hogy ne merte volna elkérni a süteményemet, amely már félig-meddig a halpikkelyek színét idéző, kásás masszába süppedt.

– Nem.

Elvette az édességet, kiszopogatott belőle minden nedvet.

– Abby vagyok – mutatkozott be. – Ő Miss Margaret.

Az idősebb nő nem nézett rám, csak még jobban behorpadt az arca.

– January Dudose – feleltem udvariasan, de közben arra gondoltam, nekem is lehetne Tudós a vezetéknévem, mint apámnak. Erre láng gyúlt a mellkasomban, olyan vakítóan ragyogott, hogy azt hittem, áttör rajtam a fény, mint a zárt ajtó élei mentén kiszűrődő világosság.

Miss Margaret alig hallhatóan, de felsőbbrendűsége teljes tudatában felhorkantott, tökéletesen imitálva, hogy csak szipogott. Azon tűnődtem, mi lehetett, mielőtt megörült – egy nagy vagyon örököse? Egy bankár felesége?

– Ez meg miféle név?

Még most sem nézett rám, a levegőnek tette fel a kérdést. A mellkasomban egyre fényesebben lobogott a láng.

– Az enyém.

Csak az enyém. A saját, igazi szüleimtől kaptam, akik szerették egymást, akik szerettek engem – valahogy mégis elhagytak. Benső fáklyám ragyogása kissé elhalványodott, pislákolta a váratlan szélben.

Mi történt a domboldalra épült kis házzal, a *Kulccsal*, anyámmal és apámmal?

Szinte tudni sem akartam. Ameddig csak lehetett, abban a törékeny, illékony múltban akartam időzni, abban a rövidre szabott *boldogan élte*kben, az otthonomban, a családommal. Múlt este a matracom alá dugtam a *Tízezer ajtót*, mert nem akartam megkockáztatni, hogy mindent elveszítek, ha olvasok belőle még egy oldalt.

Abby vizenyős szemével pislogott a hirtelen támadt csendben.

– Ma reggel táviratot kaptam a bátyámtól. Azt mondta, kedden vagy talán szerdán hazamehetek. – Margaret ismét felhorkantott. Abby rá sem hederített. – Te sokáig maradsz? – kérdezte tőlem.

Nem. Túl sok dolgom volt ahhoz – az átkozott könyvem végére érni, megkeresni Jane-t, megkeresni apámat, újra *jóvá* írni mindent –, hogy ott raboskodjak, mint valami tragikus sorsú árva lány egy gótikus regényben. Ráadásul majdnem biztosra vettem, hogy ha sötétedés után is ott maradok, bemászik az ablakomon egy vámpír, és felfal.

Meg kellett találnom a kiutat. Elvégre kiderült, hogy Yule és Ade lánya vagyok, aki egy másik világon született. Tudtam azt is, hogy a köztes állapotok és átjárók istenéről, az Ajtók istenéről neveztek el. Hogyhogy egyáltalán be tudtak zárni valahová? Úgy tűnt, mintha a vérem is valamiféle kulcs lett volna, tinta, amellyel új történetet írhatok magamnak.

Á! Vér.

Egy lassan araszoló mosoly húzta fel az ajkamat, kivillantva a fogsoromat.

– Nem, nem hiszem – feleltem vidáman. – Olyan sok teendőm van!

Abby elégedetten bólintott, majd belekezdett egy hosszú, elég hihetetlen leírásba arról a piknikről, amely hazaérkezésekor fogja várni, emellett azt bizonygatta, mennyire hiányolja már a bátyja, és igazán nem ő tehet arról, hogy ilyen problémás húga van.

Szürke sorokba rendeződve hagytuk el a termet. Próbáltam görnyedten, hajlott háttal járni, ahogy mindenki más, és amikor Mrs. Reynolds meg egy másik nővér a szobámba kísért, engedelmesen köszönetet rebegettem nekik. Mrs. Reynolds rám villantotta a szemét, majd elfordult. Úgy hagytak ott, hogy nem kötöztek az ágyhoz.

Vártam, amíg kopogó lépteik elérnek a következő zárt ajtóig, majd a matracomhoz siettem. Gyengéden végigsimítottam ujjbegyeimmal apám könyvének gerincét, de nem vettem elő. Megkerestem a Nin városából származó, hús ezüstérmét.

Éreztem a tenyeremben a súlyát, szélesebb és kétszer olyan vastag volt, mint egy féldolláros. A királynő rám mosolygott.

Lassan az ágyam melletti fal cementstukkójához dörzsöltem az érme szélét. Ezután a fény felé tartottam, és láttam, hogy egyenletes görbülete valamicskét megkopott.

Elmosolyodtam – a menekülő-alagutat ásó rab kétségbeesett mosolyával –, azután tovább reszeltem az érmét.

Vacsorára kicsavart rongy lett a karizmaimból, az érmét tartó ujjaim ízületei sajogtak. Bár azt a fémdarabot már nem is lehetett érmének nevezni. Egy hegyes szögű háromszöghöz hasonló eszköz lett a végeredmény; a középen lévő bölcs szemén kívül semmi sem maradt a királynő arcából. Vacsora után folytattam a munkát, hogy minél élesebb legyen, és mert félttem.

Lassan leszállt az éj – néztem, ahogy a fény rózsaszín, halványsárga, majd tompa hamuszínű lesz a csupasz falon –, közeledett Havemeyer visszatérésének ideje. Tudtam, hogy úgy ólálkodik majd a folyosókon, mint a ponyvaregények szörnyei. Megjelent előttem, ahogy felém nyújtja hűvös ujjait, és elszívja a testem melegét...

Kibújtam a takaró alól, meztelen talpam a padlóra tettem, és a zárt ajtóhoz osontam.

Az érme csillogva, keskenyen simult a tenyerembe, apró pengévé vagy éles, ezüst tollhegyé alakult át. Az ujjbegyemhez érintettem, Havemeyer mohó tekintetére gondoltam, és lefelé nyomtam.

Holdvilágnál pont úgy néz ki a vér, mint a tinta. Letérdeltem, egy tétova vonalat húztam a földön, de a vér cseppekké állt össze a sima csempén. Megszorítottam a kezem, végül egy elkenődött *A*-t erőszakoltam ki a vonakodó pötyögésből, de már tudtam, hogy ez nem fog beválni: túl sok vérre és időre lett volna hozzá szükség.

Nyeltem egyet. A térdemre fektettem a bal karom, próbáltam papírként, cserépdarabként vagy táblaként, valami élettelen tárgyként tekinteni rá. A bőrömhöz érintettem az ezüsthelyet, pontosan oda, ahol az alkarom izomrostjai a könyökömhöz csatlakoztak.

Tarts ki, January! – járt a fejemben, azzal írni kezdtem.

Kevésbé fáj, mint gondoltam. Nem, ez nem igaz – pontosan annyira fáj, amennyire fájhat betűket vésni a húsba, elég mélyen ahhoz, hogy a vér piros olajkitörésként buzogjon fel a nyomukban. Csakhogy vannak alkalmak, amikor a fájdalom elkerülhetetlen, életbe vágóan szükséges a megtapasztalása.

AZ AJTÓ

Ügyeltem arra, hogy a vonalak ne érintsék az alkarom közepén futó vénákat, mert homályosan tudatosult bennem, hogy tragikusan rövidre fogná a szökési kísérletemet, ha a kórház padlóján véreznék el. Ugyanakkor attól is tartottam, hogy túlságosan óvatos vagyok, mintha ez valamiféle rejtett bizonytalankodásra vagy hitetlenségre utalna. Ne feledd, a hit a fontos!

AZ AJTÓ KINYÍLIK.

Az érme hegye belekapott a mondat végi pontba, megperdült körülötte, és meggyötört szívem hitt az egész kijelentésben.

A szoba ugyanúgy, szinte már ismerős módon rendezte át magát, alig észrevehetően hullámozott, mintha egy láthatatlan háziasszony végigsimított volna a valóságon, hogy ne legyenek rajta ráncok. Összeszorított szemmel vártam, ereimben lüktetett a remény, cseppekben folyt ki a padlóra. Isten irgalmát kértem arra az esetre, ha nem válna be a tervem. Akkor reggel a saját vérembe fagyva találnának rám, de ebben az esetben legalább Havemeyer sem tudna tőlem életet jelentő melegséget lopni...

Kattant a zár. Kinyitottam a szemem, a hirtelen jött kimerültség fátylán keresztül pislogtam az ajtóra, amely kissé kitárult, mintha enyhe szellő mozgatta volna.

Előredőltem, a csempéhez nyomtam a homlokom, hagytam, hogy átcsapjon rajtam a fáradtság hulláma. A szemhéjam szeretett volna lezárulni, a bordáim pedig úgy fájtak, mintha leúsztam volna egy tó fenekéig és vissza.

De Havemeyer közeledett, nem maradhattam tovább.

Piros csíkot húzva magam után visszabotorkáltam az ágyhoz, ami inkább három végtagon történő kúszásnak felelt meg. Megkerestem a könyvemet, egy pillanatra magamhoz szorítottam, belélegeztem a fűszerek és az óceán illatát. Pontosan ilyen illatot árasztott apám ősrégi, tartását veszített kabátja is, amelyet vacsorakor a széke háttámlájára terített, amikor otthon tartózkodott. Ezt korábban hogyhogy nem vettem észre?

Hónom alá fogtam a könyvet, a tenyerembe zártam az érmehegyet, és kiléptem az ajtón.

Természetesen itt nem várt rám semmilyen Küszöb, de amikor a szobámból a folyosóra jutottam, olyan érzésem támadt, mintha egyik világból a másikba léptem volna át. Miközben előresiettem, a merev köpeny súrolta a lábamat, és a vérem cseppenként hullt a padlóra, hosszú vonallal jelezve az útvonalamat. Képtelen módon erről eszembe jutottak a kenyérmorzsával megjelölt ösvények, amelyek sötét, elvarázsolt erdőkön vezetnek át. Elfojtottam magamban azt a kissé hisztérikus készletet, hogy felnevessek.

Két lépcsőfordulót elhagyva megérkeztem a makulátlanul fehér előcsarnokba. Szép aranybetűkkel felcímkézett üvegtáblás ajtók mellett haladtam el, elhomályosodó tekintettel pislogtam a feliratokra. *Dr. Stephen*

J. Palmer. Szerettem volna besurranni az irodájába, hogy feltúrjam gondosan elrendezett iratait és aktáit, darabokra tépjem aprólékos jegyzeteit – és talán ellopjam azt a nevetséges tollát –, de tudtam, hogy esztelenség lenne, ezért továbbporoszkáltam.

Csupasz talpam a bejárat hűvös márványához tapadt. A méltóságteljes, dupla üvegezésű ajtó felé nyúltam, szinte már éreztem a nyári fű és a szabadság illatát, amikor egyszerre két jelenségre lettem figyelmes. Először is: a felettem lévő emeletről riadt láрма és kiabálás visszhangja ütötte meg a fületem, ráadásul végig piros csíkot húztam magam után, amely egyenesen a főbejáráthoz vezetett. Másodszor pedig: az ajtó másik oldalán egy elmosódott alak állt félig a sötétségbe burkolózva, félig a holdfényben. Egy férfi hosszan elnyúló, homályos árnya.

Nem.

A lábam elgyengült és lelassult, mintha térdig gázolnék a homokban. Ahogy az alak közeledett, egyre élesebbek lettek a körvonalai. Elfordult a kilincs, nyílt az ajtó, és Havemeyer jelent meg a küszöbön. Ezúttal nem volt nála sem bot, sem kesztyű, fehér pókkeze fedetlenül lógott az oldala mellett. A bőre csillogott, egészen földöntúlinak hatott a sötétségben, s hirtelenjében arra gondoltam, milyen különös, hogy napfényben annyira emberformát ölt.

Amikor meglátott, elkerekedett a szeme. Elmosolyodott – akár egy életre éhes ragadozó; isten irgalmazzon annak, aki valaha is ilyen mosolyt lát egy emberi arcon –, mire futásnak eredtem.

A hangok felerősödtek, sisteregve-pattogva keltek életre a fejem fölötti lámpák. Fehér ruhás nővérek és kórházzolgák siettek felém szidalmakat harsogva. Ugyanakkor Havemeyer jelenléte gonosz szellőkések egymásutánjaként ostromolta a hátamat, ezért addig futottam, amíg csaknem beléjük ütköztem. Ekkor lassítottak, kezüket békülékenyen a magasba emelték, próbáltak csitítani. Úgy tűnt, vonakodnak attól, hogy hozzám érjenek, és egy pillanatra megláttam magam az ő szemükön keresztül. A zavaros látomásban egy vad, se ilyen, se olyan lányként jelentem meg, aki véres hálóinget visel, vicsorog, a félelem elködösíti a tekintetét, és szavak vannak fohászként a bőrébe vésve. Mr. Locke jó kislányának helyét egy teljesen más ember vette át.

Valaki, aki inkább meghalt volna, semmint hogy megadja magát.

Oldalra ugrottam egy tábla nélküli faajtóhoz. Seprűk meg vödrök zuhantak rám a sötétben, megcsapott az ammónia és a lúg szaga: egy

takarítószerterében találtam magam. Meghúztam egy himbálódzó zsinórt, mire felkapcsolódott a villany. Ügyetlenül próbáltam kitámasztani a kilincset egy kis létrával. A hősök mindig ehhez a cselhez folyamodtak az általam olvasott történetekben, de a való életben meglehetősen hiábavaló trükknek bizonyult.

Futó léptek dübörögtek az ajtó túloldalán, valaki erősen megrángatta a kilincset, majd káromkodni és kiabálni kezdett. Zakatolt a szívem, próbáltam elfojtani a torkomból feltörő rémült szűkülést. Nem volt hová mennem, egy ajtó sem akadt, amit kinyithatnék.

Tarts ki, January! A létra aggasztóan recsegett.

El kellett onnan menekülnöm, gyorsan és messzire. A tengerre nyíló kék ajtóra, apám világára, Samuel világára, a tó melletti kunyhójára gondoltam. Lenéztem a bal kezemre, amely immár úgy lüktetett a fájdalomtól, akár egy távoli induló, és megfogalmazódott bennem a kérdés: *mi a fenéért ne?*

Egy fél másodpercig haboztam. *Ára van* – mondta az apám –, *mint a hatalomnak mindig*. Mekkora árat kellene fizetnem azért, ha kihasítanám a világot? Meg tudnám egyáltalán fizetni? Hiszen egy raktárban raboskodva reszketek, és folyik a vérem...

– Jöjjön ki, Miss Dudose! – sziszegte egy hang az ajtón keresztül. – Ne legyen ilyen gyerekes!

A hang nagyon türelmesnek tűnt. Egy olyan farkast juttatott az eszembe, amely várakozva köröz a fára felkergetett zsákmánya alatt.

Lenyeltem a jeges félelmet, és hozzáálltam a tervem megvalósításához.

Magasan, a vállamon kezdtem, amit alig értem el, szorosan egymás mellé karcoltam a kis betűket. *A LÁNY ÍR EGY AJTÓT*

A dörömbölés elhalt, helyette egy hűvös hang szólalt meg a túloldalról.

– El az *utamból!*

Ezután zaklatott perlekedés, csoszogó léptek, majd sokkal erősebb, az egész ajtókeretet megrengető puffanások zaja következett.

VÉRBŐL

Hová? Mintha a szemem kifelé igyekezett volna a koponyámból, szeretett volna elrepülni, hogy magára hagyja vérző, szenvedő testemet. Nem ismertem pontos címet, még a térképen sem bökhettem rá egy helyre, de ez nem számított. Ami fontos, az a hit. Az akarat.

ÉS EZÜSTBŐL. Az utolsó betűt is kikanyarítottam a pengével, közben Samuel járt a fejemben.

Az új szavak épp befértek az első mondat elé, így az egész egyetlen történetté állt össze, amelyben kétségbeesetten, eszeveszettül hittem: *A lány ír egy Ajtót vérből és ezüstből. Az Ajtó kinyílik.*

A kis létra még egyszer, utoljára megreccsent. Az ajtó befelé nyomódott a takarításhoz használt eszközök és a törött fa torlaszán keresztül. De ez nem érdekelt, mert ugyanabban a pillanatban megcsapott az átalakuló világ örvénylése és hullámozó tébolya, amit a létező legképtelenebb jelenség követett: frissítő szellő simogatta a hátam. Éreztem a fenyőtűk, a hús föld és a meleg, júliusi tó illatát.

Hátrafordulva láttam, hogy mögöttem a falon különös lyuk tátong rozsdásan és ezüstösen. Egy csúf, elnagyolt rajz benyomását keltette, mintha egy gyerek irkafirkája elevenedett volna meg. De én tudtam, hogy ez egy Ajtó.

A takarítószerár ajtaja már félig nyitva állt, egy fehér kéz nyúlt be rajta. Hátrafelé lépkedtem, a saját véremben csúszkáltam, és az állkapcsom furcsa nyilallása döböntett rá, hogy vadul, marcangolásra készen vicsorgok, mint Bád pár másodperccel azelőtt, hogy belemélyesztené valakibe a fogát. Éreztem, hogy ott van a hátam mögött az Ajtó – egy áldott hiányosság a téglák közt, egy fenyőillatú ígélet –, s miközben átpréseltem magam rajta, mindkét vállamat felsértette durva szegélye.

Hátrazuhantam a mindent elnyelő sötétségbe, onnan néztem, ahogy arcok és kezek özönlenek a szertárba, ez a sokkarú szörny pedig felém nyújtózik. Aztán felfalt a Küszöb semmije.

Megfeledkeztem arról, milyen üres. Nem is megfelelő szó rá ez, mert ami üres, az egykor megtelt valamivel, de lehetetlennek tűnt, hogy valaha is létezett volna bármi a Küszöbön. A saját létezésemet sem vettem teljesen biztosra, egy rémes pillanatig úgy éreztem, hogy a lényem határai kezdenek elmosódni, szétfoszlani.

Most is megrémít ez a pillanat, holott tömör padlódeszkákon pihen a lábam, és a nap melengeti az arcomat.

Vértől ragacsos ujjaimmal kitapogattam a *Tízezer ajtó* kopott bőrkötését, és a szüleimre gondoltam, akik világról világra jártak, akár egy óriási, sötét tó felszínén pattogó kavicsok, és nem féltek a zuhanástól. Aztán eszembe jutott Jane, Samuel és Bád, majd az arcuk láttán egy térkép bontakozott ki az ürességből, amiből rájöttem, merre tartok.

Ismét durva szélek karistoltak össze, ám az újonnan felbukkanó sötétség végtelenül világosabbnak tűnt, mint maga a Küszöb. Dohos fapadló öntött

formát a lábam alatt. Előrebuktam, begörbítettem az ujjaimat a deszkákon, mintha egy szikla repedéseibe kapaszkodnék. A könyv sarkai fájdalmasan, egyszersmind csodásan szúrták az oldalamat. A szívemnek mintha nyoma veszett volna a Küszöbön, de most újra a létezésbe dobogta magát.

– Ki van ott?

Egy alak suhant el a padlón, holdszélű árnyékot vetve rám.

– *January?*

Egy halk, női hang szólított meg, és ahogy a nevem magánhangzóit forgatta, az egyszerre volt idegen és ismerős. Erről a *lehetetlen* szó jutott elsőként eszembe, de az ezt megelőző pár nap végzetesen kikezdte az arról alkotott elképzeléseimet, hogy mi lehetséges, és mi nem az – viszont a szó ezután elsurrant.

Olajos, aranyszínű fény gyulladt fel. Aztán megjelent ő is: a lámpafényben kirajzolódott rövid haja és zilált ruházata. Enyhén nyitott szájjal térdepelt mellettem.

– *Jane!* – Túlságosan nehéznek éreztem a fejem. Letettem a földre, a padlóhoz intéztem a szavakat. – Hála istennek, hogy itt vagy! Bármilyen ez a hely. Tudom, mit céloztam meg, de az Ajtóknál soha nem lehet tudni a végeredményt. – Az elnyúló szavak egymásba botlottak a számban, mintha víz alatt kiabáltam volna. A lámpa fénye tompulni kezdett. – Hogy kerültél ide?

– Azt hiszem, sokkal érdekesebb kérdés, hogy *te* hogyan kerültél ide. Egyébként a Zappia család kunyhójában vagyunk. – Hangja szárazsága merevnek, erőltetettnek tűnt. – Mi történt veled? Minden csupa vér...

De ekkor már nem figyeltem rá. A szoba árnyékba burkolózó sarkából egy hang ütötte meg a fülem – egy bukdácsoló, erőlködő hang, majd a karmok kopogása a fán –, és elakadt a lélegzetem. Egyre közelebből hallottam a lépteket, amelyek hol felgyorsultak, hol lelassultak. *Az nem lehet.* Felemeltem a fejem.

Bád a fénybe bicegett. Az egyik szeme fel volt dagadva, a hátsó lába remegett a padló fölött, feje elgyötörten lógott. A másodperc hosszúra nyúló töredékéig csak pislogott rám, mintha nem lenne biztos abban, hogy engem lát, aztán egymás felé vetődtünk. Összeütköztünk, sötét emberi végtagok és sárga bundás kutyalábak esztelen kavalkádját alkottuk. A nyakamhoz meg a karom alá fúrta a fejét, mintha egy helyet keresne, ahol elrejtőzhet, közben rekedten nyüszögött, akár egy kiskutya. Soha nem láttam még ilyenek. Átkaroltam, remegő lapockájához nyomtam a

homlokom, és elduruzsoltam neki az összes ostoba frázist, amit csak egy sérült kutyának lehet (*tudom, kicsikém, semmi baj, itt vagyok, sajnálom, sajnálom, sajnálom*). A mellkasomban lévő szilánkos törés elkezdett beformni.

Jane megköszöörülte a torkát.

– Igazán nem akarok zavarni, de... várunk még valamire ezen a lyukon keresztül?

Megmerevedtem. Bád padlót verdeső farka is megállt. Csoszogó, kúszó hangok visszhangzottak a hátam mögött, mintha közeledett volna felénk valami. Hátrafordítottam a fejem az Ajtó felé – az egyenetlen, fekete hasadék irányába, amely úgy nézett ki, mintha a valóság gondatlanul fennakadt volna egy kiálló szegen –, és megláttam, legalábbis azt hittem, látom a gonosz ragyogást a mélyén, mintha egy éhes szempár meredt volna rám.

– Utánam jött.

A hangom higgadtnak, már-már távolinak tetszett, miközben a gondolataim rémülten futották a köröket. Tudtam, hogy az az átkozott Havemeyer a fehér képével hamarosan felbukkan, és elveszi tőlem, ami kell neki. Mások is követnék, amint összeszednék hozzá a bátorságukat. Örökre bezárnának, már ha maradna belőlem valami, amit be lehet zárni, és valószínűleg Jane ugyanerre a sorsra jutna. Biztosan semmi jó nem várna egy afrikai nőre, akit egy elmebeteg szökevény társaságában találnak az éjszaka közepén. Akkor ki vigyázna szegény sebesült Bádra?

– Azt hiszem... be kell zárnom az Ajtót.

Minden nyitott dolgot be lehet csukni. Erre apám is rájött, amikor bezáródott a Nin városát és anyám kaszálóját összekötő ajtó. Soha nem jött rá, miért vagy hogyan történt, de végtére is ő tudósként közelítette meg a kérdést: a gondos tanulmányozás, az észszerű bizonyítékok és a többéves feljegyzések eszközéhez folyamodott.

Az én eszközeimet az akarat és a szavak jelentették, ráadásul kezdtem kifutni az időből. Megkerestem az érmehegyemet, amelyre már annyira rászáradt a vér, hogy ezüstös csillogása odalett. A hasamhoz szorítottam a könyököm, magam elé fektettem sokat szenvedett karomat. Még egyszer a bőrömbe nyomtam az érmét, közben pislogtam párat, mert a szoba furcsán elmosódott, majd újra kirajzolódott előttem.

– *Ne!* January, mit...

Jane elrántotta a kezem.

– Kérlek! – Nyeltem egyet, kicsit meginogtam. – Kérlek, bízz bennem! Higgy bennem!

Az égvilágon semmi oka nem volt arra, hogy így tegyen. Bárki más készségesen visszarángatott volna az orvosokhoz egy cédulával a nyakamban, hogy zárjanak be száz évre egy éles tárgyak nélküli kis szobába.

(Mr. Locke elkövette velem szemben ezt a gyalázatot. Csak akkor ébredsz rá, milyen törékeny és illékony az önálló akaratod, amikor látod, hogy egy gazdag férfi olyan könnyen foszt meg tőle, mintha csak egy banki hitelt írna alá.)

A szöszmötölés egyre hangosabb lett.

Jane a mögöttem lévő falon tátongó lyukra, majd a karomon pirosuló, véres betűkre pillantott. Valami furcsa suhant át az arcán – talán agyafúrtság? bizonytalan megvilágosodás? –, majd elengedte a kezem.

Kerestem egy fedetlen, nem vérfoltos területet a bőrömön, és elkezdtem bele vésni két szót: *CSA*

A sötétségben mozgolódás támadt, hallani lehetett a lélegzetvételek reszelős hangját, aztán egy fehér pókkéz nyúlt ki felém a feketeségből...

CSAK NEKI.

Az Ajtó kinyílik. Csak neki.

Éreztem, hogy a világ összehúzódik, mint a sebek körül a bőr. A feketeség hátrébb vánszorgott, a fehér kéz pedig görcsbe rándult egy rémséges, embertelen üvöltés kíséretében, azután már semmi mást nem láttam, csak a kunyhó jellegtelen falát.

Az Ajtó bezárult.

A padlóhoz nyomtam az arcom, Jane a homlokomra tette hús kezét. Bád közelebb bicegett, és hátát nekem vetve leheveredett mellém.

Mielőtt elsötétült előttem minden, három egymás mellett fekvő, különös, világos színű tárgyat vettem észre a földön. Úgy festettek, mint valamilyen ritka gomba fehér tönkjei vagy a gyertyacsonkok. Már behunytam a szemem, a fájdalom egyre messzebb sodort a kábult álom felé, amikor rájöttem, mik azok: három fehér ujjbegy.

Egy időre máshová kerültem. Nem igazán tudom, hová, de egy másíkajta Küszöbhez hasonlított: sötét és végtelen, néma galaxisnak tűnt csillagok, bolygók és holdak nélkül. Csakhogy ezen nem haladtam át, hanem csak...

sodródtam. Várakoztam. Halványan emlékszem arra, hogy kellemes helynek találtam, mert nélkülözte a szörnyeket, a vért és a fájdalmat. Nagyon is szerettem volna ott maradni.

De valami folyton megzavart. Egy meleg, lélegző test, amely mellém fészkelte magát, a hajamba csimpaszkodott, és halkán nyöszörgött.

Bád. Bád élt, és szüksége volt rám.

Ezért feltörtem a feketeségből, és kinyitottam a szemem.

– Kiskutyám...

Mintha tömött vatta lett volna a nyelvem helyén, ennek ellenére Bád hegyezni kezdte a fülét. A mellkasából újra nyöszörgés tört fel, és valahogy még közelebb araszolt, holott közvetlenül mellettem feküdt. Meleg lapockájához nyomtam a fejem. Át akartam karolni, de a mozdulat félúton megrekedt, és halkán feljajdultam.

Fájt. Minden fájt: mintha összezúzódott volna az összes porcikám valamilyen elviselhetetlen teher alatt. A bal karom forrón lüktetett, lepedőből hasított csíkok futottak szorosan körbe rajta, még a vérem is akadozva áramlott az ereimben. Összességében véve ez tisztességes árnak tűnt azért, hogy átírhattam a tér és az idő természetét, és létrehozhattam egy saját Ajtót. Elfogott a készítés, hogy felnevessek vagy inkább felkiáltsak, aztán pislogtam párat, és körbenéztem.

A kunyhó aprócska volt, ahogy Samuel mondta, és egy kicsit elhanyagolt: a takarók dohos szagot árasztottak, a tűzhelyről narancssárga rozsda pattogzott le, az ablakokba pedig sűrű hálót szöttek a pókok. De az illat... ó, az az illat! Napsütés és fenyő, tó és víz – mintha a nyár illatai itatták volna át a falakat. Hajszálpontosan a Brattleboro ellentétét testesítette meg.

Csak ekkor vettem észre Jane-t, aki az ágyam végében ült egy gőzölgő bögrével a kezében. Szája széle felfelé ívelt, miközben Bádra és rám szegezte tekintetét. Az egymástól távol töltött egy hét alatt megváltozott benne valami. Talán a ruhája – megszokott, ódivatú, szürke gönceit lábszárközépig érő szoknyára és bő pamutblúzra cserélte le –, talán a szeme élénk csillogása. Mintha levette volna magáról az álarcot, amelynek létezéséről korábban nem is tudtam.

Hirtelen elbizonytalanodtam. Amikor megszólaltam, Bád hátát néztem.

– Hol találtad meg?

– A parton, abban a kis öbölben, a ház mellett. Nem... – Elbizonytalanodott, hogyan folytassa tovább, és amikor felpillantottam rá,

észrevettem, hogy szájának íve kiegyenesedett. – Nem volt valami jó formában. Majdnem vízbe fúlt, véresre verték... Arra gondoltam, talán levetették a szikláról, és abban reménykedtek, hogy megfullad. – Megvonta a vállát. – Mindent megtettem érte, amit csak tudtam. Fogalmam sincs, a lába helyrejön-e valaha is.

Megtapogattam a Bád bundáján éktelenkedő foltokat és a tömzsi varratokat. Jane bekötözte és sínbe tette a hátsó lábát.

Kinyitottam a szám, de egy hang sem jött ki rajta. Vannak olyan alkalmak, amikor a *köszönöm* annyira kevés, annyira eltörpül az adósság nagysága mellett, hogy a szavak porrá omlanak az ember torkában.

Jane, ha valaha is elolvasod ezt: *köszönöm*.

Nyeltem egyet.

– És hogy... te hogy kerültél ide?

– Ahogy azt már biztos te is tudod, Mr. Locke azért hívatott az irodájába, hogy közölje velem, a továbbiakban nem tart igényt a szolgálataimra. Erre én... dühbe gurultam, mire az az átkozott, hátborzongató komornyikja anélkül tessékelt ki a házból, hogy összepakolhattam volna a holmimat. Természetesen aznap este visszamentem, de már csak hűlt helyedet találtam. Nagy hibát követtem el a késlekedéssel, és ezt mélységesen sajnálom – vallotta be kitágult orrcimpával.

Megrázkódott a válla.

– Nos, azt mondták, hogy a Brattleboro a fehérek intézménye. Nem látogathattalak meg. Ezért felkerestem a Zappia fiút, arra gondoltam, az olasz meglehetősen közel áll a fehérhez, de tőle is megtagadták a belépést. Ahogy látom, talált egy sokkal hatékonyabb módszert, hogy eljuttassa hozzád a küldeményemet. – Újra megjelent az arcán a mosoly, ezúttal elég szélesre húzódott ahhoz, hogy látni engedje a fogai közötti keskeny rést. – Milyen odaadó barát, ugye?

Nem tartottam szükségesnek, hogy feleljek erre. Jane enyhén affektálva folytatta a mondandóját.

– És nagyon helyes fiatalember. Kaptam tőle ruhát, szállást, ahol gondolkodhatok, terveket szőhetek és alhatok, mivel a Locke-házban már nem láttak szívesen.

– Sajnálom.

Halknak, erőtlennek hallottam a hangom. Jane felhorkant.

– Én nem. Amióta betettem a lábam abba a házba, azóta gyűlöltem a tulajdonosával együtt. Kizárólag azért viseltem el, mert alku kötöttem

apáddal. Arra kért, hogy védjelek meg, cserébe pedig... ígért nekem valamit, amire nagyon vágytam. – Ekkor mintha elkalandozott volna, és olyan feneketlen, nyers harag lobbant a szemében, hogy elakadt a lélegzetem. Nyelt egyet, majd visszatért hozzám. – De többé már nincs olyan helyzetben, hogy ezt meg tudja adni nekem.

Még szorosabban magamhoz húztam Bádot, és amennyire tudtam, próbáltam száműzni az érzelmeket a hangomból.

– Akkor most elmész. Haza.

Elkerekedett a szeme.

– Most? Hogy hagyhatnálak el, amikor ennyire beteg vagy, meg is sérültél, és isten tudja, mi minden kísért? Lehet, hogy Julian megszegte az alkunkat, de te és én egy teljesen más megállapodást kötöttünk egymással. – Ostobán pislogtam rá. Jane arcvonásai ellágyultak, soha nem láttam még ilyennek. – A barátod vagyok, January. Nem foglak magadra hagyni.

– Ó...

Egy ideig egyikünk sem szólalt meg. Hagytam magam verejtékes félálomba zuhanni, Jane pedig addig piszkálta a tűzhelyet, amíg életre nem kelt, megmelegítette rajta a kávéját. Visszajött az ágyhoz, arrébb tolta Bád hátsóját, és lekuporodott mellém. A térdére fektette a viharvert, rozsdavörös foltokkal tarkított *Tízezer ajtót*, hüvelykujjával a borítót simogatta.

– Aludnod kellene.

Nem igazán tudtam. Kérdések zsongtak-zümmögtek a fülemben, akár a szúnyogok. Mit ígért apám Jane-nek? Hogy találkoztak valójában, és mit jelentett a barátomnak az a könyv? Egyáltalán miért jött apám ebbe a szürke, unalmas világba?

A takaró alatt forgolódtam, amíg Bád panaszosan fel nem szusszant.

– Megtennéd... felolvasnál nekem belőle? Épp a negyedik fejezet végén járok.

Jane rám villantotta hézagos mosolyát.

– Persze.

Kinyitotta a könyvet, és olvasni kezdett.

Ötödik fejezet

amelyben a veszteségről esik szó

A menny - A pokol

Igazából senki sem emlékszik az élete kezdetére. A legtöbb emberben ködös elképzelések élnek a kora gyerekkoráról. Ezek a szülők által újra meg újra elmesélt történetekből állnak össze, amelyek egybefonódnak a saját homályos, csecsemőkori emlékeinkkel. A szülők elmondják, milyen volt, amikor majdnem meghaltunk, mert lekúsztunk a lépcsőn a macska után; amikor a mennydörgés közepette álmunkban mosolyogtunk; amikor kimondtuk az első szavakat, megtettük az első lépéseket, és megettük az első születésnap tortánkat. Több száz különböző történetet mesélnek el, amelyek valójában ugyanazt fogalmazzák meg: *szeretünk téged, mindig is szeretttünk.*

Ám Yule Ian soha nem mondta el a gyermekének ezeket a történeteket. (Engedtessek meg nekem, hogy gyáva módon továbbra is harmadik személyben folytassam az elbeszélést. Bolondság, de enyhíti a fájdalmat.) Akkor mégis mire emlékszik a lánya?

Arra az első pár éjszakára nem, amikor a szülei riadt mámorban figyelték a mellkasa emelkedését és süllyedését. A bőrük alatt kacskaringózó friss tetoválások forró kidudorodására sem, amelyek új szavakká (*anya, apa, család*) álltak össze. Arra sem, hogy ők ketten néha egymásra néztek a pirkadat előtti derengésben, miután órákon át jártak fel-alá, ringatták a picit, és értelmetlen dalokat énekeltek neki több nyelven - miközben az összes érzésüket tisztán le lehetett olvasni az arcukról: a kába kimerültséget, az enyhe hisztériát és a kimondhatatlan vágyakozást arra, hogy egyszerűen csak lefeküdjenek valahová -, és hogy ez idő alatt mind a tízezer világ legszerencsésebb párjának tartották magukat.

Nem valószínű, hogy fel tudja idézni magában azt az estét, amikor az apja a kis kőházuk felé tartva a domboldalon talált rá az anyjával együtt, mély álomba merülve. A gyermek nyitott szájjal aludt, a derekára kötött pamutrongyot leszámítva pucéran, a haját lágy szellő borzolta. Ade a teste aranyszínű-fehér ívével vette körbe, olyan volt, akár egy nőtény oroszlán vagy egy nautilusz, miközben a gyermeke édes, tejszagú leheletét lélegezte be. Már nyár végére járt, és a hűvös, esti árnyak lábujjhegyen közeledtek feléjük - de egyelőre nem érték

el őket. Még mindketten érintetlenül, egész testükben ragyogtak.

Yule a domboldalon állva nézte őket, ujjongó, dagadó örömet érzett, amelybe egy kis mélabú is vegyült, mintha máris a pillanat elmúlását gyászolná. Mintha tudná, hogy nem élhet örökké a mennyországban.

Fáj ezekről beszélnem. Még most is, miközben ezt írom – az Ulánbátor melletti hegylábnál, a sátorba húzódva, magányosan, a tollam kaparászását és a farkasok jeges üvöltését hallgatva –, csikorog a fogam a fájdalom hullámaintól, olyan fájdalomtól, amely megtelepszik a végtagjaimban, és megmérgezi a csontvelőmet.

Emlékszel, amikor a nevedről kérdeztél, és azt mondtam, anyádnak tetszett? Dühbe gurultál, nem elégítetted ki a válasz, és pontosan úgy tartottad az állad, ahogy ő. Akkor alig kaptam levegőt. Próbáltam folytatni a munkát, de nem sikerült. Meggyötörten, reszketve vánszorogtam az ágyhoz, és arra gondoltam, milyen formákat vett fel édesanyád szája, amikor kimondta a neved: January.

Aznap este nem mentem vacsorázni, és másnap hajnalban elutaztam. Kiugrottál az ágyból, hogy elbúcsúzz tőlem, ezután még hónapokig kísértett az arcod – az álmosság, kissé vádló kifejezés rajta, ahogy a kocsi ablakából láttam. Fájt nekem a veszteség, közben neked is fájdalmat okoztam a hiánnyal.

Most már nem tudom betölteni azt az űrt, nem tudok visszamenni az időben, nem szánhatom rá magam, hogy kinyissam a kocsi ajtaját, visszarohanjak hozzád, szorosan magamhoz öleljelek, és a füledbe suttogjam: „Szeretünk téged, mindig is szeretttünk.” De legalább törleszthetem régi adósságomat, és elmondhatom a tényeket.

Íme, az ok, amiért nem írottban, az Amariko-tenger sziklás szigetein nőttél fel, hanem Vermont fenyőkkel tűzdelt, havas tájain. Ezért van, hogy apád csak ritkán és futólag néz az arcodra, mintha egy aprócska nap lennél, amelynek fénye elvakítja őt. Ezért alakult úgy, hogy csaknem hatezer mérföld választ el minket egymástól, a hideg görcsbe rándítja a kezem, és egyedül vagyok a mindig mellettem köröző kétségbeesés és remény két hárpiaját leszámítva.

Ez történt Tudós Yule Iannel és Adelaide Lee Larsonnal a lányuk születése után, 6922 zord tavaszán, írottban.

Yule-nak a tavasz legelején tűnt fel, hogy felesége arckifejezésébe valami olyan vegyül, amit korábban egyszer sem látott rajta. Valamiféle sóvárgásnak lehetett volna nevezni, és

abban nyilvánult meg, hogy a láthatárra révedt, felsóhajtott, és egy pillanatra megfeledkezett arról, amit épp csinált. Éjszakánként forgolódott és fújtatott, mintha óriási teherként nehezedne a testére a takaró, aztán még pirkadat előtt felébredt, hogy teát főzzön, és a konyhaablakon keresztül bámulja a tengert.

Egyik este, amikor egymás mellett pihegtek a sötétben a tavasz zöld illatába burkolózva, Yule már nem bírta tovább.

– Mi a baj, Adelaide?

Nin városának nyelvén tette fel a kérdést, és Adelaide is azon válaszolt.

– Semmi. Valami. Én nem tudni. – Átváltott angolra. – Csak elbizonytalanodtam, hogy szeretek-e lehorgonyozni egy helyen. Szeretem a lányunkat, szeretlek téged, szeretem ezt a házat és ezt a világot, de... néha úgy érzem magam, mint egy rövid pórázon tartott, izgága kutya. – Arrébb húzódott a férjétől. – Lehet, hogy eleinte mindenki ezt érzi. Talán csak a tavaszi fáradtság miatt van.

Yule nem felelt neki. Ébren feküdt, a gondolataiba merülve hallgatta a tenger távoli sóhajtozását.

Másnap reggel korán elment otthonról, amikor Ade meg January még az ágyban terpeszkedtek, és az égbolt sem világosodott ki teljesen, csak sápadt álmokat látott. Pár órát töltött távol, ami alatt négy emberrel beszélt, teljes egészében elköltötte szerény megtakarításukat, ezenkívül három különböző adóslevelet írt alá. Zihálva, ragyogó arccal tért vissza a kőházikóba.

– Milyen volt a tanítás? – kérdezte Ade.

(„Ba!” – tette hozzá January felsőbbbségesen.)

Yule kivette Ade karjai közül a csecsemőt, kacsintott, majd így szólt:

– Gyere velem!

Lementek a városba a kanyargós utcákon, elhaladtak a főtér, az egyetem, Yule anyjának tetoválóműhelye és a tengerparti halpiac mellett, végül a nap melengette rakparton lyukadtak ki. Yule egészen a végébe vezette a feleségét, majd megállt egy formás kis hajó előtt, amely méretében és küllemében felülmúlta a *Kulcsot*, vitorlájára pedig sebtében ráhímezték a gyorsaságot, kalandokat és szabadságot ígérő áldásokat. Különféle felszerelések és élelmiszerek – hálók és csapdák, vizeshordók, füstölt hal, aszalt alma, borókabor, kötél és egy fényes réz iránytű – lapultak rajta vászonzsákokba rendezve, egyik végén pedig takaros, fedett kabin állt, benne szalmával tömött matrac.

Ade olyan sokáig hallgatott, hogy Yule szívét mardosni kezdték a kétségek. Soha nem tanácsos napfelkelte előtt

döntéseket hozni vagy a házastárs véleményének kikérését elmulasztani, és ő mindkettőt megtette.

– Ez a miénk? – kérdezte végül Ade.

Yule nyelt egyet.

– Igen.

– Hogy... miért?

Yule lehalkította a hangját, kezét a felesége tenyerébe csúsztatta, hogy a tetoválásaik egyetlen, fekete tintával írt oldallá olvadjanak össze.

– Én nem leszek a pórázod, szerelmem.

Ahogy Ade ekkor ránézett, annyi szeretet áradt a tekintetéből, hogy Yule tudta, amit tett, az nem pusztán kedves gesztus volt, hanem vitathatatlan szükségszerűség.

(Hogy bánom-e? Visszacsinálnám-e, ha lehetne? Mondanám neki azt, hogy békéljen meg a családanyák és háziasszonyok életével, s tegyen le a kalandokról? Attól függ, melyik ér többet: egy élet vagy egy lélek.)

January, aki eközben egy bosszús sirálycsapat felé kalimpált a kezével, elunta magát. Megragadta a figyelmét a hajó, és olyan rikácsoló hangokat adott ki, amelyek általában azt jelentették: „Ide vele, de azonnal!”

Ade a lánya homlokához nyomta a fejét.

– Ahogy mondod, drágám.

Két nappal később Nin városa zsugorodni kezdett mögöttük, és tisztán, fényesen tárult eléjük a keleti láthatár. Ade a hajó orrában térdelt ormótlan munkáskabátjában, gyermekét a mellkasához szorította. Yule nem tudhatta biztosan, de úgy gondolta, talán suttog neki, elmondja, milyen érzés, amikor hullámok futnak az ember lába alatt, idegen városok körvonalai sejlenek fel a félhomályban, és ismeretlen nyelvek dalolnak a szélben.

A következő hónapban úgy éltek, mint egy kis madárraj, amely hosszadalmas, csak számukra értelmet adó vándorlásba kezd. Városról városra jártak, de sehol sem időztek sokáig. Ade bőre, amely a tél során kifehéredett, újra megpirult és szeplős lett, haja pedig napszitta, csimbókos vadonná lényegült át, leginkább a lovak sörényére hasonlított. January bőre vörösesbarnán izzott, akár a parázs vagy a fahéj. Ade „született vándor”-nak nevezte; elmélete szerint kalandozásra termett minden kisgyermek, aki a hajópallók gyengéd ringatózásán tanul meg kúszni, sós vízben fürdik, és iránytűt használ rágókának.

Ahogy egyre jobban teret hódított a tavasz, és kizöldültek a szigetek, Yule kezdte sejteni, hogy az útjuk nem céltalan. Még ha kiszámíthatatlanul és közvetve is, de mintha kelet felé tartottak volna, ezért nem lepődött meg túlságosan, amikor Ade egyik este hangot adott annak, hogy hiányzik neki Lizzie néni.

– Csak szeretném, ha tudná, hogy nem valami árokban rohad a testem, azonkívül biztos örülne, ha látna egy új Larson lányt. És egy férfit, aki a családja mellett maradt.

Nem mondta ki, de Yule erősen gyanította, hogy feleségét életében először elfogta a honvágy. Esténként a Mississippi nyári illatáról, a szénamedző felett elterülő ég porcelánkékjéről mesélt. Ha valakinek gyereke születik, az valahogy visszakanyarítja a saját élete kezdetéhez, mintha egész addig egy kört rajzolt volna, amelyet most köteles lenne bezárni.

Plumm városában, ahol két évvel azelőtt találkoztak, feltöltötték a készleteiket. A piacra járók közül páran még emlékeztek rájuk, és elterjedt a híre, hogy a sellő hozzámert a tudóshoz, aztán egy (kiábrándítóan hétköznapi) leánygyermeket szült neki. Amikor Ade és Yule távozni készültek, kisebb tömeg sereglett össze a parton. January vagy ujjongva sikongatott nekik, vagy az anyja vállába fúrta az arcát, miközben Ade próbált kielégítően értelmetlen válaszokat adni a kérdésekre. („Hogy merre tartunk? Az igazat megvallva, egy coloradói hegy tetejére.”) Mire lement a nap, a város lakói már valóságos pikniket rendeztek a kikötőben, így amikor a család útra kelt, örömtüzek meleg ragyogása világította meg a hátukat. A helyiek hol érdeklődve, hol vidáman, hol riadtan nézték a hajójukat, figyelmeztetéseket és jókívánságokat kiáltottak utánuk, miközben az ég rózsaszín selyme kék bársonnyá változott fölöttük.

(Az azóta eltelt évek során sokszor eszembe jutottak ezek az emberek, akik láttak minket elhajózni a kihalt, keleti tenger felé. Vajon a keresésünkre indult bármelyikük is, amikor nem tértünk vissza? Egy kíváncsi kereskedő vagy egy aggódó halász? Ezzel a halvány reménnyel vigasztalódik a szívem.)

Yule nem szokott hozzá, hogy ekkora felhajtas övezze, de Ade csak nevetett rajta.

– Pont ugyanilyen ábrázatú embereket hagytam magam után három tucat világban. Jót tesz nekik. Azt hiszem, úgy születnek a mesék, hogy a népek megpróbálnak megmagyarázni olyasmiket, amikre nincs is magyarázat. – Lenézett az ölében fekvő Januaryre, aki merengőn rágta a bütykeit. – Jule, a lányunkból már azelőtt tündérmese lesz, hogy járni tudna. Nem gondolod, hogy ez nagy dolog? Ha valakire, hát rá lehet mondani, hogy született vándor.

Éjszaka, miközben January a mellkasán aludt, Ade megrajzolta az útvonalukat; a csillagokat és az emlékeit használta hozzá. Yule a kabinból figyelte őket, és amikor elszenderült, álmában felnőtt nőként jelent meg előtte a lánya: hat nyelven beszélt, jobb tengerész volt, mint az apja, örökölte az anyja bátor, zabolátlan szívét, és soha nem tudott megmaradni egy helyen,

inkább a világok között táncolt a saját ösvényén. Erős, ragyogó és elszánt, csodálatosan különös nő lesz, aki tízezer nap fényében nevelkedik.

Yule csak hajnalban ébredt fel, amikor Ade a kabinba érve lefektette kettejük közé a kislányt. Átkarolta mindkettejüket, majd újra álomba merült.

A városszigetektől távolodva egyre kegyetlenebbek és hidegebbek lettek a szelek, a következő napokon átszeltek pár felszín alatt settenkedő áramlatot. A hullámok riasztó módon csapkodták a hajótestet, a vitorla vagy túlságosan megfeszült, vagy a szél felé fordult. Ade úgy vicsorgott a sós permetben, akár a zsákmányát megpillantó, vadászó héja. January a tattól a hajó orráig kúszott egy derekára erősített kötéllel, olykor a hullámokkal együtt bukfencezett. Yule a láthatárt kémlelte, hogy megtalálja Ade ajtaját.

A harmadik nap hajnalán tűnt fel. Két fekete bérc emelkedett ki sárkányfogként a tengerből, egymás felé dőltek, köcsúcsuk majdnem összeért, középen keskeny átjárót képeztek. Körülötte sűrű füstként gomolygott a reggeli köd, ezért hol látszott, hol nem. *Mintha szándékos lenne, hogy ne fedezhessék fel könnyen* – írta Yule a naplójába –, *ami alátámasztja az előzetes feltevésemet.*

Eltette a jegyzeteit, és Januaryvel a karjában megállt a hajó orrában. A kislány álomtól ellágyult arca Ade kopott kabátjának gyűrődései közül kandikált ki. A tenger mozdulatlan és néma lett, úgy suhant rajta a hajó, akár a toll a papíron. A kövek árnyékot vetettek rájuk. Még mielőtt keresztülhaladtak volna az átjárón, át a küszöbön, bejutva a világok közötti fekete torokba, Yule Ian hátrafordult, és a feleségére nézett.

Ade a kormánykerékre hajolt, izmos válla menetirányba fordult, fogát összeszorította, a szemében boldog, szenvedélyes tűz ragyogott. Talán izgatottsággal töltötte el, hogy átkelhet egy újabb átjárón, belevetheti magát a határok és korlátok nélküli életbe, vagy egyszerűen csak örült, hogy hazamehet. A haja mézszínű csomókban feküdt az egyik vállán, összegabalyodva a tetoválása kanyargó vonalaival. Megváltozott az óta a nap óta, amikor több mint egy évtizeddel korábban Yule először pillantotta meg a cédrusokkal hintett mezőn – magasabb lett, masszívabb, a sok nevetés ráncokat rajzolt a szeme sarkába, és a halántékán göndörödni kezdtek az első ősz hajszálak –, de ugyanúgy ragyogott.

Ó, January, olyan csodálatosnak láttam!

Épp akkor nézett fel, amikor átsuhantunk a sötétségbe, ránk villantotta szilaj, féloldalas mosolyát.

Az a mosoly, az a ködbe vesző fehér-aranyló folt még most is úgy jelenik meg a szemem előtt, akár egy festmény. Azt az utolsó pillanatot jelöli, amikor a világ még nem tört darabokra. Ez volt kérészéletű, törékeny kis családjunk végső

másodperce. A pillanat, amikor utoljára láttam Adelaide Larson.

Elnyelt minket a feketeség, a köztes állapot fojtogató üressége. Behunytam a szemem, hogy ne lássam, gyáva szívem abban reménykedett, Ade majd átkormányoz minket rajta.

Aztán mintha valami kettészakadt és szétforgácsolódott volna, de hangokat nem hallottam, mert abban a légüres térben nem léteznek. A lábam felemelkedett, mire az a képtelen gondolat merült fel bennem, hogy egy tengeri szörny, egy leviatán vagy egy óriáspolip támadt a hajónkra. Ezután irdatlan nyomás nehezedett ránk a semmiből – mintha ezt a köztes teret harapták volna ketté.

Nem kaptam levegőt, megvakultam, pánikba estem. Még a másodperc egyetlen törtrészeként erejéig – amely most úgy függeszkedik az emlékezetemben, akár egy tengely, s körötte forog minden – talán máshogy cselekedhettem volna. Ha elindulok hátrafelé Ade-hez, lehet, hogy meghalok, vagy tébolyra kárhoztatom magam a végtelen köztelességben – de legalább Adelaide-del az oldalamon.

Ehelyett azonban megvettem a lábam, és körbeöleltelek a testemmel.

Gyakran gondolkodom erre a percre. Nem bántam meg, hogy így tettem, January, még a kétség legsötétebb óráiban sem.

A perc végét ért. Már csaknem összezúzott minket az üresség, te és én a nyöszörgő hajótesthez lapultunk, tüdőnkől kiszorult a levegő, fájt a koponyánk. A karom satuként szorult rád, lassan azt sem tudtam eldönteni, védelmet nyújtok neked, vagy összenyomlak, a szemem befelé feszült, a fogam csikorgott...

Levegő. Szellős, dértől csípős, fenyő- és hóillatú. Áttörtünk valamilyen láthatatlan határon, és a hajónk a földre zuhant. Előrebuktunk, egy másik világ hideg talajának ütköztünk.

Ami ezután történt, arról csak kusza, homályos emlékekkel rendelkezem, amelyek úgy izzanak fel, majd alszanak ki, akár egy villanykörte. Azt hiszem, egy sziklába vertem a fejem, vagy a szétrepülő fadarabok találták el. Emlékszem, hogy egész testedben megfeszülve sítottál a karjaim között. Csodával határos módon életben maradtál. Rémlik, hogy nagy nehezen feltápászkodtam, a hajónk romos maradványai felé szédelegtem, kétségbeesetten kerestem valamilyen fehér vagy aranyszínű villanást, de a látásom elködösült, aztán újra térdre rogytam. Azt a nagy ajtókeretet kutattam a tekintetemmel, amelyről Ade mesélt nekem, azonban semmit sem találtam, csak törmeléket és hamut.

Édesanyád nevét kiáltoztam, ám nem jött rá felelet.

Aztán egy alak bontakozott ki az árnyak közül, a virradat rajzolta ki a körvonalait.

Valami a tarkóhoz ért, mire a világ darabokra hullott. Az orrom fenyőtűk és kövek közé fúródott, a vér óceánízét éreztem

a számban.

Emlékszem, arra gondoltam: *haldoklom*. És feldereng az a távoli, önző megkönnyebbülés, mert akkorra tudatosult bennem: Ade nem jött át velünk az ajtón.

Az elefántcsont ajtó

Általánosságban elmondható rólam, hogy nem sírok gyakran. Kisebb koromban a gúnyos mosolyoktól a szomorú végű történetekig minden miatt sírva fakadtam, egyszer még az ebihalak halála is megrikatott, amikor az otthonukként szolgáló pocsolyát kiszárította a nap. Ám egy idő után eltanultam a sztoicizmus bűvészmutatványét: elrejtőztem. A saját kastélyom falai közé vonultam vissza, felhúztam a csapóhidat, és a legmagasabb toronyból követtem nyomon az eseményeket.

De ekkor kitörtek belőlem a könnyek: véresen, kimerülten feküdtem a Zappia család kunyhójában, Bád mellettem szuszogott, Jane hangja felettünk hullámozott, ahogy továbbmesélte apám történetét.

Annyit sírtam, hogy már viszketett a szemem, a taknyom átáztatta a párnát. Úgy zokogtam, mintha parancsba kaptam volna, hogy ne csak egy, hanem három ember bánatának adjak végre szabad folyást: az anyáménak, aki elveszett a mélységben; az apáménak, aki elveszett nélküle; és a sajátomnak, aki elveszett nélkülük.

Jane befejezte az olvasást, aztán csak hallgatott, mert mit is lehet mondani egy felnőtt nőnek, aki éppen álomba sírja magát? Óvatosan becsukta a könyvet, mintha a lapjai önálló életet élnének, és félne, hogy bántódást okoz nekik, majd egy rózsaszín takarót terített rám. Behúzta a függönyt, hogy kirekessze a déli nap sugarait, és leült a hintaszékbe kihúlt kávéjával. Olyan mereven sima volt az arca, hogy minden bizonyial viharos érzelmek dúltak a lelkében, de ő is kitanulta már a sztoicizmus bűvészmutatványát.

Míg elaludtam, égő, felpuffadt szemmel figyeltem Jane-t, és átöleltem Bád hullámzó mellkasát.

Félálomból láttam, ahogy Jane tesz-vesz a kunyhóban. Egyszer ki is ment, majd tűzifával a karján tért vissza, mert estére lehűlt a levegő. Ezután kifürkészhetetlen arccal matatott valami sötét, fémes tárggyal az asztalon. Egyszer félig felkönyököltem, és megpillantottam a kitámasztott ajtón át Jane-t és Bádót, amint a verandán ültek, s úgy keretezte be őket a nyári holdfény, mintha két ezüstszobor vagy védelmező szellem lettek volna. Ezt követően jobban aludtam.

Csak másnap reggel tértem teljesen magamhoz, amikor a nap a nyugati falra vetette első, halovány sugarát. A sápadt, kékes fény elárulta, még túlságosan korán van ahhoz, hogy bármelyik civilizált ember is ébren legyen. Néztam, ahogy a sugár cukorkarózsaszínre vált, hallgattam a madarak első, tétova trilláit. Talán életemben akkor először éreztem magam igazán biztonságban.

Ó, tudom: egy hatalmas vidéki birtokon nőttem fel, első osztályra szóló jegyekkel jártam a világot, szatént és gyöngyöket hordtam – aligha lehetett veszedelmes gyerekkorom. Ám ezt a sok kiváltságot csak kölcsönbe kaptam, amivel mindvégig tisztában voltam. Én lettem Hamupipőke a bálban, csalóka pompával, mely annak függvénye, milyen sikeresen követem az íratlan szabályok tömkelegét. Már vártam, mikor üt éjfél az óra, mert akkor mindez eltűnik, és annak fogok látszani, ami valójában vagyok: egy nincstelen, barna lánynak, akit senki sem oltalmaz.

De ott, abban a kunyhóban – amely dohosan, elfeledetten bújt meg a fenyővel borított sziklán, sok-sok mérföldre a legközelebbi várostól –, végre igazán biztonságban éreztem magam.

Valamikor az este folyamán Jane kilakoltatta Bádót az ágyból, hogy a helyére feküdjön. Csak a haja fekete bozótját láttam. Óvatosan átmásztam az ágytámlán, nehogy felkeltem. Egy ideig csak álltam, szédelegtem a beteges fáradtságtól, amin semennyi alvás nem segített, majd kerestem a sarokban egy kevésbé penészes takarót. Elsuttogtam Bád nevét, utána együtt bicegtünk ki az ajtón, leültünk a lépcsőre, néztük, ahogy a reggeli pára kövérkés, fehér pamacsokban kavarog a tó fölött.

A gondolataim körbe-körbejártak a fejemben, minduntalan visszatértek ugyanazokhoz a részletekhez. Próbáltam összeilleszteni őket, mintha egy törött, értékes tárgy darabjai lennének: a Társaság, a bezáródó Ajtók, Mr. Locke. Az apám.

Még körülbelül egy fejezet maradhatott a könyvből, de könnyen kitalálhattam, mi történt az ezt követő években. Apám megfeneklett ebben a nyomorúságos világban a kisgyermekével együtt, keresett magának egy olyan munkát, amely lehetővé tette számára az utazást, és tizenhét éven át kereste a hazavezető ösvényt – amely eljuttatja anyámhoz.

Csakhogya én *megtaláltam* az Ajtójukat, nem igaz? A mezőn azt a kék Ajtót, másik oldalán az ezüstérmével. Nagyon rövid ideig tárult ki. És apám soha nem szerzett róla tudomást; talán épp aközben halt meg, hogy azt az Ajtót kereste, amelyet a saját lánya nyitott ki. Akkora... *ostobaságnak* tűnt ez az egész. Mintha azokból a tragikus drámákból emelték volna ki a történetünket, amelyek végén mindenki életét veszti egy sor elkerülhető mérgezés és félreértés miatt.

Bár talán a mi esetünkben nem lehetett volna mindent megelőzni, s nem véletlenszerűen került sor az eseményekre. Valaki várt ránk a túloldalon, a hegytetőn, és becsukta az Ajtót. Apám könyve sokszor utal bezáródó Ajtókra, valami ismeretlen erőre, amely ott ólálkodik a nyomában.

Eszembe jutott, amikor Havemeyer azt mondta nekem, szeretné megőrizni a világot olyannak, amilyen, aztán Locke-ra gondoltam, aki a rendről és a stabilitásról szóló hangzatos beszéde keretében hívott meg a Társaságba. Az Ajtók *változást hoznak* – írta apám. De... mennyire hihető az, hogy az Új-angliai Régészeti Társaság gonosz ajtócsukogatók titkos szövetsége? És ha tényleg ezzel foglalkoztak, arról Mr. Locke is tudott? Ő lett volna ennek a történetnek a nagybetűs Gazembere?

Nem. Ezt nem akartam, nem tudtam elhinni. Ő volt az az ember, aki menedéket nyújtott apámnak és nekem, megnyitotta előttünk a saját házát. Ő volt az, aki dajkákat, tanítókat és elegáns ruhákat szerzett nekem, aki tizenhét éven át ajándékokat rejtett el számomra a kék kincsesládikában. Méghozzá milyen szokatlan, figyelmes ajándékokat! Távoli országokból származó babákat, fűszerillatú sálakat, ismeretlen nyelveken íródott könyveket – tökéletes meglepetéseket egy kalandokról álmodozó, magányos lánynak.

Mr. Locke szeretett engem. Tudtam, hogy így van.

Mintha a bőröm még mindig a Brattleboro ammóniaszagát izzadta volna ki magából, enyhén bűzlött tőle. Erről Mr. Locke tehetett. Ő küldött arra a helyre, ő záratott be oda, ahol senki sem láthatott vagy hallhatott. Azt mondta, így tud megvédeni, de rájöttem, hogy nem igazán érdekelnék az indítékai.

Mire Jane felbukkant, már elzsibbadt a lábam, a tó fölötti pára is feloszlott. Jane hunyorgott a fényben, a haja kissé lelapult az egyik oldalon. Szó nélkül leült mellém.

– Tudtál róla? – kérdeztem tőle kisvártatva.

– Miről?

Nem vesződtem a válasszal, ő pedig kurtán, beletörődéssel felsóhajtott.

– Egy részéről igen. Az egész történetről nem. Julian magának való ember volt.

A múlt idő úgy settenkedett a mondatokban, akár a fűben vadászó kígyó.

Nyeltem egyet.

– Valójában hogy ismerted meg apámat? Miért küldött ide?

Ezúttal hosszabban sóhajtott fel. Hallottam, hogy közben nem csak a levegőtől szabadul meg, mintha kinyitott volna egy zárat.

– 1909 augusztusában találkoztam apáddal egy vérpárducokkal és emberevő óriásokkal teli világban. Kevésen múlt, hogy nem öltem meg, de éppen sötétedett, és távolabbra lőttem, mint szerettem volna.

Egészen addig a pillanatig nem hittem, hogy valóban leeshet az ember álla. Úgy tűnt, Jane roppant elégedett önmagával. A szeme sarkából figyelt, aztán felállt.

– Gyere be! Egyél! Közben elmondom.

* * *

– Akkor találtam rá az ajtóra, amikor negyedjére szöktem el a missziós iskolából. Nem volt könnyű feladat: a Suswa-hegy északi oldalán rengeteg barlang található, és az ajtó egy keskeny, kanyargós alagút mélyén rejtőzött, ahová csak egy gyerek merészkedne be. Magasan, sárgásfehéren ragyogott a sötétségben. Mintha elefántcsontból lett volna.

Keményített, véráztatta köpenyemet Jane egyik blúzára és szoknyájára cseréltem le, az ujjaimmal próbáltam kifésülni a hajam (hasztalan), és most egymással szemben ültünk a poros konyhaasztal mellett. Már-már természetesnek tűnt ez az életkép, mintha a Locke-ház egyik padlásszobájában bujkáltunk volna kávéét iszogatva, és a *The Sweetheart Series* legújabb számában olvastuk volna az erényes ifjú hölgyeknek szóló romantikus kalandokat.

Csakhog ezúttal Jane saját történetéről beszélgettünk, amelyet nem az elején kezdett.

– Miért szöktél el?

Kissé elbiggyesztette az ajkát.

– Amiért mindenki más.

– De nem aggódtál amiatt, hogy... mármint hogy mit szólnak majd a szüleid?

– Nem voltak szüleim. – Az *sz*-t kissé sziszegve ejtette ki. Láttam, ahogy a torkában elfúl a dühe. – Csak egy kishúgom. Anyám felföldi farmján születünk. Nem sok mindenre emlékszem, csak a megművelt földre, aminek a feketesége a bőrünkével vetekedett, az erjedő köles illatára, a koponyámat kaparászó borotvapengére. *Mucii*. Otthon. – Jane megvonta a vállát. – Nyolcéves lehettem, amikor az aszályal együtt megjelent a vasút is. Anyánk a missziós iskolába vitt minket, és azt mondta, áprilisban, ha esni kezd az eső, visszajön értünk. Soha többé nem láttam. Szeretném azt hinni, hogy valamilyen láz vitte el a munkástáborok egyikében, mert akkor meg tudnék neki bocsátani.

Jane hangja az elhagyatottság és a várakozás keserűségét nyögte, a várakozását egy szülőre, aki soha nem tér vissza. Megborzongtam, amikor magamban is felismertem ezt az érzést.

– A húgom egészen el is felejtette őt. Pár éves korában látta utoljára. Elfelejtette a nyelvünket, a földünket, a nevünket. A tanárok Charlotte babának nevezték, ő pedig Babaként mutatkozott be. – Ismét vállat vont. – Ő jól érezte magát ebben a helyzetben.

Jane elhallgatott, állkapcsának izmai márvánnyá merevedtek, nekem azonban a fülemben csengett a kimondatlan *én nem*.

– Tehát megszöktél. Hova mentél?

Az állkapcsa ellazult.

– El. Nem volt hova mennem. Két alkalommal magam tértem vissza a missziós iskolába, mert megbetegedtem, éheztem vagy kimerültem. Egyszer pedig egy katona kötözött a lóva után, mert rajtakaptak, amikor kenyeret loptam a kaszárnnyából. A negyedik alkalomra már később került sor, csaknem tizennégy éves koromban. Akkor sokkal messzebb jutottam. – Egy pillanat erejéig megjelent előttem a tizennégy éves énem, a mintás lenvászon szoknyát viselő, bizonytalan, magányos, szépírást gyakorló kislány, és nem tudtam elképzelni, hogy abban a korban vagy akár később képes lettem volna egyedül átvágni az afrikai bozótoson. – Egészen hazáig.

Csakhoggy akkor az otthonom már nem létezett. Egy nagy, csúnya, zsindeyos ház állt a helyén sok kéménnyel, és kis szöke gyerekek játszottak előtte. Egy fehér kötényes, fekete nő vigyázott rájuk. – Megint megvonta a vállát; kezdtem rájönni, hogy ezt azért teszi, mert így próbál megszabadulni a haragtól, amely azzal fenyegette, hogy holló módjára rátelepszik. – Ezért futottam tovább. Délre, ahol a felföld völgyekbe és hegyekbe hajtogatja magát. Ahol a fák kiszáradnak, a törzsüket lekoptatja a szél, és kevés az élelem. Lesoványodtam. A marhapásztorok láttak arra kószálni, de hozzám sem szóltak.

Elképedten felszisszentem, mire Jane szánakozva pillantott rám.

– Akkorra már megérkezett a birodalom a határaival, okirataival, vasútvonalaival és Maxim géppuskáival. Nem én voltam a bozótosban rohangáló egyetlen anyátlan, vadon élő gyerek.

Elhallgattam. Mr. Locke fejlődésről és fellendülésről tartott szónoklatai egyszer sem ejtettek szót egyetlen árván marad kislányról, kisajátított farmról vagy Maxim géppuskáról sem. Bád a székem alatt feküdt, szilánkosra tört lába mereven állt ki a testéből. Addig mocorgott, mígnem teljesen a lábamra nem tette a fejét.

Jane folytatta.

– Rátaláltam az elefántcsont ajtóra, és átmentem rajta. Először azt hittem, meghaltam, a szellemek és istenek világába kerültem. – Ajkai szétnyíltak, majdnem elmosolyodott, a szeme sarkába valamilyen új érzélem rajzolt ráncokat. Talán sóvárgás? Honvágy? – Egy erdőben találtam magam, aminek a zöldje már-már kékes árnyalatba hajlott. Az ajtó a hátam mögött állt, egy hatalmas fa földből kilátszó gyökerei között. Elkóboroltam tőle, az erdő sűrűje felé tartottam. Most már tudom, milyen ostobán cselekedtem. Abban a világban az erdők tele vannak kegyetlen, kúszó lényekkel és kielégíthetetlen étvágyú, sokszájú szörnyetegekkel. Pusztá szerencse, vagy ahogy a misszionáriusok mondanák, Isten akarata, hogy belebotlottam Liikbe és a vadászaiba, mielőtt még valami más talált volna meg engem. Ezt akkor egyáltalán nem tartottam szerencsésnek, mert amikor kiléptem egy fatörzs mögül, egy nyíl fúródott a fába egy arasznyival az arcomtól.

Egy köhintéssel próbáltam palástolni a nyöszörgésemet – reméltem, attól kevésbé tűnök majd olyannak, mint egy tábortűz mellett rémtörténeteket hallgató kisgyerek.

– És mit csináltál?

– A nagy bűdös semmit. A túlélés gyakran annak a felismerésén múlik, hogy alulmaradtál. Zörgést hallottam a hátam mögött, tudtam, hogy mások is vannak ott, és körülvettek. Az íjat tartó nő számomra ismeretlen nyelven förmedt rám. Csak egy farkaséhes lánygyermek voltam, szakadt gallérú, fehér ingruhában, és úgy tűnt, nem tartanak különösebben veszélyesnek, mert Liik leeresztette a fegyverét. Ekkor tudtam őket először rendesen megnézni magamnak.

Jane arcának szigorú vonásai egy kicsit ellágyultak, átmelengették a kedves emlékek.

– A társaság csak nőkből állt. Izmos, aranyló szemű, elképesztően magas nőkből, akik olyan elegáns könnyedséggel mozogtak, ami a nőstény oroszlanokat juttatta eszembe. A bőrüket pettyek és foltok borították, amikor mosolyogtak, kivillantak éles fogaik. Náluk csodásabb lényt még soha nem láttam. Befogadtak. Nem értettük egymást, de az utasításaik egyértelművé váltak számomra: kövesd, egyél, maradj, nyúzd meg vacsorára. Heteken, talán hónapokon át portyáztam velük, sok mindent elsajátítottam tőlük. Megtanultam, hogy lehet némán keresztülosonni az erdőn, és megszírozni az új húrját. Megszoktam, hogy nyersen, vértől melegen egyem a húst. Rájöttem, hogy az emberevő óriásokról szóló összes történet igaz, és hogy szörnyek leselkednek az árnyak közt.

Jane hangja egyenletesen, már-már delejes erővel lüktetett.

– Megszerettem Liiket a vadászaival együtt. És amikor láttam őket átváltozni, inkább irigységet éreztem, semmint félelmet. A bőrük ilyenkor levedlett, átalakult, az állkapcsuk megnyúlt, íjaik elhagyatottan huppantak az erdő talajára. Egész életemben tehetetlennek éreztem magam, és a párducasszonyok csatába vonuló alakja magát a *tetterőt* jelentette számomra.

Soha nem láttam még Jane-t ennyire érzelmesnek, akkor sem, amikor rossz véget ért az egyik könyve, odaégett a kávé, vagy Mr. Locke egyik vendége csípős megjegyzést tett rá a kesztyűje takarásában. Ezért most úgy éreztem, olyasminék vagyok tanúja, aminek nem lenne szabad.

– Amikor a portyázásnak vége szakadt, az asszonyok hazavittek magukkal. Egy gyümölcsfákkal és megművelt földekkel körülvett faluban laktak, egy kihunyt vulkán katlanjában. A férfiak az utcán köszöntötték a nőket, dundi gyerekeket cipeltek a csípőjükön, és agyagkorsóból kínálták nekik a friss sört. Miközben Liik a férjével beszélt, mindketten szánakozva néztek rám. Elvittek Liik házába, és megetettek. Náluk töltöttem az

éjszakát, majd a következőt és az azutániakat is. Puha bundák között aludtam Liik gyerekeinek halk szuszogását hallgatva. Úgy éreztem... – Jane nyelt egyet, hangja egy pillanatra elfűlt –, mintha otthonra találtam volna.

Ezután kis csend támadt.

– Tehát ott maradtál? A faluban?

Jane keserűen, féloldalasan elmosolyodott.

– Igen. De Liik és a vadászai nem. Egyik reggel arra ébredtem, hogy mindannyian visszamentek az erdőbe portyázni, és engem nem vittek magukkal. – Nagyon nyers lett a hangja, rettentően fájhatott neki, hogy másodjára is magára hagyták. – Akkorra már elég jól beszéltem a nyelvüket ahhoz, hogy megértsem, mit mondanak a férjek. Az erdő nem nekem való hely. Túl kicsinek és gyengének találtak. A faluban kellene maradnom, ahol nevelhetem a gyerekeket, liszté örölhetem a tisidiót, és biztonságban vagyok. – Még egy ferde mosoly. – Viszont akkorra már nagyon belejöttem a szökésbe. Elloptam egy íjat, három tömlő vizet, és újra megkerestem az elefántcsontszínű ajtót.

– De...

– Miért? – Jane végighúzta az ujját az asztallap erezetén. – Azt hiszem, mert nem szerettem volna biztonságban lenni. Én akartam lenni a veszély, meg akartam találni az erőmet, és hatni vele a világra.

Oldalra kaptam a pillantásomat, majd Bádra néztem, aki halkán morgott álmában.

– Tehát magad mögött hagytad a párducasszonyok világát. Utána hova mentél?

Az emberek nem maradhatnak örökké a saját csodaországukban, igaz? Alice, Dorothy és a Darling gyerekek mindannyian kénytelenek voltak visszatérni a hétköznapi világba, hogy ott a felnőttek ágyba dugják őket. Apám ebbe az unalmas valóságba tévedt.

Jane hangosan, gúnyosan felhorkantott.

– Megkerestem a legközelebbi brit helyőrséget, loptam magamnak egy Lee–Metford puskát, annyi töltenyt, amennyit csak magammal tudtam vinni, majd visszamentem az elefántcsont ajtón keresztül. Két héttel később, vállamon a puskával és egy búzló, véres koponyával a hónom alatt sétáltam be a faluba. Megint éheztem, lesóványodtam, koszos rongyaim a derekam köré tekeredtek, azonkívül két bordám is eltört a viaskodás során, de a szemem ragyogott a büszkeségtől.

Ahogy ezt mondta, ugyancsak veszedelmes fénnel izzott a szeme a kunyhó félhomályában.

– Az utcán találtam rá Liikre, a lába elé görgettem az emberevő óriás koponyáját. – Miközben Jane szája széles mosolyra húzódott, kikacsintott rám a két első metszőfoga közötti hézag. – Így hát a következő huszonkét évben a párducasszonyokkal együtt vadásztam. Ennek során elejtettem tizenkét óriást, szereztem két férjet, egy vadászfeleséget és három nevet három különböző nyelven. Egy teljes világot, tele vérrel és dicsőséggel. – Felém hajolt, rám szegezte a tekintetét. Olyan volt, mint egy fekete macskaféle, amely csóválja láthatatlan farkát. Amikor újra megszólalt, halkabb, érdekesebb lett a hangja. – Még most is az enyém lenne mindez, ha 1909-ben nem érkezik meg az apád, és nem zárja be örökre az ajtómat.

Ettől teljesen elakadt a szavam. Nem a bátortalanság vagy a bizonytalanság miatt, hanem mert úgy éreztem, az összes szó kirázódott a fejemből, és semmi sem maradt utánuk, csak tompa, berregő zörej. Talán ha több időnk lett volna, magamhoz térek, és mondok valami olyasmit, hogy „Az apám ajtókat zárt be?” vagy talán „Honnan tudod?”, esetleg „Sajnálom.” Az összes lehetőség közül ez utóbbi lett volna a legőszintébb és leginkább helyénvaló.

De semmit sem szóltam, mert valaki hirtelen dörömbölni kezdett a kunyhó ajtaján. Egy hűvös, vontatott hang szólalt meg:

– Miss Dudose, maga drága teremtés, odabent van? Még nem fejeztük be a beszélgetést.

Egyetlen, kristálytishta pillanatig minden moccanatlanná vált.

Aztán a retesz megmozdult, és kivágódott a kunyhó ajtaja. Jane felállt, a szoknyájába süllyesztette a kezét, a széke nyikorogva lódult hátra. Bád talpra pattant, a nyakán felborzolt szőrrel vicsorgott. Úgy éreztem, mintha hideg masszába merültem volna alá.

Havemeyer állt a küszöbön. De korántsem hasonlított arra az emberre, aki korábban részt vett a Társaság összejövetelein, és levegőnek nézett minket a karácsonyi ünnepségeken. Lenvászon öltönye összegyűrődött és kissé megszurkült a többnapos hordás után, bőre kipirult, mosolya gyomorforgatóan hamisan villant. Gézbe bugyolált bal keze megbarnult a rászáradt vértől. A jobbján nem viselt kesztyűt.

Ám nem Havemeyer miatt álltam fel szédelegve, és nyújtottam a kezem tehetetlenül az ajtó felé, hanem a mellette álló, agyba-főbe vert és kába fiatalember miatt, akit magával vonszolt.

Samuel Zappia.

Kezét a háta mögé kötözték, szájába gézt tömtek. Általában pirítottvaj-színű bőre most betegesen sárgállott, a szeme pedig befelé fordult. Jól ismertem a tekintetéből áradó rettegést, amelyet csak egy zsákmányállat érezhet. Ha a tükörbe néztem volna, amikor Havemeyer megérintett, ugyanezt a kifejezést fedezem fel az arcomon.

Samuel pislogott a kunyhó félhomályában. Amikor megpillantott, rekedt hang tört fel a torkából a gézen keresztül, mintha a jelenlétem egy láthatatlan csapással ért volna fel.

Jane nekilendült. Minden mozdulata – vállának görbülete, hosszú lépteit, a szoknyájából előbújó keze, benne valami halványan csillogó tárggyal – erőszakot vetített előre, csak hogy Havemeyer felemelte csupasz jobb kezét, Samuel nyakára tette, és a bőrének melegét tapogatta vele.

– Ugyan már, hölgyeim, higgadjanak le! Nem szeretnék olyat tenni, amit később megbánok.

Jane habozott, hallotta, de nem értette a fenyegetést, én viszont akkorra már eléggé össze tudtam szedni magam ahhoz, hogy megszólaljak.

– Jane, *ne!* – Remegve álltam, felé nyújtottam bekötözött kezemet, mintha képes lettem volna feltartóztatni, ha Báddal együtt Havemeyerre támad. – Ő valami... valamiféle vámpír. Ne hagyd, hogy hozzád érjen!

Jane megmerevedett, izzó feszültség sugárzott belőle.

Havemeyer kurtán felnevetett, s ez a hang éppolyan hamisnak tetszett, mint a mosolya.

– Tudja, én valami egészen hasonlókat gondolok arról a borzalmas állatról maga mellett. Hogy élte túl? Tisztában vagyok vele, hogy Evans nem egy lángelme, de azt hittem, egy kutyát azért vízbe tud fojtani.

A harag begörbítette az ujjaimat, a tenyerembe mélyesztette a körmeimet, megfeszítette az arcizmaimat. Havemeyer műmosolya szélesebb lett.

– Mindegy is. Azért jöttem, hogy tovább beszélgessünk, Miss Dudose, mivel az előző találkozásonktól távol maradt. Bár bevallom, a kis trükkje némiképp felülírta az eredeti számításaimat.

Felém lóbálta bekötözött, véres bal kezét, a szeme rosszindulatúan villogott. Samuel nyakizmait néztem, ahogy nyelt egyet.

– Úgy tűnik, maga egy igen figyelemre méltó teremtmény. Mindannyian szokatlanul tehetséges embernek számítunk a magunk módján, de egyikünk sem képes lyukat ütni a világokon. Cornelius tud erről? Nem lepne meg. Szokása összegyűjteni a legérdekesebb dolgokat, és elzárni őket annak a háznak nevezett mauzóleumban. – Havemeyer rosszállóan ingatta a fejét. – De megállapodtunk abban, hogy többé nem őrizgetheti magát. Nagyon szeretnénk elbeszélgetni önnel.

Gyorsan körbenéztem a szobában – Jane-ről Bádra, Bádról pedig Havemeyer fehér ujjaira, amelyek késként simultak Samuel nyakához –, mintha egy matematikai egyenletet oldanék meg újra és újra, s mindig más eredményben reménykednék.

– Ha most azonnal velem jön, önszántából, nem szívom ki az életet a szegény kis szatócsából.

Havemeyer perverz gyengédséggel érintette ujjbegyeit Samuel bőréhez. Mintha egy szélben pislákoló lángnyelvet figyeltem volna. Samuel egész teste görcsbe rándult, és megremegett, akadozva vette a levegőt a gézen keresztül, majd összecsuklott a lába.

– Ne!

Odaugrottam hozzá, felé nyújtottam a kezem, sikerült félig elkapnom, amikor előredőlt. Aztán mindketten elterültünk a padlón, Samuel reszkető teste a térdemre nehezedett, a bal karom pedig égett, ahogy az alig behegesedett sebek felszakadtak. Kirángattam az átázott gézt a szájából, így már könnyebben kapott levegőt, de a tekintete ugyanolyan bizonytalan és réveteg maradt.

Azt hiszem, suttogtam neki valamit (*ne, ne, Samuel, kérlek*), mert Havemeyer lepisszegett.

– Ne legyen ilyen hisztérikus! Nincs ennek semmi baja. Azaz, *majdnem semmi*, mivel amikor tegnap este rátaláltam, szemernyi hajlandóságot sem mutatott az együttműködésre. – A műmosoly visszatért. – Miután maga eltűnt, és persze belőlem is elvitt egy aprócska darabot, az egyetlen nyom, amin elindulhattam, az ennek a fiúnak a szerelmes kis üzenete volt. Amit maga olyan szívtelenül a Brattleboróban hagyott, ő meg ostoba módon a Zappia család szatócsboltjának bizonylatára írta.

Tarts ki, January! Ezért a bátor, kedves kis tettért szenvedés lett a jussa. Azt hittem, csak a bűnökért járt bűnhődés.

– Helyrejön, ha nem éri ennél több szerencsétlenség. Még a kutyáját és a cselédjét is békén hagyom. – Havemeyer magabiztosan, szinte fesztenül

beszélt. Egy mészáros jutott róla eszembe, aki a vágóhídra csalogatja a vonakodó marhát. – Csak jöjjön velem!

Lenéztem Samuel sápadt arcára, Bád törött lábára, a miattam munka és hajlék nélkül maradt Jane-re, és rájöttem, ahhoz képest, hogy elméletileg egy magányos árva lány vagyok, meglehetősen sokan vállalják a szenvedést miattam.

De soha többé nem kell nekik.

Amilyen óvatosan csak tudtam, lecsúsztottam magamról Samuelt. Némi habozás után megengedtem magamnak, hogy elsimítsak egy sötét, göndör fürtöt nyirkos homlokából, mert úgy tűnt, erre többet nem lesz lehetőségem, és ennyi öröm a lányoknak is kijár.

Felálltam.

– Rendben. – Szinte csak suttogtam. Nyeltem egyet. – Beleegyezem. Magával megyek. Csak ne bántsa őket!

Havemeyer rajtam tartotta a szemét. Tekintete kegyetlen magabiztosságról árulkodott, egy gyenge és kicsi lényt becserkésző macska felsőbbrendűsége nyilvánult meg benne. Kinyújtotta felém csupasz, fehér, életre szomjas tenyerét, én pedig elindultam felé.

A hátam mögött kaparászást és vicsorgást hallottam. Bád bronzbundás izmaival elém vetette magát.

Hirtelenjében megelevenedett előttem Mr. Locke társasági összejövedele tizenöt éves koromból, amikor több vendégnek és egy komornyiknak is közbe kellett avatkozni ahhoz, hogy a kutyám állkapcsa elengedje Havemeyer lábát.

Ezúttal senki sem kelt az ellenségem segítségére.

Havemeyer velőtrázó, földöntúli hangot adott ki, és hátrafelé bukdácsolt. Bád vicsorgott, szájában a férfi cafatos húzával, s úgy megvetette a lábát, mintha kötelet húzna Havemeyerrel, csak épp a férfi jobb karja lenne a köté. Ha nem sérült volna meg korábban, ha nem csuklik össze alatta sínbe tett hátsó lába, talán győzhetett volna.

De a kutyám nyöszörögve megbotlott, mire Havemeyer elrántotta a karját, amelyből fekete vér fröcskölt ki. Mindkét kezét a mellkasához szorította – bekötözött baljáról már hiányzott három viaszszínű ujjbegy, a jobbát pedig megtépázták –, és olyan éktelen haraggal nézett Bádra, hogy teljesen világosan láttam: meg fogja ölni. Lejátszódott előttem, ahogy Bád bundájába tűr sérült kezével, és csak akkor engedi el őt, amikor már nincs

benne semmi melegség, amikor a szeme borostyánfénye eltompul és kihűl...

Ám ezt nem tudta megtenni, mert ekkor fémes kattánást hallottam, mintha kovaköveket pattintottak volna egymáshoz, amit hirtelen mennydörgés követett.

Egy kis lyuk jelent meg Havemeyer vászonöltönyén, pontosan a szíve fölött. Értetlenül pislogott le rá, aztán hitetlenkedő szemmel felnézett.

Sötét virág bontott szirmot a mellkasán lévő lyukból, majd a férfi a földre zuhant. Nem színpadiasan, kecsesen esett össze, csak oldalra dőlt az ajtóban, akár az olvadó gyertyáról lepottyanó viasz.

Ocsmányan, szörcsögve vette a levegőt, mintha kátrányt szívna fel egy szívószálon keresztül, aztán a szemembe nézett. Elmosolyodott.

– Mindig a nyomodban lesznek, kislány. És esküszöm – ismét kátrányos hangot adott ki magából, majd előrebecsklott a feje –, hogy meg is találunk.

Vártam a következő hörgő lélegzetvételre, de arra már nem került sor. Ahogy ott feküdt, valahogy kisebbnek tűnt a teste, akár az ablak sarkában maradt, kiszáradt pókoké.

Lassan megfordultam.

Jane nagy terpeszben állt, mindkét karját felemelte, és nyílegyenesen tartotta, keze szorosan rákulcsolódott egy...

Tudod, milyen érzés, amikor ismerős tárggyal találkozol egy szokatlan helyen? Mintha a szemed nem tudná felfogni az elé kerülő formát.

Korábban csak a Mr. Locke íróasztalán lévő üvegvitrinben láttam azt az Enfield revolvert.

Jane leeresztette a fegyvert, amelynek olajos füst gomolygott a csövéből. Most hűvös, távolságtartó arckifejezéssel mustrálta.

– Őszintén szólva kicsit meglep, hogy elsült. Antik darab. – Ahogy gonoszkásan elmosolyodott, hirtelenjében olyannak láttam, amilyen egykor lehetett: egy fiatal amazonnak, aki élvezzi a csata izgalmait, egy vadászó macskafélének, aki egy másik világ dzsungeljeiben portyáz. – Persze Mr. Locke mindig kínosan ügyelt a gyűjteményére.

Négyünk közül – ötünk? Havemeyer is számított? – látszólag csak Jane uralkodott teljesen a saját teste fölött. Bád három lábon, nyugtalanul szökdécselt a hullá körül, közben nyöszörgött és morgott, egyértelműen

sérelmezte, hogy megfosztották egy jó kis csetepatétól. Újra térdre rogytam Samuel mellett, aki még gyenge volt, de lassan ébredezett, fintorgott és rángatózott, mintha egy gyötrelmes álombeli csatában ragadt volna. Éreztem vérző, bekötözött karomban a szívem lüktetését, és ostoba módon arra gondoltam: *Samuel, ez egyáltalán nem olyan, mint amiket a ponyvaregényekben olvastunk.* Nem kellett volna több vérnek lennie? Még nagyobb fejetlenségnek?

Mintha Jane-t semmi sem aggasztotta volna. Hús kezét az arcomhoz nyomta, úgy méricskélt, akár egy leejtett porcelánbabán keresett volna repedéseket. Bólintott – amiből arra következtettem, hogy téves diagnózist hozott, mert meglehetősen összetörtnek éreztem magam –, majd elkezdett serénykedni a kunyhóban. Leterített Havemeyer mellé egy molyrágta lepedőt, óvatosan rágörgette a testét, azután kihúzta az ajtón. Egy sor kellemetlen, tompa puffanás jelezte, hogy a test a küszöb túloldalára került (*A Küszöbök rémesen veszélyes helyek* – gondoltam, és félig tébolyultan felcsuklott belőlem a nevetés), aztán már semmit sem hallottam, csak a fenyőtűk között vonszolt teher susogását.

Jane két vízzel teli, rozsdás vödörrel tért vissza, a blúza ujját könyékig feltúrta – a megszólalásig úgy nézett ki, mint egy tüsténkedő háziasszony, nem pedig mint egy gyilkos. Amint meglátott, megállt, és felsóhajtott.

– January, gondoskodj Samuelről! – kérte gyengéden.

Úgy tűnt, mintha ezt is hozzátette volna: „Szedd össze magad, kölyök!” és talán: „Minden rendben lesz.” Még kissé remegtem, de bólintottam.

Bár kábán is próbált a segítségemre lenni, vagy fél óráig tartott rendbe szedni Samuelt. Először is el kellett rángatnom az ágyhoz, és addig kellett győzködnöm, amíg bele nem mászott. Aztán rá kellett vennem arra, hogy ne szorítsa olyan erősen a csuklóm.

– Minden rendben, biztonságban vagy. Havemeyer... ő, már nincs többé... Ez *fáj*, Sam, te jó ég...

Ezután meg kellett raknom a tüzet, emellett takarókat terítenem a barátomra, mert még mindig reszketett.

Jane nyekeregve húzott a székem mellé egy másikat. A szoknyájába törölte nedves kezét, amely világos rózsaszín foltokat hagyott maga után.

– Amikor apád felbérelt arra, hogy vigyázzak rád – kezdte Jane halkan –, azt mondta, többen követik vagy üldözik. Figyelmeztetett, lehet, egy nap elkapják. És akkor majd a lányáért is eljönnek, akit, amennyire tudott, eddig biztonságos helyen tartott. – Jane elhallgatott, lopva rám nézett. –

Egyébként mondtam neki, hogy a lányok nem biztonságra vágnak, hanem arra, hogy a szüleikkel legyenek, de erre nem felelt.

Nyeltem egyet, próbáltam csitítani a bennem élő gyermeket, aki legszívesebben toporzékolt volna, azt kérdezve: *Hogyhogy?*, vagy Jane karjaiba vetette volna magát, és vigasztalhatatlanul sírt volna. *Már mindkettőhöz túl késő.*

– De mégis mit *csinált* az apám? – kérdeztem ehelyett. – És ha *tényleg* léteznek ezek a rejtélyes gazemberek, akik a nyomában jártak, akkor ők kicsodák? Ráadásul azt hiszem, még csak a szememet sem forgathatom erre a gyanújára, hisz épp most lőttél le egy igazi vámpírt.

Jane nem felelt azonnal. Előrehajolt, felvette az ágy mellől apám bőrkötéses könyvét.

– Nem tudom, January. De azt hiszem, megtalálták apádat, és eljöttek érted. Úgy vélem, be kellene fejezned a könyvet.

Nem is történhetne másként, mint hogy életem legrémisztőbb időszakában azt kelljen tennem, amihez a legjobban értek: belemenekülni egy könyvbe.

Kivettem a kezéből a *Tízezer ajtót*, a szék alá húztam a lábam, és kinyitottam a kötetet az utolsó fejezetnél.

Hatodik fejezet

amelyben megszületik Julian Dudose

A hajótörött, akit megmenekítettek - Egy ember, aki egyszerre vadász és üzött vad - Egy reménykedő férfi

Yule Ian a hömpölygő sötétségben sodródott, elszakadva a testétől. Úgy érezte, ez a legjobb, ami történhet vele, és elhatározta, hogy amíg csak lehet, így marad.

Ez nem ment könnyen. A sötétséget olykor különös hangok, fényes lámpások, a teste kellemetlen szükségletei és olyan álmok csúfították el, amelyekből zihálva ébredt egy idegen szobában. Egyszer-kétszer hallotta egy csecsemő fülsértő, ismerős sírását, mire fájdalom nyilallt a mellkasába, mintha törött cserépdarabok súrlódtak volna benne egymáshoz. Ezután visszazuhant az öntudatlanságba.

Ám érezte, hogy - változó ütemben, vonakodva, lassan - gyógyul. Akadtak olyan órák, amikor teljesen ébren, de mozdulatlanul és némán feküdt, mintha egy nőstény oroszlán is lenne vele a szobában, aki nem veszi észre, ha kellőképp csendben marad. Már nem menekülhetett tovább a goromba, morcosnak tűnő férfi elől, aki fekete bőrtáskát hordott magánál, megmérte a lázát, és kötést cserélt a fején. Azt viszont megtehetette, hogy elereszti a füle mellett a kérdéseit, és csukva tartja a száját, amikor gőzölgő erőlevest tesznek az éjjeliszekrényére. Emellett semmibe vehette azt a tömzsi asszonyt is, aki néha a lányáról faggatta. Yule Ian az apja? Miért vitte fel egyedül a hegytetőre? Hol van az anyja? Yule ilyenkor a matracába nyomta sérült koponyáját, ami durva, de hatékony módszer volt, mert egy idő után újra elnyelte a fájdalom és a sötétség.

(Sok minden kísért a saját gyávaságom miatt, ezek közül talán az a legrosszabb, hogy tudom, mit mondott volna édesanyád, ha akkor lát engem. Keserű vigaszt merítettem abból, hogy ő már nincs többé, ezért csalódást sem okozhatok neki.)

Yule pár nappal vagy talán héttel később arra ébredt, hogy egy idegen ül az ágya mellett - egy gazdag külsejű férfi fekete öltönyben. A szeme még nem jött helyre, ezért elmosódva látta.

- Jó reggelt, uram! - szólította meg szívélyesen az idegen. - Inna egy kis teát? Kávét? Vagy megkóstolja ezt a meglehetősen

karcos bourbont, amit az itteni hegyi vademberek isznak?

Yule lehunyta a szemét.

-Nem? Bölcs döntés, barátom, a szaga, akár a patkányméreg. - Yule csilingelést és csobbanást hallott, miközben az idegen töltött magának egy pohárkával. - Az itteni birtokos azt mondta nekem, hogy maga megsérült a balesetben, és egy szót sem szólt, mióta idevonszolták. Hozzátette azt is, hogy bebüdösíti a legjobb szobáját, bár úgy vélem, nagy rugalmasság szükséges ahhoz, hogy ebben a helyzetben a „legjobb” szót lehessen használni.

Yule nem felelt.

- Természetesen átkutatta a holmiját, legalábbis azt a részét, amit ki lehetett menekíteni abból a különös romhalmazból a hegytetőn. Talált köteleket, vásznat, sózott halat, több meglehetősen furcsa ruhadarabot. És idegen nyelven vagy kódolva írt füzeteket. A város lakosai két táborra szakadtak. Vannak, akik külföldi kémnek tartják, akit a franciák béreltek fel, csak hogy ki hallott már színes bőré kémről? És vannak, akik szerint tökéletlenül bolond volt már a fejsérülése előtt is. Ami engem illet, úgy vélem, egyik sem igaz.

Yule elkezdte a szalmával kitömött matrachoz nyomni a fején. Kis, sístergő alakzatok vetültek a szemhéjára.

-Elég ebből, fiam! - A férfi hangja megváltozott, levedlette magáról a behízelt modort, mintha a földre dobta volna a bundáját. - Nem gondolkozott még el azon, miért ebben a kellemes, meleg szobában lábadozik, és élvezzi a helyi orvos kétségbe vonható szakértelmének előnyeit ahelyett, hogy odakinn haldokolna? Azt hitte, mindezt a helyiek jóakarátának köszönheti? - A férfi kurtán, gúnyosan felnevetett. - Az emberek jóindulata nem terjed ki a nincstelen, tetovált négyekre, vagy akármilyen legyen maga. Attól tartok, egyedül az én közbenjárásomnak és pénzemnek köszönheti a kényelmét. Így hát úgy gondolom - és ekkor Yule érezte, amint durván a másik irányba fordítják az állát -, tartozik nekem annyival, hogy teljes mértékben rám figyel.

Ám Yule mit sem törődött a társadalmi szabályok és a viszonyosság megszokott kötelékeivel; leginkább az járt a fejében, hogy a halál tökéletes sötétsége felé tartó út sokkal gyorsabb lenne ennek a férfinak a beavatkozása nélkül. Csukva tartotta a szemét.

Egy ideig nem történt semmi.

-Hetente küldök pénzt egy Mrs. Cutley nevű asszonyságnak is. Ha a továbbiakban nem tennék így, felrakná a lányát a Denverbe tartó vonatra, ahol árvaházba kerülne. Egy tetves, megkeseredett felnőtt válna belőle, vagy fiatalon meghalna

tüdőbajban, magányosan, és a világon senkit nem érdekelne egyik eshetőség sem.

Yule ismét úgy érezte, mintha cserépdarabok szurkálnák a mellkasát, és ehhez a fejében egy halk kiáltás társult, amely eléggé úgy hangzott, mintha Adelaide mondta volna: *Csak a holttestemen át!*

Yule kinyitotta a szemét. A lenyugvó nap bágyadt fénye ezernyi tűvel bökölte a homlokát, ezért egy ideig csak pislogott és zihált. Lassan kitisztult előtte a szoba: egy kicsi, mocskos, otromba fenyőbútorokkal berendezett helyiségben találta magát. Az ágyán összegyűrődött, szennyes lepedők halmozódtak egymásra. A végtagjai hanyag, véletlenszerű szögben álltak ki a kuszaságból, mint az árvíz után hátramaradt törmelék. Soványnak és elgyötörtnek látta magát.

Az idegen rajta tartotta a szemét, mely halovány volt, akár az ég pirkadatkor. Egyik kezében jáde poharat szorongatott. Yule megnyalta cserepes ajkát.

– Miért? – kérdezte.

A hangja mélyebb és érdekesebb volt, mint korábban, mintha egy rozsdás vasfűjtatóra cserélte volna a tüdejét.

– Miért viselkedtem olyan nagylelkűen? Mert épp a környéken tartózkodtam egy lehetséges bányászati beruházás miatt. Ez a piac egyébként már telített. Nemrég azt a tanácsot kaptam, hogy hagyjam az egészet, de hallottam a szóbeszédet a hegytetőn hajótörést szenvedett, tetovált bolondról, aki mindenféle ajtóról, más bolygókról és egy nőről hadovált, akinek a neve Adelaide, ha az információim nem tévesek. – A férfi előre hajolt, öltönyének finom szövete halkán susogott. – Mert egyedi és értékes dolgokat gyűjtök, és gyanítom, hogy maga mindkét kategóriának megfelel.

A férfi egy másik adagot is töltött a sűrű italból. A homályos üveg cseppet sem hasonlított a saját zöld színű, metszett poharára.

– Nos hát. Most fel fog ülni, és megissza ezt. Azután töltök még egyet, és azt is megissza. Utána pedig elmondja nekem az igazságot. Az egészet.

A férfi az utolsó szavaknál elkapta Yule tekintetét, és nem eresztette.

Az elgyötört vándor felült. Megitta az italt, közben úgy érezte, mintha lángoló gyufákat nyelne le. Ezután belekezdett a történetébe.

– Először 1881-ben jártam ebben a világban, ha az önök naptárát vesszük alapul. Találkoztam egy Adelaide Lee Larson nevű lánnyal. – A hangja rövid időre teljesen elhalt, majd suttogásként tért vissza. – Attól a naptól kezdve szerettem.

Yule eleinte lassan formálta a szavakat, rövid, egyszerű mondatokat használt, ám csakhamar azon kapta magát, hogy bekezdésekbe és oldalakba botlik, mignem már vég nélküli, ziháló áradatban beszélt. Ez nem esett neki sem különösebben jól, sem rosszul, pusztán szükségyszerűségnek érezte, mintha azok a sápadt szemek a mellkasára nehezedő kövek lennének, és kipréselnék belőle a szavakat.

Beszámolt az idegennek az ajtó bezáródásáról, és hogy ennek következtében az ajtók tanulmányozásának szentelte az életét. Mesélt Adelaide saját felfedezőútjairól, arról, amikor Plumm városának partján újra egymásra találtak. Beszélt neki a lányukról, végül pedig elmondta, hogy elindultak visszafelé a hegycsúcson álló ajtón keresztül, de a világ kettétört.

– És most nem tudom... nem tudom, mihez kezdjek, hova menjek. Keresnem kell egy másik ajtót, ami hazavezet. Tudnom kell, hogy túlélte-e. Biztos vagyok benne, hogy igen, mindig olyan szívós volt, de a kislányom, January...

– Ne sopánkodjon, fiam!

Yule beszéd közben megtorpant, keze tekeregni kezdett, a karján lévő szavakat dörzsölte (*tudós, férj, apa*), és azon gondolkozott, illik-e még rá valamelyik.

– Ahogy mondtam, gyűjtő vagyok. Mint ilyen, számos utazó ügynököt alkalmazok, akik a világot járva különböző ritkaságokat gyűjtenek nekem. Szobrokat, vázákat, egzotikus madarakat és a többi. Számomra úgy tűnik, a maga által ajtónak nevezett képződmények egészen rendkívüli tárgyakhoz vezethetnek el. Akár mitológiai eredetűek is lehetnek. – A férfi előre hajolt, mohó vágy sugárzott belőle. – Így van?

Yule kábán pislogott rá.

– Azt hiszem, így van, igen. A kutatásaim során megállapítottam, hogy ami az egyik világban hétköznapi, a másikban akár csodaszámba is mehet a kontextuális kulturális megértés átmenetei mia...

– Igen. Pontosan. – A férfi elmosolyodott, hátradőlt, és elővett egy vaskos szivaracsonkot a zakója zsebéből. Aztán egy meggyújtott gyufa kénes illata meg a dohányfüst kékes aromája vegyült a levegőbe. – Nos, fiam, úgy tűnik, köthetnénk egy kölcsönösen előnyös megállapodást. – Megrázta a gyufát, égett végét a padlóra pöckölte. – Magának hajlékra, élelemre, munkára van szüksége, továbbá, ha nem tévedek, pénzre és lehetőségekre ahhoz, hogy megtalálja az utat a drága feleségéhez, aki valószínűleg már nincs közöttünk.

– Ő nem...

A férfi rá sem hederített.

– Vegye úgy, hogy el van intézve. Minden. Szoba és szállás, annyi pénz, amennyi csak szükséges a kutatásához és az

utazáshoz. Addig és ott keresi az ajtóját, amíg és ahol csak akarja, de cserébe... - A férfi elmosolyodott, a szivarfüstön keresztül kiviláglottak elefántcsontszínű fogai. - Segíteni fog nekem egy olyan gyűjtemény létrehozásában, amelyhez képest a Smithsonian csupán egy koldus padlásszobájának fog tűnni. Megkeresi a ritka, különös, hihetetlen, túlvilági, akár hatalommal bíró tárgyakat. És elhozza őket nekem.

Yule most már tisztábban látta a férfit, mint korábban, a szíve a remény hirtelen áradatával hullámozott. Halkan szentségelt egyet a saját nyelvén.

- És kaphatnék esetleg egy szoptatós dajkát is, aki velem tart? Csak egy ideig, a kislányom miatt...

A férfi dús bajuszába fújtatott.

- Nos, ami azt illeti... Ez a világ nem tekinthető különösebben biztonságosnak a kislányok számára. Erre hamarosan maga is rájön. Arra gondoltam, a lány velem maradhatna. A házam meglehetősen nagy, és... - Köhintett, majd akkor először elfordította Yule-től a fejét, tekintetét a szemközti falra szegezte. - Nekem nincs saját gyermekem. Nem jelentene gondot. - Ekkor újra Yule-ra nézett. - Nos, mit gondol erről, uram?

Yule egy percig meg sem tudott szólalni. Ennél többet nem is remélhetett, mégis tétovázott. Elég pénzt és időt kapott volna ahhoz, hogy megkeresse az Írottba vezető ajtót, biztonságos helyen tudhatta volna Januaryt, elkezdhetett volna kihátrálni a sötétségből. De ha a kétségbeesés már egyszer felütötte a fejét, meglehetősen nehéz megszabadulni tőle.

Nagy levegőt vett, majd kinyújtotta a kezét úgy, ahogy egyszer Adelaide mutatta neki. Az idegen megrázta, közben a kelleténél több fogat villantott ki.

- És mi a neve, drága fiam?

- ...Julian. Julian Dudose.

- Cornelius Locke. Üdv a fedélzeten, Mr. Dudose!

Az ifjú Julian Írottban ajtókat keresett egy szerelmes fiatal határtalan magabiztosságával, és azt feltételezte, hogy a világ majd az ő vágyainak megfelelően alakul át. Voltak idők, amikor érezte, hogy kétségek férkőznek a szívébe - például heteken át hiába kutatott egy város irattárában, hogy már fájt a szeme a fél tucat nyelven való tekergőzéstől; vagy amikor több mérföldön át bandukolt a sűrű erdővel borított hegyoldalakon anélkül, hogy bármi jelét találta volna egy ajtónak. Áruló gondolatok szivárogtak az agyába, mikor az alvás és az ébrenlét közötti védtelen állapotban feküdt, olyan gondolatok, mint: *mi lesz, ha még vénségemre is őt keresem, de nem találom meg?*

Ám reggelre az efféle kétségek elpárologtak, mint a hajlani köd, nyomtalanul. Ilyenkor Jule egyszerűen csak felkelt, és folytatta a keresést.

Most, hogy Adelaide világában rekedtem, egy olyan öregember kétségbeesésével kutatok, aki tudja, hogy az idő értékes és véges, másodpercmutatója a mellkasában ketyeg.

Sokáig lefoglalt, hogy egyáltalán megtanuljak tájékozódni ebben a világban – ezen a helyen, amelyet érthetetlennek, néha kegyetlennek és teljességgel barátságtalannak tartok. Szabályok vonatkoznak a vagyonra és a társadalmi rangra, a határookra és az útlevelekre, a fegyverekre, a nyilvános illemhelyekre meg a bőröm színére, és e szabályok közül mindegyik az adott helynek és időnek megfelelően változik, ahol éppen vagyok. Az egyik helyen szeme sem rebbenne senkinek, ha felkeresném a könyvtárat, és kivennék pár könyvet, míg ha ugyanezt máshol tenném, rám hívnák a helyi hatóságot, a rendőrök pedig mély megvetéssel letartóztatnának, és csak Mr. Locke táviratainak, esdeklésének, valamint az Orleans megyei rendőrségnek küldött botrányosan nagy összegnek a hatására engednének el. Bizonyos körülmények fennállása esetén találkozhatnak az én területemen munkálkodó más tudósokkal is, hogy a mítoszteremtés régészeti értékéről szónokoljak nekik, míg ugyanezek az emberek máskor úgy bánnának velem, mint egy meglehetősen okos kutyaival, amely megtanulta beszélni a nyelvüket. Előfordult, hogy perzsa hercegek ünnepeltek a felfedezéseim miatt, miközben mások leköptek az utcán, amiért elmulasztottam lesütni a szemem. Cornelius asztalánál vacsorázhatok, de soha nem lehetek a Régészeti Társaság tagja.

Igazság szerint csodálatos, nagyszerű dolgokat is láttam itt: egy csapat lányt, akik sárkányt eregettek Gudzsarátnban, és elmosódott, rózsaszín-türkizzöld foltot varázsoltak az égre; egy királygémet, amely a Mississipp partján rám szegezte arany szemét; két fiatal katonát, akik egy szevasztopoli sikátor félhomályában csókolóztak. Nem velejéig gonosz ez a világ, de soha nem lesz a sajátom.

Még több időt pazaroltam arra, hogy eleget tegyek a Corneliusszal kötött egyezségemnek. És mint kiderült, az ördöggel paktáltam le: a papírjaim *régészeti felfedező-kutató*nak nevezik a foglalkozásomat, holott sokkal pontosabb lenne a *jól öltözött sírrabló*. Egyszer megütötte a fülem, hogy a kínai ujgurok egy hosszú és bonyolult névvel utaltak rám, amely tobzódott a réshangokban meg a kiejthetetlen párosítású mássalhangzóknak – jelentése: *a történetfaló*.

Ez vagyok én, ez lett belőlem: egy dögevő, aki a földet túrja, befurakszik a legtitkosabb, legcsodásabb helyekre, hogy learassa azok kincseit és mítoszait, felfalja a történeteit. Szent műalkotásokat véstem le templomok faláról; urnákat, maszkokat, jogarokat és csodalámpákat loptam; sírokat ástam ki,

ékszereket téptem le holtak kezéről - ebben a világban és még száz másikon. Mindezt egy a földkerekség túloldalán élő, gazdag ember gyűjteményének gyarapítása érdekében.

Milyen szégyenteljes, hogy Nin városának egyik tudósa történetfaló lett... Mit gondolna erről édesanyád?

De ennél rosszabbra is képes lennék, ha azzal visszatalálhatnék hozzá.

Azonban kezdek kifutni az időből. Az arcom a homokóráam: minden egyes alkalommal, amikor visszatérek a Locke-házba, úgy érzem, nem hetek, hanem évtizedek teltek el. Mert számodra közben egész emberöltők szökkentek szárba, majd halványodtak el, titkos próbatételeket és diadalokat éltél át, amelyek alig észrevehetően formálták a vonásaidat olyasvalakivé, akit alig ismerek meg. Magas lettél, és hallgatatag, az ugrásra kész őzsuta bizalmatlan dermedtsége kísér.

Néha - amikor vagy túl fáradt vagy túl részeg vagyok ahhoz, hogy eltereljem a gondolataimat a veszélyes kérdésekről - azon tűnődöm, mit mondana anyád, ha látna. A vonásaid olyan tisztán, oly fájdalmasan hasonlítanak az övéire, de a lelked a jó modor és a gyökértelenség láthatatlan terhe alá szorul. Édesanyád más életet álmodott neked. Egy alapjaiban és veszedelmesen szabad, kötetlen életet, amelyben minden ajtó nyitva áll előtted.

Ezzel szemben tőlem csak a Locke-házat, Corneliuszt és azt a rémes német nőt kaptad, aki úgy néz rám, mint a szennyesre. Egyedül, árván hagyta, nem mutattam meg neked a valóság felszíne alatt forrongó csodás vagy épp rémes jelenségeket. Cornelius azt mondja, így a legjobb. Szerinte nem egészséges, ha a fiatal lányok ajtókkal és más világokkal a látóterükben nőnek fel, és hogy még nem jött el a megfelelő idő. Azok után, amit tett - megmentett minket, munkát adott nekem, a saját lányaként nevelt téged -, mégis hogy szegülhetnék szembe vele?

Ennek ellenére nem tudom, megbocsát-e nekem anyád, ha valaha is rátalálok.

Ez olyasmi, amin nem hagyom magam elgondolkozni. Inkább újrakezdem egy tiszta papíron, hogy ne kelljen látnom az eddigi szavaim metsző tekintetét.

A hozzám hasonló férfiak képtelenek mást is észrevenni a saját fájdalmukon kívül. A szemünk befelé néz, megigézi a törött szívünk látványa.

Ezért nem figyeltem fel rá olyan sokáig: az ajtók bezáródnak. Vagy talán, pontosabban fogalmazva: bezárják őket.

Hamarabb fel kellett volna tűnnie, de az első években még nagyobb megszállottság lett rajtam úrrá; meggyőződésemmé vált, hogy a következő ajtó az otthonom égszínkéi tengerére nyílik. Követtem a mítoszokat, a történeteket és a szóbeszédet.

Kerestem a felkeléseket és a forradalmakat, amelyek összegabalyodott gyökerei gyakran ajtókhöz vezettek. Egyik sem mutatott utat édesanyád felé, ezért amilyen gyorsan csak lehetett, továbbálltam, ám előtte feltúrtam és kifosztottam a mögöttük rejlő világot. Aztán faforgácsba csomagoltam az ellopott kincseket, ráfirkáltam a ládára a címet: *1611 CHAMPLAIN DRIVE, SHELBURNE, VERMONT*, majd a következő gőzös, a következő történet, a következő ajtó felé vettem az irányt.

Egyik helyen sem időztem eleget ahhoz, hogy megtudjam, mi következett ezután: megmagyarázhatatlan erdőtűz, ősrégi épületek előre nem tervezett lebontása, árvíz, ingatlanfejlesztés, földomlás, gázszivárgás és robbanás. Ok és felelős nélküli katasztrófák, amelyek törmelékké meg hamuvá változtatták az ajtókat, ezzel megszakították a világok közötti titkos kapcsolatot.

Amikor végre feltűnt a mintázat - épp egy szálloda teraszán üldögéltem, és a *Vancouver Sun* egyik cikkét olvastam, amely arról szólt, hogy beomlott egy bányaakna azon a helyen, ahol egy héttel korábban ráakadtam egy ajtóra -, először nem célzott emberi beavatkozásnak tudtam be. A huszadik századot hibáztattam érte, amely látszólag mindenáron önpusztításra törekedett, és a saját farkába harapott. Úgy gondoltam, az ajtóknak nincs helyük a modern világban, ezért előbb-utóbb mindegyiknek az a sorsa, hogy becsukódjon.

Tudnom kellett volna: a végzet csak egy bájos mese, amelyet bebeszélünk magunknak. Hús-vér emberek és az általunk hozott rémes döntések ólálkodnak mögötte.

Talán már azelőtt is tisztában voltam az igazsággal, hogy bizonyítékot szereztem volna róla. Éreztem, hogy elhatalmasodik bennem a gyanakvás, aggodalom fogott el amiatt, hogy idegenek tartanak szemmel a bangalori éttermekben, vagy hogy lépteiket hallok a hátam mögött a riói síkátorokban. Akkoriban már egy általam kitalált kódnyelven küldtem a jelentéseimet Corneliusnak, mert meggyőződésemmé vált, hogy valamilyen ismeretlen hatalom olvassa az üzenetváltásunkat. De ez nem hozott változást, az ajtók egymás után záródtak be.

Azzal áltattam magam, egyáltalán nem számít, hogy ezek az ajtók megsemmisülnek. Mind rossz volt. Egyik sem vitt vissza Ade-hez, a Nin városában álló kőházunkhoz, a pillanathoz, amikor felmásztam a domboldalra, és megláttalak benneteket összegömbölyödve a takarón: aranyszínben, egységet alkotva, tökéletesen.

De még az önsajnálát bugyraiban is felötlött bennem egy másik gondolat: *mi történik az ajtó nélküli világokkal?* Hiszen korábban, amikor nem sírrablóként, hanem tudósként munkálkodtam, megállapítottam, hogy az ajtók változást hoznak. Azt feltételeztem, hogy ezek az átjárók létfontosságú

sugárutak, amelyek lehetővé teszik a rejtélyek és csodák szabad áramlását a világok között.

Azt hiszem, máris látom a hiányuk hatásait ebben a világban: az alig észrevehető stagnálást, azt a fajta áporodottságot, amely az egész nyárra bezárt házakra jellemző. Vannak olyan birodalmak, ahol soha nem nyugszik le a nap, ahol vonat fut a kontinensek között, a gazdagság forrásai kiapadhatatlanok, és a gépek soha nem fáradnak el. Ez a rendszer túlságosan óriási és mohó ahhoz, hogy valaha is meg lehessen döntení, olyan, mint egy istenség vagy egy motor, amely egészben nyeli le a férfiakat és a nőket, utána pedig fekete füstöt böfög fel az égre. Úgy hallottam, modernitás a neve, és szénnel tüzelte bendőjében lakozik a fejlődés meg a fellendülés - de amit én látok, az csak a merevség, az elnyomás és a változásnak való dermesztő ellenállás.

Azt hiszem, már tudom, mi történik az ajtók nélküli világokkal.

De ha nem keresném tovább az ajtókat, akkor nem keresném tovább édesanyádat sem, és azt *nem tehetem*. Nem tehetem.

Elkezdtem visszafelé haladni Ade egy évtizedes nyomvonala mentén. Abból indultam ki, hogy az Írottba vezető ajtó talán egy másik világban van elrejtve. Nem mindig volt egyszerű összeilleszteni az általa mesélt történeteket a forgalmas utcákon vagy koszos, gin áztatta, zűrös kocsmákban hallott történetekkel, de nem adtam fel. Megtaláltam a St. Ours ajtaját, a haiti ajtót, a fókátündéreset és még egy tucat másikat - mára mind odalett. Elégtek, összeomlottak, megsemmisültek, feledésbe merültek.

Csak 1907-ben találkoztam szemtől szemben az üldözőimmal. Végre rátaláltam a görög ajtóra - egy elhagyatott templom hűvös kőablájában -, amelyik „a pokol sötét bugyrának” nevezett világba vezette Ade-et. Nem akartam arra a sorsra jutni, mint ő (elmondása alapján majdnem elrabolta egy jég szemű törzsfőnöknő), ezért nem maradtam sokáig. Kevesebb mint egy napig bandukoltam ott, rémülten araszoltam a hóban, de nem találtam semmi élőlényt vagy ellopásra érdemes tárgyat. Egyedül a puskavasszínű, távoli horizontot láttam, a feketefenyők végtelen sorait és egy erőd vagy falu romos maradványait. Ha létezett is azon a helyen másik ajtó, nem időztem ott annyi ideig, hogy rátalálhattam volna.

Visszamasztam a kőajtón keresztül a Szent Péter-templom penészes belsejébe. Csak utána - amikor még hullámokban tört rám a göröcsös vacogás, de már a mediterrán esték sós, citrusos illatát lélegeztem be - vettem észre, hogy van valami a padlón, ami korábban nem volt ott: egy fekete csizmás láb.

Egy magas, dús szemöldökű férfihoz tartozott, aki a görög rendőrök rézgombos egyenruháját és kerek sapkáját viselte. Nem lepődött meg különösebben azon, hogy egy hólepte idegen mászik

ki a falból, inkább mintha csupán némi kellemetlenséget jelentettem volna neki.

Feltápaszkodtam.

– Ki... Mit csinál itt?

Megvonta a vállát, aztán széttárta a kezét.

– Amit csak szeretnék. – Torokhangon, erős akcentussal beszélt az angolt. – Bár azt hiszem, kicsit korán jöttem.

Felsóhajtott, színpadiasan leseperte a port egy padról, majd leült, hogy ott várakozzon tovább.

Nyeltem egyet.

– Tudom, miért van itt. Ne játssza meg magát! És nem fogom hagyni, ezúttal nem...

Gúnyos nevetése félbeszakította merész kis beszédemet.

– Jaj, ne legyen ostoba, Mr. Dudose! Menjen vissza abba a koszos kis kunyhóba a parton, reggel vegyen magának jegyet a gőzösre, és felejtse el ezt a helyet, jó? Itt már nincs többé keresnivalója.

Ezzel az összes paranoiám beigazolódott: tudta, ki vagyok, tudta, hogy kibéreltem egy halászkunyhót, talán még a kutatásaim igazi célját is elárulták neki.

– Nem. Nem fogom hagyni, hogy újra megtegyék.

A férfi csak legyintett, mintha egy lefekvés ellen tiltakozó gyerek lennék.

– De igen. Elmegy, és nem rendez jelenetet. Senkinek sem beszél róla. És aztán kiszimatolja nekünk a következő ajtót, akár egy jó kopó.

– Miért tennék így?

A hangom magas és feszült lett, ekkor mindennél jobban szerettem volna, ha Adelaide velem van. Mindig ő volt kettőnk közül az erősebb.

A férfi szinte szánakozva nézett rám.

– Gyerekek... – sóhajtotta. – Olyan gyorsan felnőnek, nem gondolja? Alig pár hónap, és a kis January tizenhárom éves lesz.

Némán álltunk egymással szemben, közben a szívverésemet hallgattam, és rád gondoltam, akitől egy óceán választott el.

Elmentem.

Másnap reggel jegyet váltottam a gőzösre, és három nappal később, Valenciába érve vettem egy külföldi híreket tartalmazó újságot. A hatodik oldalon lévő rövid cikk elmosódott betűi arról adtak számot, hogy váratlan és megmagyarázhatatlan kőomlás történt Kréta partjainál. Senki sem sérült meg, de a törmelék maga alá temetett egy utat, és szinte semmi sem maradt egy régi, csaknem elfeledett templomból. A helyi rendőrfőnök „sajnálatos, de elkerülhetetlen” esetként utalt a történésre.

Lentebb találod annak a listának a részleges másolatát, amelyet 1907 júliusában jegyeztem fel. Csak egy tudós ülne le az íróasztal mellé listát írni egy veszélyes és kiismerhetetlen helyzet közepette. Azon tűnődöm, mit tett volna édesanyád. Úgy képzem, sokkal több zajt és felfordulást csapott volna, talán még holttesteket is hagyva maga után.

Írásomnak *Az ajtók gyalázatos bezáródásának változatlan helyzetére adott különféle válaszok és a közvetlen családtagokat érintő lehetséges kockázatok* címet adtam, amelyet többször is aláhúztam.

1. Lerántani a leplet a cselszövésről. Közzétenni az eddigi kutatási eredményeket (írni a *Times*nak? Feladni egy hirdetést?), és fényt deríteni ennek a kétes szervezetnek a ténykedéseire. Érvek mellette: gyorsan kivitelezhető, nem forgatja fel January életét. Érvek ellene: a teljes kudarc lehetősége (bizonyíték nélkül is leköznélnek az újságok az eredményeket?); Cornelius bizalmának és védelmének elvesztése; ismeretlen felek által elkövetett (erőszakos) megtorlás veszélye.

2. Corneliushoz fordulni. Részletesebben elmagyarázni neki a félelmeimet, nagyobb védelmet biztosítani Januarynek. Érvek mellette: Locke korlátlan erőforrásai gondoskodhatnának a biztonságról. Érvek ellene: eddig az aggályaim nem találtak nála értő fülekre, a téveszmés *paranoia* és a *nevetséges képtelenségek* kifejezéseket használta.

3. Egy másik, biztonságos helyre vinni Januaryt. Ha minden feltűnés nélkül el lehetne rejteni másutt, talán nem találnának rá. Érvek mellette: J. biztonsága. Érvek ellene: nehéz biztonságos helyet találni; nehéz kezelni Cornelius J.-hez való kötődését; bizonytalan a siker / J. biztonsága veszélybe sodródik; a mindennapi élet teljes felfordulása.

Azt hiszem, minden körülmény ellenére szereti a Locke-házat. Kisebb korában sokszor értem haza arra, hogy a dajka idegeskedik, ő pedig nincs sehol, és amikor órákkal később rátaláltunk a tóparton, éppen homokvárat épített, vagy vég nélküli játékokat játszott a szatócs fiával. Mostanában pedig a folyosókon bolyong, közben egyik kezét végighúzza a sötét faburkolaton, mintha egy hatalmas, terpeszkedő fenevad gerincét simogatná, vagy a kutájához bújik egy ócska fotelben a padláson. Helyénvaló lenne elszakítani az egyetlen otthontól, amely kijutott neki, amikor már így is olyan sok mindentől megfosztottam?

4. Elmenekülni, menedékre lelteni egy másik világban. Kereshetnék egy ajtót, és keresztülmehetnék rajta Januaryvel együtt, hogy új életet alakítsunk ki kettőnk számára egy biztonságosabb, tisztább világban. Érvek mellette: maradéktalan biztonság, üldözők nélkül. Érvek ellene: lásd fentebb. Ráadásul korántsem vagyok meggyőződve arról, hogy minden világ

kapcsolatban áll a többivel - megtalálhatnám valaha is írottat, ha egy másik világba szöknék? És ha Ade valahogy hazatalálna, ránk tudna bukkanni?

Ha létezett volna 5. forgatókönyv, végképp nem a *Folytatni mindent ugyanúgy, mint eddig* elnevezést kapja, ám végül mégis ezt a lehetőséget választottam. Úgy vettem észre, hogy az életnek van egy sajátos lendülete, amely a döntések egymásra halmozódó súlyából tevődik össze, és nem lehet megállítani. Folytattam a történetek eltulajdonítását, levésését és bedobozolását, hogy egy gazdag ember dicsekedhessen velük a tehetős barátainak; közben tovább kutattam kétségbeesetten, követtem a történeteket, megtaláltam az ajtókat, és ezek után is hagytam, hogy bezáródjanak mögöttem. Már nem néztem a hátam mögé.

Csak három dolgon változtattam. Az egyikben szerepet kapott a Kelet-afrikai Protektorátus hegyvidékén található elefántcsont ajtó és egy kellemetlenül közeli találkozás egy Lee-Metford puskával, aminek az lett a vége, hogy útlevelet hamisítottam, és vonatjegyeket váltottam Miss Jane Irimunak. Nem szükséges részleteznem a teljes történetet, viszont meg kell jegyezzem, hogy ő az egyik legrettenthetetlenebb és legvadabb ember, akivel valaha is összeakadtam, és hogy elkerülhetetlen, de borzalmas szívfájdalmat okoztam neki. Ő különös rokonszenvvel viseltetik a helyzeted iránt, és meggyőződéseem szerint nálam sokkal alkalmasabb arra, hogy védelmet nyújtson neked. Egy nap kérd meg, hogy mondja el a találkozásunk történetét!

A második változtatást az jelentette, hogy kerestem kettőtöknek egy menekülési útvonalat, egy rejtekhelyet, amelyet reményeim szerint soha nem kell majd használnotok. Nem írok róla ide többet - arra az esetre, ha kíváncsiskodó, ellenséges szemek fürkésznék ezt a könyvet -, csak annyit árulok el, hogy találtam egy ajtót, amelyet még nem zártak be. Álnéven utaztam, hogy ráleljek, és amint ez sikerült, elégettem a róla szóló jegyzeteimet és írásaimat. Kései visszatérésemet a viharos tengerre fogtam, és azt hiszem, akkorra már olyan sokat voltam távol a Locke-háztól, hogy sem Cornelius, sem te nem kérdezősködtél tovább. Egyetlen embernek árultam el az igazságot. Ha valaha is szükséged lesz egy helyre, ahová elmenekülhetsz, ahol elrejtőzhetsz az elől, ami engem üldöz, kövesd Jane-t!

A harmadik változtatás ez a könyv, amelyet most a kezeden tartasz. (Feltéve, hogy beköttettem. Máskülönben írógéppel írott lapok kusza halmára utalok, amelyeket egy zsinaggal és egy repülő kígyó levedlett bőrével fogtam össze. Ez utóbbit egy romlott és kellemetlen világban találtam egy ausztrál ajtó túloldalán.)

Mostanában azzal töltöm az estéimet, hogy összegyűjtöm, és egyenes vonalba rakosgatom a saját történetem (amelyet inkább a

mi történetünknek kellene neveznem) különálló és kósza darabjait, hogy olyan rendezetten vessem őket papírra, amennyire csak tudom. Megterhelő feladat. Néha annyira kimerít az egész napos hiábavaló bolyongás az amazóniai dzsungelen vagy az ozarki erdőn keresztül, hogy legfeljebb egy mondatot tudok leírni, mielőtt ágyba dőlök. Máskor a táborban rekedek a rossz idő miatt, így semmi mást nem tehetnék azon kívül, hogy tollat ragadok a kezembe, mégsem tudok leírni egyetlen szót sem, mert az emlékeim tükröződő csarnokaiban ragadtam, s nem találom a kiutat (édesanyád köréd fonódó nautiluszteste és az Amariko ködös hajnalába villanó, aranyló, fehér mosolya lebeg a szemem előtt).

De még akkor is kitartok az írás mellett, ha úgy érzem, egy túskebokrokkal teli, végtelen mezőn gázolok, vagy amikor a tinta elmosódó, vörös foltnak látszik a lámpafényben.

Talán azért folytatom, mert olyan helyen nőttem fel, ahol a szavak erővel bírnak, ahol a tinta görbületei és csigái vitorlákat meg bőrfelületeket díszítenek, ahol egy kellően tehetséges szóműves újraalkothatja a világát. Talán nem tudok hinni abban, hogy a szavaknak semmi hatalmuk nincs. A bennük való hitet még itt sem vesztettem el.

Lehet, hogy egyszerűen csak hátra kell hagynom valamit magam után, legyen az bármennyire kusza és bizonytalan – miáltal egy másik lélek is megismerheti azokat az igazságokat, amelyek leleplezésén oly sokat fáradoztam. Hogy valaki más is elolvashassa, és elhiggye: tízezer ajtó nyílik egyik világból a másikba, és valaki bezárja őket. Én pedig segítek neki.

Talán egy kétségbeesettebb és naivabb remény által vezérelve írok: hogy egy nálam bátrabb és jobb ember vezekelhessen helyettem a bűneimért, és sikert arathat ott, ahol én kudarcot vallottam. Hogy valaki felveszi a harcot azoknak az embereknek az ármánykodásai ellen, akik el akarják vágni ezt a világot az összes rokonától, mert azt szeretnék, ha meddő, racionális és végtelenül magányos maradna.

Hogy valaki, valahogy élő kulccsá köszörüli magát, és kinyitja az ajtókat.

VÉGE

Utóirat

(Elnézést kérek a macskakaparásért – mit mondana erre anyám? –, de nagyon sietek, és nincs időm begépelni, bekötni a többi mellé.)

Drága January!

Megtaláltam. Megtaláltam.

Japán egyik szélfúttá és hideg északi szigetén táborozom. A parthoz közel van pár bambusznád kunyhó és hullámbádoggal fedett kalyiba, amelyek összességét jóindulattal falunak lehetne nevezni, de fent, a hegyoldalnak ezen részén semmi sincs pár fűcsomón és néhány kiszáradt fenyőn kívül, amelyek bátran kapaszkodnak a hamuszürke talajba. Egy érdekes alakzat áll előttem: pár faág valamiféle tengerre néző boltívbe fonta magát.

A megfelelő szögből nézve már-már ajtónak látszik.

A történeteket követve találtam rá: volt egyszer egy halász, aki a könyvek lapjait összehajtogatva vitorlásokat teremtett. A hajók fürgén és könnyen mozogtak, vitorlájukon tintapacák virítottak. Volt egyszer egy kisfiú, aki a tél derekán eltűnt, és napégette, meleg bőrrel tért vissza. Volt egyszer egy pap, akinek imákat írtak a bőrére.

Már azelőtt tudtam, hova vezet, hogy átléptem volna rajta. A házakhoz hasonlóan a világok is sajátos illattal rendelkeznek, amely olyan enyhe, összetett és sokféle, hogy alig lehet észrevenni. Írott illata finom ködként szűrődött át a fenyőágak között. Nap, tenger, a könyvgerincek lemorzsolódó pora, só, és az ezernyi kereskedőhajó fűszerei. Otthon.

Amint lehet, átmegyek rajta. Még ma este. Idefelé minden óvintézkedést megtettem, de félek, hogy ez nem elég. Tartok tőle, megtalálnak – az ajtócsukogatók, a világölők. Alig merem levenni a szemem az ajtóról, és vonakodva pillantok le a saját írásomra, mert attól tartok, kilép valamilyen kísérteties figura az árnyak közül, és örökre bezárja.

De még maradok, hogy ezt befejezzem. Hogy elmondjam, hova és miért mentem, azután elküldjem neked ezt a könyvet Tuya és Yuha égszínkék kincsesládáiban – ezt a két, meglehetősen hasznos tárgyat egy alexandriai ajtó túloldalán találtam, és a közé a néhány kincs közé tartoznak, amelyeket nem voltam hajlandó egészében átadni Corneliusnak. Egyet elvittem neki, de a másikat megtartottam magamnak.

Korábban is küldtem már benne neked kis apróságokat és játékokat – rájöttél, kicsodák? Egy távollévő apa engesztelőajándékai. Egy gyáva ember próbálkozása arra, hogy elmondja: mindig rád gondolok. Szeretlek. Megbocsátasz? Féltem, hogy e jelentéktelen, szármalmas csecsebecsék csak csalódást okoznak neked, és elutasítod őket.

Ez az utolsó ilyen jellegű ajándékom. Alkalmatlanságom végső megnyilvánulása. Egy mélységesen tökéletlen munka, amiről mostanra már te is maradéktalanul meggyőződhattél, de az igazságot tartalmazza – azt, ami már jóval korábban is megilletett volna, de nem adhattam meg neked. (Egyszer-kétszer megpróbáltam. Bementem a szobádba, kinyitottam a szám, hogy mindent elmondjak – de nem találtam a hangom. Elmenekültem tőled, és az ágyamban fekvé ziháltam, majdnem megfulladtam a torkomban rekedt, ki nem mondott szavak súlya alatt. Azt hiszem, tényleg rettentő gyáva vagyok.)

Elég a némaságból. Elég a hazugságokból. Nem tudom, milyen gyakran nézel bele az égszínkék ládikába, ezért gondoskodtam arról, hogy időben rátalálj a könyvre – az itteni madarak bizalomteljes lények, nem ismerik az emberiséggel járó veszélyeket.

Tudomásom szerint a könyv csak egy helyen téved: hamis az az állítás, hogy a tudományt, a tudást vagy az erkölcsi kötelességet szem előtt tartva írtam. Hogy próbáltam „nyomot hagyni magam után” vagy „feljegyezni a felfedezéseimet” valamilyen homályba vesző, jövőbeli olvasó számára, aki bátran lép majd a nyomdokaimba.

Az igazság az, hogy neked írtam. Mindig is neked szólt, minden pillanatban.

Hat-hét éves lehettél, amikor visszatértem a burmai expedícióról. Emlékszel rá? Az volt az első alkalom, amikor nem rohantál azonnal a karjaimba. (Hogy vágytam és féltam ezeket a hazatéréseket, amikor a kedves arcod homokórája elárulta, mennyi időt vesztegettem el!) Ehelyett csak ácsorogtál a keményített, fehér ruhácskádban, és úgy néztél fel rám, mintha holmi idegen lennék egy túlzsúfolt vasúti kocsiban.

Ez már túl sok – mondta a szemed. – Már túl sokszor hagytál el, és most eltört közöttünk valami értékes és törékeny.

Abban a kétségbeesett, szánni való reményben írtam ezt a könyvet, hogy talán helyrehozhatom. Mintha vezekelhethetnék minden egyes elmulasztott ünnepért és távol töltött óráért, az összes évért, amelyet a gyász önzésébe burkolózva töltöttem. De itt, a történet végén tudom, hogy ez nem lehetséges.

Újra elhagylak, hatványozottabban, mint korábban bármikor.

Semmit sem hagyok rád, csak ezt a könyvet, és egy imát, hogy ne záródjon be ez az ajtó. Hogy egy nap a nyomomba szegődsz. Hogy az édesanyád életben van, és vár, hogy egy nap újra átölel, és ami összetört, az újra egész lesz.

Bízz Jane-ben! Mondd meg neki... mondd meg neki, hogy sajnálom!

Az ajtó édesanyád hangján hívogat. Mennem kell.

Bocsáss meg! Kövess!

Y. T.

Nem tudom megtenni.

Megpróbáltam, January. Megpróbáltalak elhagyni. De csak dermedten álltam az ajtó küszöbén, éreztem az otthonom világának édes illatát, és próbáltam rávenni magam, hogy megtegyem az utolsó, végső lépést előre.

Képtelen vagyok rá. Képtelen vagyok arra, hogy elhagyjalak. Megint. Összepakolom a holmimat, és visszamegyek a Locke-házba. Visszahozlak ide magammal, és együtt lépünk át rajta, máskülönben én sem fogok. Annyira sajnálom, te jó ég, annyira sajnálom... Jövök már!

Várj meg!

MENEKÜLJ, JANUARY!
ÁRKÁDIA
NE BÍZZ

Ajtó uszadék fából

Akőves földben utat törő ásó ritmikus csikorgását-puffanását követve találtam rá Jane-re. Egyenletes tempóban dolgozott, egy kis gödröt ásott a sziget belsejében, ahol bűzös, mocsaras szag uralkodott. Több millió szúnyog siránkozó zümmögése jelentette minden társaságát.

És persze Mr. Theodore Havemeyer.

Aki már csak egy koszos, iszapos, nyomokban fehér, lárva formájú lepedőkupac volt. A keze – egy színtelen karom szivárgó lyukakkal, amelyek mérete durván megegyezett Bád fogaiével – kilógott a göngyölegből.

– Nem lehetne csak úgy, nem is tudom, beledobni a tóba? Vagy itt hagyni?

Erre először csak a talajba harapó ásó ropogása, a róla lecsusszanó föld susogása felelt. Jane nem nézett fel rám, de kelletlen mosoly jelent meg az arcán.

– Azt hiszed, hogy a világ Havemeyerei csak úgy eltűnnek? Szerinted senki sem fogja keresni őt? – Jane megrázta a fejét. – Jó neki itt, nedves a föld, hamar elenyészik – tette hozzá megnyugtatóan.

Ettől kicsit émelyegni kezdtem, ezért egy mohával benőtt sziklára ültem, onnan néztem, ahogy a varjak a fölénk terülő fenyőágakra telepednek, kárognak és pletykálnak, akár egy temetés otromba résztvevői.

Aztán egy ásó érdes nyele tolakodott a látóterembe. Megragadtam, és a használata során több mindenre rájöttem. Először is arra, hogy ásni nagyon fáradságos munka, ráadásul még mindig gyengének és betegnek éreztem

magam a Brattleboróból való szökés körülményei miatt. Másodszor arra, hogy az emberi test viszonylag nagy, szóval jókora gödröt kell neki ásni. Harmadszor pedig arra, hogy az ásás még akkor is teret biztosít a gondolkodásnak, ha már csípi az izzadság a szemed, és kidörzsölt tenyered viszket, amelyet hamarosan vízhólyagok fognak ellepni.

Apám nem hagyott el. Visszaindult értem. Ez a gondolat apró napként fénylett a szemem mögött, túlságosan vakítóan ahhoz, hogy kockázat nélkül bele lehessen nézni. Olyan régóta vágytam már a szeretete bizonyítékára... De az anyám iránt érzett szerelme, önző bánata mindig erősebbnek bizonyult a lánya szereteténél – egészen a végsőig. Addig, amíg váratlanul hátat nem fordított annak az Ajtónak, amelyet tizenhét éven át kutatott.

Akkor most hol van? Elidőztem egy kicsit ennél a gondolatnál, magam elé idéztem az utolsó szavak tébolyodott firkáját – *MENEKÜLJ, JANUARY!, ÁRKÁDIA, NE BÍZZ* –, és visszavonulót fűjtam.

Mondott bármi olyat ez az utolsó fejezet, amit eddig nem sejtettem? Nos, ebből egyértelművé vált: Mr. Locke nagyon jól tudta, hogy apám Ajtókra vadászik, és pont emiatt alkalmazta. Megjelentek előttem a Locke-ház üvegvitrinektől és gondos címkéktől hemzseggő alagsori szobái – hány lopott kincs származott vajon más világokból? Hányat itatott át különös hatalom vagy rejtelmes varázslat?

És hányat adtak vagy cseréltek el közülük? Emlékszem kislánykoromból egy londoni találkozóra, amikor értékes tárgyakat bocsátottak árverésre titokzatos körülmények között. A Társaság tagjai is részt vettek rajta, ebben biztos voltam – legalábbis az a görényképű vörös –, tehát feltehetőleg ők is tudtak apámról, az általa elloptott holmikról meg az Ajtókról. És bizonyára a Társaság járt a nyomában, és üldözte apámat, majd zárta be az Ajtókat. De miért tettek így, ha igényt tartottak a lopott kincsekre? Vagy az is lehet, hogy maguknak akarták megszerezni az összeset, utána pedig le akarták zárni az Ajtókat, hogy többet ne szivároghassanak. Ez tetszett volna nekik. Elég időt töltöttem gazdag és tekintélyes emberek társaságában ahhoz, hogy tudjam, előszeretettel használnak olyan kifejezéseket, mint *a kizárólagosság fenntartása* vagy *a kereslet növelése a darabszám csökkentésével*.

Már-már kézenfekvőnek találtam ezt az elképzelést. De ki zárta be anyám Ajtaját, azt az első Ajtót a mezőn, oly sok évvel ezelőtt? És a hegycsúcson lévő? Akkoriban apám még nem dolgozott Mr. Locke-nak. Véletlen szerencsétlenségre került sor, vagy a Társaság már jóval azelőtt is

Ajtókat zárt be, hogy apám személyes küldetése kezdetét vette? Egyszer-kétszer hallottam, amint áhítatosan említést tettek egy Alapítóról – lehet, hogy a Társaság sokkal régebb óta fennállt, mint gondoltam.

Azt sem tartottam észszerűnek, hogy ártanának a nagy becsben tartott Ajtó-vadászuknak, mégis, valami kétségtelenül megakadályozta apámat abban, hogy visszatérjen hozzám. Volt valami oka annak a sebtében firkált, utolsó három sornak. És a Társaságnak most rám fájt a foga. *Mindig a nyomodban lesznek, kislány.*

Rémes, nedves ropogást hallottam a hátam mögött.

Amikor megfordultam, Jane tárgyilagos arckifejezéssel hajolt Havemeyer teste fölé egy kalapáccsal a kezében. Faragott végű karó állt ki a fehér lepedőhalomból, durván ott, ahol Havemeyer szíve lehetett.

Jane rám nézett, és megvonta a vállát.

– Csak biztosra akartam menni.

Egy percre azon tépelődtem, hogy a jelenet borzalmas vagy humoros oldalát lássam-e meg, végül nem tudtam megállni: felkacagtam. Túlzásba estem, a hangom már-már hisztérikusan csengett. Jane szemöldöke felszaladt; aztán hátravetette a fejét, és ő is velem nevetett. Ugyanazt a megkönnyebbülést hallottam a hangjában, amelyet én is éreztem, s akkor jöttem rá, hogy higgadt magabiztossága nem maradéktalanul őszinte.

– Most már biztos, hogy *túl sok* rémtörténetet olvastál – dorgáltam.

Minden lelkiismeret-furdalás nélkül ismét megvonta a vállát, én pedig folytattam az ásást. Valahogy könnyebben ment, mintha a nevetés robajától elröppent volna a vállamon gubbasztó súly.

Még nagyjából egy percre csendben dolgoztam, aztán Jane megszólalt.

– A világomban akkor jársz el a legbölcsebben, ha lelősz minden furcsa, szokatlan lényt, amit az erdőben találsz. Ez az oka annak, hogy majdnem megöltem apádat az első találkozásunkkor. De az első lövésem nem talált. Add ide azt az ásót, ha nem tudod rendesen használni!

Már csak véletlenszerűen turkáltam a földet. Kikászálódтам az üregből, Jane átvette a helyemet. Szavait az ásódöfések és a földdobálás ritmusához igazította.

– Elkezdett kiabálni és integetni, vagy egy tucat nyelven megszólalt. Az egyik az angol volt. Akkor már nagyon rég nem hallottam angol szót, sötét bőrű, tetovált emberrel pedig még soha nem találkoztam, aki ezen a nyelven beszélt. Ráadásul úgy nézett ki, mint valami professzor. Így hát nem lőttem le.

Az üreg most már Jane derekáig ért, és egyre mélyebb lett, minden lapát föld leveses hanggal cuppant a talajon. A gödör szélénél mohó vacsoravendégek gyanánt dongtak a szúnyogok.

– Elvittem a táborba, megettetem, aztán kölcsönösen meséltünk egymásnak. Megkérdezte, találtam-e másik ajtót ezen a világon, vagy hogy hallottam-e olyan történeteket, amikben valóra válnak a papírra vetett szavak. Mondtam neki, hogy nem, mire a válla előre görnyedt. Úgy éreztem, bocsánatot kellene kérnem tőle emiatt, bár nem értettem, mi késztet erre. Aztán figyelmeztetett. Azt mondta: „Bezáródnak mögöttem az ajtók. Valaki követ.” Könyörgött, hogy térjek vissza vele az eredeti világomba. Azt állította, tudja, milyen érzés, ha valaki egy másik világban reked, arra kérlelt, menjek vissza vele. Kijelentettem, hogy arról szó sem lehet.

– Miért nem?

A gödör szélénél guggoltam, átkaroltam a térdem. Kölcsönkapott szoknyámat már egyébként is menthetetlenül összesároztam és összekoszoltam; egy zavaros pillanatig egészen úgy tűnt, mintha visszarepültem volna az időben arra a pontra, amikor még kicsi, lármás, vidám és torzonborz voltam.

Jane kimászott a gödörből, leült mellém.

– Mert nem feltétlenül ott a helyed, ahová születted. Én egy olyan világba születtem, amelyik magamra hagyott, meglopott, elutasított. Miért olyan meglepő, hogy találtam egy jobbat? – Hosszan, mély megbánással felsóhajtott. – De még utoljára át akartam menni az ajtón, arra az esetre, ha az a bolond mégis igazat mond, és nem lesz erre több esélyem. Julian a Suswa-hegy lábánál vert tábor, én pedig elmentem muníciót keresni és... és hírt szerezni a húgomról. – Jane szeme úgy villódzott, akár egy lámpás a téli szélben, mire elhalt a torkomban a kérdés: *mi történt vele?* Egy ideig nem mondott semmit, és amikor újra megszólalt, ridegség költözött a hangjába. – Visszatértem Julian táborába. Ismét arra kért, hogy maradjak, mire az arcába nevettem. Láttam, mi lett az otthonomból. Fehér nők bámultak rám a vonatok ablakából, orvvadászok nevetséges sapkában álltak modelt fényképekhez az állati tetemek mellett, a puffadt hasú gyerekek pedig angolul koldultak tőlük: „kérem, uram, kérem, uram”... Nem. Így hát Julian visszakísért az elefántcsontszínű ajtóhoz, hogy ott intsünk egymásnak búcsút. Csakhogy valami furcsa dolgot találtunk a barlangban.

Jane merev arccal bámult a sírgödörre.

– Egymáshoz kötözött, szürke rudak halmait, amikből drótok futottak ki, emellett halk, sístergő hangot hallottunk. Apád felkiáltott, arrébb lökött, aztán minden darabjaira esett. A robbanás megperzselte a karomat, és mindkettőnket a földre döntött, mint a gyufaszálakat. Nem tudom, elvesztettem-e az eszméletem, de olyan érzésem támadt, mintha az egész csak egy másodpercig tartott volna. Ezután egy barna férfi magasodott fölém brit egyenruhában, mögötte pedig, ahol a barlangnak kellett volna lennie, már nem volt semmi, csak törmelék és por. Mozgott a szája, de még nem hallottam rendesen. Aztán elővette a pisztolyát, és Julianre szegezte. Inkább rám kellett volna, de eszébe sem jutott, hogy nálam is lehet fegyver. – Jane szája mosolyra húzódott. – Remélem, én nem fogok olyan döbbsent, bamba képet vágni, amikor meghalok.

Nem néztem Havemeyer testére, nem gondoltam a mellkasán tátongó, szabályos lyukra.

– Még azt sem vártam meg, hogy földet érjen a hullája. Azonnal a hegyoldalra vettem magam, két kézzel dobáltam a köveket és a földet. Mire Juliannek sikerült megállítania, a kezem már szinte péppé ment. Lefogott, és addig mondogatta, mennyire sajnálja, amíg el nem jutott a tudatomig: örökre ebben a világban rekedtem.

Még soha nem láttam Jane-t sírni, de most szinte éreztem a testén hullámozó, ütemes rázkódást. Mint amikor viharfelhők morajlanak az öblön túl. Egy ideig mindketten némák maradtunk, csak ültünk egymás mellett az egyre hűvösebb éjszakában, és hallgattuk egy bűvármadár tompa, gyászos kuvikolását.

– Nos, ebben a világban egy fekete bőrű ember nem engedheti meg magának, hogy meglássák egy egyenruhás, fehér hulla mellett. Egy kővel összetrancsíroztam a testet, hogy ne találják meg rajta a golyó ütötte lyukat. A törmelékhalomhoz vonszoltam. Így gondoskodtam arról, hogy ne indítsanak utánunk hajtóvadászatot. Azután futásnak eredtünk. A Kartumba tartó vonaton ültünk, amikor apád megkérdezte, hova megyek ezután. Mondtam neki, hogy szeretnék találni egy másik utat, egy hátsó ajtót a világomba. Szomorúan mosolygott rám. „Egyfolytában egy másik ajtót keresek, ami az otthonomba vezet”, mondta. „De ha megteszel nekem valamit, ezután a tiedet is keresni fogom.” Ekkor kért meg arra, hogy menjek el Vermontba, egy gazdag ember házába, és védjem meg a lányát. – Újabb néma hullám rázta meg a testét. A hangja viszont teljesen egyenletes maradt. – Én tartottam magam a megállapodásunkhoz. De Julian... Nem.

Megköszörültem a torkomat.

– Nem halt meg. – Éreztem, hogy Jane minden izma megfeszül, eltölti a remény. – Elolvastam a könyvet. Talált Japánban egy Ajtót, ami a saját világába vezet, de nem ment át rajta. Megpróbált visszajönni értem. – Az az aprócska nap egy pillanatra fellángolt, majd kialudt. – Csak úgy néz ki, nem sikerült neki. Azt kérte, mondjam meg neked – nyeltem egyet, éreztem a nyelvemen a szegyen ízét –, hogy sajnálja.

Jane fogai között sípolva szökött ki a levegő.

– Megígérte. *Megígérte.*

Fojtott hangon beszélt, szinte maguk alá temették az érzések: a legkeserűbb árulás, az irigység és a gyilkos düh.

Összerezzenem, mire rám villantotta a tekintetét, majd elkerekedett a szeme.

– Várjunk csak! January, neked sikerült átjárót nyitnod az elmeógyógyintézet és a kunyhó között. Nekem is tudsz ilyen? Haza tudsz írni?

Az arca kétségbeesett bizakodással ragyogott, mintha arra számított volna, hogy azon nyomban előveszek egy tollat a zsebemből, és rajzolok egy Ajtót a levegőbe, így hamarosan láthatja a férjeit és a feleségét. Fiatalabbnak hatott, mint bármikor.

Amikor feleltem, képtelen voltam ránézni.

– Nem. Én... apám könyve azt állítja, hogy vannak helyek, ahol a világok egymáshoz súrlódnak, mint két fa ága, és ott nyílnak ki az Ajtók. Nem hiszem, hogy itt, Vermontban egy Ajtó képes lenne valaha is elérni a te világodig.

Türelmetlenül, elutasítóan csettintett a nyelvével.

– Jó, de ha eljőnnél velem Kenyába, az elefántcsont ajtóhoz...

Szótlanul felemeltem bekötözött karom, hogy jól lássa. Csak pár másodpercig tudtam tartani, utána rázkódni-remegni kezdett, nem sokkal később pedig magam mellé ejtettem.

– Azt hiszem, abba is majdnem belehaltam, hogy utat találtam az elmeógyógyintézetből ide – magyaráztam halkán. – És az az Ajtó még csak nem is világokat kötött össze. Nem tudom, mi kellene ahhoz, hogy újra ki tudjak nyitni egy másik világra nyíló ajtót, de kétlem, hogy képes lennék rá.

Jane nagyon lassan fújta ki a levegőt a tüdejéből, földre lógó karomat bámulta. Nem mondott semmit.

Hirtelen felállt, leporolta a szoknyáját, és újra az ásóért nyúlt.

– Majd én befejezem. Menj, nézd meg Samuelt!
Inkább eliszkoltam, mintsem hogy sírni lássam.

Bád és Samuel is úgy néztek ki, mintha haláluk után egy kontár varázsló támasztotta volna fel őket. Bád – száradt vérrel a bundájában, bepólyázott, összevarrt tagokkal – befészkelte magát az ágyon a fiú és a fal közé, alvás közben állát imádott, első gazdája vállára fektette. Samuel bőre egészségtelen színt öltött, sárgásfehér gombára emlékeztetett, és akadozva, reszketve vette a levegőt a takaró alatt.

Amikor leültem az ágya szélére, csipás szeme résnyire nyílt. Hihetetlen, de elmosolyodott.

– January!

– Samuel...

Félénk, bizonytalan mosollyal viszonzottam a köszönését. Kiszabadította az egyik karját, és megveregette Bád oldalát.

– Nem megmondtam? Ő a te oldaladon áll.

A mosolyom új erőre kapott.

– Igen.

– És én is – tette hozzá sokkal gyengédebben.

Ahogy rám szegezte tekintetét, szeme ismeretlen eredetű melegséggel ragyogott. Amikor belenéztem, olyan érzés árasztott el, mintha egy téli estén a kandallónál melengetném a kezem. Mielőtt valami ostobaságot mondtam volna, elszakítottam tőle a pillantásom.

– Sajnálom. A történeteket. Amit Havemeyer tett veled.

Mindig ilyen fejhangon beszéltem?

Samuel megvonta a vállát, mintha a kínzás és az elrablás csak holmi fárasztó kellemetlenség lett volna.

– De most persze részletesen el kell magyaráznod, hogy ki volt ez az ember, mik ezek az ajtók, amik annyira felhergelték, illetve hogyan jutottál ide anélkül, hogy megszöktettelek volna.

Miközben beszélt, próbálta magát kitornázni a takaró alól, hogy a párnáknak támassza a hátát; mintha minden egyes porcikája összetört volna.

– Meg akartál szöktetni?

– Egy merész és látványos hőstett keretében – sóhajtotta gyászosan. – Egy éjféli rajtaütés során. Kötelet dobtam volna az ablakodba, aztán fehér

lovakon, vagyis szürke pónikon vágattunk volna el, pont úgy, mint az egyik kalandregényünkben. De ez a szép terv füstbe ment.

Aznap este másodjára nevettem fel. Aztán nehézkesen, kuszán, félve attól, hogy kinevet vagy megsajnál, elmondtam neki mindent. Beszéltem az elgazosodott mezőn talált kék Ajtóról; az anyámról és az apámról, arról, hogy egyikük sem halt meg, vagy talán már mindketten. Beszámoltam neki az Új-angliai Régészeti Társaságról, a bezáródó Ajtókról és a haldokló világról. Mr. Locke-ról, aki úgy tartotta apámat, mint egy láncra vert vadászkutyát, engem pedig mint egy kalitkába zárt madarat. Meséltem neki Írottról és arról, hogy a kellő akaraterővel rendelkező emberek képesek átírni a létezést. És felvilágosítottam a hegyessé csiszolt ezüstérméről is, majd megmutattam a saját húsomba vésett szavakat.

A kötés alatt friss hegek ráncolták össze a sápadt bőrt. Úgy néztem ki, mint egy partra mosott tengeri lény. Samuel megérintette a bőrömbe vágott CS szagot gőzölgő gőrből.

– Úgy tűnik, nem is volt szükséged arra, hogy megszöktessenek – jegyezte meg féloldalas mosollyal. – A baszirganok minden történetben maguktól szabadulnak ki a kelepceből.

– A baszirganok?

– Boszorkányok – világosított fel.

– Vagy úgy.

Persze ennél szebb bókra számítottam, viszont *hitt nekem*, cseppet sem kételkedett a szavaimban. Talán olyan sok évet töltött véres rémmesék olvasásával ahelyett, hogy a boltban segédkezett volna, amitől már megzápult az agya, mint ahogy azt az anyja előre megjósolta. Talán csak bízott bennem.

Samuel töprengve folytatta.

– A történetek mindig magányos sorsra juttatják őket. Mármint a boszorkányokat. Erdőkben, hegyeken vagy tornyokba zárva élnek. Azt hiszem, csak egy bátor férfi lenne képes szeretni egy boszorkányt, de a férfiak többsége gyáva.

Amikor a mondat végére ért, felszegte a fejét, és egyenesen, vakmerően rám nézett, mintha csak azt mondta volna: *rám ez nem igaz*.

Erre semmit sem tudtam felelni. Sőt, még a gondolatok is cserben hagytak.

Egy perc után ismét szelíden elmosolyodott.

– Szóval a Társaság emberei. Ők keresni fognak téged, ugye? Mert sok mindent tudsz, és sok mindenre képes vagy.

– Igen, így lesz – szólalt meg Jane a hátam mögött.

A küszöbön állt, szája komor vonallá keskenyedett, a nap utolsó, vöröslő sugarai keretezték alakját. Volt benne valami, ami az apámra emlékeztetett, mert a bánat őt is meggörnyesztette, és vonalakat rajzolt az arcára.

Jane merev léptekkel a vizesvödörhöz ment, hogy leöblítse koszos kezét.

– Kell egy terv és egy hely, ahol meghúzhatjuk magunkat. – Megtörölte a kezét. – Árkádiát javaslom. Apád beszélt nekem arról a világról, Maine déli partján rejtőzik. Barátságtalan és nehezen megközelíthető, ami tökéletessé teszi arra, hogy eltűnjünk benne. Tudom az utat.

Jane tökéletesen higgadtan beszélt, mintha egy ellenséges, idegen világ teljesen hétköznapi úti célnak számítana, mint amikor elugrunk a bankba vagy a postára.

– De biztos nem kell...

– January – vágott a szavamba –, nincs pénzünk, nincs otthonunk, nincs családunk. Fekete vagyok egy olyan országban, amely megveti a feketéket, idegen vagyok egy országban, amely megveti az idegeneket. Ráadásul akaratlanul is felhívjuk magunkra a figyelmet. Az afrikai nő és a se ilyen, se olyan lány szanaszét álló hajjal és összekaristolt karral. – Széttárta a tenyerét. – Ha a Társaság meg akar találni, akkor meg is fog. És kétlem, hogy Mr. Havemeyer lett volna közülük a legelvetemültebb.

Samuel fészkelődni kezdett a párnák között.

– De elfelejti, hogy Miss January nem védtelen. Nekem úgy tűnik, bármit képes megírni, amire csak szükség lehet. Egy erődöt. Egy ajtót Timbuktuba vagy a Marsra. Egy Mr. Locke-ot érő szerencsétlen balesetet.

Ez az utolsó lehetőség reménnyel töltötte el. Amikor korábban a Brattleboróról beszéltem neki, úgy morgott, mint Bád.

Keserű mosoly rendezte át Jane arcvonásait.

– Úgy tudom, nem rendelkezik korlátlan hatalommal.

Feltámadt bennem a védekező ösztön, de elmosta a szégyen.

– Tényleg nem. – Kissé fulladozva mondtam ki a szavakat. – Apám szerint a szóművességnek ára van. Nem tehetem meg, hogy csak úgy szétszedem a dolgokat, majd összerakom őket, ahogy szeretném. – A szemem sarkából Samuelre pillantottam, és halkabban folytattam. – Attól tartok, nem vagyok igazi boszorkány.

Megmozdította a kezét, és így már nagyon közel került az enyémhez, ujjbegyeink majdnem összeértek a takarón.

– Jó – suttogta. – Én sem vagyok olyan bátor.

Jane félreérthetetlenül megköszöri a torkát.

– Nos, nem lesz egyszerű odajutni. Kétszáz mérföldet kell megtennünk úgy, hogy senki ne ismerjen fel minket, és ne szegődjön a nyomunkba, mellesleg ehhez alig van pénzünk. Attól félek – erőltetetten, mereven mosolygott –, Miss Dudose-nak ezentúl hozzá kell szoknia egy meglehetősen más életszínvonalhoz.

Ez fájt.

– Tudod, *utaztam már* erre-arra.

Voltak bőröndjeim, amelyek kis réztábláiba belevésték a nevemet, az útlevelem pedig úgy nézett ki, mint egy sokat forgatott zsebkönyv.

Jane szárazan felnevetett.

– Előfordult veled egyetlenegyszer is az utazásaid során, hogy olyan ágyban aludtál, amit te magad vetettél meg? Főztél már magadra? Láttál már másodosztályú jegyet? – Felháborodásomban nem feleltem semmit, csak rámeredtem. – Az erdőben fogunk aludni, és csak akkor haladhatunk rendesen, ha mások megszánják minket, és felvesznek maguk mellé, úgyhogy ehhez igazítsd az elvárásaidat!

Nem jutott eszembe semmilyen okos válasz, ezért témát váltottam.

– Nem vagyok meggyőződve arról, hogy tényleg el kellene mennünk erre az Árkádia nevű helyre. Mint tudjuk, apám *Japánban* tűnt el, és őt kellene keresnünk, legalábbis...

Azonban Jane fáradtan ingatta a fejét.

– Pontosan erre számítanak. Talán egy nap, ha már eltelt egy kis idő, amikor biztonságosabb, odamehetünk.

Pokolba a biztonsággal!

– Mi lenne... mi lenne, ha segítséget kérnénk Mr. Locke-tól? – Samuel meg Jane erre valahová a hitetlenkedés és a felháborodás közé eső morgással felelt. Kihúztam magam, úgy folytattam. – Tudom, tudom, de akkor sem hiszem, hogy ártani akart volna nekem vagy az apámnak. Csak egy kicsivel nagyobb vagyonna vágyott, és szeretett volna még pár ritka tárgyat a vitrinjeibe. Talán nem is tudott arról, hogy a Társaság bezárja az Ajtókat, vagy csak nem érdekelte. De azt hiszem, szeret engem. Legalább egy kicsit. Segíthetne nekünk elrejtőzni, adhatna pénzt, hogy eljussunk Japánba...

Elharaptam a mondat végét.

Jane szeme ragacsos, nedves érzelemmel telt meg: száналommal. Döbbenetes, mennyire tud fájni ez a látvány.

– Azt szeretnéd, ha most kezdetét venné egy kaland, aminek a végén megmenthetnéd apádat, mint a mesékben. Megértem. De fiatal, nincstelen, otthontalan vagy, és valójában még soha nem láttad a világ csúfságos oldalát. Egészben nyelne le, January.

A mellettem fekvő Samuel is megszólalt.

– És még ha Mr. Locke korábban próbált is megvédeni téged, eddig elég rossz munkát végzett. Szerintem menekülnöd kellene.

Elnémultam, éreztem, ahogy a lábam alatt hullámot vet és megtekeredik az egész jövőm. Arra vártam, mikor tér már vissza az életem a rendes kerékvágásba, mintha minden, ami apám eltűnése óta történt, csak egy mozifilm lett volna. Arra vártam, hogy hamarosan megjelenik a *VÉGE* tábla, felizzanak a fények, és ismét a Locke-ház biztonságos falai között találok magam, ahol újraolvashatom a *The Rover Boys on Land and Sea*-t.

De ez már végérvényesen a múlthoz tartozott, mint egy borostyánba dermedt szitakötő.

Kövesd Jane-t!

– Jól van – suttogtam, és próbáltam nem megint annak a hétévesnek érezni magam, aki folyton elmenekült. – Elmegyünk Árkádiába. De te... velem maradsz? Vagy hazamész?

Jane összerándult.

– Nincs hova hazamennem.

A szemébe néztem, és azt vettem észre, hogy valami ráncos, reménytelen érzéssé aszalódott a szánalma. Az ősi romok vagy a málladozó tapéták, a funkciójukat veszített tárgyak jutottak róla eszembe.

Jane egy percig azt mérlegelte, mondjon-e még valamit – visszavágásképp, rendre utasításul vagy panaszkodva –, aztán hátat fordított, és feltűnően egyenes háttal kísért a kunyhóból.

Miután elment, Samuella csendben maradtunk. A gondolataim kótyagos madárraj módjára csapongtak a kétségbeesés (*Mindketten örökre otthontalanok leszünk? Egész életemben menekülni fogok?*) és a gyerekes, pezsgő izgatottság (*Árkadia! Kaland! Kiút!*) között, ráadásul Samuel kezének melege is elterelte a figyelmemet.

– Szándékomban áll veled menni – jelentette be Samuel némiképp ünnepélyesen, miután megköszöri a torkát. – Ha megengeded.

– *Hogy mi...* Nem lehet! Nem hagyhatod itt a családot, az otthonodat, a munkádat... Túl veszélyes lenne...

– Egyébként sem lett volna belőlem jó szatócs – vetette közbe udvariasan. – Még anyám is így gondolja. Mindig is valami másra, jelentősebbre vágytam. Egy másik világ pont megfelelné ennek az elképzelésnek.

Elkeseredetten, félig-meddig felnevettem.

– Még csak azt sem tudom, hová megyünk, meddig maradunk... Kusza és zavaros az egész jövőm, te pedig nem teheted meg, hogy csak úgy elkötelezed magad mellette, mert olyan *jó* vagy, mert *sajnál*sz, vagy...

– January! – A hangja mélyebb és sürgetőbb lett, amitől furcsán verdesett a szívem a mellkasomban. – Nem sajnálatból ajánlottam fel. Szerintem ezt te is tudod.

Oldalra pillantottam, a kunyhó ablakán keresztül a kékülő estére, de ez sem segített: még mindig az arcomon éreztem tekintete perzselő forróságát. A szénrakás szikrát kapott, és fellángolt.

– Lehet – kezdte lassan –, lehet hogy korábban, amikor azt mondtam, a te oldaladon állok, nem fogalmaztam egyértelműen. Az is benne lett volna, hogy *melletted* akarok állni, veled akarok átlépni minden küszöböt, veled akarok átélni minden veszélyt, veled akarok a kusza jövődbe rohanni. – Valamelyik távoli részem elégedetten vette észre, hogy a hangja bizonytalan és fojtott lett. – Örökre. Ha szeretnéd.

Az idő – amelyet a Brattleboro óta megbízhatatlan, képlékeny körülményként tartottam számon – ekkor megszűnt létezni. Ott hagyott minket lebegve, súlytalanul, mintha a délutáni napfényben szálló két porszemcse lettünk volna.

Azon kaptam magam, hogy érthetetlen okokból apámra gondolok. Arra a testtartására, amelyet akkor vett fel, amikor engem hátrahagyva oly sokszor útnak indult. Ilyenkor előregörnyedt, lehorgasztotta a fejét, poros kabátja lógott rajta. Aztán eszembe jutott Mr. Locke: a vállamra tett kezének melegsége, nevetésének kedélyes zengése. A szeméből áradó szájalom, miközben végignézte, hogy elkábítanak, és kivonszolnak a házából.

Életem során megtanultam, hogy akik szeretnek, elmennek. Elhagynak, kiábrándítanak, elárulnak, bezárnak, hogy a végén egyedül maradjak, újra és újra, mindig.

De Samuel mégsem tette ezt. Amikor gyerekként a Locke-házban raboskodtam, és Wildán kívül senki máshoz nem tudtam szólni, regényeket

csempészett nekem, ráadásul tőle kaptam a legjobb barátomat. Amikor minden remény és segítség nélkül bezártak a bolondokházába, ő hozta el a kulcsot. És most, amikor szörnyek és rejtélyek elől menekültem, önmagát ajánlotta fel. *Örökre*.

Annyira csábított ez az ajánlat, szinte horgonyt vetett a szívemben. Nem lettem volna egyedül, valaki szeretett volna, átmelengetve az életem... Mohón Samuel arcára meredtem, és azon tűnődtem, hogy kivételesen jóképű-e, ám rájöttem, hogy nem tudom megállapítani. Csak a szemét láttam, amely borostyánsárgán, töretlenül világított.

Olyan könnyű lett volna elfogadni az ajánlatát...

Mégis haboztam. Apám leírása szerint az igaz szerelem úgy hat, mint a gravitáció – egyszerűen csak létezik, láthatatlanul és megkerülhetetlenül. Az igaz szerelem miatt akadt el a lélegzetem, és szorult össze a szívem? Vagy pusztán csak félttem, kimerültem, magamra maradtam, és úgy csimpaszkodtam Samuelbe, akár egy fuldokló a mentőövbe?

Az arcomat fürkészte, s akármit is látott rajta, attól nyelni kellett egyet.

– Megsértettelek. Bocsáss meg! – Szégyenkezve mosolygott rám. – Ez csak egy lehetőség. Amit fontolóra vehetsz.

– Nem, nem arról van szó, én csak...

Amikor elkezdtem a mondatot, nem tudtam, merre tart, félig megrettentem attól, hol végződhet, de épp akkor – isteni beavatkozással határos időérzéssel – tért vissza Jane.

Mohos tűzfát cipelt a karjában, zárkózott arccal; úgy festett, mint egy összevarrt seb. Amikor meglátott minket, megtorpant, felszaladt szemöldökkel, némán firtatta, mit szakított félbe, de aztán szó nélkül a tűzhelyhez ment. Isten áldja meg érte!

Egy-két perc után (mialatt Samuella fellelegeztünk, és távolabb húztuk egymástól a kezünket) szelíden megszólalt.

– Ma korán le kellene feküdnünk. Reggel útra kelünk.

– Természetesen.

Samuel hangja semmit sem árult el. Bár az arca belesápadt az erőlködésbe, lekászálódott az ágyról, és előzékenyen a fekhely felé biccentett.

– Ó, nem, erre semmi szükség... alszom a padlón... – hebegtem.

Úgy tett, mintha meg sem hallotta volna; leterített pár egérszagú takarót a sarokba, majd letelepedett rájuk. A fal felé fordult, összekuporodott.

– Jó éjszakát, Jane! January!

Olyan óvatosan ejtette ki a nevem, mintha szögesdrót vette volna körül.

Bemásztam az ágyba Bád mellé, merev, sajgó testtel feküdtem, túlságosan fáradt voltam ahhoz, hogy elaludjak. Úgy éreztem, mintha kipeckelték volna a szemhéjamat, a karom pedig lüktetett. Jane a hintaszékbe fészkelte be magát a tűzhely előtt, Mr. Locke revolverét az ölébe fektette. A rostélyon kiszűrődő halvány fény világos narancssárga árnyakat rajzolt az arcára.

Most, hogy észrevétlennek hitte magát, sokkal nyíltabban viselte a gyászt. Ugyanolyan arckifejezést öltött magára, mint apám, amikor írás közben megállt, és kibámult a szürke ablakokon, mintha szárnyakat bonthatna, és kivethetné magát rajtuk.

Rám is ilyen jövő várt? Arra kárhoztattam, hogy egy olyan világban sínylődjek, amely nem a sajátom? Gyászolva, biztos pont nélkül, rettentően egyedül?

Bád halkán ásított, ahogy a kutyák szoktak, és kinyújtózott mellettem.

Nos, legalább nem teljesen egyedül. A kutyám bundájának napfényillatába temettem az arcom, így merültem álomba.

* * *

Jane-nel átszelni Új-Angliát cseppet sem hasonlított arra, amikor Mr. Locke-kal utaztam, ugyanakkor mindketten világos elképzelésekkel rendelkeztek arról, hogy ki a főnök. Jane olyan higgadt magabiztossággal osztogatta a parancsokat és utasításokat, mintha már hozzászokott volna ahhoz, hogy mások szó nélkül követik. Azon tűnődtem, vajon saját vadászcsapatot vezetett-e a választott világában, és hogy milyen nehéz lehetett neki az itteniben eljátszani a komornát.

Jane a pirkadat előtti derengésben ébresztett minket, és mire a nap első mézsugara a láthatár fölé vánszorgott, már a tó felénél jártunk. A Zappia család evezős csónakjában zsúfolódtunk össze mind a négyen, nem akartuk megkockáztatni a kompot és a kíváncsi tekinteteket. Felváltva eveztünk a partot bevilágító gázlámpások tompa fénye felé.

Rájöttem, hogy evezni éppolyan nehéz, mint földet ásni. Mire a hajótest a durva homoknak puffant, már ki is fakadtak, és vérezni kezdtek a tenyeremen lévő vízhólyagok, Samuel pedig úgy mozgott, mintha évtizedekkel idősebb lenne. Egyedül Jane-nek nem volt látszólag semmi

baja, csak a szoknyáját piszkította be még mindig a sírásás mocska meg a vér.

Sejthettem volna, hogy az emberek majd a kalapjukat megragadva, motyogva térnek ki az utunkból, miközben a város felé bandukolunk. Nyugtalanító látványt nyújtottunk: egy fegyveres, fekete nő, egy rossz bőrben lévő fiatalember, egy morgó kutya és egy furcsa színű lány bő ruhában, cipő nélkül. Amikor elsietett mellettünk egy asszonyság, meg akartam kérdezni tőle, merre találjuk a vasútállomást, de Jane a lábamra taposott.

– Már ne is *haragudj*, de nem azt mondtad, hogy vonattal megyünk?

Jane felsóhajtott.

– De, azonban mivel nem veszünk jegyet, jobb, ha nem hívjuk fel magunkra a figyelmet. – A városból kelet felé kanyargó sínre mutatott. – Gyertek utánam!

Meg sem várva, hogy mit felelek, útnak indult.

Samuellaal akkor először néztünk egymásra az előző esti beszélgetésünk óta. Felszaladt a szemöldöke, a szeme vidáman csillogott, és széles ívben intett, hogy menjek előre.

Jane egy szinte teljesen üres, kis pályaudvarra vezetett minket, ahol fellopakodtunk egy *MONTPELIER LUMBER CO.* feliratú, alacsony vasúti kocsira, aztán vártunk. Egy órán belül már kelet felé robogtunk. Megsüketültünk a kocsi robajától-zötykölődésétől, szénfüst és por lepett be minket, s úgy vigyorogtunk, mint a gyerekek vagy a bolondok. Bárd nyelve lobogott a szélben.

Az ezt követő két nap összemosódott, beleveszett a hőség és a fájdalom homályába, miközben folyton attól tartottam, szemek szegeződnek rám, és üldöznek. Emlékszem Jane hűvös, magabiztos hangjára; egy gazos mezőn összekuporodva töltött éjszakára, amikor az égbolt kis lámpásokkal teli takaróként borult fölém; az útszéli boltban vásárolt zsíros, halas szendvicsekre; egy farmerre, aki Concordba szállított áfonyát egy öszvérfogattal, és minket is elvitt egy darabon; egy beszédes postakocsisra, aki szintén megszánt minket.

Megragadt bennem, ahogy Jane szembefordult a széllel, miközben egy névtelen úton bicegtünk a maine-i államhatár túloldalán.

– Érzitek? – kérdezte.

Éreztem: sós víz, hús kő és hal. Az óceán.

Köveltük az utat, amely sima kavicsokban és a sós vízzel dacoló fenyvesben végződött. Némán lépkedtünk a holdfényben. Úgy tűnt, Jane apám útmutatásait követve keresi a helyes irányt, nem térképre vagy a saját emlékeire hagyatkozik. Magában motyogott, olykor kinyújtotta a kezét, hogy megérintsen egy-egy furcsa alakú sziklát, vagy hunyorogva nézett fel a csillagokra. Egyre közelebből hallottuk az óceán ütemes susogását.

Megkerültük a fenyők egy sűrű falát, leereszkedtünk egy kis meredélyen – és ott is volt.

Sokszor jártam már tengerparton, sétáltam Dél-Franciaország homokos fövényein, limonádét szürcsöltem Antigua partján, átszeltem egy gőzös fedélzetén az Atlanti-óceánt, azt nézve, ahogy szépen kettéválk elöttünk a víz. Még a viharok is kicsinek és távolinak tunk a szállodából vagy egy acélhajó belsejéből. Valami kellemes, szép jelenségként gondoltam az óceánra, a saját, jól ismert tavam kissé nagyobb változataként élt a fejemben. Ám amikor ott álltam a sziklás szirten, dühöngtek alattam a hullámok, és egy boszorkány üstjének fekete tartalmaként hömpölygött előttem a hatalmas Atlanti-óceán, akkor valami teljesen másnak láttam. Vadnak, titokzatosnak, ami egészben nyeli le az embert.

Jane elindult lefelé egy mohával benőtt, csúszós ösvényen, közben a szikla oldalába kapaszkodott. Samuellel a nyomába szegődtünk, Bád előtünk bicegett. A mellkasom furcsán összeszorult, a szívem kalapált, mert tudtam, mi vár rám: egy *Ajtó*. Egy igazi, valóságos Ajtó, az első, amelyhez szerencsém van azóta, hogy vadóc gyerekként rohangáltam a mezőn.

Egy Ajtó, amelyet apám csak miattam titkolt el, és őrzött meg nyitva. Még most sem hagyott el, amikor a bolygó másik felén sínylődött, raboskodott, vagy már nem is élt. Nem hagyott el teljesen. Ez a gondolat melegséggel töltött el, akár a gyertyaláng, amely a bösen csapkodó tengeri szélben sem alszik ki.

Jane eltűnt egy alacsonyan húzódó, nyirkos hasadékban. Buzgón lehajoltam, hogy kövessem, de máris felbukkant. Deszkákat és egy rothadó zsineget húzott maga után. Nagyot sóhajtott.

– Hát, azt hiszem, hiába reménykedtem abban, hogy az idő nem teszi tönkre. Ami maradt belőle, azon talán a holminkat még el tudjuk vinni.

Ezután módszeresen, szemérmeskedés nélkül vetközni kezdett.

– Jane, te miről... Hol az Ajtó?

Nem felelt, csak a vízre mutatott.

Előrenéztem az ujjá vonalát követve, és megláttam a távolban a hepehupás, szürke foltot. A csillagok fényében ezüstösen csillogtak a kopár sziklák.

– Az egy sziget? Nem gondolhatod komolyan, hogy mi... hogy te *elúszol* odáig...

– Megközelíthetetlen. Lakatlan. Azt hiszem, éppolyan, amilyennek mondták.

Száraz hangon beszélt. Már be is vetette magát a vízbe, fehérenműje fehéren világított, végtagjai eltűntek a sötétben. Bád vidáman ugrott utána.

Samuelre néztem, mert azt hittem, benne szövetségesre találok, de ő máris elkezdte kigombolni az ingét.

– Fogadok veled az utolsó darab kenyérben, hogy nem tudsz legyőzni – mormolta, mintha a tóparton játszó gyerekek lennének, nem pedig két elcsigázott, kétségbeesett felnőtt, akik a hideg tenger partján állnak, és isten tudja, mi elől menekülnek. Kínomban felnevettem.

Elkaptam mosolya fényes görbületét, s futólag megpillantottam sápadt mellkasát is, aztán villámgyorsan begázolt a vízbe Jane és Bád után. Nem tehettem mást, követtem.

A hidegnek nem kellett volna meglepetést okoznia – nyár volt, de Maine-ben a nyár egy tiszavirág-életű, óvatos lény, amely napnyugtakor tovább is áll –, ellenben nem hiszem, hogy fel lehet készülni arra, milyen érzés belemerészkedni ennyire jeges vízbe. Úszás közben olyan érzésem támadt, mintha ezernyi bogár csipkedne. Fagyos ujjakkal kapaszkodtunk az egykori tutaj rothadó deszkáiba, magunk mellett húztuk a holminkat, kapkodva vettük a levegőt. Még Bád is magasra emelte a fejét, mintha nem is úszni, hanem lebegni próbálna. A sós víz átáztatta a kötéseket, és befurakodott a karomra vésett szósebekbe. Ha visszafordulhattam volna, ha feladhattam volna, és visszakúszhatok a Locke-ház rózsaszínes kandallóihoz, hát megtettem volna. De nem lehetett. Ezért újra meg újra a hideg, fekete tengerbe mártottam égő karomat, hogy közelebb araszoljak a sziget szürke foltjához.

Aztán valahogy kövekbe ütközött a térdem, Jane pedig elkezdte partra kirángatni a tutajt. Samuel mellettem zihált. Kissé arrébb vánszorgott, majd libabőrös teste összerogyott, arcát a kavicsos parthoz nyomta.

– Nem szeretem – lihegte – a hideget. Már nem.

Eszembe jutott Havemeyer érintésének átható fagyossága és Samuel eltorzult arca, amint ennek hatására összeesett. Félve csoszogtam oda mellé,

elgémberedett ujjaimmal megérintettem a hátát.

– Jól vagy?

Feltámaszkodott a könyökére, elcsigázottan nyújtogatta a nyakát. Kipislogta a szeméből a sós vizet, és rám nézett. Az arca furcsán bamba lett. Ekkor ébredtem rá, hogy a víz egy formátlan pamutzsákká alakította át az alsóneműmet, amely második bőrként tapadt rám, és szinte mindent látni engedett. Egyikünk sem tudott megmozdulni. Megdermedtem, olajbarna, parázsló szemének csapdájába estem. Aztán nem messze tőlünk Bádmegrázta magát, jéghideg sós vizet fröcskölve ránk.

Samuel színpadiasan becsukta a szemét, és újra a kövekre fektette a homlokát.

– Igen, jól vagyok – sóhajtotta.

Aztán feltámaszkodott, és a tutajhoz bicegett. A nagyjából száraz ingével tért vissza, amelyet úgy terített a vállamra, hogy közben hozzám sem ért. A ruhadarabon éreztem a liszt és az izzadság szagát.

– Már majdnem ott vagyunk. Azt hiszem, jobb lenne átmenni rajta, és csak utána táborot verni.

Ekkor már Jane hangján is érezni lehetett a fáradtságot.

Utánabukdácsoltunk, megkerültük a partot, és remegő lábbal másztunk meg egy kis meredélyt. A szél szárazra korbácsolt minket, fehér kérget hagyott a bőrünkön.

A sziget túlsó oldalán egy világítótorony elhagyatott csontváza állt, mint valamilyen rég halott őr maradványai. A teteje megrogyott, lepergett róla a festék, amely egykor vidám piros-fehér lehetett, de az idő ugyanolyan szürkésbarnára koptatta, mint az alatta lévő szikla. Ahol az ajtónak kellett volna lennie, csak egy tátongó száját láttam. Először Jane ment be rajta, a ledőlt gerendák és a hiányzó padlódeszkák között tört utat magának, majd Báddal együtt én is követtem.

Odabent olyan érzésem támadt, mintha egy tengeri lény sötét, hínárral benőtt, elrothadt belsejében lennék. A törött ablakon keresztül beszűrődött egy fényes holdsugár, megvilágította a nyugati fal ajtaját, amelyet kívülről nem lehetett látni. A szívem reszketett a mellkasomban.

Az Ajtó réginek tűnt, mintha még a körülötte omladozó világítótoronynál is idősebb lett volna. Összekötözött uszadék fából és kacskaringós elefántcsontdarabokból állt. Repedésein keresztül enyhe szellő fújdogált, magával hozva az augusztusi kaszálók forró, száraz illatát.

Jane megrántotta a szilfából faragott kilincset, mire az ajtó olajozottan, némán siklott felé. Hátranézett, ránc villantotta hézagos mosolyát, aztán belépett a feketeségbe.

Az egyik kezemet Bárd fejére tettem, a másikat ösztönösen Samuel felé nyújtottam.

– Ne félj, és ne engedd el a kezem!

Samuel a szemembe nézett.

– Nem fogom – ígérte, és ujjait az enyémekre kulcsolta.

Együtt léptük át a Küszöböt. A nagy semmi borzasztó volt, éppolyan üres és fojtogató, mint korábban – de Samuellel és Báddal az oldalamon valahogy nem tűnt annyira határtalannak. Úgy szeltük át a sötétséget, akár egy üstökösökből álló trió, mint az éjszakai égbolton forgó, soklábú csillagkép, aztán már száraz füvet tapostunk a lábunkkal.

Egy másik világ narancssárga, idegen szürkületében álltunk. Egyetlen, tántorgó pillanatot kaptam arra, hogy végignézzek a végtelenségbe vesző, aranyló síkságon és a hatalmas égbolton, amely óceánként függeszkedett felettem – aztán megszólalt egy reszelős hang.

– Jóságos ég, micsoda istenverte felvonulás! Jól van, emberek, egy lépést se tovább, most nagyon lassan forduljanak meg! Aztán szépen elmondják nekem, mi keresnivalójuk itt, és hogy a fészkes fenébe találták meg az ajtónkat.

A lánoló ajtó

Ha az ember úgy lép be egy idegen világba, hogy fázik, alig tudja mozgatni a végtagjait, és nincs rendesen felöltözve, akkor általában azt teszi, amit mondanak neki. Mindhárman lassan megfordultunk.

Egy hórihorgas, rongyos öregember nézett velünk szembe, kimondottan úgy nézett ki, mint egy pamacsos, ősz szakállú, dárdával felszerelkezett madárijesztő. Szürke kabátja nyomokban a katonai uniformisokat idézte, hevenyészett szandálja kötelekből és gumitalpból állt, haja fehér boglyájából pedig rikító színű toll állt ki. Morogva a hasamra szegezte a dárda hegyét.

Remegve emeltem fel a kezem.

– Kérem, uram, mi csak... – kezdtem; semmi nehézséget nem okozott szánni valónak és rémültnek tűnnöm.

Ám az összhatásba eléggé belerondított, hogy Bád felborzolta a szőrét, hozzá olyan hangokat adott ki magából, mint egy alapjáraton forgó motor, Jane pedig elővette Mr. Locke revolverét, és célba vette vele az öregember mellkasát.

A férfi a pisztolyra, majd rám villantotta a tekintetét, ami még ridegebb lett.

– Csak rajta, hölgyem! De lefogadom, hogy mielőtt elvéreznék, még ki tudnám belezni ezt a kislányt. Kipróbáljuk?

Ettől kis időre megfagyott a levegő, ami alatt azon gondolkoztam, milyen kellemetlen lenne, ha kibelednének egy rozsdás, házilag barkácsolt

dárdával, és némán szidtam apám rossz ítélőképességét. Ekkor Samuel kettőnk közé lépett.

Óvatosan előrehajolt, a dárda hegye már az ingét súrolta.

– Uram, erre semmi szükség. Senkit sem akarunk bántani, esküszöm. – Egy határozott kézlendítéssel ráparancsolt Jane-re, hogy tegye le a fegyvert, ám ezzel nem sokra ment. – Mi csak egy, öhm, egy helyet keresünk, ahol egy időre meghúzhatjuk magunkat. Nem akartuk megzavarni.

Az öregember továbbra is gyanakodva méregetett minket, résnyire szűkült szeme egy bőrredőkbe ágyazódott, nedves, kék üveggolyóra hasonlított.

Samuel megnyalta a száját, és újabb próbát tett.

– Kezdjük előlről, jó? Samuel Zappia vagyok, Vermontból jöttem, a Zappia család szatócsboltjában dolgozom. Ő itt Mr. Szindbád, akit általában Bádnak hívnak. Ez a hölgy Miss Jane Irimu, aki bizonyára *mindjárt* leereszti a fegyverét. Ő pedig Miss January Dudose. Úgy tudjuk, ez alkalmas hely arra, hogy...

– Tudós?

A férfi jóformán köpte ezt a szót, majd felém fordította arcát. Samuel válla mögül bólintottam.

– Akkor maga Julian lánya?

Apám nevének hallatán libabőrös lettem. Ismét bólintottam.

– Hú, a francba! – A dárda hegye hirtelen a földnek koppant. A férfi kényelmesen rátámaszkodott, egyik körmével piszkálni kezdte összevissza fogsorát, és barátságosan hunyorgott ránk. – Elnézést, hogy megrémítettem, drága, az én hibám. De ugyebár az őrség lényege, hogy őrt álljon az ember, és manapság nem lehet elég óvatosnak lenni. Jöjjenek csak utánam, kapnak meleg ételt és helyet, ahol megpihenhetnek. Hacsak – és ekkor a mögöttünk álló göcsörtös, megtépázott fára mutatott, amelynek gyökerei közé keskeny Ajtó fészkelte be magát – nem számítanak arra, hogy valaki más is idetéved magukat keresve.

Samuella kissé döbbenten meredtünk rá, Jane pedig elgondolkodva hümmögött.

– Nem most azonnal. Nem hinném.

A revolver ismét eltűnt Jane terebélyes ruhájában, Bád vicsorgása pedig időnként feltörő morgásokká szelídült. Alig észrevehetően csóválta a farkát, ami nem a barátkozás kezdetét, csak a nyílt ellenségeskedés végét jelentette.

– Hát, akkor gyerünk! Ha sietünk, vacsorára oda is érünk.

A férfi a lemenő nap felé fordult, lehajolt, hogy felvegye a magas fűben rejtőző rozsdás, piros biciklijét, majd tolni kezdte a keskeny ösvényen. Miközben járt a lába, dallamtalanul füttyörészett.

Egymásra néztünk, némán kérdezve, hogy *ez meg mi a fene*, és nyugtázva, hogy *legalább már nem akar végezni velünk*, aztán a nyomába szegődtünk. Miközben átgázoltunk a síkságon, a nap utolsó, vörös sugarai melengették az arcunkat, elűzve csontjainkból az Atlanti-óceán jegességét. A férfi hol füttyült, hol cseverészett, a legkevésbé sem zavarta kimerült, feszült némaságunk.

Mint megtudtuk, a neve John Solomon Ayers, a barátainak csak Sol, és Tennesseeben, Polk megyében született 1847-ben. Tizenhat éves korában lépett be a tennesseei gyalogság harmadik ezredébe, egy évvel később pedig dezertált, amikor rájött, hogy nyomorúságosan és korgó gyomorral fog meghalni néhány gazdag gyapottermesztő miatt, akiknek egy lyukas penny sem ér az ő élete. Nem sokkal ezután a jenkik fogságába esett. A massachusettsi börtönben töltött pár évet, majd megszökött, és a part felé iramodott. Véletlenül botlott ebbe a világba, aztán itt maradt.

– És maga, egymagában élt itt? Egészen addig, amíg meg nem érkezett az apám?

Úgy éreztem, ez megmagyarázná Solomon különc viselkedését. Magam elé képzeltem, ahogy egyedül kuporog egy kalyibában, magában füttyörészik, talán még az őslakosok is kitérnek az útjából... De ugyan *hol* voltak ennek a világnak az őslakosai? Vajon bármelyik pillanatban ránk támadhattak volna lópaták mennydörgő robajának kíséretében? Felpillantottam a csupasz láthatárra, ám a dombok alacsony vonulatánál és az előttünk fekvő, homokszínű kövek kuszaságánál fenyegetőbb veszélyt nem láttam.

Solomon felkuncogott.

– Jó ég, dehogyis! Árkádia... mert mi így hívjuk, nem tudom, régen mi volt a neve... Árkádia ma már jó úton halad afelé, hogy igazi város legyen belőle. Nem mintha sok olyat láttam volna. Már majdnem ott vagyunk.

Senki sem felelt neki, de Jane arcáról őszinte kétkedést olvastam le.

Ahogy közeledtünk a hepehupás kövekhez, azok egyre nagyobbak lettek, óriási sziklákká nőttek ki magukat, amelyek különös szögekben dőltek egymásnak. Pár madár – sasok vagy talán héják, mindenesetre ugyanolyan aranylón csillogtak, mint a Sol hajába tűzött toll – bizalmatlanul figyelt

minket szirti pihenőhelyéről. Amikor még tovább csökkent a köztünk lévő távolság, felreppentek, a tompuló fények játékától úgy tűnt, mintha belevesztek volna az égboltba.

Solomon két nagy szikla közé, egy réshez vezetett minket, amely árnyas alagútban folytatódott, és különös, csillogó függöny takarta el. Csak amikor már előtte álltunk, döbbsenem rá, hogy nem szövetből van: több tucat aranyszínű toll csüngött alá egymáshoz kötözve, akár egy puha szélharang. Átláttam rajtuk a sziklák túloldalára: pár kopár dombot, vég nélkül hullámzó füvet és a lenyugvó nap utolsó, rózsaszín sugarait pillantottam meg. Titkos várost nem.

Solomon a sziklához támasztotta a biciklijét, keresztbe fonta a karját, és úgy bámult a tollakra, mintha várt volna valamire. Bád türelmetlenül nyüsztetett.

– Elnézést, Mr. Ayers... – kezdtem.

– Csak Sol – javított ki szórakozottan.

– Rendben. Hm, elnézést, Sol, mire...

Ám mielőtt kisüthettem volna, hogyan kérdezzem meg tőle udvariasan, hogy afféle vérbeli bolond-e, aki szabadidejében tollfüggönyöket készít, vagy hogy csakugyan tudja-e, hova megyünk, léptek dobogása ütötte meg a fülemet. A függönyön túli sötétség felől érkezett a hang, holott ott semmit nem láttam a köveken és a poros földön kívül...

Aztán egy nagy kéz félresöpörte a tollakat, majd egy fekete cilindert viselő, zömök nő bukkant fel a semmiből. Keresztbe font karral állt előttünk, sandán méregetett minket. Jane-ből kibukott pár érthetetlen szó; biztosra vettem, hogy valami gorombaságot mondott.

A tömzsi, barnás bőrű asszony hajába ősz csíkok vegyültek. Éppolyan szedett-vedett ruhákat viselt, mint Solomon – ezüstgombos frakkot, zsákvászonból varrt nadrágot és világos gyöngyökkel varrt gallért –, de valahogy inkább tekintélyt parancsoló, semmint nevetséges benyomást keltett. Mindannyiunkat tetőtől talpig megnézett magának, szemgolyója alig látszott ki a szemhéjai közül.

– Vendégek, Sol? – kérdezte. A *vendégek* szót úgy ejtette ki, mint más a *bolhát* vagy az *influenzát*.

Solomon színpadiasan meghajolt.

– Hadd mutassam be nagyra becsült törzsfőnöknőnket, Miss Molly Neptune-t. Ne morogj, drága, tudod, hogy az vagy! Emlékszel arra a tetovált, fekete fickóra, Tudós Julianre? Pár éve járt itt, említést tett a

lányáról is. – Mindkét tenyerét felém fordította, mint egy roppant büszke halász, aki a fogását mutatja be. – Aki végre tiszteletét tette nálunk.

Úgy tűnt, Molly Neptune-t ez nem különösebben hatja meg.

– Értem. És a többiek?

Jane felszegte a fejét.

– A barátai vagyunk. Az a feladatunk, hogy megóvjuk az életét, hogy vigyázzunk rá.

Barátok. Látod a *B* két görbületét? Mintha a keblére ölelne valakit. Ez olyan társakra utal, akik sárkányokat ölnének le, reménytelen küldetésekre indulnának, vagy vérszerződést kötnének éjfélkor. Ellenálltam a készítésnek, hogy hálám jeléül Jane nyakába vessem magam.

Molly nyelve végigszaladt a fogsorán.

– Ahogy látom, eddig nem végeztétek valami jól a munkátokat – állapította meg. – Hiszen majdnem vízbe fúlt, csaknem meztelen, és csupa sebesülés.

Jane összeszorította a fogát, én pedig próbáltam a karomon lejjebb húzni Samuel ingének ujját, hogy eltakarja a csuklómon lévő szürkés kötést.

A nő felsóhajtott.

– Hát, mégse hagyhatom, hogy azt mondják, Molly Neptune nem állja a szavát.

Ezután kissé gúnyosan meglóbálta a kezét, és oldalra húzta a tollfüggönyt.

A kövek között eddig élénk tároló kép – az égbolt és a fű unalmas háromszöge – eltűnt, alakzatok zavaros összevisszasága váltotta fel. Molly karja alatt lebukva egy kis alagútba léptem, hunyorogva próbáltam hozzászoktatni a szemem a látványhoz. Meredek lépcsők szaladtak fel a domboldalakra, nádfedelel vályogházak sorakoztak egymás mellett, duruzsoló hangok erősödtek fel egyre jobban.

Egy város.

Kissé tátva maradt a szám, amikor egy homokkővel kirakott téren találtam magam. A kopár dombokat hirtelenjében épületek és utcák kuszasága népesítette be, mintha egy óriásgyerek a völgybe dobálta volna az építőkockáit, és ottfelejtette volna őket. A keskeny utcáktól a falakon át az alacsony házakig és kupolás templomokig minden sárga agyagból meg szalmából épült. A város aranszínben csillogott a hűs alkonyatban, akár egy titkos Eldorádó Maine partjainál elrejtve.

Csakhoggy akadt benne valami furcsán élettelen, mintha egy város megmaradt csontjai tárultak volna elénk, nem pedig az eleven test. A domboldalakat összedőlt téglafalak és rogyadozó épületek tarkították, szárnyas férfiak és sasfejű nők törött szobrainak szomszédságában. Pár helyen a roskatag nádtetőkben vertek gyökeret a göcsörtös fák, az utcák repedezett kövei között fűcsomók sarjadtak. A szökőkutak mind kiszáradtak.

Egy rom. Ám nem elhagyatott: gyerekek nevetgéltek és sikongattak, miközben egy gumiabroncsot kergettek a sikátorban, frissen mosott ruhák lógtak az ablakok közé kifeszített köteleken, amelyek távíróvezetékeknek tűntek, a térre rátelepedett a konyhák zsíros füstje.

– Üdvözljük Árkádiában, Miss Tudós!

Molly enyhe önelégültséggel méregetett engem.

– Én... *mi* ez a hely? Maguk építették az egészet?

Némiképp elragadtatottan intettem a sasfejű szobrok és a vályogházak felé. Samuel és Jane hasonlóan döbrent ámulattal bukkantak fel mögöttem.

Molly alig észrevehetően megrázta a fejét.

– Találtuk. – Valahol a városban kettőt kondult egy harang. – Vacsoraidő. Menjünk!

Utánaeredtem; Alice, Gulliver és egy kóbor macska keresztezésének éreztem magam. Kérdések özönlöttek el a fejemet. Ha nem ezek az emberek építették a várost, akkor kik? És ők most hol vannak? Miért öltözik mindenki úgy, mintha félúton lenne egy cirkuszi mutatványos meg egy csavargó között? Ezzel egy időben csöndes, delejes kimerültség hatalmasodott el rajtam. Talán az érzékszerveimet elárasztó új világ súlyától vagy a fagyos óceán utóhatásaként, amelyben fél mérföldet kellett úsznom.

Emberek kígyózó sorához csatlakoztunk, akik kíváncsian vettek minket szemügyre. Én is rájuk meredtem, soha életemben nem láttam ilyen képtelenül sokszínű csoportot. Az a londoni vasútállomás jutott róluk eszembe, ahol kislánként jártam – amelyet Locke *emberállatkertnek* nevezett.

Láttam egy szeplős, vörös hajú nőt, aki kanárisárga ruhát viselt, és egy kisgyereket cipelt a csípőjén. Észrevettem egy csapat vihogó lányt, akiknek haja tekervényes fonatokban futott körbe a fejükön. Aztán volt ott egy vénséges, fekete asszony, aki valamilyen idegen nyelven beszélt, hozzá időnként csettintgetett a nyelvével. Megakadt a szemem két idős férfin, akik kézen fogva sétáltak.

Solomon elvigyorodott, amikor észrevette, hogy bámulom őket.

– Szökevények, ahogy említettem. Mindenféle ember, akinek valaha is menekülnie kellett, és végül Árkádiában kötött ki. Van pár indiánunk, egy-két kínaink, néhány ír lány, akik nem akartak a szövőgyárban dolgozni, néhány színes bőrű, akiknek az ősei a vízbe vetették magukat, mielőtt elárverezhették volna őket. Pár nemzedék után teljesen összekeveredtünk egymással. Vegyük csak Miss Mollyt: az ő nagyapja indián varázsló volt, a mamája pedig egy északra menekült georgiai rabszolga.

Solomon meglehetősen büszkének tűnt, mintha Molly az ő boszorkánykonyhájából került volna ki.

– Tehát igazából senki sem származik *innen*. Mármint ebből a világból. – Jane Solomon másik oldalán állt, homlokráncolva hallgatta a férfit.

Molly felelt a kérdésére.

– Amikor a nagyapám rábukkant erre a helyre, a sasokon és a csontokon kívül semmi mást nem talált. Egy teremtetett lelket sem. Élelmet és vizet is alig. Viszont fehér emberrel sem találkozott, így hát megfelelt neki a hely.

– Bár azóta pár fehér fickó is idetévedt, mint jómagam – tette hozzá Solomon színpadias suttogással.

Molly hátra sem nézett, úgy csapott oda neki, de a férfi kitért előle. Volt valami a mozdulataik fesztelenségében, ami arról árulkodott, hogy már nagyon régóta barátok lehetnek.

A szabadban ettünk, hosszú asztalok mellett, amelyek ütött-kopott falapja gyanúsan hasonlított a világítótorony padlójának megmaradt deszkáihoz. Túlságosan elképedtünk és kimerültek voltunk ahhoz, hogy a rágáson kívül mással is foglalkozzunk, az árkádiaiaknak pedig nem esett nehezükre békén hagyni minket. Úgy csacsogtak és vitatkoztak, mint egy nagy, fegyelmezetlen család, nevetve adták tovább egymásnak a megpúpozott tálakat, rajtuk barna kenyérrel – amelynek állaga a kovásztalan téglához hasonlított –, sült jamgyökérrel és nyársra húzott, beazonosíthatatlan hússal, amelyeket Bád kitörő örömmel fogadott. Valamilyen alkoholt is felszolgáltak levesestálakban, bár ezt csak Jane merte megkóstolni.

Ahogy leszállt az éj, és a szél egyre hűvösebb lett, a vállam Samuelhez ért. Ez olyan meleg, ismerős érzéssel töltött el abban az idegen világban, hogy azt tapasztaltam, egyszerűen képtelen vagyok arrébb húzódní. Samuel nem nézett rám, de észrevettem, hogy a szeme sarkánál ráncokba szalad a bőr.

Aznap este az egyik lakatlan ház döngölt padlóján aludtunk kölcsönkapott takarók és paplanok tengerében. A lyukas nádtetőn keresztül rám ragyogó csillagokat és az idegen konstellációkat bámultam.

– Jane? – suttogtam, mire ő félálomban morgott valamit. – Szerinted meddig kell itt maradnunk ahhoz, hogy a Társaság már ne foglalkozzon velünk? Mikor indulhatunk apám keresésére?

Némi idő múlva kaptam csak választ.

– Azt hiszem, aludnod kellene, January. És megtanulnod azzal élni, amid van.

De mit tudhattam a magaménak? Apám könyvét és az ezüst érmehegyet. Mindkettő egy elorozott párnahuzatban lapult. Bádot, aki halkán horkolt mellettem. Jane-t. Samuel-t. A saját meg nem írott szavaimat, amelyek arra vártak, hogy átformálják a világot.

Ezek együttvéve bizonyára többet értek annál, mint amim nem volt: anyám, apám, otthonom. Elégnek kellett lenniük.

Hirtelen ébredtem, és úgy éreztem magam, mint egy partra mosott, savanyú szagot árasztó lény, akit hagytak a napon pácolódni: sós vízben, a saját levében. Talán ha nagyon akartam volna, sikerül visszaaludnom, csak hogy Bád vakkantva jelezte, hogy látogatónk érkezett.

– Neked is jó reggelt, kutya! – szólalt meg Molly Neptune mély, reszelős hangon.

Felültem. Samuel követte a példámat. Jane nyugősen csapkodott, akár a partra vetett hal, aztán még jobban a takarók közé fúrta az arcát.

– Sol főzetétől van. Azt itta tegnap este. Túléli. – Molly átlépte a küszöböt, kereszttezett lábbal leült a földre. – Valőszínűleg. – Előszedett két szilvabefőttet meg egy fél, kőkemény kenyeret. – Egyetek! Utána beszélünk.

– Miről?

A nő levette a cilinderét, és elkomorodva nézett a szemembe.

– Ebben a világban nem olyan egyszerű a túlélés, January. Fogalmam sincs, mennyit mondott róla apád – *szokás szerint túl keveset* –, de ez egy sivár, rideg vidék. Nem tudjuk pontosan, mi történt az őslakosokkal, bár a nagyapám elmélete szerint eredetileg ez volt Hajnalföld, és eleink szoros kapcsolatban álltak az itteniekkel. Ebben az esetben az is lehet, hogy ugyanazok a betegségek és csapások fenyegetnek minket, amelyek őket is

sújtották. Csakhogy ők mindezt nem élték túl. – Megvonta a vállát. – Igazából lényegtelen. Viszont ez azt jelenti, hogy itt mindenkinek tisztességesen küzdenie kell a fennmaradásunk érdekében. Ki kell találunk, ti hogyan tudtok ehhez hozzájárulni.

Émelyegni kezdtem a kétségektől. Miben segíthetnék ezeknek a szívós, gyakorlatias embereknek? Vezethetném a könyvelésüket? Taníthatnék nekik latint? Samuel ugyanakkor magabiztosan bólogatott.

– Milyen munkákból vehetnénk ki a részünket?

– Ó, akad itt mindenféle. Egy északi forrásból hozzuk a vizet, megtermeljük, amit tudunk, prérikutyára és szarvasra vadászunk... Magunknak állítunk elő mindent, amire szükségünk van. Legalábbis majdnem.

Molly szúrós szemmel fürkészett minket, mintha azt latolgatta volna, mennyi eszünk van.

Úgy éreztem, belőlem nem sokat néz ki.

– Akkor... mit csinálnak? Ha nem elég, ami van?

A kérdésemre Samuel felelt. A fény felé tartotta a szilvabefőttet, végighúzta hüvelykujját a dombornyomott üvegen. *BALL MASON JAR CO.*

– Lopnak.

Úgy tűnt, Samuelt nem zavarja különösebben a fejlemény.

A Molly szemét körülölelő redők még látványosabbak lettek, ami arra utalt, hogy jól szórakozik rajtunk.

– Guberálunk, fiam. Találunk, kölcsönveszünk, vásárolunk dolgokat. És néha lopunk. Úgy véljük, a másik világ eleget vett már el mindannyiunktól, szóval nem árt, ha ad is valamit.

Hasztalan próbáltam magam elé képzelni, hogy az árkádiaiak csak úgy besétálnak Maine kisvárosaiba, és közben senkinek nem szűrnak szemet, nem fogják el és börtönzik be őket.

– De hogyan...?

– Nagyon óvatosan – felelte Molly kimérten. – És ha nem a terveink szerint alakulnak a dolgok, ezek még mindig itt vannak. – Két ujját gyöngyös gallérja alá csúsztatta, előhúzott egy csillogó aranytollat. – Láttátok idefelé jövet a sasokat, ugye? Életük során mindegyik csak egyetlenegy tollat hullajt el. A gyerekek minden reggel és este átkutatják a síkságot, és ha találunk egyet, összehívjuk a városi tanácsot, hogy eldöntsük, ki hordja. Ezek a legnagyobb értékeink. – Óvatosan végigsimította a toll szélét. – Ha megrémülök, vagy sarokba szorítanak,

elég rálehelnem erre a tollra, azon nyomban eltűnök. Valahogy megtéveszti a szemet, nem értjük, hogyan, bár őszintén szólva nem is érdekel minket. Csak azt tudjuk, hogy a hétköznapi megfigyelő számára szinte észrevétlenek leszünk tőle. – Elmosolyodott. – Ez minden tolvaj álma. Még soha senki nem követett minket a világítótoronyig.

Jane, aki közben könyékre tornázta magát, és ránk bámult táskás szemével, megvilágosodva horkantott fel.

– De akkor Julian hogy talált ide?

Olyan volt a hangja, mintha az éjszaka során homokkal bélelték volna ki a torkát.

– Hát, azért születtek már rólunk történetek. A szóbeszéd szerint gonosz szellemek kísértenek a parton, ellopják az ablakpárkányra kitett pitéket, és megfejik a teheneket. Julian tudta, hogyan eredjen a történetek nyomába. Szerencsére nem sok hozzá hasonló akad. Mindenesetre – Molly ismét talpra állt, lesöpörte a frakkját –, körözött bűnözőket aligha küldhetünk portyázni.

– Nem vagyunk azok – kezdett rá Samuel.

Molly ingerülten intette le.

– Befolyásos emberek üldöznek? Akiknek van pénzük, idejük és türelmük? – Feszengve pillantottunk egymásra. – Akkor hamarosan bűnözőkké nyilvánítanak benneteket, sőt, lehet, hogy ez már be is következett, és az biztos, hogy az ilyeneknek nem adunk tollat. Más munkát kell keresnünk számotokra.

Ez a kijelentés nyomatékos és azonnali érvényű volt. Az elkövetkező héten mindhárman az árkádiaiak keze alá dolgoztunk.

Engem a gyerekek mellé vezényeltek, mivel a társaságunkban én rendelkeztem a legkevesebb gyakorlati tudással. A kicsik túlságosan is jól mulattak ezen. Megtanítottak prérikutyát nyúzni és vizet hordani, tették mindezt olyan lelkesedéssel, hogy azt már tolakodónak éreztem. Kinevettek, amikor rájöttek, hogy lassabb és esetlenebb vagyok egy átlagos árkádiai kilencévesnél.

– Ne aggódj! – nyugtatott egy szürke szemű, sötét bőrű kislány a második nap reggelén. Koszos, csipkés szegélyű köpenyt és férfi munkásbakancsot viselt. – Nekem évekbe telt, mire rájöttem, hogy kell egyensúlyozni a vizesvödrökkel.

Érettségemről és nemeslelkűségemről tanúságot téve ellenálltam a készítésnek, hogy lerúgjam a vedret a fejről.

Még Bád is hasznosabbnak bizonyult nálam. Amint kellően meggyógyult a lába ahhoz, hogy levegyük róla a sánt, csatlakozott Jane-hez és a vadászokhoz, akik mindennap pirkadat előtt, fegyverek és csapdák véletlenszerűen összeválogatott tárházával kivonultak a síkságra, ahonnan ernyed, bundás tetemekkel a vállukon tértek vissza. Jane komornak látszott, de olyan kecsesen mozgott, akár egy ragadozó. A Locke-ház keskeny folyosóin soha nem láttam ilyennek. Azon tűnődtem, így festett-e akkor is, amikor odaveszett világának erdeiben cserkészte be a prédát, a párducasszonyokkal vadászva. Eltanakodtam, vajon örökre bezáródott-e az Ajtaja, vagy ki tudnám-e nyitni, ha elég merszem lenne a próbálkozáshoz.

Ránézésre mintha Samuel egyszerre mindenhol és mindenkinek segített volna. Láttam, amint nádtetőt javít, a gőzölgő rézüstök fölé hajol a konyhában, frissen szárított szalmát töm a matracokba, földet szánt, és sárga füstöt ereget a levegőbe. Mindig derűsen mosolygott, úgy ragyogott a szeme, mintha egy nagyszerű kalandban venne részt. Arra gondoltam, talán jól látta a helyzetét: csapnivaló szatócs vált volna belőle.

– Boldog lennél itt? Igazán boldog? – kérdeztem a negyedik vagy ötödik estén, a vacsora utáni lusta időszakban, amikor mindenki teli hassal lebzelt, Bád pedig elégedetten ropogtatta a prérikutya apró csontjait.

Samuel megvonta a vállát.

– Lehet. Attól függ.

– Mitől?

Nem felelt azonnal, csak komolyan és áthatóan rám nézett, amitől összeszorult a mellkasom.

– Te boldog lennél itt?

Én ugyanúgy megvontam a vállam, majd oldalra pillantottam. Kis ideig mindketten némák maradtunk, aztán átültem a szürke szemű lány, Yaa Murray mellé, és rábeszéltem, hogy fonja be a hajam. Ujjai hipnotikusan húzogatták-tekerték a tincseimet, amitől hallgatásba burkolóztam.

Tudnék igazán boldog lenni úgy, hogy nem derítek fényt apám sorsára? Hogy soha nem látom Írott tengereit vagy Nin városának irattárát? Hogy hagyom a Társaság kétes ténykedését és aljas Ajtó-csukogatását?

Am valójában mi mást *tehettem volna*? Számkivetett szökevény voltam, mint Árkadia összes lakosa. Fiatal, gyenge és tapasztalatlan. A hozzám hasonló lányok nem veselkednek neki a sors hatalmas súlyának, nem vadásszák le a gazembereket, és nem kalandoznak, hanem meghúzzák

magukat, a túlélésre törekednek, s ott találják meg a boldogságot, ahol tudják.

Rohanó léptek dübörögtek végig az utcán, mire Yaa ujjai mozdulatlaná dermedtek a hajamban. Az árkádiaiak derűs csacsogása elhalt.

Egy fiú bukdácsolt be a térre, hullámozó mellkassal és tágra nyílt szemmel. Molly Neptune felállt.

– Mi a baj, Aaron?

A hangja szelíden morajlott, de vállizmai megfeszültek a nyugtalanságtól. A fiú kétrét görnyedt, zihált, szeme fehérje csak úgy világított.

– Van... van egy öregasszony a fánál, nagyon zaklatott, azt mondja, egy férfi kergette, és az ajtón is utánajött. Fogalmunk sincs, most merre lehet.

A félelem jeges masszaként tömitette el a torkomat. *Megtaláltak minket.*

Ám a fiú folytatta volna, csak elfűlt a hangja; Molly szemébe nézett, szája hangtalanul mozgott.

– Mi van még, fiam?

A kölyök nyelt egyet.

– Sol, asszonyom. Elvágták a torkát. Meghalt.

Ha Mr. Locke-nak sikerült valamit megtanítania nekem, hát azt, hogyan maradjak csendben, amikor legszívesebben felüvöltöttem vagy visítottam volna, esetleg szétkarmolom a tapétát. A végtagjaim megmerevedtek, érzésre mintha kitömött tartozékok lettek volna, melyeket egy sebtében preparált állatra férceltek, a koponyámat süvöltő csend töltötte ki. Minden erőmmel próbáltam száműzni bármiféle gondolatot.

Miközben Molly parancsokat osztogatott, Jane és Samuel pedig talpra pattant, hogy segítsen, nem az járt a fejemben, hogy *ó, istenem, szegény Solomon*. Nem gondoltam hetyke, aranyszínű tollára, madárijesztőt idéző ruháira, szívélyes kacsintásaira.

Amikor egy csapatnyi ember útnak indult, és csak a gyerekek meg az anyák maradtak a téren, nem éreztem azt, hogy a félelem kígyó módjára tekeregve ólálkodik a hasamban, nem azon kattogott az agyam, hogy *én leszek a következő* vagy hogy *máris itt vannak*.

Amikor visszatértek, s maga Molly Neptune fektette az asztalra a vézna, fehér lepelbe bugyolált testet, az ásító sírgödröt idéző pillantással, akkor nem az járt a fejemben, hogy *ez az én hibám*, hogy *az egész az én hibám*.

Miközben Bád a lábamhoz préselte meleg testét, éreztem, hogy végigfut rajtam a remegés, a gyász borzongása.

Samuel görnyedten, lassan csoszogott be a térre; egy szürke szoknyás, törékeny asszonyt támogatott. A nő szánalomra méltóan kapaszkodott a karjába, vizenyős szemmel pislogott görbe orra fölé. Samuel óvatosan leültette, és olyan gyengédséggel igazgatta meg a kendőjét, hogy azon tűnődtem, a saját nagymamájára gondol-e közben, aki károgó varjúként gubbasztott a Zappia család verandáján, és halkán szentségelt olaszul, amikor Mr. Locke Buickja eldübörgött a ház előtt. Felmerült bennem a kérdés, vajon Samuel viszontlátja-e még őt valaha. *Az én hibám.*

Az öregasszony tekintete egyik arcra a másikra siklott, majd megállapodott az enyémen. Nedves száját kinyitotta, ellenségesen tátogott, mire összerementem. Már ismertem ezt az érzést, mert tizenhét éven át bámultak a goromba, idős, fehér nők, miközben azon tanakodtak, Sziámból vagy Szingapúrból származom-e. Mégis bántott. Az árkádiaiak között hamar hozzászóltam a láthatatlanság luxusához.

Jane hangja mélyebben szólt, és feszültséggel telt meg, miközben Mollyval és a többi vadásszal megbeszélték, merre induljanak őrára, illetve felosztották egymás között az őrséget. Egy csapat nő körbevette az idős asszonyt, szánakozva duruzsoltak körülötte. A jövevény remegő, elfúló hangon felelt a kérdéseikre. Igen, a part mentén evezett, de eltévedt, igen, egy fekete kabátos férfi üldözőbe vette, nem, nem tudja, hova tűnt az idegen. Miközben beszélt, túl sokszor nézett rám. Oldalra pillantottam, de akkor is a bőrömön éreztem tekintete ragacsos, pókhálós érintését.

Azon kaptam magam, hogy haragszom rá. Egyáltalán hogy találta meg a világítótornyot? Miért tört be ebbe az apró, sebezhető paradicsomba, ahová csak halált hozott magával?

Végül Samuel értem jött, akár egy csökönyös bárányt befogó juhász.

– Ma este már semmit sem tehetünk azon kívül, hogy alszunk egyet.

Követtem a sötét, repedésekkel teli utcákon keresztül. Többször is azt hittem, lépteket, szoknyák suhogását vagy öreg mellkasok zörgő lélegzetvételét hallom a hátunk mögül. Megfeddtem magam – *ne légy ostoba, csak egy ártalmatlan öregasszony* –, aztán észrevettem, hogy Bád mozdulatlanra dermed, akár egy rézszobor, és vicsorogva, mélyről fakadó morgással mered mögénk.

Néma, jeges hullám bukott át rajtam, mintha túlságosan alámerültem volna a tóban, felkavarva a fenekén futó hideg áramlatokat. Kiszáradt a

szám, a térdemmel oldalba böktém Bádót.

– Gyere, kiskutyám!

Átmeneti otthonunk holdfénycsíkos sötétjében feküdtem Samuel mellett, közben az járt a fejemben, *biztosan tévedek*, és hogy *az lehetetlen*, aztán a *lehetetlen* szó jelentésén és az utóbbi napokban megtapasztalt nagy fokú képlékenységen tűnődtem, továbbra is álmatlanul bámulva a mennyezetet.

Jane valamikor éjfél után ért haza, bemászott a takarók közé. Megvártam, amíg lelassul a légzése, és horkoláshoz közelítő, halk sípolás tör fel a torkából. Mellélopakodtam, óvatosan kihúztam a szoknyájából Mr. Locke revolverét, majd az övem alá dugtam. Hűvösen, keményen simult a combomhoz, amikor kiosontam a házból, és belevetettem magam a csillagfényes, fekete éjszakába.

Bád mellettem cammogott, miközben felfelé ballagtam az utcánkon egészen addig, amíg fűcsomókban és téglahalmokban nem folytatódott. A körülöttem elterülő síkságot ezüstre festette a félhold. Belegázoltam a fűbe, próbáltam tudomást sem venni izzadó tenyeremről és remegő gyomromról, a jelekről, amelyek azt sugallták volna, hogy ez egy nagyon-nagyon ostoba ötlet.

Aztán megálltam. Vártam.

És vártam. Tompán dobogva teltek a percek, a túl szapora szívverésem kísérte múlásukat. *Légy türelmes! Légy bátor! Légy olyan, mint Jane!* Próbáltam felvenni az ő testhelyzetét, megfeszített izmokkal, tetre készen állni, akár egy hosszú lábú, vadászó macska, nem pedig reszketve és bizonytalanul.

Susogást hallottam a hátam mögül, olyan halkán, hogy akár egy fűben poroszkáló kisállatnak is tulajdoníthattam volna. Bád dörögve morgott, én pedig bíztam az ösztöneiben.

Előhúztam a revolvért a szoknyámból, megfordultam, és a mögöttem lévő, görnyedt alakra céloztam vele. Hosszú orra volt, a nyakán lifegtek a bőrredők, a keze remegett, miközben a magasba emelte.

Közelebb mentem hozzá.

– Ki maga? – kérdeztem sziszegve az öregasszonytól.

Rém fájdalmas közhely! Annak ellenére, hogy lüktetett a vér a koponyámban, és a torkom elszorult a rettegéstől, tudatosult bennem, hogy meglehetősen ügyetlenül próbálom utánózni az egyik Rover fiút. Nem mintha bármelyik Rover fiú is fenyegetve érezte volna magát ártatlan idős hölgyektől.

A nő alig kapott levegőt, és dadogott a félelemtől.

– Én... én Mrs. Emily Brown vagyok, csak eltévedtem, esküszöm, kérem, ne bántson, kisasszony, kérem...

Majdnem hittem neki. Éreztem, hogy kezdek összezsugorodni és meghátrálni, csakhog... valami nem stimmelt a hangjával. Valójában közelebbről már nem is tűnt öregasszonyosnak. Inkább az a benyomásom támadt, mintha egy fiatalabb ember próbálna magas hangon, reszketegen, csúfolódva utánozni egy vénasszonyt.

A keze a szoknyája felé araszolt, hangja még mindig remegett a félelemtől. Valami ezüstösen csillogott a ruhadarab fekete bugyrai között. Megdermedtem, és fél másodpercig arra gondoltam, mekkorát csalódna Jane, ha hagynám, hogy egy töpörödött vénség elvágja a torkomat. Ezután rácsaptam a kezére, majd kihalásztam a kést a ruhája zsebéből. A pengére sötét anyag kérgesedett rá.

Elhajítottam, azután ismét a mellkasára céloztam a pisztollyal. Erre abbahagyta a locsogást.

– Ki. Maga?

Ezúttal sokkal határozottabb, már-már fenyegető volt a hangom. Azt kívántam, bár ne remegne a kezemben a pisztoly.

A nő becsukta a száját, amely így egy csúf öltésre emlékeztetett. Egy ideig résnyire szűkült szemmel, ellenségesen meredt rám, majd undorodva csettintett a nyelvével. Elővett egy cigarettát a zsebéből, gyufát gyújtott, s addig pöfékelt, amíg a szál vége sisteregve fel nem ragyogott. Amikor felsóhajtott, fehér füst áradt ki az orrlukán.

– Azt kérdeztem...

– Már értem, miért okoztál akkora fejtörést Corneliusnak és Havemeyernek. – A hangja immár sokkal mélyebb és ravaszabb, kissé behízelt lett. – Igazi kis bajkeverő vagy, ugye?

Furcsa érzés, amikor a legvadabb elképzeléseink igaznak bizonyulnak. Természetesen jó tudni, hogy nem ment el az eszünk, de valamennyire kedvét szegi az embernek, ha rájön, valóban üldözőbe vette egy gyanús szervezet, amelynek alighanem mindenhova elér a keze.

– Ki... Maga a Társaság tagja, ugye? Maga ölte meg Solomont?

A nő felvonta a szemöldökét, majd fesztelenül lepöckölte a hamut a cigarettájáról, ahogy a férfiak szokták.

– Igen.

Nyeltem egyet.

– Akkor maga valamiféle alakváltó vagy ilyesmi?

– Jóságos ég, micsoda képzelőerő!

A feje mögé nyúlt, furcsa mozdulatot tett a levegőben, mintha megtekert volna valamit, kioldott volna egy láthatatlan csomót, és...

Az arca megereszkedett, aztán leesett. Elkapta a kezével, melyről ekkorra eltűntek a ráncok és májfoltok, az ocsmányul rám mosolygó száj sem volt többé az a nedves vágatszerűség. Csak a vizenyős szem maradt változatlan.

A vörös hajú férfit ismertem fel benne Mr. Locke társasági összejöveteleiről: a görényképű, beesett arcú Mr. Ilvane-t, aki immár sötét utazóöltönyt viselt a szürke szoknya helyett.

Hamiskásan meghajolt, ami nevetségesnek hatott e halott világ kietlen sötétségében, majd az ezüstös holdvilágba tartotta az álarcát. Lószőr lógott ki belőle összegubancolódott kötegekben.

– Indián találmány. Azt hiszem, műarcnak nevezik. A drága jó édesapja szerezte nekünk évekkel ezelőtt egy Ontariótól délre található töréspont túloldalán. *Meglehetősen* hasznosnak bizonyult. A csúf vénasszonyok olyan jellegtelen lények...

Begyömöszölte az álarcot a mellényzsebébe.

Próbáltam felülkerekedni a döbbeneten, igyekeztem inkább vészjósló, semmint elhűlt hangon megszólalni.

– Hogy talált rám?

– A legjobb vadász hírében állok, amikor valamit be kell cserkészni.

Színpadiasan szimatolni kezdett, belélegezte a füstöt, majd felnevetett. Bád morgása végighömpölygött a sík terepen, Mr. Ilvane magabiztos mosolya erre kissé visszafogottabb lett.

Ismét benyúlt a mellényzsebébe, és kivett belőle egy kopott, a patinás réz zöldjében csillogó tárgyat.

– És természetesen ez is a segítségemre volt.

Előrehajoltam, kikaptam a kezéből, majd hátrébb léptem. Valamiféle iránytű lehetett, mindazonáltal a betűk, számok és a fokokat jelölő kis rovátkák hiányoztak róla. A nyíl hirtelen megállt, s olyan irányba mutatott, amely nem lehetett észak. Ahogy eldobtam, csörömpölve esett a kés mellé.

– De *miért*? – Ahogy túl lendületesen hadonásztam a pisztollyal, észrevettem, hogy Mr. Ilvane idegesen követi a szemével a csövét. – Nem ártok senkinek. Miért nem tudnak békén hagyni? Mit *akarnak* tőlem?

Szégyenlősen vállat vont, megmosolyogta ingerültségemet és félelmemet.

Hirtelenjében végképp elegem lett az egészből – a titkokból, a hazugságokból, a féligazságokból, mindabból, amit részint tudtam, részint sejtettem, az összetoldozott történetekből, amelyeket sohasem meséltek el nekem rendesen, elejüktől a végükig. Mintha létezett volna a világban egy kimondatlan megállapodás, amely szerint a nincstelen fiatal lányok egyszerűen túl lényegtelenek ahhoz, hogy mindenbe beavassák őket. Még a saját apám is az utolsó pillanatig várt azzal, hogy megossza velem a teljes igazságot.

Elég. Éreztem a fegyver súlyát a tenyeremben. Ez a tekintélyt parancsoló vasdarab lehetőséget adott rá, hogy – egyetlen percre – megváltoztassam a szabályokat. Megköszörültem a torkom.

– Mr. Ilvane, kérem, üljön le!

– Hogy mondja?

– Felőlem állhat is, ha akar, de most egy nagyon hosszú történetet fog megosztani velem, és nem venném a szívemre, ha elgémberedne a lába.

A fickó törökülésben letelepedett a földre, közben morcosan nézett rám.

– Jól van. – Egyenesen a mellkasára céloztam a revolverrel. – Mondjon el mindent, a legelejétől! És ha bármilyen hirtelen mozdulatot tesz, biztosra veheti, hogy Bád elevenen falja fel.

A kutyám vicsorgott, kékesfehéren világító foggal. Ilvane ádámcsutkája ugrott egyet.

– Az Alapítónk az ezerhétszázas években került ide egy törésponton keresztül, Angliában vagy Skóciában, már nem emlékszem pontosan. Hátborzongató tehetséggel nyert meg magának másokat. Egyre magasabb pozíciókba került, és hamar rájött, hogy ez a világ merő zűrzavar: felkelések, lázadások, káosz és vérontás. *Hulladék.* És mindez az aberrációkban gyökeredzik. Ezeken a természetellenes lyukakon keresztül mindenféle baj szabadon áramlik be a világba. Amikor csak rátalált egy ilyen lyukra, befoltozta. Eleinte egyedül dolgozott, ám csakhamar társakat toborzott maga mellé. Többek között olyanokat, mint ő maga, akik szintén bevándorlónak számítottak ebben a világban, meg azok is mellészegődtek, akik pusztán rendet akartak teremteni. – Magam elé képzeltem a fiatal, törtető és mohó Mr. Locke-ot. Ideális jelölt lehetett. Bizonyára nem kellett sokáig győzködni. – Mi, együtt arra törekszünk, hogy megtisztítsuk a világot, gondoskodjunk a biztonságról és a jólétről.

– És, persze, hogy mindenfélét összelopkodjanak – tettem hozzá.

Fitymálón biggyesztette a száját, mintha csak azt mondta volna: *ugyan már*.

– Rájöttünk, hogy bizonyos tárgyak és képességek segíthetnek a célunk elérésében, ha bölcsen, módjával használjuk őket. Mint ahogy a vagyon egyéb hozadéka is. Mindannyian azon munkálkodtunk, hogy tekintélyes, hatalommal járó pozícióba kerüljünk. Arra áldoztuk a pénzünket, hogy a töréspontok keresése céljából expedíciókat indítsunk a világ minden szegletébe. A hatvanas évekre már az Új-angliai Régészeti Társaság nevet használtuk, ami hivatalos keretek közé foglalta a tevékenységünket. – Ilvane széttárta a kezét, majd sietősebbre fogta a mondandóját. – És a tervünk be is vált. A birodalmak terjeszkednek. A nyereség nő. A forradalmárok és provokátorok száma egyre fogy. Ezek után nem hagyhatjuk, nem fogjuk hagyni, hogy egy *magához* hasonló, elkényeztetett kis mitugrász tönkretégye a munkánkat. Szóval árulja el, milyen tárgyak vagy képességek vannak a birtokában!

Vizenyős szeme fényesen villant felém. Hátráltam egy lépést.

– Az... nem számít. Most álljon fel...

Nem tudtam, mihez kezdek vele – talán visszatoloncoltam volna a városba, és átadtam volna Jane-nek, mint a macska, amely förtelmes vadászsákmányt visz ajándékba a gazdájának –, de váratlanul elmosolyodott.

– Tudja, az apja is azt hitte, feltartóztathat minket. Nézze csak meg, mi lett a sorsa!

Csettintett a nyelvével, mire megtorpantam. Talán még levegőt venni is elfelejtettem.

– Megölték, ugye?

Elszivárgott a hangomból a felnőttes magabiztosság.

Mr. Ilvane mosolya még szélesebb és kegyetlenebb lett, akár egy rókáé.

– Talált nekünk egy töréspontot Japánban, mint azt bizonyára maga is tudja. Szokása szerint ilyenkor egy-két napot a túloldalon töltött, és amikor visszatért, hozott pár érdekes csecsebecsét Locke-nak, aztán továbbállt. Ám ezúttal túl sokat időzött ott. Én pedig meguntam a várakozást, elegendő lett ebből a nevetséges álarcból. – Megveregette a mellzsebét az öregasszonymaszk fölött. – Egy nap meglátott a hegyoldalon. Felismert. – Ilvane tettetett mentegetőzéssel megvonta a vállát. – Látnia kellett volna az arcát! Mondhatnám, hogy fehér lett, mint a fal, ám az ő bőrszínével...

„Maga ott!”, kiáltotta. „Maga a Társaság embere!” Nos, képzelje el, hogy meglepődött, tekintve, hogy tizenhét éven át olyan rövid pórázon tartották. Aztán mondott még pár meglehetősen fárasztó zagyvaságot. Azzal fenyegetett, hogy kitálal rólunk. Kérdelem én: ki hitt volna neki? A kislányáról hadovált, azt mondta, akkor is nyitva tartja azt az ajtót, ha az lesz az utolsó cselekedete... Teljesen kifordult magából.

A szívverésem azt suttogta: *nem-nem-nem*. A pisztoly megint remegni kezdett a kezemben.

– Aztán visszarohtam a táborába, mint egy őrült. Követtem.

– És azután megölte.

Ekkor már a suttogásnál is halkabban beszéltem, a hangom alig lehetett több egy fojtott kilégzésnél. Mindazok után, hogy annyit reménykedtem, vártam, és nem is sejtettem a valóságot, most megjelent előttem merev, magára hagyott teste, amelyet sirályok csipegetnek.

Ilvane továbbra is mosolygott.

– Tudja, volt nála puska. Utána találtam meg a holmija között. De meg sem próbált érte nyúlui; *írt*, amikor kirángattam a sátrából, úgy körmölt, mintha az élete múlui rajta. Foggal-körömmel harcolt, hogy visszatehesse a naplóját abba a dobozba. Őszintén szólva megköszönhetné nekem, hogy megszabadítottam ettől a beszámíthatatlan alaktól.

Szinte láttam magam előtt apám sötét, tetovált kezét, ahogy papírra vési azt az utolsó pár kétségbeesett szót: *MENEKÜLJ, JANUARY!, ÁRKÁDIA, NE BÍZZ*. Próbált figyelmeztetni.

Ilvane fogain megcsillant a hold fénye, elhomályosította a látásomat.

– Felgyújtottam azt a töréspontot. Száraz fenyő alkotta a vázát, úgy lobogott, mint egy fáklya. Az apja sírt, *könyörgött*, mielőtt átlöktem rajta. Egy pillanatig még láttam a kezét, ahogy a lángok között hadonászik, aztán már nem volt ott semmi. Többé nem bukkant fel.

Ilvane rajtam tartotta a szemét, miközben a mondandója végére ért. Vágyakozva csillogott a tekintete. Tudtam, hogy a könnyeimre szomjazik. Azt akarta, hogy összetörjön a szívem, hogy kétségbeessek, mert apám örökre egy másik világban rekedt, én pedig végérvényesen, fájón egyedül maradtam. Csakhogy...

Élt, élt, élt. Apám élt. Nem egy idegen hegyoldalon feküdt vérbe fagyva, nem oszladozott a teste, hanem *élt*, és végre hazatért a saját, egyetlen igaz világába. Még akkor is, ha így soha többé nem láthattam.

Lehunytam a szemem, hagytam, hogy átcsapjanak fölöttem a bánat és az öröm hullámai. Engedtem, hogy elgyengüljön a lábam, s a térdem a földre huppanjon. Bád aggodalmasan szimatolt a nyakamnál, sérülés nyomait kereste.

Túl későn vettem észre, hogy Ilvane megmozdult. Amikor kipattant a szemem, azt láttam, hogy a fűben keresi a kését meg a réz iránytűt.

– Nem! – kiáltottam fel.

De ekkor már a város felé futott, vörösesfekete árnyként gázolt a fűben. A magasba emeltem, és elsütöttem a pisztolyt. Láttam, amint lebukik, majd hallottam, ahogy visszhangzanak dübörgő léptei a néptelen utcán. Ezután eltűnt az üresen álló házak sűrűjében.

Báddal utánairamodtunk. Nemigen tudtam, mihez kezdenék, ha elkapnám – a revolver súlya lefelé húzta a kezem, emellett Solomon fehér lepelbe burkolt testének látványa is kísértett –, de nem hagyhattam, hogy elmenjen, aztán elárulja a Társaságnak, hol vagyok, hol rejtőzik Árkádia...

Valamivel előttem két magas alak rohant ki az utcára. Jane kinyújtotta a kezét, hogy elkapjon.

– Lövést hallottunk... Mi...

– Ilvane. A Társaságtól. Arra ment. Azt hiszem, az Ajtóhoz próbál visszajutni.

Zihálva, akadozva nyögtem ki a szavakat. Jane nem kért további magyarázatot, egyszerűen futásnak eredt. Hosszú léptekkel ereszkedett le a dombról, sokkal gyorsabban haladt nálam. Samuel hátramaradt, így együtt bukdácsoltunk a téglákon és a repedéseken át.

Amikor megérkeztünk a térre, Jane a tollfüggönnyel eltakart alagút előtt guggolt, kivillantotta a fogát, akár egy győzedelmes vadász. Ilvane tőle pár lépésre állt, szeme tágra nyílt a rémülettől, orrcimpája kitágult, mint egy rémült állatnak.

– Ennek most véget vetünk – közölte Jane hűvösen, majd a szoknyája zsebébe nyúlt, hogy kivegye Mr. Locke revolverét. De az arca ekkor megnyúlt, párducmosolya lehervadt.

Mivel a pisztoly nem volt a helyén. Mert elloptam tőle.

Egy örökkévalóságnak tűnő pillanatig a pisztollyal matattam, izzadt hüvelykujjam lecsúszott a kakasról, Ilvane pedig látta, hogy Jane keze üresen bukkan elő a szoknyából. Elmosolyodott, aztán támadásba lendült.

Ezüstös villanásra figyeltem fel, aztán egy nedves, vörösborszínű csillanásra a holdfényben, végül Ilvane eltűnt. Az aranyszínű függöny még

mindig lebegett.

Jane egy halk, meglepett sóhaj kíséretében ereszkedett a térdére.

Nem. Nem emlékszem, hogy ezt kiáltottam-e, hogy nekiütközött-e a szó a romos vályogházaknak, vagy visszhangzott-e a völgyben, követték-e mások riadt kiáltásai, rohanó léperei.

Annyi maradt meg bennem, hogy Jane mellett térdelek, a hosszú vágás tátongó szélét tapogatom, és látom, amint a kezem fekete lesz a vértől. Emlékszem, hogy Jane kissé meglepetten nézett rám.

Aztán Samuel lehajolt mellé, azt sziszegte, *rohadék*, majd felpattant, és már csak a hátát láttam, ahogy a függönyön keresztül Ilvane nyomába eredt.

Ezután más kezek is megjelentek a sajátom mellett; hozzáértő, kutató kezek, majd megcsapta az orromat egy tiszta, mentás illat.

– Rendbe jön, csak hadd férjek hozzá!

Hátrébb húzódtam, hogy az ősz hajú asszony Jane fölé hajolhasson. Egy régimódi lámpás sistergett mellette. Esetlenül eltartottam a vérrel összemázgált kezem a testemtől, mintha abban reménykedtem volna, hogy valaki megmondja, mihez kezdjek vele.

A nő tiszta ruhát és forró vizet kért, mire valaki elsietett, hogy eleget tegyen a kérésének. Olyan nyugodtan, lassan beszélt, amitől halovány reménysugár gyúlt bennem.

– Ő... meg fog...

A hangom nyers volt, mint amiről nemrég hántották le a kérget.

A nő bosszúsan pillantott rám a válla fölött.

– Amit most látsz, csak szemfényvesztés. Az a férfi semmi olyat nem vett el tőle, ami nélkül ne boldogulhatna. – Rápislogtam, mire megenyhült. – Felépül, ha nem fertőződik el a sebe.

A testem elernyed a megkönnyebbüléstől, az izmaim átvágott húrokként lazultak el. A szememhez nyomtam ragacsos tenyeremet, próbáltam visszatartani a felszín alatt sistergő hisztérikus könnyeket, és arra gondoltam: *életben van. Nem öltem meg.*

Úgy maradtam, térdre ereszkedve, félig előregörnyedve és elgyengülve, miután legördült rólam a láthatatlan súly – amíg újra meg nem libbent a tollfüggöny. Samuel jött vissza, a szája komor vonalából sejtettem, hogy Mr. Ilvane-nek sikerült elmenekülnie az Ajtón keresztül.

Rá sem nézett a teret megtöltő, rémülten pusmogó emberekre vagy a lámpás fényében megcsillanó, rubinvörös vérré. Egyenesen felém csörtetett,

cipő nélkül, félig begombolt ingben, szemét valamiféle sötét érzelem forgatta. Csak akkor jöttem rá, mi az, amikor megállt fölöttem. Félelem.

– Követtem a fáig – mondta halkan. – Tovább is mentem volna, próbáltam követni, de... – Tudtam, mit fog mondani, olyan biztosan, mintha én is ott álltam volna mellette a kietlen síkságon. – Már nem volt ott semmi, eltűnt az átjáró. – Samuel nyelt egyet. – Az ajtó bezárult.

A magányos ajtó

Samuel halkán beszélt, a hangja fáradtan csikorgott. De a tragédiának megvan a maga hangereje: hömpölyög és serceg, megrengeti a földet, úgy vesztegel a levegőben, akár a nyári mennydörgés.

A téren összesereglett árkádiaiak elnémultak, a hitetlenkedés és a rémület megannyi árnyalatával néztek rájuk. A csend túl hosszúvá nyúlt, megfeszült, mint a zongora húrja. Egy férfi fojtott szitkozódása törte meg. Aztán egyre nagyobbra duzzadt a pánikba esett hangok lármája.

– Mihez kezdünk?

– A gyermekeim, a gyermekeimnek szükségük van...

– Mindannyian éhen fogunk halni...

Egy csecsemő felébredt, és sírni kezdett az anyja karjában, aki tehetetlen kétségbeeséssel pillantott le az álomtól gyűrött kis arcra. Aztán egy széles vállú alak tört magának utat mellette, majd megállt az emberek előtt. Molly Neptune fejéről ezúttal hiányzott a cylinder, a lámpás felfelé irányuló ragyogása pedig mély árnyakat vetített az arcára.

Mindkét kezét felemelte.

– Elég! Ha az az út le van zárva, keresnünk kell egy másikat. Meg fogjuk találni, hogy életben maradhassunk. Így vagy úgy mindannyian túlélők vagyunk, nemde? – Elszántan, de szeretetteljesen nézett végig az embereken, mintha ekképp akart volna bátorságot önteni remegő testükbe. – De ezt nem ma este kezdjük el. Most pihenni fogunk. Holnap pedig hozzálátunk a kutatáshoz.

Azon kaptam magam, hogy a hangja dőrejének támaszkodom, hagyva, hogy visszaverje a büntudat és a borzalom áramlatát, amely csaknem felülkerekedett rajtam. Aztán Molly a szemembe nézett, és minden melegség elcsordogált az arcáról, akár az esőben lemosódó festék. Semmi egyéb nem maradt utána, csak a keserű neheztelés. Talán már bánta, hogy megismerte apámat, hogy valaha is menedéket adott neki Árkádiában. Bánta, hogy szörnyetegekkel a nyomomban beengedett törékeny királyságába.

Elfordult, és megszólította a Jane fölé hajoló asszonyt.

– Iris, életben marad?

A nő bólintott.

– Valószínűleg igen, asszonyom. De a vágás néhány helyen mély és egyenetlen, azonkívül... – Láttam nyelvének rózsaszín fullánkját, amikor megnedvesítette az ajkát, rémült szeme a tollfüggöny felé villant. – Elfogyott a jód. Lehet, hogy a sós víz is megtenné, de az sincs, nem tudunk...

A hangja elgyötört suttogássá halkult.

Molly Neptune szelíden a vállára tette a kezét, és a fejét ingatta.

– Most nincs értelme ezen rágódni. Tegyel meg érte mindent, amit tudsz, ennyi.

Odahívott két fiatal férfit, hogy segítsenek Jane-t egy lepedőre görgetni, és bevinni egy közeli házba. Iris utánuk kullogott, két keze üresen, véresen lógott az oldala mellett.

Molly tekintete ismét végigsöpört rajtunk, szája pedig úgy görbült, mintha mondani készülne valamit, de aztán megfordult, s követte a sötét utcák felé tartó árkádiaiak utolsó csoportját. Csak ekkor – amikor az emberei már nem látták – hagyta, hogy a vállá legyőzötten görnyedjen előre.

Addig néztem, amíg el nem tűnt csodálatos, kárhozott városa bugyraiban. Azon gondolkoztam, mennyi ideig képesek fennmaradni az eredeti világukból származó ellátmány nélkül, és vajon az itteni második város is kihal-e az első csontjai fölött.

Lehunytam a szemem, a vállamra telepedett a büntudat súlya. Karmok kopogását és poroszkáló lépteket hallottam, ahogy Bád meg Samuel felém közeledett. Letelepedtek mellém, akár két melengető, soha le nem nyugvó nap. Mi lesz velük, ha ezen az ínséges helyen rekednek? Elképzeltem Bád kiálló bordákkal és fénytelen bundával, Samuelt pedig kihunyt parazsú,

tompa tekintettel. Jane-t talán még azelőtt elviszi a láz, hogy a gyomrába harapna az éhség.

Nem. Ezt nem hagyhatom. Nem, ha van esély arra – még ha az a legkisebb, legvadabb esély is –, hogy megelőzzem.

– Samuel... – Azt reméltem, bátran és eltökélten szólalok meg, de csak fáradtság érződött a hangomon. – Megtennéd, hogy visszamész a házba, és idehozod apám könyvét? Meg egy tollat.

Samuel mozdulatlanra dermedt mellettem, ebből tudtam, hogy rájött, mire készülök. Áruló módon egy kicsit abban reménykedtem, megragadja a kezem, és könyörög, hogy ne tegyem. Mint a színészek a romantikus mozgóképeken. De nem így történt. Felmerült bennem, bizonyára ő sem szívesen halna meg Árkádiában.

Lassan felállt, és kísértelt a térről. A félhold alatt ültem, szorosan átkaroltam Bádót, és vártam.

Samuel a bőrkötéses könyvvél és egy tollal a kezében tért vissza. A hátul lévő üres oldalakhoz lapoztam, óvatosan kitéptem őket. Közben nem néztem Samuel aggodalomtól elsötétülő szemébe vagy komor szájára.

– Megtennéd... hogy velem jössz?

Válaszul a kezem után nyúlt, én viszont tétozáztam. Valójában még nem fogadtam el az ajánlatát, nem mondtam neki igent. De aztán arra gondoltam, rövid életünk hátralevő részére mindketten egy haldokló világban rekedtünk, és rákulcsoltam ujjaimat az övéire.

Együtt sétáltunk ki a városból a sötétkék éjszakába, Bád borostyánszemű szellemként tört nekünk utat a fűben. Már olyan későre járt, hogy a hold a láthatár felé közelített, és mintha a csillagok is lejjebb ereszkedtek volna.

A fa egy ég felé nyújtózó, göcsörtös, sokujjú kézként emelkedett ki a sötétségből. Méretre vágott deszkák álltak ki a kitüremkedő gyökök közül, furcsa, elfeledett benyomást keltve. Egy Ajtó, amely már hétköznapi ajtóvá silányult. Erős füst- és szenes szag szivárgott át rajta, innen tudtam, hogy a túloldalon lángokban áll a világítótorony. Arra gondoltam, hogy az apám által megtalált utolsó Ajtó is éppilyen halotti máglyaként éghetett.

Olyan közel mentem hozzá, hogy már meg tudtam volna érinteni sötét deszkáit. Ekkor megálltam. Izzadt a tenyerem az összegyűrődött lapokon, éreztem a kezemben a toll súlyát.

Samuel hagyta hosszúra nyúlni a csendet.

– Mi a baj? – kérdezte egy idő után.

Kétségbeesetten, savanyúan és dohogva nevettem fel.

– Félek – vallottam be. – Félek, hogy kudarcot vallok, hogy nem fog beválni, hogy abba én...

Elharaptam a mondat végét, a félelem fémes íze töltötte meg a szám. Eszembe jutott, hogy amikor kiírtam magam a bolondokházából, a csontomig mart a kimerültség, és szédítően forgott körülöttem minden. Mennyivel nagyobb áldozatot kell hoznom ahhoz, hogy ajtót nyissak két világ között?

Apám azt mondta, az Ajtók „adott, meghatározhatatlan rezonanciával rendelkező” helyeken, bizonyos „foszlásoknál” léteznek, ahol két világ közvetlenül súrolja egymást. *Lehet, hogy ez inkább olyan, mint fellibbenteni egy fátylat vagy kinyitni egy ablakot.* Ugyanakkor ez meglehetősen bizonytalan feltételezés volt ahhoz, hogy feltegyem rá az életemet.

Samuel hunyorogva, szórakozottan nézte a csillagokat.

– Akkor ne tedd meg.

– De Jane... Árkádia...

– Majd kitaláljuk, hogyan maradjunk életben. January, bízz meg bennünk! Ne tedd kockára az életed, ha annak semmi értelme.

A hangja egyenletes és nyugodt volt, mintha arról beszélgettünk volna, mennyi az esélye, hogy esni fog, vagy hogy milyen kiszámíthatatlan a vonatok menetrendje.

Leszegtem a fejem, elbizonytalanodtam, ráadásul szégyelltem magam emiatt.

Aztán éreztem, hogy Samuel tétován az állam alá teszi két ujját, és gyengéden felfelé billenti a fejem. Elszánt tekintettel nézett rám, szája egyik szeglete mosolyra húzódott.

– De ha kész vagy megpróbálni, én melletted állok, baszirgan.

Bódító melegség öntött el, mintha egy égő máglya közepén álltam volna. Nem ismertem fel ezt az érzést, nem tudtam, minek nevezzem, elvégre korábban soha senki nem hitt bennem. Vagy csak egy másik, kevésbé rátermett énembe vetették a bizalmukat. Locke, az apám és Jane a félénk Januaryben hittek, aki kísértette a Locke-házat, és kétségbeesetten szüksége volt a védelemre. Ám Samuel most úgy nézett rám, mintha elhitte volna, hogy képes vagyok tüzet nyelni vagy esőfelhőkön táncolni. Mint aki arra vár, hogy valamilyen csodával határos, bátor és lehetetlen tettet viszek végbe.

Ettől úgy éreztem, páncélba bújtam, szárnyaim nőttek, vagy meghaladtam a saját határait. Mérhetetlen szeretet vett körül.

Még egy sóvár pillanatra Samuel arcára néztem, hagytam, hogy a belém vetett hite beszivárogon a bőrömbe, aztán az ajtó felé fordultam. Belélegeztem a tudómba a füst és az óceán illatát, közben Samuel bizalma úgy veregette a hátamat, akár a meleg szél a vitorlát, majd a papírhoz érintettem a tollat.

Az Ajtó kinyílik. Ezt írtam le, és minden betűjében hittem.

Hittem az éjszakában ragyogó tinta feketeségében, a tollra kulcsolódó kezem erejében, a láthatatlan függöny túloldalán lévő másik világ valóságában. Hittem a második esélyekben, a jóvátételben és az átírt történetekben. Bíztam Samuel belém vetett hitében.

Amikor felemeltem a tollat, némán végigsöpört a szél a síkságon. A csillagok lüktettek fölöttem, a hold árnyéka örült mintákat rajzolt a porba. Halványan tudatosult bennem, hogy elmosolyodom, aztán minden oldalra csúszott, és Samuel meleg karjai közé zuhantam.

– Ez most... sikerült...

Bólintottam. Nem kellett ellenőriznem, máris hallottam az Atlanti-óceán ütemes robajlását, éreztem az Ajtó alatt terpeszkedő Kűszöb végtelen ürességét. Samuel mellkasából diadalmas nevetés tört fel, végigsöpört az arcomon, aztán én is vele együtt nevettem, mert *sikerrel jártam*. Sikerült, és nem haltam meg. Már-már könnyen is ment, ha a Brattleboróban a karomba vésett betűkhöz hasonlítottam. Mintha csak félrehúztam volna egy kendőt.

Visszabotorkáltunk a városba, szédelegtünk a megkönnyebbüléstől, bódultan egymásnak dőltünk. Majdnem elhittem, hogy csak két átlagos fiatal vagyunk, akik lámpaoltás után gardedám nélkül sétálnak egyet, annak biztos tudatában, hogy reggel megbűnhődnek ezért, de a mámortól egyelőre nem érdekli őket.

Aztán Samuel halkán megszólalt.

– Tudod, ez azt jelenti, hogy biztonsággal vagyunk. Azt hiszik, ez a világ örökre bezárult, ezért nem fognak keresni minket, ugye? Itt maradhatnánk. Legalább egy ideig.

A hangjában ott bujkált egy kérdés, de nem feleltem rá. Megjelent előttem Ilvane körbe-körbeforgó réz iránytűje, és ahogy kopó módjára szimatolt a levegőben. Újra rám fog találni.

És ha ez bekövetkezik, egy másik világban fogok lapulni? Nálam jobb és erősebb emberek háta mögött? Egy filmtekercs kezdett el forogni a fejemben: Samuel sápadtan, élettelenül zuhant a kunyhó padlójára,

Solomont fehér lepelbe tekerték, Jane pedig a saját vérében feküdt, a csillagokra meredve.

Nem.

Úgy szorítottam a kezemben a tollat, hogy teljesen elfehéredtek a bütykeim. Lehet, hogy fiatal, tapasztalatlan, ninctelen és még sok minden más vagyok, de tehetetlen nem. És már tudtam, hogy egyetlen Ajtót sem lehet örökre bezárni.

A hajnal előtti szürkületben oldalról Samuel körvonalaira pillantottam.

– Igen – feleltem. – Persze, itt maradunk.

Mindig is jól hazudtam...

Mielőtt elmentem, írtam három levelet.

Kedves Mr. Locke!

Szeretném, ha tudná, nem haltam meg. Majdnem meg sem írtam ezt a levelet, de aztán elképzeltem, hogy biztos aggódik és idegeskedik, közben fel-alá járkál az irodájában, kiabál Mr. Stirlinggel, vagy túl sok szivart szív, és arra gondoltam, tartozom ennyivel.

Szeretném, ha azt is tudná, hogy nem utálom. Pedig talán kellene, hiszen tisztában volt apám múltjával, mégis titokban tartotta előttem, és egy olyan régészeti társaságnak a tagja, ami valójában afféle gonosz szekta, elküldte Jane-t, és hagyta, hogy bántsák Bádót, engem pedig a Brattleboróba záratott. De nem utálom. Nem nagyon.

Noha nem gyűlölöm, különösebben nem is bízom magában. Csakugyan próbált megvédeni engem? Az olyan lényektől, mint Havemeyer és Ilvane? Ha igen, jobb, ha tudja, hogy szánalmasan rosszul végezte a dolgát. Így hát ne nehezteljen rám amiatt, hogy nem árulom el, pontosan hová megyek ezután.

Bár visszatérhetnék a Locke-házba, abba a kis szürke, harmadik emeleti szobába, de nem lehet. Követem apámat.

Hazamegyek.

Sajnálom, hogy nem lehetek többé a jó kislánya. De csak egy kicsit.

Szeretettel:

J.

Kedves Jane!

A biztonság kedvéért neked is írok. Ezennel hivatalosan is rád hagyom a teljes könyvgyűjteményemet. Tekintsd ezt a levelet érvényes jogi iratnak. Egy nap talán majd felbukkanhatsz egy árverésen, meglobogtathatod ezt a papírt, és A dzsungel könyvének első kiadásával vagy a Pluck and Luck összes példányával együtt sétálhatsz el.

Vicces, eddig mindig arra vágytam, hogy megszökjek, hogy a végtelen láthatár felé vehessem az irányt, miközben nem kell vigyáznom a szoknyámra, a megfelelő villát használnom vagy büszkévé tennem Mr. Locke-ot. Most pedig... Most arra gondolok, hogy mindezt elcserélném még egy esős délutánra, amikor romantikus regényeket olvasunk újra, befészkelve magunkat a Locke-ház tornyaiba, mint két potyautas egy óriási, szárazföldi hajón.

De visszanézve tudom, hogy titokban mindketten várakoztunk. Az óvatosság és a fájdalom arra kényszerített, hogy egy helyben álljunk, mint a vasútállomáson veszteglő nők, akik szépen megpakolt bőrönddel, sóvárogva nézik a síneket.

Azonban apám nem jött vissza sem értem, sem érted, így most ideje véget vetni a várakozásnak. Hagyd a csomagot az állomáson, és fuss!

Jane, feloldalak az apámnak tett ígéreted alól. Most már én vigyázok saját magamra.

Kívánhatnám neked, hogy költözz Chicagóba, és helyezkedj el biztonsági őrként egy bankban, vagy menj vissza Kenyába, és találkozz ott egy kedves, fiatal hölgygel, aki segít elfelejteni a párducasszonyokat meg a féktelen vadászatokat – de tudom, hogy nem így lesz. Tudom, hogy továbbra is az elefántcsont Ajtót fogod keresni. Az otthonodat.

És – bár tisztában vagyok vele, hogy egy Tudós szava már nem sokat ér neked – szeretném, hogy tudnád:

én is így fogok tenni.

Szeretettel:

J.

S...

~~Báresak több~~

~~Mindig is sze~~

Jellemző, hogy utoljára hagyom a legnehezebb levelet, mintha idővel valahogy könnyebb lenne megírni. Nincs sok hely, ezért rövid leszek.

A válaszom: igen. Örökké.

Csakhogy szörnyek üldöznek, a nyomomban járnak, a nyakamba lihegnek. És nem foglak, nem kérhetlek arra, hogy állj közém és közéjük. Elég erős vagyok ahhoz, hogy egyedül nézzek szembe a szörnyetegekkel. Ezt te mutattad meg nekem, alig pár órája. (Úgy tűnik, csak azért vagyok elég bátor ahhoz, hogy elhagyjalak, mert szeretlek. Nem gondolod, hogy van ebben valamilyen borzasztó irónia?)

Ezért menj haza, Samuel! Menj haza, teljesedj ki, vigyázz magadra, maradj életben, és felejtse el ezt a veszélyes örületet az Ajtókkal, vámpírokkal meg titkos társaságokkal! Tégy úgy, mintha ez az egész csak egy elrugaszkodott, túlvilági

ponyvaregény cselekménye lenne, olyan, amin nevetnénk a tóparton.

És vigyázz Bádra, ha megkérhetlek erre. Úgy tűnik, eddig nem viseltem jól gondját, azt hiszem, melletted nagyobb biztonságban lenne.

J.

Ui.: A jelek szerint Bád mégis velem jön. Nem érdelem meg őt, de ez már csak így van a kutyákkal, igaz?

Beosontam a konyhába, elcsentem egy kis zsáknyi zabot, négy almát és pár besózott prérikutyt Bádnak. Mindent belegyömöszöltem egy párnahuzatba az ezüst érmehegyemmel és apám könyvével együtt, majd visszatértem Árkádia utcáira, amelyek most rózsaszínen ragyogtak a hajnali fényben. Már majdnem a tollfüggönyhöz értem, amikor egy karcos hang megállított.

– Ilyen korán elmész?

Báddal mozdulatlanra dermedtünk, akár két őz, amelyekre váratlanul rávetül Mr. Locke 10-es Buickjának fényszórója.

– Á... Jó reggelt, Miss Neptune!

Úgy vettem észre, Molly sem aludt az éjjel – mélyre véssett árkokként pókhálózták be a ráncok az arcát, a haja pedig ezüsttel vegyült fekete bozont volt –, de újra a fején pöffeszkedett a cylinder, és a gyöngyös gallért viselte. Résnyire szűkült szemmel hunyorgott rám.

– Három napig sem bírnád odakint. A helyedben én itt maradnék.

Azt hitte, a dombok felé veszem az irányt, menekülök a büntudat elől. Éreztem, hogy kiegyenesedik a hátam, és egy mosoly húzza felfelé az ajkamat.

– Köszönöm a jó tanácsot, de dolgom van odahaza. Az Ajtó túloldalán.

Miközben végignéztam, ahogy kiül az arcára a megvilágosodás, az a benyomásom támadt, mintha az időben visszafelé haladva figyelhetném egy nő öregedését. Molly gerince megnyúlt, szeme elkerekedett a reménytől.

– Nem – suttogta.

– Tegnap este kinyitottuk – vettem oda félvállról. – Nem akartunk mindenkit felkelteni, azt terveztük, majd reggel mondjuk el. Vagyis Samuel reggel mondja el.

Molly lehunyta a szemét, aztán a kezébe temette az arcát, a válla rázkódni kezdett. Hátat fordítottam neki, és elindultam.

– Várj! – A hangja remegett, öblös lett a sírástól, a rá jellemző elnyújtott szótagok eltűntek. – Nem tudom, ki vagy mi üldöz téged, sem hogy hogyan akadt a nyomodra, de legyél óvatos! Sol – hallottam, hogy nyel egyet, magába fojtva a bánatot –, Solomon tolla, amit a hajába tűzött, eltűnt.

A hideg futkosott a hátamon, amikor elképzeltem, hogy Ilvane a markába zárja az aranyszínű tollat. Rettegtem attól, hogy olyasvalami vadászik rám, ami láthatatlan. Erőt vettem magamon, és higgadtan bólintottam.

– Sajnálom, hogy eltűnt. Köszönöm a figyelmeztetést. – Megigazítottam a párnahuzatot a vállamon, közben kerültem Molly tekintetét. – Kérem, erről ne szóljon Samuelnek! Nem akarom, hogy... aggódjon.

Molly Neptune biccentett.

– Sok szerencsét, Tudós January!

Elmentem, ő pedig ott maradt az egyre erősebb napfényben, és úgy nézte városát, mint egy anya az alvó gyerekeit.

Nappal valahogy kisebbnek tűnt az Ajtó; sötéten, keskenyen és elkésérítően magányosan állt a helyén. Gyengéden súrolta a füvet, amikor bezártam magam mögött, és kiléptem a világok közötti térbe.

* * *

Ha az ember pénzzel a zsebében utazik, egy egyenes, jól kitaposott ösvény mentén halad a világban. A faburkolatú vasúti kocsik fényes, fekete bérkocsikhoz, azok pedig bársonyfüggönyös szállodai szobákhoz vezetnek, és minden egyes lépés gördülékenyen követi az előzőt. Amikor Jane-nel és Samuellel utaztam, ez az ösvény elkeskenyedett és kanyarogni kezdett, gyakran rémisztőnek tűnt.

Most magamra maradtam, és az egyetlen ösvény az volt, amit magam mögött hagytam.

Báddal egy percig a világítótorony elszenesedett csontvázában álltunk, a párás levegőn keresztül néztük a zegzugos, egyenetlen partszakaszt. Úgy éreztem magam, mint felfedező egy új, vad világ küszöbén, pusztán tintával és a reménnyel felszerelve. Így érezhetett az anyám.

Csak hogy öt nem kergették láthatatlan szörnyek és rókamosolyok. Az arcomról kezdett lefagyni a mámoros vigyor.

A világítótorony egyik épen maradt deszkájára tettem a párnahuzatot, majd Báddal együtt belegázoltunk a jeges vízbe. A felhők dunyhaként ereszkedtek ránk, tollas ködfátylúk mindent elnyelt: a karcsapásaim hangját, a part látványát, a napot. Egyedül a kövek durva karistolásából tudtam, hogy a túloldalra értünk.

Elgémberegett lábbal másztunk fel a sziklára, megkerestük az utat, és elindultunk rajta. Legalább most nem mezítláb, bár amikor Molly odaadta nekem azt a csizmát, nehezemre esett meglátni benne a lábbelit. Inkább apró, szerencsétlen lények maradványának tűnt. Eszembe jutottak azok a csillogó, lakkbőr cipők, amelyeket Mr. Locke-tól kaptam kislánykoromban. Most cseppet sem hiányzott az elkeskenyedett orr-rész és a merev sarok.

A délelőtti közepére rájöttem, hogy Samuel tiszteletet parancsoló fehérsége nélkül kevesebb áruszállító vagy gépkocsi hajlandó megállni egy se ilyen, se olyan lány és az elvetemült küllemű kutyája kedvéért. Az emberek lassítás nélkül haladtak el mellettem, mintha a föld repedésein keresztül valamilyen láthatatlan alvilágba kerültem volna, amelytől a becsületes emberek inkább elfordítják a fejüket.

Végül egy homokfutó állt meg mellettem összegabalyodott hámok és egy panaszos „A fene essen beléd, Rosie, azt mondtam, *hó!*” felkiáltás kíséretében. Egy csapzott, szinte fogatlan, fehér nő ült a bakon, sárga csizmát és furcsa, vélhetőleg házilag varrt poncsót viselt. Megengedte, hogy Bád hátul utazzon a burgonyája meg a veteménybabja mellett, sőt, amikor a Brattleboro közelében elváltunk tőle, még adott is egy zsákkal a portékájából.

– Nem tudom, merre tart, de úgy látom, messzire. – Szipogott, majd folytatta. – Ne engedje el a kutyát maga mellől, ne szálljon be szép kocsiban utazó férfiak mellé, és tartsa be a törvényeket!

Gyanítottam, hogy korábban őt is elnyelték a repedések.

Épp akkor értem New York államba, amikor a lemenő nap lila színei szürkülni kezdtek. A poncsós nő után sikerült felkérdezkednem egy rakomány nélküli rönkszállítóra is, ahol rajtam kívül még körülbelül egy tucat közönyös, fűrészpóros férfi utazott, akik igyekeztek rám sem hederíteni. Az egyikük Bádnak adta a sonkás szendvicséből megmaradt kenyérhéjat. Kezét tisztelegve a halántékához emelte, amikor kitettek minket egy kereszteződésnél.

Aznap este egy háromfalú pajtában aludtam gyanakvóan bégető juhokkal, akik sandán figyelték Bádót. Úgy szunnyadtam el, hogy

nélkülözni kellett Jane és Samuel halk neszeit.

Felém nyújtózó fehér ujjakról, egy rókamosolyról és Mr. Havemeyer hangjáról álmodtam. *Mindig a nyomodban lesznek.*

Öt nap, háromszáz mérföld, az albanyi vasútállomásról ellopott térkép és a helyi rendőrök elől történő legalább négy kitérő kellett ahhoz, hogy elérjem New York állam nyugati szélét. Gyorsabban is haladhattam volna, ha nem köszön vissza rám az arcom a keresett személyek plakátjáról.

Második reggel sokáig tétováztam izzadó tenyérrel egy posta előtt, végül bementem, hogy feladjam Mr. Locke levelét. Mégiscsak megérdemelte, hogy tudja, nem rekedtem örökre az egyik kietlen, idegen világban. Ráadásul ha megpróbálna utánam jönni, a levelem egy meglehetősen kellemetlen tévútra készítené Japán felé. Locke nem tudott a másik helyről, ahol egy hátsó Ajtó csak arra vár, hogy kinyissák.

Áttoltam a levelet az üveglapok alatt, és akkor megláttam a falra függesztett, ropogós, fehér plakátot, rajta az elmosódott, fekete-fehér arcképpemmel.

ELTÚNT GYERMEK

A tizenhét éves Miss January Dudose shelburne-i (Vermont) otthonából tűnt el. Gondviselője sürgősen értesülni szeretne a lány hollétéről. Miss Dudose hisztérikus és zavarodott lehet, ezért óvatosan közelítsék meg! Elképzelhető, hogy egy színes bőrű nő és egy neveletlen kutya társaságában utazik. MAGAS JUTALOM A MEGTALÁLÓNAK! Kérjük, lépjenek kapcsolatba Mr. Cornelius Locke-kal! 1611 Champlain Drive, Shelburne, Vermont

A kép Mr. Locke egyik estélyén készült, apám soha nem szerette. Az arcom kereknek és fiatalnak látszott rajta, a hajamat pedig olyan elvetemült módon tűzték fel, hogy egészen felrántotta a szemöldökömet. A nyakam úgy kandikált ki a keményített gallérból, akár a páncéljából előmerészkedő teknős. Ahogy ránéztem a posta ablakán tükröződő másomra, arra gondoltam, nem valószínű, hogy bárki is felismer, hiszen azóta a nap barnábbra festette a bőrömet, rám tapadt az út pora, a hajam pedig rendezetlen fonatokban lógott.

Ugyanakkor dermesztő félelem kúszott felfelé a gerincemen a gondolatra, hogy az utcán minden idegen tudhatja a nevemet, és az összes rendőr a képen látható, riadt lányt keresheti. Úgy vettem észre, a Társaság

meglehetősen jól elboldogul álarcok, tollak vagy lopott varázstárgyak nélkül is, hiszen szolgálatukba állíthatták a polgári társadalom összes hétköznapi mechanizmusát.

Ezt követően a kacsaringós mellékutakon haladtam tovább, és ritkábban kértem fuvart.

Am mire Buffalóba értem, kellőképp éhes és elcsigázott voltam ahhoz, hogy kockázatot vállaljak. Betámolyogtam a Buffalo Laundry Co. irodájába, és könyörögtem nekik valami munkáért. Félig-meddig arra számítottam, hogy kihajítanak az utcára.

Ugyanakkor három lány épp megbetegedett, és nemrégiben rengeteg egyenruha érkezett a javítóintézetből, ezért a mosoda tulajdonosnője egy keményített, fehér kötényt nyomott a kezembe, majd közölte velem, hogy óránként harminchárom és fél centet fogok keresni, azután egy Big Linda nevű izmos, savanyú, fehér nő gondjaira bízott. Big Linda a létező legnagyobb kételkedéssel mért végig, s azt a feladatot bízta rám, hogy rázzam ki a nedves ruhákat, és tegyem be őket a mángorlóba.

– És ha nem szeretnél megválni az ujjaidtól, tartsd távol az istenverte kezéd a hengerektől! – tanácsolta.

A munka nehéz volt. (Ha azt gondolod, mosni egyszerű, még soha nem cipeltél több száz nedves gyapjúegyenruhát egy forró gőzzel teli mosodában, júliusban.) A levegő azt a benyomást keltette, hogy inkább meginni kellene, semmint belélegezni. Úgy éreztem, a pamacsos gőz tócsákba folyik, és lötykölődik a tüdőmben. A karom egy óra múlva már rogyadozott és remegett, két óra múlva fájt, három óra múlva pedig elzsibbadt. A még nem egészen begyógyult sebeim közül pár felszakadt és nedvedzett.

Folytattam a munkát, mert az egyheti út során megtanultam, hogyan lehet továbbgyalogolni akkor is, amikor sajog a csípőm, és a kutyám bicegése is háromlábú szökdécselésbe megy át, amikor vacsorára csak három éretlen almát eszem, illetve minden idegen és minden szellőkés engem üldöző ellenség lehet.

Szóval ott maradtam. A Buffalo Laundry Co. bugyraiban izzadtam és szenvedtem, de éltem, szabadon, és életemben először csak magamra hagyatkozhattam. Teljesen egyedül voltam. Ha egy pillanatra felelevenedett előttem a sötétségben megvillanó, olajbarna kéz, a cigaretta fényében megcsillanó, sötét szempár, hirtelen üresnek éreztem a mellkasomat, amely olyan nyersen tátongott, akár a kihúzott fog után maradt űr.

A műszak alatt senki sem szólt hozzám, kivéve egy sötét bőrű nőt, akinek a mosolya félholdra emlékeztetett, és déli akcentussal beszélt. Amikor meglátott, elkomorodott. Felszegte az állát.

– Veled meg mi a csuda történt? – Megvontam a vállam. A nő szemügyre vette poros szoknyámat, madárijesztő alkatomat. – Úgy látom, már jó ideje úton vagy, és régóta nem ettél.

Bólintottam.

– Sokat kell még menned?

Ismét bólintottam. Merengve szívta a fogát, egy újabb adag ruhát dobott a kocsimba, majd a fejét csóválva távozott.

Big Linda azt mondta, aludhatok a rongyokon.

– De csak ma este, ez nem egy átkozott hotel!

Báddal egymás mellé kucorodtunk, mint két madár egy mosószerillatú fészekben. Az első műszak kezdetét jelző csengőre ébredtünk a pirkadat előtti sötétségben. Két meglepetés várt ránk a fészkünk mellett: egy zsíros, porcogós csülök Bádnak és egy egész tepszi kukoricakenyér nekem.

Dolgoztam még egy fél műszakot, közben fejben nagyjából összeszámoltam az órákat, majd az irodába vonultam, és közöltem a mosoda tulajdonosnőjével, hogy sajnálatos módon most mennem kell, s lehetőség szerint kérném a béremet egy csekk formájában. A nő lebiggyesztette a száját, majd megosztotta velem a csavargókkal, naplopókkal és olyan lányokkal kapcsolatos gondolatait, akik nem tudják, mi a jó nekik – de megírta a csekket.

Odakint, egy sikátorban előkotortam a párnahuzatból a tollat, és a téglafalhoz nyomtam a csekket. Az ajkamba haraptam, majd hozzáírtam még egy ingatag nullát meg pár betűt. A csekk lobogott a hirtelen támadt szélben, amely máshol nem is fűjt. A betűk elhomályosodtak és elgörbültek, én pedig a gőz által felmelegített tégláknak döntöttem a fejem. Nem kellett volna sikerülnie – a tinta más színű volt, a nullának meglehetősen kis helyre kellett bezúfolódnia, és ki hallott már nem 4, hanem 40 dolláros csekket beváltó mosónőről –, de miközben írtam, *hittem* benne, és elhitte a banktisztviselő is.

A délután közepére már a New York Central Line vasúti kocsijában ültem egy becses vonatjeggyel a kezemben, amelyen *LOUISVILLE, KY.* végállomás szerepelt szép, piros tintával.

A párnahuzatom rendkívül koszosnak és ócskának tűnt a poggyásztartón sorakozó, csillogó bőr útitáskák mellett, akár egy alulöltözött vendég, aki

abban reménykedik, senkinek sem szúr szemet az összejöveten. Én is kissé koszosnak és elhanyagoltnak éreztem magam – majdnem minden utas frissen vasalt, magas nyakú ruhát viselt, a kalapjuk divatos szögben állt a fejükön, kifényesített cipőjük ragyogott.

Morajlás közepette megrázkódott a kocsi, mint egy álmából ébredő sárkány, majd a vonat kiaraszolt a Buffalo Central vasútállomás árnyékából a nyári délután lusta napsütésébe. A felmelegedő üveghez nyomtam a homlokom, és elaludtam.

Arról álmodtam, vagy talán csak visszaemlékeztem rá, amikor tíz évvel korábban egy másik vasúti kocsi ugyanebbe az irányba tartott Mississippi egyik jelentéktelen városkája felé, ahol egy kék Ajtó állt magányosan a mezőn, a túloldalán pedig egy só- és cédrusillatú város terült el.

Apám városa. Anyám városa, ha valamiképp életben maradt. Lehet valaha is az én városom? Már ha egyáltalán ki tudom nyitni újra az Ajtót, hisz mostanra csupán hamu maradt a helyén. És a Társaság nem talál rám hamarabb.

Újra meg újra elszenderedtem, majd felébredtem, mert a vonat minden állomásnál lassított, aztán felgyorsult, a kalauz hangosan adta hírül a megállók nevét, időnként elkérte a jegyemet, a le- meg felszálló utasok pedig pakoláztak és mászkáltak körülöttem. Senki sem ült mellém, de magamon éreztem a tekintetüket. Legalábbis így hittem. Néha oldalra kaptam a fejem, próbáltam tetten érni őket a bámulásban, ám udvariasan elfordították a fejüket. Bád feszülten feküdt a lábamnál, hegyezte a fülét.

Becsúsztottam a kezem a párnahuzatba, az öklömbe zártam az ezüst éremhegyet.

A vonat fél órán át rostokolt Cincinnatiben. A kocsi közben teljesen megtelt új utasokkal. Végül megjelent a kalauz, és utat tört magának az ülések közötti folyosón. Fellógatott egy láncot a kocsi hátuljára, rajta kis fehér táblával: *SZÍNES BŐRŰEK ÜLŐHELYE*.

Most nem volt ott Mr. Locke, hogy a szárnyai alá vegyen. Ezúttal nem kaptam külön fülkét, ahová mosolygós felszolgálók hozták az ételt, nem lebegett ott a pénz kényelmet nyújtó fátyla köztem és a világ többi része között.

A kalauz ismét végigcsörtetett a folyosón, és egy tömzsi bottal bökölte az embereket: egy barna bőrű nőt meg a három gyerekét, egy ősz, pamacsos hajú, idős férfit és két széles vállú, lázadó tekintetű fiatalembert. Aztán a poggyásztartóhoz ütögette a botját.

– Fiúk, ez a vonat betartja az állami törvényeket, és a következő megálló már Kentuckyban lesz. Vagy hátramentek, vagy leszálltok, és gyalog folytatjátok az utat, nekem mindegy.

A két fiatalember hátrabandukolt.

A kalauz tétován állt meg az ülésém előtt, hunyorogva nézte vörösés bőrömet, mintha a fejében létező színskálával vetné össze. Aztán észrevette a ruhám mocskos szegélyét, sebes karomat, a teljességgel megvetendő kutyámat, és állával a kocsi hátsó része felé bökött.

Úgy tűnt, nincstelenül már nem számítok tökéletesen egyedi, se ilyen, se olyan vagy furcsa színű lénynek, csupán egyszerűen színes bőrűnek. Éreztem, hogy ettől a gondolattól kiráz a hideg, és a testemre nehezedik, összenyomja a tudómet a szabályok, törvények és veszélyek súlya.

Ellenkezés nélkül kullogtam hátra. Egyébként sem akartam már sokáig ebben az ostoba világban maradni ezek között az agyatlan szabályok között.

Leghátra, egy zsúfolt pad szélére ültem, az érme nyirkosan simult a tenyerembe. Csak a vonat elindulásakor vettem észre, hogy Bád mereven nézi a mellettem lévő folyosót, és a torkából halk morgás tör fel. Senki sem volt ott, de mintha halk, egyenletes zörejt hallottam volna, amely már-már lélegzésre emlékeztetett.

Solomon kámforra vált aranytolla jutott eszembe, mire szorosan magamhoz öleltem a párnahuzatot, éreztem, hogy apám könyvének sarka a hasamba nyomódik. A táj kékeszöld hömpölygésén tartottam a szemem.

Negyven perccel később a kalauz elkiáltotta magát a kocsi elejében:

– Turners Station következik, az utolsó állomás Louisville-ig!

A vonat lassított. Az ajtók kinyíltak. Haboztam, alig kaptam levegőt, aztán Báddal a nyomomban az ajtó felé siettem. Éreztem, hogy a vállam nekiütközik egy láthatatlan, de tömör valaminek, és hallottam egy eldörmögött káromkodást is...

Aztán egy éles és hideg tárgy nyomódott a torkomhoz. Megdermedtem.

– Most nem lóg meg – sziszegte egy hang a fülembe. – Keressünk egy kevésbé zsúfolt helyet, rendben?

Egy láthatatlan kéz előre felé lökdösött, majd a peron deszkáin találtam magam. Az állomás felé taszigált, perzselte a fületem a lehelete, a kése hegye karcolta a nyakamat. Bád halálra vált, kigúvadt szemmel nézett rám. *Még ne!* – tátogtam neki hangtalanul.

A testetlen hang egy *HÖLGYEK* feliratú, pattogzó festésű, fehér ajtó felé terelt, amelynek túloldalán homályos, zöld csempés helyiség várt.

– Most lassan forduljon meg, legyen jó kislány...

Csakhogymár nem voltam jó kislány.

Öklömmel hátracsaptam a vállam mögé, a bűtykeim közé szorítva az érmehegyet. Iszonytató, nedves pukkanást hallottam, amelyet velőtrázó sikoly követett. A penge forró vonalat hátrahagyva távolodott el a nyakamtól, majd csörömpölve a padlóra zuhant.

– Maga átkozott...

Bád rájött, hogy kellő elszántsággal még a láthatatlan lényeket is meg lehet harapni, ezért vicsorgott, és az állkapcsát csattogtatta a levegőben. A fogai belemartak valamibe, mire elégedetten felmordult. A kés után vetettem magam, szorosan fogtam véres kezemben, és magam mellé hívtam a kutyámat. Bád mellém ügetett, nyalogatta piros száját, közben a láthatatlan zsákmányra morgott.

Aki már kezdte felfedni magát. Ha hunyorogtam, szinte láttam a meggyötört vonaglást, a ziháló mellkast és a sötéten nedvedző, beesett arcot. Egyetlen rám szegeződő, gyűlölködő szemet.

– Kérem az iránytűjét, Mr. Ilvane. Adja ide!

Halkan, elvetemülten sziszegett, de amikor felé lengettem a kést, kivett egy rézszínű tárgyat a zsebéből. Vonakodva csúsztatta felém a padlón.

Megragadtam, de közben le sem vettem róla a szemem.

– Én most elmegyek. Azt tanácsolom, ne kövessen többé!

Alig remegett a hangom. Mr. Ilvane baljósan, recsegve nevetett fel.

– És mégis hova szalad, kislány? Nincs pénze, nincsenek barátai, akik meg tudnák védeni, nincs apja...

– Az a baj a magafélékkel, hogy hisznek az *állandóságban* – jegyeztem meg. – Egy szabálykövető világ mindig szabálykövető marad, egy zárt ajtó nem nyílik ki többet. – A fejemet ingatva nyúltam a kilincs felé. – Ez roppant... korlátolt meggyőződés.

Elmentem.

Az állomás visszafogott nyüzsgésébe érve minden feltűnés nélkül a mosdó ajtajának dőltem, és előhalásztam Samuel tollát a párnahuzatból. Egy percig szorosan fogtam, éreztem az emlékeim között bujkáló melegség visszaverődését, majd az ajtó málladozó festékébe nyomtam a toll hegyét.

Az ajtó bezárul, és nincs hozzá kulcs.

Mélyen a festékbe véstem a szavakat, amelyek vonalai megtörtek a fa erezetén. Az ajtón keresztül fémet kaparászó fém hangja, valamiféle kattogás ütötte meg a fülem, majd halkan felnyögtem a végtagjaimat

hirtelen lefelé húzó súly hatására. A fához tapasztottam a homlokom, lehunytam a szemem, és ismét felemeltem a tollat.

Az ajtó feledésbe merül.

Aztán már a padlóról pislogtam felfelé, sajgott a térdem, mert ráestem. Egy ideig ott maradtam, meg sem tudtam mozdulni, közben azon gondolkoztam, hogy az állomásmestert nem bosszantja-e túlságosan az a szerencsétlen csavargó, aki az ő padlóján esett össze, vagy esetleg aludhatnék-e ott egy órácskát. Fájt a szemem, a nyakam bőre megmerevedett a rászáradt vértől.

De a terv bevált. A mosdó ajtaja egyre jobban beleolvadt a falba, majd elmosódott, szinte már észre sem lehetett venni. Úgy tűnt, a kis állomáson senki más nem látja.

Fáradtan felnyögtem, és azon tűnődtem, mennyi ideig fog így maradni. Arra jutottam, elég sokáig ahhoz, hogy elmeneküljek. Feltéve, hogy talpra tudok állni.

Elvánszorogtam a peron melletti padhoz, és ott váraкоztam, kezemben a piros tintás jegyet szorongatva. Felszálltam a következő délre tartó vonatra.

Miközben a kocsiban ültem, a táj a szemem előtt gazdagodott és telt meg nedvességgel, a felszínén dombok emelkedtek ki, völgyek buktak alá hatalmas, smaragdszínű bálnák módjára, én pedig arra gondoltam: *jövök már; apám.*

Anyám ajtaja

Az utolsó háromszáz mérföld úgy suhant el mellettem, mintha olyan varázscipellőt viseltem volna, amely minden lépéssel hétszeres távolságot tesz meg. A közben eltelt idő egy sor csikorgó puffanásként maradt meg az emlékezetemben.

Puff. Leszálok a vonatról, és a hatalmas, verítékező louisville-i Union pályaudvaron találom magam. Még az égbolt is zsúfolt, elektromos vezetékek, templomtornyok és rezgő hőoszlopok átláthatatlan zűrzavara népesíti be. Bád szorosan a lábamhoz simul, utálja az egészet.

Puff. Az állomás előtt állok a porban, próbálom felkönyörögni magam egy fekete *BLUE GRASS BREWING* feliratú teherautóra. A sofőr arra utasít, hogy menjek vissza oda, ahonnan jöttem, a barátja pedig trágár, cuppogó hangot hallat.

Puff. Báddal nyugatra tartunk egy zörgő szekéren, amelyen fejmagasságig áll a földes, zöld illatú kenderszár. Egy komoly, fekete férfi ül a bakon az ugyancsak komoly, fiatal lányával. Ruhájuk tarka összevisszasága azt sugallja, olyan sokszor megstoppolták már a szövetet, hogy szinte semmi sem maradt az eredeti anyagból. Aggodalmas, éber tekintettel néznek rám.

Puff. Ninley, végre.

Változott is, meg nem is az utóbbi évtized alatt. Mint ahogy a világ, azt hiszem.

Még mindig jelentéktelennek és barátságtalannak tűnt, a lakosai ezúttal is bosszúsan hunyorogtak rám, de az utcákat kikövezték. Automobilok

gurultak rajta fel-alá újgazdag, háromrészes öltönyt viselő és zavarba ejtően nagy zsebórát hordó férfiak mellett. A folyó pöfékelő gőzösökkel és uszályokkal telt meg. Most valamiféle malom – egy melák, csúf építmény – terpeszkedett a parton. Gőz és füst lebegett fölöttünk a levegőben, olajos, rózsaszín felhőkbe tömörülve a lemenő nap fényében. Fejlődés és fellendülés, ahogy Mr. Locke mondaná.

Az úton idefelé eltökéltnek és tántoríthatatlannak éreztem magam, ám most, hogy megérkeztem, furcsamód vonakodtam az utolsó pár lépés megtételétől. Megmaradt néhány centemből vettem magamnak egy zacskó mogyorót a Junior's River Supplyban. Kerestem egy padot, ahová leülhetek, de csak olyat találtam, amit már összeköpködtek a rágódohány maradékával. Bád bronzba öntött őrszemként gubbasztott a lábamnál.

Valahol megszólalt a műszakváltást jelző csengő, mire beesett arcú nők masíroztak ki-be a malomból, ujjaik megkérgesedett karomként görbültek be az oldaluk mellett. A fekete férfiak hajlott háttal pakolták a szenet a kikötőben horgonyzó gőzösökre, az olaj szivárványos foltokat hagyott a tó felszínén.

Végül egy pecsétes köpenyt viselő, izzadt, töpörödött férfi lépett ki a konyhából, és közölte, hogy a pad fizetővendégek részére van fenntartva, továbbá cseppet sem burkoltan utalt arra, hogy ha jót akarok magamnak, még az est leszállta előtt menjek el Ninley-ből. Mr. Locke társaságában soha nem fordulhatott volna elő velem ilyesmi.

Ugyanakkor ha Mr. Locke-kal lettem volna, valószínűleg nem időzőm szándékosan a padon úgy, hogy egyik kezemet Bád bizsergő koponyájára téve bámulom a férfit. Nem álltam volna fel, nem mentem volna hozzá túl közel, és nem esett volna olyan jól látni, hogy úgy töpörödik össze, mint egy sokáig az ablakpárkányon hagyott alma. Biztosan nem húztam volna el a számat, és mondom neki:

– Egyébként is menni készültem. *Uram.*

Az alacsony férfi visszasietett a konyhába, én pedig a város központja felé ballagtam. Egy üvegfelület előtt elhaladva futólag megpillantottam a tükörképemet – rám száradt a sár, több számmal nagyobb csizmát viseltem, a halántékomra tapadt porban nedves csíkot hagytak a legördülő izzadságcseppek, és fehéres-rózsaszínes sebhelyek borították véletlenszerűen a bőrömet a csuklómtól a vállamig –, ekkor arra gondoltam, hogy a hétéves énem, az a drága, vehemens kislány áhítattal nézett volna tizenhét éves, csavargó önmagára.

Lehet, hogy a Grand Riverfront Hotel igazgatója felismert, mert nem adott azonnal utasítást arra, hogy dobjanak ki. Vagy talán Bád miatt tétozáztak az emberek ahelyett, hogy bárhova is dobtak volna.

– Jó estét! A Larson család birtokát keresem. Azt hiszem, innen délre található.

A név hallatán elkerekedett a szeme, de habozott, mintha azon tanakodott volna, mennyire ildomos egy hozzám hasonló lénynek útba igazítást adnia egy ártatlan család lakhelyéről.

– Milyen ügyben keresi őket? – kérdezte végül.

– Ők a... rokonaim. Anyai ágon.

A tekintetéből láttam, hogy szemenszedett hazugságnak tartja a szavaimat, de úgy tűnt, a város lakosai nem táplálnak elég hűséget a Larson család felé ahhoz, hogy ne árulják el, két mérfölddel délebbre laknak, a malmon túl.

– Manapság már nem sok minden van azon a birtokon – vontta meg a vállát. – De úgy tudom, még áll.

Az utolsó két mérföld hosszabbnak tűnt az átlagos mérföldeknel. Megnyúlt, és törekeny lett a lábam alatt, mintha összeroppanhatna a súlyos léptektől, és a Küszöb semmijébe vethetne. Lehet, hogy elfáradtam a gyaloglásban. Lehet, hogy féltem. Két különböző dolog elolvasni és elhinni anyám életének meseváltozatát, valamint bekopogtatni egy idegen ajtaján, és azt mondani neki: *Jó napot! Alapos okom van azt hinni, hogy maguk a nénikéim, vagyis az édesanyám nagynénjei.*

Miközben meneteltünk, Bád gerincét simogattam. A félhomály nedves, lila takaróként borult a vállunkra. A folyót – az elhaladó hajók tajtékzó kattogását, a víz susogását, a harcsák és az iszap szűrős szagát – lassan háttérbe szorította a lonc, a kabócák és egy madár, amely ugyanazt a három hangot énekelte újra meg újra.

Minden egyszerre olyan ismerős és idegen volt. Magam elé képzeltem egy kék pamutruhás kislányt, aki ugyanezen az úton rohangált fahéjszínű lábacskaival. Aztán megjelent előttem egy másik, fehér bőrű és szögletes állú lány, aki sok évvel korábban szaladgált arra. Adelaide. *Az anyám.*

Ha nem figyeltem volna, észre sem veszem a keskeny földutat, amelyet mindkét oldalról sűrű vadrózsabokrok és nyíratlan cserjék szegélyeztek. Még akkor is kételkedtem, amikor elindultam rajta. Ki lakna ebben a megrogyott, hajlott hátú kunyhóban, amelyet már meghódított a borostyán

és a futó vadrózsa? A fazsindelyeket moha fedte, az istálló teljesen összedőlt.

Ennek ellenére egy ezeréves öszvér szendergett állva, három lábon az udvaron, és pár tyúk pihent az istálló romjai között, álmosan kotkodácsolva. A konyha ablakából gyenge fény szűrődött ki, alig lehetett észrevenni, mert szinte teljesen eltompították a piszkos, fehér függönyök.

Megmászta a rozoga lépcsőket, majd szilárdan megvettem a lábam a bejárati ajtó előtt. Bád a térdemnek dőlt.

Az ajtó régeinek tűnt, csak pár szürke deszkából állt, amelyeket már annyira kikezdett az idő, hogy a fán ormok és mélyedések jelentek meg, akár egy ujjenyomat. Olajsötét bőrdarab szolgált kilincsként, a repedéseken és lyukakon át kíváncsi háziasszonyként kandikált ki a fény.

Ez volt anyám ajtaja és az ő anyjának ajtaja.

Kifűjtam a levegőt a tüdőmből, kopogásra készen felemeltem a kezem, de az utolsó pillanatban elbizonytalanodtam, mert felmerült bennem, mi van, ha ez az egész csak egy csodálatos hazugság, egy tündérmese varázslata, amely nyomban megtörik, ahogy a kezem hozzáér az ajtó könyörtelen valóságához. Mi van, ha egy öregember nyitja ki, értetlenül, hogy ki az az Adelaide. Vagy ha maga az anyám áll ott, és akkor kiderül, hogy visszatalált ebbe a világba, csak eszébe sem jutott megkeresni engem.

Az ajtó kinyílt, mielőtt még rávettem volna magam, hogy hozzáérjek.

Egy fölöttébb idős, panaszos tekintetű asszony állt a küszöbön, és (hihetetlenül, szédítően) ismerős arckifejezéssel mért végig. Afféle nagymamás, a mai fiatalokon megbotránkozó ábrázattal nézett rám, a megannyi ráncától egy dióra emlékeztetett az arca. Az a zavaros érzésem támadt, hogy korábban is láttam már, csak sokkal alacsonyabbról, talán gyerekkoromban...

Aztán eszembe jutott: ő volt az az öregasszony, akinek hétévesen nekiütköztem. Az asszony, aki úgy meredt rám, mintha belécsapott volna a villám, és megkérdezte, ki a fene vagyok.

Akkor elszaladtam előle. Most azonban nem.

Elkerekedett, kivörösödött, párás, kékesfehér felhők által elhomályosított szemmel nézett rám. Kinyílt a szája.

– Adelaide, gyermekem, mit műveltél a *hajaddal*?

A fejem mögötti félig befont szénakazalra pislogott, amelyet pár kiszabadult tincs boglyas, vörösés glóriája vett körbe. Aztán ismét

összeráncolta a homlokát, alaposabban megnézte magának az arcomat, a szeme úgy forgott körbe-körbe, akár egy iránytű, amely nem találja északot.

– Nem, nem, te nem az én Ade-em vagy...

– Nem az vagyok, asszonyom. – Túl hangosan szólaltam meg, a hangom kongott, akár a harang a bársonyos éjszakában. – Én January Dudose vagyok. Azt hiszem, maga a nénikém. Adelaide Larson az anyám. Ő volt az anyám.

Az öregasszony csak egyetlen hangot adott ki, egy halk sóhajt – mintha végre-valahára bekövetkezett volna az a csapás, amire régóta várt –, majd összeesett, és mozdulatlanul, meggörnyedve hevert a küszöbön, akár egy mosásra váró ruhakupac.

A Larson-ház éppúgy festett belülről, mint kívülről: igénytelen és elhanyagolt volt, alig utalt valami arra, hogy emberek lakják. Indák vették körül a korhadt ablakpárkányokat, az üvegekben lévő beföttet koszos aranyszínűre festette a lemenő nap fénye. Valamilyen állat fészkel a tetőgerendák között, fehér pacákat hagyott maga után a padlódeszkákon.

Az öregasszony (a nénikém?) kismadárként omlott a karomba, megritkult csontjai törékennyé tették. Leültettem az egyetlen bútordarabra, amely nem roskadozott foszló szövetektől és mosatlan edényektől – egy hintaszékbe, mely már olyan régen ott állt, hogy fényes vájatokat koptatott a padlóba –, majd kis ideig azt fontolgattam, hogy valamilyen hatásos, ponyvaregényekben olvasott módszerrel ébresztem fel, például hideg vizet locsolok az arcára. Végül békén hagytam.

Átkutattam a konyhát, aminek nyomán ide-oda futkostak és cincogtak annak megszállói. Bád állkapcsa nem sokkal később kellemetlen csattogó, őrlő hangokat adott ki. Találtam három tojást, egy penészes hagymát és négy szem burgonyát, amelyek annyira megráncosodtak és összezsugorodtak, hogy akár Mr. Locke egyik üvegvitrinjében is megállták volna a helyüket (*Amputált fülek, 4 db, feltehetően nem ehetőek*). Egy Jane-éhez nagyon hasonló hang süvöltött a fejemben: *Főztél már valaha is magadra?*

Mégis mennyire lehet nehéz?

A válasz (amit csak az tudhat, aki már szerzett tapasztalatot rozsdás vasserpenyőkkel, pislákoló gyertyafénnyel és kényes tűzhelyekkel, amelyek vagy langyosak, vagy a nap hőmérsékletére melegednek): nagyon. Azzal

kísérleteztem, hogy lefedtem, majd fedetlenül hagytam a serpenyőt, de úgy tűnt, ez semmilyen hatást nem gyakorol a végeredményre. Kihalásztam egy burgonyakockát, amely valahogy egyszerre tűnt égettnek és sületlennek, még Bád is hezitált, hogy megegye-e.

Mindez nagyon hatékony figyelemelterelésnek bizonyult. Alig jutottak eszembe olyan gondolatok, mint: *Biztos anyám is így állt a tűzhely előtt, vagy Vajon él még? Rátalált az apám?*, esetleg: *Bár valamelyikük megtanított volna főzni!* Szinte nem is járt az eszem a kék Ajtón, amely immár olyan közel volt, hogy szinte hallottam magukban suttogó, siránczó hamvait.

– Nem tudom eldönteni, hogy a házat akarod-e felgyújtani, vagy csak vacsorát csinálsz.

Elejtettem a fakanalat, nekiütköztem a tűzhely nyitott ajtajának, megégettem magam, majd az öregasszony felé fordultam. Még mindig a hintaszékben kuporgott, de a gyertyafényben láttam, hogy nyitva a szeme. Sípólva vette a levegőt.

Nyeltem egyet.

– Hát... Vacsorát főzök, asszonyom.

– Hívj Lizzie néninek!

– Rendben, Lizzie néni. Enne egy kis krumplis tojást? Az a ropogós, barna valami a krumpli mellett. Azt hiszem, nem árt neki egy kis só.

Két vékony óntányérra kapartam az ételt, és mertem egy kis vizet a konyhapulton álló vödörből. Zöld, cédrusos ízt éreztem rajta.

Csendben ettünk, csak az égett falatok ropogását lehetett hallani. Nem tudtam, mit mondhatnék, ugyanakkor ezernyi gondolat szeretett volna kibukni belőlem, viszont képtelen voltam választani közülük.

– Mindig azt hittem, egy nap majd hazajön. – Lizzie néni csak jóval azután szólalt meg, hogy Bád már kinyalta a tányérunkat, és az ablakok tintakékje fekete bársonnyá változott. – Vártam.

Azon gondolkodtam, melyiket mondjam el neki abból a több igazságból, amely mind az unokahúga sorsát írta le: hajótörést szenvedett, eltévedt, egy idegen világba került. Végül megállapodtam a legegyszerűbbnél.

– Egy tragikus balesetben halt meg kiskoromban. Igazából nem sok mindent tudok róla. – Lizzie néni nem felelt, ezért folytattam. – De tudom, hogy haza akart jönni. Próbált visszatalálni, csak... soha nem sikerült neki.

Újra fűjtatni kezdett, mintha valaki a mellkasára ütött volna.

– Ó! – tört fel belőle.

Aztán nagyon hirtelen és hangosan sírni kezdett. Nem mondtam semmit, de közelebb húztam hozzá a székem, és rángatózó hátára tettem a kezem.

Amikor a zokogása szaggatott, taknyos lélegzetvételekké mérséklődött, megszólaltam.

– Arra gondoltam, mesélhetne nekem róla. Az anyámról.

Lizzie néni olyan sokáig szótlan maradt, hogy már azt hittem, rejtélyes módon megsértettem valamivel, de aztán nagy nehezen feltápáskodott, előhozott a kamrából egy barna üveget, és öntött nekem belőle egy pohárral. Az ital szaga és íze a lámpaolajat idézte. Lizzie néni visszacsoszogott a hintaszékéhez a butykossal, s leült.

Aztán beszélni kezdett.

Két okból sem mondok el mindent, amit ezután hallottam: az első, hogy senkit sem akarok halálra untatni. Többek között beszámolt anyám első lépéseiről, arról, amikor felmászott a pajta tetejére, és leugrott, mert azt hitte, tud repülni. Elárulta, hogy gyűlölte az édesburgonyát, és imádta a friss lépes mézet. Mesélt a tökéletes júniusi estéről, amikor a Larson család nőtagjai azzal mulatták az időt, hogy Ade cigánykerekezését és futkorászását nézték.

A másik ok, hogy valamilyen megmagyarázhatatlan és titokzatos módon minden történet értékes és fájdalmas számomra, így nem állok készen arra, hogy bárki mással megosszam őket. Egy ideig szeretném a magam csendes áramlatai alatt tartani ezeket az életképeket, amíg olyan sima nem lesz a felszínük, mint a folyómeder kavicsainak.

Talán egy nap elmondom neked az összeset.

– Nagyon szerette a hátsó udvart és azt a roskatag, régi viskót. Később azt eladtuk. Bevallom neked, megbántam.

– Azt, hogy eladta a kaszálót?

Lizzie néni bólintott, és merengve szürcsölte a lámpaolajszerű folyadékot. (Én bele sem ittam az enyémbe, már a szagától is megperzselődött a szemöldököm.)

– Nem fogok hazudni, a pénz jól jött, de az a nagyvárosi ember csak a bajt hozta ránk. Semmit nem kezdett azzal a telekkel, csak felszántotta, és hagyta tovább enyészni az egészet. Azután Ade már nem kószált arra. Mindig azt érezte velünk, mintha valahogy ártottunk volna neki.

Megfordult a fejemben, hogy elmondom neki, egy gonosz Társaság egyik tagjának adta el a birtokát, s ezzel bezárta az ajtót két szerelmes gyerek között, akiket hosszú-hosszú vándorlásra ítélt.

– Legalább nincsenek szomszédai – próbáltam esetlenül vigasztalni.
Erre felhorkantott.

– Hát, igaz, hogy semmit sem kezdett a telekkel, de azért olyan tízévente ellátogat ide. Azt mondja, szemrevételezi a beruházását. Hah! Képzeld, 1902-ben vagy 1901-ben volt képe bekopogni hozzám, hogy megkérdezze, nem láttam-e errefelé gyanús alakokat. Azt mondta, *mozgolódás* nyomait fedezte fel a birtokán. Mondtam neki, hogy *nem, uram*, és hozzátettem, ha megengedheti magának a drága aranyórákat meg a hajfestéket, mert én mondom neked, egy *percet* sem öregedett a szerződés aláírása óta, akkor ha annyira aggódik, esetleg építtethetne egy átkozott kerítést is ahelyett, hogy öregasszonyokat zaklat.

Ismét meghúzta a barna butykost, és az orra alatt motyogott, szidva a gazdagokat, a fiatalokat, a kíváncsiskodókat, a jenkiket meg a külföldieket.

Már nem figyeltem rá. Zavart valami a történetében, úgy bizsergette az agyam fáradt tekervényeit, mint a ruha alá furakodó bogáncs. Kezdett bennem formát ölteni és a felszínre bukkanni egy kérdés...

– A pokolba az összessel! – zárta le mondandóját Lizzie néni. Visszacsavarta a kupakot az ócska, barna üvegre. – Ideje lefeküdnünk, gyermekem. Aludhatsz fent, én idelent szoktam. – Ezután elhallgatott, átrendeződtek a száját keretező, keserű vonalak. – Aludj az ablak alatti ágyon, az északi oldalon! Amikor már tudtuk, hogy nem jön vissza, mindig meg akartunk szabadulni attól az átkozott bútordarabtól, de valahogy soha nem szántuk rá magunkat.

– Köszönöm, Lizzie néni.

Már a második lépcsőfokon jártam, amikor újra megszólalt.

– Holnap elmondhatnád, hogy tévedt a házamba egy színes bőrű leánygyermek egy rakás sebhellyel és egy megátalkodott kutyával. És hogy mi tartott neki ilyen átkozottul sokáig.

– Igenis, asszonyom.

Anyám régi ágyában aludtam el úgy, hogy Bád hozzám préselte magát, a por csiklandozta az orromat, és az a furcsa kérdés még mindig kimondatlanul ólálkodott a fejemben.

Felbukkant a rémálmom a kék Ajtóról és a felém nyújtózó kézről, csak hogy a kéz ezúttal nem fehér és pókszerű volt, hanem erős és ismerős: Mr. Locke keze, amint a torkom után kap.

Amikor felébredtem, Bád az állam alatt szimatolt, és zöldes napfény szűrődött be az indákkal behálózott ablakon. Egy ideig még ágyban maradtam, Bád fülét simogattam, hagytam, hogy lecsillapodjon a szívem. Egy kemény sörtéjű hajkefe hevert a komódon, körülötte pár drótszerű, ősz hajszállal. Mellette egy bekeretezett dagerrotípiá állt, amely egy csapott állú konföderációs katonát ábrázolt. Az ablakpárkányon egy gyerek kincsei sorakoztak: egy darab bolondok aranya, egy törött iránytű, egy sárgásfehér maradványokkal bordázott kő, egy penészes selyemszalag.

Ez jelentette anyám egész világát, amíg odébb nem állt, hogy találjon egy másikat. Errefelé hajózott, mielőtt meghalt, ebbe a rozoga házba, amely öregasszony- és szalonnazsírsgot árasztott magából. Az otthonába.

Nekem volt otthonom, ahová visszamehettem volna? A Locke-házra gondoltam. Nem a lopott kincsekkel teli ostoba, fényűző szalonokra, hanem a kedvenc, hepehupás fotelemre. A kis kerek ablakra, ahonnan láttam a tavon közeledő viharokat. Arra, hogy a lépcsőn mindig méhviasz és narancsolaj illatát éreztem.

Volt otthonom. Csak nem mehettem oda vissza. *Az alma nem esik messze a fájától.*

Lizzie néni reggelije kegyetlenül keserű kávéból állt, amelyet egy fekete pacákkal tarkított szöveten szűrt át. Nem tudom, milyen ízű a cián, de úgy képzeltem, hasonló lehet ehhez a gyomorfalat átégető, forró folyadékhoz.

– Akkor hadd halljam! – biztatott Lizzie néni, és türelmetlenül intett a kezével.

Így hát elmondtam neki, hogyan került egy se ilyen, se olyan lány a házába huszonvalahány évvel azután, hogy az unokahúga eltűnt.

Nem mondtam el az igazat – mert akkor az egyetlen élő rokonom azt hitte volna, elment az eszem, és akkorra már egyáltalán nem szenvedhettem azokat az embereket, akik bolondnak tartottak –, de próbáltam ügyelni arra, hogy az összes fontos rész megállja a helyét. Apám külföldi származású (*Hah!* – motyogta Lizzie néni), és teljesen véletlenszerűen találkozott anyámmal, amikor éppen Ninley-ben járt átutazóban. Pár év keresés után újra egymásra találtak, törvényes házasságot kötöttek (*Hála istennek, legalább azt!*), és apám történelemtanárként keresett fizetéséből éltek (kétérdő csend). Épp Kentucky felé tartottak, amikor anyám egy szörnyű balesetben életét vesztette (Lizzie néniből ismét olyan hang tört fel, mintha a mellkasára csaptak volna). Ezután apámat és engem magához fogadott egy gazdag pártfogó (még nagyobb kétérdő csend). Apám az elmúlt másfél

évtizedben a világot járva végezte a kutatásait, nem házasodott újra (kelletlen elismerés morajlása).

– Én pedig a Locke-házban nőttem fel, Vermontban. Mindenem megvolt, amire csak egy lány vágyhat. – *A családot és a szabadságot leszámítva, de mit számít az?* – Sokat utaztam az... ö... nevelőapámmal. Egyszer errefelé is jártam, nem tudom, emlékszik-e rá.

Lizzie néni sandán nézett rám, majd egy kis *hah* tudatta, hogy igen.

– Á! Azt hittem, képzelődöm. Korábban mindenhol Adelaide-et láttam, de aztán kiderült, hogy csak egy lány szőke, befont hajjal vagy egy férfi régi kabátban. Mindig a régi kabátomban járt. Ha láttál már csúnya darabot... Hát igen. Mikor is volt az? Hogy keveredtél ide?

– 1901-ben. A nevelőapámmal jöttem ide, hogy...

Amikor kimondtam az *1901*-et, furcsán visszhangzott a szobában.

Lizzie néni előző este azt mondta, újra felbukkant az életében a rejtélyes férfi, akinek eladta a földjét. Nem különös, hogy mi is épp abban az évben jöttünk Ninley-be? Lehet, hogy pont akkor jártunk itt. Lehet, hogy mindketten a Grand Riverfront Hotelben szálltunk meg. Talán a koponyákat gyűjtő kormányzó az? Próbáltam felidézni, milyennek írta le apám könyve a titokzatos idegent: rövidre nyírt bajusz, drága öltöny, hűvös tekintet. A szeme színe, akár a hold vagy a pénzérmék...

A gondolataim lelassultak, mintha derékig érő szirupban kellett volna gázolniuk.

Hirtelen egyértelműen megfogalmazódott bennem a kérdés – az az alakatlan, fekete szellem, amely egész éjszaka kísértett. És közben tudtam azt is, hogy legszívesebben soha nem tenném fel.

– Ne tessék haragudni, de... tudja, van az a férfi, aki megvette a hátsó telket. Neki mi is a neve?

Lizzie néni rám pislogott.

– Hogy mi? Hát, a keresztnéve soha nem derült ki. Nem furcsa üzletet kötni valakivel úgy, hogy még a keresztnévét sem tudjuk? De mindig olyan különösen viselkedett, és a szeme...

Lizzie néni kicsit megborzongott, én pedig magam elé képzeltem a bőrébe fúródó, fagyos tekintetet.

– Viszont a szerződésen ott van a cége neve: W. C. Locke & Co.

Nem igazán emlékszem, hogy reagáltam erre.

Lehet, hogy felsikoltottam. Vagy levegő után kapkodtam, és a számra tapasztottam a kezem. Talán hátrazuhanám a széken, valami mély, hideg vízbe vetődtem, és egyre lejjebb süllyedtem, miközben a felszín felé úsztak a tüdőmből feltörő utolsó légbuborékok...

Esetleg csak megköszörültem a torkom, és arra kértem Lizzie nénit, hogy ismétlje meg, amit mondott.

Mr. Locke. Mr. Locke volt az, aki a vasárnapi mise után találkozott a tizenöt éves anyámmal, aki kivallatta a szellemfiúról és az ajtóról, aki megvette a Larson család hátsó telkét, és bezárta az Ajtójukat.

Mi olyan meglepő? Egy fanyar, felnöttesnek tünő hang szólalt meg a fejemben. Azt hiszem, a kérdés jogosnak számított: már egyébként is tudtam, hogy Mr. Locke egy gonosz, hazug tolvaj. Tudtam, hogy a Társaság tagja, és hogy elkötelezte magát az Ajtók megsemmisítése mellett. Tudtam, hogy amikor felfogadta apámat, azt pontosan abból az érzéketlen, önző érdekből tette, amellyel a gazdagok versenylovat vesznek. Tudtam, hogy ezután csaknem tizenhét éven át hasznát húzta a szenvedéséből. Tudtam, hogy az irántam tanúsított szeretete feltételekhez kötött és törekeny, s éppolyan könnyen meg lehet tőle válni, akár egy műtárgytól az árverésen.

De azt nem gondoltam, vagy nem ismertem be magamnak, hogy ennyire kegyetlen. Elég kegyetlen ahhoz, hogy szántszándékkal bezárja apám Ajtaját, nem is egyszer, hanem kétszer...

Vagy esetleg fogalma sem volt arról, hogy a kék Ajtó különleges. Lehet, hogy soha nem kapcsolta össze azzal a furcsa, tetovált férfival, akit évekkel később talált. (Most már tudom, hogy ez egy kétségbeesett, alaptalan reménysugár volt. Azt hittem, képes leszek valahogy felmenteni Mr. Locke-t, és újra a gyerekkorom távolságtartó, de szeretett, majdnem apafigurájának tartani.)

Az asztalra borítottam a büzlő, piszkos párnahuzat tartalmát, közben ügyet sem vettem Lizzie néni sápítozására: *Ne a konyhaasztalra, gyermekem!* Megragadtam a bőrkötéses könyvet, apám könyvét, azt a könyvet, amely elindított ezen az esztelen, kanyargós úton a saját gyökereim felé. Kissé remegett a kezemben.

Az utolsó fejezethez lapoztam, amelyben Mr. Locke csodával határos módon bukkan fel, hogy megmentse gyászoló apámat. És ott állt benne: *1881. Egy Adelaide Lee Larson nevű lány.* Bizonyára Locke is felismerte a nevet és a dátumot. Úgy éreztem, csapdába estem, rémület tört fel a torkomból. Mintha kisgyerekké váltam volna, aki kifogyott a kifogásokból.

Tudta. Locke *tudta*.

Amikor 1895-ben találkozott apámmal, már mindent tudott a Larson családról, a hátsó telkükről, és a mezőn álló Ajtóról. Elvégre ő zárta be. De egy szót sem szólt erről szerencsétlen, bolond apámnak. Még akkor sem – és emiatt az én lélegzetem is elakadt, miközben hallottam, hogy Lizzie néni ingerülten csettint a nyelvével –, amikor 1901-ben újra rátalált az Ajtóra.

Ha Mr. Locke kicsit is szeretete apámat, vagy szeretett engem, akkor békén hagyta volna a kék Ajtómat, és azonnal táviratot küld apámnak: *Jöjjön haza Julian STOP Megtaláltam az átkozott ajtóját*. Apám pedig úgy szelte volna át az Atlanti-óceánt, akár egy kacsázó kő. Berontott volna a Locke-házba, én pedig a karjába vettem volna magam, és ő azt suttogetta volna a hajamba: *January, drágám, hazamegyünk*.

De Mr. Locke semmi ilyesmit nem tett. Ehelyett porig égette a kék Ajtót, engem szobafogságra ítélt, és hagyta további tíz évig bolyongani apámat.

Ó, apám... Egy tehetős, nagylelkű báró vagy herceg lovagjának tartottad magad, ugye? Valójában pedig felszerszámozott lóként bántak veled, és ostorral csapkodtak.

Még mindig a kezemben tartottam a könyvet. Olyan erősen szorítottam, hogy elfehéredett a hüvelykujjam. Fojtogató hőség gyülemllett fel a torkomban – az utolsó, rémes árulása, az egyre jobban elhatalmasodó haragé –, az egyik felemet majdnem elrettentette a puszta határtalansága.

De nem szakíthattam időt a dühöngésre, mert eszembe jutott a Mr. Locke-nak küldött levelem. *Hazamegyek* – írtam neki. Amikor ezt közöltem vele, azt hittem, Mr. Locke azt feltételezi majd, hogy az Ilvane által megsemmisített japán Ajtó vagy a Társaság által bezárt coloradói felé tartok. Azt feltételeztem, nem tud az első Ajtóról, legfeljebb futólag hallott róla apám történeteiből, és biztos benne, hogy az már évtizedekkel korábban bezárult.

Ó, a fenébe!

– Mennem kell. Most azonnal. – Már fel is álltam, az ajtó felé rohantam, Bád próbált utolérni. – Merre van a kaszáló? Mindegy, majd megtalálom, a folyó mellett, ugye?

Miközben beszéltem, gátlástalanul kutattam Lizzie néni holmija között. Kihúzogattam a nyári hőségtől szoruló fiókokat. Kerestem valamit... *igen*. Találtam pár kifakult újságpapírt. Begyömöszöltem a párnahuzatba a többi motyómmal, Ilvane zöldes iránytűjével, az ezüst érmehegyemmel, apám könyvével és Samuel tollával együtt. Ennyinek is elégnek kellett lennie.

– Várj, gyermekem, félig fel sem öltöztél... – Már legalább háromnegyed részig felöltöztem, csak még nem húztam cipőt, és félregomboltam a blúzomat. – Egyébként meg mi keresnivalód van arra?

Visszafordultam felé. Mintha összezsugorodott volna, és bármelyik pillanatban összetörhetne. Úgy nézett ki, akár egy páncéljából kirántott állat, amely kezd lassan megkövesedni. Kivörösödött szeméből áradt az aggodalom.

– Sajnálom. – Tudtam, milyen érzés mindig egyedül lenni, folyton várni valakinek a hazatérésére. – De mennem kell. Már lehet, így is késő. De megígérem, hogy eljövök még látogatóba.

A szája körüli vonalak keserű, sértett mosolyba rendeződtek. Egy olyan ember mosolya köszönt vissza rám, aki sok ígéretet hallott már korábban, s volt annyi esze, hogy ne higgye el őket. Ezzel is tudtam azonosulni.

Gondolkodás nélkül odaugrottam a hintaszéke mellé, és csókot nyomtam a homlokára. Mintha egy ősrégi, áporodott, száraz könyvhöz ért volna az ajkam.

Erre félig nevetett, félig dohogott.

– Te jó ég, pont olyan vagy, mint az anyád! – Aztán szipogni kezdett. – Itt leszek, amikor visszajössz.

Magam mögött hagytam anyám házát, magamhoz szorítottam a párnahuzatot, Bád pedig csillogó bronzdárdaként repült mellettem.

A hamuajtó

Természetesen már ott várt rám.

Tudod, milyen az, amikor az útvesztőben botorkálva úgy hiszed, nemsokára kijutsz, de aztán a következő sarkon befordulva újra a bejáratnál találod magad? Ismered azt a torz, kísérteties érzést, mintha visszarepültél volna az időben?

Én ezt éreztem, amikor megpillantottam az elgazosodott mező közepén álló, fekete öltönyös alakot, aki rám várt. Mintha valahol rossz útra tévedtem volna, és visszakeveredtem volna ahhoz a naphoz, amikor hétévesen rátaláltam az Ajtóra.

Csakhogy azóta kissé megváltozott a táj. Hétéves koromban a fű narancssárga és száraz volt, most pedig a zöld több száz árnyalatában pompázott az aranyvessző sárga foltjai mellett. Korábban szép, kék ruhát viseltem, és a kis füzetemet leszámítva rémesen magamra maradtam, ezúttal viszont mezítláb, mocskosan lépkedtem Báddal a nyomomban.

Korábban elfutottam Mr. Locke előtt, nem pedig felé igyekeztem.

– Üdvözöllek, January! Örvendek, Szindbád, mint mindig!

Mr. Locke-ot kissé megviselte az utazás, de egyébiránt pontosan úgy nézett ki, mint máskor: kimért, fölényes és magabiztos volt. Emlékszem, meglepődtem, mintha arra számítottam volna, hogy vörös szegélyű, fekete köpenyben jelenik meg, vagy baljóslatúan mosolyogva pödri hosszú bajuszát – ám a megszokott, ismerős, világos szemű Mr. Locke maradt.

– Jó napot, uram! – suttoztam.

Félelmetesen erős bennünk a késztetés, hogy udvariasak legyünk, fenntartsuk az előzékenység és a hétköznapiság látszatát. Néha eltűnődöm azon, mennyi gonoszságra kerülhet sor csak azért, mert illetlenség lenne véget vetni neki.

Mr. Locke elmosolyodott, s bizonyára azt hitte, elbűvölő, barátságos benyomást kelt.

– Már kezdtem azt hinni, elkéstem, és isten tudja, merre csavarogsz.

– Nem, uram.

A toll csorba hegye a tenyerembe fúródott.

– Micsoda szerencse! És... te jó isten, mit műveltél a karoddal, gyermekem? – kérdezte összeszűkülő szemmel. – Megpróbáltad lemásolni apád tetoválásait egy hentesbárddal?

A következő *nem, uram* a torkomban ragadt, és nem mutatott hajlandóságot arra, hogy előjöjjön. A szemem megtalálta azt a gyommal benőtt, alig látható hamukupacot, amely egykor a kék Ajtóm lehetett. És ott állt előttem a férfi, aki felégette az átjárót, elárulta az apámat, bezáratott engem. Nem tartoztam neki azzal, hogy illedelmesen viselkedjek vele. Nem tartoztam neki semmivel.

Kihúztam magam, felszegtem a fejem.

– Tudja, én megbíztam magában. Mint ahogy az apám.

Locke arcáról úgy olvadt le a nyájas kifejezés, akár esőben a bohócok arcáról a festék. Éberén, fürkészőn nézett rám. Nem felelt.

– Azt hittem, segít nekünk. Azt hittem, *törődik* velünk.

Velem.

Ekkor békülékenyen felemelte a kezét.

– Persze hogy így van.

– De végül mindkettőnket elárult. Kihasználta apámat, hazudott neki, és örökre egy másik világba zárta. Aztán hazudott nekem, azt mondta, *meghalt*... – Egyre magasabb hangon beszéltem, amely a mellkasomból süvített fel. – Azt mondta, *vigyáz* rám...

– January, azóta vigyázok rád, hogy a világra jöttél!

Locke közelebb lépett hozzám, és kinyújtotta a kezét, mintha a vállamra szeretne volna tenni. Hátrálni kezdtem, Bád megvetette a lábát, felborzolta a szőrét, és kivillantotta a fogát. Ha Mr. Locke nincs egyértelműen rajta a *soha ne harapd meg* listán, akkor már vér folyt volna.

Locke visszavonulót fűjt.

– Azt hittem, Theodore a folyóba dobta ezt az állatot. Úgy tűnik, az sem tanította jobb modorra, igaz?

Báddal mindketten ellenségesen meredtünk rá. Locke felsóhajtott.

– January, hallgass meg! Apáddal pont akkor jöttetek át azon a coloradói ajtón, amikor épp bezárni készültünk. A társaim mind azt akarták, hogy törjük be a fejeteket, és hagyjunk meghalni a hegyoldalon.

– Apám beszámolójából tudom, hogy ezt meg is próbálták – feleltem hűvösen.

Fitymálva legyintett, mintha csak egy szúnyogot hessegetett volna el.

– Biztosíthatlak arról, hogy félreértés történt. Azért keveredtünk oda, mert az édesanyád története meglehetősen nagy port kavart az újságokban. Mindenki gúnyolódott a bolond nőn, aki hajót épít a hegyekben, de mi sejtettük, hogy ez nem pusztán elmebaj. És igazunk is lett, nemde bár? – Megköszöri a torkát. – Bevallom, az emberem egy kicsit, nos, túlságosan felizgatta magát az apád miatt, de szerencsétlen épp egy ajtót próbált megsemmisíteni, amikor azon félig átjött egy istenverte hajó! És egyébként sem okozott semmilyen maradandó kárt senkinek. Intézkedtem, hogy megfelelően gondotokat viseljék, amíg én megbeszélem a dolgot a többiekkel.

– Mármint a Társasággal. – Erre finoman biccentett. – És ők egytől egyig azt tanácsolták, hogy végezzen mindkettőnkkel, ugye? Akkor most gondolom, *hálásnak* kellene lennem, hogy nem így tett. – Legszívesebben leköttem volna, és addig ordibálok vele, amíg meg nem érti, milyen érzés kicsinek, elveszettnek és értéktelennek lenni. – Osztoogatnak kitüntetésekkel annak, aki nem gyilkol csecsemőket? Vagy talán elég egy szép oklevél?

Azt hittem, talán reméltem is, hogy kiabálni fog velem. Azt akartam, hogy vesse le a nagylelkűség és jóindulat álarcát, ne vessen fel diadalmasan, ahogy a gonosztevők szoktak. Ez adott felhatalmazást a hősöknek arra, hogy gyűlöljék őket.

Am Locke csak rám nézett, miközben szájának egyik szeglete felfelé kanyarodott.

– Haragszol rám. Megértem. – Ebben őszintén és nagyon kételkedtem. – De tudod, te pontosan azt testesítetted meg, amit minden erőnkkel próbáltunk megfékezni. Pontosán azt, ami ellen felesküdtünk. Egy véletlenszerű, idegen elem voltál, az összes lehetőséggel arra, hogy mindenféle galibát és fennakadást okozz, amiket majd nekünk kell megoldani.

– Apám egy tudós özvegyember volt. Én pedig egy félárva csecsemő. Miféle galibát okozhattunk volna?

Locke ismét bólintott, mosolya kissé erőltetettebbnek hatott.

– Én is ezzel érveltem. Végül sikerült mindenkit meggyőzőm. Ha akarok, *nagyon* meggyőző tudok lenni. – Halk, komor nevetés. – Beszéltem nekik apád feljegyzéseiről és írásairól, illetve hogy személyes indíttatásból akar további töréspontokat keresni. Javaslatot tettem arra, hogy a házamba fogadlak, jól szemmel tartalak, és beszámolok arról, ha valamilyen hasznos, szokatlan képességről teszel tanúságot, amit a szolgálatunkba állíthatnánk. *Megmentettelek*, January.

Hányszor hallottam már ezt tőle gyerekkoromban? Hányszor mondta el újra meg újra, hogy a szárnyai alá vette szerencsétlen apámat, szép ruhákba öltöztetett, tágas szobákban szállásolt el minket, és ezek után hogy képzelem, hogy így beszélek vele? Én pedig ilyenkor a büntudat és a hála miatt minden egyes alkalommal meghunyászkodtam előtte, akár egy háziállat, amelynek megrántják a pórázát.

De immár szabad voltam. Szabadon gyűlölhettem, szabadon fordulhattam el tőle, szabadon írhattam meg a saját történetemet. Megfordítottam a tollat a kezemben.

– Nézd, January, kezd meleg lenni. – Locke színpadiasan felitatta a homlokán gyöngyöző izzadságot. – Mi lenne, ha visszamennénk a városba, és civilizáltabb körülmények között beszélénk meg mindezt? Az egész nem más, mint félreért...

– Nem. – Támadt egy olyan megérzésem, hogy minél messzebb akar tudni a susorgó, zöld mezőtől és az Ajtó megfeketedett maradványaitól. Vagy az is lehet, hogy csak azért akart visszavinni a városba, mert ott rám hívhatta volna a rendőrséget vagy a Társaságot. – Nem. Igazából úgy vélem, nekünk már nincs miről beszélnünk. Jobb, ha most távozik.

A hangomból minden érzélem eltűnt, mintha csak a következő vasútállomás nevét mondtam volna be, ám Mr. Locke védekezően maga elé emelte a kezét.

– Nem érted... Bevallom, elszenvedtél pár személyes kellemetlenséget, de próbálj meg nem önző módon cselekedni! January, gondolj arra, mi a *világ* érdeke! Gondolj bele, mit hoznak magukkal ezek az „ajtók” vagy töréspontok, aberrációk, ahogy mi nevezzük őket. Fennakadást, örültséget, varázslatot... megbonthatják a *rendet*. Láttam olyan világot, ahol zűrzavar uralkodott, az emberek pedig folyton versengtek egymással azért, hogy

nagyobb hatalomra és vagyonra tegyenek szert. Erre mind a változás kegyetlenségei miatt került sor.

Felém nyújtotta, majdután a vállamra tette a kezét, ügyet sem vetve Bádvicsorgására. Halvány, jeges tekintete az enyémbe fúródott.

– Egy ilyen világban vesztegettem el a fiatalságomat.

Micsoda? A tollat fogó ujjaim kezdtek elernyedni.

Locke lassan, már-már szelíden beszélt.

– Egy hideg, gonosz világban születtem, de megszöktem onnan, és kerestem egy jobbat. Egy kegyesebb világot, tele lehetőségekkel. Annak szenteltem az életem és két évszázad nagy részét, hogy jobbá tegyem.

– De... maga... Két évszázad?

Ezután szánakozó, behízeglő és réveteg lett a hangja.

– Tudod, fiatakoromban sokat utaztam. A régi Kína közepén találtam rá az első töréspontra és egy igazán különleges jádepohárra. Bizonyára már te is láttad. A pohár képes meghosszabbítani a tulajdonosa élettartamát. Talán a végtelenségig. Majd meglátjuk.

Eszembe jutott, hogy Lizzie néni azt mondta, egy napot sem öregedett, meg apám ősze forduló haja és a száját keretező vonalak sokasága.

Locke felsóhajtott, és halkán folytatta.

– 1764-ben jöttem ebbe a világba Skócia északi hegyei között.

Angliában vagy Skóciában, már nem emlékszem pontosan.

Visszakanyarodtam a saját útvesztőm kiindulópontjához. Azt hittem, tudom, hol vagyok. De most minden eltorzult, és rájöttem, hogy még mindig az útvesztő közepén tévelygek, teljesen elveszve.

– Maga az Alapító – suttoztam.

Mr. Locke elmosolyodott.

Hátrafelé bukácsoltam, Bádvicsorgásához kapaszkodtam.

– De hogy lehet, hogy... Nem. Nem számít. Nem érdekel. Elmegyek.

Megkerestem az újságpapírt, és remegő ujjakkal szorítottam a tollat. *Menekülj, menekülj!* Leszámoltam már ezzel a világgal és a kegyetlenségével, a szörnyetegeivel, árulásaival meg az átkozott vonatai elkülönített részeivel...

– Így szoktad? Valamiféle varázstintával? Leírt szavakkal? Sejthettem volna. – Locke hangja szívélyes és meglehetősen nyugodt maradt. – Nem hinném, hogy elmész, kedvesem.

A toll hegye már a papírhoz ért. Felpillantottam rá...

...és akkor két ezüst horogként fúrta belém a szemét.

– *Dobd el, January, és maradj nyugton!*

A toll és a papír kiesett a kezemből.

Locke felvette őket, az öltönye zsebébe dugta a tollat, darabokra tépte, és maga mögé hajította a papírt. A fecnik sárgásfehér molylepkékként repkedtek a fű fölött.

– Most pedig végighallgatsz. – Lomhán, vonakodva lüktetett a vér a koponyámban. Úgy éreztem, mintha a semmiben lebegnék, akár egy szerencsétlen őskori lány, akit örökre fogságba ejt a gleccser. – És ha végighallgattál, meg fogod érteni, miért szenteltem ennek a munkának az életem. Azután, remélem, te is segítesz nekem benne.

Így hát végighallgattam, mert nem tehettem mást; a szeme kampóként, karomszerűen markolt a húsomba.

– Hogy is szoktátok kezdeni a meséket? *Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer* egy nagyon szerencsétlen kisfiú. Egy csúf, kegyetlen, keserű világba született, ahol az emberek folyton egymást öldökölték, ezért még nevet sem adtak a helynek. Mint később megtudtam, a tieid Ifrinn-nek nevezték, aminek jelentése: maga a pokol. Már ha a pokol egy sötét és rideg hely.

Furcsán váltakozott a hangszíne a száraz elbeszélés és a keserű harag között. Mintha az a Mr. Locke, aki mellett felnőttem – a hangja, modora, a testtartása –, csak valamiféle álarc lett volna, amely alatt egy sokkal idősebb és különösebb ember bujkált.

– Ez a szerencsétlen fiú négy csatában vett részt tizennégy éves kora előtt. El tudod ezt képzelni? A rühes állati bőrökbe öltözött, félig vad fiúk és lányok úgy rohanguáltak a katonák között, mint az éhes dögevők... Természetesen fogalmad sincs az ilyesmiről. A jutalmunk nagyon csekély volt. Pár hold hófödte vadászterület, a kincsek ígérete, a büszkeség. Néha azt sem tudtuk, miért harcolunk, csak azt, hogy a törzsfőnöknő ezt parancsolta. Nagyon szerettük őt. Egyben forrón gyűlöltek.

Bizonyára megváltozott az arckifejezésem, mert Locke felnevetett. Tökéletesen hétköznapi nevetés tört fel belőle, ugyanaz a jó kedélyű kacagás, amelyet már több százszor hallottam, mégis felállt tőle a hátamon a szőr.

– Igen, *mindkettőt egyszerre éreztük*. Egyfolytában. Azt hiszem, igazából te is így viszonyulsz hozzám, ne hidd, hogy nem értékelem a helyzet

íroniáját. De én soha nem kegyetlenkedtem veled úgy, ahogy velünk az uralkodóink. – A hangja ekkor majdnem nyugtalan lett, mintha attól tartott volna, hogy nem hiszek neki maradéktalanul. – Soha nem kényszerítettelek olyasmire, ami nem a javadat szolgálta. De minket Ifrinmben *kihasználtak*, úgy viszonyultak hozzánk, akár a katonák a puszkagolyóhoz. Mérhetetlen hideg uralkodott abban a világban ahhoz, hogy törzs nélkül és üres hassal is életben lehetett volna maradni, de talán még így is megpróbáltuk volna, ha nincs az *eredetjog*.

Kiéreztem a hangjából, hogy ez a kifejezés uralja az egész mondatot, és terebélyes árnyékot vet minden másra, ám nem értettem, mit akar vele mondani.

– Az eredetjoggal kellett volna kezdenem. Összekutyultam mindent. – Locke letörölte az izzadságot a bajszáról. – Ez a mesemondós badarság nehezebb, mint amilyennek tűnik, ugye? Tehát az eredetjog. Tizenhat vagy tizenhét éves korában néhány ifrinni gyerek egy, hm, sajátos képesség birtokába jut. Ezek a gyerekek először azzal tűnnek ki, hogy a társaik fölött zsarnokoskodnak, vagy mindenkit elbűvölnek. Ám valami sokkal ritkább tulajdonsággal rendelkeznek: képesek uralni másokat. Befolyásolhatják a többieket, kedvük szerint hajlítják az akarataikat, akár a kovács az izzó vasat... És aztán természetesen említést kell tennünk a szemről is. Az az utolsó ismertetőjegy.

Locke felém hajolt, kidüllesztette jeges szemét, hogy jobban lássam.

– Milyen színűnek mondanád? – kérdezte halkán. – Amit Ifrinmben használtunk rá, az ezen a nyelven nem létezik. A világomban egy bizonyos fajta hóról nevezték el. Arról, amelyik elolvadt, majd újra megfagyott, ezért szürkéssé és áttetszővé vált...

Nem – gondoltam, de a szó erőtlennek és távolinak tűnt a fejemben, mintha valaki messziről kiáltozott volna segítségért. Egy elszáradt, letört dudvaszár bökölte alulról a talpamat. Rátapostam, és éreztem, hogy felsérti a bőrömet. A friss seb bizsergett a szabad levegőn.

Locke arca még mindig túl közel volt az enyémhez.

– Persze te már jól ismered az eredetjogot. Olyan akaratos kislány voltál.

Akár a kovács az izzó vasat. Egy pillanat erejéig egy darabka fémnek láttam magam, amely tompa, narancssárga fénnel ragyog, és kalapáccsal dolgoznak rajta...

Locke felegyenesedett, és eltávolodott.

– Az eredetjog felhívásnak számított az uralkodásra. Elvárták tőlünk, hogy szálljunk szembe az akkori törzsfőnöknővel, mérjük vele össze az akaraterőnket, vagy somfordáljunk el, és alapítsuk meg a saját nyomorult törzsünket. Amint tudtam, megküzdöttem a törzsfőnöknővel, azzal a vén ribanccal, aki ezután teljesen összetört, hogy csak sírni tudott. Tizenhat éves koromban éltem ezzel a jogommal.

Locke hangja heves elégedettséggel telt meg.

– De abban a világban semmi sem tart örökké. Mindig felbukkantak új törzsek, új vezérek, új háborúk. Új emberek, akik el akarták venni tőlem a hatalmat. Szakadárook. Egy éjszakai rajtaütés után, amikor összemértem az egyikükkel az akaraterőmet, alulmaradtam, elmenekültem, és... nyilván tudod, mibe botlottam bele.

Hangtalanul mozgott a szám. *Egy Ajtóba.*

Locke elnézően mosolygott.

– Pontosan. Találtam a gleccserben egy hasadékot, amely egy másik világba vezetett. És, ó, micsoda világ volt az! Gazdag, zöld, meleg, tele erőtlen tekintetű emberekkel, akik a leghalványabb sugallatomat is parancsnak vették. Ezt a világot össze sem lehetett hasonlítani Ifrinn-nel. Csak pár órát töltöttem el benne, máris visszatértem a törésponthoz, és a puszta kezemmel semmisítettem meg.

Tágra meredt szemmel kapkodtam levegő után, mire Locke felhorkantott.

– Mi az? Szerinted nyitva kellett volna hagynom, hogy valamelyik ifrinni rohadék utánam osonhasson? Hogy tönkregye az én szeretett, sebezhető világomat? *Azt már nem.* – Harsányan beszélt, olyan vaskalapos nézeteket hangoztatott, akár egy pap, aki próbálja megmenteni bűnös gyülekezetét. Csakhogy valami más is lüktetett a szentbeszéd mögött, valami, ami sarokba szorított kutyákat és fuldokló embereket juttatott eszembe, akiket a markába szorít a rémület. – Épp ezt próbálom elmagyarázni neked, January. Hívhatod őket „ajtóknak”, mintha hétköznapi szükségleteket elégítenének ki, de épp ennek ellenkezője igaz rájuk. Mindenféle veszélyes dolgot átengednek.

Például magát. Vagy engem?

– Kerestem egy várost, amelyik elég nagy ahhoz, hogy egy kis névtelenséget biztosítson. Eredetjoggal rendelkező emberként könnyen szereztem magamnak ruhát és élelmet. Mint ahogy egy meglehetősen kellemes otthont és egy szolgálatkész fiatal nőt is, aki megtanította nekem a nyelvet. – Önelégülten elmosolyodott. – Hatalmas, szárnyas sárkányokról

mesélt nekem, amelyek a hegyekben laknak, és kincseket gyűjtenek. Azt mondta, semmi esetre sem szabad a szemükbe nézni, mert ellopják az ember lelkét. – Kedélyesen felkacagott. – Bevallom, mindig is szerettem a szép holmikat. Hát mi a Locke-ház, ha nem egy sárkány kincseskamrája?

Elkezdett szabálytalan köröket róni, kihalászott a zakója zsebéből egy félig megrágott szivart, és a kék égbolt felé hadonászott, ahol már magasan járt a nap. Elmondta nekem, hogy az első években nyelvet, földrajzot, történelmet és közgazdaságtant tanult, többször is külföldre utazott, és további aberrációkat fedezett fel, amelyeket azonnal kifosztott, aztán megsemmisített. Később levonta a következtetést, miszerint az új világa is szenved a zűrzavar és az elégedetlenség miatt („Először az amerikaiak, aztán az átkozott franciák, még a haitiek is! Egyik a másik után!”), de a rendet parancsoló, új birodalmak irányítása alatt már a fejlődés útjára lépett.

Miközben hallgattam, úgy lüktetett a nap a bőrömön, mint egy forró, sárga szív, és hárpiák módjára körözött a fejemben a *maradj nyugton* parancs. Ismét tizenkét évesnek éreztem magam, akinek az irodájában tart fejmosást, miközben az üvegvitrinbe zárt Enfield revolvert bámulom.

1781-ben belépett a Tiszteletreméltó Kelet-indiai Társaságba. Természetesen hamar megmászta a ranglétrát („Ne nézz így rám, nem csak az eredetjogom miatt!”), nagy vagyona tett szert, saját üzleti vállalkozásba kezdett, visszavonult, majd többször is újra csatlakozott a társasághoz, hogy elaltassa az életkorával kapcsolatos gyanúkat. Házat építtetett magának Londonban, Stockholmban és Chicagóban, az 1790-es években még egy kis zöld uradalmat is vásárolt Vermontban. Hol itt lakott, hol ott, természetesen többször is eladta, majd újra megvásárolta az otthonait.

Sokáig azt hitte, ez is elég.

Am 1857-ben gyarmati alattvalók egy csoportja fellázadt, felgyújtott pár brit erődöt, és győzedelmesen söpört végig a vidéken. Csaknem egy évig tartott ez az állapot, azután kegyetlenül újra rabigába hajtották őket.

– Én is ott voltam, January. Delhiben. Felkerestem az összes zendülőt, akit csak tudtam. Nem maradtak sokan, mert a kapitány ágyúgolyónak használta őket. Mindannyian ugyanazt a történetet mondták el: egy öreg miráti asszony átsétált egy különös boltív alatt, és csak tizenkét nappal később tért vissza. Beszélt valami jóssal, aki azt mondta neki, hogy az emberei egy nap felszabadulnak az idegen uralom alól. Így hát a népe fegyvert ragadott.

Locke keze a magasba emelkedett, amikor felelevenedett benne a régi düh.

– Egy töréspont miatt! És az az átkozott ajtó ott volt a szemem előtt! – Minden levegőt kipréselt a tüdejéből, és az öve mögé dugta a két hüvelykujját, mintha így akarná magát megnyugtatni. – Rájöttem, hogy jobban kell igyekeznem, és nagyon fontos bezárni a töréspontokat. Magamra vállaltam a feladatot, hogy másokat is az ügyem szolgálatába állítok.

Így jött létre a Társaság, a hatalommal bíró emberek titkos szövetsége. Egy volgográdi öregember, aki egy kis bársonydobozban tartotta a szívét; egy gazdag, svéd örökösnő; egy Fülöp-szigeteki férfi, aki hatalmas, fekete vadkanná tudott változni; egy rakás herceg és a kongresszus tucatnyi tagja; egy fehér bőrű lény Romániából, aki más emberek melegével táplálkozott.

Locke fel-alá járkálás közben ismét felém fordult, és gyorsan elkapta a tekintetem.

– Jól végeztük a feladatunkat. Fél évszázadon át titokban munkálkodtunk, hogy ez a világ biztonságban legyen, és virágzásnak induljon. Több tucat, talán több száz töréspontot bezártunk. Segítettünk felépíteni a biztos, fényes jövőt. De January – egyre megszállottabban nézett rám –, ez még nem elég. Még mindig vannak engedetlenkedők, továbbra is veszély fenyegeti a stabilitást, rémisztő változások következnek be. Őszintén szólva minden segítségre szükségünk van, különösen most, hogy apád már nincs köztünk.

A hangja morajló suttogássá halkult.

– Segíts nekünk, drága gyermek! *Állj közénk!*

Ekkorra már jócskán elmúlt dél, az árnyékunk kezdett óvatosan kikúszni alólunk, sötét orsókká nyúlt a nagy fűben. A folyó és a kabócák sokasága szapora ütemben duruzsolt a talpam alatt, mintha a föld magának dúdolna.

Mr. Locke várt.

Olyan szavak préselődtek a szájpadrólomhoz, mint a *köszönöm*, vagy *persze*, *rendben*, *uram*, vagy talán *kérek egy kis gondolkodási időt*. Ezek elégedett, jóleső szavak lettek volna kislányos hálával átítatva azért, amiért Mr. Locke szeretett engem, bízott bennem, és maga mellett akart tudni.

Azon tűnődtem, az én szavaim-e, vagy az övéi, amelyeket seszínű szeme ültetett belém. Ettől a gondolattól felkavarodott a gyomrom, szédelegtem,

és haragra gerjedtem.

– *Nem.* Köszönöm – sziszegtem összeszorított foggal.

Locke csettintett a nyelvével.

– Ne légy oktondi, lányom! Tudjuk, hogy szokásod kinyitni olyasmiket, amiket zárva kellene tartani. Azt hiszed, szabadon kószálhatnál? A Társaság soha nem tűrne meg ezen a világon.

– Ezt már Mr. Ilvane is említette. Akárcsak Mr. Havemeyer.

Locke mérgesen pufogott.

– Igen, rémesen sajnálom, amit Theodore és Bartholomew tett. Mindketten hajlamosak voltak szélsőséges megoldásokhoz és erőszakhoz folyamodni. Biztosíthatlak afelől, hogy Theodore senkinek sem fog hiányozni. Bevallom, aggályaink merültek fel Miss Hogyishívjával és a kis szatócsfiúval kapcsolatban, de mostanra már az is megoldódott.

Megoldódott – de nekik biztonságban kellett volna lenniük, Árkádiában. Halk nyöszörgés visszhangzott a fülemben, mintha valaki messziről jajveszékelt volna. Előrébb léptem, majdnem megbotlottam valamiben.

– Jane... S-Samuel...

Alig tudtam kimondani a nevüket.

– Mindkettő él és virul! – Összerogytam a megkönnyebbüléstől, a hamuban térdepeltem, Bádnak támaszkodva. – Maine partvonalán találtunk rájuk, a keresésedre indultak. Miss Hogyishívjának hamar nyomát vesztettük, rémesen gyorsan tud futni az a tolvaj ribanc, de biztosra veszem, hogy előbb-utóbb megtaláljuk. A fiú ugyanakkor meglehetősen együttműködőnek bizonyult.

Üvöltő csend. A kabócák izgatottan zenéltek.

– Mit tett vele? – kérdeztem alig hallhatóan.

– Nohát, nohát, csak nem belehabarodott az a kislány, aki egy évtizeden át a könyvekbe temetkezett, és senkihez sem szólt egy szót sem? – *Ha megölte, esküszöm, hogy írok egy kést a kezembe...* – Nyugodj meg, January! Az én vallatási módszerem sokkal kevésbé, hm, primitív, mint Havemeyeré. Pusztán feltettem neki pár kérdést, és rájöttem, hogy balga módon beavattad a Társaság titkaiba, majd azt mondtam neki, felejtse el az egészet. Amit készségesen meg is tett. Amikor hazaküldtük, már a világon semmi sem nyugtalanította.

Mr. Locke vigasztaló, magabiztos mosolya arról árulkodott, hogy fel sem fogta, mit tett.

Nem értette, hogy ez milyen rettenetes, mennyire megbecstelenítő. Nem fogta fel, hogy belenyúlni valaki fejébe, és agyag módjára formálni a gondolatait az erőszaknak egy sokkal rosszabb válfaja. Szörnyűbb, mint Havemeyeré.

Vajon velem is ezt tette egész életemben? Arra kényszerített, hogy valaki más legyek? Valaki, aki szófogadó, illedelmes és jó? Aki nem rohangál a mezőkön, nem játszik a tóparton a szatócs fiával, és nem rimánkodik minden héten azért, hogy az apja mellett fedezhesse fel a világot?

Légy jó kislány, és tudd, hol a helyed! Ó, milyen nagyon igyekeztem! Keményen dolgoztam azon, hogy beleférjek abba a kis dobozba, ahol Mr. Locke szerint létezni kellett volna, és milyen nagyon bántam a kudarcokat...

Ez a férfi nem fogta fel, mennyire gyűöltem őt a hamuban és a nagy fűben térdelve, miközben a könnyek poros folyammá olvadnak az arcomon.

– Mint láthatod, mindenről gondoskodtam. Csatlakozz a Társasághoz, és fátylat borítunk erre az egész képtelenségre. A meghívás még mindig áll, ahogy ígértem. – Alig hallottam, mit mond, úgy hömpölygött-bugyogott bennem a düh. – Hát nem látod, hogy erre *születtél*? A saját házamban neveltelek fel, megmutattam neked a világot, megtanítottalak mindenre, amire csak lehet. Soha nem gondoltam úgy, hogy bölcs lenne, ah – Locke zavarában köhécselt –, saját gyermeket nemzenem. Mert mi lesz, ha eredetjoggal születik? Mi lesz, ha birokra kel velem? De vegyünk csak téged! Az örökbe fogadott gyermekem éppolyan akaratos és majdnem olyan erős lett, mint amilyen a saját vérem lehetett volna. – Miközben rám nézett, büszkén csillogott a szeme, akár a legjobb lovában gyönyörködő gazdáé. – Bevallom, nem tudom pontosan, mire vagy képes, de derítsük ki együtt! Állj közénk! Segíts nekünk megvédeni ezt a világot!

Tudtam, hogy amikor Mr. Locke megvéd valamit, az azt jelenti, hogy elzárja, megbénítja, tartósítja, akár egy kiállításon bemutatott, amputált végtagot. Egész életemben oltalmazott engem, és abba majdnem belehaltam, legalábbis a lelkem.

Nem hagyhattam, hogy a későbbiekben is ezt tegye a világgal. Egyszerűen *nem*. De hogy mondhattam volna neki ellent, amikor a pusztá tekintetével hatni tudott az akaratomra? A hamuba fúrtam a kezem, a néma jajveszékelés a torkomban ragadt.

Abban a pillanatban két érdekes felfedezést tettem. Először is találtam egy szénrögöt az esőáztatta hamu- és földréteg alatt, másodszor pedig az ujjaim kitapogatták a régi füzetem megégett, rothadó maradványait. Az volt az a füzet, amelyet egy évtizeddel ezelőtt apám tett nekem a kék kincsesládába.

A borítója, amelyet egykor a legpuhább borjúbőrből készítettek, most megmerevedett és berepedezett, a szélei megfeketedtek. Már csak a nevem első három betűje látszott rajta. (Látod a *J* kigöngyölt kanyarulatát? Olyan, mint a börtön ablakában himbálódzó kötél.) Amikor kinyitottam, pár darabja lemorzsolódott és lepattozott, lapjait megperzselte, bekoszolta a tűz.

– Az meg mi? Mi... Tedd le, January! Nem mondom még egyszer.

Locke csörtetve indult el felém. A laphoz emeltem a szénrögöt, és húztam vele egy görbe vonalat. *Ó, istenem, remélem, sikerül...*

– Nem vicceltem... – Egy izzadt kéz ragadta meg az államot, és felfelé húzta a fejem. Belenéztem azokba a világos, metsző szemekbe. – *Elég, January!*

Mintha egy jeges folyóba merültem volna alá. Mérhetetlen súly döngölt és nyomott lefelé, rángatta a ruhámat meg a végtagjaimat, s egy megadott irányba kényszerített. Sokkal egyszerűbb lett volna hagyni, hogy elsodorjon az ár, mint összeszorított foggal ellenállni neki. Újra *hazamehetnék*, visszafordulhatnék a jó kislányoknak kijelölt korábbi helyemre, akár a hú eb a gazdája lába mellé...

Miközben Mr. Locke holtsápadt szemébe meredtem, abban a kérdésben csúcsosodott ki a közöttünk lévő ellentét, hogy mennyire sikerült jó kislányt faragnia belőlem, aki tudja, hol a helye. Az ő akaratereje teljesen elhomályosította az enyémet? Megfosztott természetes önmagamtól, semmit sem hagyott belőle, csak egy porcelánbabát? Vagy pusztán egy jelmezbe erőszakolt, és arra kényszerített, hogy játsszak el egy szerepet?

Hirtelenjében eszembe jutott Mr. Stirling kísérteties üressége, mintha semmi sem lakozott volna a jó lakáj álarca mögött. Ez a jövő várt rám? Maradt még bármi abból a makacs, vehemens lányból, aki annyi évvel ezelőtt talált egy Ajtót a mezőn?

Felidéztem magamban a Brattleboróból való kétségbeesett szökésemet, az éjféli úszást az elhagyatott világítótorony irányába és a dél felé kacskaringózó, veszélyes utazásomat. Visszagondoltam minden egyes alkalomra, amikor ellentmondtam Wildának, vagy rémtörténeteket

csempésztem Locke irodájába ahelyett, hogy *A Római Birodalom hanyatlásának és bukásának történetét* olvastam volna, amikor órákon át álmodoztam kalandokról, rejtélyekről és varázslatokról. Önmagamra gondoltam, miközben anyám otthonának földjén térdepeltem, dacolva Havemeyerrel, a Társasággal, és magával Mr. Locke-kal. Végül arra jutottam, hogy maradt még valami.

Vajon most megválaszthattam, ki akarok lenni?

A folyó hömpölygött, és nekem feszült, lefelé nyomott, egyre lejjebb – de mi lett volna, ha Báddal együtt átváltozom egy képtelenül nehéz ólomszoborrá, amelyet nem dobálhatnak kényük-kedvük szerint az áramlatok?

Próbáltam kiszabadítani az állam Locke kezéből, és elfordítottam a tekintetem. A szénrög megmozdult a kezemben. *A LÁNY ÍR...*

Locke hátrafelé bukácsolt, hallottam, hogy a derekánál matat valamivel. Ügyet sem vettem rá. *A LÁNY ÍR EGY...*

Aztán a bőrhöz súrolódó fém halk nesztét, majd két ütemes kattanást hallottam. Ismertem már ezt a hangot, a Zappia család konyhójában találkoztam vele a Havemeyer életének végét jelentő mennydörgés előtt. Hallottam Árkádia földjén is, amikor vadul lövöldöztem Ilvane-re.

– January, nem igazán értem, mit művelsz, de nem hagyhatom.

Homályosan tudatosítottam magamban, hogy korábban még egyszer sem hallottam megremegni Mr. Locke hangját, de ez nem igazán érdekelt, mert a kezében lévő tárgy kötötte le a figyelmemet.

Egy revolver. Nem a régi, szeretett, Jane által ellopott Enfield, hanem egy sokkal kecsesebb, újabbnak tűnő pisztoly. Ostobán bámultam fekete csövére.

– Csak tedd le, kedvesem!

Olyan nyugodtnak és tekintélyt parancsolónak tűnt, mintha igazgatósági ülést tartott volna, csak hogy most nem tudott teljesen uralkodni a hangján. Félt valamitől – tőlem? Vagy az Ajtóktól, attól a soha nem szűnő fenyegetéstől, hogy valami nála hatalmasabb ólalkodik a túloldalukon? Talán legbelül minden befolyásos férfi gyáva, mert a lelkük mélyén tudják, hogy a hatalmuk csak ideig-óráig tart.

Elmosolyodott, vagy inkább megkísérelt mosolyogni, a szája sokfogú grimaszra húzódott.

– Attól tartok, az ajtóidnak zárva kell maradniuk.

Nem, ez nem így van. A szavak sohasem rendeltettek arra, hogy börtönök legyenek. Nem zárt, fojtogató és biztonságos közegek. A szavaknak hatalmas, morajló házaknak kell lenniük, tágra nyitott ablakokkal, hogy a szél és a nyári eső átsuhanhasson rajtuk. Szekrényeikben varázserejű átjáróknak, padlásukon titkos kincsesládáknak kell lapulniuk. Locke és a Társaság egy évszázadon át rohangált fejvesztve ebben a házban, bedeszkázták az ablakokat, és kulcsra zárták az ajtókat.

Annyira belefáradtam már a zárt ajtókba...

A LÁNY ÍR EGY AJTÓT...

Visszatekintve úgy gondolom, valójában soha nem féltem Mr. Locke-tól. Naiv szívem nem volt hajlandó elhinni, hogy az a férfi, aki száz különböző vonaton, gőzhajón és kompon mellettem üldögélt, aki szivar-, bőr- és pénzszagot árasztott magából, aki mindig mellettem állt, amikor a saját szüleim nem... valaha is igazán árthatna nekem.

Talán így is igaz, mert Mr. Locke nem lőtt le. Láttam a puska fekete csövét oldalra villanni. Bádra mutatott vele, arra a helyre, ahol a bundája fodrozódva futott végig a mellkasán.

Megmozdultam. A sikolyomat elnyelte egy fülsértő csattanás.

Aztán Mr. Locke kiabálni kezdett, káromkodott, én pedig Bád mellkasát tapogattam, azt suttoztam, hogy *ó, ne, istenem*, Bád pedig nyüsztet, de nem találtam a sebet, nem akadtam rá a lyukra, olyan sima és sértetlen volt a bőre, mint korábban...

Akkor honnan jött ez a ragacsos, piros folyadék?

Ó...

– Legalább most az egyszer tudhattad volna, hogy hol az átkozott helyed...

A sarkamra ültem, és azt figyeltem, milyen szép patakokban csorog le a vér a karom piszkossötét bőrén. Mintha egy idegen város utcáinak térképét láttam volna magam előtt. Bád bajsza végigsimított rajta, miközben megvizsgálta a vállamon tátongó sötét lyukat, és aggódalmasan hátralapította a fülét. Próbáltam hozzáérni a bal karommal, hogy megvigasztaljam, de mintha egy marionettbábu elszakadt zsinórját húztam volna meg.

Nem fáj, vagy lehet, hogy fáj, csak a fájdalom nem akart tolamakodó lenni. Udvariasan várt a látóterem szélén, mint egy jól nevelt vendég.

Kiesett a kezemből a szén. A mondatom befejezetlenül hevert az ujjaim végénél gyarapodó kis, piros tócsa mellett.

Hát, ezzel kellett beélnem, mert nem tudtam volna tovább ebben a gonosz, fogait kivillantó világban időzni, ahol ilyen rémes tettekre képesek az ember szerettei.

Mindig is értettem a meneküléshez.

Szinte ráérősen nyújtottam ki az egyik ujjamat, és belemártottam a sáros vértócsába. Egyenesen a földre írtam tovább, a véres, sáros betűk csillogtak a nyári délutánban. A kabócák hangja a kezem csontjaiban rezgett.

A LÁNY ÍR EGY AJTÓT HAMUBÓL. AZ AJTÓ KINYÍLIK.

Úgy hittem benne, mint mások istenben vagy a gravitációban: olyan megingathatatlan erővel, hogy az szinte már az ember alaptermészetévé válik. Azt képzeltem, szóműves vagyok, akinek az akarata képes átformálni a valóság görbületeit és szövetét. Hittem abban, hogy az Ajtók a világok közötti ritka, rezonáló pontokon léteznek, ahol a két bolygó égboltja egymásnak suttog. Hittem abban, hogy viszontlátom apámat.

Hirtelenjében keleti szél támadt a folyópart felől, de hiányzott belőle az elengedhetetlen harcsaszag és az áporodottság. Ehelyett száraz, hús és fűszerekkel terhes volt, fahéjat és cédrust éreztem benne.

A szél végigsöpört a hamun. Úgy forgott, mint azok a különös porördögök, amelyek néha felkapják a levegőbe a faleveleket. A hamu, az esőáztatta szén és a föld felfelé szállt. Egy percig Mr. Locke és köztem függeszkedett a törmelék, majd megjelent egy ajtókeret a kék, nyári égbolton. Láttam, hogy Mr. Locke-nak elernyednek az arcizmai, és remegni kezd a pisztoly a kezében.

Aztán a hamu elkezdett... szétoszlani? Elolvadni? Mintha minden egyes porszem vagy széndarab vízbe csöppenő tinta lett volna. A finom indák egymás felé nyújtózkodtak, összekapcsolódtak, egybeforrtak, elsötétedtek, és egy íves vonalat formáltak a levegőben, mígnem...

Megjelent előttem egy boltív. Furcsán törékenynek látszott, mintha egyetlen érintés hatására is újra porba hullhatott volna, de egy Ajtó volt. Máris éreztem a tenger illatát.

A földre dobott párnahuzatért nyúltam, majd bizonytalanul felálltam. A kimerültségtől homályosan láttam, a térdemet összekoszolta a föld és a fű. Mr. Locke újra erősen szorította a kezében a revolvert.

– Elég már, elég! Még nincs minden veszve. Visszajöhetsz velem, hazajöhetsz... minden rendben lesz...

Hazudott. Én veszélyes voltam, ő pedig gyáva, és a gyávák nem hagyják, hogy veszélyes szerzetek éljenek a vendégszobájukban. Néha azt sem

hagyják, hogy egyáltalán életben maradjanak.

A hamuajtó felé léptem, és még egyszer, utoljára Mr. Locke szemébe néztem. Olyan világosnak és kopárnak tetszett, mint a hold. Hirtelenjében gyerekes késztetést éreztem arra, hogy feltegyek neki egy kérdést – *Szeretett valaha is igazából?* –, de aztán a pisztoly csöve felfelé araszolt, így arra jutottam, hogy valószínűleg nem.

Báddal a sarkamban átléptem a hamuból épült boltív alatt, a szívem zakatolt a mellkasomban; a második lövés pattogásának visszhangja a feketeségbe is követett.

A nyitott ajtók

Korábban már négyszer léptem át a Küszöböt. *Talán* – gondoltam, miközben a visszhangzó feketeségbe zuhantam – *az ötödik alkalom nem lesz olyan rossz.*

Persze tévedtem, mint ahogy az ég sem lesz kevésbé kék attól, ha többször látjuk. A világok közötti, részecskék nélküli, légüres tér sem lett kevésbé rémisztő.

A sötétség úgy nyelt el, akár egy eleven lény. Előrebuktam, zuhantam, de mégsem, mert az eséshez kellett volna lennie fentnek és lentnek, márpedig a Küszöbön csak a fekete, végtelen semmi létezik. Éreztem, hogy Bád hozzám dörgölőzik, a lábai tehetetlenül kapálóztak az ürességben. Átkaroltam, és ő le sem vette rólam a szemét. Arra gondoltam, a kutyák valószínűleg soha nem vesznek el a köztes térben, mert mindig pontosan tudják, merre tartanak.

És ezúttal én is tudtam. Éreztem, hogy apám könyve a mellkasomhoz préselődik, követtem az otthona cédrus- és sóillatát, mert oda *engem* is hazavártak. A fehér kövekből épült város felé tartottam.

Még mindig éreztem a sötétség mohó rángatását, de mintha feléledt volna bennem valami fényes és ragyogó, ami teljes lényemben eltöltött. Legyengültem, megannyi sérelem nyomát viseltem magamon – az árulást, az elhagyatottságot, a vállamon lévő kis, fekete lyukat és a bal csípőmben jelentkező új, nagyon rossz érzést, amelyre nem is akartam gondolni –, de egészen önmagam voltam, és nem féltem.

Aztán éreztem, hogy rákulcsolódik egy kéz a bokámra.

Nem hittem volna, hogy a nyomomba ered. Szeretném, ha ezt tudnád. Nem akartam, hogy ez megtörténjen, hogy ebből bármi is megtörténjen. Azt hittem, ott marad a biztonságos kis világában, és földig rombolja az Ajtómat. Azt hittem, sajnálkozva felsóhajt, majd kiradírozza a fejében lévő nyilvántartásból a rólam szóló bejegyzést (*Se ilyen, se olyan lány, feltehetően varázserővel bír, értéke ismeretlen*), és folytatja tovább a vagyona gyarapítását meg az Ajtók bezárását. De nem így történt.

Talán mégis szeretett.

Amikor hátrafordultam, hogy a szemébe nézzek, azt hiszem, egy kis szeretetet láttam benne – legalábbis azt, hogy bizonyos feltételek között a tulajdonának akar tekinteni –, de ezen hamar felülkerekedett izzó haragja. Semmi sem fogható annak az embernek a dühéhez, aki nagy hatalom birtokosa, és olyasvalaki állja útját, akinek gyengének kellene lennie.

Egyik kezével erősen megragadott. A másikban még mindig ott tartotta a csillogó revolvert, és láttam megmozdulni a hüvelykujját. A Küszöbön nem léteznek hangok, de úgy hittem, szinte újra hallom azt a baljóslatú kattanást. *Nem, nem, nem* – éreztem, hogy lelassulok, hátrafelé botladozom, a félelem elhomályosítja a célomat...

Bádról viszont megfeledkeztem. Az első barátomról, a legkedvesebb társamról, a rettenetes kutyámról, aki alapvetően mindig is képlékenynek tartotta a *soha ne harapd meg* listát. Felpúpoztta a hátát, sárga szeme egy olyan állat vad örömeivel ragyogott, aki azt teheti, amit a legjobban szeret, majd támadóm csuklójába harapott.

Locke szája néma sikolyra nyílt. Elengedte a lábam. Aztán továbblebegett, egyedül zuhant a Küszöb üres végtelenségében, szeme olyan fehér és kerek volt, mint a porcelántányérok.

Annyi Ajtót bezárt már, hogy azon tűnődtem, mikor lépett át utoljára egyen is, mióta nem látta a Küszöböt. Mintha megfeledkezett volna a haragjáról, a céljáról, a kezében lévő pisztolyról – immár semmi sem maradt az arcán a féktelen rémületen kívül.

Még mindig követhetett volna.

Azonban túlságosan félt. Félt a változástól, a bizonytalanságtól, magától a Küszöbtől. A befolyásán kívül eső, köztes dolgoktól.

Végignézttem, ahogy a sötétség finoman rágsálni kezdi a széleit. Eltűnt a jobb keze és a revolvere. Az egész karja. A szeme – parancsoló, világos szeme, amellyel akkora gazdagságra és hatalomra tett szert, amely térdre kényszerítette az ellenségeket, meggyőzte a szövetségeseket, és kis időre

még a makacs, fiatal lányokat is átformálta – semmi előnyt nem jelentett számára a sötétségben.

Elfordultam. Ez nem ment könnyen: az egyik felem szerette volna a kezét nyújtani neki, a megmentésére sietni, míg a másik felem végignézte volna, ahogy darabonként eltűnik, és minden árulásért, minden hazugságért megfizet. De éreztem, hogy még mindig vár rám az otthonom világa, olyan biztosan és állhatatosan, akár a Sarkcsillag, s nem tarthattam volna felé, ha továbbra is hátranézek.

Meztelen talpam kemény, meleg kőhöz ért.

Ezután már nem érzékelttem semmi mást, csak a napfényt és a tenger illatát.

Amikor kinyitottam a szemem, épp lement a nap. Láttam, ahogy szögletes, vörös szénröggént süllyed a nyugati óceánba. Elmosódtak a körvonalak, rózsaszínes-aranyszínű ragyogásba burkolózott a táj, amiről egy álmos pillanatig eszembe jutott az a takaró, amelyet apámtól kaptam gyerekkoromban. *Ó, apám, úgy hiányzol...*

Hangosan felsóhajthattam, mert egy kisebbfajta földrengésre került sor mellettem, ami azt jelezte, hogy Bád felpattant. Mintha ágyúból lőtték volna ki, sérült lába majdnem kicsúszott alóla, csaholt, elégedetten csóválta a farkát, és a nyakamhoz nyomta a fejét.

Átkaroltam, vagyis megpróbáltam, mert csak a jobb karom fogadott szót. A bal úgy lifegett, akár egy döglött hal. Megdermedtem. Abban a pillanatban, amikor kissé döbbenten meredtem engedetlen karomra, az udvariasan várakozó fájdalom megköszörülte a torkát, előrébb lépett, és bemutatkozott.

A fenébe! – gondoltam joggal. Éreztem a vállam felsebzett izmainak minden rostját és a bal csípőm csontjának szilánkjait is, aztán pár szívdobbanás után módosítottam az eredeti reakciómat. *Az istenit!*

Valójában ettől kicsit jobban éreztem magam. Mr. Locke tizenhárom éves koromban megtiltotta, hogy a házában káromkodjak, amikor azon kapott, hogy azt mondtam az új kuktának, ne nyúljon hozzám az istenverte kezével. Azon gondolkoztam, hány ehhez hasonló szálnalmas kis törvényt fogok még leleplezni, amelyek korábban az életemet irányították, és hogy vajon csak úgy tehetek-e ilyen felfedezéseket, hogy szabályokat szegek. Ez egy meglehetősen vidám kilátásnak tűnt.

Aztán eltűnődtem, mennyi ideig fogom még látni magam előtt, ahogy Mr. Locke-ot felemészti a testetlen sötétség, és ettől kissé kijózanodtam.

Feltápáskodtam – lassan, fájdalmak közepette és még több káromkodással –, a hónom alá fogtam a *Tízezer ajtót*. A város alattam terült el. Hogy is írtam le korábban? Egy sós vízből és kőből álló világ. A fehérre meszelt, csigavonalas épületeken semmi nyoma nem látszott koromnak és piszoknak.

A part mentén árbócok és vitorlák erdeje imbolygott. Ugyanúgy nézett ki, mint korábban, szinte semmi sem változott. (Most azon tűnődöm, mit jelenthetett az Ajtók bezárása a többi világ számára, nem csak az én saját, ismerős világomnak.)

– Indulhatunk? – kérdeztem Bádtól.

A kutyám elindult lefelé a sziklás domboldalon, egyre távolodott attól a kőből épített boltívtől meg a rongyos függönytől, amelyen át érkeztünk, mind messzebb vezetett a földet pettyező, napsütötte vércseppektől, és Nin városa felé tartott.

Mire kiértünk a macskaköves utcákra, teljesen besötétedett. Mézszínű lámpafény szűrődött ki az ablakokból, a vacsora mellett folytatott beszélgetések fecskéként röpködtek fölöttünk a levegőben. A nyelv ismerős ritmusban hullámozott, ábrándos folyama apám hangját juttatta eszembe. Ráadásul pár járókelő még hasonlított is rá – vörösesbarna bőrük, fekete szemük, az alkarjukon kacskaringózó tinta miatt. Gyerekkoromban teljesen idegennek, különcknek, egyedülállónak tartottam apámat, most pedig azzal szembesültem, hogy csak egy olyan ember volt, aki nagyon messzire került az otthonától.

Nin lakosai megbámultak és motyogtak, miközben elsiettek mellettünk, amiből arra következtettem, most megint *én* vagyok az, aki nem illik a környezetébe. Azon merengtem, mindig rossz lesz-e a bőrszínem, bármerre megyek, örökre se ilyen, se olyan maradok-e, aztán rájöttem, hogy furcsa a ruhám, láthatóan nagy bajba keveredtem, és Báddal mindketten koszosan, vérezen vánszorgunk.

Tétován észak felé ballagtam, új fénypettyek kacsingattak le rám csintalanul az idegen csillagképekből. Valójában nem tudtam, merre megyek – a *kis kőház a sziget északi domboldalának tetején* meglehetősen pontatlan címnek számított –, de ezt nem tartottam nagy, leküzdhetetlen akadállyal.

Egy fehér kőfalnak dőlve a földre ereszkedtem, és elővettem Mr. Ilvane patinás iránytűjét a zsákomból. A tenyerembe szorítottam, és apámra gondoltam. A tű nyugat felé billent, egyenesen a békés, szürke tengerre mutatott. Ismét próbát tettem, ezúttal azt a tizenhét évvel ezelőtti aranyszínű estét képzeltem magam elé, amikor anyámmal egy napsütötte takarón feküdtem, amikor még volt otthonom, jövőm, szerető szüleim. A tű imbolyogni kezdett, ide-oda cikázott az üveg alatt, majd többé-kevésbé észak felé mutatott.

Követtem.

Találtam egy földutat, amely nagyjából abba az irányba futott, amelybe a kis réztű vezetett. Követtem a hold szalmasárga sarlója felé. Többször is megálltam a jócskán kitaposott, de meredek ösvényen, hogy mielőtt elcsendesítem, hagyjam toporzékolni és a fülemben ordítani a fájdalmat, s aztán folytathassam az utat.

Egyre több csillag bukkant fel, kacskaringós betűkként ragyogtak az égen. Aztán megjelent előttem egy alacsony, árnyékba burkolózó ház. A szívem – és nem hiszem, hogy a világ kezdete óta létezett ennél kimerültebb és kifacsartabb szív – rebegve kelt életre a mellkasomban.

Az ablakban fény pislákol, két alakot világított meg: egy magas, hajlott hátú férfit, akinek fehér pamacsokban nőtt a haja a koponyája körül, és egy idős nőt, aki kendőt viselt, és az egész karját fekete tetoválások fedték.

Nem a szüleim voltak. Hát persze. Az ember csak akkor tudja meg, milyen elrugaszkodott reményeket táplált, amikor látja őket porba hullni.

Egy észszerűen gondolkozó személy ekkor hátrafordult volna, visszatér a városba, könyörög egy tál meleg ételért, egy ágyért és orvosi ellátásért, vagyis megpróbálja elmutogatni, hogy mit szeretne. Biztosan nem bicegett volna tovább úgy, hogy némán csorognak le a könnyek az arcán. Nem állt volna meg az idegen család ajtaja előtt, amely csak egy megszürkült, só rágta fatábla volt kilincs helyett egy kampóval, és nem emelte volna fel a jobb kezét, hogy bekopogjon rajta.

És nem kezd el könnyek között hadarni, amikor az öregasszony ajtót nyit. A ház gazdasszonyának ráncos arcán kérdően kúszt felfelé a szemöldöke, fátyolos szeme pedig résnyire szűkült.

– Elnézést a zavarásért, csak szeretném tudni, ismeri-e azt a férfit, aki régebben itt lakott. Nagyon messziről jöttem, és szerettem volna... szerettem volna látni. Juliannek hívják. Vagyis Yule Iannek...

Az öregasszony szája vékony vonallá préselődött, akár egy varrat. Megrázta a fejét.

– Nem. – Aztán már-már dühösen folytatta. – Egyébként is, ki vagy, hogy az én Yule-omról kérdezősködsz? Már majdnem húsz éve nem láttuk őt.

Szerettem volna feljajgatni a holdra vagy összekuporodni a küszöbön, és sírni, mint egy elveszett kisgyerek. Apám nem talált haza, mint ahogy az anyám sem, és ami eltört, azt már soha többé nem lehetett megragasztani. Az öregasszony szavai megmásíthatatlan, kegyetlen ítéletet mondtak a reményeim felett.

És meglehetősen különös módon angolul hangzottak fel.

Ijesztő, bolondos bizsergés jelent meg a végtagjaimba. Honnan ismerte a világom nyelvét? Valaki megtanította rá? És teljesen megbolondultam, vagy ugyanolyan volt a járomcsontunk meg a vállunk görbülete? De aztán a kérdések tömkelege elnémult.

Egy harmadik személy is lakott a domboldalon álló kis hőházban. Bád hegyezni kezdte a fülét.

Az öregasszony lámpafény által megvilágított sziluettje mögött mozgást fedeztem fel – nyári búzához hasonló, fehér és aranyszínű ragyogást a sötétségben –, aztán egy másik nő is megjelent az ajtóban.

Most, az idő és a megszokás megnyugvást hozó, jótékony hatásainak birtokában könnyen tudom jellemezni: egy fáradt, szívós kinézetű nő volt szőke hajjal, a halántékán ősz tincsekkel. Bőrét oly sok szeplő borította, és annyira megégett, hogy már-már össze lehetett téveszteni a helyiekkel. Markáns, szépnek nem nevezhető vonásait a regényírók a *lebilincselő* jelzővel illették volna.

De abban a pillanatban, amikor a szülőházam küszöbén álltam, és összeszorult a mellkasom, mintha valaki a bordáim közé nyúlt volna, megragadva a szívemet, csak a részleteit láttam. A keze vastag ujjakban végződött, három körme szinte teljesen hiányzott, és fénylő, fehér hegek csíkozták a bőrét. A karja fekete tintába burkolózó izomköteggént lendült meg. Szelíd szemének színe az álmodozók kékjében derengett. Orra, szögletes állkapcsa, egyenes vonalban futó szemöldöke pont olyan volt, mint az enyém.

Nem ismert fel, természetesen. Képtelenség lett volna az ellenkezőjét kívánni, hiszen csaknem tizenhét évet töltöttünk két különböző bolygón. Ennek ellenére ezt kívántam.

– Adelaide...

Anyának kellett volna inkább szólítanom? A szó súlyosan és ismeretlenül húzta lefelé a nyelvem. Egyébként is csak apám könyvének egyik szereplőjeként ismertem.

A szemöldöke összeszaladt, mintha nem jutna eszébe a régen látott ismerőse neve, ám nem szeretné megbántani. A szája kinyílt, mint aki vissza akar kérdezni: *Tessék?* Vagy: *Ismerjük egymást?* És tudtam, hogy ez olyan érzés lesz, mintha ismét meglőttek volna, hogy belém fészkel magát a fájdalom, amely idővel csak rosszabbodni fog – de aztán elkerekedett a szeme.

Talán azért, mert angolul beszéltem, vagy az ismerős-idegen ruhák miatt, de egyszeriben már másként nézett rám, *alaposan* végigvizslatott, az arca közben kétségbeesett buzgalmat tükrözött. Láttam, hogy a szeme éppolyan eszeveszetten táncol, mint egy perccel korábban az enyém. Szemügyre vette befont hajam, véres karom, a szemem, az orrom, az állam...

És aztán már tudta, ki vagyok.

Láttam rajta a csodálatos, egyben rettentő felismerést. Az emlékeimben egyszerre két teljesen különböző arccal elevenedik meg, akár az isten, akiről elnevezett. Az egyik mámorosan boldog, és úgy ragyog rám, mint a nap. A másik a legsötétebb gyászba burkolózik, és annak az embernek a heves, csontig hatoló fájdalma olvasható le róla, aki túl sokáig keresett valamit, és túl későn találta meg.

Felém nyújtotta a kezét, és láttam, hogy megmozdul a szája. *Jan-u-ary*.

Minden megremegett, mint a filmtékercsek utolsó, ingatag képkockái, s eszembe jutott, milyen végtelenül, fájdalmasan fáradt vagyok, hogy hasogatnak a sebeim, és milyen nagy utat tettem meg azért, hogy eljussak pontosan ide. Arra a gondolatra még jutott időm, hogy *anyám*, aztán előrezuhantam a fájdalom nélküli sötétségbe.

Nem voltam benne biztos, de mintha esés közben elkapott volna valaki. Erős, viharvert karok öleltek át, mintha soha többé nem akarnának elengedni; éreztem az arcomon valaki más szívének a lüktetését – és hogy a lényem közepén csörömpölő, törött darabok a helyükre kerülnek, s talán elkezdenek összeforjni.

És most: egy világosbarna asztalnál ülök tollal a kezemben, és egy papírkupac várakozik rám olyan tisztán és makulátlanul, hogy minden ráírt szóval bűnt fogok elkövetni, mint amikor lábnyomokat hagyok a friss

hóban. Egy régi, jelöletlen iránytű áll az ablakpárkányon, továbbra is makacsul a tenger felé mutat. Bádogcsillagok himbálózhatnak fölöttem, villódznak és forognak az ablakon besütő, borostyánszínű napsugarakban. A karomon kidudorodó sebeken táncoló fénycsóvákra, gondosan bekötött vállamra, a csípőm köré halmozott párnákra nézek. Még mindig fáj, tűz ég legbelül, a gerincemben, és az orvos – azt hiszem, Csontbütykölő Vert – azt mondta, ez már így is marad.

Valahogy ez így van rendjén. Azt hiszem, ha valaki Ajtót nyit két világ között, majd a Küszöb végtelen feketeségébe száműzi a gyámját és börtönőré, akkor nem érezheti magát ugyanúgy, mint azelőtt.

Egyébként meg, így legalább összeillünk Báddal. Most éppen a kutyák elragadtatott boldogságával dörgöli a hátát a köves domboldalhoz, amitől nekem is kedvem támad kipróbálni ezt az élvezetet. Ismét fényes és bronzszínű a bundája, már nincsenek rajta csipkézett varratok meg dudorok, de az egyik lábát még mindig nem tudja teljesen kinyújtani.

Mögötte látom a tengert. Szürke, akár a galambok, és aranyszínűben csillog a napfényben. Adelaide évekkal ezelőtt építtette ezt a szobát a kőházhoz, s kétlem, hogy az ablakok véletlenül néznek a tenger felé. Így mindig szemmel tarthatta, kémlelhette a láthatárt, reménykedhetett.

A tizenhatodik napot töltöm itt. Apám nem érkezett meg.

Sikerült meggyőzőnöm Ade-et (még mindig könnyebb így hívni, mint *anyának*, és nem is javít ki, de néha látom, hogy összerezzen, mintha a nevének kimondásával köveket dobálnék rá), hogy ne pakoljon be a hajójába, és induljon el a kékség felé mindenféle térkép meg útírány nélkül, de nem ment könnyen. Emlékeztettem rá, nem tudhatjuk, hogy az ő Ajtaja Írott melyik szegletére nyílt, és hogy közben mindenféle veszély leselkedhetett rá, továbbá ostobaság lenne elmenni Ninből, amikor apám épp errefelé tart. Így hát anyám itt maradt, de a teste iránytűvé alakult át, mely folyton a tenger felé fordult.

– Igazából nem sok minden változott – árulta el a harmadik napon.

A szobája homályában beszélgettünk a pirkadat előtti lágy, lélegzetelállító órákban. Párnákon feküdtem, a láz és a fájdalom nem hagyott aludni, ő pedig a padlón ült, az ágynak támasztotta a hátát, Bád feje az ölében pihent. Amennyire meg tudtam állapítani, három napja el sem mozdult mellőlem. Minden egyes alkalommal, amikor kinyitottam a szemem, láttam válla szögletes vonalát, hajának ősz tincseit.

– Azelőtt állandóan őt kerestem, miatta keltem útra. Most pedig rá várok – mondta fáradt hangon.

– Szóval... megpróbáltad. – Megnyaltam cserepes ajkamat. – Megpróbáltál megkeresni minket.

Próbáltam száműzni a keserűséget és a sértettséget a hangomból, a *hol voltál ennyi éven át és a szükségünk lett volna rád* mondatokkal együtt. Igen, tudom, nem igazságos anyámat hibáztatni azért, mert eddig egy másik világban raboskodtam, de a szív nem sakktábla, nem követi a játékszabályokat. Anyám mindenesetre ezeket a mondatokat is hallotta.

Válla határozott vonala megrándult, majd előre felé görbült. A szeméhez nyomta a tenyerét.

– Gyermekem, tizenhét éven át minden átkozott napot azzal töltöttem, hogy próbáltalak megkeresni benneteket.

Nem mondtam semmit. Igazából nem is tudtam volna.

Egy perc után folytatta.

– Amikor bezárult az ajtó, amikor az a rohadék bezárta, ahogy fogalmaztál, egy kis kiálló sziklán tengődtem élelem nélkül... több napon át. Az igazat megvallva, nem tudom, meddig. Találtam némi vizet a rongcsok között. Fájt a mellem, szivárgott belőle a tej, aztán elapadt, és te nem voltál ott, sehol sem találtam a gyermekemet... – Nyelt egyet. – Majd egy idő után a nap elvette az eszemet, kezdtem azt hinni, hogy a sziklán keresztül talán utat találhatok hozzátok. Ha igazán próbálkozom. Azt hiszem, ekkor találtak rám. Akkorra már megbolondultam, a sziklát karmoltam, és sírtam.

Begörbítette az ujjait, majd a mellkasához szorította a kezét, hogy elrejtse hiányzó körmeit. A gyógyulás útjára lépő szívem sajogni kezdett.

– Volt pár halász Plumm városában, akik láttak elhajózni minket, és aggódni kezdtek, amikor nem tértünk vissza. Magukhoz vettek, megetettek, elviselték, hogy folyton szitkozódok és üvöltözöm. Azt hiszem, kötelet kötöttek a derekamra, hogy ne vessem magam a tengerbe. Nem... nem sok mindenre emlékszem azokból az időkből.

De aztán végül jobban lett, legalábbis eléggé felépült ahhoz, hogy terveket szőjön. Visszatért Nin városába, elmondta Yule Ian szüleinek, mi történt („Bevallottam a teljes igazságot, akár egy bolond, mire ők azt hitték, hogy a fiuk és az unokájuk a tengerbe veszett, és gyászolni kezdték őket”), elég pénzt keresett, koldult és lopott ahhoz, hogy felszerelje a *Kulcsot*, majd útnak indult, hogy találjon egy másik hazavezető átjárót.

Az első pár évet szikár kétségbeesettség jellemezte. Még most is sok történet kering az örült özvegyről, akit kifehéřített a gyász, és vég nélkül rója a tengereket, hogy megkeresse elveszett szerelmét. Félreeső helyeken kísért – óceáni barlangokban, elhagyatott bányákban és elfeledett romok között –, közben a kislányát szolongatja.

Több tucat Ajtót megtalált. Látott rébuszokban beszélő, szárnyas macskákat, gyöngysort viselő tengeri sárkányokat, zöld városokat, amelyek magasan lebegtek a felhők között, gránit- és alabástromtestű férfiakat és nőket. De soha nem találta meg azt az Ajtót, amelyiket akarta. Még azt sem vehette biztosra, hogy létezik ilyen, vagy hogy megtalálja a másik oldalán a férjét és a lányát. („Azt hittem, talán elvesztetek a köztes térben. Néha megfordult a fejemben, hogy nekem is ott lenne a helyem.”)

Végül a lehetőségeihez mérten elkezdett kereskedni, hogy legyen pénze további utakra. Azzal szerzett magának hírnevet, hogy hajlandó volt rendkívül csekély fizetség fejében is nagyon messzire menni. Néha csupán egy-két jó történettel gyarapodott. Olykor csak napokkal vagy hetekkel később került elő, de gyakran hozott magával különleges, csodás portékákat. Soha nem keresett sok pénzt, mert nem ment többször vissza oda, ahol már egyszer járt, mint ahogy azt bármelyik épeszű kereskedő tette volna, ugyanakkor soha nem is éhezett.

És folytatta a keresést. Még akkor is, amikor tudta, hogy a lánya már tíz-, tizenkét, tizenöt éves lehet, és meg sem ismerné, még akkor is, amikor Yule szülei finoman utaltak arra, hogy lehetne másik gyereke, ha a közeljövőben újraházasodna. Még akkor is, amikor már elfelejtette, hogy néz ki Yule Ian tollat fogó keze, könyvei fölé görnyedő háta vagy nevetéstől rázkódó válla. (Én láttam valaha is így nevetni?)

– Évente párszor, két út között visszajöttem ide. Olyankor a saját házamban aludtam, felidéztem magamban, hogy kell nyugton maradni. Meglátogattam Julian családját, akik később ideköltöztek, amikor Tilsa bezárta a műhelyét. De leginkább csak... mentem tovább.

Ekkorra már felkelt a nap, egy citromsárga fénysugár araszolt a padlón. Úgy éreztem magam, mintha nemrég darabokra szedtek, tisztára suvickoltak és újra összeraktak volna, csak hogy semmi sem került teljesen az eredeti helyére. Még mindig lebegett bennem egy kis keserűség és meglehetősen sok sérelem, ugyanakkor felütötte a fejét valami pihekönnyű, ragyogó érzelm is – talán a megbocsátás vagy az együttérzés.

Már olyan rég nem szólaltam meg, hogy a hangom recsegett, akár egy használaton kívüli zsanér.

– Mindig is ilyen életről álmodtam. Szerettem volna szabadon barangolni.

Anyám szomorú, nevetéssel kevert dohogást fúj ki az orrán keresztül.

– Mindig is mondtam, hogy egy született vándor vagy. – Megcirógatta Bád fejét, és megvakarta az állát azon a helyen, ahol a kutya úgy szerette. Erre egy bozontos bronztócsa lett belőle anyám ölében, mancsával lassan kapált a levegőben. – De nekem elhiheted, hogy a szabadság mit sem ér, ha nem oszthatod meg valakivel. Rengetegszer kívántam, bár soha ne léptünk volna át azon az ajtón. Viszont a legrondább, legönzőbb pillanatokban azt kívántam, bár én álltam volna ott veled a hajó orrában. Juliannek legalább ott voltál *te*.

Elfúló hangját alig tudtam elviselni, tizenhét évnyi szakadatlan fájdalom tompította el.

Apámra gondoltam. Hogy alig láttam, hogy pontosan olyan kiüresedettnek és megfáradtnak tűnt az arca, mint most anyámé, és hogy amikor rám nézett, mindig gyorsan elkapta a tekintetét, mintha fájna neki a látványom.

– Én... Igen, ott voltam neki. De nem voltam elég.

Furcsa, hogy ez régen dühbe gurított, most azonban ez a düh cseppfolyós és puha lett, mint a megolvadt viasz.

Anyám felbőszülve, szaggatottan felnyögött.

– Márpedig elégnek *kellett volna* lenned! Julian hogyan... milyen...

Tudtam, hogy azt akarja megkérdezni, jó apa volt-e, és rájöttem, hogy erre nem akarok felelni, szükségtelen kegyetlenségnek találtam.

– *Neked* elég lettem volna? – kérdeztem inkább. – Nem kerested volna tovább apámat?

Hallottam, hogy elakad a lélegzete, de nem mondott semmit. Nem is kellett.

– Tessék! – A párnák és takarók közé nyúltam, hogy kitapogassam a *Tízezer ajtó* meleg bőrkötését. – Azt hiszem, ezt el kellene olvasnod. Hogy – *megbocsáss neki* – megértsd.

Elvette a könyvet.

Néha még mindig azon kapom, hogy újraolvassa a lapjait, végigsimítja ujjaival a betűket, mintha csodák vagy varázsigék lennének, a szája közben úgy mozog, akárha imát mormolna. Azt hiszem, ez segít neki. Vagyis nem a

segít a megfelelő szó – pokolian fájhat újraolvasnia az élete történetét a megannyi megszegett ígérettel és elveszett eséllyel, olvasni arról a férfiról, aki apámból lett, a döntésekről, amelyeket meghozott.

De továbbra is olvas. Azt hiszem, ez egyfajta bizonyíték lehet neki arra, hogy apám még él, szereti őt, s minden erejével arra törekszik, hogy visszataláljon hozzá. Hogy ami darabokra tört, újra egész lesz.

Így már ketten bámuljuk a tengert. Várakozva. Reménykedve. Nézzük, ahogy megjelennek a hajók a láthatáron, elolvassuk a vitorlájukra varrt áldások fekete kanyarulatait. Anyám néha lefordítja őket. *A sok kövér halhoz. A kölcsönösen előnyös üzletekhez. A biztonságos úthoz és az erős áramlatokhoz.*

Néha a nagyszüleim is ott ülnek velünk, és ők ugyancsak a tengert kémlelik. Nem beszélünk sokat, talán azért, mert kölcsönösen megdöbbent minket a másik létezése, de szeretem a közelben tudni őket. Tilsa, a nagymamám sokszor megfogja a kezem, mintha nem tudná teljesen elhinni, hogy valóságos vagyok.

Néha, amikor anyámmal kettesben maradunk, mesélünk egymásnak. Beszéltem neki a Locke-házról, a Társaságról és az elmeegógyintézetéről, apámról, Jane-ről és rólad is, meglehetősen sokat. Elmondtam neki, hogy Lizzie néni egyedül él a Larson-farmon. („Istenem, milyen jó lenne látni!” – sóhajtott fel anyám. Emlékeztettem rá, hogy az Ajtó nyitva áll, és bármikor átléphet rajta, mire elkerekedett a szeme. De nem ment sehová, tovább bámulta a láthatárt.)

Mostanában többnyire szótlanok vagyunk. Ő szakadt vásznakot varr, újraolvassa apám könyvét, vagy a domboldalon álldogál, miközben a sós és édes szél felszárítja az arcáról a könnyeket.

Én írok. Várok. Rád gondolok.

Most megjelent a távolban egy vitorla, olyan, akár egy éles sarlójú hold. Áldásai egyenetlenek és viharverték, mintha sebtében hímezte volna őket olyasvalaki, aki nem sokszor fogott tűt-cérnát a kezébe.

Csak akkor döbbenek rá, hogy nem kell lefordíttatnom az áldásokat, amikor közelebb ér. Én magam is el tudom olvasni őket, egyszerű, angol szavakból állnak. *Haza. Az igaz szerelemhez. Adelaide-hez.*

Látom – ugye? vagy képzelem? – a hajó orrában álló magányos tengerész napsütötte körvonalait. A város felé, a domboldalon lévő kőház, a szíve vágya felé fordul.

Ó, apám... Hazaértél.

És most: a *Kulcs* gyomrában húzom meg magam, az idegen telihold ezüstös fényénél írok. A fának szegfűszeg-, csersav- és borókaborillata van. Érzem rajta a távoli láthatárok naplementéit, a névtelen csillagképeket, a forgó iránytűket és a világ szélén lévő, elfeledett határvidékeket. Nem lehet véletlen, hogy anyám hajójának éppolyan illata van, mint apám könyvének.

Nos, azt hiszem, ez már nem is anyám hajója. Bádnak és nekem adta. „Gondolom, megérdemel még egy utolsó kalandot” – mondta, majd féloldalasan, szomorúan elmosolyodott. Apám átkarolta a vállát, mire a mosoly kiigazította magát, mint amikor a sirály zuhanás után ismét a nap felé száguld.

Miközben távolodtam tőlük, mindketten nagyon fiatalnak tűntek.

Természetesen maradásra akartak bírni, de nem tudtak. Részben azért – és megtiltom, hogy ezt valaha is elmondd nekik –, mert a szüleim mellett állni nem sokban tér el attól, mintha egy nyitott kohónál időznék. Amikor elfordulok tőlük, cserzettnek és égettnek érzem a bőröm, a szemem szúr, mintha a napba néztem volna.

Ez egészen azóta így van, hogy apám kiszállt a hajójából. Báddal lassan, bicegve haladtunk lefelé az utcákon, leizzadtunk a délutáni hőségben, de anyám azonnal a mólónál termett, mezítláb rohant végig a deszkákon, a haja zászlóként lobogott mögötte. Egy sötét alak botorkált felé az ismerős, ormótlan kabátban, karját felemelte, így látszottak a kezén a hevenyészett kötések. Ők ketten úgy mozogtak, mintha fizikai törvények terelték volna őket egymás felé, mintha két csillag akart volna összeütközni – aztán apám megtorpant.

Alig karnyújtásnyira voltak egymástól. A férfi anyám felé hajolt, felemelte rongyokba tekert kezét, és anyám arcához közelített vele, de nem érintette meg.

Én is megálltam, messzebből figyeltem őket, és azt motyogtam: *rajta, rajta, rajta!*

Ám apám valamilyen oknál fogva most ellenállt annak a készítésnek, amely tizenhét éven át kétségbeesett mozgásra kényszerítette, keresztülvonszolta tízezer világon, és végül ide juttatta, Nin városába, az én időszámításom szerint 1911-ben, az övé szerint 6938-ban, hogy az igaz szerelme nyári égboltot idéző szemébe nézzen. Mintha kettéhasadt volna a szíve, és a darabjai háborút indítottak volna egymás ellen.

Elhúzta a kezét anyám arcától. Feje előrebukott, szája mozgott. Nem hallottam, mit mondott, de anyám később elmesélte: *Otthagytam.*

Otthagytam a lányunkat.

Láttam, hogy anyám kihúzza magát, és oldalra biccenti a fejét. *Igen – felelte neki. – És ha azt hitted, hogy nélküle visszaoldaloghatsz ide, aztán minden rendben lesz, hát nagyot tévedtél.*

Apámnak még jobban lebukott a feje, esetlen, égett keze reménytelenül lógott az oldala mellett.

Aztán anyám elmosolyodott, már-már messziről is éreztem a belőle sugárzó büszkeség perzselését. *Az a szerencséd – folytatta –, hogy a gyerekiünk a saját kezébe vette a dolgokat.*

Apám természetesen nem értette, miről beszél. De Báddal épp akkor értünk oda, és láttam, hogy észreveszi a kutyát. Mozdulatlaná dermedt, mintha egy matematikailag lehetetlen fejleménnyel találta volna szemben magát, és képtelen lett volna megérteni, hogy kettő meg kettő hogy lehet öt. Aztán felnézett, arcán ragyogó, heves remény gyúlt...

Meglátott.

Sírva rogyott össze a rakparton. Anyám letérdelt mellé, ugyanazokkal az erős, napégette karokkal ölelte át rázkódó vállát, amelyekkel engem is az első éjszakán, majd a homlokához nyomta a fejét.

Talán csak képzeltem, hogy néma mennydörgés söpört végig a hullámokon, és Nin városának utcáin mindenki abbahagyta, amivel foglalatostkodott, a part felé fordult, s érezte, hogy a szíve nagyot dobban a mellkasában. Talán.

De ez most már az én történetem, nem igaz?

Azt hiszem, egész jó mesemondó lett belőlem. Amikor végre elmondtam apámnak a velem történeteket, olyan feszülten figyelt, hogy pislogni is elfelejtett; végig könnyek csorogtak le az arcán, némán cseppentek le a padlóra.

Amikor a mondandóm végére értem, nem szólt semmit, csak kinyújtotta a kezét, hogy megérintse a karomba vésett szavakat. Beesett arcával még mindig úgy nézett ki, mintha éhezne, hiába etette anyám több napon át a pocsék főztjével. Láttam rajta, hogy kezd összeroskadni a büntudattól.

– Elég! – parancsoltam rá.

Ő csak pislogott.

– Elég?

– Én *győztem*. Megszöktem a Brattleboróból, Havemeyer és Ilvane elől, túléltem Mr. Locke-ot... – Apám félbeszakított, több nyelven is káromkodott, és pár meglehetősen erőszakosnak tűnő kívánságának adott

hangot Locke túlvilági sorsát illetően. – Csitt, nem ez a lényeg. Hanem az, hogy néha féltem, és egyedül maradtam, de végül én győztem. Szabad vagyok. És ha ez a szabadság ára, megfizettem. – Drámai hatásszünetet tartottam. – Sőt, szeretném a továbbiakban is megfizetni.

Apám pár kifürkészhetetlen pillanatig az arcomat bámulta, majd anyámra nézett. Idegesítő módon tudtak olvasni egymás gondolataiban. Aztán apám halkán megszólalt.

– Nem kellene büszkének lennem, hisz nem én neveltelek. Mégis az vagyok.

A mellkasomban gyógyuló valami dorombolni kezdett.

Ezután már nem igyekeztek annyira, hogy visszatartsanak. Természetesen voltak aggályaik. (Apám és a nagymamám könyörgött, hogy maradjak, álljak tanoncnak, miután igazi szóműves lehet belőlem, elvégre hihetetlen, elképzelhetetlen dolgokat vittem véghez a szavaimmal, rendes oktatásban kellett volna részesülnöm. Azzal érveltem, hogy sokkal könnyebb megszegni a valóság szabályait, ha nem tudom, pontosan mik azok, és egyébként sem akarok már többet tanulni.) De nem próbáltak meg bezárni. Ehelyett megadtak nekem mindent, amire szükségem volt ahhoz, hogy megtegyem, amit szeretnék. Még úgy is, hogy ez veszélyes, ijesztő és talán kissé őrült tervnek tűnt.

A nagymamám süttött nekem pár tucat mézes lepényt, és felajánlotta, hogy tetoválások alá rejti a sebeimet, ha szeretném. Miközben ezen gondolkoztam, végighúztam az ujjamat a bőrömön kidudorodó, fehér szavakon (*A LÁNY ÍR EGY AJTÓT VÉRBŐL ÉS EZÜSTBŐL. AZ AJTÓ KINYÍLIK. CSAK NEKI.*), majd ingatni kezdtem a fejem. Aztán megkérdeztem, tudna-e tetoválást rajzolni a sebhelyek köré anélkül, hogy eltakarná őket. Így most már szóhajtások kacskaringóznak felfelé a karomon, fekete indaként szövik át a fehér, vágott betűket. *Szóműves January, Adelaide Lee Larson és Tudós Yule Ian lánya. Született Nin városában, és a köztes tér felé tart. Barangoljon, de mindig térjen haza, írott szavai váljanak valósággá, és minden ajtó álljon nyitva előtte.*

Anyám nekem adta a *Kulcsot*, és három teljes héten át tanított arra, hogyan boldoguljak egy hajóval. Apám finoman próbált rávilágítani, hogy neki kellene tanítania, mivel ő tapasztaltabb tengerész, mire anyám sandán rápillantott, előretolta az alsó állkapcsát, és közölte vele, hogy már nem. Apám ezután elnémult, és többet nem szólt közbe.

Kaptam apámtól egy könyvet, *Az Amariko-tenger meséit*. Egy számomra ismeretlen nyelven írták, idegen betűkkel, de apám úgy hiszi, a nyelv olyasmi, ami csak úgy „ráragad” az emberre, akár a kosz. Nekem adta tartását vesztett, foldozott kabátját is, amelyet egykor anyámtól kapott. Ez a kabát tartotta melegen a távoli helyeken, és mindig biztonságban hazaért benne. Talán velem is így lesz. Amúgy azt mondta, többé már nem fog bolyongani.

– És January... – szólalt meg fojtott, vékony hangon, mintha messziről beszélne hozzám. – Sajnálom. Hogy olyan sokszor elhagytalak. Az utolsó alkalmat is. M-megpróbáltam visszafordulni, az utolsó pillanatban. Sz-szeretlek...

Elhallgatott, már nem tudott beszélni a könnyektől, a szemét szégyenkezve lehunyta.

Nem mondtam neki, hogy *semmi baj*, vagy hogy *megbocsátok*, mert nem voltam biztos abban, hogy ez igaz.

– Tudom – feleltem helyette.

Aztán ugyanúgy omlottam a karjaiba, mint kisgyerekként, amikor hazatért egy útról; mint ahogy hétéves korom óta egyszer sem. Egy ideig így maradtunk. A mellkasába temettem az arcomat, ő pedig szorosan átölelt. Aztán elhúzódtam tőle.

Megtöröltem az arcom.

– Mindegy, úgysem megyek el örökre. Meg foglak látogatni. Most majd neked kell várnod rám.

A családom többi tagja (Látod az íves *cs*-t? Olyan, akár a napfényben nyújtózó falevelek.) ellátott élelemmel, friss vízzel teli agyaghordókkal, Amariko-térképekkel, egy észak felé mutató, megbízható iránytűvel, vitorlavászonból varrt, új ruhákkal, amelyeken olyan varrónők dolgoztak, akik még soha nem láttak nadrágot és inget, ennek megfelelően csak nagyjából találták el a vonalaikat. Furcsa, se ilyen, se olyan ruhadarabokat kaptam, amelyek két világ tökéletes elegyét alkotják, és azt hiszem, meglehetősen jól illenek hozzám.

Végére is azt tervezem, hogy életem hátralevő részében ki-be járok a szédítő köztességbe, megkeresem a világokat összekötő felfeslett, elfeledett helyeket, követem a Társaság által hátrahagyott, zárt Ajtókat, hogy szavakkal megnyissam őket. Hagyni fogom, hogy ismét szabadon áramolhasson a világok között az összes veszélyes és csodás bolondság. Élő

kulccsa formálom magam, és kinyitom az Ajtókat. Éppúgy, ahogy apám mondta.

(Természetesen ez csak a második ok arra, hogy miért nem maradhattam Ninben a szüleimmel.)

Biztosra veszem, hogy kitalálok, melyik Ajtót nyitom ki elsőként. Azt, amelyik egy hegytetőn áll, és amelyet anyám 1893-ban fedezett fel, Mr. Locke pedig 1895-ben semmisített meg. Az az Ajtó szaggatta darabokra a családomat, és száműzött minket egymás nélkül a félelmetes sötétségbe. Ezt az igazságtalanságot már rég orvosolni kellett volna, és elég sokáig fog tartani az út ahhoz, hogy időben befejezzem ezt az átkozott könyvet. (Ki gondolta volna, hogy ennyi *munkával* jár megírni egy történetet? Újonnan felfedezett tisztelettel viszonyulok az összes ponyvaregény és románc becsmértelt szerzője felé.)

Bizonyára azon tűnődsz, miért írok egyáltalán könyvet. Miért vagyok itt, miért görnyedek a holdfényben egy papírhalom fölé, miközben már görcsöl a kezem, és nincs más társaságom a kutyámon meg az óceán ezüstös tükröződésén kívül. Mégis úgy írok, mintha a lelkem üdvössége múlna rajta. Lehet, hogy ez a fajta megszállottság öröklődik a családban.

Lehet, hogy ez csak a pusztá félelem. Félelem attól, hogy nem sikerül elérnem ábrándos céljaimat, és nem hagyok nyomot magam után. Végére is a Társaság egy nagy hatalommal bíró és roppant veszélyes lényekből álló szervezet. Tagjai átfurakodtak a repedéseken keresztül a világunkba, és mindannyian azt akarták, hogy az Ajtók örökre zárva maradjanak. Ráadásul bolondság lenne azt feltételezni, hogy a mi világunk az egyetlen, amelyik ilyen lényeket vonz magához, vagy efféle elképzeléseket kelt életre. Rémálmaimban egy hatalmas csarnokban találom magam, amely Havemeyerekkel van tele, akik ezernyi tükrön keresztül nyújtják felém fehér kezüket. A legborzalmasabbakban a tükrökből szeszínű szemek néznek vissza rám, és érzem, hogy folyamatosan csökken az akaraterőm.

Csak azt mondom, hogy ez veszélyes. Így részben azért írom meg ezt a történetet, hogy bebiztosítsam magam arra az esetre, ha elbaltázom az egészet.

Ha te egy ismeretlen vagy, aki véletlenül akadt erre a könyvre – talán egy szemétkupac tetején rohadt, egy utazóládában porosodott, vagy egy kisebb, megfontolatlan kiadó adta ki helytelenül mesének hirdelve –, nagyon remélem, lesz bátorságod megtenni, amit kell. Remélem, megtalálsz a világ repedéseit, és tovább feszíted őket, hogy átsüthessen rajtuk más napok

fénye. Remélem, azon igyekszel majd, hogy a világ rendezetlen és zavaros maradjon, s megteljen különös varázslatokkal. Remélem, átrohansz minden nyitott Ajtón, és visszatérve történeteket mesélsz.

De természetesen nem ezért írtam ezt a könyvet.

Neked írtam. Hogy el tudd olvasni, és emlékezz mindarra, amit elfeledtettek veled.

Már emlékszel rám, ugye? És emlékszel arra, milyen ajánlatot tettél nekem?

Nos. Most legalább tiszta fejjel végiggondolhatod a jövődet, és választhatsz: az otthonod józan biztonságában maradsz, mint ahogy azt bármelyik épeszű ember tenné, és esküszöm, megérteném...

Vagy megszöksz velem, hogy elinduljunk a csillogó, örült láthatár felé. Táncolj velem végig ezen a végtelen, zöld kerten, ahol több tízezer világ vár érett, piros gyümölcsként arra, hogy leszüreteljék, bolyongj velem a fák között, gondozzuk őket együtt, tépjük ki a gyomokat, és engedjük, hogy mindent átjárjon a levegő!

Nyissuk ki az Ajtókat!

Utószó

A ködbe vesző ajtó

Október végére jár. Minden ablakban tüskés zúzmarafoltok araszolnak és virágoznak, a tóról pára száll fel. A vermonti tél nem a türelméről híres.

Éppen pirkad. Egy fiatalember a Washington Mills első osztályú fehér lisztjével megtöltött zsákokat pakolja egy kisteherautóra. Az autó fényes és fekete, aranybetűk kacskaringóznak az oldalán. A fiatalember sötét bőrű, komor tekintetű. A szemébe húzza a sapkáját, hogy védje magát a hidegtől. A köd csiklandozza a tarkóját.

Gördülékenyen dolgozik, látszik rajta, hogy hozzászokott a kemény munkához, ám szája körül alig észrevehető, keserű vonalak gyülekeznek. Újnak látszanak, mintha csak nemrég bukkantak volna fel, és még nem tudnák, hogy kell viselkedniük. A fiatalember idősebbnek néz ki tőlük.

A családja a nyáron kezdődő, hosszan elhúzódó betegségnek tudja be a ráncokat. A fiatalembernek július végén, egyik este egyszerűen nyoma veszett – előtte pedig nagyon furcsán viselkedett, és a Locke-házban szolgáló afrikai nővel is beszélt valamit –, aztán amikor csaknem két héttel később hazabotorkált, zavarodott és öntudatlan volt. Nem emlékezett arra, merre járt, és miért. Az orvos (valójában az állatorvos, aki fél áron írta fel a hathatósabb szíverősítőket) arra gyanakodott, hogy a magas láz felfőzte az agyát, és azt mondta, hashajtók szedésével idővel javulni fog az állapota.

Az idő csakugyan segített valamennyit. A július hagymázás képtelenségei meghatározhatatlan bizonytalansággá léptek vissza. A fiatalember tekintete kissé fátyolos maradt, és előszeretettel bámulta a láthatárt, mintha abban reménykedett volna, hogy valami vagy valaki felbukkan ott. Még az imádott ponyvaregényei sem tudták sokáig lekötni a figyelmét. A családja úgy gondolja, hogy ez egyszer majd elmúlik, és Samuel maga is reméli, megszűnik a mellkasában fészkelő fájdalom, az a gyötrő érzés, hogy elvesztett valami számára nagyon kedveset, de nem jut eszébe, mit.

Három héttel korábban történt valami, ami rosszabbra fordította az állapotát. Miközben Samuel árut vitt a Shelburne Innbe, egy nő lépett oda

hozzá. Nyilvánvalóan külföldi lehetett, bőre feketesége az olajjal vetekedett, de túlságosan ismerősnek tűnt ahhoz képest, hogy olyan idegen vonások jellemezték. Sok mindent mondott, amiből Samuel egy szót sem értett – vagyis inkább mindent értett, aztán pedig már nem, mintha a szavak megereszkedtek és lehámlottak volna a fejében, s már-már hallotta, ahogy egy hang azt mondja neki: *Felejts el mindent, fiam!* A nő végül megelégedte a dolgot.

Egy papírfecnit csúsztatott a fiú kezébe, rajta egy piros tintával írt címmel.

– Reméljük a legjobbakat – suttozta Samuelnek.

– És mi lenne az, asszonyom?

– Hogy visszatérnek az emlékeid. – A nő felsóhajtott, a hangja hallatán Samuel elgondolkozott azon, nem táton-e neki is úr a szívében. – Vagy hogy viszontlátod őt.

A nő ezzel eltűnt.

Samuel azóta úgy érezte, hogy a szíve egy télen nyitva felejtett ablak.

A mostanihoz hasonló reggelek még rosszabbak, mert ilyenkor magára marad, és a varjak is ridegen, hűvösen kárognak. Valamilyen oknál fogva Samuelnek eszébe jutnak azok a szürke pónik, amelyeket gyerekkorában gondozott, és arra is emlékszik, amikor végighajtott a Locke-házhoz vezető úton, majd felnézett egy harmadik emeleti ablakra, hogy lássa... Nem igazán tudja felidézni, mit szeretett volna látni. Próbál csak a kiszállítási útvonalakra és a lisztre gondolni, arra, hogyan lehetne megakadályozni, hogy a szakadt zsákokból kifolyjon az áru.

Hirtelen megriad. Két alak bukkan fel váratlanul a ködben, a macskaköves mellékutca végén. Egy erős állkapcsú, aranybarna kutya meg egy fiatal nő.

A nő magas, a bőre barnás, haja fonataihoz és csigáihoz hasonlót Samuel még soha nem látott. Öltözéke egyszerre idézi a csavargók és az első bálozók megjelenését. Szép, kék szoknyájának gombjai gyöngyből vannak, egy bőrvölgyszalag lóg le a derekáról, formátlan kabátja pedig pár évszázaddal idősebbnek néz ki, mint ő maga. Enyhén biceg, mint ahogy a kutya is.

A jószág örömteli ugatásba kezd, mire Samuel ráébred, hogy eddig bámulta őket. Szigorúan visszafordítja a fejét a liszteszsákok felé. De mintha lenne valami a lányban, valamiféle ragyogás, mint amikor fény szűrődik ki a zárt ajtón keresztül...

Samuel elképzei őt egy pezsgőszínű ruhában, gyöngysorokkal a nyakában, egy elegáns összejövetel nyüzsgő forgatagában. A lány meglehetősen boldogtalannak tűnik ebben az ábrándban, akár egy ketrecbe zárt állat.

Most nem látszik boldogtalannak, valósággal sugárzik, mosolya kissé zabolátlan és ragyogó, akár a tábortüzek. Eltelik némi idő, mire Samuel rájön, hogy a lány megállt, és pontosan rá mosolyog.

– Szia, Samuel! – szólal meg; a hangja olyan, mint a kopogás egy zárt ajtón.

– Jó napot, kisasszony! – feleli a fiú.

Rögtön tudja, hogy nem ezt kellett volna mondania, mert a tábortűzmosoly kissé elhalványodik. A kutyát semmi sem aggasztja, úgy fut Samuel felé, mintha régi barátok lennének.

A nő mosolya szomorú, de a hangja határozott.

– Hoztam magának valamit, Mr. Zappia. – Kivesz a kabátja alól egy barna zsinnyel, rongyokkal és kerítésdróttal átkötött, vastag papírköteget. – Elnézést kérek a kinézete miatt. Nem maradt bennem elég türelem ahhoz, hogy begépeljem és beköttessem.

Samuel elveszi a papírköteget, mert úgy tűnik, nincs más lehetősége. Közben felfigyel rá, hogy a lány bal csuklója tetoválások és sebhelyek útvesztője.

– Tudom, hogy ez most nagyon különösnek tűnhet, de kérek, csak olvasd el! Tedd meg nekem ezt a szívességet, bár azt hiszem, ez most nem mond sokat neked. – A nő felhorkant, már majdnem elneveti magát. – Akkor is olvasd el! És ha befejezted, keress meg! Tudod... még emlékszel rá, hol a Locke-ház, ugye?

Samuel azon tűnődik, hogy ennek a fiatal nőnek nem ment-e el egy kicsit az esze.

– Igen. De Mr. Locke már hónapok óta nem mutatkozott arrafelé. A ház üresen áll, a személyzet is elszállingózik lassan. Az emberek már a végrendeletéről pletykálnak, meg arról, mikor tér vissza...

A nő nyugodtan legyint egyet.

– Nos, ő már nem jön vissza. És épp nemrég, öhm, találták meg a végrendeletét. – A nő ravasz, csintalan mosolyának szélébe egy kis elégtétel is vegyül. – Amint az ügyvédek minden papírt aláírnak, és annyi pénzt harácsolnak maguknak, amennyit csak tudnak, a ház az enyém lesz. Azt hiszem, meglehetősen jól megfelel annak a célnak, amit kijelöltem neki.

Samuel megpróbálja elképzelni ezt a vadóc, fiatal lányt mint Locke vagyonának jogos örökösét, de nem sikerül neki, ezért megfordul a fejében, hogy talán a nő *nemcsak* bolond, hanem bűnöző is. Azon tűnődik, miért nem zavarja jobban ez a lehetőség.

– Úgy vélem, amint lehetséges, vissza kellene juttatnom a gyűjteménye darabjait a jogos tulajdonosokhoz, ezért sokat kell majd nagyon különös, meglepő helyekre utaznom. – A nő szeme szikrázik és lángra lobban ettől a gondolatától. – Természetesen először Kelet-Afrikába megyünk. Jane-nek kell majd elvezetnie minket a megfelelő helyre, bizonyára előbb-utóbb ő is felbukkan. Nem találkozta vele véletlenül? – A nő a választ meg sem várva folytatja a mondandóját. – Szörnyen hiányozni fog, ha hazamegy, de talán ezzel is tudok kezdeni valamit... Végére is olyan sok ajtó van a Locke-házban. Ki tudja, hová vezetnek?

Hunyorít, akár egy szalonját átrendező úrinő.

– Egy Afrikába, egy Kentuckyba, talán egy a tó északi oldalának egy bizonyos kunyhójába, ha úgy tesz. Meg kell majd fizetnem az árat mindezért, de megéri. És úgy érzem, egyre erősebb vagyok.

– Á... – nyög fel Samuel.

Visszatér a nyarat idéző, vakító mosoly, úgy ragyog le rá, akár egy kis nap.

– Gyorsan olvass, Samuel! Sok dolgunk van.

A nő elég vakmerőn kinyújtja a kezét, és megérinti Samuel arcát. Ujjai parázsként melengetik a hideg bőrt. A nő nagyon közel áll hozzá, a szeme élettel telik meg, mire a Samuel szívéen tátongó lyuk felüvölt, zörög és fáj...

És egy pillanatra meglátja a lány arcát, amint a Locke-ház harmadik emeleti ablakából néz le rá. *January*. Erre a szóra nyikorogva nyílik ki egy ajtó a mellkasában, és fény áramlik a borzongató űrbe.

A nő megcsókolja – a finom, meleg érintés olyan rövid ideig tart, hogy Samuel elbizonytalanodik, nem csak képzelődött-e –, majd hátat fordít. A fiú meg sem tud szólalni.

Végignézi, ahogy a nő és a kutyája elsétál az utcán. A nő megáll, végighúzza az ujját a levegőben, mintha írna valamit. A köd örvényleni, kígyózni kezd körülötte, akár egy nagy, fehér macska. Aztán boltívhez vagy ajtóhoz hasonló formát ölt.

A nő átlép rajta, és eltűnik.

Köszönetnyilvánítás

A gyerekekhez hasonlóan a könyveket sem lehet egyedül felnevelni. A szerencse, a kiváltság és némi boszorkányság elegyének köszönhetően nekem jutottak a világ legjobb segítőtársai. Attól tartok, ez egyszerű matematika.

Hálás vagyok az ügynökömnek, Kate McKeannek, aki türelmesen és elegánsan válaszolt minden e-mailemre, köztük a felsorolásokat és lényegtelen történelmi statisztikákat tartalmazó, színkódos levelekre is. Köszönöm a szerkesztőmnek, Nivia Evansnek, aki tudja, mi a különbség ajtó és Ajtó között, és akinek legfőbb célja az, hogy több Ajtót építsen az olvasóknak, melyeken átkelhetnek. Köszönöm Emily Byronnak, Ellen Wrightnak, Andy Ballnak, Amy Schneidernek és az Orbit/Redhook egész csapatának, akik tudják, mitől tűnnek ki ezek az Ajtók a polcokon.

Köszönöm Jonah Sutton-Morse-nak, Ziv Witiesnek és Laura Blackwellnek, az első olyan embereknek, akik a vér- vagy házassági kötelék kényszerítő ereje nélkül, szívességből is elolvasták ezt a könyvet.

Köszönet illeti a Berea College és a Vermonti Egyetem történelem tanszékét, akiket nem szabad felelősségre vonni azért, mert önkényesen használtam fel a tényeket, a lábjegyzetekről viszont ők tehetnek.

Köszönöm édesanyámnak, amiért tízezer világot adott nekünk (Középföldét és Narniát, Tortallt és Hyrule-t, Barrayart, Jeepet és Pernt), valamint a testvéreimnek, amiért velem együtt barangoltak bennük. Köszönöm édesapámnak, hogy hitt abban, fel tudjuk építeni a saját világunkat, és ott állt mellettem Kentucky nyugati részén, egy elgazosodott kaszálón.

Köszönöm Finn-nek, aki a könyv kellős közepén született meg, és Felixnek, aki pedig a legvégén. Egyikük sem segített egy hangyányit sem,

azt leszámítva, hogy a szívem körül toporzékoltak, falakat döntöttek le, és beengedték a fényt.

És végül, de nem utolsósorban, és örökre, köszönöm Nicknek. Mert az ember csak akkor tudja kiírni, mi van a szívében, ha már rátalált.

A szerzőről

ALIX E. HARROW egykor történészként dolgozott, de egy ideje már az írásból él. 2019-ben elnyerte a Hugo-díjat Legjobb novella kategóriában, a *Tízezer ajtó* című első regényét pedig minden fontos irodalmi díjra jelölték.

Jegyzetek

[1](#) Népszerű ifjúsági sorozat (a szerk.).

[2](#) John James Audubon (1785–1851) amerikai ornitológus, természettudós, festő. *Amerika madarai (The Birds of America)* című kötete Észak-Amerika madárvilágát mutatja be színes illusztrációkkal (a szerk.).

[3](#) Sara Crew: Frances Hodgson Burnett (1849–1924) brit-amerikai író történeteiben szereplő karakter (a szerk.).

[4](#) Régebben a tudósok meglehetősen sikeresnek bizonyultak ezeknek a történeteknek az összegyűjtésében és dokumentálásában, ám nem *hittek* bennük, így nem sikerült megtalálniuk az egyetlen olyan alkotást, amely minden mítoszt egyesít: az ajtókat.

Lásd James Frazer: *Az aranyág*, második kiadás (London, Macmillan & Co. Ltd., 1900).

[5](#) Ahogy azt más tudósok is megjegyezték (lásd Klaus Bergnonnak az Amerikai Antikvárius Társasághoz 1872-ben benyújtott, *Esszé a végzetről és a vérjogról a középkori művekben* című tanulmányát), a vér és a származás jelentősége gyakran ismétlődő motívum a tündérmesékben, mítoszokban és fabulákban.

[6](#) Ez az elmélet – amelyet a bevezetés ír le a 3-as feltevésben – több évtizednyi terepmunka eredménye, de közvetetten alátámasztja a nyugati tudomány számos tanulmánya is.

Vegyük például a nagybecsű *Ystoria Mongalorumot*, amely a korai európai felfedezésekkel kapcsolatos. Giovanni da Pian del Carpine azt örökíti meg benne, amikor az 1240-es években látogatást tett a mongol udvarban. Carpine említést tesz arról, hogy pár évtizeddel korábban nagy változás következett be a tatárok körében, és hogy ezt a változást nem lehetett semmilyen észszerű okkal megmagyarázni. Beszámolt arról a népszerű mongol mítoszból, amely szerint a nagykan gyerekkorában eltűnt egy időre, átsétált egy barlangban lévő elátkozott ajtón, és csak hét évvel később tért vissza. Carpine azt feltételezte, hogy talán „nem a saját világában” töltötte ezt az időt, és amikor visszatért,

már birtokába került annak a rettenetes tudásnak, amely az ázsiai földrész leigázásához szükségeltetett.

Előfordulhat, hogy nem lehet kimenni, majd visszajönni egy ajtón anélkül, hogy megváltoztatnánk a világot.

[7](#) Miután beszéltem a LeBlanc házaspárral, eltöltöttem némi időt ezen a vidéken, hogy többet tudjak meg a jelenségről. A szokásos boszorkányos történetek egyik változatának tűnik: adott egy öregasszony, aki fiatalabb embereken élősködik, kiszívja a vérüket, vagy elszívja előlük a levegőt, talán még a bőrüket is ellopja, és éjszakánként „meglovagolja” a testüket. Az átlagosnál gyakrabban találkoztam ezekkel a históriákkal a Georgia állam partjai mentén elszórt szigeteken, ahol előszeretettel használják a *lidércnyomás* kifejezést is.

Adelaide Larson nem tudta, hogy egy egyetemes történettel áll szemben. Nem tudományos következtetéssel vagy fáradtságos munka árán talált rá úti céljaira, hanem a vándorok kevésbé biztos iránytűjét használta.

[8](#) Meglehet, hogy Ade nem a tipikus merész kalandor mintaképe – egy szegény, tanulatlan lány, akit semmi sem tesz különlegessé. Ám mintha a témában összegyűjtött irodalom azt sugallná, hogy az ajtók általában nem azokat a felfedezőket és pionírokat vonzzák, akik megelevenednek a szemünk előtt – nem a dr. Livingstone-okat vagy Mr. Boone-okat, akik bátran törtek utat maguknak. Utastársaim többnyire a nincstelenek és szerencsétlenek, a nemkívánatos személyek és az otthontalanok közül kerülnek ki; vagyis olyan emberek, akik a világ peremén botorkálnak a kiutat keresve.

Vegyük például Thomas Aikenheadet, az árva és nyomorék fiatalembert, aki egy meggondolatlan kiáltványban azt állította, hogy a mennyország egy kézzelfogható hely, amely egy régi skót templom kis, rozoga ajtajának túloldalán található. Nem zárta ki azt a lehetőséget, hogy az a hely valójában a pokol vagy talán a tisztítóűz, de kijelentette, hogy a másik oldalon egy határozottan „meleg, napos, Skóciánál sokkal kellemesebb hely található”. Még abban az évben felakasztották istenkáromlásért.

Thomas Aikenhead: Értekezés a varázslatról és a mennyország kapujáról, 1695.

9 Természetesen nincs olyan, hogy bukott nő, hacsaknem olyasvalakiról beszélünk, aki az imént esett hasra a küszöbön. Ennek a világnak az az egyik legbajosabb tulajdonsága, hogy a társas szabályai egyszerre merevek és önkényesek. Megengedhetetlen testi szerelembe bonyolódni a hivatalos házasságkötés előtt, kivéve, ha valaki fiatal és jó módú. A férfiaknak merésznek és határozottnak kell lenniük, de csak akkor, ha világos a bőrük. Helyzetétől függetlenül bárki szerelembe eshet, de csak akkor, ha az egyik fél nő, a másik pedig férfi. Nyomatékosan kérlek, kedvesem, hogy ne ilyen mondvacsinált határok igazgassák életed útját. Elvégre léteznek más világok is.

10 Gondoljunk csak az eltűnt gyerekekről, várbörtönökről, feneketlen gödrökről, az óceán szélén semmibe vesző hajókról szóló rengeteg történetre. Ezek nem utakról vagy áthaladásokról regélnek, hanem a hirtelen, visszavonhatatlan vég meséi.

Meggyőződésem szerint az utazó jellemén múlik a végső siker vagy bukás. Vegyük például Edith Bland látszólag ártatlan *A Kyrielbe vezető ajtó*-ját: öt angol iskolás ráatalál egy varázsajtóra, amely egy másik világba viszi őket. A hazatérésnél a legkisebb és legfélősebb gyerek beleesik a „nagy sötétségbe”, azután soha többé nem hallanak róla. A kritikusok szerint ez túlságosan komor és furcsa mese az egészséges lelkiületű gyerekeknek.

Szerintem azonban egy fontos leckét tanít meg: amikor valaki átlép egy ajtón, elég bátornak kell lennie ahhoz is, hogy meglássa a másik oldalt.

Edith Bland: *A Kyrielbe vezető ajtó* (London, Looking Glass Library, 1900).

11 A híres Farfey odáig elment, hogy az állította, csakis a puszták macacsságának köszönhetik az erejüket. Erre bizonyítékként hozta fel az *Ilgín dala* tehetséges íróját, Szóműves Leynát, aki egyszer megóvta a városát egy halálos járványtól. Egyébként ő volt Farfey felesége, és kétségtelenül nehezen kezelhető embernek számított.

Tudós Farfey: *Értekezés a szóművesek természetéről* (Nin városa, 6609).

12 Azt tapasztaltam, hogy a macskák minden világban többé-kevésbé ugyanazt a formát veszik fel. Meggyőződésem szerint több ezer éve ki-be

járnak az ajtókon. Aki ismeri a házi macskákat, jól tudja, hogy ez jellegzetes kedvtelésük.

[13](#) A legtöbb amarikói város érméjéről az alapító köszön vissza. Nin városát Szóműves Nin alapította több évszázaddal korábban, az ő félmosolya villant Yule-ra a holdfényben úszó földről. Az érmékre hatalommal bíró szavakat is nyomnak, amelyek megragadják a város lelkének egy kis darabkáját. Egy Ninből származó érmét kezében tartó ember a sós víz és a dohos könyvek illatát fogja érezni, s talán azon kapja magát, hogy egy békés város napfényes utcáira, vidám neszeire gondol. Ez volt az, amit Yule meg akart osztani a lánnyal a mezőn: az otthona egy kis ezüstitöredékét.

[14](#) Remélem, az olvasó mostanra már kellőképp kiismerte magát az ajtók természetét illetően ahhoz, hogy sejtthesse, egyik-másik világban bőségesen rendelkezésre állnak mind a varázspálcák, mind az üveg cipellők.

[15](#) Valójában ő dönthetett a sorsa fölött. Talán Ade megfeledkezett arról, hogy Yule világában van, nem pedig a sajátjában, márpedig Yule világában szóművesek is élnek. A terhesség egy törékeny, bizonytalan állapot, különösen az elején, és általában bármelyik kellően tehetséges, jól megfizetett szóműves képes kiírni az életből a nem kívánt gyereket, amíg az csak az anyja testében létező halovány lehetőség.

Tartalomjegyzék

[Címoldal](#)

[A kék ajtó](#)

[A bőrkötésű ajtó](#)

[Tízezer ajtó](#)

[Első fejezet](#)

[Ajtó bárhová](#)

[Második fejezet](#)

[A nyitott ajtó](#)

[Harmadik fejezet](#)

[A zárt ajtó](#)

[Negyedik fejezet](#)

[Egy ajtó vérből és ezüsből](#)

[Ötödik fejezet](#)

[Az elefántcsont ajtó](#)

[Hatodik fejezet](#)

[Utóirat](#)

[Ajtó uszadék fából](#)

[A lángoló ajtó](#)

[A magányos ajtó](#)

[Anyám ajtaja](#)

[A hamuajtó](#)

[A nyitott ajtók](#)

[Utószó](#)

[Köszönetnyilvánítás](#)

[A szerzőről](#)

[Jegyzetek](#)

[Copyright](#)

Alix E. Harrow: The Ten Thousand Doors of January
Copyright © 2019 by Alix E. Harrow
Hungarian translation © Ballai Mária, 2020

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Alix E. Harrow: The Ten Thousand Doors of January
Hachette Book Group, New York, 2019

Fordította: Ballai Mária

ISBN: 978 963 419 853 6

Agave Könyvek

Felelős kiadó: A kiadó ügyvezetője
A borítót készítette: Lisa Marie Pompilio
Felelős szerkesztő: Velkei Zoltán
Szerkesztő: Vas Annamária
Korrektor: Kótai Kata
Tördelő: Téglás Zoltán